TSHAD MA RNAM HGREL GYI HGREL PA

(Tshad - Ma - Grub - Pai - Leui - Hgrel - Pa)
Pramana - Vartikka - Virtti (part)

Sakyamati's own Commentary to the
Second Chapter of His Pramana - Vartikka

By
ACHARYA SAKYAMATI

Published By:
Council of Cultural and Religious Affairs of
His Holiness the Dalai Lama
"Gangchen Kyishong"
Session Road,
DHARAMSALA. H. P.

༄༅། །རྣམ་འགྲེལ་ཚད་མ་གྲུབ་པའི་ལེའུའི་འགྲེལ་པ།

མཛད་པ་པོ་སློབ་དཔོན་ཤཱཀྱ་བློ།

བརྗོད་དོན། རྣམ་འགྲེལ་ལེའུ་གཉིས་པའི་སྐབས་སུ་ལུགས་འབྱུང་གི་སྒོ་ནས་
སྟོན་པ་ལམ་གང་ནས་བྱོན་པའི་ཚུལ་དང་། ལུགས་ལྡོག་གི་སྒོ་ནས་
དེ་ལྟར་བྱོན་པའི་ཤེས་བྱེད་བསྟན་པ་སོགས་ལྷ་དབང་བློ་ཡི་
འགྲེལ་པའི་སྒོ་ནས་སྐབས་སུ་གཏན་ལ་ཕབས་པ་རྣམས་
འགྲེལ་བཤད་འདེབས་ཚིག་གསལ་བར་བསྟན་པ།

སྔོན་གཞི།

༄༅། །རང་རེའི་ཕ་ཡུལ་བོད་ལྗོངས་ཆོས་ཀྱི་ཞིང་ས་ར་ཡིད་སྤྲུབ་བདག་པོས་རྒྱུད་བརླམས་པའི་ རྒྱ་དམར་ཀླ་ཀློའི་དཔུང་ ཚོགས་ནས་སྡིག་སྤྱོད་ མི་བཟད་པས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་བསྟན་པ་རིན་པོ་ཆེ་དང་། དེ་འཛིན་དགེ་འདུན་གྱི་སྡེ། སྐྱེ་འགྲོ་ཡི་བདེ་སྐྱིད་དང་བཅས་པ་མིང་གི་ལྷག་མ་ཙམ་དུ་བཅོམ་ཟིན་པ་དེ་ལྟར་ཡང་། སྟོན་ པ་ཐུགས་རྗེ་ཅན་གྱིས་ཇི་ལྟར་ཐུགས་བསྐྱེད་པ་ལྟར་གྱི་ བསྟན་པའི་གནས་ཚོད་རྫོགས་པའི་དུས་མིན་པ་དང་། ཁ་བའི་ལྗོངས་སུ་རྒྱལ་བསྟན་སྔར་ཡང་གསལ་བའི་བོད་སྐྱེ་འགྲོ་འི་བསོད་ནམས་ཀྱི་མཐུ་དཔལ་ཟད་མཐར་མ་གཏུགས་པའི་དབང་གིས་བཙན་བྱོལ་བོད་མིའི་ཁྲོད་དུ་རིས་མེད་ཆོས་བརྒྱུད་སོ་སོ་འི་བསྟན་རྒྱུན་འཛིན་པའི་མཁས་གྲུབ་ཇི་སྙེད་ཅིག་རྒྱ་གར་འཕགས་པའི་ཡུལ་དུ་ཕེབས་འབྱོར་ཐུབ་པ་དེ་རྣམས་གཞི་རྟེན་དུ་བྱས་ཏེ་རང་རེའི་ཀྱི་བླ་ན་མེད་པའི་ཁྱད་ནོར་འཕགས་བོད་མཁས་པའི་བཞེད་དགོངས་ཟབ་མོ་འི་ཆོས་དང་། རིག་གཞུང་གི་སེ་རྒྱུ་སྲུང་གསོ་ཐུབ་པའི་ཆེད་དུ་བོད་ཀྱི་མཐོ་རིམ་སློབ་གྲྭ་ཆེན་མོ་གསར་འཛུགས་བསྐྱངས་ཟིན་པའི་སློབ་གཉེར་ཁང་གི་ སློབ་ཚན་ རྣམས་འཕགས་བོད་མཁས་པ་རྣམས་ནས་བདག་དཔྱད་ཞིབ་ནན་གྱིས་རྒྱས་པའི་བཀའ་དང་། བསྟར་བཅོས་ཚད་མ་ཁག་ནས་བྱུང་བཀོད་གནང་འཕེབས་མཛད་པ་ཡིན།།

མཐོ་རིམ་སློབ་གཉེར་གོང་མ། ༡ཕྱི་ལོ་རིམ་དང་པོར། ཚད་མ་རྣམ་འགྲེལ་ལེའུ་གཉིས་པ་དང་དེའི་འགྲེལ་པ། ༢ གོང་མ་ སྐབས་མགོན་ཆེན་པོ་འི་བཀའ་དགོངས་བཞིན་བོད་གཞུང་ཆོས་རིག་ལས་ལྷན་ཁང་ནས་འགྲོ་གྲོན་བཏང་སྟེ། ཧ་ས་ཤེས་རིག་པར་ཁང་དུ་ཐེངས་དང་པོར་ ༢༠༠ ཐམ་པ་དཔར་བསྐྲུན་ཞུས་པའོ།།

༄༅། །ཚད་མ་རྣམ་འགྲེལ་གྱི་འགྲེལ་བཤད་བམ་པོ་བཞི་བཅུ་རྩ་གཅིག་པ།
ཀྱལ་བ་དང་ལྡན་བསྟན་པའི་ཟུར་གྱིས་ལེའུ་དང་པོ་དང་གཉིས་པའི་འབྲེལ་པ་བསྟན་
པའི་ཕྱིར། སློབ་དཔོན་གྱིས་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་སྨོས་ཏེ། དེ་ལ་གལ་ཏེ་
སློབ་དཔོན་ཆོས་ཀྱི་གྲགས་པ་འདི་བསྟན་བཅོས་ཚད་མ་ཀུན་ལས་བཏུས་པ་རྣམ་པར་
བཤད་པར་བཞེད་པ་ཡིན་ལས་ན་དེ་ཉིད་བཤད་པར་བྱ་བ་ཡིན་ན། ཅིའི་ཕྱིར་
དང་པོ་རང་དབང་གིས་རྗེས་སུ་དཔག་པའི་མཚན་ཉིད་རྣམ་པར་གཞག་པ་མཛད་ཅེས་
བྱ་བ་ནི་བརྒལ་བའོ།། སློབ་དཔོན་གྱིས་ཚད་མའི་མཚན་ཉིད་ཀྱི་བསྟན་བཅོས་
བཤད་པའི་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་ནི་འདིའི་ལན་ཡིན་ནོ།། འདིར་སློབ་དཔོན་
ནི་ཕྱོགས་ཀྱི་གླང་པོ་ཡིན་པར་འདོད་དེ། དེའི་བསྟན་བཅོས་བཤད་པར་འགྱུར་
བ་ཉིད་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ།། དེའི་འདི་ནི་སློབ་དཔོན་གྱིའོ།། བསྟན་བཅོས་གང་གིས་
མངོན་སུམ་དང་རྗེས་སུ་དཔག་པའི་ཚད་མ་མཚོན་པར་བྱེད་པ། དེ་ནི་ཚད་མའི་མཚན་
ཉིད་ཀྱི་བསྟན་བཅོས་ཏེ། ཚད་མ་ཀུན་ལས་བཏུས་པ་ཞེས་བྱ་བའོ།། མུ་སྟེགས་ཀྱི་
ངག་འཆོས་ཞིང་མི་ཤེས་པ་ལས་སྐྱོབ་པའི་ཕྱིར་ངེས་པའི་ཚིག་གི་ཚུལ་གྱིས་བསྟན་
བཅོས་སོ།། སློབ་དཔོན་གྱི་ཡང་དེ་ཡིན་ལ་ཚད་མའི་མཚན་ཉིད་ཀྱི་བསྟན་བཅོས་ཀྱང་
ཡིན་པས་ཞེས་བྱ་བ་ནི་ཁྱད་པར་གྱི་བསྡུ་བའོ།། སློབ་དཔོན་གྱི་འདུལ་བའི་ཊཱི་ཀཱ་ལ་
སོགས་པ་ཡོད་མོད་ཀྱི། ཚད་མའི་མཚན་ཉིད་ཀྱི་བསྟན་བཅོས་མ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལས་གཞན་
པས་བྱས་པའི་ཚད་མའི་མཚན་ཉིད་ཀྱི་བསྟན་བཅོས་ཡོད་མོད་ཀྱི་སློབ་དཔོན་གྱི་མ་
ཡིན་ནོ།། དེ་བས་ན་གཉི་ག་སྨོས་སོ།། དེའི་སྔར་གྱི་ཊཱི་ཀཱ་བྱེད་པའི་རྣམ་པར་བཤད་
པ་ངན་པ་དང་། མུ་སྟེགས་བྱེད་ཀྱི་རྩོད་ངན་བསལ་ནས་ཁྱད་པར་དུ་བཤད་པ་ནི་
རྣམ་པར་བཤད་པའོ།། དེའི་རྒྱུ་ན་རྗེས་སུ་དཔག་པའོ།། དེ་ལྟར་ན་དོན་དང་

དོན་མ་ཡིན་པ་རྣམ་པར་འབྱེད་པའི་མཚན་ཉིད་ཅན་ནི་བཤད་པ་ཡིན་ནོ།། དེའི་
ཡང་རྗེས་སུ་དཔག་པ་དོན་ཡིན་ཏེ་རྣམ་པར་རྟོག་པ་དང་བཅས་པ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་རོ།།
དེ་བས་ན་ཐབས་སུ་གྱུར་པ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་དེ་ཉིད་དང་པོར་རྣམ་པར་བཞག་པ་ཡན་ནོ།།
གལ་ཏེ་སློབ་དཔོན་ཕྱོགས་ཀྱི་གླང་པོས་རྗེས་སུ་དཔག་པའི་མཚན་ཉིད་མཛད་པ་དེ····
ལྟ་ན་ཡང་རྒྱས་པར་རྣམ་པར་དཀྲུགས་ནས་རྣམ་པར་བཞག་པ་དེ་ལྟ་ན་སྙིང་ཡོད་པ····
མ་ཡིན་ནོ།། ཚད་མ་རྣམ་འགྲེལ་གྱི་ལེའུ་དང་པོར་ཚད་མ་ཀུན་ལས་བཏུས་
པའི་རང་གི་དོན་གྱི་རྗེས་སུ་དཔག་པའི་ལེའུ་རྩོད་ངན་ལས་བཏབ་པའི་སྒོ་ནས་དོན་གྱི··
རྣམ་པར་བཤད་ནས། དེ་ལ་ཅིའི་ཕྱིར་རིམ་པ་ལས་བཀྲལ་ནས་མཛད་ཅེས་བྱ
བའི་རྩོད་པ་འདི་ལ། དེའི་ཕྱིར་སློབ་དཔོན་གྱི་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་སྨོས་ཏེ་
བསྟན་བཅོས་གང་གི་ཕྱུང་པོ་དང་ཁམས་དང་སྐྱེ་མཆེད་མངོན་པར་བྱེད་པ་དེ་ནི་མཚན··
ཉིད་ཀྱི་བསྟན་བཅོས་སོ།། མི་བསླུ་བ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་ཚད་མ་ཡང་དེ་ཡིན་ལ།
མཚན་ཉིད་ཀྱི་བསྟན་བཅོས་ཡང་ཡིན་པས་ན། ཚད་མའི་མཚན་ཉིད་ཀྱི་བསྟན་
བཅོས་ཏེ། སངས་རྒྱས་ཀྱི་བཀའ་ཞེས་བྱ་བའི་དོན་ཏོ།། དེའི་བཤད་
པའི་རྒྱུ་ནི་ཚད་མའི་མཚན་ཉིད་ཀྱི་བསྟན་བཅོས་བཤད་པའི་རྒྱུའོ།། སློབ་དཔོན་
གྱི་ཡང་དེ་ཡིན་ལ་ཚད་མའི་མཚན་ཉིད་ཀྱི་བསྟན་བཅོས་བཤད་པའི་རྒྱུ་ཡང་དེ་ཡིན···
པས་ན་ཞེས་བྱ་བ་ནི་ལས་འཛིན་པའོ།། དེ་གང་ཞེ་ན། རྗེས་སུ་དཔག་
པ་སྟེ། རྗེས་སུ་དཔག་པ་སྟོན་པའི་ཕྱིར་ཚད་མ་ཀུན་ལས་བཏུས་པའི་རང་གི་
དོན་གྱི་རྗེས་སུ་དཔག་པའི་ལེའུ་ནི་རྗེས་སུ་དཔག་པའོ།། དེ་སྐད་དུ་གང་གི་
ཕྱུར་རྗེས་སུ་དཔག་པ་ལ་བརྟེན་ནས་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱི་བཀའ་རིགས་པ་དང་ལྡན··
པ་ཡིན་གྱི། གཞན་མུ་སྟེགས་པ་དག་གི་ནི་མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་བསྟན་པར་འགྱུར་རོ།།

དེ་སྐད་དུ་བཤད་པ་ནི་རྣམ་པ་གཞན་ཡིན་ནོ།། རྗེས་སུ་དཔག་པ་དེ་ཡང་རང་གི་དོན་གྱི་རྗེས་སུ་དཔག་པའི་ལེའུར་རྣམ་པར་ཕྱེ་པ་དེ་བས་ན་ཚད་མ་ཀུན་ལས་བཏུས་པའི་རང་གི་དོན་གྱི་རྗེས་སུ་དཔག་པའི་ལེའུ་དེ་ཉིད་རྩོད་ངན་ལན་བཏབ་པའི་སྒོ་ནས་སྤྱིར་རྣམ་པར་བཤད་པ་ཉིད་ཡིན་ནོ།། ཚད་མ་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པས་ཞེས་བྱ་བ་ནི་ཚད་མ་བསླུ་མེད་ཅན་ཤེས་པ་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པས་སོ།། དེ་ལ་འགྲེལ་པ་མཛད་པ་བདག་ཉིད་ཀྱི་ཚིགས་སུ་བཅད་པའི་འགྲེལ་པ་མཛད་ཅིང་། ཚད་མར་གྱུར་པ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་འཆད་པ་ལ། ཚད་མར་འབྱུངས་པ་ཞེས་བྱ་བ་གྱུར་པའི་སྒྲ་ནི་འབྱུངས་པའི་དོན་ཏོ།། ཚད་མ་ཡང་དེ་ཡིན་ལ་གྱུར་པ་ཡང་དེ་ཡིན་པས་ན་ཚད་མར་གྱུར་པའོ།། དེ་ལྟ་ན་ཚད་མ་རྟག་པར་རྟོག་པ་བསལ་བ་ཡིན་ནོ།། མངོན་སུམ་དང་རྗེས་སུ་དཔག་པ་ནི་ཚད་མ་ཡིན་པ་དེ་བས་ན། ཇི་ལྟར་ན་བཅོམ་ལྡན་འདས་དེ་རི་རང་བཞིན་ཅན་མ་ཡིན་པ་ལ་དེ་སྐད་དུ་བརྗོད་ཅེ་ན་ཚད་མ་དང་འདྲ་བས་ན་ཚད་མ་སྟེ་ཞེས་བྱ་བ་སྨོས་ཏེ། ཚད་མའི་སྒྲ་དཔེ་ནང་དུ་འདུས་པ་ཅན་ཡིན་ནོ་ཞེས་བྱ་བའི་དོན་ཏོ།། གལ་ཏེ་སྒོམ་པའི་སྟོབས་ལས་གྲུབ་པ་དྲི་མ་མེད་པ་རྣམ་པར་མི་རྟོག་པ་འཁྲུལ་པ་མེད་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་བདག་ཉིད་ཅན་ཡིན་……པའི་ཕྱིར་བཅོམ་ལྡན་འདས་ནི་མངོན་སུམ་གྱི་ཚད་མའི་རང་བཞིན་ཅན་ཉིད་དུ་དངོས་……སུ་བཞུགས་པ་ཉིད་ཡིན་ན་ཉེ་བར་བཏགས་པ་ལ་བརྟེན་པས་ཅི་ཞིག་བྱ་ཞེ་ན། འདི་ལ་སྐྱོན་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ཏེ། རྟོག་པ་དང་བཅས་པའི་ཤེས་པའི་གནས་སྐབས་ལ་དགོངས་ནས་བརྗོད་པའི་ཕྱིར་རོ།། ཞེས་བྱ་བ་ནི་གཞན་དག་གི་ཡིན་ནོ།། འདིར་གལ་ཏེ་བཅོམ་ལྡན་འདས་ནི་ཇི་སྐད་དུ་བཤད་པའི་ཚད་མའི་བདག་ཉིད་ཅན……ཡིན་པ་དེ་ལྟར་རབ་ཏུ་གྲགས་པ་མ་ཡིན་ནོ།། དེ་བས་ན་ཐ་སྙད་དུ་བྱེད་པའི་

ཚད་མས་དཔེར་མཛོད་པ་ཡིན་ནོ་ཞེས་བྱ་བ་འདི་ནི་རིགས་པ་ཡིན་ནོ།། ཚད་
མ་སླུ་མེད་ཅན་ཤེས་པ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་མི་སླུ་བ་ཅན་ཉིད་དང་ཤེས་པ་ཉིད་མཚན་གཞི
རྗེས་སུ་བསྟན་ནས་ཚད་མ་ཉིད་ནི་མཚན་ཉིད་བརྗོད་པའོ།། ཚད་མ་ཉིད་དེ་ཡང་གལ་
ཏེ་སྤྱིའི་མཚན་ཉིད་ཡིན་པ་དེ་ལྟ་བས་ན་བསླུ་བར་བྱེད་པས་ན་བསླུ་བ་ཞེས་བྱ་བ་ལ
སོགས་པས་དེ་འཆད་པར་བྱེད་དོ།། ཚད་མ་སླུ་མེད་ཅན་ཞེས་བྱ་བ་དེ་ཙམ་གྱི་ཤེས
པ་ཞེས་བྱ་བ་འགྲོབ་པར་མི་འགྱུར་ཏེ། ཡུལ་ལ་ཡང་མི་བསླུ་བར་ཡོད་པ་ཉིད
ཀྱི་ཕྱིར་རོ།། དེའི་ཕྱིར་ཤེས་པ་སྨོས་པ་བྱས་སོ།། དེ་ཉིད་བསྟན་པའི་ཕྱིར
མི་བསླུ་པ་དེ་ཡང་ཡོངས་སུ་བཅད་ནས་འཇུག་པ་ཞེས་བྱ་ལ་སོགས་པ་སྨོས་ཏེ།
མི་བསླུ་བ་དེ་ཡང་ཡུལ་ཀྱི་ཆོས་དང་ཞེས་བྱ་བ་འདི་དང་སྦྱར་རོ།། གང་གི་ཚེ
འདར་འགྱུར་ཞེ་ན། དོན་ཡོངས་སུ་བཅད་ནས་འཇུག་པ་ཞེས་བྱ་བ་སྨོས་ཏེ། ཅི
རིགས་པར་ཚད་མ་གཉིས་ཀྱིས་ཡོངས་སུ་བཅད་པར་བཟུ་བར་བྱའོ།། མངོན་སུམ
ནི་རྣམ་པར་རྟོག་པ་མེད་པ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་ངེས་པ་མ་ཡིན་མོད་ཀྱི་འོན་ཀྱང་དེར་སྣང
བར་སྐྱེས་པ་ཙམ་ཡིན་ནོ།། རྗེས་སུ་དཔག་པ་ནི་ངེས་པ་ཉིད་མ་ཡིན་ནོ།། གལ
ཏེ་མངོན་སུམ་རྟོག་པ་མེད་པས་རྒྱུ་ལ་སོགས་པ་བདེན་པ་དང་རྫུན་པ་རྣམ་པར་འབྱེད
པར་མི་ནུས་པ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་ཇི་ལྟར་དེ་ལས་དོན་ཡོངས་སུ་བཅད་ནས་འཇུག་ཅེ་ན །
བརྗོད་པ་མངོན་སུམ་གྱི་རྟེན་ཅན་གྱི་འཇུག་པ་ནི་རྣམ་པ་གཉིས་ཏེ་དང་པོ་ཉིད་དང
གོམས་པ་ཅན་ནོ།། ད་ལ་གོམས་པ་དང་ལྡན་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་ལ་ཤིན་ཏུ་གོམས་པ
བསྐལ་བ་ཅན་གྱི་མངོན་སུམ་སྐྱེས་པ་ནི་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་དུ་གོམས་པའི་རྣམ་པ་འབྲེལ
པའི་རྒྱུ་མཚན་སྤྱངས་པ་ཅན་ཉིད་ཀྱིས་ཡོངས་སུ་བཅད་ནས་སྐྱེ་བ་དང་། དེ་ལྟ་བུར
གྱུར་པའི་ཕྱིས་འབྱུང་བའི་ངེས་པ་སྐྱེད་པར་བྱེད་པའི་ཕྱིར་དེ་ལ་སྐྱེས་བུ་འཇུག་པར

བྱེད་དོ། །དེའི་ཕྱིར་དེ་ལ་རང་ཉིད་ཀུན་ཚད་མ་ངེས་པར་བྱེད་པའི་ཕྱིར་ཕྱིས་ཀྱི་ཚད་
མ་འཇུག་པ་ལ་བལྟོས་པ་མེད་པ་ཅན་ཡིན་པའི་ཕྱིར་དོན་ཡོངས་སུ་བཅད་ནས་ཞེས་
བྱ་བའི་ཚིག་མི་འཐད་པ་མ་ཡིན་ནོ།། མངོན་སུམ་ཐམས་ཅད་ནི་གཞན་ལས་ཚད་
མ་ངེས་པར་བཞག་པ་མ་ཡིན་ནོ།། དང་པོ་ཉིད་ཀྱི་འཇུག་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་
ལ་ཡང་རྒྱུ་མཚན་ངེས་པར་གཟུང་བ་མེད་པ་ན་ཐེ་ཚོམ་ཉིད་ཀྱི་སྒོ་ནས་འཇུག་པར་
བྱེད་དོ།། གལ་ཏེ་འོ་ན་དོན་ཡོངས་སུ་བཅད་ནས་ཞེས་བྱ་བའི་ཚིག་ཇི་ལྟར་རུང་
ཞེ་ན། དེའི་རྣམ་པར་སྨྲས་པ་ཙམ་དེ་སྐད་དུ་ཐ་སྙད་གདགས་སོ་ཞེས་བྱ་བ་
བཤད་ཟིན་ཏོ།། གལ་ཏེ་ཐེ་ཚོམ་གྱི་སྒོ་ནས་འཇུག་པ་ཡིན་ན་ཇི་ལྟར་རྟོག་པ་
སྔོན་དུ་སོང་བ་ཅན་ཞེས་བྱ་ཞེ་ན་འདི་ལ་འགལ་བ་ཅི་ཡོད་གང་ཁོ་ན་ངེས་པའི་སྒོ་
ནས་འཇུག་པར་འགྱུར་བ་དེ་ཉིད་རྟོག་པ་སྔོན་དུ་གཏོད་པ་ཅན་མ་ཡིན་ནོ།། དེ་
ལྟར་ན་འཇུག་པར་བྱེད་པ་ལ་དོན་ལ་ཐེ་ཚོམ་ཟ་བ་དང་དོན་ངེས་པ་དང་རྒྱུ་རྣམ་པ་
གཉིས་ཡིན་ནོ།། ལྡོག་པ་ལ་ཡང་དོན་མེད་པ་ལ་ཐེ་ཚོམ་ཟ་བ་དང་། དོན་
མེད་པར་ངེས་པ་ཉིད་ཁོ་ན་ཡིན་ནོ།། དེ་ལ་དང་པོ་ཉིད་ཀྱི་རྒྱུ་གཉིས་ཀྱིས་
འཇུག་པར་འགྱུར་བ་གང་ཡིན་པ་དང་ཕྱིས་བཤད་པ་གཉིས་ཀྱིས་ལྡོག་པར་འགྱུར་
བ་གང་ཡིན་པ་དེ་ཉི་རྟོག་པ་སྔོན་དུ་སོང་བ་ཅན་ཡིན་པར་འཇིག་རྟེན་དག་བརྗོད་དོ། །
གལ་ཏེ་ངེས་པ་ཉིད་ཀྱི་སྒོ་ནས་འཇུག་པར་བྱེད་པར་འགྱུར་བ་ངོ་མཚར་ཡིན་ན།
འོ་ན་ནི་ཞིང་པ་ལ་སོགས་པ་ཞིང་ལ་སོགས་པ་ལ་འཇུག་པར་བྱེད་པ་འགལ་བར
འགྱུར་ཏེ་དེ་དག་ལ་མ་འོངས་པའི་འབྲུ་ལ་སོགས་པ་འགྲུབ་པ་ལ་ངེས་པར་བྱུང་བའི་
ཚང་མ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ནོ།། མི་བསླུ་བ་ཡུལ་གྱི་ཆོས་དེ་མཚན་ཉིད་ན་འདྲ་བ་
ཅན་ཞིག་ཅེ་ན་ཇི་ལྟར་འདོད་པའི་དོན་དེ་ལྟ་བུའི་ངོ་བོ་འི་ཞེས་བྱ་བ་སྨྲོས་ཏེ། ཇི་

ལྷུར་ངོ་བོ་གང་གིས་དོན་དུ་གཉེར་བའི་མེ་ལ་སོགས་པ་ནི ཇི་ལྟར་འདོད་པ་སྟེ །
དངོས་པོ་ལས་མ་འདས་པ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་མི་ཟད་པའི་བསྟུ་བའོ།། ཇི་ལྟར་འདོད་པ་ཡང་
དེ་ཡིན་ལ་དོན་ཡང་ཡིན་པས་ན་ཇི་ལྟར་འདོད་པའི་དོན་ཏོ།། དེའི་དེ་ལྟ་བུའི་ངོ་བོ
ནི་དེའི་ངོ་བོ་ཉིད་དེ་མེ་ལ་སོགས་པའི་ངོ་བོ་ཉིད་ཅེས་བྱ་བའི་དོན་ཏོ། །དེ་ནི་རྣམ་པར་
གཞན་པ་ཡང་ཇི་ལྟར་ཡིན་ཞེ་ན། དོན་གྱི་རང་གི་ནུས་ ''གྲུབ་པས་ཞེས་བྱ་བ་སྨོས་ཏེ།
མེ་ལ་སོགས་པའི་དོན་གྱི་རང་གི་ནུས་པ་བསྐྱེད་པ་དང་འཚེད་པ་ལ་སོགས་པ་སྒྲུབ་པར་
ནུས་པ་ཉིད་དོ། །དེའི་གྲུབ་པ་ནི་ངེས་པ་སྟེ ངེས་དོན་དེ་ལྟ་བུའི་ངོ་བོར་རྣམ་པར་འཇོག
ཅེས་བྱ་བའི་དོན་ཏོ། །ནུས་པའི་གྲུབ་པ་ཡང་འབྲས་བུ་ཆོས་པ་ཅན་གྱི་འབྲས་བུ་མཐོང་
བའི་ཕྱིར་རོ། །འབྲས་བུ་ཆོས་པ་ཅན་མ་ཡིན་པའི་ཡང་དེ་ནི་རིགས་ཅན་ཉིད་ཡིན་པས
ན་འཁྲུལ་པ་མེད་པའི་ཁྱད་པར་ངེས་པར་གཟུང་བའི་ཕྱིར་རོ། །ཤེས་པའི་ཆོས་ནི
བསྟུ་བ་ན་རྣམ་པ་གཉིས་ཏེ། ད་ལ་འདིར་མངོན་པར་འདོད་པ་མ་ཡིན་པ་དང་མངོན་
པར་འདོད་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་གོ་རིམ་བཞིན་དུ་དེར་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་སྨོས་ཏེ
དེའི་ཞེས་བྱ་བའི་དོན་གྱིའོ། །དེ་ལྟ་བུར་གྱུར་པ་ཞེས་བྱ་བའི་ངོ་བོ་གང་གིས
དོན་བྱེད་པར་ནུས་པ་སྟེ་དེའི་ངོ་བོ་ཞེས་བྱ་བའི་དོན་ཏོ།། ཇི་ལྟར་གནས་པའི
མཚན་ཉིད་རྟོགས་པ་ནི་ཞེས་བྱ་བ་ནི་བསྡུས་པའི་དོན་ཏོ།། རྗེས་སུ་དཔག་པས
དོན་གྱི་རང་གི་ངོ་བོ་ཡོངས་སུ་མ་བཅད་པའི་ཕྱིར་ཞེས་བྱ་བ་ནི་སྤྱིའི་རྣམ་པ་ལ
འཇུག་པ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་རོ།། མངོན་པར་འདོད་པའི་དོན་ནི་གང་ཆེད་དུ་ཞུགས
ནས་འཇུག་པའོ།། མི་བསྟུ་བ་གང་ལ་ད་དང་ཕྲད་པར་བྱེད་པའི་མཚན་ཉིད་དེ
རང་གི་ངོ་བོ་ཡོད་པ་དེ་ལ་དེ་སྐད་ཅེས་བྱའོ།། མངོན་སུམ་དང་རྗེས་སུ
དཔག་པའི་ཁྱབ་པར་བྱེད་པ་ཡིན་ནོ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་རྗེས་སུ་དཔག་པ་ལ་ཡང་མངོན ''

པར་འདོད་པའི་ངང་ཕྲད་པར་བྱེད་པ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་རོ།། དོན་ནི་སྒྲིག་པ་ལ་
སོགས་པའོ།། དེའི་བྱེད་པ་ནི་སྐྱེད་པའོ།། དེའི་གནས་པ་ནི་རྟོགས་པ་
སྐྱེ་ཁམས་ཀྱི་དོན་སྣ་ཚོགས་པ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་རོ།། དེ་ནི་ཚད་མས་ཡོངས་སུ་
ངེས་པ་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པས་འཆད་པར་བྱེད་པ་ལ། ཚད་མ་སྟེ་མངོན་
སུམ་དང་རྗེས་སུ་དཔག་པ་དག་གིས་ཡོངས་སུ་ངེས་པའི་དོན་མི་ལ་སོགས་པའོ། །
ནས་བསྒྲུབ་པར་བྱ་བའི་དོན་བྱེད་པ་ནི་བསྒྲིག་པ་དང་འཆད་པ་ལ་སོགས་པའོ། །
མི་བསྒྲིག་པ་དང་འཆད་པ་ལ་སོགས་པའི་ནུས་པ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་མི་ཐམས་ཅད་བསྒྲག་
པ་དང་འཆད་པ་ལ་སོགས་པའི་ནུས་པ་མེད་པ་དེ་ལྟར་ན་ཁྱད་པར་གཟུང་བ་ཡིན་ཏེ་
དེ་ལྟ་བུར་གྱུར་པ་ཉིད་ལ་ནི་འཇུག་པ་ཡན་ལག་ཉིད་ཡིན་ནོ། །དྲི་བའི་རིག་
པ་ལ་སོགས་པའི་ཡུལ་ཅན་གྱི་ཞེས་བྱ་བ་ནི་དྲི་བའི་རིག་པའི་ཡུལ་ལ་ལུས་ཀྱི་རྣམ་
པར་ཤེས་པའི་བདག་ཉིད་ཅན་གྱི་འཇུག་པའོ།། སོགས་པས་སྨྲས་ནི་སྒྲིག་པ་དང་
འཆད་པ་ལ་སོགས་པའི་ཡུལ་ཅན་མིག་གི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་འཇུག་པ་གཟུང་ངོ། །
འཇུག་པ་དེ་ནི་དང་པོ་མངོན་སུམ་གྱི་མི་བསླུ་བ་ཡིན་ནོ།། མི་བསླུ་བར་ངེས་
པའི་རྒྱུ་ཉིད་ཡིན་པའི་ཕྱིར་མི་བསླུ་བ་ཡིན་ནོ།། དེ་ལྟར་ན་མི་བསླུ་བ་ནི་འདིར་
ཕྲད་པར་ནུས་པའོ། དེ་ཡང་འོག་ནས་འཇོག་པར་འགྱུར་རོ། དེ་ལྟ་མ་
ཡིན་ན་གལ་ཏེ་ཕྱིས་ཀྱི་ཚད་མའི་འཇུག་པ་ཉིད་སྔར་གྱི་མི་བསླུ་བ་ཡིན་པར་འགྱུར་
ན་དེ་ཡང་ཚད་མ་ཉིད་ཡིན་པ་དེ་ལྟར་ན་ཚད་མ་ལས་ཐ་དད་པའི་ཚད་མ་ཐོབ་པར་
འགྱུར་རོ།། མངོན་སུམ་གྱི་འཇུག་པ་ཐམས་ཅད་ལ་ཕྱིས་ཀྱི་ཚད་མ་འཇུག་པ་
མ་ཡིན་ཏེ་ལ་ལར་གེགས་བྱེད་པ་སྲིད་པའི་ཕྱིར་རོ།། དེ་བས་ན་ཚད་མའི་
མཚན་ཉིད་འདི་ཡང་ཁྱབ་པར་བྱེད་པ་མ་ཡིན་པར་འགྱུར་རོ།། འགའ་ཞིག་གི་

ཚེ་རྗེས་སུ་དཔག་པའི་ཞེས་བྱ་བ་གདོན་མི་ཟ་བར་ཕྱིས་ཀྱི་མངོན་སུམ་གྱི་འཇུག་པ་
ཉིད་སྔོ་མའི་མི་བསླུ་བ་མ་ཡིན་མོད་ཀྱི་འོན་ཀྱང་འགའ་ཞིག་གི་ཚེ་རྗེས་སུ་དཔག་པ་
ཕྱིས་འབྱུང་བ་ཅན་གྱི་འཇུག་པ་ཡང་དང་པ་འི་མངོན་སུམ་གྱི་མི་བསླུ་བ་ཡིན་ནོ། །
གལ་ཏེ་གང་གི་གནས་སྐབས་ཉིད་ལས་ཤེས། ཇི་ལྟར་མི་ཉིད་ལ་ཞེས་བྱ་བ་ལ་
སོགས་པ་སྨོས་པ་ལ། རྣམ་པ་མཚུངས་པ་ལ་སོགས་པ་འགའ་ཞིག་གིས་ཞེས་
བྱ་བ་ནི་རྣམ་པ་མཚུངས་པ་སྟེ། དེ་ལས་གཞན་པ་ཁ་དོག་མཚུངས་པ་ཉིད་དོ།།
སོགས་པའི་སྒྲས་ནི་དེ་དང་འདྲ་བའི་དངོས་པོ་དྲན་པས་དེར་སྒྲོ་འདོགས་པ་གཟུང་ངོ༎
དེ་ལྟར་ན་ཅི་འདི་རྒྱ་སྐྱེགས་ཀྱི་མེ་ཏོག་གི་ཚོགས་སམ། ནོར་བུའི་ཕྲུང་པོ་
ཡིན་ཞེས་གང་གི་ཚེ་མཐོང་བ་ལ་ངེས་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་འཁྲུལ་པར་འགྱུར་རོ། །
འཁྲུལ་པའི་རྒྱུ་མཚན་བསལ་བར་མི་ནུས་པ་དང་ཕྱིས་ཀྱི་ཚད་མའི་འཇུག་པ་ལ་སྟོང་
པ་མེད་པར་དེའི་འབྲས་བུར་གྱུར་པའི་དུ་བ་མཐོང་བ་དེ་ངེས་པར་བྱས་ནས་གང་གི་
ཚེ་མེ་ངེས་པར་བྱེད་པ་དེའི་ཚེ། རྗེས་སུ་དཔག་པའི་འཇུག་པ་ནི་དང་པོ་འི་
མངོན་སུམ་གྱིས་མི་བསླུ་བ་ཡིན་ནོ། ། དེའི་ཚེ་མངོན་སུམ་ན་འཇུག་པར་བྱེད་
པ་ཉིད་མ་ཡིན་གྱི་འོན་ཀྱང་རྗེས་སུ་དཔག་པ་ཉིད་ཡིན་ནོ། ། མི་བསླུ་བ་ཉིད་
ཀྱི་མཚན་ཉིད་ཙམ་ནི་མངོན་སུམ་དེ་ཡང་ཡོད་པ་དེ་ལྟར་ན་འབའ་ཞིག་ཏུ་བརྗོད་དོ། །
དུ་བ་མངོན་སུམ་གྱིས་བཟུང་བ་ན་དེ་ལ་ཡང་འཁྲུལ་བའི་རྒྱུ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་རྟགས་
ངེས་པ་ཉིད་མེད་པ་མ་ཡིན་ནམ། དེ་ལྟར་ན་ཅི་འདི་ནི་རླུལ་འཁོར་པས་སྤྲུལ་པའི་དུ་
བའ་རྣམ་པའི་དངོས་པོའམ། ཅི་བརྒྱ་བྱིན་གྱི་སྤྱི་བོ་ལས་བྱུང་བ་ཡིན་ཞེས་འཁྲུལ་
པའི་རྒྱུ་ཡོད་དོ༎ ཞེ་ན་འདིར་སྨྲས་པ་ཇི་ལྟར་ཤིན་ཏུ་གོམས་པ་བ་གསལ་བ་
ཐོབ་པ་ཅན་གྱི་མངོན་སུམ་འཁྲུལ་པའི་རྒྱུ་སྤངས་པ་ཅན་སྐྱེ་བར་འགྱུར་རོ།། དེ་

ལྟར་ན་ནོར་བུ་དང་གཟུགས་སུ་བྱས་པ་ལ་སོགས་པ་ཁ་དོག་དང་དབྱིབས་མཚུངས་པ་
གོམས་པ་ལས་དེ་ཤེས་པས་མཐོང་བ་ཙམ་གྱིས་རྣམ་པར་འབྱེད་པར་བྱེད་དོ། །མེ་
ལས་སྐྱེས་པའི་དུ་བའི་ཁྱད་པར་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་རྣལ་འབྱོར་པས་སྐྱེད་པར་ནུས་
པ་མ་ཡིན་ནོ།། དེ་ལྟར་ན་རྣལ་འབྱོར་པས་སྤྲུལ་པ་ན་དེ་དག་ཉིད་དམ་དེ་དང་འདྲ་
བ་སྤྲུལ་པར་འགྱུར་གྲང་ན། རེ་ཞིག་དེ་ཉིད་ནི་མ་ཡིན་ཏེ་རྒྱུ་མེད་པ་ཅན་ཉིད་
དུ་ཐལ་བའི་ཕྱིར་རོ།། དེ་དང་འདྲ་བ་ཡང་མ་ཡིན་ཏེ་མེའི་རང་བཞིན་མ་ཡིན་པ་
ལས་སྐྱེ་བ་ལ་དེ་འདྲ་བ་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ།། དེ་འདྲ་བའང་དངོས་པོ་ལས་འབྱུང་
བ་ཉི་དེ་འདྲ་བར་འགྱུར་གྱི། དེ་འདྲ་བ་མ་ཡིན་པ་ལས་དེ་འདྲ་བ་འབྱུང་ན་ནི་
དེ་དང་དེ་མ་ཡིན་པའི་ངོ་བོ་ཅན་ཉིད་ཡིན་ཏེ་དངོས་པོ་རྣམས་རྒྱུ་མེད་པ་ཅན་ཉིད་དུ་
འགྱུར་རོ།། དེ་བས་མེ་ལས་སྐྱེ་བའི་དུ་བའི་རྣམ་པའི་ཁྱད་པར་རྣལ་འབྱོར་
པས་སྤྲུལ་པར་མི་ནུས་པའམ་སྤྲུལ་པ་ཡིན་ན་ནི་དེ་ཉིད་མེ་ཡིན་པར་འགྱུར་བ་དེ་ལྟར་
ན་འཁྲུལ་པ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ནོ།། དེ་སྐད་དུ་ཡང་མཁས་པའི་སྐྱེ་བོ་མ་ལུས་
པའི་གཙུག་གི་ནོར་བུ་དབང་ཕྱུག་དམ་པས། གལ་ཏེ་བརྒྱ་བྱིན་སྤྱི་བོ་མེའི། །
རང་བཞིན་ཡིན་ན་དེ་ཉིད་མེ།། འོན་ཏེ་དེ་མེའི་རང་བཞིན་མིན།། ཇི་ལྟར་
དེ་ལས་དུ་བ་འབྱུང་།། དུ་བའི་རྒྱུ་ཡི་རང་བཞིན་མེ།། དེ་ལ་ནུས་པའི་
བྱེ་བྲག་ལྡན།། དུ་བ་དུ་བའི་རྒྱུ་མན་ལས།། འབྱུང་ན་དེ་ནི་རྒྱུ་མེད་འགྱུར།།
ཞེས་བཤད་ཟིན་ཏོ།། ཁྱད་པར་ཡང་གོམས་པ་ལས་ངེས་པ་ཡིན་ཏེ་ཇི་སྐད་དུ་ནོར་
བུ་གཟུགས་བྱས་ལ་སོགས་ལ།། དེ་རིག་ཤེས་པ་རྗེས་དཔག་ལས། བྱུང་མིན་
གཞན་རྣམས་ལ་བརྗོད་མེད།། གོམས་པ་ཉིད་ལས་སྐྱེ་བར་འགྱུར་ཞེས་བཤད་
པ་ཡིན་ནོ།། ཇི་ལྟར་མངོན་སུམ་ཕྱིས་ཀྱི་ཚད་མ་འཇུག་པར་བྱེད་པ་ཉིད་ཀྱི་

ཚད་མ་ཉིད་ཡིན་པ་དེ་བཞིན་དུ་རྗེས་སུ་དཔག་པ་ཡང་ཡིན་པ་དེ་བས་ན་ཐུག་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་རྗེས་སུ་དཔག་པ་དག་ལ་ངེས་པ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ནོ་ཞེ་ན། དེའི་ཕྱིར་མངོན་སུམ་ཉིད་ལ་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་སྨོས་ཏེ་དང་པོ་འདི་མངོན་སུམ་གྱི་དོན་ནི་དེའི་དོན་ཏོ། དེའི་དོན་བྱེད་པའི་ཡུལ་ཚད་མ་གང་ལ་ཡོད་པ་དེ་ནི་དེའི་དོན་གྱི་དོན་བྱེད་པའི་ཡུལ་ཅན་གྱི་ཚད་མའོ། ཤེས་ཀྱི་ཡང་དེ་ཉིད་ཡིན་ལ་དེའི་དོན་གྱིས་དོན་བྱེད་པའི་ཡུལ་ཅན་ཡིན་པས་ཞེས་བྱ་བ་ནི་ཁྱད་པར་གྱི་བསྡུ་བའོ། །དེ་ལྟར་ན་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པས་རྗེས་སུ་དཔག་པ་ཤེས་ཀྱི་ཚད་མའི་འཇུག་པ་ལ་བལྟོས་པ་སེལ་བར་བྱེད་དོ།། རྗེས་སུ་དཔག་པར་བྱ་བ་མི་རྟག་པ་ཉིད་ལ་སོགས་པ་དེའི་རང་བཞིན་རྟགས་གང་ལ་ཡོད་པ་དེ་ནི་དེའི་རང་བཞིན་ཅན་ཏེ་བྱས་པ་ཉིད་ལ་སོགས་པའི་རྟགས་སམ་འབྲས་བུ་དུ་བ་ལ་སོགས་པ་རྟགས་ཅན་གྱི་ཤེས་པའི་རྒྱུ་ཡིན་ནོ་ཞེས་བྱ་བ་འདི་དང་སྦྱར་རོ།། དེ་ལྟ་བུར་གྱུར་པའི་དངོས་པོ་མེད་པ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་རང་བཞིན་དུ་གྱུར་པ་དང་། འབྲས་བུར་གྱུར་པའི་དངོས་པོ་དང་བྲལ་བར་ཞེས་བྱ་བའི་དོན་ཏོ། དེ་བས་ན་རྗེས་སུ་དཔག་པ་ནི་རང་ཉིད་ཀྱིས་ཚད་མ་ཉིད་དུ་རྣམ་པར་བཞག་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཐུག་པ་མེད་པ་མ་ཡིན་ནོ།། གཞན་དག་ཏུ་ན་ཞེས་བྱ་བ་ནི་མངོན་སུམ་ལའོ།། གོམས་པ་མེད་པར་མཐོང་བ་བསལ་བོ་མེད་པའི་ཕྱིར་ཁྱད་པར་ངེས་པ་མེད་པ་ཡིན་ཏེ། འདིས་ནི་དང་པོ་ཉིད་ཀྱི་འཇུག་པར་བྱེད་པའི་གནས་སྐབས་བཤད་དོ།། དེའི་ཚེ་ཐེ་ཚོམ་གྱིས་ཀྱང་འཇུག་པར་བྱེད་དོ།། གོམས་པ་ལས་ཀྱང་ཁྱད་པར་ངེས་པར་གཟུང་བ་ཡོད་ན། ཤེས་ཀྱི་ཚད་མའི་འཇུག་པ་ལ་མངོན་སུམ་ཡང་བལྟོས་པ་མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་དོན་གྱིས་བཤད་པར་འགྱུར་རོ།། གལ་ཏེ་ཤེས་ཀྱི་ཚད་མའི་འཇུག་པས་དང་པོ་འི་མི་བསླུ་བ

ཡིན་པར་རིག་པར་བྱ་བ་ཡིན་ན་དེ་དོགས་པས་ཅི་ཞིག་བྱ། དེ་ནི་དེའི་ཚེ་
འཇུག་པར་བྱེད་པ་ཉིད་མ་ཡིན་ཏེ་འདས་པ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་རོ།། བདེན་ཏེ་འཇུག་
པར་བྱེད་པ་ཉིད་ཀྱི་དེའི་ཚེ། དེའི་ཚད་མ་ཉིད་ཀྱིས་ངེས་པ་ལ་རྟོལ་བ་ནི་མ་
ཡིན་གྱི་འོན་ཀྱང་ཚད་མས་ངེས་པ་དེ་ལ་དེའི་རིགས་ཅན་ཉིད་ཀྱི་མངོན་སུམ་གྱིས་····
བསལ་བའི་ཕྱི་བྲག་གཞན་མི་བསླུ་བ་ཅན་ཉིད་དུ་ངེས་པའི་དོན་དུ་ཡིན་ནོ།། གལ་
ཏེ་ཕྱིས་ཀྱི་མངོན་སུམ་ཡང་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པས་ཐུག་པ་མེད་པར་དོགས་པ་····
ཡིན་ཏེ་ཇི་ལྟར་ན་མངོན་སུམ་སྔ་མ་དང་ཁྱད་པར་མེད་པ་ཡིན་ཞེ་ན། སྨྲས་པ་
དངོས་པོ་ལ་འཇུག་པ་མ་ཡིན་པར་ཐེ་ཚོམ་ཟ་བ་སྟེ། ཇི་ལྟར་མེའི་ཤེས་པ་དང་
པོ་མེ་མེད་པར་ཡང་འཇུག་པར་ཐེ་ཚོམ་ཟ་བ་དེ་ལྟར་སྒྲིབ་པ་དང་འཆད་པ་ལ་སོགས་
པའི་ཤེས་པ་ཡང་ཅི་སྨི་ལམ་དང་འདྲ་བར་མེ་མེད་པར་སྒྲིབ་པ་དང་འཆད་པ་ལ་སོགས་
པའི་ཤེས་པ་སྐྱེ་བ་འམ་ཅི་ཡོད་པ་ལ་ཞེས་བྱ་བར་སྦྱར་རོ།། ཅི་སྟེ་དེ་ལ་ཡང་
མི་བསླུ་བ་གཞན་བལྟོས་པར་འགྱུར་བ་དེ་ལ་ཡང་གཞན་ཞེས་བྱ་བ་ནི་ཐུག་པ་མེད་པ་
ཡིན་ནོ།། ཅི་སྟེ་ཤེས་པ་འགའ་ཞིག་མི་བསླུ་བར་རང་ཉིད་ཀྱིས་འདོད་ན་དང་··
པོའི་ཡང་དེ་ཁོ་ན་བཞིན་དུ་འགྱུར་རོ།། དེ་སྐད་དུ་ཡང་གཞོན་ནུ་མ་ལེན་གྱིས
ཇི་ལྟར་དང་པོའི་ཤེས་པ་ཉིད།། དེ་མི་བསླུ་ལ་བལྟོས་འགྱུར་ན།། དེ་
ལྟར་མི་བསླུ་ཉིད་ཀྱིས་ཀྱང་།། མི་བསླུ་བ་ཡང་བཙལ་བར་བྱ།། གལ་ཏེ་
ལ་ལར་རང་ཉིད་ལས།། ཚད་མ་ཉིད་དུ་འདོད་ན་ནི།། དང་པོའི་
དེ་ལྟའི་དངོས་ཡིན་ན།། རྒྱ་གང་གིས་ན་རབ་དུ་སྡང་།། ཞེས་སྨྲས་སོ།།
མ་ཡིན་ཏེ་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་ལན་འདེབས་པར་བྱེད་པ་ཡ། གཉིག་
ཞེས་བྱ་བ་ནི་ཉེར་སྣང་བ་དང་བསྒྲིག་པ་ལ་སོགས་པ་སྣང་བ་དག་གོ། མེར་སྣང་

པ་ནི་དངོས་པོ་མེད་པ་ལ་ཡང་འཇུག་མོད་ཀྱི་བསྲེག་པ་ལ་སོགས་པར་སྣང་བ་ནི་མི་
འགྱུར་རོ། དེ་ཉིད་ནི་མེ་མེད་པ་ལ་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་སྨོས་སོ།།
དེ་ནི་དངོས་པོ་ནི་རྟེན་ཅན་ཉིད་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་བསྲེག་པ་དང་འཚེད་
པ་ལ་སོགས་པའི་དོན་བྱེད་པའི་ཡུལ་ཅན་གྱི་ཤེས་པ་སྐྱེ་བ་ནིའོ།། སྐྱེ་ན་ཡང་
མི་བསླུ་བ་ཁོ་ན་ཡིན་ཏེ་གལ་ཏེ་དེ་ལྟ་བུར་གྱུར་པའི་རྗུག་པར་བྱེད་པ་ལས་ཀྱང་
འཇུག་པའི་ཇི་ལྟར་མཐོང་པར་འདོད་པའི་དོན་སྐྱེས་པར་འགྱུར་བ་ན་སྟེ་ན་དེའི་མི་
བསླུ་བ་ཉིད་ཡིན་ཏེ། དེ་ཉིད་ཚད་མ་ཡིན་གྱི་འཁྲུལ་པ་མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་བྱ་བའི་
དོན་ཏོ། དངོས་པོ་ནི་དེ་ཙམ་གྱི་རྒྱུ་ཉིད་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་བསྲེག་
པ་དང་འཚེད་པ་ལ་སོགས་པའི་དོན་གྱི་རྒྱུ་ཉིད་ཡིན་པའི་ཕྱིར་མེ་གང་ཡིན་པ་དེ་ཉིད་
བསྲེག་པ་དང་འཚེད་པ་ལ་སོགས་པ་བྱེད་པ་དང་ཆུ་གང་ཡིན་པ་དེ་ཉིད་ཁྲུས་དང་བཏུང་
བ་ལ་སོགས་པ་བྱེད་དོ། དངོས་པོ་ནི་དོན་བྱེད་པར་ནུས་པའི་མཚན་
ཉིད་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ།། གལ་ཏེ་རྨི་ལམ་ལ་ཡང་ཇི་སྐད་དུ་བཤད་པའི་དོན་
ལ་མི་བསླུ་བ་ཡོད་དོ་ཞེ་ན། དེ་ལ་ཡང་དངོས་པོ་ཡོད་པ་ཉེ་ཟླ་སྟེ་གཉིད་མ་
ལོག་པའི་གནས་སྐབས་ན་ཡང་དངོས་པོ་རྣམ་པར་བཞག་པའི་རྒྱུ་གཞན་ནི་མེད་དོ།།
གལ་ཏེ་རྨི་ལམ་གྱི་ཤེས་པ་ཚད་མར་འགྱུར་རོ་ཞེ་ན་འདོད་པ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་སྐྱོན་མེད་དོ།
གལ་ཏེ་འོ་ན་ཇི་ལྟར་ན་ཚད་མ་མ་ཡིན་པར་བཤད་ཅེ་ན་འཁྲུལ་པ་ཡིན་ནོ་སྙམ་པའི་
བསམ་པས་སོ།། དེའི་ཕྱིར་དོན་བྱེད་པར་ནུས་པའི་ཡུལ་ཅན་གྱི་མངོན་སུམ་ནི་འཁྲུལ་
པའི་རྒྱུ་མཚན་མེད་པའི་ཕྱིར་ཚད་མ་ཉིད་ཀྱི་བདག་ཉིད་དུ་གྱུར་པ་རང་རིག་པས་ཡོངས་
སུ་བཅད་པ་ཡིན་ནོ།། ཇི་ལྟར་ཡོངས་སུ་བཅད་པ་བཞིན་དུ་དེ་ལ་ངེས་པ་སྐྱེད་པར་
བྱེད་པ་དེ་ལྟར་ན་རང་ཉིད་ཀྱིས་ཚད་མ་ཡིན་པ་དེའི་ཕྱིར་ཐུག་པ་མེད་པ་མ་ཡིན་ནོ།།

དང་པོ་འདི་མི་དང་ཆུར་སྣང་བའི་ཤེས་པ་ཡང་གོམས་པ་མེད་པ་ན་རང་རྒྱུད་ཀྱི་ཚད་
མ་ཉིད་ཀྱིས་གཟུང་དུ་ཟིན་ཀྱང་འཁྲུལ་པའི་རྒྱུ་མཚན་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ངེས་པ་སྐྱེད་པའ་
ནུས་པ་མེད་པ་དེ་བས་ན། དེ་ལ་ཕྱིས་ཀྱི་ཚད་མ་འཇུག་པས་ཚད་མ་ཉིད་དུ་རྣམ་
པར་བཞག་པ་དེ་ལྟར་ན་གཞན་ལས་ཚད་མ་ཡིན་ནོ།། དེ་ཡང་གོམས་པ་ཡོད་ཅིང་
གསལ་བ་ཅན་ཐོབ་པ་ན་རང་ཉིད་ལས་ཡིན་ཏེ་སྔར་ཇི་སྐད་བཤད་པ་ལྟ་བུའོ།། དེ་
བས་ན་འདི་ལྟར་མངོན་སུམ་ནི་རང་དང་གཞན་ལས་ཚད་མ་ཡིན་ལ་རྗེས་སུ་དཔག་པ་
ནི་རང་ཉིད་ལས་ཡིན་ནོ་ཞེས་བྱ་བར་གནས་སོ།། གལ་ཏེ་སྔར་གཟུང་བའི་དོན་ཕྱིས་
ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་ནི་སྐད་ཅིག་མ་ཉིད་ལ་བརྟེན་ནས་གོལ་བ་ཡིན་ནོ།། མ་ཡིན་
ཏེ་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པས་ལན་འདེབས་པར་བྱེད་དོ།། འདི་སྐད་དུ་རྣམ་པ་གཅིག་
རྟོགས་པའི་རྒྱུ་ཉིད་ཡིན་པའི་ཕྱིར་འཇིག་རྟེན་ངག་དོན་སྔ་ཕྱི་གཅིག་ཏུ་ངེས་པར་བྱེད་
ཅིང་དེའི་རྗེས་སུ་འབྲངས་ནས་དེ་ལྟར་རྣམ་པར་འཇོག་པ་ཡིན་ཏེ། ཚད་མའི་
རྣམ་པར་འཇོག་པ་ནི་ཐ་སྙད་ཅན་ཉིད་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ་ཞེས་བསྟན་པར་འགྱུར་རོ། །
ཚད་མ་སྔ་ཕྱི་དག་གི་དོན་དམ་པར་ཡུལ་ཐ་དད་པ་ཡིན་ཡང་ཟླ་སྟེ་ཇ་སྐད་བཤད་པའི་
སྐྱོན་མེད་པ་མ་ཡིན་ནོ་ཞེ་ན་དེ་ལྟར་ན་ཕྱིས་ཀྱི་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་སྨོས་པ་ལ་
ཚད་མ་སྔ་མའི་ཡུལ་མེད་ན་མེད་པའི་ཕྱིར་ཞེས་བྱ་བ་ནི་ཚད་མ་སྔ་མའི་ཡུལ་ནི་ཚད་
མ་ཕྱི་མའི་ཡུལ་ལ་རྒྱུ་ཉིད་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ།། རྒྱུ་མེད་པར་འབྲས་བུ་ཡོད་པ་
ཡང་མ་རུང་སྟེ་རྒྱུ་མེད་པ་ཅན་ཉིད་དུ་ཐལ་བའི་ཕྱིར་རོ།། དེ་ཡང་ཞེས་བྱ་བ་
ན་ཚད་མ་ཕྱི་མའོ།། དེའ་ཡུལ་ཅན་ཉིད་ཡིན་ན་ཞེས་བྱ་བ་ནི་ཚད་མ་སྔ་མའི་
ཡུལ་ཅན་ཉིད་ཡིན་ནོ་ཞེས་ཉེ་བར་བཏགས་པ་སྟེ། འབྲས་བུ་ལ་ཡང་རྒྱུ་ཉེ་བར་
བཏགས་པའི་ཕྱིར་རོ།། གལ་ཏེ་འོན་ཀྱང་ཚད་མ་ཕྱི་མ་འཇུག་པར་བྱེད་པས་

ཚད་མ་སྔ་མ་ནི་ཚད་མ་ཕྱི་མ་འཇུག་པའི་དུས་ཉིད་དེ་ཚད་མ་ཡིན་གྱི་སྔར་ནི་མ་ཡིན་
ནོ།། མེད་པར་དེའི་ངོ་བོ་བྱེད་པར་ནུས་པ་མ་ཡིན་ནོ།། གཞོན་ནུ་མ་
ལེན་གྱི་ཚད་མ་ཐམས་ཅད་རང་ཉིད་ཀྱིས་ཚད་མ་ཉིད་ཅེས་བཟུང་བ་ཡིན། རང་
ཉིད་ནུས་པ་མེད་ན་ནི། གཞན་གྱི་བྱེད་པར་མི་ནུས་སོ་ཞེས་ཟེ་སྐད་བཤད་པ་ལྟ་
བུའོ།། དེའི་ཕྱིར་དེ་བས་ན་ཞེས་བྱ་བ་འདི་སློས་ཏེ་གང་གི་ཕྱིར་ཚད་མ་སྔ་
མའི་ཡུལ་མེད་པར་ཚད་མ་ཕྱི་མའི་ཡུལ་ནི་སྲིད་པ་དེ་བས་ན་སྔར་དགོས་ངོ་གྲུབ་···
པའི་ཕྱིར་དེ་དོན་བྱེད་པའི་ཡུལ་ཅན་གྱི་ཞེས་བྱ་བ་ལས་སྔར་ཡང་ངོ་།། དང་
པོ་ཉིད་ཚད་མ་ཡིན་ཏེ་དོན་བྱེད་པའི་ཡུལ་ཅན་གྱི་ཤེས་པ་ཕྱི་མའི་རྒྱུར་གྱུར་པ་དང་
པོའི་ཤེས་པ་ཡང་ཚད་མ་ཡིན་ཏེ་དེ་ཡང་དངོས་པོའི་ཡུལ་ཅན་ཉིད་ཡིན་པའི་ཕྱིར་
རོ་དེ་ལྟ་མ་ཡིན་ན་ནི་དེ་དངོས་པོ་མེད་པའི་ཡུལ་ཅན་ཡིན་ན་དེ་ལྟ་བུར་གྱུར་པའི་···
ཤེས་པ་ཕྱི་མའི་རྒྱུད་ཉིད་དུ་མི་འགྱུར་རོ།། དེ་ཉིད་ནི་དེ་ལས་དོན་བྱེད་པ་ལ་
འཇུག་པའི་ཕྱིར་རོ།། ཞེས་བྱ་བ་སློས་ཏེ་དེ་ལས་ཞེས་བྱ་བ་དང་པོའི་ཤེས་
པ་ཉིད་ལས་ཏེ། དང་པོའི་ཤེས་པ་ནི་དོན་བྱེད་པའི་ཡུལ་ཅན་གྱི་ཤེས་པ་ཕྱི་
མའི་རྒྱུ་ཉིད་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ་ཞེས་བྱ་བའི་དོན་ནོ།། འདིས་ནི་འདི་སྐད་དུ་ཤེས་པ་
ནི་རང་གི་རྒྱུ་དག་ལས་སྐྱེས་པ་ན་ཚད་མའི་རང་བཞིན་ཅན་ཉིད་དུ་སྐྱེ་བར་འགྱུར་ཏེ།
དངོས་པོ་ནི་ཆ་མེད་པ་ཅན་ཉིད་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། འོན་ཀྱང་འཁྲུལ་པ་རྒྱུ་
མཚན་ཡོད་ན་ནི་ངེས་པ་ཙམ་གཞན་ལས་རྟོགས་པར་བྱེད་དོ་ཞེས་སྟོན་པར་འགྱུར་རོ།།
གལ་ཏེ་དེའི་དོན་གྱི་དོན་བྱེད་པའི་ཡུལ་ཅན་གྱི་ཚད་མ་ཕྱི་མའི་རྒྱུ་ཉིད་ཡིན་པས་ན···
སྔ་མ་ཚད་མ་ཡིན་ན། འོ་ན་ཤེས་ཏུ་ནང་གི་ཡིན་པར་སྨྲ་བའི་ཚད་མའི་
རྣམ་པར་བཞག་པ་ཇི་ལྟར་ཡིན་ཞེ་ན། དེའི་ཕྱིར་གང་གི་ཕྱི་རོལ་གྱི་དོན་མེད་

པ་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་སྨོས་པ་ལ་ཚད་མས་ཡོངས་སུ་བཅད་པའི་དོན་གྱི་ཡུལ་
ནི་ཞེས་བྱ་བ་ནི་དང་པོ་འི་ཚད་མས་གཟུང་བའི་དོན་རྒྱུར་གྱུར་པ་ཡོད་ན་དེའི་རིག་
ཅན་དོན་བྱེད་པའི་དུས་ན་ཡུལ་སྐྱེ་བར་འགྱུར་བ་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་ཚད་མས་ཡོངས་
སུ་བཅད་པའི་དོན་གྱི་ཡུལ་ཡིན་ནོ། །   འདིར་ཡང་དག་པའི་བསྟུ་བ་ཡིན་ནོ། །
དེ་ནི་ཚད་མ་ཕྱི་མ་གང་ཡིན་པའི་ཚད་མ་ཕྱི་མ་དེའི་རྒྱུ་ཉིད་ཡིན་པར་ཤེས་པ་སྟེ་
མའི་མི་བསླུ་བ་མ་ཡིན་ཏེ་ཕྱི་རོལ་གྱི་དོན་གྲུབ་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །   དོན་
དམ་པར་ནི་བསླུ་བ་ལ་བྱེ་བྲག་ཅི་ཡང་མེད་དོ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་གཉིས་ག་ལ་ཡང་རྣམ་
པར་བཞག་པ་ནི་རིགས་པས་མཐར་གདུགས་པ་ཅན་ཉིད་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །   གལ་
ཏེ་ཐེ་ཚོམ་དང་ལོག་པའི་ཤེས་པ་ལས་ཀྱང་འགའ་ཞིག་གི་ཚེ་འཇུག་པ་དོན་ལ་མི་
བསླུ་བར་འགྱུར་པ་ཡང་མ་ཡིན་ནམ། །   དེ་བས་ན་དེ་ཡང་ཚད་མར་ཐལ་བར་
འགྱུར་རོ་ཞེ་ན། །   མི་བསླུ་དེ་དང་དེ་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་སྨོས་པ་ལ་
ངེས་པ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་འདོད་པའི་དོན་དང་ཕྲད་པ་ཉིད་ཅེས་བྱ་བ་འདི་ནི་ངེས་པའི་དོན་
མ་ཡིན་གྱི་འོན་ཀྱང་འདོད་པ་ཉིད་དང་ཕྲད་པ་ཡིན་གྱི་མི་འདོད་པ་དང་ནི་མ་ཡིན་ནོ་
ཞེས་བྱ་བ་ཡིན་ནོ། །   ཐེ་ཚོམ་ལ་སོགས་པའི་ཤེས་པ་ལས་ནི་མི་འདོད་པ་དང་
ཡང་ཕྲད་པ་ཡིན་ནོ། །   ཅིག་ཤོས་དག་གིས་འདོད་པ་དང་ཕྲད་པ་ཉིད་ཅེས་བྱ་
བ་འདི་ནི་འདིའི་ངེས་པ་མིན་པར་འདོད་དོ་སྙམ་པས། །   གལ་ཏེ་སྐྱེས་བུའི་
ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་སྨོས་སོ། །   དེ་ནི་ཚད་མས་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་ནི་
གྲུབ་པའི་མཐར་སྐྱ་བའི་ཡིན་ནོ། །   འདོད་པ་དང་ཕྲད་པ་ཉིད་ཅེས་བྱ་བ་ངེས་
པའི་དོན་ཡིན་པ་ནི་བློ་སྟེ། །   དེ་ལྟ་ན་ཡང་རྟེན་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ནོ། །   ཞེ་
ན་འཇུག་པ་ཡོད་པ་ན་ཡང་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་སྨོས་ཏེ། །   ཐམས་ཅད་དུ་

གེགས་བྱེད་པའི་རྒྱུ་མེད་ན་ཞེས་བྱ་བ་ཁོང་ནས་དབྱུང་ངོ། །ཕྱི་ཆོས་ཀྱི་ཤེས་
པ་ལ་སོགས་པ་དག་ལ་ནི་གེགས་བྱེད་པའི་རྒྱུ་མེད་པར་ཡང་སྲིད་པ་མེད་དོ། །
གལ་ཏེ་འདོད་པའི་དོན་དང་སྲིད་པ་མི་བསླུ་བ་ཡིན་ཞིང་དེ་ཡང་ཚད་མ་ཉིད་ཡིན་ན།
འོ་ན་ནི་དེ་ལྟར་ཚད་མ་ལས་ཐ་དད་པ་ཚད་མ་ཉིད་ཡིན་པར་འགྱུར་བ་དང་ཚད་མ་
ཐམས་ཅད་ལ་དེ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་པ་དེ་ལྟར་ན་རྣམ་པར་གཞག་པ་ཁྱབ་པ་མེད་པ་ཅན་
ཡིན་ནོ་ཞེ་ན་དེའི་ཕྱིར་སྲིད་པར་ནུས་པ་ཚད་མ་ཉིད་ཡིན་གྱི་ཞེས་བྱ་བ་སྨོས་ཏེ། ང་
ཡང་ལ་ལར་འདོད་པ་ཉིད་ལ་མི་བསླུ་བའི་ཚབས་བྱའི་སྒོ་ནས་ཤེས་པར་འགྱུར་ཞིང་
ལ་ལས་དེའི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་ཁྱབ་པས་སོ། ། སྔར་མི་བསླུ་བ་ཚད་མ་ཉིད་དུ་
བཤད་པ་མ་ཡིན་ནམ། དེ་ནི་ནུས་པ་ཞེས་བྱ་བ་བཤད་པ་ཇི་ལྟར་ན་འགལ་བའི་
ཉེས་པ་མེད་ཅེ་ན། དེའི་ཕྱིར་ནུས་པ་དེ་ཉིད། འདི་ནི་མ་བསླུ་བ་
ཡིན་པར་ཞེས་བྱ་བ་སྨོས་ཏེ་མི་བསླུ་བའི་རྒྱུ་ཉིད་ཡིན་པའི་ཕྱིར་མི་བསླུ་བ་ཡིན་པར་
བརྗོད་དོ། ། འོ་ན་ཅི་ལྟར་ན་དོན་བྱེད་ནུས་པར་གནས་པ་ནི་མི་བསླུ་བ་ཡིན་ཏེ་
ཞེས་བཤད་ཅེ་ན་མི་བསླུ་བར་བྱེད་པའི་ངེས་པའི་ཤེས་པའི་རྒྱུ་ཉིད་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །
ཇི་ལྟར་ཁ་བོ་ཅག་གིས་སྔར་བཤད་པ་ལྟ་བུའོ། ། ཕྱི་རོལ་གྱི་དོན་ལ་སྒྲ་ཚད་
མར་ངེས་པར་བྱས་ནས་གལ་ཏེ་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་སྨོས་པ་ལ། དེ་དང་
དེ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་མི་བསླུ་བ་ནི་སྒྲ་ལས་བྱུང་བ་ལ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ཏེ་ཕྱི་རོལ་གྱི་དོན་དང་
སྒྲ་ནི་དེའི་བདག་ཉིད་དང་དེ་ལས་བྱུང་བའི་མཚན་ཉིད་ཀྱི་འབྲེལ་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །
དེའི་བདག་ཉིད་ནི་མ་ཡིན་ཏེ་རང་གི་ངོ་བོ་ཐ་དད་པའི་ཕྱིར་རོ། ། དེ་ལས་བྱུང་
བ་ཡང་མ་ཡིན་ཏེ་དོན་མེད་པར་ཡང་ཡོད་པའི་ཕྱིར་རོ། ། འདོད་པར་ནི་འགྱུར་
ན་སྒྲ་ལས་བྱུང་བ་ཚད་མ་ཉིད་མ་ཡིན་ནོ་ཞེ་ན། འདོད་པ་ཞེས་བྱ་བ་སྨོས་ཏེ་སྒྲ

ལས་བྱུང་བ་ཚད་མ་གཞན་ཡིན་ན། དེ་རྗེས་སུ་དཔག་པའི་ཕྱིར་རོ།། དེ་ལྟར་ན་སྒྲ
ཡོད་ན་སྐྲས་བསླང་བའི་ཤེས་པ་དང་སྐྲས་ཀུན་ནས་བསླང་བའི་ཤེས་པ་ནི་ཚད་མ་ཡིན
ལ།། དེའི་རྒྱུ་ཉིད་ཡིན་པའི་ཕྱིར་སྒྲ་ཡང་ཚད་མ་ཞེས་བརྗོད་དོ།། ཁྱབ
པ་མེད་པ་དེ་ནི་མ་ཡིན་ནོ་ ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པས་ལན་འདེབས་པར་བྱེད་དོ་དེ
བས་ན་འདིས་ནི་བརྗོད་པར་འདོད་པའི་སྐྲས་ནི་ཚད་མ་ཉིད་དུ་བཤད་དོ།། གལ་དེ
འཁྲུལ་པ་ལས་གཞན་བརྗོད་པར་འདོད་པས་སྒྲ་གཞན་བརྗོད་པ་སྦྱོར་བར་འགྱུར་བ་དེ
ལྟར་ན་ཡང་དེ་དང་དེ་བརྗོད་པར་འདོད་པ་ལས་སྐྱེས་པའི་སྒྲ་དག་ལ་ཁྱད་པར་ཡོད་པ
ཉིད་ཡིན་ནོ།། དེ་ཡང་དོན་གྱི་སྐབས་ལ་སོགས་པས་རྟོགས་པར་ནུས་པ་གང་
ཡིན་པ་དེས་བརྗོད་པར་འདོད་པའི་ཁྱད་པར་དང་ཁྱད་པར་ངེས་པ་མེད་པ་ནར་དོནར་བརྗོད
པར་འདོད་པའི་སྦྱོར་རྗེས་སུ་དཔག་པར་འགྱུར་རོ།། ཐུམ་པའི་རྣམ་པར
རྟོག་པའི་ཤེས་པ་ལས་ཞེས་བྱ་བའི་ཐུམ་པའི་ཤེས་པ་རྣམ་པར་རྟོག་པ་དང་བཅས
པ་ལས་ཤེས་བསམས་པའོ།། མཚན་ཉིད་འཁྲུལ་པ་ཡིན་ནོ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་ཚད
མ་སླུ་མེད་ཅན་ཤེས་པ་ཞེས་བྱ་བའི་སྦྱོར་མཚན་ཉིད་ཀྱི་འཁྲུལ་བ་ཡིན་ཏེ་རྟོག་པ
དང་བཅས་པའི་ཤེས་པ་མི་སླུ་བ་ཅན་ཡིན་ན་ཡང་ཚད་མར་ཁས་མ་བླངས་པའི་ཕྱིར
རོ། །དེ་ལྟར་ན་གཞན་ཡང་མི་འགྱུར་རོ།། འདེགས་པ་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པའི
སྐྲས་ནི་ལྡན་པ་དང་རྣམ་པར་ཕྱེ་བ་ལ་སོགས་པ་གཟུང་ངོ།། གཟུང་བ་འཛིན་པའི་ཞེས
བྱ་བ་ལ་ཚད་མ་ཉིད་མ་ཡིན་པའི་རྒྱུའི་ཚོ།། རྗེ་ལྟར་མིག་གི་རྣམ་པར་ཤེས་པ
གནས་པའི་ཁྱད་པར་གྱིས་ཁྱད་པར་དུ་བྱས་པའི་ཁ་དོག་ལ་དམིགས་པ་ན་རྗེ་ལྟར
གཟུང་བའི་རྣམ་པ་ཉིད་ལ་ཐུམ་པ་ཞེས་བརྗོད་པའི་དྲན་པའི་རྣམ་པར་རྟོག་པའི་ཤེས
པ་སྐྱེ་བར་འགྱུར་རོ།། དེ་བཞིན་དུ་རང་གི་མཚར་ཉིད་ཡོད་པའི་ངོ་བོ་འཛིན

པ་ན་ཡོད་པ་ཉིད་ཅེས་བྱ་བ་དང་། གསལ་བ་གྲོགས་མེད་ལ་ཡོངས་སུ་བཅད་
པ་ན་གཅིག་ཅེས་བྱ་བ་དང་། གྲོགས་གཞན་དམིགས་པ་ན་གཉིས་ཞེས་བྱ་བ་ལ་
སོགས་པ་དང་སྟེང་གི་ཕྲུགས་ཀྱི་ཆ་ལ་བརྟེན་ནས་སྐྱེས་པའི་དངོས་པོ་གཟུང་བ་ལ······
འདེགས་པ་ཞེས་བརྗོད་པས་སྐྱེ་བར་འགྱུར་རོ།། དེ་བས་ན་བུམ་པ་དང་ཡོད་
པ་ཉིད་ལ་སོགས་པའི་ཡུལ་ཅན་གྱི་ཤེས་པ་ཐམས་ཅད་གཟུང་བ་འཛིན་པའི་ཕྱིར······
ཚད་མ་མ་ཡིན་ནོ།། འདིས་ནི་འདི་སྐད་དུ། ཚད་མ་སླུ་མེད་ཅན་ཤེས་
པ་ཞེས་བྱ་བ་འདིའི་ཚད་མའི་སྒྲ་དང་པོ་འཇལ་བར་བྱེད་པ་ནི་ཚད་མ་ཡིན་ནོ་ཞེས····
འབྲེལ་བའི་དོན་ཡིན་ན།། དེ་བས་ན་དོན་མ་རྟོགས་པ་ཉིད་ཀྱི་རྟོག་པ་པོ་ཉིད་
ཡིན་པ་ན་མི་བསླུ་བ་ཅན་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་ཚད་མ་ཡིན་ན། ཞེས་མཚན་ཉིད་དུ་བྱས་
པའི་ཕྱིར་ཐལ་ཆེས་པ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་བྱ་བར་སྟོན་ཏོ།། ཚད་མ་སླུ་
མེད་ཅན་ཤེས་པ་ཞེས་བྱ་བའི་མཚན་ཉིད་ལ་ཤེས་པ་སློས་པ་བྱས་པ་གང་ཡིན་པ་དེ···
ལ་གསུ་དེ་ཅིའི་ཕྱིར་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་ངེས་པའི་རྒྱུ་འདྲི་བར་བྱེད་པའོ།། དེ་
ལྟ་བུའི་རྣམ་པ་ཅན་གྱི་ཞེས་བྱ་བ་དོན་མ་རྟོགས་པ་ཉིད་དང་མི་སླུ་བ་དང་ལྡན་པའི་འོ།
སྐྱེས་བུའི་དོན་ཅེས་བྱ་བའི་ཚིང་གང་ལ་ཡོད་པ་དེ་ལ་ནི་སྐད་ཅེས་བྱའོ། ཚོད་པ་
ཞེས་བྱ་བ་ནི་རྣམ་པར་ཚོད་པའོ།། དེ་ཡང་སྤང་བར་བྱེད་པ་དང་དོར་བར་བྱ་བ་
དག་ལ་ལེན་པ་དང་དོར་བའི་མཚན་ཉིད་ཅན་ཡིན་ནོ།། ཚོད་པ་མེད་པ་ཞེས་བྱ་
བ་ནི་གང་ཚད་མ་ཅན་ལ་རག་ལུས་པ་ཡིན་གྱི་རྒྱུ་གཞན་གྱིས་ནི་ཚད་མ་ཡིན་ཏེ་དཔེར་
ན་གཞལ་བྱ་རྟོགས་པ་ལྟ་བུའོ། དེ་ཡང་བྱེད་པར་ཅན་ཞེས་བརྗོད་དེ་གདོན་
མི་ཟ་བར་འགྱུར་བ་ནི་ཁྱད་པར་ཡིན་ལ་དེས་སྦྱོད་པའི་ཕྱིར་ཁྱད་པར་ཅན་ནོ།། ཚད་
མ་ཡོད་ན་གདོན་མི་ཟ་བར་གཞལ་བྱ་རྟོགས་པར་འགྱུར་ཏེ་ཚད་མ་ལས་ཐ་དད་པ་

མེད་པའི་ཕྱིར་རོ།། ཚད་པའི་འབྲས་བུ་ནི་མ་ཡིན་ཏེ་གོ་བར་བྱེད་པ་སྲིད་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ལ་ཚད་པའི་འབྲས་བུ་ཤེས་པས་བླང་བར་བྱ་བའི་དོན་ཤེས་ནས་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པས་འཆད་པར་བྱེད་དོ།། དབང་པོ་ལ་སོགས་པ་ཞེས་བྱ་བའི་སོགས་པའི་སྒྲས་ནི་དོན་དང་བདག་དང་ཡིད་དང་དེ་དག་ཕྲད་པར་ཡོངས་སུ་གཟུང་ངོ། དེ་ཡོད་པ་ཙམ་གྱིས་ཞེས་བྱ་བ་ནི་དབང་པོ་ལ་སོགས་པ་ཡོད་པ་ཙམ་བལྟོས་པ་རྣམས་པའི་ཡུལ་ཅན་གྱི་རྟོགས་པསོ།། དེ་བས་ན་དག་ཏུ་འཇུག་པར་འགྱུར་རོ་ཞེས་བྱ་བར་དགོངས་སོ།། ཇི་ལྟར་རིགས་པ་བཞིན་དུ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་བླང་བར་བྱ་བ་དང་དོར་བར་བྱ་བ་དོར་བའོ།། བསམས་པ་ནི་འདི་དང་འདི་བྱའོ་སྙམ་དུ་སེམས་པའོ།། དབང་པོ་ལ་སོགས་པ་བསམ་པ་སྔོན་དུ་གཏང་བ་ཅན་འཇུག་པ་ནི་མ་ཡིན་ནོ།། དེ་བས་ན་དབང་པོ་འི་ཤེས་པ་ཉིད་འཇུག་པའི་རྒྱུ་ཡིན་གྱི་དབང་པོ་ལ་སོགས་པ་ནི་མ་ཡིན་ནོ།། བསམ་པ་དང་ཡུལ་དེར་འགྲོ་བ་ལ་སོགས་པ་དག་ཀྱང་འཇུག་པར་བྱེད་པ་དག་མ་ཡིན་ནམ། བདེན་ཏེ་དེ་ལྟ་ན་ཡང་དེ་ལས་གཞན་དུ་གྱུར་པ་ཚད་མ་དེ་ལས་གཞན་པ་དེའི་སྟོབས་ལས་བྱུང་བ་ཅན་ཏེ། ཚད་མའི་སྟོབས་ལས་སྐྱེ་བ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་རོ།། དེ་བས་ན་དེ་ནི་དབང་པོ་འི་འཇུག་པའི་ཡན་ལག་མ་ཡིན་ནོ།། ཚད་མས་མཐོང་བའི་དོན་གྱི་ཡུལ་ཅན་དེ་དག་ནི་དེའི་ཡུལ་ཅན་དག་ཡིན་ནོ།། དེ་བས་ན་དོན་མ་རྟོགས་པ་ཉིད་ཀྱི་རྟོགས་པ་པ་ཉིད་ཀྱང་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་དབང་པོ་འི་ཤེས་པ་དེ་ཉིད་ཚད་མ་ཡིན་དེ་དབང་པོ་འཇུག་པར་བྱེད་པའི་ཡན་ལག་ཉིད་ཡིན་པའི་ཕྱིར་དོན་མ་རྟོགས་པ་ཉིད་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེས་ན་གློ་ནི་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་ལ་དེ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་བློ་ཡུལ་དང་འདྲ་བ་ཉིད་དོ།། འདི་ནི་སྔོན་པོ་འི་ཤེས་པ་ཡིན་ལ་འདི་ནི་སེར་པོ་འི་ཤེས་པ་ཡིན་

ནོ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་དོན་སོ་སོ་ལ་ཐ་དད་པར་བྱེད་པ་ཡིན་ནོ། ཉམས་སུ་མྱོང་བའི་
བདག་ཉིད་ཐ་དད་པ་མེད་དུ་ཟིན་ཀྱང་ཞེས་བྱ་བ་ནི་ཉམས་སུ་མྱོང་བའི་བདག་ཉིད་དུ་
བློ་ཡུལ་སོ་སོ་ལ་ཡུལ་དང་འདྲ་བ་ཉིད་ལས་གཞན་དུ་ཐ་དད་པ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ནོ། །
འབྲས་བུ་འདི་ཞེས་བྱ་བ་ནི་ཡུལ་རྟོགས་པའོ།། དེ་ཡོད་ན་ཡང་ནམ་ཞིག་གི་
ཚེ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་བསྒྲུབ་པ་བརྗོད་པར་བྱེད་པའོ།། དེའི་ཞེས་བྱ་བ་ནི་ཡུལ་དང་
འདྲ་བ་ཉིད་ཀྱིའོ། དེ་ནི་ཡུལ་རྟོགས་པ་ནིའོ།། ཚད་པ་མེད་པ་དེའི་
ཕྱིར་གཞན་ལ་བལྟོས་པ་མེད་པ་ཅན་ཡུལ་དང་འདྲ་བ་ཉིད་འབྲས་བུ་རྣམ་པར་བཞག་
པའི་ཕྱིར་ཡིན་ནོ།། བརྗོད་པའི་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པས་སྤྱོད་པ་པའི་གཞུང་
ལ་དོགས་པ་བསུ་བའོ།། བརྗོད་པའི་ཡུལ་ལ་ཞེས་བྱ་བ་ནི། རིག་བྱེད་པའི་ངག་
གི་ཡུལ་ལའོ།། གྲུབ་པའི་སྒྲ་དོན་ཐ་དད་པར་བྱས་ནས་མངོན་པར་གསལ་
བའམ་སྐྱེ་བ་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་རྣམ་པར་རྟོག་པར་བྱེད་དེ་གཞན་ལས་སྐྱེ་བའི་
ངེས་པ་ནི་མངོན་པར་གསལ་བའོ།། སྒྲ་གྲུབ་པ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་མངོན་པར་
གསལ་བ་ཡིན་ནོ་ཞེས་རྟོགས་པར་བྱའོ།། དག་པར་སྒྲ་འདི་གཟུགས་གིས་འདིར་
དཔེར་བྱས་པ་ཡིན་ནོ། འབྲས་ཅན་གྲུབ་པ་ཞེས་བྱ་བས་ན་སྐྱེ་བ་ཞེས་བྱ་བ
རྟོགས་པར་འགྱུར་རོ།། གཞན་གྱིས་ཚད་མ་དག་ནི་རང་ལས་ཚད་མ་ཉིད་ཡིན་
ནོ་ཞེས་བྱ་བ་དེ་ཙམ་གྱིས་སྨྲས་ཀྱིས། གྲུབ་པའི་སྒྲ་རབ་ཏུ་སྦྱར་བ་མེད་པ་
མ་ཡིན་ནམ་འདི་ལྟར་རང་ལས་ཚད་མ་ཉིད་ཅེས་བྱ་བ་ལས་གདོན་མི་ཟ་བར་ཁོངས་
ནས་དབྱུང་བར་བྱའོ།། དེ་ལ་གལ་ཏེ་རེ་ཞིག་གྲུབ་པའི་སྒྲ་ཁོང་ནས་དབྱུང་བ་
དེའི་ཚེ། དེ་ལྟར་རྣམ་པར་རྟོག་པ་དང་བྱ་བ་དང་གང་གིས་ཚེ་ཁོངས་ནས་
མི་འབྱུང་བ་དེའི་ཚེ་ཡང་རང་ཉིད་ལས་ཚད་མ་ཉིད་ཡིན་ནོ་ཞེས་བརྗོད་པ་ན་ཅི་ངེས་

པཉམ་སྐྱེ་བ་ཞེས་བརྗོད་པར་བྱའོ་སྙམ་དུ་བསམས་པའོ།། དེ་ལ་གལ་དེ་སྒྲ
སྒྲུབ་པ་སྐྱེ་བའི་བརྗོད་པ་ཡིན་པ་དེའི་ཚེ་ཚད་མའི་རྒྱུ་གཞན་ལས་སྐྱེ་བ་སྣང་བ་ཡིན་
ནོ། བདག་ཉིད་ཀྱི་རང་བཞིན་ངོ་བོ་ཉིད་ལས་ཚད་མ་སྐྱེ་བར་བརྗོད་པའི་ཕྱིར་རོ།།
ཞེས་པ་སྐྱེས་པའི་ཚད་མའི་བདག་ཉིད་དུ་གྱུར་པའི་རྒྱུ་མ་ཡིན་ཞིང་མ་སྐྱེས་པ་ཡང་
མ་ཡིན་ན་ཞེས་བསྟན་པའི་ཕྱིར། རེ་ཞིག་སྐྱེ་བ་མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་བྱ་བ་ལ་
སོགས་པ་སྨོས་ཏེ་སྐྱེས་པ་དང་མ་སྐྱེས་པ་ཞེས་བྱ་བའི་གནས་སྐབས་དག་ལ་ཞེས་བྱ་
བ་ནི་བདུན་པའི་ཚིག་གཉིས་པའོ།། ཚད་མ་དང་དེར་སྣང་བ་དག་སྐྱེ་བའི་
དུས་ན་ཁྱད་པར་ངེས་པར་གཟུང་བ་མེད་དེ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་བསམས་པ་མེད་པ་ཞེས་བྱ་
བར་ཞེས་པར་བྱའོ་ དེ་སྐད་དུ་བརྗོད་པ་དེས་ཀྱང་ཞེས་བྱ་བ་ནི་སྤྱོད་པ་པས་སོ། །
བསྟན་བཅོས་ནི་སྨོངས་པ་བཟློག་པའི་དོན་ཡིན་གྱི། རང་ལས་ཚད་མ་ཉིད་
ངེས་པ་ན་ཚད་མའི་ཡུལ་ཅན་གྱི་སྨོངས་པ་ཡོད་པ་ནི་མ་ཡིན་ནོ། ། རང་ཉིད་
ཀྱི་བརྗོད་པ་ལ་གནོད་པར་བྱེད་དོ།། ཞེས་བྱ་བ་ནི་མཚན་ཉིད་བྱེད་པ་ན་
མཚན་ཉིད་ཀྱི་ངག་དེས་ཚད་མ་མཚོན་པར་བྱ་བ་ཡིན་ནོ་ ཞེས་གཞན་ལས་ཚད་མ་
ཉིད་ཁས་བླངས་པར་འགྱུར་རོ།། ངོ་བོ་དེས་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པས་དེ་ཉིད་
སྟོན་ཏེ་མཚན་ཉིད་བྱེད་པ་ཡིན་ན་ཞེས་བྱ་བ་འདི་དང་སྦྱར་རོ།། ཅིའི་ཕྱིར་བྱེད་
ཅེ་ན་ངོ་བོ་དེ་སྟེ་མཚན་ཉིད་བརྗོད་པའི་ངོ་བོས་སོ།། གཞན་གྱི་སྟེ་རྟོགས་པར་
བྱ་བས་ཚད་མ་རིག་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་རོ།། དེ་ཡང་རིགས་པ་མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་
བྱ་བ་ནི་དེ་ལྟར་ཁས་ལེན་པ་ན་གཞན་ལས་ཚད་མར་རྟོགས་པར་ཐལ་བའི་ཕྱིར་རོ། །
ལོག་པའི་དོན་ཅན་ཉིད་ཀྱི་རྒྱུ་མེད་པར་ཀུན་ནས་བསྟན་པས་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་
པའི་དོན་ཅན་ཉིད་ཀྱི་རྒྱུ་ནི་འདད་ཆགས་དང་། ཞེ་སྡང་ལ་སོགས་པའོ།། དེ་

དག་མེད་པར་ཀུན་ནས་བསྟན་ཅིང་བརྗོད་པསོ།། དེ་སྐད་དུ་ལོག་པ་ཉིད་རྒྱུ་ངེས་པ་
ནི།། སྐྱེས་བུ་དག་ལ་རྣམ་པར་གནས། སྐྱེས་བུས་བྱས་པའི་ངག་ནི་ལོག་པའི་དོན་
ཅན་ཉིད་དུ་བསམ་པར་བྱ་བ་ཡིན་ནོ།། རིག་བྱེད་སྐྱེས་བུས་བྱས་པ་ཅིན། །དེའི་
ཕྱིར་འདི་ནི་ཚད་མ་མིན་ཞེས་བརྗོད་པ་ཡིན་ནོ།། ཅི་སྟེ་སྐྱེས་བུས་མ་བྱས་
པ་ཉིད་ཀྱིས་ཚད་མ་ཉིད་མ་ཡིན་འདིར་བསམ་བ་ཡིན་ གྱི་ཚད་མ་ཉིད་སྒྲུབ་པ་ནི་མ་
ཡིན་ནོ་ཞེས་འདོད་ན། འོ་ན་ཚད་མར་ཡང་དེ་མ་འགྱུར་རོ།། གལ་ཏེ་
གཉི་ག་སྒྲུབ་པ་དེ་ནི་སྲིད་པ་མ་ཡིན་ནོ་ཞེ་ན་འོ་ན་ནི་གཞན་དུ་མི་འཐད་པ་ཉིད་ཀྱིས་
ཚད་མ་ཉིད་ཡིན་ཏེ་ཁྱེད་ཅག་གི་གཞན་དུ་ མི་འཐད་པ་ཡང་དོན་གྱིས་གོ་བར་ཡིན་
པའི་ཕྱིར་གཞན་ལས་ཚད་མ་ཉིད་ཡིན་པར་འགྱུར་རོ།། རང་རིག་པར་འདོད་
པར་འགྱུར་ན་སྤྱོད་པ་པ་རང་རིག་པ་ཡང་མི་འདོད་དོ།། དེ་ཡང་གཟུང་བ་ཉིད་
ནི་ཡིན་མོད་ཀྱི་ཞེས་བྱ་བ་ནི་ཚད་མ་ཉིད་དེ། ཤེས་པ་ཆ་མེད་པ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་
རང་རིག་པར་འགྱུར་བ་ན། ཐམས་ཅད་ཀྱི་བདག་ཉིད་དུ་འགྱུར་བ་ཞེས་བྱ་
བའི་དོན་ཏོ།། འོན་ཀྱང་གཟུང་དུ་ཟིན་ཀྱང་ཇི་ལྟར་ཉམས་སུ་མྱོང་བཞིན་དུ་ངེས་
པ་ནི་མ་ཡིན་ནོ།། དེ་བས་ན་དེ་ལ་མངོན་སུམ་ནི་ཚད་མ་ཉིད་མ་ཡིན་ནོ།།
ཚད་མའི་ ཕྱིས་འབྱུང་བ་ཅན་གྱི་ ངེས་པ་སྐྱེད་པའི་ཕྱིར་མངོན་སུམ་ནི་གཟུང་བའི་རྣམ་
པ་དག་ལ་ཚད་མ་ཉིད་ཡིན་ནོ།། འོན་ཀྱང་གཟུང་བའི་རྣམ་པ་དག་ལ་ཞེས་བྱ་
བ་ལ་སོགས་པས་དེ་ཉིད་སྟོན་པའོ།། གལ་ཏེ་གཟུང་བར་མཚུངས་པ་ཡིན་ན་
འགའ་ཞིག་ལ་ངེས་པའི་རྒྱུ་ཡང་ཅི་ཞིག་ཡིན་ཞེ་ན་མཐོང་བ་ལ་[illegible]ད་པར་རྗེད་ན་ཡང་
ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་སྨོས་ཏེ། དོན་དུ་གཉེར་བ་ནི་དེ་མངོན་པར་འདོད་པ་
ཉིད་དོ།། གོམས་པ་ནི་ཡང་དང་ཡང་དུ་མཐོང་བའོ།། སྐབས་ནི་གནས་

སྐབས་སོ།། སོགས་པའི་སྒྲས་ནི་དེར་འབྲུལ་པ་མེད་པའི་དོན་གཞན་ཉེ་བ་དང་
དེར་འཁྲིད་པའི་ཡུལ་དང་དུས་ལ་སོགས་པ་གཟུང་ངོ་།། ཐ་སྙད་ཀྱིས་ནི་ཚད་
མ་ཉིད། འཇུག་པ་ལས་སྔར་ཞེས་བྱ་བར་རྟོགས་པར་བྱའོ།། ཡང་དག
པའི་ཞེས་པའི་ཉེ་བར་མཚོན་པར་བྱེད་པར་གྱུར་པའི་ཚིག་ སྟོན་པའི་མཚན་ཉིད་ཅན་
གྱི་བསྟན་བཅོས་ལས་ ཞེས་བྱ་བ་ནི་ཡང་དག་པའི་ཤེས་པའི་ཉེ་བར་མཚོན་པར་ བྱེད་
པར་འགྱུར་བའི་ཚིག་གང་ཡིན་པ་དེ་སྟོན་པའི་མཚན་ཉིད་ཀྱི་ངོ་བོ་དེ་ཉིད་བསྟན་
བཅོས་གང་ལ་ཡོད་པ་ཞེས་བྱ་བར་ཚིག་རྣམ་པར་སྦྱར་རོ། ཡང་ན་ཡང་དག
པའི་ཤེས་པའི་ཉེ་བར་མཚོན་པར་བྱེད་པར་ཡང་དག་པ་ ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པའི་ཚིག
དེ་སྟོན་པའོ།། སྐབས་མ་ནི་སྔ་མ་དང་འདྲའོ།། ཚད་མ་རབ་ཏུ་གྲགས་
པ་ཉིད་དང་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་འདི་སྐད་དུ། ཚད་མ་དང་ནི་ཐ་སྙད་རྣམས།།
དེ་བྱས་པ་ནི་རབ་གྲགས་ན། །ཚད་མའི་མཚན་ཉིད་བཤད་པ་ཡི། །དགོས་
པ་དག་ནི་མི་ཤེས་སོ་ཞེས་སྨྲས་སོ།། མ་ཤེས་དོན་གྱི་གསལ་བྱེད་ཀྱང་ཞེས་
བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་ལ། གཞན་མཚན་ཉིད་གཉིས་པ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་འཇིག་རྟེན་
གྱི་བརྗོད་པར་བྱེད་པས་འདི་ནི་གཅིག་ཡིན་ལ། འདི་ནི་གཞན་རྣམ་པ་གཉིས་
པ་ཡིན་ནོ་ཞེས་བྱ་བ་སྨྲོས་པ་ཡིན་ན།། ཡང་ན་གཞན་མེད་པ་ཞེས་བྱ་བ་
འདིས་ཁྱབ་པ་ཉིད་སྟོན་ཏེ། གཞན་མཚན་ཉིད་གཉིས་པ་ཡང་བྱར་ཡོད་པ་མ་
ཡིན་ཏེ། གང་ལས་འདིས་མ་ཁྱབ་པའི་ཡུལ་ལ་མཚན་ཉིད་གཞན་འཇུག་པར་
འགྱུར་རོ།། འདི་ཉིད་ཀྱིས་ཚད་མ་གཉིས་ལ་ཁྱབ་པ་ཉིད་ཀྱིས་ཕྱིར་རོ།། དེ་
སྐད་འདི་ནི་སྤྱིའི་མཚན་ཉིད་གཉིས་པ་ཡིན་ནོ་ཞེས་བསྟན་པར་འགྱུར་རོ།། མི་
ཤེས་པའི་དོན་གྱིས་ ཞེས་བྱ་བའི་རྣམ་པར་འགྲེལ་བ་ནི་དངོས་པོ་འི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་

ཀྱིའོ།། དེ་དང་དེ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་མི་ཤེས་པའི་དོན་གསལ་བར་བྱེད་པའི་མཚན་ཉིད་
ཅན་གྱི་ཚད་མ་ཉིད་དོ།། གལ་ཏེ་མི་ཤེས་པར་གསལ་བར་བྱེད་པ་ཞེས་བྱ་བ་དེ་ཙམ་
གྱི་ཚིག་མོད་དོན་གྱི་སྐབས་ཅི་ཞིག་བྱ་ཞེ་ན། དོན་སྨོས་པ་ནི་ཞེས་བྱ་བ་སྨོས་སོ།།
མི་ཤེས་པ་དེ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་ཟླ་བ་གཉིས་པ་ལ་སོགས་པའོ།། དེ་དོན་མ་ཡིན་པའི་
ཕྱིར་ཞེས་བྱ་བ་ལ་དོན་ནི་དོན་བྱེད་པར་ནུས་པ་ཡིན་ན་ཟླ་བ་གཉིས་པ་ལ་སོགས་···
པ་བསླུབ་པར་བྱ་བའི་དོན་བྱེད་པ་མ་ཡིན་ནོ་ ལྐོག་པའི་ཡུལ་ཅན་ཉིད་ཅེས་བྱ་བ་ནི་
མེད་པའི་ཡུལ་ཅན་གྱིའོ།། དོན་བྱེད་པས་ཀྱང་ཞེས་བྱ་བས་ནི་མི་ཤེས་པའི་དོན་གྱི་
ཡོད་པ་དང་མེད་པ་ཉིད་དུ་གསལ་བར་བྱེད་པ་དེ་ལྟར་ན། མི་ཤེས་པའི་དོན་གསལ་
བར་བྱེད་པའི་སྐྲ་དོན་འདི་མངོན་པར་འདོད་པ་ཡིན་ནོ།། ཞེས་བྱ་བ་འདི་བསྟན་པར་
འགྱུར་རོ།། མངོན་སུམ་གྱིས་མ་གཟུང་བ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱི་ཞེས་བྱ་བ་ནི་ཕྱི་ཕ་དད་པ
སེམས་ལ་བཞག་ནས་རྗེས་སུ་སྦྱོར་བའོ།། དེ་དང་དེ་ལས་ལོག་པའི་ཞེས་བྱ་བ་
འདས་ནི་དེའི་རིགས་ཅན་མ་ཡིན་པ་ཐམས་ཅད་ལ་ལོག་པ་སྟོན་ཏོ།། ཇི་ལྟར་ཡོངས་
སུ་མཐོང་བའ་ཁྱད་པར་གྱི་ཡུལ་ཅན་ཉིད་ཞེས་བྱ་བ་ནི་མངོན་སུམ་གྱིས་ཇི་ལྟར་······
ཡོངས་སུ་བཅད་པའི་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱི་ཡུལ་ཅན་ཉིད་དེ། དེ་ཉིད་བརྗོད་པར་
བྱེད་པའི་ཕྱིར་རོ།། འདིས་ནི་ཕྱི་རོལ་གྱི་སྤྱི་མ་དད་དོ་ཞེས་བཤད་དོ། སྤྱི་ཁས་
བླངས་ནས་ཀྱང་མ་རྟོགས་པ་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་སྨོས་སོ།། རྒྱུའི་རང་བཞིན་
གྱི་མི་རྟག་པ་ཉིད་ཅེས་བྱ་བ་ལ་འདི་སྐད་དུ་རེ་ཞིག་སྒྲ་ཆོས་ཅན་མངོན་སུམ་གྱི་རྟོགས···
པར་བྱ་བ་ཡིན་ནོ། དེ་ལྟ་མ་ཡིན་ན་གཞི་མ་གྲུབ་པའི་གཏན་ཚིགས་སུ་འགྱུར་རོ།།
དེ་ལྟར་ན་རྒྱུའི་རང་བཞིན་ལས་ཐ་དད་པ་མེད་པའི་མི་རྟག་པ་ཉིད་ཀྱང་གཟུང་བ་ཡིན་
ནོ་སྙམ་དུ་སེམས་སོ།། ངེས་ཟ་པ་སྔགས་པ་ཞེས་བྱ་བའི་སོགས་པའི་སྐབས་མི་འཇུག

པ་དང་དེ་ནན་དན་དུ་བྱེད་པ་ལ་སོགས་པ་གཟུང་ངོ་། སྔར་བསྟན་ཟིན་ཏོ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་ལེའུ་དང་པོ་ཡི་གཞན་སེལ་བ་དཔྱོད་པའི་སྐབས་སུའོ།། གལ་ཏེ་རང་གི་མཚན་ཉིད་མ་རྟོ་ས་པ་ཤེས་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་ཚད་མར་འདོད་པ་དེའི་ཚེ། དོན་བྱེད་པར་མི་ནུས་པ་མེད་པ་གང་ཡིན་པའི་ཡུལ་ཅན་གྱི་མི་དམིགས་པ་དེ་ནི་ཚད་མ་ཉིད་མ་ཡིན་པར་ཐལ་བར་འགྱུར་ཏེ། མེད་པའི་ཡུལ་ཅན་ཉིད་ཡིན་པས་ན་རང་གི་མཚན་ཉིད་མ་རྟོགས་པ་རྟོགས་པ་མེད་པ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་རོ།། འདི་ལ་ཡང་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པས་ལན་འདེབས་པར་བྱེད་དེ་འདི་འདི་ན་མེད་དོ་ཞེས་བྱ་བའི་ཚུལ་འདིས་སྔར་རང་གི་མཚན་ཉིད་མ་རྟོགས་པ་མི་དམིགས་པས་རྟོགས་པ་མི་དམིགས་སུ་དེ་ལ་མི་ཤེས་པ་དོན་གྱི་ཡུལ་ཅན་ཉིད་ཡིན་ནོ།། རང་གི་མཚན་ཉིད་ཁོ་ན་མེད་པ་ཉིད་དུ་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་དེ་ཉིད་གསལ་བར་བྱེད་དེ། བུམ་པ་ལ་སོགས་པ་དོན་བྱེད་པར་ནུས་པ་དགག་པར་བྱ་བ་མེད་པ་ཉིད་དུ་རྟོགས་པའི་ཕྱིར། དོན་དམ་པར་མི་དམིགས་པ་ཡང་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱི་རྟེན་ཅན་ཉིད་ཡིན་ན་ཞེས་བྱ་བར་སྦྱར་རོ།། རང་གི་མཚན་ཉིད་དགག་པར་བྱ་བ་ཉིད་ཡིན་པའི་ཕྱིར་འདིས་ནི་མེད་པའི་ཡུལ་ཅན་ཉིད་བསྟན་ཏོ།། ཕྱོགས་ལ་སོགས་པ་རིས་དབེན་པའི་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པས་མ་ཡིན་པ་སྟོན་ཏེ། བུམ་པ་ལ་སོགས་པ་དགག་པར་བྱ་བ་རིས་དབན་ཞིང་བྲལ་བའོ། དེའི་ཡུལ་ཅན་ནི་ཕྱོགས་ལ་སོགས་པའོ།། རིས་དབེན་པའི་ངོ་བོ་ན་བུམ་པ་ལ་སོགས་པ་དགག་པར་བྱ་བ་རིས་དབེན་པའི་ངོ་བོར་རོ།། ཕྱོགས་འདི་ནི་གསལ་བ་ཁོ་ནར་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱི་ཡུལ་ཅན་ཉིད་ཡིན་ནོ །། ||

༄༅། །ཚད་མ་རྣམ་འགྲེལ་གྱི་འགྲེལ་བཤད། བམ་པོ་བཞི་བཅུ་རྩ་
གཉིས་པ། གང་དུ་ནམ་མཁའ་ལ་སོགས་པ་རྣམ་པར་གཅོད་པ་ན་ཞེས་བྱ་བ་ལ་
སོགས་པའི་སྐབས་བདག་ལ་སོགས་པ་རྣམ་པར་གཅོད་པ་གཟུང་ངོ། ནམ་མཁའི་
རྒྱུས་སྟོང་པ་ཞེས་བྱ་བ་ནི། ནམ་མཁའི་དངོས་པོ་གྲུབ་པའི་རྒྱུ་དང་བྲལ་བའོ།།
དེའི་རྣམ་པར་རྟོག་པའི་བློ་ཉིད་ཅེས་བྱ་བ་ནི་ནམ་མཁའ་མེད་དོ་ཞེས་ནམ་མཁའ་ལ་
དམིགས་པའི་རྣམ་པར་རྟོགས་བློ་གང་ཡིན་པ་དེ་ཉིད་དེན་ཡིན་དེ་ཕྱི་རོལ་གྱི་དངོས་
པོ་འི་རྒྱུ་ཅན་མ་ཡིན་པ་དེ་ཉིད་ནི་བསྒྲུབ་པར་བྱ་བ་ཉིད་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ།། རྟོགས་
པ་པོས་རྟེས་བྱའི་དོན་བསྒྲུབ་པར་བྱ་བ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་འཕགས་པའི་བདེན་པ་བཞིའི་
མཚན་ཉིད་དོ།། གློ་བུར་བར་ཡང་ཞེས་བྱ་བ་ནི་རྒྱུ་མེད་པ་ཅན་དེ། རྒྱུ་མེད་པ་ལ་ནི་ཡུལ་
དང་དུས་དང་རང་བཞིན་གྱི་ངེས་པ་མི་རུང་བའི་ཕྱིར་རོ།། གང་གིས་སྒྲུབ་པར་བྱེད་པ་
ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོཏ་པ་ལ་ངེས་ནི་དེ་ཐོབ་པར་འགྱུར་དེ་ཞེས་བྱ་བ་གཏ་མེད་ན་ཞེས་བྱ་
བར་བལྟ་བར་བྱའོ།། ཚད་མ་ཉིད་ཀྱི་སྒྲུབ་པར་བྱེད་པ་ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པ་བཅོམ་ལྡན་
འདས་གང་གིས་ནར་དན་དུ་བྱ་བ་དེ་ལ་དེ་སྐད་ཅེས་བྱའོ།། ཚད་མ་ཉིད་ཀྱི་སྒྲུབ་པར་
བྱེད་པ་ཡང་འཆད་པར་འགྱུར་རོ།། རང་བཞིན་གྱིས་གདན་ཚིགས་སོ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་
དེའི་སྒྲུབ་པར་བྱེད་པ་ནན་ཏན་དུ་བྱེད་པའི་རྒྱུས་ངེས་ཐོབ་པར་བྱ་བའི་འབྲས་བུ་སྐྱེ་
རུང་བ་རྗེས་སུ་དཔག་པར་བྱ་བ་ཉིད་ཡིན་པའི་ཕྱིར་འདི་ནི་རང་བཞིན་གྱི་གཏན་ཚིགས
ཡིན་དེ་རུང་བ་ཉིད་དུ་རྗེས་སུ་དཔག་པའི་ཕྱིར་རོ།། ཇི་སྐད་དུ་རྒྱུ་ཚོགས་ང་ཡིས
འབྲས་སྐྱེ་བར། །རྗེས་སུ་དཔོག་པ་གང་ཡིན་པ། །དོན་གཞན་ལ་ནི་མི།
བལྟོས་ཕྱིར། །དེ་ནི་རང་བཞིན་ཡིན་པར་བརྗོད་ཅེས་བཤད་པ་ཡིན་ནོ།
བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱང་ཚད་མ་ཉིད་ཀྱི་སྒྲུབ་པར་བྱེད་པ་ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པར་ནན་ཏན་དུ

མཛད་པ་ཅན་ཡིན་ནོ་ཞེས་བྱ་བ། བཅོམ་ལྡན་འདས་ནན་ཏན་དུ་མཛད་པ་ཉིད
ངེས་པར་བྱེད་པའི་ཚད་མ་མེད་པའི་ཕྱིར་གཏན་ཚིགས་ལ་ཐེ་ཚོམ་ཟ་བའ་མ་གྲུབ་པ
ཡིན་ནོ།། སྒྲུབ་པར་བྱེད་པ་ནན་ཏན་དུ་བྱེད་པ་སྤྱོད་པ་ཅན་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི
འབྲས་བུ་ཐོབ་པ་ཡང་སྲིད་པ་ཞེས་བྱ་བར་བྱེ་བྲག་མེད་པར་དེ་ཙམ་ཞིག་ནི་ནུས····
སོད་ཀྱི། ཚད་མ་ཉིད་དུ་བསྟན་པ་རྟོགས་པར་ནི་མི་ནུས་སོ།། རྐྱེ་འདི
ནི་མེད་དེ་འདིར་ཡང་སྐྱེས་བུའི་ངེས་པས་ཚད་མ་ཉིད་ཀྱི་སྒྲུབ་པར་བྱེད་པ་ནན་ཏན་དུ
བྱེད་པ་འདོད་པ་ནི་མ་ཡིན་གྱི། འོན་ཀྱང་སྤྱིར་ནན་ཏན་དུ་བྱེད་པ་ཉིད་ཡོད་པ
ལ་གནོད་པ་ཅན་གྱི་ཚད་མ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ནོ།། དེའི་ཕྱིར་ཚད་མ་ཉིད་ཀྱིས
སྒྲུབ་པར་བྱེད་པ་ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པ་ནན་ཏན་དུ་མཛད་པ་ཅན་སྤྱོད་པ་གང་ཡིན་པ་དེ
ཉིད་ཁོ་བོ་ཅག་གི། བཅོམ་ལྡན་འདས་ཡིན་ནོ།། དེ་ཉིད་ཀྱི་བསྟོད་པ་ནི་ཚད
མར་གྱུར་པ་སྟོན་པ་བདེ་གཤེགས་སྐྱོབ། །འགྲོ་ལ་ཕན་པར་བཞེད་ལ་ཕྱག
འཚལ་ནས་ཞེས་བྱ་བ་འདི་ཡིན་ནོ།། གཞན་དག་ནི་གང་གིས་དང་པོར་ཕྱུང
པོ་དང་། ཁམས་དང་སྐྱེ་མཆེད་ལ་སོགས་པའི་དངོས་པོ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་རང
དང་སྤྱིའི་མཚན་ཉིད་ཀྱི་བྱེ་བྲག་ཐ་དད་པ་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་ཚང་ལས་ནི་བསྒྲུབ···
ཅན་དང་། དེ་དང་འགལ་བ་མེད་པ་སྟོན་པར་མཛད་པའི་སྟོན་པ་པོ་དེ་ནི་ཚད
མ་ཉིད་ཀྱི་སྒྲུབ་པར་བྱེད་པ་ནན་ཏན་དུ་མཛད་པ་འབྲས་བུར་གྱུར་པ་ཉིད་ཀྱི་སྟོན་པས
རྗེས་སུ་དཔག་གོ། མངོན་སུམ་དུ་མ་མཛད་པར་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་ཚད་མ
དང་མི་འགལ་བ་སྟོན་པ་མི་སྲིད་དོ་ཞེས་སྨྲས་སོ།། ཇི་སྐད་དུ་རང་རྟོགས
རྗེས་སུ་འབྲང་བས་ནི། །ཇི་ཙམ་ཞིག་ནི་རྟོགས་པར་ནུས་ཞེས་བཤད་པ་ཡིན་ནོ།།
ཇི་སྐད་དུ་འདིར་ཡང་རྒྱང་ཕན་དེ་རྒྱུ་སྒོག་གྱུར་ཅན། །དེ་བཤད་པ་ནི་དཀའ་བ

ཡིན། །ཞེས་འཆད་པར་འགྱུར་རོ།། ནམ་མཁའ་ལ་སོགས་པ་ཁྱབ་པར་
བྱེད་པ་ཉིད་ཡིན་པ་དེ་བཞིན་དུ་ཞེས་བྱ་བ་ནི། བྱེ་བྲག་པ་དག་གིས་ནམ་མཁའ་
ཁྱབ་པར་བྱེད་པ་ཉིད་ཅེས་བྱ་བའི་ཡོན་ཏན་ཡིན་ནོ་ཞེས་འདོད་དོ།། དངོས་
པོ་མཐོང་བའི་ཡུལ་ཡང་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་བྱ་བར་སྦྱར་རོ། དུས་གང་
གི་ཚེ་ཞེ་ན་དངོས་པོ་རི་སྔ་ན་རེད་པ་དང༌། ཞིག་ནས་མེད་པའི་གནས་སྐབས་ཀྱི་
ཞེས་བྱ་བ་སྨོས་ཏེ། དངོས་པོ་ཞེས་བྱ་བའི་སྔ་ན་མེད་པའི་གནས་སྐབས་དང༌།
ཞིག་ནས་མེད་པའི་གནས་སྐབས་ཀྱི་ཞེས་བྱ་བའི་དོན་ཏོ།། མི་མཐོང་བ་ལྟ་
བུར་ཞེས་བྱ་བ་ནི་མེ་དང་དེ་མཐོང་བ་ནི་མི་རྟག་པ་ཉིད་དུ་གཞན་ཡང་འདོད་པའི་ཕྱིར་
སྒྲུབ་པར་བྱ་བ་དང་སྒྲུབ་པར་བྱེད་པའི་རྗེས་སུ་འགྲོ་བའི་དཔེ་ཡིན་ནོ་ཞེས་བྱ་བ་ལ་
རང་བཞིན་གྱི་གཏན་ཚིགས་སོ་ཞེས་བྱ་བ་ལ་ཤེས་པ་མི་རྟག་པ་ཉིད་ནི་མི་རྟག་པའི་
ཡུལ་ཉིད་ཙམ་གྱི་རྒྱུ་ཅན་ཉིད་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ།། ཤོལ་བར་བྱེད་པར་འགྱུར་
བ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་རིམ་བཞིན་བྱེད་པར་འགྱུར་བའོ།། དེ་ནི་དེ་དང་ལྡན་པ་ཉིད་དུ་ཞེས་
བྱ་བ་ལ་དེ་ནི་ཞེས་བྱ་བ་ནི་ཕན་འདོགས་པར་བྱེད་པ་མེད་པའོ།། དེ་དང་ནི་ཕན་
གདགས་པར་བྱ་བ་མ་ཡིན་པའི་ཆོས་དང་ཐ་སྙད་དུ་བྱ་བར་རིགས་པ་མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་
བྱ་བར་སྦྱར་རོ།། ཐ་སྙད་དུ་བྱ་བ་ཇི་ལྟ་བུར་འགྱུར་བ་ཞིག་ཅན་དེ་དང་ལྡན་པ་
ཉིད་དུ་ཞེས་བྱ་བ་སྨོས་ཏེ་ཕན་གདགས་པར་བྱ་བའི་ཆོས་དང་ལྡན་པ་ཉིད་དུའོ། །
གསུམ་པ་འདི་ནི་དེ་ལྟ་བུར་གྱུར་མཚན་ཉིད་ལ་སྦྱར་བ་ཡིན་ནོ།། གཞན་འགའ་
ཞག་འགའ་ཞིག་དང་ཞེས་བྱ་བ་ནི་དཔེར་ན་བ་ལང་རྟ་དང་ལྡན་པ་མ་ཡིན་པ་ལྟ་བུའོ། །
དེ་དང་ལྡན་པ་ཉིད་དུ་ཐ་སྙད་དུ་བྱ་བར་རིགས་པ་ཉིད་ལ་ཕན་གདགས་པར་བྱ་བ་དང༌།
ཕན་འདོགས་པར་བྱེད་པའི་ང་ངོས་ཁྱབ་པ་ཡིན་ན་དེ་ནི་འདི་ལ་མེད་པའི་ཕྱིར་ཁྱབ་

པར་བྱེད་པ་མི་དམིགས་པ་ཡིན་ནོ།། འདིའི་སྒྲུབ་པར་བྱེད་པའི་ཚད་མ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་པས་ན་ཚད་མ་མེད་པ་ཅན་ནོ།། དེའི་དངོས་པོ་ནི་ཚད་མ་མེད་པ་ཅན་ཉིད་དོ།། མི་རྟག་པ་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པ་སྟེ་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པའི་ཚད་མ་སྐྱེས་བུ་གང་ལ་ཡོད་པ་དེ་ལ་དེ་སྐད་ཅེས་བྱའོ།། སྤྱོད་ནས་འཇུག་པའི་ཕྱིར་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པས་དབང་ཕྱུག་སྒྲུབ་པར་བྱེད་པའི་ཚད་མ་གསུམ་འགོད་པར་བྱེད་དོ།། ལུས་ཀྱི་དབང་པོ་ལ་སོགས་པ་དུས་གཞན་དུ་སྤྱོད་ནས་འཇུག་པའི་ཕྱིར་རོ།། ལུས་ནི་རི་མས་ཅན་གྱི་ལུས་སོ།། གནས་ནི་སྣོད་ཀྱི་འཇིག་རྟེན་ནོ།། བྱེད་པ་ནི་དབང་པོའོ།། ཕྱུལ་དུ་བྱུང་བ་དང་ལྡན་པ་སྟེ་ཅིག་གི་དོན་སྣ་ཚོགས་པ་རྩོམ་པར་ནུས་པའི་བློ་གང་ལ་ཡོད་པ་དེ་ནི་ཕྱུལ་དུ་བྱུང་བ་དང་ལྡན་པའི་བློ་ཅན་གྱི་སྐྱེས་བུའོ།། ལུས་དང་གནས་ལ་སོགས་པ་གང་དག་ལ་དེ་སྤྱོད་དུ་སོང་བ་ཡོད་པ་དེ་ལ་དེ་སྐད་ཅེས་བྱའོ།། སྐྱེས་བུ་དེ་ཡང་དབང་ཕྱུག་ཡིན་ནོ་སྙམ་དུ་སེམས་སོ།། ལུས་དང་གནས་དང་བྱེད་པ་ཞེས་བྱ་བ་དེ་ལ་བལྟོས་ནས་འཇིག་རྟེན་གྱི་ཞེས་བྱ་བ་དྲུག་པ་ཡིན་ནོ།། ལུས་དང་གནས་དང་བྱེད་པ་དག་གིས་འཇིག་རྟེན་ཐམས་ཅད་བསྡུས་པའི་ཕྱིར་ཐམས་ཅད་ཕྱོགས་སུ་བྱས་པ་ཉིད་ཡིན་ནོ།། དེ་བས་ན་གང་གིས་ན་གཞན་སྟེའུ་ལ་སོགས་པ་དཔེར་འགྱུར་ཞེ་ན་གང་ལ་ལོག་པར་རྟོག་པ་ཡོད་པ་དག་ལ་ཡིན་ནོ་ཞེས་བྱ་བ་སྨོས་སོ། །དེ་སྐད་དུ་ཐམས་ཅད་ཕྱོགས་སུ་བྱས་པ་ནི་མ་ཡིན་གྱི། འོན་ཀྱང་ཕྱུལ་དུ་བྱུང་བ་དང་ལྡན་པའི་བློ་ཅན་གྱི་སྐྱེས་བུས་བྱིན་གྱིས་བརླབས་པ་སྤྱོད་དུ་སོང་བ་ཉིད་གཞན་གྱིས་མ་རྟོགས་པ་དེ་ཉིད་ཕྱོགས་སུ་བྱས་པ་ཡིན་ལ། སྟེའུ་ལ་སོགས་པ་དག་ལ་ཇི་སྐད་དུ་བཤད་པའི་སྒྲུབ་པར་བྱེད་པའི་ཆོས་ཡོད་པ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་

དེ་དག་ཕྱོགས་སུ་བྱས་པ་ནི་མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་སྨྲའོ།། དེ་དག་སྒྲུབ་པར་བྱེད་པ་
གཞན་དག་ཅེས་བྱ་བ་ནི་དབང་ཕྱུག་སྒྲུབ་པར་བྱེད་པ་དག་སྟེ། གང་སེམས་
མེད་པ་དེ་ནི་སྐྱེས་བུ་དང་བློ་དང་ལྡན་པ་སྔོན་དུ་སོང་བ་ཅན་ཡིན་ཏེ། དཔེར་ན་
སྟེའུ་ལ་སོགས་པ་ལྟ་བུའོ།། ལུས་དང་བྱེད་པ་ལ་སོགས་པ་ཡང་སེམས་མེད་
པ་ཡིན་ནོ་ཞེས་བྱ་བ་དེ་ལྟ་བུ་ལ་སོགས་པའི་དོ།། འདོད་པ་གྲུབ་པའམ་
ཞེས་བྱ་བའི་མདོ་འདི་བཤད་པ་ནི་གྲུབ་པ་ལ་སྒྲུབ་པ་ཞེས་བྱ་བ་ཡིན་ནོ།། གང་
གི་ཚེ་རྟག་པ་ཉིད་ལ་སོགས་པའི་ཁྱད་པར་ལ་བལྟོས་པ་མེད་པ་སྐྱེས་བུ་ཙམ་གྱིས་
བྱིན་གྱིས་བརླབས་པ་སྔོན་དུ་སོང་བ་ཅན་ཉིད་བསྒྲུབ་པར་བྱ་བ་ཡིན་པ་དེའི་ཚེ་གྲུབ་
པ་ལ་སྒྲུབ་པ་ཡིན་ནོ།། དེ་ཉིད་ནི་དཔེ་སམ་རྒྱུད་པས་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་
སྨོས་ཏེ་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཞེས་བྱ་བ་ནི་ལུས་དང་གནས་དང་བྱེད་པ་ལ་སོགས་
པ་དག་གི་ཞེས་བྱ་བ་ལ་བལྟོས་པ་དང་སེམས་པའི་ཁྱད་པར་མ་བལྟོས་ནས་འབྲེལ་
པའི་དྲུག་པ་ཡིན་ནོ།། ལུས་དང་གནས་དང་བྱེད་པ་ལ་སོགས་པ་དག་གི་
ཞེས་བྱ་བ་འདི་ཡང་མངོན་པར་འགྲུབ་པའི་ཕྱིར་ཞེས་བྱ་བའི་ཚིག་ལ་བལྟོས་ནས་
དྲུག་པ་ཡིན་ནོ།། སེམས་ཅན་རྣམས་ཀྱི་ལུས་དང་གནས་དང་བྱེད་པ་གང་ཡིན་
པ་དེ་རྣམས་ནི་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་དང་འབྲེལ་བའི་སེམས་པའི་ཁྱད་པར་ལས་
མངོན་པར་འགྲུབ་པའི་ཕྱིར་རོ་ཞེས་བྱ་བའི་དོན་ཏོ། སེམས་རྣམས་ཁྱད་པར་
ཇི་ལྟ་བུ་ཅན་ཞིག་ཅེ་ན། དཔེ་སམ་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་སྨོས་ཏེ། གང་
གི་ཚེ་ཕན་ཚུན་བདག་པོ་ཉིད་དུ་ཚོད་པ་མེད་པ་ལ་བརྟེན་ནས་འཇུག་པ་དེའི་ཚེ་དཔེ་
དང་ཚོད་པ་ཉིད་ལ་བརྟེན་པ་ནི་བརྒྱུད་པས་སོ།། སེམས་པ་བློ་འི་མཚན་
ཉིད་ཅན་མ་ཡིན་པར་གྲངས་ཅན་འདོད་པའི་ཕྱིར་དེ་གསལ་བར་བྱ་བའི་དོན་དུ་བློ་འི་

མཚན་ཉིད་ཅན་སློས་སོ།། དབང་ཕྱུག་ཏུ་མངོན་པར་འདོད་པ་དེ་ལས་གཞན་
པ་དེའི་ཕར་འདོགས་པར་བྱེད་པ་དེ་ལ་བལྟོས་པ་མེད་པའི།། ངེས་ནི་ཕྱལ་
དུ་བྱུང་བ་ཉིད་དུ་བྱུར་མེད་པ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་དྲག་པ་ཉིད་དང་གཅིག་གི་ཞེས་བྱ་བ་འདིས་
གྲོགས་གཞན་ལ་བལྟོས་པ་མེད་པ་ཉིད་སློས་སོ།། གལ་དེ་གྲོགས་གཞན་ལ་བལྟོས་
པ་མེད་པ་སྐྱེས་བུ་དྲག་པའི་བློས་བྱིན་གྱིས་བརླབས་པ་སྔོན་དུ་སོང་བ་ཅན་ཉིད་བསྒྲུབ་བྱ
ཡིན་ན་ཞེས་བྱ་བའི་དོན་ནོ།། དགེ་མ་གྲུབ་ཅེས་བྱ་བའི་མདོ་འདིའི་དགེ་བསྒྲུབ་
པར་བྱ་བས་སྟོང་བ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་བཤད་པ་ཡིན་ནོ།། དེ་ལྟ་བུར་གྱུར་པའི་
ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པས་དེ་ཉིད་རྣམ་པར་འབྱེད་པར་བྱེད་དོ།། དེ་ལྟ་བུར་
གྱུར་པའི་སྐྱེས་བུས་ཞེས་བྱ་བ་ནི་འདོགས་པར་བྱེད་པ་ལ་བལྟོས་པ་མེད་པ་ལ་སོགས་
པ་དང་ལྡན་པས་སོ།། སྐྱེས་བུ་མི་དྲག་པས་བྱིན་གྱིས་བརླབ་པའི་སྟེའུ་ལ་སོགས་
པ་རྣམས་ཀྱི་འཇུག་པ་མཐོང་བའི་ཕྱིར་རོ།། ངེས་ནི་གང་སྤོད་ནས་འཇུག་པ་
ཞེས་བྱ་བའི་སྦྱོར་བ་དེའི་དགེ་གང་ཡིན་པ་དེ་ལ་བསྒྲུབ་པར་བྱ་བས་སྟོང་པ་ཉིད་
བཅད་དོ།། དེ་བཞིན་དུ་གཞལ་ལས་ཁང་ལ་སོགས་པ་གྲུབ་པ་ན་དེ་ལྟ་བུར་
གྱུར་པའི་སྐྱེས་བུས་བྱིན་གྱིས་བརླབས་པའི་དབང་གིས་མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་བྱ་བར་སྦྱར་
རོ།། །འདིས་ནི་སྦྱོར་བ་བར་མའི་དགེ་བསྒྲུབ་པར་བྱ་བས་སྟོང་པ་ཉིད་བཤད་དོ། །
དེ་ལྟ་བུར་གྱུར་པའི་སྐྱེས་བུས་བྱིན་གྱིས་བརླབས་པ་ལ་སོགས་པ་ཞེས་བྱ་བ་འདི་ལ་
ཡང་མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་བྱ་བར་སྦྱར་རོ།། འདིས་ནི་སྦྱོར་བ་གསུམ་པའི་དགེ་བསྒྲུབ་
པར་བྱ་བས་སྟོང་པ་ཉིད་བཤད་དོ།། དེ་ལྟར་རེ་ཞིག་སྐྱེས་བུ་གཞན་གྱི་ཕན་
འདོགས་པ་ལ་བལྟོས་པ་མེད་པ་སྐྱེས་བུའི་བློ་སྔོན་དུ་སོང་བ་ཅན་ཉིད་ཀྱིས་དགེ་མ་
གྲུབ་པ་བརྗོད་ནས། དེ་ནི་སྐྱེས་བུ་གཅིག་གི་ཁྱད་པར་གྱི་བློ་སྔོན་དུ་སོང་བ་

ཅན་ཉིད་ཀྱི་ནི་ཐམས་ཅད་དུ་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་སྨོས་ཏེ་ཐམས་ཅད་དུ་སྟེའུ་ལ་···
སོགས་པ་ལའོ།། དེ་ནས་ན་སྐྱེས་བུ་གཅིག་གི་བློ་སྔོན་དུ་སོང་བ་ཅན་ཉིད་མ
གྲུབ་པ་ཡིན་ནོ།། ཅི་སྟེ་སྐྱེས་བུ་དུ་མ་ཉེ་བར་སྦྱོར་བ་ཉིད་ཡིན་དུ་ཟིན་ཀྱང་དེ་
ལ་གཅིག་ནི་གཙོ་བོ་ཉིད་ཡིན་ཏེ་དེ་ཉིད་དབང་ཕྱུག་ཏུ་འགྱུར་བར་འདོད་དོ།། ཞེ་ན་
ཉེ་བར་སྦྱོར་བ་དག་ལ་ཡང་ཞེས་བྱ་བ་སྨོས་ཏེ། གནས་སྐབས་གཞན་ཐོབ་
པ་གེགས་བྱ་བར་མི་ནུས་པ་ཅན་ཐམས་ཅད་ནི་གཙོ་བོ་ཉིད་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ།། དེ་
ཉིད་གསལ་བར་བྱ་བའི་ཕྱིར་ཐམས་ཅད་དེ་ལ་ཉེ་བར་སྦྱོར་བ་ན་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་
པ་སྨོས་ཏེ། འབྲས་བུ་དེ་འགྲུབ་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་ཉེ་བར་སྦྱོར་བ་ནི་དེ་ལ་ཉེ་
བར་སྦྱོར་བ་ནའོ།། དེ་ལྟ་བུའི་རྣམ་པ་ཅན་གྱི་སྐྱེས་བུ་དེ་ཉིད་ཀྱིས་ཞེས་བྱ་བ་
ནི་དབང་ཕྱུག་གིས་སོ།། དེ་ལྟར་ན་དབང་ཕྱུག་ཀྱང་སྔོད་ནས་ལུས་ལ་སོགས་
པ་འཇུག་པར་བྱེད་ནའོ།། སོགས་པའི་སྒྲས་ནི་བྱེད་པ་དང་གནས་ཡོངས་སུ་
གཟུང་ངོ་། དེ་ལྟ་བུའི་རྣམ་པ་ཅན་སྐྱེས་བུ་གཞན་གྱིས་བྱིན་གྱིས་བརླབས་པ་
ཞེས་བྱ་བ་ནི་རང་ཉིད་ཀྱིས་མ་ངེས་པ་ཡིན་ནོ།། ཅི་སྟེ་དེ་ལ་ཡང་བྱིན་གྱིས་
བརླབས་པ་པོ་འདོད་ན་བྱིན་གྱིས་བརླབས་པ་པོ་གང་ཡིན་པ་དེས་མ་ངེས་པ་མ་ཡིན་ནོ།།
དེ་ལ་ཡང་བྱིན་གྱིས་བརླབ་པ་པོ་གཞན་ཁས་ལེན་ན་ཐུག་པ་མེད་པར་ཐ་མ་བར་འགྱུར་
རོ། །དེ་ལྟར་རེ་ཞིག་སྔོད་ནས་འཇུག་པའི་ཕྱིར་རོ་ཞེས་བྱ་བའི་གཏན་ཚིགས་
མ་ངེས་པ་ཉིད་དུ་བཤད་ནས་དོན་བྱེད་པར་ནུས་པའི་ཕྱིར་ཞེས་བྱ་བ་འདི་མ་ངེས་པ་
ཉིད་ཡིན་ནོ་ཞེས་བསྟན་པའི་ཕྱིར་ཐུག་པ་མེད་པའི་སྐྱོན་ཡོད་པ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་···
དེ་ལྟ་བུའི་རྣམ་པ་ཅན་གྱི་སྐྱེས་བུས་བྱིན་གྱིས་བརླབ་པ་སྟེ་དབང་ཕྱུག་གིས་···
དོན་གྱི་བྱ་བ་བྱེད་པ་ནི་མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་བྱ་བའི་གཏན་ཚིགས་འདི་ཡང་······ ···

རང་ཉིད་ཀྱིས་མ་ངེས་པ་མ་ཡིན་ནོ།། འདི་ནི་སྔོན་ནས་འཇུག་པར་བྱེད་པ་
ཉིད་ཀྱང་མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་ལ་དབང་ཕྱུག་འདི་ནི་རྟག་ཏུ་འཇུག་པ་
ཉིད་ཡིན་ནོ།། དེ་བས་ན་དེ་ལ་གཏན་ཚིགས་འཇུག་པ་ཉིད་ཡོད་པ་མ་
ཡིན་པའི་ཕྱིར་གང་གིས་ན་མ་ངེས་པ་ཡིན་སྙམ་དུ་བསམས་པའོ།། དེའི་
འབྲས་བུ་ཐམས་ཅད་ལ་ཞེས་བྱ་བ་ལ་རིམ་བཞིན་དུ་བྱེད་པ་ཅན་ཉིད་མ་ཡིན་པར་ཁས་
ལེན་པ་ན་གཅིག་ཅར་འབྲས་བུ་སྐྱེད་པར་འགྱུར་རོ།། གལ་ཏེ་རྟག་པར་རིམ་
གྱིས་བྱེད་པ་ཉིད་ཡིན་ན་ཡང་ཇི་ལྟར་འགྱུར་ཞེ་ན་ཉེས་པ་གཞན་འདིར་འགྱུར་རོ།། རང་
བཞིན་ཉམས་པའི་ཕྱིར་རོ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་ཐམས་ཅད་དུ་དོན་བྱེད་པ་ཁས་མི་ལེན་ན་
དངོས་པོ་དེ་ཉམས་པར་འགྱུར་རོ།། གཞན་ཡང་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་ལ་
སྔོན་ནས་འཇུག་པ་ལ་སོགས་པའི་གཏན་ཚིགས་མ་གྲུབ་པ་ཡིན་ནོ།། ཁྱབ་པ་
མེད་པའི་ཕྱིར་མ་ངེས་པ་ཉིད་ཀྱང་ཡིན་ནོ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་བསྒྲུབ་པར་བྱ་བས་སྒྲུབ་པར་
བྱེད་པ་ལ་ཁྱབ་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་མ་ངེས་པ་ཡིན་ནོ།། སྔར་རང་ཉིད་ཀྱི་དང་
དེས་ནི་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་དུ་མ་ངེས་པར་བསྟན་ཏོ།། སྒོ་ཁང་ནི་སྒོ་འི་བྱེ་བྲག་
གོ།། དེའི་བྱེད་པ་མ་མཐོང་དུ་ཟིན་ཀྱང་སྒོ་གང་གིས་ཁང་བཟང་ལ་སོགས་པ་
དེ་བྱེད་པ་མ་མཐོང་ན་ཡང་ངོ་།། གང་ལས་རི་ལ་སོགས་པ་དག་ལ་དེ་ལྟ་བུའི་
རྣམ་པ་ཅན་གྱི་དབྱིབས་ཡོད་པ་མ་ཡིན་པ་དེའི་ཕྱིར་མ་གྲུབ་པ་ཉིད་ཡིན་ནོ།། དེ་
སྐད་དུ་སྔོན་ནས་འཇུག་པ་ལ་སོགས་པ་དག་ལ་ཡང་བརྗོད་པར་བྱའོ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་
ཅི་འདྲ་བའི་སྔོན་ནས་འཇུག་པ་དང་དོན་བྱེད་པར་ནུས་པ་བློ་སྔོན་དུ་སོང་བ་ཅན་ཅི་
འདྲ་བ་དེ་འདྲ་བ་ཉིད་གལ་ཏེ་ལུས་དང་བྱེད་པ་ལ་སོགས་པ་དག་ལ་ཡོད་པར་གྱུར་ན་
དེར་འགྱུར་ཏེ། གང་ལས་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ཞེའོ། ཅི་འདྲ་བ་གྲུབ་པ་

ཞེས་བྱ་བ་ནི་བཀོད་པ་ལ་སོགས་པ་ཞེས་བྱ་བ་འཆད་པར་འགྱུར་བ་དང་སྦྱར་རོ ༎
དབྱིབས་ཀྱི་ཁྱད་པར་ལ་སོགས་པ་ཐ་དད་པ་ལ་ཞེས་བྱ་བའི་སོགས་པའི་སྒྲས་ནི་སྟོད་
ནས་འཇུག་པ་དང་དོན་བྱེད་པར་ནུས་པ་གཟུང་ངོ ༎ རྫས་སྔོན་པོའི་ཁྱད་པར་
ནི་དུ་བའོ། ། གང་ཁོ་ན་མེ་ལས་སྐྱེ་བའི་ཆོས་དེ་ལ་གཞན་དང་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་
པའི་ཆོས་ནི་སྔོན་པོ་ཉིད་དོ༎ དེ་བས་ན་སྤྱི་དེ་འདྲ་བ་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་
པས་ཁྱབ་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་དང་གཏན་ཚིགས་མ་ངེས་པ་ཉིད་ཀྱང་ཡིན་ནོ་ ཞེས་བཤད་
པ་གང་ཡིན་པ་དེ་མཇུག་བསྡུད་པར་བྱེད་དོ༎ ཅི་སྟེ་ཡང་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་
པས་མ་གྲུབ་པ་ཉིད་བསྟན་ཏོ༎ དབྱིབས་ཀྱི་ཁྱད་པར་དེ་ཉིད་ཅེས་བྱ་བ་ནི་ཁང་
བཟངས་ལ་སོགས་པ་སྐྱེས་བུས་བྱས་པ་ཉིད་དུ་གྲགས་པ་གང་ཡིན་པའོ༎ དེའི་
འབྲས་བུ་ཉིད་དུ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་སྐྱེས་བུའི་འབྲས་བུ་ཉིད་དུའོ༎ དེ་བཞིན་དུ་སྟོད་
ནས་འཇུག་པ་ལ་སོགས་པའི་ཁྱད་པར་སྟེའུ་ལ་སོགས་པ་དག་ལ་ཡང་ཡིན་པ་དེ་ནི་རི་
བོ་ལ་སོགས་པ་དག་ལ་ཡང་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་བྱ་བར་སྦྱར་རོ༎ དེས་
བྱས་ཞེས་བྱ་བ་དེའི་བཤད་པ་ནི་རྫ་མཁན་གྱིས་བྱས་པར་རོ་ཞེས་བྱ་བ་ཡིན་ནོ ༎
གལ་ཏེ་སྤྱི་གཏན་ཚིགས་སུ་བྱས་པ་ལ་ཁྱད་པར་ཀུན་ཏུ་རྟོགས་པའི་ཕྱིར་དེ་ནི་འབྲས་
བུ་དང་མཚུངས་པ་ཞེས་བྱ་བའི་ལྟག་ཆོད་ཡིན་ནོ༎ གལ་ཏེ་བྱས་པའི་བྱས་པ་
ཉིད་གཏན་ཚིགས་ཡིན་ན་དེ་ནི་སྒྲ་ལ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ཏེ་གཞན་གྱི་ཆོས་གཞན་ལ་མེད་
པའི་ཕྱིར་རོ༎ སྤྱི་གཏན་ཚིགས་ཡིན་ནོ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་དབྱིབས་ལ་སོགས་པ་
ཙམ་ཡིན་ནའོ༎ ཁྱད་པར་གཏན་ཚིགས་ཡིན་ན་ནི་མ་གྲུབ་པ་ཡིན་ནོ༎ དེར་
ཀྱི་ཁྱད་པར་ནི་རྫས་ཀྱི་བྱེ་བྲག་གོ ། རིགས་ཀྱི་སྤྱི་བཟུང་བའི་ཕྱིར་ཞེས་བྱ་བ་ན
དབྱིབས་ཀྱི་སྤྱི་བཟུང་བའི་ཕྱིར་རོ༎ ངག་ལ་སོགས་པ་ཞེས་བྱ་བ་ནི། ངག་

ཕྱོགས་ས་དང་འོད་ཟེར་དང་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པའོ།། བ་ལང་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་ནི་བ་ལང་གི་སྒྲའི་བརྗོད་པར་བྱ་བ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་རོ།། དེ་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་ནི་མ་གྲུབ་པ་ཉིད་དང་མ་ངེས་པ་ཉིད་དུ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་ཁྱད་པར་གཏན་ཚིགས་ཡིན་ན་མ་གྲུབ་པ་དང་སྤྱི་ཡིན་ན་མ་ངེས་པ་ཉིད་དུའོ།། སེར་སྐྱ་ལ་སོགས་ཀྱི་ཞེས་བྱ་བའི་སོགས་པའི་སྒྲས་ནི་འུག་པ་པ་གཟུང་ངོ་།། སེམས་མེད་སོགས་ཞེས་བྱ་བའི་སོགས་པའི་སྒྲས་ནི་བདེ་བ་ལ་སོགས་པ་ནི་ནང་གི་ཉིད་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ་ཞེས་བྱ་བ་གཟུང་ངོ་།། བློ་དང་བདེ་བ་ལ་སོགས་པའི་ཆོས་ཅན་ནི་མི་རྟག་པ་ཉིད་ལ་སོགས་པའི་གཏན་ཚིགས་ལས་སེམས་མེད་པ་ལ་སོགས་པའི་བསྒྲུབ་པར་བྱ་བའི་དཔྱད་པ་ཡིན་ནོ་ཞེས་བྱ་བར་སྦྱར་རོ།། དཔེར་བློ་དང་བདེ་བ་ལ་སོགས་པ་ནི་མི་རྟག་པ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་དང་། སྐྱེ་བ་དང་ལྡན་པ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་སེམས་མེད་པ་དང་ནང་གི་ཉིད་མ་ཡིན་དེ་གཟུགས་ལ་སོགས་པ་བཞིན་ནོ།། ཡང་གི་སྒྲ་ནི་རིམ་པ་གཞན་དུ་སྦྱར་རོ་ཞེས་བྱ་བ་མི་རྟག་པ་ལ་སོགས་པ་ཕྱིར་ཡང་ཞེས་བྱ་བ་འདིའི་ཡང་གི་སྒྲ་རིམ་པ་གཞན་དུ་སྦྱར་བ་ནི་སེམས་དང་ལྡན་པ་ཡང་ཞེས་བྱ་བ་འདར་དང་སྦྱར་རོ།། ཤུན་ལྤགས་ཐམས་ཅད་བཤུས་ན་འཆི་བའི་གཏན་ཚིགས་ཀྱི་ཕྱིར་ཞེས་བྱ་བ་འདི་ལས་ཤིང་རྣམས་སེམས་དང་ལྡན་པར་བསྒྲུབ་པར་བྱ་བ་གང་ཡིན་པ་ད་ཡང་དཔྱད་པ་ཡིན་ནོ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་ངེག་ག་དོན་ཏོ།། འདི་ལྟར་སངས་རྒྱས་ལ་སོགས་པ་ཞེས་བྱ་བ་ནི། དེ་དག་གིས་གཏན་དུ་འཇིག་པ་ཅན་གྱིས་འཇིག་པ་ཁས་བླངས་པ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་རོ།། རང་དང་གཞན་གྱིས་མངོན་པར་འདོད་པའི་མི་རྟག་པའི་དོན་ཞེས་བྱ་བ་ལ། རང་གིས་མངོན་པར་འདོད་པའི་མི་རྟག་པའི་དོན་ནི་གྲངས་ཅན་གྱི་ནུབ་པ་ཙམ་མོ།། གཞན་གྱིས་མངོན་པར་འདོད་པ་ནི་སངས་རྒྱས་པའི་གཏན་དུ་འཇིག་པའོ།། ཅི་རིགས་པར་ཞེས་

བྱ་བ་ནི་རང་གིས་མངོན་པར་འདོད་པའི་མི་རྟག་པའི་ངོ་བོ་བཟུང་བ་ནི་གཞན་ལ་མ་
གྲུབ་པ་ཡིན་ནོ།། གཞན་གྱིས་མངོན་པར་འདོད་པ་ཁས་བླངས་པ་ནི་བདག་ཉིད་
ལ་མ་གྲུབ་པ་ཡིན་ནོ།། མི་རྟག་པའི་སྤྱི་གཏན་ཚིགས་སུ་བྱས་པ་ན་གོལ་བ་བྱེ་
བྲག་ལ་ཁྱད་པར་དུ་རྟོག་པ་ཅི་ལྟག་ཆོད་དུ་འགྱུར་རོ་ཞེ་ན། འབྲས་བུ་དང་མཚུངས་
པའི་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་སྨོས་སོ། སྤྱི་ཉིད་མ་གྲུབ་པའི་ཕྱིར་རོ་ཞེས་བྱ་བ་
ནི་གལ་ཏེ་གྲངས་ཅན་གྱིས་ཀུན་ཏུ་བརྟགས་པ་ཉིད་ཀྱི་མི་རྟག་པ་ཉིད་ཀྱི་ཁྱད་པར་དང་།
སངས་རྒྱས་པས་ཀུན་ཏུ་བརྟགས་པ་ཉིད་གཅིག་ལ་གཅིག་གྲུབ་པར་འགྱུར་བ་དེའི་ཚེ་
གསལ་བའི་བྱེ་བྲག་གིས་མི་རྟག་པ་ཉིད་ཀྱི་ཁྱད་པར་གཉིས་གནས་པ་ཡོད་པ་དེའི་
རྟེན་ཅན་གྱི་སྤྱི་གྲུབ་པར་འགྱུར་ཏེ། དཔེར་ན་སྒྲ་དང་བུམ་པ་ཡང་བྱས་པ་ཡིན་
ན་དེ་དག་གི་བྱས་པ་ཉིད་སྤྱི་གཏན་ཚིགས་སུ་འགྱུར་བ་ལྟ་བུའོ།། འདིར་ནི་
གསལ་བ་ཉིད་མ་གྲུབ་པའི་ཕྱིར་གང་ལས་དེའི་རྟེན་ཅན་གྱི་སྤྱི་གྲུབ་པར་འགྱུར།
དེ་ཡང་ཚད་མ་རྣམ་པར་ངེས་པ་ལས་རྒྱས་པར་བཤད་ཟིན་ཏོ།། དེ་བས་ན་
ཚད་མ་རྣམ་པར་ངེས་པ་ལས་ཁོང་དུ་ཆུད་པར་བྱའོ་ཞེས་བྱ་བར་སྨོས་སོ།།
ཤུན་ལྤགས་བཤུས་པས་འཆི་བའི་ཕྱིར་ཞེས་བཤད་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་ཡང་མ་གྲུབ་
པ་ནི་ཤིང་རྣམས་ལ་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་སྨོས་ཏེ། ཤིང་རྣམས་ལ་ཞེས་
བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་གང་དགག་པའི་མཚན་ཉིད་ཅན་གྱི་འཆི་བ་ནི་མ་གྲུབ་པ་ཡིན་ནོ།།
གྲུབ་ན་ཡང་སེམས་པ་ཡང་གྲུབ་པའི་ཕྱིར་བསྒྲུབ་པར་བྱེད་པ་དོན་མེད་དོ།།
གལ་ཏེ་བསྐམས་པ་ཙམ་ཉིད་འཆི་བ་ཡིན་པར་འདོད་པ་ཡིན་ལ་དེ་ཡང་ཤིང་རྣམས་
ལ་ཡོད་པ་ཡིན་ནོ་ཞེ་ན་འཆི་བའི་སྒྲ་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་སྨོས་སོ།། མི་
འཇུག་ན་ཡང་ཞེས་བྱ་བ་ནི་ཤ་སྐམ་ལ་སོགས་པ་ལ་སྐམ་པ་ཞེས་བྱ་བ་མི་འཇུག་གོ་

ཞེས་ཁས་ལེན་པའི་བརྗོད་པ་འདི་ཡིན་མོད་ཀྱི་དེ་ལྟ་ན་ཡང་གང་ཞིག་བསྒོམས་པ་དང་
ལྡན་པ་དེ་ལ་སེམས་ཡོད་པ་ཞེས་བྱ་བའི་ཁྱབ་པ་གྲུབ་པ་མ་ཡིན་དེ་བཟློག་པ་ལ་
གནོད་པ་ཅན་གྱི་ཚད་མ་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ།། འབྲེལ་བ་ཅན་ཐ་དད་པའི་དོན་
གྱིས་ཞེས་བྱ་བ་ནི་ཅི་སྒྲའི་བྱས་པ་ཉིད་དམ་འོན་ཏེ་བྱས་པའི་དུས་པ་ཉིད་བརྗོད་པར་
འདོད་པ་ཡིན་ཞེའོ།། ནམ་མཁའི་ཡོན་ཏན་ཉིད་ལ་སོགས་པ་ཞེས་བྱ་བའི་སྒྲས་
ནི་དངོས་པོར་གྱུར་པའི་ལྡན་པ་དང་རྣམ་པར་ཕྱེ་བ་དག་གིས་སྐྱེད་པ་ཉིད་ལ་སོགས་
པ་གཟུང་ངོ་།། ལུས་སོགས་སྒྲུབ་བྱེད་ཅེས་བྱ་བའི་སོགས་པ་སྨོས་པས་ནི་
ཐོགས་པ་དང་བཅས་པ་ཉིད་ལ་སོགས་པ་གཟུང་ངོ་།། འདིའི་ཡང་ཞེས་བྱ་བ་
ནི་ཏེ་བྲག་པའི་འོ།། ངའི་རྫས་ནི་རྣམ་པ་གཉིས་ཏེ་ཕྱོགས་དང་བདག་དང་དུས་
དང་ནམ་མཁའ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་ཐམས་ཅད་དུ་འགྲོ་བའོ།། ས་ལ་སོགས་པ་ནི་
ཐམས་ཅད་དུ་འགྲོ་བ་མ་ཡིན་པའོ།། དེའི་ཚད་ཚིག་གི་དོན་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་
ལུས་ཅན་ཡིན་ནོ།། ཕན་ཚུན་མངོན་པར་འདོད་པའི་ཡུལ་ལ་ཞེས་བྱ་བ་ནི། རེག་
བྱ་དང་ཚད་ལ་སྤྱི་དོན་ལ་མ་གྲུབ་པ་ནི་མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་བྱ་བར་སྦྱར་རོ།། ལུས་
ཅན་གྱི་སྒྲའི་དོན་རེག་བྱའི་མཚན་ཉིད་ཅན་བརྗོད་པར་འདོད་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་མ་གྲུབ་
པ་མ་ཡིན་ཏེ་བརྗོད་པར་འདོད་པ་ཉིད་ཡིན་ནོ།། དེ་ཉིད་ནི་གཉི་གས་ཞེས་བྱ་
བ་ལ་སོགས་པ་སྨོས་པ་ལ་རེག་བྱ་ནི་སྒྲུབ་པར་བྱེད་པ་ཉིད་ཡིན་ནོ་ཞེས་རྣམ་པར་
དབྱེ་བ་བསྒྱུར་ནས་སྦྱར་རོ།། འགལ་ངའི་བསྒྲུབ་པར་བྱ་བ་བཟློག་པས་ཁྱབ་པའོ།།
སྒྲ་འབྲེལ་པ་ཅན་གྱིས་སྒྲ་ངར་བྱེད་པ་སྐྱོན་དང་ལྡན་པ་མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་བྱ་བ་ཁོང་
ནས་དབྱུང་ངོ་།། གང་ལ་ཡང་དོན་འབྲེལ་བ་ཅན་ཡིན་ཞིང་སྒྲ་འབྲེལ་པ་མེད་པ་
ཅན་ཡིན་ཞེ་ན། དཔེར་ན་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་སྨོས་ཏེ། ཁྲ་མོ་རྣ

ཅན་ཉིད་དུ་བསྒྲུབ་པར་བྱ་བའམ་གླང་པོའི་ཕྲུ་གུའི་ཁྱད་པར་ལ་རྣ་ཅན་དུ་ཞེས་བྱ་
བར་སྦྱར་རོ།། བ་ལང་ཉིད་ལག་ཅན་ཉིད་ཕྱིར་ཞེས་བྱ་བ་ནི་གོ་རིམ་བཞིན་དུ་
གཏན་ཚིགས་ཡིན་ནོ། གཏན་ཚིགས་འདི་གཉིས་ཀྱི་དོན་ཀྱང་གོ་རིམ་བཞིན་
དུ་འགྲོ་བའི་ཕྱིར་རམ་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་སྨོས་སོ།། བ་ལང་གི་སྒྲ་ལ་སོགས་
པའི་བརྗོད་པར་བྱ་བ་ཉིད་གྲགས་པ་བརྗོད་པར་འདོད་པ་མ་ཡིན་པ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་
རིགས་ཐ་དད་པར་མི་འདོད་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་དག་ནི་གྲགས་པ་ཉིད་ཀྱི་དབྱེ་བས་ཀྱི་
ཁྱད་པར་གྱིས་ཁྱད་པར་དུ་བྱས་པའི་རྣམ་ལ་བ་ལང་ལ་སོགས་པའི་སྒྲ་འཇུག་པར་
འགྱུར་རོ།། དེ་དག་ནི་བ་ལང་ལ་སོགས་པ་བརྗོད་པར་བྱ་བ་ཉིད་དེ་རྣམ་དབྱེ་བས་
ཀྱི་ཁྱད་པར་གྱིས་ཁྱད་པར་དུ་བྱས་པ་བརྗོད་པར་འདོད་པ་མ་ཡིན་ནོ།། དེ་བརྗོད་
པར་འདོད་པ་ཡིན་ན་ནི་དོན་ཉིད་འཁྲུལ་བ་ཅན་མ་ཡིན་ནོ།། བ་ལང་གི་རིགས་
སམ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་རིགས་ཐ་དད་པའི་སྒྲ་བའི་གཞུང་གིས་ད་སྐད་དུ་བཤད་དོ།། རིགས་
བརྗོད་བར་འདོད་པ་ཡིན་ན་ནི་དོན་འཁྲུལ་པ་མེད་པར་འགྱུར་རོ།། ད་ལྟ་ན་
ཡང་གྲགས་པས་ངེས་པ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་ཞེས་བྱ་བ་ནི་གལ་ཏེ་བ་ལང་ཉིད་དང་གླང་པོ་ཆེ་
ཉིད་ཀྱི་སྒྲ་དག་གིས་འགྲོ་བ་དང་ལག་པ་དང་འབྲེལ་བ་བརྗོད་པར་འདོད་པ་དེ་ལྟ་ན་
ཡང་གྲགས་པས་ངེས་པར་བྱས་པ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་འགྲོ་བ་དང་ལག་པ་དང་འབྲེལ་བ་
བཟུང་ནས་བ་ལང་དང་གླང་པོ་ཆེའི་སྒྲ་ལ་འཇུག་པ་ན་ཡང་དེའི་རིགས་ད་བ་ལང་
དང་གླང་པོ་ཆེའི་རིགས་ལ་འཁྲུལ་བ་མ་ཡིན་ནོ།། འགྲོ་བས་ན་བ་ལང་ཞེས་
བྱ་བའི་བརྗོད་པ་ལ་ཡང་རབ་ཏུ་གྲགས་པ་ཉིད་ཀྱི་བ་ལང་ལ་བ་ལང་གི་སྒྲ་གནས་པའི་
ཕྱིར་རོ།། དེ་བཞིན་དུ་གླང་པ་ཆེའི་སྒྲ་ཡང་ཡིན་ནོ།། འདིས་ནི་སྒྲ་
འཁྲུལ་བ་མེད་པ་ཅན་བཤད་དོ།། བརྗོད་པར་འདོད་པའི་དོན་ཡང་ཞེས་བྱ་བ་

ནི་འགྲོ་བ་དང་ལག་པ་དང་འབྲེལ་བའོ།། འཕྲུལ་བར་བྱེད་པ་ནི་ན་མེད་པའི་མི་
དག་ལ་ཡང་འཇུག་པའི་ཕྱིར་རོ།། དོན་དེ་ང་རྗོད་པར་འདོད་ངས་ཞེས་བྱ་བ་
ལ་སོགས་པ་ལ། འགྲོ་བ་ལ་སོགས་པའི་དོན་བརྗོད་པར་འདོད་པས་བ་ལང་
ཉིད་ལ་སོགས་པའི་སྒྲ་སྦྱོར་བར་བྱེད་པའི་འོ།། ཨའཕྲུལ་པ་མེད་པ་ཅན་ཡིན་ན་
ཡང་ཞེས་བྱ་བ་ནི། གལ་ཏེ་གྲགས་པས་ངེས་པ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་སྒྲ་འཕྲུལ་པ་མེད་
པ་ཅན་ཡིན་པ་དེ་ལྟ་ན་ཡང་། དེ་ལ་སྒྲ་ནི་གཏན་ཚིགས་མ་ཡིན་ནོ།། འོ་
ན་ཅི་ཡིན་ཞེ་ན། དོན་ཉིད་དེ་འགྲོ་བ་དང་ལག་པ་དང་འབྲེལ་བའི་མཚན་ཉིད་ཅན་
ནོ། །དེ་ཡང་འཕྲུལ་པ་ཡིན་ཏེ། མི་མཐུན་པའི་ཕྱོགས་ལ་ཡང་འཇུག་
པའི་ཕྱིར་རོ།། དེ་འདྲ་བའ་རྣམ་པ་ནི་བ་ལང་ཉིད་ལ་སོགས་པའོ།། དེ་
འདྲ་བའི་ཞེས་བྱ་བ་ནི འགྲོ་བ་ལ་སོགས་པའི་དོན་བརྗོད་པར་འདོད་པ་ལའོ། །གལ་
ཏེ་བ་ལང་དང་གླང་པོ་ཆེའི་སྒྲ་དག་ལ་བ་ལང་དང་གླང་པོ་ཆེ་གང་དག་གི་འགྲོ་བ་དང་
ལག་པ་དང་འབྲེལ་བའི་ཁྱད་པར་ཅན་དག་ལ་བསྟན་པ་དེའི་ཚེ་སྒྲ་དང་འདྲ་བའི་དོན་
ནི་འཕྲུལ་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་གོ་བར་བྱེད་པའི་གཏན་ཚིགས་ཉིད་ཡིན་ནོ།། ཅི་སྟེ་
འགྲོ་བ་དང་ལག་པ་དང་འབྲེལ་བ་ཙམ་གཏན་ཚིགས་ཡིན་པ་དེའི་ཚེ། དེ་ནི་སྐྱེས་བུ་ལ་
ཡང་ཡོད་པ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར། རང་གི་རྒྱུ་མཚན་གྱིས་རབ་ཏུ་སྦྱར་བའི་སྒྲ་ནི་སྐྱེས་བུ་
ལ་ཡང་ཐལ་བར་འགྱུར་བ་དེ་ལྟར་ན་སྒྲ་ཡང་འཕྲུལ་པ་ཡིན་ནོ་ཞེ་ན་དེའི་ཕྱིར་རྗོད་པར་
འདོད་པའི་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་སྨྲས་ཏེ། འགྲོ་བ་ལ་སོགས་པའི་སྤྱི་ཉིད་
སྒྲའི་དོན་ཉིད་དུ་རྗོད་པར་འདོད་ཀྱི་ཁྱད་པར་ནི་མ་ཡིན་ནོ།། བརྗོད་པར་འདོད
པའ་དོན་གྱི་སྤྱིའི་མཚན་ཉིད་སྐྱེས་བུ་ལ་ཡོད་པ་ཡིན་ནོ །། དེ་ལྟ་ན་ཡང་བ་
ལང་གི་སྒྲ་དང་གླང་པོའི་སྒྲ་ནི་སྐྱེས་བུ་ལ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ནོ །། ཆད་པ་

པོ་འདི་རྐྱེན་བྱ་ལ་བ་ལང་ལ་སོགས་པའི་སྒྲ་འདོད་པ་ཡང་མ་ཡིན་ཏེ། བ་ལང་ལ་
སོགས་པའི་ཡུལ་ཉིད་ལ་འགྲོ་བ་ལ་སོགས་པའི་སྤྱི་བསྟན་པའི་ཕྱིར་རོ།། སྤྱི་
ཉིད་སྒྲའི་དོན་ཉིད་དུ་བརྗོད་པར་འདོད་པ་དང་། དེ་ན་གཞན་ལ་ཡང་ཡོད་པ་
ཡིན་ན་དེའི་རྒྱུ་ཅན་ནི་འདི་ལ་འཇུག་པ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ན་དེ་ཉིད་ཇི་ལྟར་ཐོབ་པར་
འགྱུར་ཞེ་ན། དེ་ན་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་སྨོས་ཏེ། བ་ལང་དང་
གླང་པོ་འི་སྒྲ་དག་ནི་འགྲོ་བ་ལ་སོགས་པའི་སྤྱིའི་རྒྱུ་མཚན་ཅན་བ་མ་ཡིན་མོད་ཀྱི་
འོན་ཀྱང་སྨྲ་བ་པོ་འི་ཚིག་ལ་མཁས་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་དེ་སྐད་དུ་རྗོད་དོ།། སྨྲ་བ་
པོ་ཛེ་དེ་སྐད་དུ་བརྗོད་ན་ཡང་བ་ལང་ལ་སོགས་པའི་སྤྱི་དེའི་རྗོད་པར་བྱེད་པར་གྲགས་
པར་འགྱུར་བ་མ་ཡིན་ནོ།། དེའི་ཕྱིར་རྐྱེན་བྱ་ལ་སོགས་པ་གཞན་ལ་སྤྱི་དེ་
རྗེས་སུ་འགྲོ་ན་ཡང་སྒྲ་ནི་དེའི་རྗེས་སུ་འབྲང་བ་མེད་པའི་ཕྱིར་འཁྲུལ་པ་མེད་པ་ཉིད་
ཡིན་ནོ།། དེ་སྐད་དུ་ཁྱབ་པར་ལ་སྒྲ་དོན་དང་ལྡན་པར་གྲགས་པ་ནི་ཕྱིར་རབ་
ཏུ་ཕྱར་དུ་ཟིན་ཀྱང་སྤྱིའི་དབང་གིས་ཐམས་ཅད་ལ་འཇུག་པར་ནུས་པ་མ་ཡིན་པ་དེ་
ལྟར་ན། སྒྲ་ནི་འཁྲུལ་པ་མེད་པ་ཡིན་ཞིང་འཆད་པ་པོ་འདོད་པའི་དོན་དེ་ནི་འཁྲུལ་
པ་ཡིན་ནོ་ཞེས་བསྟན་པར་འགྱུར་རོ།། གང་གི་ཚིག་དབང་ཕྱུག་བྱེད་པ་པོར་
འདོད་པ་ལ་གནོད་པའི་ཚད་མ་ལ་བསྟན་པ་དེ་ནི་རྒྱུར་འདོད་པ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་གང་གི་
ཚིག་བྱེད་པ་པོ་མ་ཡིན་ན་ཟིན་ཀྱང་བྱེད་པ་པོར་མངོན་པར་འདོད་པ་ལའོ།། ཁྱབ་
པར་བྱེད་པ་མི་དམིགས་པ་ཞེས་བྱ་བའི་བྱེད་པ་པོ་མ་ཡིན་པའི་གནས་སྐབས་ལས་
ཁྱད་པར་ཡོད་པ་ཉིད་ཀྱིས་ཁྱབ་པ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་རོ།། ཅིག་ཤོས་ལྟར་ན་ཡང་
དེ་དང་འདྲ་བར་བྱེད་པ་པོ་ཉིད་མ་ཡིན་པར་འགྱུར་རོ།། ཁྱབ་པར་བྱ་བ་དང་
ཁྱབ་པར་བྱེད་པའི་ངོ་བོ་ཉེ་བར་སྟོན་པ་འདི་ཉིད་ནི་ཁྱབ་པར་བྱེད་པ་མི་དམིགས་པ་

དག་ལ་བཟློག་པ་ན་ཅི་རིགས་པར་གནོད་པ་ཅན་གྱི་ཚད་མ་མེད་པ་ཡིན་པར་བལྟ་
བར་བྱའོ།། རང་བཞིན་དུ་གྱུར་པའི་ཕྱུལ་དུ་གྱུང་བ་ནི་འབྲས་བུ་སྐྱེད་པར་ནུས་
པའོ།། མ་གྲུབ་པ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་མ་རྟེན་བའི།། རྒྱུ་མེད་ན་འབྲས་
བུ་མེད་པ་ནི་ལྡོག་པ་ཡིན་ཏེ། དེ་ཡང་དག་པ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་དབང་ཕྱུག་ལ་
ཡོད་པ་མ་ཡིན་པ་དེ་ལྟར་ལྡོག་པ་མེད་པ་ཉིད་ཡིན་ནོ།། འགྱུར་བར་ནི་འདོད་ན་
རྗེས་སུ་འགྲོ་བ་ཙམ་ཉིད་ལས་རྒྱུ་དང་འབྲས་བུའི་དངོས་པོར་འགྱུར་རོ་ཞེ་ན།
དངོས་པོ་ལ་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་སྨོས་ཏེ། དེ་ལ་དངོས་པོ་གཞན་ཡང་
ཐག་ཉེ་བ་དེ་ལྟར་ན་ཐེ་ཚོམ་དུ་འགྱུར་ཞིང་ལྡོག་པས་ནི་ངེས་པ་ཁྱེད་པར་འགྱུར་རོ།།
རེ་ནི་འོར་ཀྱང་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་སྨོས་ཏེ། དཔེར་ན་འབྲས་བུར་མངོན་
པར་འདོད་པའི་དུ་བ་ལ་སོགས་པ་འདི་ནི་མེ་དང་ཤིང་ལ་སོགས་པའི་ཚོགས་པ་འདི་
ཉེ་བ་ན་ཡོད་ན་ཡོད་པར་འགྱུར་བ་དང་། མངོན་སུམ་གྱི་དམིགས་པར་འགྱུར་རོ།།
ཡང་ཡུལ་ལམ་དུས་དེ་ཉིད་ལ་རྟོགས་པ་དེ་ལས་གཞན་མེ་ལ་སོགས་པ་གང་ཡང་རུང་བ་
བསལ་བ་ན་བསལ་བ་དེ་ལས་གཞན་པའི་ནུས་པ་ཡོད་དུ་ཟིན་ཀྱང་ངོ་།། དེ་
མེད་ན་རྟེ་བསལ་བ་གང་ཡིན་པ་དེ་རྗེད་ན་མེད་པར་འགྱུར་བ་ནི་དེའི་འབྲས་བུ་ཡིན་
ནོ་ཞེས་རྟོགས་པར་འགྱུར་རོ།། དེ་ལྟ་མ་ཡིན་ན་འབྲས་བུ་འཇུག་པ་ན་ཅིའི་
ཕྱིར་རྒྱུ་མེད་ན་མེད་པར་འགྱུར། འགྱུར་བར་ན་འདོད་ན། སྣང་པོ་དང་
དུ་ལ་སོགས་པའི་དངོས་པོ་དག་མེད་ན་ཡང་དེ་མེད་དོ་ཞེས་བྱ་བར་ཐེ་ཚོམ་ཟ་བར་
མཚུངས་པ་ཡིན་ནོ།། དེ་ནི་དེ་ལྟར་ཡིན་ཏེ་གལ་ཏེ་སྣང་པོ་དང་དུ་ལ་སོགས་
པའི་དངོས་པོ་མེད་པས། དེ་མེད་པར་འགྱུར་ན། ཚོགས་པ་ཚོགས་པ་
ཅན་གྱི་དུ་བ་ལ་སོགས་པ་ཡང་ནི་སྐྱེད་པར་འགྱུར་ཏེ། དེའི་སྣང་པོ་དང་དུ་ལ་

སོགས་པ་དག་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ།། རྒྱུ་དང་འབྲས་བུའི་དངོས་པོ་འི་སྒྲུབ་པར་བྱེད་པའི་རྗེས་སུ་འགྲོ་བ་དང་ལྡོག་པའི་རྗེས་སུ་བྱེད་པ་གྲུབ་པ་མེད་པ་ཞེས་བྱ་བ་ནི། རྒྱུ་དང་འབྲས་བུའི་དངོས་པོ་འི་སྒྲུབ་པར་བྱེད་པ་ཡང་དེ་ཡིན་ལ་རྗེས་སུ་འགྲོ་བ་དང་ལྡོག་པ་ཡིན་པས་ཞེས་བྱ་བ་ནི། ཁྱད་པར་གྱི་བསྡུ་བའོ།། རྒྱུ་དང་འབྲས་བུའི་དངོས་པོ་འི་ཐ་སྙད་ཀྱི་སྒྲུབ་པར་བྱེད་པ་ཡང་འདིར་རྒྱུ་དང་འབྲས་བུའི་དངོས་པོ་འི་སྒྲུབ་པར་བྱེད་པར་བཤད་དོ།། དེ་ལྟ་མ་ཡིན་ན་བསྒྲུབ་པར་བྱ་བ་དང་སྒྲུབ་པར་བྱེད་པ་དག་ཐ་དད་པ་མེད་པར་འགྱུར་རོ།། གལ་ཏེ་ས་ལ་སོགས་པ་དག་ལྷང་བུ་མི་སྐྱེད་པའི་གནས་སྐབས་ལས་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་ནི། སྐད་ཅིག་མ་ཉིད་མ་ཡིན་པར་ངེས་པར་བྱས་ནས་བཀག་ལ་ཞིང་བརྟག་པར་བྱེད་པ་ཡིན་ནོ། དེས་ན་གང་ཞིག་འབྲས་བུ་གང་གི་ཁྱད་པར་སྐྱེད་པ་ན་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པའི་སྐྱོར་བ་ལ་མ་ངེས་པ་ཡིན་ནོ་ཞེས་བྱ་བ་ནི། གང་ཞིག་འབྲས་བུ་གང་གི་ཁྱད་པར་སྐྱེད་པ་ན་དེ་མི་སྐྱེད་པའི་གནས་སྐབས་ལས་ཁྱད་པར་ཅན་གྱི་རང་བཞིན་དུ་གྱུར་པའི་བྱ་བའི་ཡུལ་དུ་གྱུར་བ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་པ་དེ་ནི་དེའི་བྱེད་པ་པོ་མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པས་སྦྱོར་བ་བཤད་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་ལ་མ་ངེས་པ་ཡིན་ནོ། མི་སྐྱེད་པའི་གནས་སྐབས་ལས་ས་ལ་སོགས་པ་ཁྱད་པར་ཅན་གྱི་རང་བཞིན་དང་བྲལ་བ་ཡིན་དུ་ཟིན་ཀྱང་བྱེད་པ་པོ་ཉིད་དུ་མཐོང་བའི་ཕྱིར་རོ།། དེ་ནི་མ་ངེས་པ་མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པས་སྐད་ཅིག་མ་ཉིད་ལ་བརྟེན་ནས་ལན་འདེབས་པར་བྱེད་དོ།། གལ་ཏེ་ས་ལ་སོགས་པ་ཡུལ་དུ་བྱུང་བ་སྐྱེས་ན་མཐོང་བར་འགྱུར་ན་ཞེས་བྱ་བ་ནི་དམིགས་པའི་མཚན་ཉིད་ཀུན་གྱུར་པ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་ཞེས་བྱ་བར་བསམས་པའོ།། ས་ལ་སོགས་པ་དེ་ལེགས་བྱས་པ་ན་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་ལ། ཁྱད་

པར་སྐྱེད་ན་ཡང་འདྲ་བ་གཞན་དང་གཞན་སྐྱེ་བས་འཁྲུལ་པའི་ ཕྱིར་ངེས་པར་མ་བྱས་པ་ཡིན་པ་དེ་བས་ན་འབྲས་བུའི་སྒོ་ནས་རྗེས་སུ་དཔོག་པ་ཡིན་ནོ་ ཞེས་བྱ་བ་འདིའི་བསྡུ་བའི་དོན་ཡིན་ནོ།། ཇི་ལྟར་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པས་ཡང་མ་ངེས་པའི་དོགས་པ་བསུ་བ་ཡིན་ དེ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་ཇི་ལྟར་ཡང་ས་ལ་སོགས་པ་དཔྱོད་པས་འདིར་ཡང་མིག་ལ་སོགས་པ་ ལེགས་པར་བྱས་པ་ན་རྣམ་པར་ཤེས་པའི་ཁྱད་པར་མཐོང་བའི་ཕྱིར་ དེ་དཔྱད་པ་ཉིད་ཡིན་པ་ དེ་ལྟ་ན་ཡང་ རིགས་པ་གཞན་བརྗོད་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་ཉེ་བར་དགོད་པ་ཡིན་ནོ།། དེ་ཉིད་སོ་སོ་སོ་སོར་ནུས་མེད་རྣམས་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་སྨོས་པ་ཡིན་ནོ།། ལྷན་པར་སྐྱེད་པར་བྱེད་པ་ནི། ཚིག་གི་དོན་ཡོན་དན་ནོ།། ནུས་པ་ཡོད་ན་ཡང་སྔར་ཅིའི་ཕྱིར་སྐྱེད་པར་མི་བྱེད་ཅེས་བྱ་བ་ནི་མི་རྟེད་པའི་གནས་སྐབས་ན་ཡང་ལྷན་པ་ཅིའི་ཕྱིར་སྐྱེད་པར་མི་བྱེད། གལ་ཏེ་སྐྱེད་པའི་ལས་ཞེས་བྱ་བ་ནི་ལྷན་པ་སྐྱེད་པའོ།། དེ་ལྟར་ནི་གཉི་གའི་ལས་སྐྱེ་བ་དང་གང་ཡང་རུང་བའི་ལས་ལས་སྐྱེ་བ་ལྷན་པ་ཡིན་པར་འདོད་དོ།། ལྷན་པ་སྐྱེད་པར་བྱེད་པའི་ལས་དེ་ཉིད་ཅིའི་ཕྱིར་མི་བྱེད་ཅེས་བྱ་བ་ནི་གལ་ཏེ་གནས་སྐབས་གཅིག་ལ་ཡང་རྐྱེན་རྣམས་ཁྱད་པར་མེད་པ་ དེའི་ ཚེ་ལྷན་ཅིག་པ་མ་ཡིན་པའི་གནས་སྐབས་ན་ཡང་ལས་ཅིའི་ཕྱིར་མི་བྱེད། གལ་ཏེ་ལས་ཀྱི་རྐྱེན་འཕེན་པ་ལ་སོགས་པ་དེའི་ཚེ་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ་ཞེ་ན། དེའི་རྐྱེན་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་སྨོས་ཏེ། ལས་དེའི་རྐྱེན་ནི་གང་འཕེན་པ་ལ་སོགས་པའོ།། འཕེན་པར་བྱེད་པའི་འབད་རྩོལ་གྱི་ཁྱད་པར་གྱི་འབྲས་བུ་འཕངས་པ་ཞེས་བྱ་བ་ཡོན་དན་གྱི་ཁྱད་པར་གང་གི་དབང་གིས་སྟེང་དང་ཕྱོགས་སུ་འགྲོ་བ་སྐྱེ་བར་འགྱུར་རོ།། སོགས་པའི་སྒྲས་ནི་འབད་རྩོལ་ལ་སོགས་པ་གཟུང་ངོ།། གལ་ཏེ་རྣམ་དེ་དག་ཉིད་ལས་ཀྱི་རྐྱེན་འཕེན་པ་ལ་སོགས་པའི་ཡང་

རྒྱུ་ཡིན་ན། དེ་ཡང་ཅི་འི་ཕྱིར་སྐྱེད་པར་མི་བྱེད་ཅེས་བརྒལ་ཞིང་བརྟག
པ་མཚུངས་པ་ཡིན་ནོ།། དབང་ཕྱུག་སོགས་མ་ཡིན་ཁྱད་པར་མེད་ཕྱིར
རོ་ཞེས་བྱ་བ་སྟེ། ཚོགས་པའི་གནས་སྐབས་ན་ཡང་ཐ་དད་པ་མེད་པའི་རང
བཞིན་ཅན་ཉིད་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ་ཞེས་བྱ་བའི་དོན་ཏོ།། དེ་ཉིད་ཀྱི་བཤད་པ
བཤད་པ་ལས་བཟློག་པའི་མཚན་ཉིད་ཅན་གྱི་ཞེས་བྱ་བ་ནི། སོ་སོར་ནུས་པ
མེད་པ་གང་ཞིག་ཚོགས་པ་ན་རང་བཞིན་དུ་གྱུར་པའི་ཡོན་ཏན་སྐྱེད་པར་བྱེད་པ་དེ་ནི
དངོས་པོ་མི་རྟག་པ་རྒྱུ་ཡིན་ནོ་ཞེས་བཤད་པ་དེ་ལས་བཟློག་པའི་མཚན་ཉིད་ཅན།
དབང་ཕྱུག་ལ་སོགས་པའི་གནས་སྐབས་གཉི་གའི་ཁྱད་པར་ལ་ཡང་ངོ།། འདི་ལྟར
ཚད་མ་ཉིད་ཀྱི་སྒྲུབ་པར་བྱེད་པ་ཉིད་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་ཐབས་གང་གིས
ཚད་མ་ཉིད་ཐོབ་པར་འགྱུར་བའི་ཐབས་དེ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ན་ཞེས་བྱ་བའི་དོན་ཏོ།།
ཀང་ཞ་ནི་ཀང་བ་ཞ་བ་ཅན་ནོ།། ཁྱབ་པར་བྱེད་པ་འགལ་བ་དམིགས་པའོ་ཞེས
བྱ་བ་ནི་དེའི་སྒྲུབ་པར་བྱེད་པ་ནན་ཏན་དུ་བྱེད་པ་ཡོད་པ་ལ། དེའི་སྒྲུབ་པར་བྱེད་པ
ཉིད་ཀྱིས་ཁྱབ་པ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་དེ་དང་འགལ་བ་སྒྲུབ་པར་བྱེད་པ་མེད་པ་ཅན་དམིགས
པའི་ཕྱིར་རོ།། གཅིག་ལ་འགལ་བ་དང་ལྡན་ཅིག་གནས་པར་ཐལ་བ་ནི་འགལ་བ
སྒྲུབ་པའི་མཚན་ཉིད་ཅན་གྱི་ཡི་དམིགས་པ་ཐམས་ཅད་ལ་བཟློག་པ་ན་གནོད་པ་ཅན་གྱི
ཚད་མ་ཡིན་པར་བལྟ་བར་བྱའོ།། ཤེས་བྱ་མ་ལུས་པ་ལ་ཁྱབ་པའི་ཡེ་ཤེས
དང་ལྡན་པའི་ཕྱིར་རམ་ནན་ཏར་དུ་བྱ་བའི་དོན་གྱི་ཡུལ་ཅན་གྱི་ཡེ་ཤེས་དང་ལྡན་པའི
ཕྱིར་ཚད་མ་ཉིད་ཡིན་ན་དེ་ཡ་དང་པོ་ལ་ནི་སྒོམ་སེམས་པའི་ཚད་མ་ཡོད་དུ་ཟིན་ཀྱང
འདི་ཚད་མར་འགྱུར་བ་ཞེས་བྱ་བ་འདི་ལ་བརྗོད་པ་མ་ཡིན་གྱི་དོན་ཀྱང་གཉིས་པ་ཁོ
ན་ཡིན་ནོ།། དེ་བས་ན་དེ་ཉིད་ལ་སྒོམ་སེམས་པའི་ཚད་མ་བསྟན་པའི་སྒོ་ནས

གཏན་ཚིགས་མ་གྲུབ་པར་བསྟན་པར་འདོད་པས། དེས་བཤད་ཅེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་སྨོས་སོ། །རྟོགས་པ་པོས་སྐྱེས་བུའི་དོན་ནན་ཏན་དུ་བྱ་བ་ནི་བདེན་པ་བཞིའོ།། དེ་མཁྱེན་པ་ཅན་ཞེས་བྱ་བ་ནི། ནན་ཏན་དུ་བྱ་བའི་དོན་མཁྱེན་པ་ཅན་ཏེ་སྐྱེས་བུས་སོ།། གཞན་གྱི་ཞེས་བྱ་བ་ནི་སྨན་པ་འདིས་ནི་ཁྲོ་བོ་འི་ནད་མེད་པ་ཤེས་སམ་མི་ཤེས་ཞེས་དེ་ལྟར་སྨན་པའི་ཤེས་པ་ཚོལ་བར་མི་བྱེད་དོ།། རྒྱུ་མི་དམིགས་པའི་ཞེས་བྱ་བ་ནི་གང་གིས་བཤད་པ་ནན་ཏན་དུ་བྱེད་པར་འདོད་པ་ནི་དེའི་ཡུལ་ཅན་གྱི་ཤེས་པ་ཚོལ་བར་བྱ་བ་དེ་ལ་རྒྱུ་ཉིད་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ།། རྒྱུ་མི་དམིགས་པ་ཐ་སྙད་ཅད་ལ་ཡང་འབྲས་བུ་རྒྱུ་མེད་པ་ཅན་ཉིད་དུ་ཐལ་བ་ནི་བཟློག་པ་ན་གནོད་པ་ཅན་གྱི་ཚད་མ་ཡིན་ནོ།། དེ་དང་རྗེས་སུ་མཐུན་པའི་ནི་སྡུག་བསྔལ་ཞི་བའི་ཐབས་དང་རྗེས་སུ་མཐུན་པ་སྟོན་པའོ།། སྟོན་པ་པོ་གང་ལས་ཞེས་བྱ་བ་ནི་འཆད་པ་པོ་གང་ལས་སོ།། དེའི་ཡུལ་ཅན་གྱི་ཡེ་ཤེས་ཞེས་བྱ་བ་ནི་སྡུག་བསྔལ་ཞི་བའི་ཐབས་སུ་གྱུར་པའི་ཡུལ་ཅན་ནོ།། དེ་ཡང་ཡོད་པ་ཙམ་དུ་བཙལ་བར་བྱ་བ་ཡིན་གྱི། སྐྱེས་བུ་སོ་སོར་ངེས་པས་ནི་མ་ཡིན་ཏེ། དེ་ནི་ཤེས་པ་མི་རུང་བ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་རོ།། དེ་སྐད་དུ་ཡང་བསྟན་བཅོས་མཛད་པ་ཉིད་ཀྱིས་གཞན་དག་ཏུ་སྐྱེས་བུའི་རྟག་པ་ལ་འཇུག་པ་ན་མ་རྟག་པ་ཉིད་དུ་འགྱུར་རོ་ཞེས་བཤད་དོ།། དམ་བཅས་པར་བྱེད་པས་ན་དམ་བཅའ་བ་སྟེ། བསྒྲུབ་པར་བྱ་བ་ཡིན་གྱི་བསྒྲུབ་པར་བྱ་བ་འཆད་པ་ནི་མ་ཡིན་ཏེ། དེ་ནི་སྒྲུབ་པར་བྱེད་པའི་དུས་ན་ཞེན་དུ་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ།། བསྒྲུབ་བྱ་རུ་གྱུར་པའི་ཡེ་ཤེས་རྣམ་དཔྱོད་བྱའི་ཞེས་བྱ་བ་འདི་འདིར་དམ་བཅའ་བར་འདོད་དོ།། སྒྲུབ་པར་བྱ་བའི་ཡུལ་ཅན་མ་ཡིན་པ་ནི་མ་ཡིན་ནོ།། ཞེས་བྱ་བ་འདི་ཡང་དང་དེའི་སྒྲོན་གྲངས་ནི

ཡོངས་མཁྱེན་པ། ཁོ་བོ་འི་གང་ལ་ཉེར་མཁོ་མིན་ཞེས་བྱ་བའི་ཚིགས་སུ་བཅད་པའི་
ཆ་འདི་དགག་པར་བྱ་བ་ནི་དམ་བཅའ་བ་གཉིས་པ་ཡིན་ནོ། འདིར་ནི་འགྲེལ་བ་
མཛད་པས། ཐལ་བར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་བཤད་པ་ཡིན་ནོ།། དེ་ལྟར་
ན་དེ་སྒྲིན་གྲངས་ནི་ཡོངས་མཁྱེན་པ་ཞེས་བྱ་བའི་འཆད་པ་ན། དམ་བཅའ་
བ་གཉིས་པའོ་ཞེས་སྨོས་སོ།། དེ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་དམ་བཅའ་བ་གཉིས་ལ་ཐ་དད་
པར་སྦྱོར་བ་གང་ཞིག་སྡུག་བསྔལ་གང་གིས་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་སྨོས་སོ།། སྡུག་
བསྔལ་དེ་རབ་ཏུ་ཞི་བའི་ཐབས་མཁྱེན་པ་གཞན་གྱི་ཡེ་ཤེས་བཙལ་བར་བྱ་བ་ཡིན་གྱི་
ཞེས་བྱ་བ་ནི་བསྒྲུབ་པར་བྱ་བ་གཅིག་གོ། དེ་ལ་ཉེ་བར་མཁོ་བ་ཅན་མ་ཡིན་
པའི་ཡེ་ཤེས་ནི་མ་ཡིན་དེ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་གཉིས་པའོ།། རང་བཞིན་གྱི་གཏན་
ཚིགས་སོ་ཞེས་བྱ་བ་ནི། དེའི་ཞི་བའི་ཐབས་སུ་གྱུར་པའི་ཡེ་ཤེས་ཚོལ་བ་
ཉིད་ནི་དེའི་སྡུག་བསྔལ་གྱིས་གདུངས་པ་ཙམ་དང་འབྲེལ་བ་ཅན་ཉིད་ཡིན་པའི་ཕྱིར་
རོ། །དེ་ལ་ཉེ་བར་མཁོ་བ་ཅན་མ་ཡིན་པའི་ཡེ་ཤེས་ནི་བཙལ་བར་བྱ་བ་མ་
ཡིན་ཞེས་བྱ་བ་ནི་བསྒྲུབ་པར་བྱ་བ་གཉིས་པ་ཡིན་ དེ་དེ་ལ་བལྟོས་ན་དེའི་ཡུལ་ཅན་
གྱི་ཡེ་ཤེས་འཚོལ་བར་བྱེད་པ་ལ། དེ་ལ་ཉེ་བར་མཁོ་བ་ཅན་ཉིད་ཀྱིས་ཁྱབ་
པ་ཡིན་ལ། དེ་དང་འགལ་བ་ཡང་ཉེ་བར་མཁོ་བ་ཅན་མ་ཡིན་པ་ཉིད་ཡིན་ནོ་
ཞེས་བྱ་བ་ནི་ཁྱབ་པར་བྱེད་པ་འགལ་བ་དམིགས་པའོ།། སྡུག་བསྔལ་དང་ཀུན་
འབྱུང་ཤེས་པ་ཞེས་བྱ་བ་ལ། དོར་བྱའི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་རིག་པར་མཛད་པ་ཞེས་
བྱ་བ་འདིས་སྡུག་བསྔལ་གྱི་བདེན་པ་ཤེས་པ་དང་། ཐབས་དང་བཅས་པ་རིག་
པར་མཛད་པ་ཞེས་བྱ་བ་འདིས་ནི་ཀུན་འབྱུང་གི་བདེན་པ་ཤེས་པ་བསྟན་ཏོ། །
གཟུགས་དང་ཚོར་བ་དང་། འདུ་ཤེས་དང་། འདུ་བྱེད་དང་། རྣམ་

པར་ཤེས་པ་སྟེ། འཕགས་པ་བཞི་པ་ལམ་གྱི་བདེན་པ་ལ་བརྟེན་ནས་...

པར་ཤེས་པ་སྟེ། ཕྲུམ་བུར་གྱུར་བའི་ཕུང་པོ་ལྔ་ནི་སྡུག་བསྔལ་གྱི་བདེན་པའོ། །

དེ་ཉིད་རྒྱུར་གྱུར་པ་ནི་ཀུན་འབྱུང་གི་བདེན་པའོ། ། གཙོ་བོར་ནི་སྲིད་པ་ལ་ཀུན་

འབྱུང་གི་བདེན་པར་གསུངས་སོ། དེ་བཞིན་དུ་རྣམ་པར་བྱང་བའི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་

རིག་པར་མཛད་པ་ཞེས་བྱ་བ་འདྲེན་ནི་འགོག་པའི་ངོ་བོ་ཉིད་ཤེས་པ་བསྟན་ཏོ། །

འགོག་པའི་བདེན་པ་ཡང་འདོད་ཆགས་ལ་སོགས་པའི་ཉོན་མོངས་པ་སྤངས་པའོ། །

ཐབས་དང་བཅས་པ་རིག་པར་མཛད་པ་ཞེས་བྱ་བ་འདྲེན་ནི་ལམ་གྱི་བདེན་པ་ཤེས་པ་

བསྟན་ཏོ། ། ལམ་གྱི་བདེན་པ་ཤེས་པ་ཡང་སྐྱོམ་པའི་སྟོབས་ལས་གྲུབ་པ་དྲི་མ་

མེད་པའི་ཡེ་ཤེས་སོ། ། དེའི་སྐབས་པར་བྱེད་པ་ཡོད་དུ་ཟིན་ཀྱང་ཞེས་བྱ་བ་དེ་ནི་

འོག་ནས་བསྟན་པར་འགྱུར་རོ། ། གནོད་པ་ཅན་ཙུང་ཟད་ཀྱང་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ན་ཞེས་

བྱ་བ་ནི་དབང་པོ་ལས་འདས་པ་ལ་གནོད་པ་ཅན་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། ། གཞུང་

བར་བྱ་བའི་ཚིག་ཅེས་བྱ་བ་ནི་རྣམ་པར་བྱ་བའི་ཚིག་ཡིན་ནོ། ། དུད་འགྲོ་འི་

རིགས་མཁའ་ལ་རྒྱུ་བ་ཞེས་བྱ་བ་ནི། བྱ་རྒོད་མ་གདོགས་པའི་གཞན་གང་

དག་ཐག་རིང་པོར་མཐོང་བའམ་ཐོས་པའོ། ། རྟོགས་བྱེད་ནི་མཁའ་འགྲོ་མའོ། །

བྱ་རྒོད་སྨོས་པས་ནི་ཉེ་བར་མཚོན་པའི་དོན་ཡིན་ནོ། ། ཆོས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་ལ་

སོགས་པ་དག་ལ་ཞེས་བྱ་བ་ནི། ཇི་ལྟར་ཐུགས་སུ་ཆུད་པའི་ཆོས་ཀྱི་འཁོར་

ལོ་སྟོན་པར་མཛད་པའི་ཚེའོ། ། སོགས་པའི་སྒྲས་ནི་མི་འཇིགས་པ་ལ་སོགས

པ་རྣམ་པར་འཇོག་པར་མཛད་པ་དག་ལའོ། ། ཐུགས་རྗེས་ཡང་ཅི་ཞིག་བཞེད་

ཅེ་ན། གང་ལས། རྣམ་པ་གང་གིས་སམ། འདིའི་རང་

བཞིན་ཅན་དུ་འཇུག་པར་འགྱུར་ཞེ་ན། ཕན་བདགས་པའི་ལན་ལ་སོགས་པ་ལ་

བསྙོས་པ་མེད་པ་ཅན་ཞེས་བྱ་བ་སྨོས་ཏེ། ཕན་གདགས་པ་བྱས་པ་དག་ལ་རྟེན་

པ་ཐོབ་པ་ནི་ཕན་བདགས་པའི་ཡན་ཏོ།། སོགས་པའི་སྒྲས་ནི་གྲགས་པ་དང་བསྙེན་བཀུར་ལ་སོགས་པ་གཟུང་ངོ་།། དེ་ལ་བལྟོས་པ་མེད་པ་དེ་ལྟར་ན་དེ་སྐད་ཅེས་བྱ་སྟེ། སེམས་ཅན་གྱི་དོན་ཉིད་བཞེད་པ་ན་འཇུག་པར་འགྱུར་རོ་ཞེས་བྱ་བའི་དོན་ཏོ།། མཛའ་བོ་དང་དགྲ་བོ་དག་ལ་རྗེས་སུ་ཆགས་པ་དང་ཁོང་ཁྲོ་བ་མི་མངའ་བའི་ཕྱིར། ཁམས་གསུམ་གྱི་ཁོངས་སུ་གཏོགས་པའི་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལ་སྙོམས་པའོ།། འདིས་ནི་ཡུམ་ཆེན་པོ་ཅན་ཉིད་དུ་བསྟན་པའི་ཕྱིར་ཐུགས་རྗེ་ཆེན་པོ་བཤད་དོ །། རྣམ་པ་དང་རང་གི་ངོ་བོ་བསྟན་པའི་ཕྱིར་ཤིན་ཏུ་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་སྨོས་ཏེ། དེ་ཡང་མི་སྐྱེ་བའི་ཆོས་ཅན་ཉིད་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཤིན་ཏུ་སྡུག་བསྔལ་དང་བྲལ་བ་གང་ཡིན་པ་དེ་འདོད་པའི་རྣམ་པ་ཞེ་སྡང་མེད་པ་དེ་ལ་དེ་སྐད་ཅེས་བྱའོ།། ཇི་ལྟར་དེ་ཉིད་གོམས་པ་ཡིན་ཞེ་ན། ཡོན་ཏན་ལ་ཆགས་པ་ལས་སམ་ཞེས་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་སྨོས་ཏེ། ཡོན་ཏན་དག་ལ་འགའ་ཞིག་ཆགས་པས་གོམས་པར་བྱེད་པའི་ཕྱིར་དེ་གོམས་པ་ལ་འབད་རྩོལ་དང་ལྡན་པར་འགྱུར་རོ།། སྙིང་རྗེ་ཡང་ཁྱད་པར་འཕགས་པའི་ཡོན་ཏན་ཡིན་པར་དམ་པ་རྣམས་བཞེད་པ་དེ་བས་ན། ཡོན་ཏན་ལ་ཆགས་པ་ལས་སྙིང་རྗེ་ལ་འཇུག་པར་འགྱུར་རོ།། སེམས་ཅན་གྱི་ཁྱད་པར་ལས་ཞེས་བྱ་བ་ནི་རང་བཞིན་གྱི་ཁྱད་པར་ལས་སྟེ། འགའ་ཞིག་རིགས་གང་ཡིན་པ་དེ་འདྲ་བ་ཉིད་ཀུང་གཞན་གྱི་སྡུག་བསྔལ་བར་འགྱུར་རོ།། འདིས་ནི་རྒྱུའི་སྟོབས་བཤད་དོ།། ༎ རྐྱེན་གྱི་སྟོབས་ནི་གཞན་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་སྨོས་ཏེ། སྙིང་རྗེ་གོམས་པ་ཅན་གྱི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་དག་གིས་བྱེད་པ་སྟེ་སྙིང་རྗེ་ལ་ངེས་པར་སྦྱར་བའོ།། དེ་བསྟེན་པ་ལས་སམ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་དེ་དག་གིས་ངེས་པར་མ་

སྤྲར་བ་དེ་ལྟ་ན་ཡང་གཞན་གྱི་དོན་ལ་འཇུག་པ་རྣམས་དང་ལྡན་ཅིག་གནས་ཤིང་དེ་
བསྐྱེར་པ་ལས་དེ་ཡོན་ཏན་ཅན་དུ་འགྱུར་རོ།། བདག་འདོད་པ་ལས་ཞེས་བྱ་བ
ནི་དེ་དག་གིས་བྱེད་པ་འམ་བསྐྱེད་པ་ལས་མ་ཡིན་མོད་ཀྱི། འོན་ཀྱང་བདག
ཉིད་དེ་སྙིང་རྗེ་འདོད་པ་ཡིན་ནོ།། ཡོན་ཏན་ལ་ཆགས་པ་ལས་ཞེས་བྱ་བ་འདི་
ལས་འདི་ལ་ཁྱད་པར་ནི་ཡོད་ཅེ་ན། བརྗོད་པར་བྱ་སྟེ། དེར་ནི་ཡོན་
ཏན་ཡིན་ནོ་ཞེས་ཤེས་ནས་འཇུག་པ་ཡིན་ལ། འདིར་ནི་འབྲས་བུ་ལ་བལྟོས་
པ་མེད་པ་དེའི་ངང་ཚུལ་ཉིད་ཀྱིས་དེ་སྙིང་རྗེ་འདོད་པ་ཡིན་ནོ།། རྒྱུ་དེ་རྣམས་
ཀྱིས་སྙིང་རྗེ་གོམས་པར་བྱས་ནས་ཤི་ནས་ཀྱང་ངོ་།། མཐར་ཕྱིན་པ་ནི་འཕེལ་བའི་
མཐར་ཕྱིན་པའོ།། གལ་ཏེ་བློ་ནི་ལུས་རྟེན་ཕྱིར། ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་
པས་འཇིག་རྟེན་རྒྱང་ཕན་པའི་ཕྱོགས་སྔ་མ་འགོད་པར་བྱེད་དོ།། ཁ་ཅིག་ནི་
བློ་འབྱུང་བ་ལས་དོན་གཞན་དག་ནི་དོན་གཞན་མ་ཡིན་པར་འདོད་དོ།། དེ་ལ་
དོན་གཞན་ཡིན་པའི་ཕྱོགས་ལ་གཉིས་ཏེ་ལུས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་ལུས་ཀྱི་འབྲས་བུ་བློ་ཡིན་
པའམ། དོན་གཞན་མ་ཡིན་པའི་ཕྱོགས་ལ་ཡང་འབྱུང་བ་ཆེན་པོ་བདག་ཉིད་
ཅན་གྱི་ལུས་ཀྱི་བདག་ཉིད་དུ་གྱུར་པའི་ནུས་པ་ཡིན་ནོ།། དེ་སྐད་དུ་ཡང་ས་དང་
ཆུ་དང་མེ་དང་རླུང་ཞེས་བྱ་བ་ནི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ཡིན་གྱིས། དེ་དག་ལས་སེམས
ནི་སྨྱོས་པའི་ནུས་པ་བཞིན་ནོ་ཞེས་སྨྲའོ།། གཞུང་གསུམ་པོ་དེ་ཉིད་བློ་ནི་
ལུས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་ཡིན་པ་དེ་ལྟར་ན་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པས་འཆད་པར་བྱེད་དོ།།
བློ་ནི་ཡོན་ཏན་ཉིད་དང་། འབྲས་བུ་ཉིད་དང་ནུས་པ་ཉིད་ལ་བལྟོས་ནས་གོ
རིམ་བཞིན་དུ་ཡོན་ཏན་ཅན་གྱི་ལུས་ཅམ། ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པར་ཐ་སྙད་དུ
བྱེད་པ་ཡིན་ནོ།། བློ་འི་མཚན་ཉིད་ཅན་གྱི་ཆོས་སམ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་ཡོན་ཏན་ནོ།།

དེ་སྐད་དུ་བརྗོད་པ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་གལ་ཏེ་བློ་ནི་ལུས་ཏེ་རྟེན་ཕྱིར། གོམས་པ་གྲུབ་པ་མེད་
ཅེ་ན། ཞེས་དེ་སྐད་དུ་བརྗོད་པའི་འཇིག་རྟེན་རྒྱང་ཕན་པའོ།། འཆི་
བའི་དུས་ན་ཡང་འབྱུང་བ་རྣམས་གདར་ནས་འཇིག་པ་ཅན་གྱི་རྒྱུན་འཆད་པ་མི་འདོད་
དེ་གྱུར་བར་སྐྱ་བའི་ཕྱིར་དང་ཤི་བའི་ལུས་མི་དམིགས་པར་ཐལ་བར་འགྱུར་བའི་.....
ཕྱིར་དང་། དེ་ལ་ཡང་གྱུར་བ་ཡོད་པ་ནི་སྲོག་ཆགས་རྣམས་ཐ་དད་པ་མེད་པར
ཐལ་བར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་རོ།། འོ་ན་ཇི་ལྟར་འདོད་ཅེ་ན། འོན་ཀྱང་
ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་སྨོས་པ་ལ་བྱ་བའི་སེམས་དཔའ་ཅན་ཉིད་ཅེས་བྱ་བ་ནི་མངོན་
པར་གསལ་བའི་སེམས་པ་ཅན་ཉིད་དོ།། འགལ་བའི་རྐྱེན་ལས་ཞེས་བྱ་བ་ནི་
དུག་དང་མཚོན་ཆ་ལ་སོགས་པའི་རྒྱུ་ལས་སོ།། མངོན་པར་གསལ་བ་མ་ཡིན་
པའི་སེམས་པ་ཅན་ཉིད་ཅེས་བྱ་བ་ནི་མི་གསལ་བའི་སེམས་པ་ཅན་ཉིད་དོ།།
འཚོ་བའི་གནས་སྐབས་ལས་རྣམ་པ་གཞན་དུ་གྱུར་པ་ནི་འཆི་བའི་ཐ་སྙད་དུ་རུང་.....
བའོ།། ཡང་རྐྱེན་ཇི་ལྟ་བུ་བཞིན་དུ་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པས་ནི་འདུས་བྱས་ཀྱི་
རྒྱུན་རྒྱུན་གྱི་རྒྱུན་མི་ཆད་པར་སྟོན་པར་བྱེད་དོ།། རྐྱེན་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་དུ་ཞེས་
བྱ་བ་ནི་སེམས་གང་གིས་རྗེས་སུ་མཐུན་པར་སྣད་པའི་རྐྱེན་གང་ཡིན་པའོ།།
རབ་ཏུ་སྣད་པའི་རྐྱེན་དེ་ཡང་རྣམ་པ་གཉིས་ཏེ། རྒྱུ་དང་རྒྱུ་མ་ཡིན་པའི་བདག་
ཉིད་ཅན་དང་། གེགས་བྱེད་པ་མེད་པ་ཅན་གྱི་ནུས་པ་ཅན་ནོ།། བྱ་བའི་
སེམས་པ་ཅན་ཞེས་བྱ་བ་འདི་ལ་དོན་རྣམ་པ་གཉིས་ཏེ། གང་དག་ལས་བྱ་བའི་
སེམས་ཉིད་འབྱུང་བར་འགྱུར་བ་དེ་དག་ལ་དེ་སྐད་ཅེས་བྱ་བ་ནི་དོན་གཅིག་ཡིན་ནོ།།
གང་དག་ལ་བྱ་བའི་སེམས་ཉིད་མངོན་དུ་གྱུར་པ་ཡོད་པ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་གཉིས་པའོ།།
དེ་ལ་བྱ་བའི་སེམས་པ་ཅན་གྱིས་དོན་དང་པོས་ནི་ཡོངས་སུ་གྱུར་པར་འགྱུར་བ་དང་

བྱ་བའི་སེམས་ཀྱི་དོན་གཉིས་པས་ནི་ཡོངས་སུ་གྱུར་པ་ཐོབ་པའོ།། ཇི་ལྟར་
གོམས་པ་ཉིད་ཀྱིས་ཡོངས་སུ་གྱུར་པ་དག་ཀྱང་ཞེས་བྱ་བའི་སྔར་གྱུར་པའི་བརྩེ་བ་
དང་བློ་ལ་སོགས་པ་དག་ལ་ཅི་འདྲ་བ་གོམས་པར་བྱས་པས་འདས་བྱས་པའི་ཁྱད་
པར་དང་ལྡན་པར་འགྱུར་ཏེ། སྔར་གྱུར་པའི་གནས་སྐབས་སུ་གོམས་པའི་བརྩེ་བ་
དང་བློ་ལ་སོགས་པ་འདས་བྱས་པའི་རྗེས་སུ་འགྲོ་བའི་ཕྱིར་རོ།། གཉིད་ལོག་
པ་དང་སད་པ་དག་གི་འདས་བྱས་པའི་རྗེས་སུ་འགྲོ་བ་མི་སྣང་བར་ཡིན་པ་ལྟ་བུའོ།།
ཁྱད་པར་དུ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་འཆི་བའི་དུས་ནའོ།། དེ་ལྟར་ཞེས་བྱ་བ་ནི་གོམས་
པ་མེད་པའོ།། དེ་བཞིན་དུ་གཞན་ལ་ཡང་ཞེས་བྱ་བ་ནི་སངས་རྒྱས་པ་ལ་ཡང་
ངོ་།། །། འདུ་ཤེས་མེད་པའི་སྙོམས་པར་འཇུག་པ་ལ་ཞུགས་པ་ཞེས་བྱ་བ་ནི།
དུས་གཞན་དུ་སེམས་དང་སེམས་ལས་བྱུང་བའི་ཀུན་དུ་སྤྱོད་པའི་འགོག་པ་ཅན་གྱི་
རྣལ་འབྱོར་གྱི་ཁྱད་པར་ནི་འདུ་ཤེས་མེད་པའི་སྙོམས་པར་འཇུག་པའོ།། དེ་ལ་
ཞུགས་པ་ལ་སེམས་རྒྱུན་ཆད་པ་ཉིད་ཡོད་པ་ཡིན་ནོ།། གཅིག་ལ་གྲུབ་པའི་
དཔེ་བསྟན་པའི་ཕྱིར། ལེགས་པར་གཉིད་ལོག་པ་ལ་སོགས་པའི་གནས་སྐབས་
ལྟ་བུའོ་ཞེས་བྱ་བ་སྨོས་སོ།། །།

༄༅། །ཚད་མ་རྣམ་འགྲེལ་གྱི་འགྲེལ་བཤད། བམ་པོ་བཞི་བཅུ་ཙ་གསུམ་པ། དེ་ལྟ་མ་ཡིན་པ་ནི་བླ་སྤྱི་ཞེས་བྱ་བ་ནི་གལ་ཏེ་ཇི་སྐད་དུ་བཤད་པའི་མཚན་ཉིད་ཅན་གྱི་གྲུབ་པ་འབྱུང་བ་དག་ལ་མི་འདོད་ཀྱི། འོན་ཀྱང་ལུས་ཞིག་པའི་ཕྱིར་བློ་ནི་ཤིན་དུ་འཇིག་པ་ཉིད་ཀྱིས་བློ་འདི་རྟེན་ལུས་ཡིན་པར་མི་འགྱུར་རོ།། རྟེན་འགོག་པ་ནི་འཇིག་ནས་ཆད་པར་འགྱུར་རོ།། ཡོན་ཏན་དང་འབྲས་བུ་དང་ནུས་པ་ཐ་དད་པས་ཕྱོགས་གསུམ་སྨྲ་བ་ལས་ཕྱོགས་གང་ལ་རྟེན་འགོག་པ་འདི་བརྟག་པར་བྱ་ཞེ་ན། དོན་གཞན་ཉིད་མ་ཡིན་པའི་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་སྨོས་ཏེ། འབྱུང་བ་དག་ཉིད་ནི་སེམས་ཉིད་དོ།། དེ་བས་ན་ཐ་དད་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་རྟེན་དང་བརྟེན་པའི་དངོས་པོ་ནི་རིགས་པ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ནོ།། དེ་ནི་སེམས་ཉིད་ལ་དེ་མེད་པ་ཞེས་བྱ་བ་སྨོས་ཏེ། རྟེན་དང་བརྟེན་པའི་དངོས་པོ་ནི་ཐ་དད་པ་ལ་བརྟེན་པ་ཅན་ཉིད་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ།། དེ་བས་ན་རྟེན་བཀག་པའི་སྒོ་ནས་ཕྱོགས་འདི་དགག་པར་བྱ་བ་མ་ཡིན་གྱི། འོན་ཀྱང་ཕྱིས་རྣམ་པ་གཞན་གྱིས་འགོག་པར་འགྱུར་རོ།། དེ་བས་ན་ནུས་པའི་ཕྱོགས་ལ་སུན་འབྱིན་པ་འདི་མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་བསྟན་པར་འགྱུར་རོ།། གདན་ནས་རྒྱུན་ཆད་པ་དག་ཅེས་བྱ་བ་ནི་བདག་ཉིད་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་སོ།། འབྱུང་བའི་བདག་ཉིད་ཅན་གྱི་ལུས་ལས་ཞེས་བྱ་བ་ནི། ལུས་ཉིད་འབྱུང་བའི་བདག་ཉིད་ཅན་ཡིན་ཏེ། ཐམས་ཅད་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་གཞིའི་བདག་ཉིད་ཅན་ཉིད་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ།། རྒྱུའི་བདག་ཉིད་ཕྱུལ་དུ་བྱུང་བ་ཉིད་ནུས་པ་ཡིན་ནོ་ཞེས་བསྟན་པའི་ཕྱིར། གཞན་ཡང་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་སྨོས་ཏེ། དེའི་ངོ་བོ་ཙམ་ཤེས་པར་འདོད་པ་ལ་ཞེས་བྱ་བ་ནི། ལྡོག་པར་བྱས་ནས་ཐ་དད་པས་རྒྱུར་མངོན་པར་འདོད་པའི་

ཆོས་ཅན་དེ་ལ་ཆོས་དུ་མ་ཡོད་ན་ཡང་འབྲས་བུ་འགྲུབ་པར་ མི་ནུས་པ་བཟློག་ནས། ནུས་པའི་ངོ་ བོ་གང་ཡིན་པ་དེའི་ཁྱད་པར་གཞན་སྤོང་བ་ཅན་གྱི་ངོ་ བོ་ཙམ་ཤེས་པར་འདོད་པ་ལའོ།། དེ་ལྟར་བརྗོད་བྱས་པ་སྟེ། བྱེད་པར་གཞན་སྤོང་བ་ཅན་གྱིས་ཐ་དད་པ་ལ་བརྗོད་བྱས་པའོ།། དེ་ཡང་རྒྱུ་དང་འབྲས་བུའི་དངོས་པོར་སྦྱོད་པར་བྱའོ་ ཞེས་བྱ་བ་ནི་ཅི་འབྱུང་བ་དག་ཉེ་བར་ལེན་པའི་ངོ་བོའི་སེམས་ཉིད་ཀྱི་རྒྱུ་ཡིན་ནམ། འོན་ཏེ་བདག་པོ་ཙམ་གྱིས་ཞེས་བྱ་བ་ཡིན་ཏེ། ཇི་ལྟར་ཉེ་བར་ལེན་པའི་ངོ་བོས་མ་ཡིན་པ་དེ་ལྟར་ནི་འོག་ནས་སྟོན་པར་འགྱུར་རོ།། ཞེས་བྱ་བ་དགོངས་སོ།། གལ་ཏེ་དེ་ལྟ་ཡིན་ན་ཇི་ལྟར་ན་ས་བོན་གྱི་ནུས་པ་ཞེས་བྱ་བ་ནི། ཐ་དད་པ་མེད་པ་ལ་ལྡོག་པའི་རྒྱུ་ཅན་གྱི་ཐ་སྙད་དུ་མི་འགྱུར་རོ་ ཞེས་པས་སྨྲས་པའོ།། དེ་ལ་ཡང་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པས་ནུས་པ་ནི་རྒྱུའི་བདག་ཉིད་ཁོ་ནར་བརྟན་པོར་བྱེད་དོ།། ཐ་དད་པའི་ངོ་ བོར་བརྗོད་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་ལ་ལན་བཏབ་པའི་ཕྱིར། འདིའི་ནུས་པ་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་སྨོས་ཏེ། དེ་ནི་མྱུ་གུ་བསྐྱེད་པའི་རང་བཞིན་གསལ་བར་བྱེད་པའི་ཕྱིར་ཞེས་བྱ་བ་ནི། མྱུ་གུ་བསྐྱེད་པར་བྱེད་པའི་རང་བཞིན་ནི་དེ་ཡིན་གྱི་གཞན་གྱི་ནི་མ་ཡིན་ནོ་ ཞེས་བསྟན་པའི་ཕྱིར་རོ།། དེ་ཉིད་གསལ་བར་བྱ་བའི་ཕྱིར། ཇི་ལྟར་འདི་ནི་འདིའི་ནུས་པ་ཡིན་ནོ་ ཞེས་སྨོས་ཏེ། ཇི་ལྟར་ས་བོན་འདིའི་ནུས་པ་འདི་ཡིན་གྱི་གཞན་གྱི་ནི་མ་ཡིན་ནོ་ ཞེས་ཤེས་པར་འགྱུར་རོ།། དེ་སྐད་དུ་མྱུ་གུ་སྐྱེད་པར་བྱེད་པའི་རང་བཞིན་ལོག་པས་སྐྱེད་པའི་ངོ་ བོ་གང་ཡིན་པ་ཁྱད་པར་གཞན་སྤོང་བ་ཅན་དེ་ཙམ་ལ་ནུས་པའི་སྒྲ་ནི་ཆོས་བརྗོད་པ་ཡིན་ཞིང་། ས་བོན་གྱི་སྒྲ་ཡང་ཁྱད་པར་གཞན་མི་སྤོང་བ་ཅན་ཁྱད་པར་ཐམས་ཅད་ནང་དུ་བསྡུས་པས་འཇུག་པ་ན་ཆོས་ཅན་

བརྗོད་པ་ཡིན་ལ། ཆ་དེ་ཙམ་གྱིས་ན་ཆོས་ཅན་དང་ཆོས་ཅན་གྱི་སྒྲ་རྣམ་པར་དབྱེ་བ་
སྐྱེས་ནས་ཐ་དད་པའི་རྟེན་ཅན་གྱི་རྣམ་པར་དབྱེ་བ་བྱས་པ་ཡིན་ནོ་ཞེས་བསྟན་པར་
འགྱུར་རོ།། རིགས་མཐུན་པའི་རྒྱུ་ཉི་སྐད་ཅིག་མ་སྔ་མས་བསྐྱུས་པའི་དབུགས་
དབྱུང་བ་དང་། རྟུབ་པ་དང་དབང་པོ་དང་བློ་དག་གོ། དབྱུང་རྟུབ་ན་དབུགས་
དབྱུང་བ་དང་རྟུབ་པའོ།། ཐལ་འགྱུར་ཕྱིར་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་ནི་སྤྱན་འདྲེན་
པའོ།། གྱུར་པ་ཉིད་དུ་བརྗོད་པ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་འབྱུང་བ་ཆེན་པོ་བཞི་བསལ་བའི་
ཁྱད་པར་ཐམས་ཅད་ལ་མཚུངས་པ་དང་། སྐད་ཅིག་མ་ཉིད་མ་ཡིན་པར་གང་
གི་ཚེ་གཞན་ཁས་ལེན་པར་བྱེད་པ་དེའི་ཚེ། ཁོང་དུ་ཆུད་པར་བྱའོ།།
གང་གིས་ཚེ་གསལ་བ་སོ་སོ་ལ་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ཐ་དད་པ་དང་། སྐད་ཅིག་མ་ཡིན་
པ་དེའི་ཚེ་སྤྱན་འདྲེན་པ་འདད་འཇུག་པ་མ་ཡིན་ནོ།། དེ་ལ་ཡང་སེལ་བ་གཞན་
ནི་ཉེ་བར་ལེན་པའི་རྒྱུ་དཔྱོད་པའི་སྐབས་སུ་སྟོན་པར་འགྱུར་རོ།། དཔེར་ན་དད་
ལྟར་བའི་ལྟ་བུ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་དབུགས་དབྱུང་བ་དང་རྟུབ་པ་ལ་སོགས་པ་རྒྱུན་གྱིས
འཇུག་པ་ལྟ་བུའོ།། དེ་ལྟར་ན་རེ་ཞིག་མི་ལ་སོགས་པ་ལ་དང་པོར་འབྱུང་བའི་
ངང་ཚུལ་ཅན་གྱི་སྤྲོག་ཆགས་རྣམས་ཀྱི་རང་གི་རིགས་ལ་རག་ལུས་པ་ཉིད་བསྟན་ནས།
བསྟན་བཅོས་མཛད་པས་སྐད་ཅིག་མ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱོགས་འདས་པའི་སྐྱེ་བ་སྒྲུབ་པར་
བྱེད་པ་བསྟན་ཅིང་། དེ་ནི་ཕྱོགས་འདི་ཉིད་ལ་མ་འོངས་པའི་སྐྱེ་བ་གྲུབ་པའི་
ཕྱིར། ཉིང་མཚམས་སྦྱོར་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་སྨོས་སོ།། གང་མེད་
ཅེས་བྱ་བ་ནི་ཕྱིས་ཀྱང་ཐམས་ཅད་ཡོད་པ་ཡིན་ནོ། འཆི་བའི་དུས་ན་ཡང་དབུགས་
འབྱུང་རྟུབ་པ་དང་། དབང་པོ་དང་བློ་དག་གིས་སྐལ་པ་མཉམ་པའི་རྒྱུ་དག་གི་
ངོ་བོ་རྣམས་ཡོད་པ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་རོ།། འཆི་བ་ལ་དུས་ཕྱིས་ཞེས་བྱ་བ་ནི་བློ་དང་

དབང་པོ་ལ་སོགས་པའི་སྐད་ཅིག་མ་ཐ་མ་ནི་འཆི་བ་ཡིན་ལ་དེ་ལས་དུས་ཕྱིས་དེ་མ་འོངས་པའི་སྐྱེ་བའི་སྐད་ཅིག་མའོ།། དབང་པོ་ལ་སོགས་པའི་བདག་ཉིད་ཀྱི་ངོ་བོ་ལ་ཡང་ཞེས་བྱ་བ་ནི། བདག་ཉིད་སྐྱེ་བ་ལ་ཡང་སྐད་ཅིག་མ་ཐ་མས་བསྐྱུས་པ་དབུགས་འབྱུང་རྔུབ་དང་དབང་པོ་དང་བློ་རྣམས་ནི་མ་འོངས་པའི་སྐྱེ་བས་བསྐྱུས་པའི་དབུགས་འབྱུང་རྔུབ་ལ་སོགས་པའི་རྒྱུ་ཡིན་ནོ།། གལ་དེ་དབུགས་འབྱུང་རྔུབ་ལ་སོགས་པ་དེ་དག་གི་ཐ་མ་ཡོད་ན་གང་ལས་རྒྱུ་དང་བྲལ་བ་ཡིན། འབྲས་བུ་མི་སྐྱེད་པ་ལ་རྒྱུ་དང་བྲལ་བས་ཁྱབ་པ་ཡིན་ལ། དེ་དང་འགལ་བ་ཡང་བྲལ་བ་ཡིན་པ་དེ་ལྟར་ན་ཁྱབ་པར་བྱེད་པ་འགལ་བ་དམིགས་པའོ།། འགྱུར་བར་ནི་འདོད་ན་གལ་དེ་འཆི་བའི་དུས་ན་དབུགས་འབྱུང་རྔུབ་ལ་སོགས་པ་ཉིད་གྲུབ་པར་འགྱུར་བ་དེ་བས་ན། འཆི་བའི་དུས་ཕྱིས་དབང་པོ་ལ་སོགས་པ་སྐྱེད་པ་ལ་རྒྱུ་མ་ཚང་བ་མེད་པར་འགྱུར་ན། དབང་པོ་ལ་སོགས་པ་ཡོད་པ་ཉིད་ཀྱང་དེའི་ཚེ་ཡོད་པ་ཡིན་པ་དེ་བས་ན་གཏན་ཚིགས་མ་གྲུབ་པ་ཡིན་ནོ་ཞེ་ན། དེའི་ཕྱིར་མ་གྲུབ་པ་ཡང་མ་ཡིན་དེ་ཞེས་བྱ་བ་སྨོས་དེ། ལུས་མཐའ་གར་བ་ལས་སྐྱེ་བ་ཡིན་ན་རིས་མཐུན་པའི་རྒྱུ་དང་བྲལ་བར་འགྱུར་ན། འོན་ཀྱང་དེ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་དེ་ཐལ་བར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་རོ།། དེ་བས་ན་རིགས་མཐུན་པ་ཉིད་ནི་ཉེ་བར་ལེན་པ་ཉིད་ཀྱི་སྒོ་ནས། རིགས་མཐུན་པའི་རྒྱུ་ཡིན་པའི་གཏན་ཚིགས་དེའི་ཕྱིར། སྐད་ཅིག་མ་ཐ་མའི་དབང་པོ་ལ་སོགས་པའི་རིགས་མཐུན་པའི་སྔ་མས་དབང་པོ་ལ་སོགས་པ་སྐྱེད་པ་ཉིད་ཡིན་པ་དེ་ལྟར་ན། འཆི་བའི་གནས་སྐབས་ན་དབང་པོ་ལ་སོགས་པ་ཡོད་པ་ཉིད་དུ་གྲུབ་པ་ཡིན་ནོ།། དེ་དག་ཀྱང་བློ་བུར་བ་ཉིད་མཚམས་སྦྱོར་བའི་ནུས་པ་དང་བྲལ་བ་ཡིན་པར་ནི་བསམ་པར་མི་བྱ་སྟེ།

གང་གིས་སྡུར་རིགས་མཐུན་པ་སྐྱེད་པར་བྱེད་ཀྱི་ཕྱིས་ནི་མ་ཡིན་པ་མ་ཡིན་ནོ།།
ཐེ་སྒྲིབ་བདག་ཏུ་ཆགས་པ་དང་མ་བྲལ་བ་དེ་སྒྲིད་དུ་གང་ལས་ཉིད་མཚམས་སྦྱོར་བའི་
ནུས་པ་དང་བྲལ་བ་ཡིན། དེ་ཡང་འོག་ནས་རྒྱས་པར་བསྟན་པར་འགྱུར་རོ།།
གཟུང་བར་བྱ་བ་ནི་གང་ཆེར་སྐྱོན་པ་ཞེས་བྱ་བ་འམ། གཟུང་བར་བྱ་བ་ཡིན་
པས་ན་གཟུང་བ་སྟེ། ལག་པ་གཟུང་བར་བྱ་བ་ཞེས་འགྲན་ཞིག་ལ་གྲགས་སོ།།
བཟུས་པ་ལས་ཞེས་བྱ་བ་ནི་སེམས་བཟུས་པ་ལས་སོ།། དྲི་མ་ནི་བཟུས་པའི་
དྲིག་པའོ།། དེ་ལ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་སའི་ཁམས་བཟུས་པར་གྱུར་པ་ནའོ།། སྲོག་
ཆགས་དང་སྲོག་ཆགས་མ་ཡིན་པའི་བདག་ཉིད་ཅན་གྱི་ཐ་དད་པ་ཉིད་ཅེས་བྱ་བ་ནི་ཇི་
ལྟར་དེ་ལས་བཟློག་པ་བདག་ལས་སའི་ཁམས་གསེར་གྱི་རང་བཞིན་གྱི་རྡུལ་ཕྲ་རབ་
རབ་ཏུ་ཐ་དད་པ་ཡིན་པ་དེ་ལྟར། དེ་ལས་གཞན་པ་དག་ལས་སེམས་ཀྱི་བདག་
ཉིད་ཅན་རྒྱུན་མི་འཆད་པ་ཅན་ཐ་དད་པའི་རང་བཞིན་ཉིད་དུ་ཁས་བླངས་པའི་ཕྱིར་རོ།།
ལྷུགས་ཉིད་དུ་གྱུར་པའི་རང་བཞིན་གང་ལ་ཡོད་པ་དེ་ལ་དེ་སྐད་ཅེས་བྱའོ།།
དེ་ལས་ཁྱད་པར་མེད་པ་སྟེ། ཐམས་ཅད་ལྷུགས་སུ་གྱུར་པའི་རང་བཞིན་ཡིན་
པའི་ཕྱིར་རོ།། དེ་ལྟར་ནི་མ་ཡིན་ཏེ་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་ནི་གཞུབ་བའི་
མཐའ་སྨྲ་བའི་འོ།། ཁྱད་པར་ཅན་མ་ཡིན་པའི་རང་བཞིན་མཐོང་བ་ཙམ་
དུ་གྱུར་པའི་རྐྱེན་ས་ལ་སོགས་པ་གང་ལ་ཡོད་པ་གཞན་གྱི་ཁས་བླངས་པ་དེ་ལ་དེ་
སྐད་ཅེས་བྱའོ།། དེ་ནི་མ་ཡིན་ཏེ་རང་བཞིན་ལ་སོགས་པ་ལ་ཁྱད་པར་
མེད་པའི་ཕྱིར་ཞེས་བྱ་བའི་སོགས་པའི་སྒྲས་ནི་ལྷན་ཅིག་ཏེད་པ་ཁྱད་པར་མེད་པ་
གཟུང་ངོ༎ དེ་ཉིད་ནི་ཆུ་ཡོངས་སུ་བཅགས་ནས་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པས་
སྟོན་པར་བྱེད་དོ།། དེ་ལྟར་དར་བ་ལ་སོགས་པ་ལ་སྦྲིས་མ་ལ་སོགས་པའི་

ཚུལ་དུ་དེའི་སྟེང་གི་ཆ་ཉིད་ལ་དེའི་རྒྱུ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་གྱི། འོན་ཀྱང་ཐམས་ཅད་ལ་སྒྲོག་ཆགས་ཀྱི་རྒྱུ་ཉིད་ཡོད་པ་ཡིན་ནོ།། གལ་ཏེ་ཅི་ལྟར་རྟོགས་པར་འགྱུར་ཞེ་ན། སྟེང་དང་བར་དང་འོག་དང་། ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་སྨོས་སོ། དེ་ལས་ཅིར་འགྱུར་ཞེ་ན། ཆུར་ཁྱད་པར་མེད་ན་ཡང་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་སྨོས་པ་ལ། ཁྱད་པར་མེད་ན་ཞེས་བྱ་བའི་རང་བཞིན་མཚུངས་པ་ལ་སོགས་པའོ།། ལྷག་མ་ནི་ཆུ་གང་སྒྲོག་ཆགས་དང་ལྡན་པ་ཉིད་དུ་འགྱུར་བའོ།། ཕྱོགས་ལ་ལ་ན་སྒྲོག་ཆགས་ཡོད་པའི་ཕྱིར་སྒྲོག་ཆགས་དང་ལྡན་པའོ།། ཅི་བར་བཀོད་པ་མཚུངས་པ་མ་ཡིན་པ་ནི་སྤྲིན་མའི་དཔེ་དང་འདི་ལྷན་ཅིག་མཚུངས་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ།། དོན་གཞན་དུ་འགྱུར་པ་ནི་ཆང་ལས་སོ།། སྨྱིས་བྱུར་ཆོས་ནི་སྨིན་པ་སྒྲོག་ཆགས་ཀྱི་ཆོས་ཉིད་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ།། འབྲས་བུ་དེ་མེད་པའི་ངང་ཚུལ་ཅན་ནི་སྨིན་པ་ཞེས་བྱ་བའི་འབྲས་བུ་བྱེད་པའི་ངང་ཚུལ་ཅན་ནོ།། དེ་ལྟར་ན་འདིར་སྨིན་པ་དང་སྨིན་པའི་ནུས་པ་འདི་ཡིན་ནོ་ཞེས་ཐ་དད་པའི་རིགས་པ་ཡིན་ནོ།། སེམས་ཉིད་ལ་མིང་ངོ་ཞེས་བསྟན་པའི་ཕྱིར་སེམས་ཀྱི་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་སྨོས་ཏེ། དེ་ལྟར་སེམས་ཉིད་ཀྱི་འབྲས་བུ་ཚུང་ཟད་ཀྱང་མ་ཡིན་ཏེ། སེམས་ནི་འབྱུང་བའི་བདག་ཉིད་ཅན་ཉིད་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ།། ཐ་དད་པ་མེད་པ་ལ་ཡང་རྒྱུ་དང་འབྲས་བུའི་དངོས་པོ་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ།། དེ་ལྟར་ན་སེམས་ཀྱི་འབྲས་བུ་ཚུང་ཟད་ཀྱང་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ནོ།། འབྱུང་བ་དག་གིས་སེམས་ལ་ཚུང་ཟད་ཀྱང་བྱས་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ནོ། ཐ་དད་པ་ཉིད་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ།། ཅི་སྟེ་སྨིན་པ་དང་འདྲ་བར་འབྲས་བུའི་བདག་ཉིད་ཅན་གྱི་སེམས་ཉིད་ཀྱི་ས་ལ་སོགས་པའི་འབྱུང་བའི་རང་བཞིན་རྒྱུར་འགྱུར་པའི་ནུས་པ་ཡོད་པའོ།། ཅི་སྟེ་འབྱུང་བ་རྣམས་

ཀྱི་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་ལ་སེམས་ཀྱི་ནུས་པ་ཞེས་ནི་མི་བརྗོད་ཀྱི་འོན་ཀྱང་སེམས་
ཉིད་ནུས་པ་ཡིན་ལ་དེ་ཡང་འབྱུང་བ་རྣམས་ཀྱི་ཡིན་ནོ།། དེའི་ཚེ་འབྱུང་བ་དག་
ལ་དེ་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་ན་གྲུབ་པའི་མཐའ་སྨྲ་བའི་འོ།། ཆོས་གཞན་
སྒྲོང་བའི་སྒོ་ནས་ཞེས་བྱ་བ་ནི་མ་བྱས་པ་ཉིད་ལས་རྣམ་པར་བཅད་པའི་སྒོ་ནས་སོ། །
དེའི་རང་བཞིན་ཞེས་བྱ་བ་ནི་སྐྲའི་རང་བཞིན་ནོ།། དེ་ནི་བློ་ཐ་དད་པས་བཟུང་
པར་བྱ་བ་ཉིད་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ་ཞེས་བྱ་བ་ནི། འདི་ལྟར་སེམས་ཉིད་ནི་རང་
གི་རྒྱུད་ཀྱི་རང་རིག་པས་བདེ་བ་ལ་སོགས་པའི་ངོ་བོར་གཟུང་བར་བྱ་བ་ཡིན་ཞིང་ །
ས་ལ་སོགས་པ་ཉིད་ནི་སྨྲ་བ་ཉིད་ལ་སོགས་པའི་ངོ་བོར་རྒྱུད་གཞན་དུ་བློས་མངོན་
སུམ་དུ་བྱེད་དོ།། དེ་ལྟར་ན་འབྱུང་བ་དང་སེམས་དང་ནི་ཐ་དད་པ་ཁོ་ནར་འགྱུར་
རོ། ། དེ་ལྟར་ན་ཞེས་བྱ་བ་ནི་བློ་ཐ་དད་པས་གཟུང་བར་བྱ་བ་ཉིད་ཡིན་པའི་ཕྱིར་
ཐ་དད་པ་ཡིན་ན། ནུས་པ་དང་ནུས་པ་དང་ལྡན་པའི་རྣམ་པར་རྟོག་པས་ནི་
མ་ཡིན་ཏེ། དེ་ནི་ཐ་དད་པ་མེད་པར་བཞག་པ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་རོ།། འདི་
ཡང་ཞེས་བྱ་བ་ནི་ཐ་དད་པ་མེད་པའི་ཕྱོགས་ལའོ།། དགག་པར་བྱའི་ཞེས་བྱ་
བར་བཤད་ཟིན་ཏོ་ཞེས་བྱ་བ་ནི། སེམས་ཉིད་ལ་དེ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་བྱ་བ་
ནི་དགག་པར་བྱའོ་ཞེས་སྔར་བཤད་པ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་རོ།། ཡོན་ཏན་ལ་སོགས་
པའི་ངོ་བོ་ཡིན་ན་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པའི་སྐྲས་ནི་འབྲས་བུའི་ངོ་བོ་ཡིད་ཀྱི་བློ་
བཟུང་ངོ་། མངལ་ལ་སོགས་པར་དང་པོར་ཉིང་མཚམས་སྦྱོར་བ་ན་དེ་ཉིད་ཡོད་
པའི་ཕྱིར་རོ།། དེ་སྐད་དུ་ཆད་དང་མཚམས་སྦྱོར་འདོད་ཆགས་བྲལ། ཉམས་
དང་འཆི་འཕོ་སྐྱེ་བ་རྣམས། ཡིད་ཀྱི་རྣམ་ཤེས་ཁོ་ནར་འདོད་ཅེས་བཤད་པ་
ཡིན་ནོ།། གཞོན་པ་ནི་དབང་པོ་རྣམས་ཀྱི་འགྱུར་བའོ།། དེ་ལྟར་ན་མིག་ལ་

སོགས་པར་འགྱུར་བ་ན་ཡོད། ཇི་ལྟར་སྔར་རྣམ་པར་རྟོག་པའི་བློ་སྐྱེ་བ་ཉིད་ཡིན་ནོ།། མིག་ལ་གནོད་པ་ན་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པས་གཞན་གྱི་དོགས་པ་སེལ་བར་བྱེད་དོ།། དེ་ཡང་བུ་ལ་སོགས་པ་དང་འབྲེལ་བ་ཅན་གྱིས་དབང་པོ་ལ་གནོད་པ་ན་ཡང་ཞེས་བྱ་བ་ནི་ཡུལ་གྱི་སྒོ་ནས་ཀྱང་དེ་ལྟ་བུའི་མཚན་ཉིད་ཅན་གྱི་འགྱུར་བ་ཡོད་པ་ཡིན་ནོ་ཞེས་བྱ་བའི་དོན་ཏོ།། དེ་སྐད་དུ་དབང་པོ་འགྱུར་བའི་སྒོ་ནས་དངོས་སུ་ཡིད་ཀྱི་བློ་འགྱུར་བ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་གྱི། རྒྱུད་པས་ཡིད་གདུང་བ་ལ་སོགས་པའི་མཚན་ཉིད་ཅན་ཡིན་པ་དེ་ལྟར་ན། དོན་འདི་བརྗོད་པར་འདོད་པ་ཡིན་ནོ།། ཞེས་བསྟན་པར་འགྱུར་རོ། དེ་ལྟར་ན་སྔར་དབང་པོ་འི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་ཉིད་འགྱུར་བ་སྐྱེ་ཞིང་། ཕྱིས་བརྒྱུད་པས་རྣམ་པར་རྟོག་པ་ཉིད་གདུང་བ་ལ་སོགས་པའི་མཚན་ཉིད་ཅན་ཡིན་ནོ།། དེ་ལྟ་བུར་གྱུར་པའི་འགྱུར་བས་ཡིད་ཀྱི་བློ་ལུས་ལ་རྟེན་པ་རིགས་པ་མ་ཡིན་ཏེ། གློག་པ་ལ་ཡང་ཐལ་བར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་རོ།། ངེས་པར་རྟོག་པ་ནི་རྣམ་པར་རྟོག་པ་དང་བཅས་པའི་རྣམ་པར་ཤེས་པའོ། ཕྱོགས་ཀྱི་ཆོས་སྨྲོས་པ་བྱས་ནས། ཞེས་བྱ་བ་ནི་ཉེ་བར་མཚོན་པ་ཡིན་ནོ།། དེ་ལྟར་ན་དཔེ་སྨྲོས་པ་དང་སྒྲུབ་པར་བྱ་བའི་ཆོས་སྨྲོས་པར་བྱས་ནས་སོ།། གང་རྣ་བ་འགྱུར་བའི་རྗེས་སུ་མི་བྱེད་པ་དེ་ནི་རྣ་བ་ལ་རྟེན་པ་མ་ཡིན་ཏེ། དཔེར་ན་མིག་གི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་ལྟ་བུའོ།། ངེས་པར་རྟོག་པའི་ཤེས་པ་ཡང་རྣ་བ་འགྱུར་བའི་རྗེས་སུ་བྱེད་པ་མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་བརྗོད་པར་བྱའོ།། ཇི་ལྟར་དབང་པོ་ཡོད་ན་ཡོད་པའི་ངང་ཚུལ་ཅན་ནི་ཞེས་བྱ་བ་ནི་ཇི་ལྟར་དབང་པོ་དང་བཅས་པ་ཅན་གྱི་ལུས་ཉིད་ལ་ཡིད་ཀྱི་བློ་ཡོད་པ་ཡིན་གྱི། དབང་པོ་མེད་པ་ཅན་གྱི་སྐྲ་དང་སེན་མོ་ལ་སོགས་པ་ལ་མེད་དོ། །

དེ་ལྟར་ཡིད་ཡོད་ན་ཡོད་པའི་ངང་ཚུལ་ཅན་ཉིད་ཀྱང་ཞེས་བྱ་བ་ནི། ལུས་ཤེས་
པ་དང་བཅས་པ་ཉིད་ལ་དབང་པོ་རྣམས་ཡོད་ཀྱི་ཤེས་པ་དང་བྲལ་བ་ལ་ནི་མ་ཡིན་
ནོ། །ད་ནི་དབང་པོ་ཡོད་པའི་ངང་ཚུལ་ཅན་ཉིད་བསལ་བའི་ཕྱིར། གཞན་
ཡང་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་སྨོས་ཏེ། ཚོར་བ་མེད་པ་ཞེས་བྱ་བའི་ནད་ཀྱི་བྱེ་བྲག་
གང་གིས་ལུས་ཁྱབ་པ་ཅན་གྱི་ལུས་ཀྱི་ཕྱི་དང་ནང་གི་དབང་པོ་ཉམས་པར་འགྱུར་
རོ། །སོགས་པའི་སྒྲས་ནི་མིག་ལ་སོགས་པའི་ཉམས་པའི་རྒྱུ་གཟུང་ངོ།
གནས་པའི་རྟེན་ཞེས་བྱ་བ་ནི་རྒྱུན་ཕྱི་མའི་རྒྱུ་སྔ་མ་སྔ་མ་ཡིན་ནོ།། དབང་པོ་རྣམས་
ཅན་ལོག་པས་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་དེ་ནི་ཤི་བའི་ལུས་ལ་བལྟོས་ནས་འཇུག་པ་
ཡིན་ནོ།། ཚོར་བ་མེད་པ་ལ་སོགས་པའི་དུས་ན་ཡང་དབང་པོ་ལྟ་ཡོད་ན་ཡང་
ཡིད་ཀྱི་བློ་ཡོད་པ་ཡིན་ནོ་ཞེས་བཤད་དོ།། བརྟེན་ལ་གནོད་པའི་རྗེས་སུ་བྱེད་
པ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་དེ་འགྱུར་བ་ན་རྣམ་པར་འགྱུར་བ་ཉིད་དོ།། དེ་ལྟར་ན་རྟེན་ཉིད་
གྲུབ་པ་ན་དེ་བཟློག་པ་ཡང་གྲུབ་པར་འགྱུར་རོ།། དེ་ལྟ་མ་ཡིན་ན་ཅི་ཉེ་བར་
ལེན་པ་དང་བྲལ་བས་ཤི་བའི་ལུས་ལ་བློ་མི་སྐྱེ་བ་འམ། ཅི་རིག་ལ་སོགས་
པ་མེད་པའི་ཕྱིར་ཞེས་ཕྱི་ཆོས་ཟ་བར་འགྱུར་རོ།། དེ་ཉིད་ཅི་དེ་ལྟ་མ་ཡིན་ཏེ་
ལོག་ཏུ་ཟན་ཀྱང་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་སྨོས་སོ།། དེ་ནི་རྟེན་ཡིན་ནོ་ཞེས་བྱ་
བ་ནི་ཡིད་ཀྱི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་དེ་ནི་དབང་པོ་རྣམས་ཀྱི་རྟེན་ཡིན་ནོ་ཞེས་བྱ་བར་སྦྱར་
རོ། །གཞན་ཡང་ཞེས་བྱ་བ་ནི་དབང་པོ་མེད་པ་ཅན་གྱི་ལུས་སམ་བདག་གམ་
དབང་ཕྱུག་ལ་སོགས་པ་སྟེ། གོ་རིམ་བཞིན་དུ་སྐྲ་དང་སེན་མོ་འི་རྩེ་མོ་ལ་
སོགས་པ་ལ་བློ་སྐྱེད་པའི་ཕྱིར་དང་རྒྱུ་དག་པ་ཉིད་ནི་བཀག་པའི་ཕྱིར་རོ།། དེ་
དེ་ལྟར་འབྱུང་བ་རྣམས་ནི་བློ་འི་རྟེན་མ་ཡིན་ཏེ། དབང་པོ་དང་བཅས་པ་དང་

དབང་པོ་མེད་པ་ཅན་གྱི་གནས་སྐབས་གཅིག་དག་ཀྱང་མི་རུང་བའི་ཕྱིར་རོ།། གང་ཞིག་གང་གི་རྟེན་དུ་འགྱུར་བ་མ་ཡིན་པ་དེ་ནི་དེའི་ཉེ་བར་ལེན་པ་ཉིད་ཀྱི་སྒོ་ནས་སྐྱེད་པར་བྱེད་པ་མ་ཡིན་ཏེ། དཔེར་ན་མིག་ནི་རྣ་བའི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་ལྟ་བུའོ།། ཇི་སྐད་དུ་བཤད་པའི་རྣམ་པས་འབྱུང་བ་རྣམས་ཀྱང་ཡིད་ཀྱི་བློའི་རྟེན་དུ་འགྱུར་བ་མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་ཁྱབ་པར་བྱེད་པ་འགལ་བ་དམིགས་པའོ།། གློ་བུར་བ་ཡང་མ་ཡིན་པ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་རྒྱུ་མེད་པ་ཅན་ཏེ། རྒྱུ་མེད་པ་ཅན་ཉིད་ཡིན་ན། རྟག་ཏུ་ཡོད་པའམ་མེད་པར་འགྱུར། ཉེ་བར་ལེན་པའི་རྒྱུ་མེད་པར་འབྲས་བུ་སྐྱེ་བ་མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་བྱ་བ་དེ་ནི་རྒྱས་པར་འོག་ནས་སྒྲུབ་པར་འགྱུར་རོ།། དེའི་ཕྱིར་བློ་ཉིད་བློའི་ཉེ་བར་ལེན་པ་ཡིན་པར་བསྟན་པའི་ཕྱིར། ཕྱིས་ཀྱི་བློ་དེ་གྲུབ་པར་འགྱུར་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་སྨོས་ཏེ། ཕྱིས་ཀྱི་བློ་འགྲུབ་པར་ནུས་པའི་མཚན་ཉིད་བག་ཆགས་གང་ལ་ཡོད་པ་དང་། དེའི་ངོ་བོ་སྟེ་རང་བཞིན་བློ་སྔ་མ་གང་ལ་ཡོད་པ་དེ་ལ་དེ་སྐད་ཅེས་བྱའོ།། སྦྱོར་བ་ནི་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་ལ། སྦྱོར་བ་དང་པོ་ནི་ཆོས་ཅན་གྱི་རྒྱུ་ཡིན་ལ། གཉིས་པ་ཡི་ནི་འབྲས་བུ་ཡིན་ནོ།། ཞེས་བྱ་བ་ནི་ཁྱད་པར་རོ།། ཕྱིས་ཀྱང་ཞེས་བྱ་བ་ནི་འཆི་བའི་དུས་ནའོ།། ཕན་ཚུན་རྗེས་སུ་བྱེད་པ་ཅན་ཡིན་ནོ་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པས་ནི། འདི་ལྟ་སྟེ་དབང་པོ་དང་བཅས་པའི་ལུས་དང་། རྣམ་པར་ཤེས་པ་སྟེ་གཉིས་ནི་ཕན་ཚུན་ས་བོན་ཅན་ཡིན་ནོ་ཞེས་ཆོས་མངོན་པ་ལས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་རོ།། དེ་བས་ན་དབང་པོ་རྣམས་རྟེན་ཉིད་ཡིན་པ་འགོག་པ་ལ་རྗེས་སུ་དཔག་པ་བཤད་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་ལ་གནོད་པར་འགྱུར་བ་སྟེ། ལུང་དང་འགལ་བར་འགྱུར་རོ།། འགལ་བ་ཙམ་ཉིད་གནོད་པར་བཤད་ཀྱི་དེ་སྟེ

མ་ཡིན་ན་དབང་པོ་འི་སྟོབས་ཀྱིས་ཞུགས་པའི་རྗེས་སུ་དཔག་པ་ལ་ཇི་ལྟར་ན་ལྟུང···
གིས་གནོད་པར་འགྱུར་རོ།། དེ་བས་ན་ཚད་མེད་དང་འགལ་བ་གསུང་པ་ཅན་
ཉིད་ཡིན་པའི་ཕྱིར་བཅོམ་ལྡན་འདས་ནི་ཚད་མར་གྱུར་པ་མ་ཡིན་སྙམ་དུ་སེམས་སོ།།
ལུས་ལ་རྟེན་པའི་ཡུལ་དག་གིས་ཞེས་བྱ་བ་ནི་དབང་པོ་དང་བཅས་པའི་ཡུལ་ས······
རྣམ་པར་གནས་པའི་དྲི་དང་རོ་དང་རེག་བྱ་ལ་སོགས་དག་གིས་སོ།། གཞན་
དག་གིས་ཞེས་བྱ་བ་ནི་གནོད་པ་བྱེད་པ་དག་གིས་སོ།། དབང་པོ་དང་རྣམ་པར་
ཤེས་པ་དང་བཅས་པ་ཅན་གྱི་ལུས་ཀྱི་ལུས་ཞེས་བྱ་བར་སྦྱར་རོ།། མི་འདོད་
པ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་རིགས་མཐུན་པའི་རྒྱུ་ལ་སོགས་པའོ།། དེ་ལྟ་མ་ཡིན་ན་རྒྱུ་
མེད་པ་ཅན་དུ་ཐལ་བའི་ཕྱིར་ཞེས་བྱ་བ་ན་རྒྱུ་གོ་རིམ་མེད་པ་ཅན་ལས་འབྲས་བུ་གོ་
རིམ་དང་ལྡན་པ་འབྱུང་ན་རྒྱུའི་ཆོས་ཀྱི་རྗེས་སུ་བྱེད་པ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་འབྲས་བུ་རྒྱུ་
མེད་པ་ཅན་ཉིད་དུ་འགྱུར་རོ།། རྒྱུ་མེད་པ་ཅན་ཉིད་ཡིན་ན་རང་དབང་ཉིད་དུ་འགྱུར་
བའི་ཕྱིར་ལུས་མ་གཏོགས་པར་གཞན་ལ་ཡང་རྣམ་པར་ཤེས་པ་ཡོད་པར་ཐལ་བར་
འགྱུར་རོ།། གང་ཡང་རྟག་པ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་བྱེ་བྲག་ལ་སོགས་པ་དག་གིས་
རྡུལ་ཕྲ་རབ་ལ་སོགས་པ་གོ་རིམ་བཞིན་དུ་བྱེད་པའི་ངང་ཚུལ་ཅན་དུ་འདོད་པའོ།།
འདིས་ནི་འདི་སྐད་དུ་རེ་ཞིག་གཞུང་དེ་ཡང་རིགས་པ་མ་ཡིན་ཏེ། ཚད་མ་དང་
འགལ་བ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་རོ།། འདི་ལས་ཀྱང་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་དུ་སྨྲ་བའི་གཞུང་འདི་
ནི་ཤིན་ཏུ་དམན་པ་ཡིན་ནོ་ཞེས་བསྟན་པར་འགྱུར་རོ།། ལུས་ལས་རིམ་བཞིན་
ཞེས་བྱ་བ་ནི་ལུས་ལས་རིམ་པ་བཞིན་དུ་བློ་སྐྱེ་བར་འགྱུར་ན།། ཞེས་བྱ་བའི་
དོན་ཏོ།། ལུས་ལས་ཞེས་བྱ་བ་ནི་གང་ལས་འོངས་བའི་ལྔ་པ་ཡིན་ཏེ།
རབ་ཏུ་སྐྱེ་བ་བརྗོད་པ་ཉིད་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ།། སྐྱེ་བར་འདོད་པའི་ཚིགས་ཀྱི་ཞེས་

བྱ་བ་ནི་བློ་འི་དབང་པོ་འི་ཚོགས་ཀྱིའོ།། རྒྱ་མཐོང་བའི་ཕྱིར་ཞེས་བྱ་བ་ནི་
བློ་འི་དབང་པོ་འི་ཚོགས་ཇི་ཙམ་པ་འཚོ་བའི་གནས་སྐབས་ན་རྒྱུ་ཉིད་དུ་མཐོང་ངོ་།།
ཐམས་ཅད་དུ་ཞེས་བྱ་བ་ད་ནི་ཕྱིས་ཀྱང་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པས་འཆད་པར་བྱེད་དོ།།
འདིའི་བཤད་པ་ཕྱི་མ་ནི་འཆི་བའི་འོག་ཏུ་ཞེས་བྱ་བ་ཡིན་ནོ། སྔར་རྒྱུ་གང་
ཡིན་པ་དེ་ནི་ཕྱིས་ཀྱང་ཡིན་ནོ་ཞེས་བྱ་བ་འདི་ལ་ངེས་པ་ཅི་ཞིག་ཡོད་ཅེ་ན།
དེའི་ཕྱིར་ཉིང་མཚམས་སྦྱོར་བར་ཡང་ནུས་པ་ཡིན་དེ་ཞེས་བྱ་བ་སྨོས་ཏེ།
སྔར་ཡང་ཉིང་མཚམས་སྦྱོར་བའི་ནུས་པ་ཉིད་དང་ལྡན་པ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་རོ།།
དེ་རྒྱུ་ཉིད་ཡིན་ན་གལ་ཏེ་དེ་ཕྱིས་ཀྱང་ཡོད་པ་ཡིན་ན་ཅིའི་ཕྱིར་རྒྱུར་མི་འགྱུར།
གལ་ཏེ་ཉིང་མཚམས་སྦྱོར་བར་ནུས་པ་ཉིད་ཇི་ལྟར་ཡིན་ཞེ་ན། ཕྱིས་ཀྱང་མ་
ཚང་བ་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ་ཞེས་བྱ་བ་སྨོས་ཏེ། ཕྱིས་ཀྱང་བློ་ལ་སོགས་པ་བདག་
ཏུ་ཆགས་པ་ཉམས་པ་མེད་པ་དེ་འདྲ་བ་ཉིད་ཡིན་ནོ།། ཕྱིས་ཀྱང་མ་ཚང་བ་
མེད་པ་ཉིད་སྒྲུབ་པའི་ཕྱིར་གྲུབ་པའི་མཐའ་སྨྲ་བའི་གཞན་ལ་རྒྱ་མཚན་ཅིས་ཀྱང་སྲིད་
པའི་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་ནི་འདྲི་བར་བྱེད་པའོ།། མ་འོངས་པའི་བློ་ལ་
སོགས་པའི་ཚོགས་ནི་སྲིད་པ་ཡིན་ལ། དེ་ཉིང་མཚམས་སྦྱོར་བ་མེད་པ་ནི་འཆི་
བའི་སེམས་ཀྱི་དེ་མ་ཐག་ཏུ་སྐྱེ་བ་མེད་པའོ།། འགལ་བ་དམིགས་པ་ལྟར་བཅོས་
པ་ཡིན་ནོ།། ཞེས་བྱ་བ་ནི་འཆི་བའི་སེམས་གཞན་དང་ཉིང་མཚམས་སྦྱོར་བ་
ལ་འགལ་བ་མེད་དུ་ཟིན་ཀྱང་། འགལ་བ་ཉིད་དུ་བརྗོད་པའི་ཕྱིར་རོ།།
བསྒྲུབ་པར་བྱ་བ་དང་སྒྲུབ་པར་བྱེད་པ་དག་ལ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་བསྒྲུབ་པར་བྱ་བ་སེམས་
གཞན་དང་ཉིང་མཚམས་སྦྱོར་བ་དང་། སྒྲུབ་པར་བྱེད་པ་འཆི་བའི་སེམས་
ཉིད་ལའོ།། སེམས་གཞན་ཡང་ཉིང་མཚམས་སྦྱོར་བ་མེད་པ་ནི་གཞན་

གྱི་བསྒྲུབ་པར་བྱ་བ་མ་ཡིན་ནམ། ཉིང་མཚམས་སྦྱོར་བ་ནི་མ་ཡིན་ནོ་ཞེ་ན། སྐྱོན་འདི་མེད་དེ་མེད་དོ་ཞེས་བྱ་བའི་ཚུལ་འདིས་བསྒྲུབ་པར་བྱ་བ་ཉིད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། བསྒྲུབ་པར་བྱ་བ་བསྟན་ཏེ། སྒྲུབ་པ་དང་དགག་པ་དག་གིས་དངོས་པོ་ཉིད་སྒྲུབ་པ་ཉིད་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ།། ཡང་ན་ཕྱིར་རྒོལ་བ་ལ་བལྟོས་ནས་བསྒྲུབ་པར་བྱ་བའི་ཕ་སྐད་དུ་བྱས་པ་ཡིན་ནོ།། འགལ་བ་རྣམ་པ་གཉིས་ཡང་ཞེས་བྱ་བ་ནི་ལྷན་ཅིག་མི་གནས་པའི་མཚན་ཉིད་ཅན་དང་། ཕན་ཚུན་སྤངས་ཏེ་གནས་པའི་མཚན་ཉིད་ཅན་ནོ།། དགྲ་བཅོམ་སེམས་གང་ཡིན། དེ་ཡང་ཞེས་བྱ་བ་ནི་འཆི་བའི་སེམས་སོ།། མཚམས་སྦྱོར་བ་མེད་པ་ནི་འདི་སྐད་ཅིག་མ་ཕྱི་མ་དང་། མཚམས་སྦྱོར་བ་མེད་པ་དེ་ལྟར་ན་མཚམས་སྦྱོར་བ་མེད་པའོ།། བདག་ལ་ཆགས་པ་དང་ལྡན་པ། །སེམས་ཅན་གཞན་གྱིས་བཀྲི་མིན་ན། །བདེ་སྡུག་དོར་འཐོབ་འདོད་པས་ན། །དམན་པའི་གནས་ནི་ཡོངས་སུ་ཞེན། །ཞེས་འཆད་པར་འགྱུར་བའི་ཚུལ་གྱིས་སྲིད་པ་གཞན་དུ་ཉིང་མཚམས་སྦྱོར་བ་ཆགས་པས་འཕངས་པ་ཉིད་ཡིན་པར་བསྟན་པར་འགྱུར་རོ།། བདག་ལ་ཆགས་པ་དེ་ཡང་དགྲ་བཅོམ་པ་ལ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་པ་དེ་ལྟར་ན་རྒྱུ་མི་དམིགས་པ་ཡོད་པ་ཉིད་ཡིན་ལ། བདག་ཏུ་ཆགས་པ་ལ་སོགས་པ་སྤངས་པ་ཡང་སྐམ་སེམས་པའི་ཚད་མ་ལས་གྲུབ་པ་མ་ཡིན་ནམ། དེ་ལྟ་ན་ཚད་མ་ཅིག་གྲུབ་ན་ཞེས་ཅིའི་ཕྱིར་བརྗོད་ཅེ་ན། འདི་སྐབས་སུ་གཞན་གྱི་ནི་ཁས་བླངས་པ་མ་ཡིན་ལ། ཁས་ལེན་ན་ནི་བདག་ཏུ་ཆགས་པ་སྤངས་པ་ཅན་དག་འཆི་བའི་འོག་ཏུ་ཉིང་མཚམས་སྦྱོར་བར་མི་འགྱུར་བ་གྲུབ་པ་ཡིན་ནོ།། དེ་བས་ན་གཞན་གྱིས་ཁས་མ་བླངས་པ་ཁས་བླངས་ནས་བརྗོད་པ་ཡིན་པར་དགོངས་སོ།། ཚད

མས་མ་གྲུབ་དོན་ཅན་གྱི་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་སྨོས་པ་ཡིན་ནོ།། གཞན་གྱི་
ཞེས་བྱ་བ་ནི་དགྲ་བཅོམ་པ་མ་ཡིན་པའི་སེམས་ཀྱི་ཡང་ངོ་།། དེ་མེད་ན་ཡོད་
པ་དེ་ནི་འབྲས་བུ་མ་ཡིན་པ་ཉིད་ཀྱིས་ཁྱབ་པ་ཡིན་ལ། དེ་དང་འགལ་བ་ནི་
དེའི་འབྲས་བུ་ཉིད་ཡིན་པ་དེ་ལྟར་ན། ཁྱབ་པར་བྱེད་པ་འགལ་བ་དམིགས་པ་
ཡིན་ནོ།། གང་དེ་ནི་ཞེས་བྱ་བ་ནི་རྒྱུ་དང་བྲལ་བའོ།། ཐམས་ཅད་ལ་ཁྱད་
པར་མེད་པ་ཞེས་བྱ་བ་ནི། དགྲ་བཅོམ་པའི་འཆི་བའི་སེམས་དང་ལས་པོ་ཆེའི་
སྐྱེས་བུའི་འཆི་བའི་སེམས་ཁྱད་པར་མེད་པར་རྒྱུ་དང་བྲལ་བ་ཉིད་དུ་སྒྲུབ་པར་བྱེད་
པ་ཡིན་ནོ།། གཏན་ཚིགས་འདི་ནི་མ་གྲུབ་པ་ཉིད་ཡིན་ཏེ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་འབྲས་བུ་
ཉིད་ཡིན་པའི་ཕྱིར་དང་རྒྱུ་དང་བྲལ་བ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་ཞེས་བཤད་མ་ཐག་པ་གང་ཡིན་
པ་དེ་དག་གོ། དབུགས་འབྱུང་བ་དང་རྔུབ་པ་ལ་བལྟོས་པའི་ཡིད་ཀྱི་བློ་འབྲས་
བུ་ཉིད་དུ་མ་གྲུབ་པ་འམ། དེ་དང་བྲལ་བས་རྒྱུ་དང་བྲལ་བ་དེ་ཉིད་ནི་འདི་ལྟར་ཞེས་བྱ་
བ་ལ་སོགས་པ་སྨོས་སོ།། དེ་བློ་བཞི་ཞེས་བྱ་བ་ནི་དབང་པོའི་རྣམ་པར་ཤེས་
པ་བཞིན་ནོ།། འགྱུར་བ་ནི་རྣམ་པ་གཞན་དུ་གྱུར་པ་ཉིད་དོ།། ཉམས་པ་ནི་
ཞིག་པའོ།། འགྱུར་བ་དང་ཉམས་པ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་ཟླས་དབྱེ་བའོ།། ཀུན་
ལས་ཀྱང་ནི་མ་ཡིན། དེ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་དབང་པོའི་ཚོགས་ཀུན་ལས་སོ།།
སྐྱོ་བ་མེད་པའི་རྒྱུ་ནི་འཆད་པར་འགྱུར་རོ།། ཤེས་སྐྱེད་ནུས་པ་ཐ་དད་ཕྱིར་
ཞེས་བྱ་བ་དེ་དང་ཐག་ཉེ་བ་ཉིད་དུ་ཀྱང་གི་སྒྲ་བརྗོ་བར་བྱ་སྟེ། རིམ་པ་བཞིན་
སྦྱར་བར་བྱ་བ་ཉིད་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ།། དེས་ནི་འདི་ནི་གཏན་ཚིགས་གཞན་སྟོན་
པའི་དོན་ཡིན་ཏེ་ཀྱང་གི་སྒྲས་ནི་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་སྨོས་པ་ཡིན་ནོ།། འབྱུང་
བ་མེད་པ་ལས་སྐྱུ་གུ་ལ་སོགས་པ་བཞིན་ནོ་ཞེས་བྱ་བ་ནི། དཔེར་ན་འབྱུང་

པ་ཕར་ཚུན་ལྟུན་ཅིག་ བྱེད་པ་ཉིད་དུ་མཚོན་པར་འདོད་པ་རྣམས་གཅིག་ཉམས་ན །
ཡོད་པ་མ་ཡིན་པ་དང་མིག་ལ་སོགས་པ་གང་ཡང་རུང་བ་ཉམས་ན་ཤེས་པ་མེད་པ་དེ་
དང་འདྲའོ།། ཤེས་སྐྱེད་ནུས་པ་ཐ་དད་ཕྱིར། ཞེས་བྱ་བ་ནི་འདི་ལྟར་
མིག་གི་དབང་པོ་གཟུགས་ལ་དམིགས་པ་ཅན་གྱི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་སྐྱེད་པར་ནུས······
པ་ཉིད་དུ་རིགས་ཀྱི་སྒྲ་ལ་སོགས་པ་ལ་དམིགས་པ་ཅན་གྱི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་སྐྱེད་པར་
ནུས་པ་ཉིད་ནི་མ་ཡིན་ནོ།། དེ་བཞིན་དུ་རྣ་བ་ལ་སོགས་པ་ཡང་རང་གི་ཡུལ་
ཅན་གྱི་ཤེས་པ་སྐྱེད་པར་ནུས་པར་རིགས་པ་ཡིན་ནོ།། ནུས་པ་ནི་ཁྱད་པར་སོ་
སོར་ངེས་པ་འདི་ཉིད་ཀྱིས་དབང་པོ་རྣམས་དུ་མ་ཉིད་དུ་རྟོག་པ་དང་ཡིད་ཀྱི་རྣམ་པར་
ཤེས་པ་རྟོག་པ་དང་བཅས་པ་དོན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཡུལ་ཅན་དུ་རབ་ཏུ་གྲགས་པ་ཡིན་ནོ།།
དབང་པོ་ལས་དངོས་སུ་སྐྱེ་བ་ཡིན་ན་ནི། ཡུལ་ཐམས་ཅད་ལ་གསལ་བར་སྣང་
བ་ཅན་ཉིད་དུ་འགྱུར་རོ།། དེ་བ་ན་ཡིད་ཀྱི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་དབང་པོ་གཅིག་
གི་སྒོ་ནས་སྐྱེ་བ་ཅིག་པོ་དེ་ཉིད་ཀྱིས་ཀྱང་། བྱ་བ་ཐམས་ཅད་རྫོགས་པ་ཡིན་
པ་དེ་ལྟར་ན། དབང་པོ་གཞན་རྟོག་པ་དོན་མེད་པར་འགྱུར་རོ།། དེ་ཉིད་
ནི་དེ་སྐད་དུ་གལ་ཏེ་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པས་སྟོན་པར་བྱེད་དོ།། དབང་པོ་འདི་
ཚོགས་མ་ལུས་པ་ལས་སྐྱེ་བར་འདོད་པ་གང་ཡིན་པ་དེའི་ཚེ་ན་དབང་པོ་གཅིག་གི་སྒོ་
ནས་སྐྱེ་བ་ཉིད་མེད་པ་ཡིན་ནམ། ཅིན་དབང་པོ་གཅིག་གིས་སྐྱེད་པས་ཡུལ་
ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་དེ་ཅིའི་ཕྱིར་བརྗོད་ཅེ་ན། འདི་སྐབས་དུ་
ཀུན་ལས་སྐྱེ་བ་ཡང་ཁས་བླང་བར་བྱ་སྟེ། དེ་ལ་མ་ཡིན་ན་དབང་པོ་གཅིག་
མེད་ན་ཡང་སྐྱེ་བར་མི་འགྱུར་ན་མཐོང་ངོ་ཞེས་དགོས་སོ།། གཞན་རྣམས་ནི་
མེད་པ་ཡིན་នོ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་མིག་གི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་ལ་སོགས་པའོ།། ཡིད་

ཀྱི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་རྟོག་པ་དང་བཅས་པ་དེ་ཡང་གང་གི་ཚེ་མིག་གི་དབང་པོའི་སྒོ་
ནས་སྐྱེ་བ་དེའི་ཚེ། གཟུགས་ཀྱི་ཡུལ་ཅན་དང་། རྣ་བའི་དབང་པོའི་
སྒོ་ནས་སྐྱེ་བ་ནི་སྒྲའི་ཡུལ་ཅན་དང་། དེ་བཞིན་དུ་དབང་པོ་གཞན་གྱི་སྟོབས་ཀྱིས་
སྐྱེ་བ་ན་དེ་དང་རྗེས་མཐུན་པའི་ཡིན་ནོ། དེ་བས་ན་དབང་པོ་གཞན་མེད་པའི་
སྐྱོན་ཡང་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ནོ་སྙམ་དུ་སེམས་སོ།། དེའི་བློ་དང་འདྲ་བར་ཞེས་
བྱ་བ་ནི་དབང་པོའི་བློ་དང་འདྲ་བར་རོ།། དེ་བས་ན་གསལ་བར་སྣང་བ་ཡིན་
པའི་ཕྱིར་རྣམ་པར་རྟོག་པ་དང་བཅས་པ་ཉིད་ཉམས་པ་ཡིན་ནོ་ཞེས་བྱ་བ་དགོངས་སོ།།
ས་ཆོད་པའི་ཡུལ་དང་ལྷན་ཅིག་ཆུང་བའི་ཡུལ་ན་གནས་པའོ།། སོགས
པའི་སྒྲས་ནི་མ་ཚང་བ་མེད་པ་ལ་སོགས་པ་བཟུང་ངོ་།། ཡིད་ཀྱི་རྣམ་པར་
ཤེས་པ་དེ་ལ་བལྟོས་པ་མེད་པ་ཞེས་བྱ་བ་ནི། དབང་པོ་དང་ཡུལ་ཆོད་པ་ལ་
སོགས་པ་ལ་ལྟོས་པ་མེད་པ་ཡིན་དེ། ཆོད་པ་ལ་སོགས་པ་ཡོད་ན་ཡང་སྐྱེ
བའི་ཕྱིར་རོ།། ཡིད་ཀྱི་རྣམ་པར་ཤེས་པའི་རྟེན་ཉིད་ལ་སེམས་དང་བཅས་པ
ཉིད་ཀྱི་ཁྱབ་པ་ཡིན་ལ་དེ་ལ་ཡང་དེ་དང་འགལ་བའི་སེམས་མེད་པ་ཉིད་ཡིན་པ་དེ་ལྟར
ན་ཁྱབ་པར་བྱེད་པ་འགལ་བ་དམིགས་པ་ཡིན་ནོ།། སེམས་དང་སེམས་མེད
པའི་ཉེ་བར་ལེན་པའི་ངོ་བོས་འགལ་བར་བཀྲོག་པ་ན་གནོད་པ་ཅན་གྱི་ཚད་མ་ཡིན
ནོ། །དེ་བས་ན་ལྡོག་པ་ཐེ་ཚོམ་ཟ་བ་མ་ཡིན་ནོ། དེ་ཡང་འདིག་ནས
སྟོན་པར་འགྱུར་རོ།། མིང་དང་གཟུགས་ཀྱི་ཞེས་བྱ་བ་ལ་མིང་ནི་སེམས་དང་
སེམས་ལས་བྱུང་བའོ།། གཟུགས་ནི་དབང་པོ་དང་བཅས་པའི་ལུས་སོ།། ངེས་
པ་ཅན་མ་ཡིན་པ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་དབང་པོ་རྣམས་ཕན་ཚུན་མ་ཚང་བ་སྲིད་པའི་ཕྱིར་རོ།།
འདིས་ནི་འདི་སྐད་དུ་ལྷན་ཅིག་གནས་པ་ཙམ་ནི་གཏན་ཚིགས་མ་ཡིན་གྱི། འོན་

ཀྱང་ངེས་པ་ཡིན་དེ་དེ་མི་མཐུན་པའི་ཕྱོགས་ལ་འཇུག་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ།། མ་ངེས་པ་ཉིད་མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་བརྗོད་དེ། དེ་ནི་གཞན་ལ་ཡང་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་ལ་དེ་ནི་ལྷན་ཅིག་གནས་པ་དང་བྲལ་བ་ཉིད་དོ།། གཞན་ལ་ཡང་ཞེས་བྱ་བ་ནི་ལུས་དང་དབང་པོ་དག་ལ་ཡང་ངོ་། འདི་ལས་གཟུགས་དང་བྲལ་བ་ལས་གཟུགས་མེད་པ་སྟེ་གཟུགས་མེད་པའི་ཁམས་ཞེས་གང་རབ་ཏུ་གྲགས་པའོ།། དེར་གཟུགས་ཀྱི་འདོད་ཆགས་དང་བྲལ་བར་སྐྱེ་བར་འགྱུར་རོ།། དེ་བས་ན་གཟུགས་འཕེན་པར་བྱེད་པའི་ལས་མེད་པའི་ཕྱིར་ལུས་དང་དབང་པོ་མེད་པར་ཡང་ཡིད་ཀྱི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་ཡོད་པ་ཡིན་ནོ།། འགའ་ཞིག་གི་ཚེ་གཞན་དེ་ལྟ་བུར་གྱུར་པའི་ཁམས་ངེད་ལ་མ་གྲུབ་བོ་ཞེས་ཟེར་ན། དེའི་ཕྱིར་དཔེ་གཞན་ནི་དེ་ལྟར་ན་འདི་ལ་ཡང་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་སྨོས་ཏེ། གཏན་ཚིགས་འདི་མ་གྲུབ་པ་ཡིན་ནོ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་ངེས་པ་དང་ལྷན་ཅིག་གནས་པའི་ཞེས་བྱ་བ་གང་ཡིན་པ····འདིའི་འོ།། གཏན་ཚིགས་མ་གྲུབ་པ་ཡིན་ནོ་ཞེས་བྱ་བ་ལ་འདི་ལྟར་དབང་པོ་དང་བཅས་པའི་ལུས་འགྱུར་བའི་སྒོ་ནས་དངོས་སུ་འགྱུར་བ་ཉིད་ཀྱི་རྒྱུ་ཉིད་དུ་གཟུང་བ་ཡིན་གྱི། རྣམ་པ་ཇི་ལྟར་ཡང་རུང་བ་ནི་མ་ཡིན་ནོ།། དབང་པོ་འགྱུར་བའི་སྒོ་ནས་དངོས་སུ་ཡིད་ཀྱི་བློ་འགྱུར་བ་ན་ཡིན་ནོ་ཞེས་སྟོར་བསྟན་ཟེར་ཏོ།། དེ་ཉིད་ནི་འདི་ལྟར་ཁ་བོ་ཅག་གིས་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་སྨོས་སོ།། ཚ་སྟེ་རྣམ་པ་འགའ་ཞིག་གིས་ནི་འགྱུར་བའི་རྒྱུ་ཉིད་དུ་གཟུང་བར་འདོད་དོ་ཞེ་ན། དེའི་ཕྱིར་ཕན་འདོགས་པར་བྱེད་པ་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་བརྗོད་དོ།། སོ་བཏང་བ་ལས་སྐྱེས་པའི་ཡོན་ཏན་ནི་སོ་བཏང་བར་བྱ་བའི་རྫས་ཀྱི་དེན་ཅན་གཟུགས་ལ་སོགས་པའོ།། མེ་ལས་ཞེས་བྱ་བ་ནི་ལྷ་པའོ།། འདིས་ཞེས་བྱ་བ་ནི་གང་ཞིག

ཡོད་ཉིད་ཕན་འདོགས་བྱེད་ཅེས་བྱ་བའི་ཚིགས་སུ་བཅད་པའི་ཆ་འདིས་སོ།། དེ་ནི་
འདིར་རྒྱུ་དང་འབྲས་བུའི་དངོས་པོ་ལ་རྒྱུ་ལ་སྔར་འབྱུང་བ་ཅན་གྱི་འབྲས་བུ་འམ།
རེ་དང་ལྷན་ཅིག་འབྱུང་བ་ཅན་ནམ། གང་ཕྱིས་འབྱུང་བ་ཅན་དེ་ལ་རྒྱུའི་སྐད་
ཅིག་མས་ཆོད་པ་སྐད་ཅིག་མ་གསུམ་པ་ལ་སོགས་པར་འབྱུང་བ་ཅན་ནམ། ཡང་
ན་རྒྱུའི་སྐད་ཅིག་མས་མ་ཆོད་པ་སྐད་ཅིག་མ་གཉིས་པར་ཡོད་པ་ཉིད་དུ་ཐག་ཏུ་བར་
གནས་པའི་མཚན་ཉིད་ཅན་དེ། རྣམ་པར་རྟོག་པ་བཞིར་གྱུར་ན། དེ་ལ་
རེ་ཞིག་དང་པོ་དག་ནི་བསྟན་བཅོས་མཛད་པ་ཉིད་ཀྱིས་གསལ་བར་གསུངས་ཏེ། རྒྱུ་
ལས་སྔར་གྲུབ་པ་འམ། རེ་དང་ལྷན་ཅིག་འབྱུང་བའི་ངང་ཚུལ་ཅན་ནི་འབྲས་
བུ་མ་ཡིན་ནོ།། ཞེས་གང་སྨྲས་པ་ཡིན་ནོ།། རྣམ་པར་རྟོག་པ་བར་
མ་ལ་ཡང་འབྲས་བུ་རྒྱུ་མེད་པ་ཅན་ཉིད་དུ་འགྱུར་ཏེ། སྐད་ཅིག་མ་གསུམ་
པར་འབྱུང་བ་ཅན་ཉིད་ཡིན་ན། ཞིག་པ་ལས་སྐྱེ་བར་ཐལ་བར་འགྱུར་བའི་
ཕྱིར་རོ།། དེ་བས་ན་འདི་ལ་རྣམ་པར་རྟོག་པ་བཞི་བ་སྲིད་པར་འགྱུར་རོ། །
དེ་ལྟ་ཅི་ཁང་ཁོ་ནས་སྐད་ཅིག་མ་དང་པོ་ལ་རྒྱུ་ཡོད་པ་ཉིད་ཡིན་ལ་གཉིས་པ་ལ་……
འབྲས་བུ་ཡིན་པ་དེ་ཉིད་ཀྱིས་རྒྱུ་མ་ཞིག་པ་ལས་འབྲས་བུ་སྐྱེ་བ་ཡན་དེ། སྐད་
ཅིག་མ་དང་པོ་ལ་རྒྱུ་མ་ཞིག་པ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་རོ།། དེ་ལྟར་ན་རྒྱུ་ཡོད་པ་སྔོན་དུ་
སོང་བ་ཅན་འབྲས་བུའི་ཡོད་པ་ཡིན་པར་འགྱུར་ཏེ། དཔེར་ན་ཞིག་ནས་མེད་
པ་སྐད་ཅིག་མ་གཉིས་པ་ལ་རྣམ་པར་འཇོག་པ་ན་ཡང་མེད་པ་སྔོན་དུ་སོང་བ་ཅན་མ་
ཡིན་པ་ལྟ་བུའོ།། དེ་ཉིད་ནི་འོ་ན་ཅི་ཡིན་ཞེ་ན། རྒྱུ་ཡོད་པ་ཉིད་ཉེ་བ་
ལས་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་སྟོན་པར་བྱེད་དོ།། དུས་མཚུངས་པ་ཅན་དང་ལྷན་ཅིག་
འབྱུང་བའི་ངང་ཚུལ་ཅན་གྱི་ཡོད་པ་ཉིད་ནི་འབྲས་བུ་ཉིད་ཡོད་པ་ན་ཡིན་ནོ།། ཞེས་

ཁ་བའི་སྐབས་དང་སྦྱར་རོ།། གྲུབ་པ་ནི་འབྲས་བུ་ཉིད་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ།།
ཞེས་བྱ་བ་ནི་རྒྱུ་ལས་སྔར་འབྱུང་བ་ཅན་ནི་སྔར་ཡོད་པ་ཉིད་དུ་གྲུབ་པ་དང་། ལྷན་
ཅིག་འབྱུང་བ་ཅན་ཡང་རྒྱུ་དང་དུས་མཉམ་དུ་གྲུབ་པ་ཡིན་དེ། གྲུབ་པ་ལ་
ཅུང་ཞིག་ཀྱང་བྱར་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ནོ།། ཐ་དད་པ་དང་ཐ་དད་པ་མེད་པའི་རྒྱུ་
དག་ནི་ཞེས་བྱ་བ་ལ་ཉེ་བར་ལེན་པའི་རྒྱུ་ནི་ཐ་དད་པ་མེད་པའི་རྒྱུ་ནོ།། ལྷན་
ཅིག་བྱེད་པ་ནི་ཐ་དད་པའི་རྒྱུ་ནོ།། རྒྱུད་གཞན་ཕན་བཏགས་པར་བྱ་ཞེས་
བྱ་བ་ནི་ཉེ་བར་ལེན་པ་མ་ཡིན་པར་གྱུར་པའི་རྒྱུས་ཕན་གདགས་པར་བྱ་བ་ཡང་ཞེས་
བྱ་བའི་དོན་ནོ།། རྒྱུ་མཚན་གྱི་བདུན་པ་རྫོང་པ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་འདི་ཡོད་ན་འདི་འབྱུང་
ངོ་ཞེས་བྱ་བའི་བདུན་པ་གང་ཡིན་པ་འདི་ཡིན་ནོ།། ཡོད་པའི་མཚན་ཉིད་
ཅན་གྱི་བདུན་པ་ལ་རྒྱུ་མཚན་གྱི་བདུན་པར་བསྟན་པ་ཡིན་ནོ།། དེ་ལས་སྐྱེས་
པའི་ཞེས་པའི་རྒྱུའི་ལྔ་པས་ཞེས་བྱ་བ་ནི་འདི་སྐྱེ་བས་འདི་སྐྱེའོ་ཞེས་བསྟན་པ་འདད་
ལའོ།། དེ་ལས་ཞེས་བྱ་བའི་སྒྲ་རྒྱུར་བརྗོད་པ་ལས་ལྔ་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་རྒྱུ་
ཡིན་ལ། དེས་རྒྱུ་ལྔ་ནས་ཡོད་པ་ཉིད་དུ་བསྟན་པ་ཡིན་ནོ།། ཕྱུལ་དུ་
བྱུང་བ་ཅི་ཞིག་བསྟན་པར་འགྱུར་དེ། འགའ་ཞིག་ཀྱང་མ་ཡིན་ནོ།། ལྷན་
ཅིག་འབྱུང་བ་ཅན་ཉིད་ལ་འདི་ཡོད་ན་ཞེས་བྱ་བའི་རྒྱུ་མཚན་གྱི་བདུན་པ་ངེས་པར་
གཅིག་ལ་གཞག་པར་ནུས་པ་ཡིན་དེ། ཅིག་ཅར་སྐྱེ་བ་ཡིན་ན་གཅིག་རྒྱུ་
མཚན་ཉིད་དུ་རྣམ་པར་རྟོག་པར་བྱེད་པའི་ཁྱད་པར་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ།། དེ་
བས་ན་འདི་ཡོད་ན་འདི་འབྱུང་ངོ་ཞེས་བྱ་བའི་སྦྱོར་བ་ལ་ཡང་ཅིག་ཅར་གཅིག
འབྱུང་བ་ཡིན་ནོ་ཞེས་བྱ་བའི་དོན་འདིར་འགྱུར་རོ།། དེ་ཉིད་ནི་དེ་བས་ན་
འདི་སྐད་དུ་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་སྨོས་པ་ཡིན་ནོ།། དེ་ལྟར་ནི་འགྱུར་ན་

ལྷན་ཅིག་འབྱུང་བ་ཉིད་ཀྱིས་རྒྱུ་དང་འབྲས་བུའི་ངོ་བོ་ཡིན་ན། ངེས་
པ་མེད་པར་རྒྱུ་དང་འབྲས་བུའི་ངོ་བོ་ཡིན་ན། ངེས་པ་མེད་པར་རྒྱུ་
དང་འབྲས་བུའི་དངོས་པོ་འདོད་པ་ཉིད་ཡིན་ཏེ། དཔེར་ན་སེམས་དང་
སེམས་ལས་བྱུང་བ་ལ་སོགས་པ་ལྟ་བུའོ་ཞེས་བསྟན་པར་བྱ་བ་དེའི་ཕྱིར། གང་
ལ་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་སྨོས་ཏེ། གང་ཁོ་ནས་ཅིག་ཉིད་རྒྱུ་ཡིན་པ་དེ་ཉིད་
ཀྱིས་འབྲས་བུ་མ་ཡིན་ཏེ་ཞེས་བྱ་བར་སྨྲ་རོ།། རྒྱུ་མཚན་ཐ་དད་པས་རྣམ་
པར་བཞག་པའི་རྒྱུ་དང་འབྲས་བུ་དག་ནི་རྒྱུ་གཅིག་གིས་རྣམ་པར་བཞག་པ་འགལ་
བའི་ཕྱིར་རོ།། རྗེས་སུ་འགྲོ་བའི་ངེས་པ་དེ་དང་འདྲ་བ་དག་ནི་ཞེས་བྱ་བ་ནི་
སྔ་ཕྱིར་འབྱུང་བའི་མཚན་ཉིད་ཅན་དག་ནིའོ།། འདི་ལ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་འཇིག་
རྟེན་པ་རོལ་ལ་རྣམ་པར་སྣང་བ་ལའོ།། གལ་ཏེ་འདིས་མངལ་ལ་སོགས་པར་
སྣང་ལུས་འབའ་ཞིག་དམིགས་ལ། ཕྱིས་དེའི་ནུས་པ་ལས་སྐྱེ་བའི་བློ་དམིགས་
པ་དེའི་ཚེ་འདིའི་རྗེས་སུ་འགྲོ་བ་ངེས་པར་འགྱུར་ན། རྣམ་པ་འདི་སྲིད་མ་
ཡིན་ཏེ། །ཐམས་ཅད་དུ་བདག་ཉིད་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ།། རང་ཉིད་ཀྱི་ལུས་
ལྡོག་པ་ནི་ཤི་བ་ལས་འགྱུར་ཞིང་དེ་ལ་ཡང་འདི་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་དུ་ཡོད་པ་མ་
ཡིན་པ་དེ་ལྟར་ན་གང་གིས་ལྡོག་པ་མཐོང་བར་འགྱུར་རོ།། ཅིའི་ཕྱིར་ལུས་དེ་
ལ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་གཞན་གྱི་ཤི་བའི་ལུས་ལའོ།། དུས་དེར་ཞེས་བྱ་བ་ནི་གཞན་
ནི་ཤི་བའི་ལུས་ཀྱི་གནས་སྐབས་སོ།། ལུས་རྟེན་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཞེས་བྱ་
བ་ནི་བརྗོད་པ་དངོས་པོ་རྣོ་བོར་གྱུར་པས་རྟེན་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཞེས་རྟོག་པར་[illegible]
བྱའོ།། བློ་ཙམ་ཉིད་ཀྱི་ནི་ཞེས་བྱ་བ་ནི་ཞེས་བློ་ནི་ཁྱད་པར་འདོད་པ་ཉིད་ནི་
སྨྲ་བ་ལ་སོགས་པ་ལ་རྒྱུ་ཉིད་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ།། གང་ཞིག་བདང་གི་འབྲས་བུ་

ཡིན་པ་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པའི་སྦྱོར་བ་ལ། མ་གྲུབ་པ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་གང་
ཞིག་གང་གི་འབྲས་བུ་ཡིན་པ་དེ་ནི་དེ་ན་འབྱུང་བ་མ་ཡིན་ཏེ། དཔེར་ན་ས་
བོན་ལ་སོགས་པ་མེད་པའི་སྨྱུ་གུ་ལྟ་བུའོ།། ཡིད་ཀྱི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་ཡང་
དབུགས་འབྱུང་རྔུབ་བ་དང་། དབང་པོ་དང་བློ་འི་འབྲས་བུ་ཡིན་ནོ་ཞེས་བྱ་
བར་སྦྱོར་བ་བཤད་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་ལའོ།། གང་ཞིག་གང་གི་རྒྱུ་ཅན་ཡིན་
པ་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་ལ་གཞན་གང་ཞིག་ཅེས་བྱ་བ་ནི་འབྲས་བུ་སྟོན་པའོ།།
གང་ལ་གང་གི་རྒྱུ་ཡོད་པ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་འབྲུ་མང་པོ་པའོ།། དེ་ནི་འབྲས་བུའོ།།
རྒྱུ་མེད་པ་མ་ལུས་པ་ཡོད་ན་འགྱུར་རོ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་བསྒྲུབ་པར་བྱ་བ་གཅིག་གོ།
གནས་པ་ན་ལྡོག་པར་མི་འགྱུར་ཏེ། ཞེས་བྱ་བ་ནི་གཉིས་པའོ།། ཡོད་
པ་འམ་གནས་པ་ན་སྒྲོ་མ་ཡོད་པ་འམ་ལྡོག་པ་མེད་པ་ལྟ་བུར་ཞེས་བྱ་བ་ལ།
ཡོད་པ་ན་ཡོད་པ་འམ་གནས་པ་ན་ལྡོག་པ་མེད་པ་ཞེས་བྱ་བར་སྦྱར་བར་བྱའོ།།
བསྒྲུབ་པར་བྱ་བ་གཉིས་པ་ལ་ལྟོས་ནས་ཁྱབ་པར་བྱེད་པ་འགལ་བ་དམིགས་པའོ།།
ཞེས་བྱ་བ་ནི་འབྲས་བུ་ལྡོག་པ་ལ་རྒྱུ་ལྡོག་པ་ལ་རྒྱུ་ལྡོག་པས་ཁྱབ་པའོ།། དེ་དང་
འགལ་བ་ནི་རྒྱུ་མ་ལོག་པའོ།། གཏན་ཚིགས་སྔ་མ་ནི་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པས
གཞན་གྱི་བསམ་པའི་དོགས་པ་བསུ་བ་ཡིན་ནོ་གཏན་ཚིགས་སྔ་མ་ནི་གང་ཞིག་གང་
གི་ཚེ། རྒྱུ་ཚོགས་པ་ཅན་ཡིན་པ་དེ་ནི་དེའི་ཚེ་ཡོད་པར་འགྱུར་ཏེ་ཞེས་བྱ་བ་
ལ་སོགས་པའོ།། འདི་ནི་གྲུབ་པ་ལ་སྒྲུབ་པ་ཡིན་ནོ་ཞེས་བྱ་བ་འདི་དང་སྦྱར་
རོ། །གལ་ཏེ་ཇི་ལྟར་ཡིན་ཞེ་ན། གསོན་པའི་ལུས་ནི་ཞེས་བྱ་བ་ལ་
སོགས་པ་བསྒོམས་སོ།། གཏན་ཚིགས་དེ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་ཞེས་བྱ་བ་ནི། དབུགས་
འབྱུང་བ་དང་རྔུབ་པ་དག་གསལ་བར་བྱེད་པ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་པའི་རྒྱུ་དེའི་ཕྱིར་རོ།།

གཉིས་པ་ཡང་ཞེས་བྱ་བ་ནི་གང་ཞིག་གང་གི་ཚེ་རྒྱུ་ཚོགས་པ་ཅན་ཡིན་པ་དེ་ནི་དེའི་
ཚེ་ཡོད་པར་འགྱུར་ཏེ་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པའོ།། དབུགས་འབྱུང་རྔུབ་ཀྱི་
འབྲས་བུ་ཞེས་བྱ་བ་དེ་ལ་ཡང་རྗེས་སུ་འགྲོ་བ་དང་ལྡོག་པ་ངེས་པ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་
ནོ། །བདག་ཉིད་ཀྱི་མངོན་པར་འདོད་པའི་འཐད་པས་ཞེས་བྱ་བ་ནི་འཇིག་རྟེན་
རྒྱང་ཕན་པའི་མངོན་པར་འདོད་པ་ཉིད་ཀྱི་འཐད་པས་སོ།། དེ་ལྟར་ན་དེ་ཡོད་ན་
ཡོད་པའི་རྗེས་སུ་བྱེད་པའི་ཕྱིར། འདིས་དབུགས་འབྱུང་བ་དང་རྔུབ་པ་དག་
ནི་སེམས་ཀྱི་རྒྱུ་ཉིད་དུ་ངེས་བཟུང་བ་ཡིན་ན་འཐད་པ་འདིས་ཀྱང་སེམས་ཉིད་རྒྱུ་
ཉིད་ཡིན་པར་རྟོགས་པར་འགྱུར་རོ།། དེ་ཉིད་དྲི་བ་སྔོན་དུ་སོང་བས་བསྟན་
པའི་ཕྱིར། ཅིའི་ཕྱིར་ཞེ་ན་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་སྨོས་སོ།། སྨྲད་པ་
ནི་མགར་བ་དག་གིས་ལྤགས་པའི་ཁ་སྦྱར་རོ།། གང་དེ་བུམ་པ་བསྐྱིལ་བ་དང་
ལེན་པར་བྱེད་པ་དེ་ཉིད་སེམས་ཀྱི་དབང་གིས་འཇུག་པ་ཡིན་གྱིས། བུམ་པའི་
རང་གི་ངོ་བོ་ནི་མ་ཡིན་ཏེ། དེ་ནི་ཉེ་བར་ལེན་པ་སྦུ་མ་སྦུ་མ་ལ་རག་ལུས་པ་
ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་རོ།། བསྐྱིལ་བ་དང་ལེན་པར་བྱེད་པ་དེ་ཉིད་ཀྱང་འབད་རྩོལ་ལས་
འབྱུང་བ་དེ་ལྟར་ན་གང་ལས་མ་ངེས་པ་ཉིད་ཡིན། བུམ་པའི་རང་གི་ངོ་བོ་
གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་སེམས་ཀྱི་དབང་གིས་འཇུག་པ་མ་ཡིན་པ་དེ་ལྟར་ན། དེ་ལ་
སེམས་སྔོན་དུ་སོང་བ་ཅན་མེད་ན་ཡང་གཏན་ཚིགས་མི་མཐུན་པའི་ཕྱོགས་ལ་འཇུག་
པ་མ་ཡིན་ནོ། །དོན་གཞན་དུ་གྱུར་པའི་བྱ་བ་མི་འདོད་པ་སྐད་ཅིག་མར་
[illegible]བའི་ མང[illegible] པའི་བུམ་པའི་གཞན་དུ་འབྱུང་བ་ཉིད་འགྲོ་བ་དང་འོང་བ་མ་
ཡིན་ནམ། དེ་ཡང་འབད་རྩོལ་ལས་འབྱུང་བ་ཡིན་ན། ཇི་ལྟར་ན་བུམ་
པའི་རང་གི་ངོ་བོ་འབད་རྩོལ་ལས་མ་ཡིན། གང་གིས་ན་རང་གི་ངོ་བོ་ནི་རང་

གི་ཉེ་བར་ལེན་པའི་རྒྱུར་ལས་ཞེས་བརྗོད་ཅེ་ན། བུམ་པའི་རང་གི་ངོ་བོ་
འགྲོ་བ་ལ་སོགས་པའི་གནས་སྐབས་སུ་འབྱུང་བ་ཅན་ནི་འབད་རྩོལ་ལས་འགྱུར་ས་
དེ་ཉིད་ནི་བདེན་ཏེ། འགྲོ་བ་དང་འོང་བ་ལ་སོགས་པ་བུམ་པ་རང་གི་ངོ་བོ་
ལས་ཐ་དད་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ།། རང་གི་ངོ་བོ་ནི་རང་གི་ཉེ་བར་ལེན་པའི་
རྒྱུན་ལས་ཞེས་བཤད་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་ཉི། བུམ་པའི་རྫས་ཐམས་ཅད་འགྲོ་བ་
དང་འོང་བ་འགྱུབ་པར་བྱེད་པའི་འབད་རྩོལ་ངེས་སྐྱེད་པ་མ་ཡིན་ཏེ། དེ་ལས་
སྣང་ཡང་བུམ་པའི་དམིགས་པའི་ཕྱིར་རོ།། དབུགས་འབྱུང་བ་དང་རྒྱུ་བ་ཡང་
སེམས་ཉིད་ལས་དངོས་པ་ཡིན་ནོ།། དེ་ནི་དབུགས་འབྱུང་བ་དང་རྒྱུ་བ་
དག་གི་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་སྨོས་པ་ཡིན་ནོ།། འདོད་པ་མེད་པ་ན་ཞེས་བྱ་བ་
ནི་དབུགས་འབྱུང་བ་དང་རྒྱུ་བ་དག་གིས་ཀུན་ནས་སློང་བ་འདོད་པ་མེད་པ་ན་འགའ་
ཞིག་གིས་ཆེ་ལོག་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། འགའ་ཞིག་གི་ཆེ་བཟློག་པ་མེད་པ་དེ་
ཡོད་པ་མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་བྱ་བའི་དོན་ཏོ།། དེ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་རང་གི་ངོ་བོར་ཞེས་
བྱ་བར་སྨོས་སོ།། ཞེས་བྱ་བ་ནི། གང་ཞིག་སེམས་ཀྱི་དབང་གིས་རང་
གི་ངོ་བོ་འཇུག་པ་དང་ལྡོག་པ་དེ་ནི་ཞེས་བྱ་བའི་སྒྲུབ་པར་བརྗོད་པའི་ཕྱིར་རོ།།
ཡོད་པར་རབ་ཏུ་གྲགས་པ་ཅན་གྱི་ཞེས་བྱ་བ་ནི་ཡོད་པར་འཇུག་པ་ཅན་གྱི་ནོ།། འཇུག་
པར་བྱེད་པའི་ཕྱིར་ཞེས་བྱ་བ་ནི་ནུས་པའི་ངོ་བོར་གནས་པའི་ནུས་པའི་ངོ་བོ་ཉིད་
ཐོབ་པ་ནི་འཇུག་པ་ཡིན་ཏེ་དེ་བྱེད་པའི་ཕྱིར་རོ།། སྣང་འཇུག་པ་ཁས་ལེན་ན་
ཞེས་བྱ་བ་ནི་གལ་ཏེ་ཡོད་པར་རབ་ཏུ་གྲགས་པ་ཅན་གྱིས་གསལ་བར་བྱེད་པ་ཡིན་ན།
དེའི་ཚེ་དང་ལ་ལ་སོགས་པར་དབུགས་འབྱུང་བ་དང་རྒྱུ་བ་ལས་སྣང་སེམས་ཉིད་ཀྱི་
འཇུག་པ་ཁས་ལེན་པ་ཡིན་ཏེ། དཔེར་ན་སྒྲོན་མ་ཐག་ཉེ་བ་ལས་སྣང་བུམ་པའི་

འཇུག་པ་ལྟ་བུའོ། །དེ་བས་ན་ཡོད་པ་ཉིད་དུ་ཁས་བླངས་པར་ཐལ་བར་འགྱུར་
ཏེ། །ཡོད་པ་ཉིད་ནི་ཇི་སྐད་དུ་བཤད་པའི་འཇུག་པའི་རང་བཞིན་ཉིད་ཡིན་
པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ལྟར་ན་དབུགས་འབྱུང་བ་དང་རྔུབ་པ་མེད་པར་ཡང་སེམས་
ཉིད་ཡོད་པར་ཁས་ལེན་པ་དང་། ཤི་བའི་ལུས་ལ་དབུགས་འབྱུང་བ་དང་རྔུབ་པ་
གསལ་བར་བྱེད་པ་དག་མེད་པའི་ཕྱིར། སེམས་པར་ཡིན་ནོ་ཞེས་བཤད་པ་
གང་ཡིན་པ་དེ་གསལ་བ་ཡིན་ནོ། །ཡང་ན་འཇུག་པ་བྱེད་པའི་ཕྱིར་ཞེས་བྱ་
བ་ནི་རྣམ་པར་རྟོག་པ་གཉིས་པ་འཆད་པ་ཡིན་ཏེ། དེ་ལ་གལ་ཏེ་དེ་དག་གིས་
སེམས་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པས་སྐྱོན་བསྟན་པ་ཡིན་ནོ། །འགྲིབ་པ་ནི་བྲི་བའོ།།
དེ་དག་ཐལ་འགྱུར་མཚུངས་ན་ཡང་ཞེས་བྱ་བ་ནི་ཤི་བའི་ལུས་ལ་དབུགས་འབྱུང་བ་
དང་། རྔུབ་པ་གསལ་བར་བྱེད་པ་དག་མེད་པའི་ཕྱིར་སེམས་ཉིད་མེད་དོ་
ཞེས་བཤད་པ་གང་ཡིན་པ་དང་། ཤི་བའི་ལུས་ལ་དབུགས་འབྱུང་བ་དང་རྔུབ་
པ་དག་ཀྱང་ཅིའི་ཕྱིར་མེད་པ་ཡིན་ཞེས་བརྒལ་ཞིང་བརྟག་པ་མཚུངས་པ་ཡང་ན།།
ཇི་ལྟར་ཤི་བའི་གནས་སྐབས་ཀྱི་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པས་དེ་ཉིད་འཆད་པར་བྱེད་དོ།།
རྗེས་སུ་འཇུག་པར་བྱེད་པ་ཉིད་ཀྱི་རྒྱུ་ནི་སེམས་ཀྱི་སྐད་ཅིག་མ་སྔ་མ་སྔ་མའོ།
འཕེན་པར་བྱེད་པ་ཞེས་བྱ་བ་འདིའི་རྣམ་པར་འགྲེལ་པ་ནི། འཕེན་པར་བྱེད་
པ་ཞེས་བྱ་བ་ཡིན་ནོ།། དེ་སྐད་དུ་འཕེན་པར་བྱེད་པའི་ལས་ཉིད་ཀྱིས་དེ་ལྟ་བུར་
གྱུར་པའི་སེམས་ཀྱི་རྒྱུན་གྱི་ནུས་པའི་ཁྱད་པར་བསྒོམས་པས་གང་དུས་དེ་སྲིད་དུ་ལུས་
དེ་དང་ལྡན་ཅིག་སེམས་གནས་པ་ཡིན་ནོ།། ཞེས་བསྟན་པར་འགྱུར་རོ། །གལ་
ཏེ་སྔོན་བུ་ལ་སོགས་ཞེ་ན། ཞེས་བྱ་བ་སོགས་པ་ནི་དཔེར་ན་སྔོན་བུ་ལ་སོགས་པ་སྒྲོན་
མ་ལ་སོགས་པའི་རྒྱུ་ཡིན་པ་དེ་དང་འདྲ་བར་ལུས་ཀྱང་སེམས་ཀྱི་ཞེས་བྱ་བའི་དོན་ཏོ།།

གལ་ཏེ་སྟོང་བུ་ལ་སོགས་པ་དང་མཚུངས་པའི་ཡོན་ཏན་ཅི་ཞིག་སྟོན་ཅེ་ན། གང་གི་ཚེ་སྟོང་བུ་ལ་སོགས་པའི་ཞེས་བྱ་བ་སྨོས་ཏེ། ཤི་བའི་དུས་ན་ལུས་རླུང་དང་མཁྲིས་པ་ལ་སོགས་པ་དག་གིས་ནུས་པ་མེད་པར་བྱས་པ་དེས་ན། གང་ཞིག་གང་རྒྱུ་ཚོགས་པ་ཅན་ཡིན་པ་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པའི་སྦྱོར་བ་ལ་མ་གྲུབ་པ་ཡིན་པར་འདོད་པ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་གང་ཞིག་གང་གི་ཚེ་རྒྱུ་ཚོགས་པ་ཅན་ཡིན་པ་དེ་ནི་དེའི་ཚེ་འགྱུར་ཏེ། འགའ་ཞིག་གི་ཚེ་རྒྱུ་མ་ཚང་བ་ཉིད་པ་ཅན་གྱི་སྨྱུ་གུ་འབྱུང་བ་ལྟ་བུའོ་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པས་ངས་བཤད་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་ལ་མ་གྲུབ་པར་རོ།། ཤི་བའི་ལུས་ལ་ཉེས་པ་ཉམས་འགྱུར་ཏོ། ཞེས་བྱ་བ་ནི་རིམས་ལ་སོགས་པའི་ཉེས་པ་གང་གིས་སྲོག་ཆགས་ཤི་བ་ན་དེ་རང་ཉིད་ལྡོག་པར་འགྱུར་ཞིང་། ཉེས་པ་ལྡོག་པ་ཡང་མཉམ་པར་འགྱུར་བ་ཡིན་ནོ།། ཉེས་པ་འཁྲུག་པའི་ངོ་བོ་ཅན་གྱི་ནད་མེད་པ་ན་ཡང་ཞེས་བྱ་བ་ནི། རླུང་ལ་སོགས་པའི་ཉེས་པ་རྣམས་འཁྲུགས་པ་མེད་ཀྱི་ངོ་བོ་སྟེ། རང་བཞིན་ག་ལ་ཡོད་པ་ཞེས་བྱ་བར་ཚིག་རྣམ་པར་སྦྱར་རོ།། དེ་ཉེ་བ་ཙམ་ལ་རག་ལུས་པས་འཇུག་པ་ཅན་ཉིད་ལ་བེགས་བྱེད་པ་མེད་ན་ཡོད་པས་ཁྱབ་པ་ཡིན་ཏེ། དེ་དང་འགལ་བ་ནི་མེད་པ་ཡིན་པ་དེ་ལྟར་ན་ཁྱབ་པར་བྱེད་པ་འགལ་བ་དམིགས་པ་ཡིན་ནོ།། སེམས་དེ་ལྡོག་པ་ནི་མེད་ཅེས་བྱ་བ་ནི་ཡང་ལྡོང་བ་མེད་ཅེས་བྱ་བའི་དོན་ཏོ།། ཡང་ལྡོང་བ་ནི་ལྡོག་པ་ཡིན་ཏེ། དཔེར་ན་གྲོང་དུ་སོང་ནས་ལོག་ཅེས་བྱ་བ་ལྟ་བུའོ།། འདས་མ་ཐག་པའི་གཏན་ཚིགས་མངས་པ་ཉིད་དུ་ཞེས་བྱ་བ་ནི། མ་ཉེ་བ་ཙམ་ལ་རག་ལུས་པས་འཇུག་པ་ཅན་གྱི་ཤིང་སོལ་བར་གྱུར་པ་ན་ཡང་མེ་མེད་པ་ན་ཡང་ཕྱིར་ཤིང་དུ་འགྱུར་བ་མེད་པའི་ཕྱིར་དང་། གཏན་ཚིགས་མི་མཐུན་པའི་ཕྱོགས་ལ་འཇུག་པའི་ཕྱིར་རོ།། འཚོ་

བའི་གནས་སྐབས་ན་ཡང་རིམས་ལ་སོགས་པའི་གསོ་བ་བྱེད་པར་མི་འགྱུར་ནའོ།། ཚུང་ཟད་ཚིག་པ་ནི་ཚུང་བའོ།། དེ་སྐད་དུ་ཕྱིར་ལོག་པ་སྲིད་པ་ཅན་ཡོད་ན་གང་ཞིག་གང་མེད་ན་ཡང་མི་འགྱུར་བ་དེ་ལྟར་ན། ཁྱད་པར་དང་བཅས་པའི་གདན་ཚིགས་ནི་མི་མཐུན་པའི་ཕྱོགས་ལ་འཇུག་པ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་བསྟན་པར······ འགྱུར་རོ།། ཡང་འབྱུང་བས་འགྱུར་བ་རྫོགས་པ་ཉིད་ལ་གསོ་བྱ་མ་ཡིན་པའི་འགྱུར་བ་ཉིད་ཀྱི་ཁྱབ་པ་ཡིན་ནོ། དེ་དང་འགལ་བ་གསོ་བར་བྱ་བ་ཉིད་ཡིན་པ་དེ་ལྟར་ན་ཁྱབ་པར་བྱེད་པ་འགལ་བ་དམིགས་པའོ།། རང་དང་འབྲེལ་བའི་དུས་ནི་རང་ཡོད་པ་ཉིད་དུས་སོ།། དེ་ལྟ་ཡིན་ན་ཤི་བའི་ཉེས་པ་མཉམ་འགྱུར་རོ།། ཕྱིར་ཡང་སླེ་བ་བདག་ཏུ་འགྱུར། །ཞེས་བྱ་བའི་ཉེས་པ་འདི་གནས་པ་ཉིད་ཡིན་ནོ།། །གཞན་དུ་གྱུར་པ་ན་ཞེས་བྱ་བ་ནི་གང་གི་ཚེ་མི་ཉིད་དུ་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་བཞིན་གྱུར་པ་དེ་ལས··· དུས་གཞན་དུ་སྲོག་ཆགས་གཞན་ཉིད་དུ་གྱུར་པ་ནའོ། ཁྱད་པར་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་གཞན་སྐད་ཅིག་མ་མ་ཡིན་པ་སྐྱ་བ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར། འབྱུང་བ་རྣམས་གཞན་དུ་གྱུར་པ་ལ་ཡང་ཁྱད་པར་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ནོ།། ༎

༄༅། །ཚད་མ་རྣམ་འགྲེལ་གྱི་འགྲེལ་བཤད། །བམ་པོ་བཞི་བཅུ་རྩ་བཞི་པ། འབྱུང་བའི་རང་བཞིན་ཙམ་ལས་ཡང་འབྱུང་བའི་ངང་ཚུལ་སེམས་གང་ལ་ཡོད་པ་དེ་ནི་འབྱུང་བའི་རང་བཞིན་ཙམ་ལས་ཡང་འབྱུང་བའི་ངང་……ཚུལ་ཅན་ནོ།། དེ་ཉིད་ཀྱི་ཚེ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་ཤི་བའི་ལུས་ཀྱི་གནས་སྐབས་དེ་ཉིད་ཀྱི་ཚེ་ཞེས་བྱ་བའི་དོན་ཏོ།། འགའ་ཞིག་གི་ཚེ་ཡང་མ་ཡིན་ནོ།། ཞེས་བྱ་བ་ནི་གྱུར་པ་གཞན་ལ་ཡང་འགྱུར་བ་མ་ཡིན་ནོ། དེ་ནི་གྱུར་པ་ཉིད་མི་འཐད་པ་ནི་འབྱུང་བའི་བདག་ཉིད་ཀྱི་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་སྨོས་ཏེ། འབྱུང་བའི་བདག་ཉིད་ཀྱི་རང་བཞིན་ལས་མ་འཕོས་པའི་འགྱུར་བའི་ཁྱད་པར་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་མི་རུང་བའི་ཕྱིར་རོ་ཞེས་བྱ་བའི་དོན་ཏོ།། སྔ་མའི་རང་བཞིན་ལས་འཕོས་པ་མེད་པ་ཡང་གྱུར་བར་རིགས་པ་མ་ཡིན་ནོ།། ཉེས་པ་ནི་འབའ་ཞིག་རིམས་ལ་སོགས་པའི་འགྱུར་བའི་རྒྱུ་ཁམས་ལེན་པ་ན། གང་གི་ཚེ་ཉེས་པ་དེ་དང་རྗེས་སུ་མཐུན་པའི་གཉེན་པོ་བསྟེན་པ་བྱས་པ་དེའི་ཚེ་ཡོད་ན། གསོ་བྱ་མེད་པ་མ་ཡིན་ཏེ། འདི་ལྟར་ལས་མི་མཐུན་པ་གཞན་མི་འདོད་པའི་ཚེ་ནའོ།། ཕྱི་རོལ་གྱི་དངོས་པོ་རྣམས་ཀྱང་ ཞེས་བྱ་བ་ནི་ས་ལུ་ལ་ སོགས་པ་རྣམས་ཀྱང་ངོ་།། འཇིགས་པ་ལ་སོགས་པས་རྒྱུ་ཆར་ནི་འབབ་པ་ལ་སོགས་པ་མཚུངས་པ་དག་ལ་ཡང་ངོ་། །དེའི་སོས་ཟིན་བཅད་པ་ལས་ཀྱང་ཞེས་བྱ་བ་ནི་དེའི་སོས་གཟུང་བ་བཅད་པ་ལས་ཞེས་བྱ་བ་ནི་དུག་པའི་ངེ་སྟུ་བའོ།། ཇི་སྲིད་སོས་ཟིན་པ་གསོན་པ་དེ་སྲིད་དུ་ལུས་ལ་དུག་གིས་ཁྱབ་པར་འགྱུར་ལ། ཤི་བ་ན་གཟུང་བའི་ཕྱོགས་ཉིད་དུ་དུག་ཕྱིར་ལོག་ནས་གནས་པར་འགྱུར་རོ་ ཞེས་བྱ་བ་ནི་ངེས་པ་ཡིན་ནོ།། དེ་ཉིད་ནི་ལུས་ལ་ཁྱབ་པར་བྱེད་པ་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པས་འཆད་པར་བྱེད་དོ།།

ད་ལྟར་གཞན་ཡང་ཞེས་བྱ་བ་ནི་དུས་མ་ཡིན་པར་གཟུང་བ་ཡང་ངོ་།། སོས་
གཟུང་བ་བཅད་པ་འམ་གཉེན་པོ་ལ་སོགས་པའི་སྦྱོར་བ་ལས་ཀྱང་དུས་སུ་བཟུང་བ་དེ་
ཅི་སྙེར་ཡང་འཆོ་མི་འགྱུར། གཟུང་བ་ཅིག་ཉིད་ཅེས་བྱ་བ་ནི་གང་གིས་ཚེ་
ཟད་པ་ཅན་ནོ།། དུས་གཞན་དུ་འཆོ་བའི་ཕྱིར་ཞེས་བྱ་བ་ནི། གང་གིས་
ཚེ་དུས་སུ་བཟུང་བའི་ཡུལ་བསྐམས་པ་ལ་སོགས་པར་གྱུར་པ་ཐོབ་པ་ན་གྲོག་ཆགས་
ཀྱི་ཁྲོད་པར་འབྱུང་ངར་འགྱུར་རོ།། གལ་དེ་འཆོ་བ་ནི་འགྱུར་བ་ལ་བལྟོས་པ་
ཡིན་ནོ་ཞེས་བྱ་བ་ལ་དུས་མ་ཡིན་པར་བཟུང་བ་ནི་འབྱུང་བ་གྱུར་པའི་ཁྱད་པར་བརྟན་
པ་ཡིན་ན། དུས་སུ་བཟུང་བ་ནི་བཟློག་པ་ཉིད་ཀྱི་གྱུར་པ་གཞན་ལ་གནས་པ་
ཡང་ཡིན་ནོ།། དེ་བས་ན་མ་མཐོང་བ་ལ་བལྟོས་པ་མེད་པ་རྣམས་ཀྱང་སྐྱེ་བ་
དང་མི་སྐྱེ་བར་འགྱུར་རོ་ཞེ་ན། མ་ཡིན་ཏེ་དེ་ཉིད་ནི་གྱུར་པ་མི་རུང་བའི་ཕྱིར་
རོ་ཞེས་བཤད་ཟིན་ཏོ།། ཞེས་བྱ་བ་ནི་འབྱུང་བའི་བདག་ཉིད་ཀྱི་རང་བཞིན་
ལས་མ་འདོས་པར་གྱུར་པའི་ཁྱད་པར་ནི་མི་རུང་བའི་ཕྱིར་རོ་ཞེས་སྔར་བཤད་ཟིན་
ཏོ།། ཆོས་ཅན་ལས་ཆོས་ཐ་དད་པའི་ཕྱིར་ར་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་ལ་ཆོས་
གཞན་ལོག་པས་ཆོས་གཞན་འབྱུང་བ་ནི་གྱུར་པར་རྟོག་པ་ཡིན་ནོ།། ལྡོག་པ་
དང་འཇུག་པར་འགྱུར་བའི་ཆོས་དེ་ཆོས་ཅན་ལས་ཐ་དད་པའམ། ཐ་དད་པ
མ་ཡིན་པར་འགྱུར་གྲང་ན། གལ་དེ་ཐ་དད་པའི་ཡིན་པ་དེའི་ཚེ་དེའི་གནས་
སྐབས་ཅན་ཉིད་ཀྱི་ཆོས་ཅན་ཡིན་པ་དེ་ལྟར་ན་རེ་ཞིག་ཆོས་ཅན་གྱུར་པ་ནི་མ་ཡིན་ནོ།།
ཆོས་སྤྱི་མ་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་དུ་ལྡོག་པ་དང་སྐྱེ་མ་འབྱུང་བ་ཡིན་པ་དེ་ལྟར་ན་གང་
ལས་གྱུར་པ་ཡིན། གང་ལས་བདག་ཉིད་དུ་གྱུར་པའི་རང་བཞིན་གཅིག་རྗེས་
སུ་འཇུག་པ་དང་། གནས་སྐབས་ཐ་དད་པ་དེ་ལ་གཞན་གྱུར་པར་རྣམ་པར་

འཇོག་པ་ཡིན་གྱི། ཆོས་ཅན་ལས་ཆོས་དག་ཐ་དད་པ་ཡིན་ན། རང་བཞིན་
གཅིག་གི་རྗེས་སུ་འཇུག་པ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ནོ།། དེ་དག་ནི་ཆོས་ཅན་གཅིག་གི་བདག་
ཉིད་ཡིན་ལ། དེ་ཡང་ཐ་དད་པ་ཡིན་པ་དེ་ལྟར་ན་བདག་ཉིད་དུ་གྱུར་པའི་
རང་བཞིན་གཅིག་གི་རྗེས་སུ་འཇུག་པ་མ་ཡིན་ནོ།། འགའ་ཞིག་གིས་ཡང་རབ་
ཏུ་འཇུག་པ་དང་ལྡོག་པར་གྱུར་པའི་ཆོས་གཉིས་ལ་གནོད་པར་དམིགས་པའི་མཚན་
ཉིད་ཀྱིར་གྱུར་བ་མཐོང་བའི་ལམ་ལ་འཇུག་པ་མ་ཡིན་པ་དེ་ལས་ན། དེ་འདྲ་
བ་དེ་ནི་མཁས་པ་རྣམས་ཀྱི་མེད་པའི་ཐ་དད་ཀྱི་ཡུལ་ཉིད་ཡིན་ནོ།། ཅི་སྟེ་
ཆོས་ཐ་དད་པ་མེད་པ་ཡིན་པ་དེ་ལྟར་ན་ཡང་ཆོས་ཅན་གཅིག་གིས་རང་བཞིན་ལས་
འཇུག་པ་དང་། ལྡོག་པར་འགྱུར་བ་དག་ཐ་དད་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་ཆོས་ཅན་དང་
འདྲ་བ་གཅིག་ཉིད་ཡིན་པ་དེ་ལྟར་ན། ཅི་ལ་རྟེན་ནས་ཆོས་ཅན་ནམ་ཆོས་གྱུར་
པ་ཡིན་ཙང་བ་ཡང་མ་ཡིན་ཏེ། ཡོངས་སུ་གྱུར་པའི་རྟེན་ཆོས་རྣམས་ནི་ཐ་དད་
པ་ཐ་དད་པ་མེད་པ་དག་ཏི་ཙང་བའི་ཕྱིར་རོ།། འབྱུང་བ་རྣམས་ལས་ཐ་དད་པ་
ཡིན་ན་ནི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་གཞན་ཉིད་དུ་ཐལ་བ་དང་། ཐ་དད་པ་ཉིད་མ་ཡིན་ན་ཆོས་
ཅན་དང་འདྲ་བ་རྣམས་ཀྱང་ཐ་དད་པར་མི་འགྱུར་རོ།། རྟག་ཏུ་མངོན་པར་མི་
གསལ་བའམ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་གྱུར་པ་གཞན་ལ་ཡང་མངོན་པར་མི་གསལ་བ་ཞེས་བྱ་
བའི་དོན་ཏོ། དེ་ཉིད་ཀྱི་ཚེ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་ནད་དག་གིས་བྱས་པའི་མི་མཐུན་པའི་
གནས་སྐབས་ན་ཡང་ངོ་།། གྱུར་པ་དང་གསལ་བ་ཡིན་ཏེ་ཞེས་བྱ་བ་ལ་གྱུར་
པ་ནི་འབྱུང་རྣམས་སེམས་མངོན་པར་གསལ་བ་དང་རྗེས་སུ་མཐུན་པར་འགྱུར་རོ།།
གསལ་བ་ནི་སེམས་སྐྱེ་བའོ།། ཁྱད་པར་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་གྱུར་
གྱུར་པ་གཞན་དང་དེའི་ཚེ་རང་བཞིན་མཚུངས་པ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་རོ།། གལ་ཏེ་དེ་

ལ་ཆོས་གཞན་ཉིད་སྐྱེ་བ་དེ་བས་ན་འབྱུང་བ་རྣམས་གྱུར་པ་ཉིད་ཡིན་ནོ།། ཞེ་ན་
གཞན་ཉིད་ཡིན་ན་ཞེས་བྱ་བ་མ་སོགས་པ་སྨོས་ཏེ། འབྱུང་བ་ད་ཀ་ལས་དེ་ཁོ་
ན་ཉིད་ལྷག་པར་འགྱུར་ཏེ། ཆོས་ཐ་དད་པ་ཁས་ལེན་པའི་ཕྱིར་རོ།། དེ་
ཁོ་ན་ཉིད་གཞན་དུ་ཐལ་བ་སང་རྒྱ་སྟེ། དེ་ལྟར་ན་ཡང་ར་ཞིག་ཆོས་དང་འབྲེལ་
པའི་ཆོས་ཅན་དུ་གྱུར་པ་ཡིན་པར་འགྱུར་བ་ཡིན་པར་འགྱུར་རོ་ཞེ་ན། དེའི་
ཕྱིར་དེ་དཔེ་འབྲེལ་བ་ཞེས་བྱ་བ་སྨོས་པ་ལ། དེ་དང་ཞེས་བྱ་བ་ནི་ཆོས་ཅན་
དང་ངོ།། འབྱུང་བ་ལས་ཆས་སྐྱེ་བ་མ་ཡིན་ཏེ་ཁྱད་པར་ཅན་མ་ཡིན་པ་ལས་
སྐྱེ་ན་ནི། རྟག་ཏུ་སྐྱེ་བར་ཐལ་བའི་ཕྱིར་རོ།། དེ་བས་ན་དེ་ལས་བྱུང་
བའི་མཚན་ཉིད་ཅན་གྱི་འབྲེལ་བ་མ་ཡིན་ནོ།། དེའི་བདག་ཉིད་ཀྱང་མ་ཡིན་ཏེ་
ཐ་དད་པའི་ཕྱིར་རོ།། ཉེ་བར་ལེན་པ་ཅན་གྱི་འགྱུར་བ་ལ་ཉེ་བར་ལེན་པའི་
འགྱུར་བས་ཁྱབ་པ་ཡིན་ལ། དེ་འགྱུར་བ་མེད་པ་འདིར་དམིགས་པ་དེ་ལྟར་
ན་ཁྱབ་པར་བྱེད་པ་འགལ་བ་དམིགས་པ་ནི། འདི་ནི་ཐལ་བ་བསྒྲུ་བའོ།། གལ་
ཏེ་ལུས་ཉེ་བར་ལེན་པར་འདོད་པ་དེའི་ཚེ་ལུས་འགྱུར་བ་མེད་པར་སེམས་འགྱུར་བར་
མི་འགྱུར་ན། འགྱུར་བ་དེ་བས་ན་ལུས་ཉེ་བར་ལེན་པ་མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་
བཟློག་པའོ།། དེ་ཡང་ཕྱིས་འཆད་པར་འགྱུར་རོ།། འགྱུར་བ་ནི་འདིར་ན།
སྦྲུལ་ལ་སོགས་པ་ཐག་ཕྱི་བ་ལས་སྐྲན་མ་འགྱུར་བ་མེད་པར་ཡང་འདྲ་འགྱུར་བ་དེ་
བས་ན། སྐྲོན་མའི་དཔེ་བསྒྲུབ་པར་བྱ་བས་སྟོང་བ་ཡིན་ནོ་ཞེ་ན། དེའི་ཕྱིར་
སྦྲུལ་ལ་སོགས་པས་ཀྱང་ཞེས་བྱ་བ་སྨོས་ཏེ། སྔགས་པའི་སྔགས་ཀྱི་མཐུ་དང་ལྡན་
པས་བྱིན་གྱིས་བརླབས་པ་མ་སོགས་པ་གཟུང་ངོ།། དེ་ལྟར་ན་འགྱུར་བ་ལ་སོགས་
པ་ལ། རྒྱ་ལ་སོགས་པའི་འགྱུར་བ་ནི་འཕེལ་བ་དང་འགྲིབ་པའོ།། གང་ཞིག་གང་

ཟིན་ཉེ་བར་ལེན་པ་ཡིན་པར་འགྱུར་བ་མེད་པར་དེ་འགྱུར་བར་ནུས་པ་མ་ཡིན་ནོ་
ཞེས་སྦྱོར་བ་བཤད་པའི་ བསྒྲུབ་པར་བྱ་བ་འདི་ལ་མ་ངེས་པ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ཏེ།
གང་གིས་ཕྱིར་རྒྱུ་ལ་སོགས་པ་དག་ཀྱང་ཉེ་བར་ལེན་པར་འགྱུར་བའི་ཀློ་ནས། ས་ལུ་ལ་
སོགས་པའི་འགྱུར་བའི་རྒྱུ་མ་ཡིན་ནམ། གལ་ཏེ་གང་ཞིག་འགྱུར་བས་གང་ཞིག་འགྱུར་
བས་དེའི་ཉེ་བར་ལེན་པ་ཡིན་ནོ་ ཞེས་བྱ་བའི་སྒྲུབ་པར་བྱ་བ་འདི་ཡིན་པ་དེའི་ཚེ་རྒྱུ་
ལ་སོགས་པའི་ཉེ་བར་བཀོད་པས་མ་ངེས་པར་འགྱུར་རོ། འདི་ལྟར་དུ་ཉེ་
བར་ལེན་པར་འགྱུར་བ་མེད་པར་ཉེ་བར་ལེན་པ་ཅན་གྱི་འགྱུར་བ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་གྱི།
འོན་ཀྱང་ཉེ་བར་ལེན་པའི་འགྱུར་བ་ཉིད་ཀྱིས་ཞེས་སྨྲ་བ་ན། དོན་གྱིས་གང་
འགྱུར་བས་གང་ཞིག་འགྱུར་བ་དེ་ནི་དེའི་ཉེ་བར་ལེན་པ་ཡིན་ནོ་ཞེས་དམ་བཅས་པ་
ཡིན་ནོ།། གདོན་མི་ཟ་བར་ཉེ་བར་ལེན་པ་དང་། ཉེ་བར་ལེན་པ་
ཅན་དག་གི་འགྱུར་བ་འདོད་པས་གང་འགྱུར་བས་གང་ཞིག་འགྱུར་བ་དེ་ནི་དེའི་ཉེ་
བར་ལེན་པ་ཡིན་ནོ་ཞེས་དམ་བཅའ་བར་བྱའོ། དེ་བས་ན་མ་ངེས་པ་སྟོན་པ་
ཡིན་ནོ་སྙམ་དུ་དགོངས་སོ།། དེ་ལ་རྒྱུ་ལ་སོགས་པ་ལྷན་ཅིག་བྱེད་པ་ཞེས་བྱ་
བ་ལ་སོགས་པ་མ་ངེས་པ་སེལ་བར་བྱེད་དོ།། ཡོ་ས་སུ་ཉམས་པ་ནི་ཟད་པའོ།
དེ་སྐད་ཀྱང་མངོན་པར་འདོད་པ་གང་ཞིག་ཡོད་པ་དང་མེད་པའི་མཚན་ཉིད་ཅན་གྱི་
འགྱུར་བས་འབྲས་བུའི་རྒྱུན་ཡོད་པ་དང་མེད་པའི་མཚན་ཉིད་འགྱུར་བར་འགྱུར་བ་
དེ་ནི་དེའི་ཉེ་བར་ལེན་པ་ཡིན་ནོ་ཞེས་བྱ་བ་དེ་ལྟར་བསྒྲུབ་པར་བྱ་བ་ཡིན་གྱི་དེ་ལྟ་
བུར་གྱུར་པའི་འགྱུར་བ་རྒྱུ་ལ་སོགས་པ་ཉམས་པ་མང་ས་ལུ་ལ་སོགས་པ་ལ་ཡོད་
པ་མ་ཡིན་པ་དེ་བས་ན་མ་ངེས་པ་མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་བསྟན་པར་འགྱུར་རོ།།
གལ་ཏེ་གང་ཞིག་འགྱུར་བས་འགའ་ཞིག་གི་རྒྱུན་ཆད་པ་དེ་ཉེ་བར་ལེན་པ་ཡིན་ན་

དེ་ལྟ་ན་ནི། མི་ཐག་ཉེ་བ་ལས་ས་ལུ་ལ་སོགས་པའི་རྒྱུར་ཆད་པ་ཉིད་ཡིན་ན།
མི་ནི་དེ་དག་གི་ཉེ་བར་ལེན་པ་མ་ཡིན་པ་དེ་ལྟར་ན་མ་ངེས་པ་ཉིད་ཡིན་ནོ་ཞེ་ན།
དེའི་ཕྱིར་མེ་ལ་སོགས་པ་དག་གིས་ནི་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་སྨོས་པ་ས་ཉེ་བར་…
ལེན་པ་ཉིད་འཛོམས་པར་བྱེད་པ་དེ་ལྟར་ན། དེ་ལས་ཉེ་བར་ལེན་པ་འགྱུར་
བའི་ཚོ་ན་ས་དེ་དག་འབྲས་བུ་རྒྱུར་ཆད་པར་བྱེད་པ་ཡིན་གྱི་དངོས་སུ་ནི་མ་ཡིན་ནོ་
ཞེ་ན། དངོས་སུ་གང་ཞིག་འགྱུར་བ་དེ་ནི་དེའི་ཉེ་བར་ལེན་པ་ཡིན་ནོ། ཞེས་
ངེས་བཟུང་བར་བྱ་བ་ཡིན་ནོ།། དེ་བས་ན་མ་ངེས་པ་མ་ཡིན་ནོ།། སོགས་
པ་སྨོས་པས་ནི་གང་ཞིག་གང་གི་ཉེ་བར་ལེན་པ་མ་ཡིན་པ་དེའི་དཔེ་བརྗོད་པར་བྱ་
བ་ཞེས་བྱ་བ་ཞེས་བྱ་བ་ཁོང་ནས་དབྱུང་ངོ་། དེ་ཉིད་ནི་དཔེར་ན་ཞེས་བྱ་བ་ལ་
སོགས་པ་སྨོས་ཏེ། གང་ལ་འགྱུར་བ་སྐྱེད་པའི་ནུས་པ་ཡོད་པ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་
འབྲུ་མང་པོ་བའོ།། དེ་ནི་འདིའི་ཉེ་བར་ལེན་པའི་རྒྱུ་ཅན་མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་བྱ་བ་
ནི་དེ་འགྱུར་བ་མེད་པའི་ཉེ་བར་ལེན་པའི་རྒྱུ་གང་ལ་ཡོད་པ་ཞེས་འདིར་ཡང་འབྲུ་
མང་པོ་བྱའོ།། དེ་རྒྱུ་ཅན་ཞེས་བྱ་བ་ནི་གང་ལ་ལུས་དེའི་རྒྱུ་ཡོད་པ་ཞེས་བྱ་
བར་ཚིག་རྣམ་པར་སྦྱར་རོ།། དེ་ཉིད་ནི་ལུས་ཀྱི་རྒྱུ་ཅན་ཞེས་བྱ་བར་འཆད་པར་
བྱེད་དོ།། དེ་རྒྱུ་ཅན་གྱི་འབྲས་བུ་སྐྱེད་པ་ནི་ཞེས་བྱ་བ་གཞི་མཐུན་པའི་སྡུག་པའོ།།
ལུས་ཀྱི་རྒྱུ་ཅན་གྱི་འབྲས་བུ་སྐྱེ་བ་གང་ཡིན་པ་དེ་སང་བགང་ཞེ་ན། ནུར་ནུར་པོ་
ལ་སོགས་པའི་རིང་ཅན་གྱི་ཞེས་བྱ་བ་སྨོས་ཏེ། ནུར་ནུར་པོ་དང་། མེར་
མེར་པོ་དང་། ནར་ནར་པོ་དང་། མཇིང་འགྱུར་དང་། རྐང་ལག་འགྱུས་
པ་ལ་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པའི་ལུས་ཀྱི་གནས་སྐབས་ལ་ནུར་ནུར་པོ་ལ་སོགས་པའི་
སྒྲས་བསྟན་ཏོ།། འབྲས་བུ་སྐྱེད་པ་ནི་ཞེས་བྱ་བ་འདིའི་བཤད་པ་ནི། ལུས་

ཀྱི་གནས་སྐབས་ཕྱི་མའི་མཚན་ཉིད་ཅན་གྱི་འབྲས་བུ་སྐྱེད་པ་ཞེས་བྱའོ།། དེ་མེད་
པར་ཞེས་བྱ་བ་ནི་ཡིད་ཀྱི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་མེད་པར་རོ།། འབྲས་བུ་གཅིག་ལ་
སོ་སོར་ངེས་པའི་ཕྱིར་ལྷན་ཅིག་གནས་པ་ཡིན་ནོ།། ཞེས་བསྟན་པར་འགྱུར་
རོ། །མེ་དང་ཟངས་མའི་ཉེ་ཉིད་ཅེས་བྱ་བ་ནི་ཐལ་དབྱེ་བའོ།། དཔེར་ན་
ཟངས་མ་ཉེ་བ་ཉིད་དུ་འབྱུང་བ་ལ་ལྷན་ཅིག་བྱེད་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ།། དེ་དང་ལྷན་
ཅིག་གནས་པ་ཡིན་གྱི་ཉེ་བར་ལེན་པ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ནི་མ་ཡིན་པ་དེ་བཞིན་དུ་ལུས་
དང་སེམས་དག་ཀྱང་ཞེས་བྱ་བའི་དོན་ཏོ།། ལུས་དང་སེམས་དག་ཡང་དེ་སྐད་དུ་ཞེས་
བྱ་བ་ནི་ལྷན་ཅིག་གནས་པར་ངེས་པ་མེད་དོ།། སྔར་བཤད་ཟིན་ཏོ་ཞེས་བྱ་བ་
ནི་ལུས་མེད་པར་གཟུགས་མེད་པའི་ཁམས་ཀྱི་ཡིད་ཀྱི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་ཡོད་པའི་
ཕྱིར་རོ་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པས་བཤད་ཟིན་པ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་རོ།། ཡོན་ཏན་
དང་སྐྱོ་ལ་སོགས་པ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་ཡོན་ཏན་དང་སྐྱོ་དང་དེ་དག་དང་ཕོར་ཐུས་པ་གང་
ལ་ཡོད་པ་ཞེས་བྱ་བ་ཐལ་དབྱེ་བ་སྙིང་པོ་ཅན་གྱིས་འབྲུ་མང་པོ་བའོ། སོ་
བའི་སྐྲས་ནི་ལས་བཟུང་ངོ། ཡོད་མེད་དག་དེན་མེད་ཕྱིར་རོ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་བྱེད་
པ་དང་ལྡན་བའི་སྦྱོར་བ་ལ་བྱེད་པ་པོའི་དྲུག་པ་ཡིན་ནོ། ཡོད་པ་དང་མེད་པ་
དག་ནི་གཞན་གྱི་དེན་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ་ཞེས་བྱ་བའི་དོན་ཏོ།། དེ་ནི་ཡོད་པ་འམ་
ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོ་པས་འཆད་པར་བྱེད་དོ།། རྟེན་ཉིད་ལ་བརྟེན་པ་ཕྲུལ་དུ་བྱུང་
བ་བྱེད་པ་ཉིད་ཀྱིས་ཁྱབ་པ་ཡིན་ནོ། དེ་དང་འགལ་བ་ཡང་མི་བྱེད་པ་ཉིད་ཡིན་
པ་དེ་ལྟར་ན་ཁྱབ་པར་བྱེད་པ་འགལ་བ་དམིགས་པའོ།། མེད་པའི་རྟེན་མ་ཡིན་ཏེ་
ཞེས་བྱ་བ་ནི་གཞན་ནི་དངོས་པོ་གྲུབ་པའི་གཞིར་མངོན་པར་འདོད་པ་རྟེན་དུ་འདོད་པ་
ཡིན་ན། རི་བོང་གི་རྭ་དང་འདྲ་བའི་མེད་པ་ཡང་རྟེན་དུ་འགྱུར་ཏེ། གལ་

དེ་འོན་ཅི་ལྟར་ན་རྒྱུ་ཕ་སྐད་དུ་བྱེད་ཅེ་ན། དེ་ཡང་རང་གི་རྒྱུ་ལས་སྐྱེ་བ་ཡིན་
གྱི་ཞེས་བྱ་བ་སློས་ཏེ། སྐྱེད་པར་བྱེད་པ་ཉིད་ཡིན་པའི་ཕྱིར་དེའི་རྒྱུ་ཉིད་ཡིན་ནོ་
ཞེས་བརྗོད་ཀྱི། རྟེན་གྱི་དངོས་པོས་ནི་མ་ཡིན་ཏེ་རྟེན་མེད་པ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་རོ་
ཞེས་བྱ་བའི་དོན་ཏོ།། རྟེན་གཞན་རྟེན་དུ་གྱུར་པ་ལ་བརྟེན་པ་ཡོད་པ་ཉིད་ཀྱིས་
ཁྱབ་པ་ཡིན་ལ་དེ་དང་འགལ་བ་ནི་མེད་པ་ཉིད་ཡིན་པ་དེ་ལྟར་ན། ཁྱབ་པར་
བྱེད་པ་འགལ་བ་དམིགས་པའོ།། ཡོད་ངའི་རྟེན་ཡང་སྦྱོར་བ་དང་པོ་ལ་ལྡོག་
པ་མ་ཡིན་ནས། དེ་ཛེ་ལྟར་ན་རྟེན་ཉིད་ལ་ཡོད་པ་ཉིད་ཀྱིས་ཁྱབ་པར་འགྱུར་
ཞེ་ན། བདེན་ཏེ་འོན་ཀྱང་གཞན་རྟེན་དང་བརྟེན་པའི་དངོས་པོ་འདི་སྐོ་ནས། གཉི་
དང་གཞི་ཅན་གྱི་དངོས་པོ་ལྡན་ཅིག་པར་གྱུར་པ་དགག་འདོད་པའི་ཕྱིར་དེའི་བསམ་པས་
དེ་སྐད་དུ་བརྗོད་དོ།། གལ་ཏེ་མ་ཡིན་རྟེན་ཡོད་པ། །གནས་པའི་རྒྱུ་ནི་
ཡིན་ཞེ་ན། །ཞེས་བྱ་བ་འདིས་ནི་གཞན་གྱི་བསམ་པའི་རྟོགས་པ་བསྟུ་བའོ།།
དེའི་རྟེན་དུ་མངོན་པར་འདོད་པ་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པས་འཆད་པར་བྱེད་དོ།། སྤྱི
མ་མ་གྲུབ་པ་ཡིན་ཉིང་ཞེས་བྱ་བ་ནི་གང་ཞིག་གང་ལ་ཕྱུང་ཟད་ཀྱང་མི་བྱེད་པ་ཞེས་
བྱ་བ་ལ་སོགས་པས་བཀྲུན་ཚོགས་བཤད་པ་གང་ཡིན་པའོ།། གཞན་ནི་ཞེས་
བྱ་བ་ནི་གང་མེད་པ་དེ་རྟེན་མེད་པའི་སྐྱོན་ནས་འགའ་ཞིག་རྟེན་དུ་གྱུར་པ་མ་ཡིན་ཏེ
ཞེས་བྱ་བ་ སྦྱོར་བ་ནི་ནོ། ཁམས་མ་བླངས་ངའི་ཕྱུར་རོ ཞེས་བྱ་བ་ནི་མེད་པའི་
རྟེན་ཁམས་མ་བླངས་པའི་ཕྱིར་རོ་ཞེས་བྱ་བའི་དོན་ཏོ།། རྟེན་ནི་མ་ཡིན་ཏེ་ཞེས་
བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་ནི་གྲུབ་པའི་མཐའ་སྦྱ་བ་ཡིན་ནོ།། གནས་པ་པོ་བདག་
ཉིད་ཅེས་བྱ་བ་ནི་གནས་པ་པོའི་རང་བཞིན་ཉིད་གནས་པ་ཡིན་ནོ་ཞེས་བྱ་བའི་དོན་
ཏོ། །ཕ་དད་ནི་ཡང་ཞེས་བྱ་བ་ནི་མདོ་ཡིན་ལ། དེའི་བཤད་པ་ནི་

གནས་པ་པོ་ལས་གནས་པ་དོན་གྲ་དད་པའི་ངོ་བོ་ཡིན་ན་ཞེས་བྱ་བ་ཡིན་ནོ། དོན་
གཞན་དུ་འགྱུར་པ་ལ་དོན་གཞན་དུ་བྱས་པ་ཞེས་བྱ་བ་མེད་དོ།། དེའི་འབྲེལ་པ་ཅན་
གྱི་ཞེས་བྱ་བ་ནི་རྟེན་མངོན་པར་འདོད་པས་བརྟེན་པ་ལ་གནས་པ་གྲ་དང་བས་བྱས་པ་
གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་བརྟེན་པ་དང་འབྲེལ་པ་ཅན་ཡིན་ནོ།། དེ་ལ་བརྟེན་པ་དང་འབྲེལ་
བ་གྱི་གནས་བྱེད་པའི་ཕྱིར་རོ།། རྟེན་དུ་མངོན་པར་འདོད་པའི་དེ་ཕན་འདོགས་པར་
བྱེད་པ་ཉིད་རྟོགས་པ་ཡང་རིགས་པ་མ་ཡིན་ནེ། གནས་པར་བྱེད་པ་དང་འདྲ་བར་
གནས་པ་ཅན་གྱི་གནས་པའི་རྟེན་ཉིད་མ་གྲུབ་པའི་ཕྱིར་རོ་ཞེས་བྱ་བ་ལ། དཔེར་
ན་གནས་པར་བྱེད་པའི་གནས་པར་བྱ་བར་མངོན་པར་འདོད་པའི་རྟེན་དུ་གྲུབ་པ་མ་
ཡིན་ཏེ། ཕན་འདོགས་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ།། དེ་བཞིན་དུ་གནས་པ་ཅན་གྱི་གནས་
པའི་རྟེན་ཉིད་གྲུབ་པ་མ་ཡིན་ཏེ། གནས་པ་ཅན་གྱིས་གནས་པར་བྱ་བ་རིས་ཀྱང་གནས་
པ་ཙམ་ཟད་ཀྱང་བྱས་པ་མེད་དེ། དེ་ནི་གནས་པར་བྱེད་པ་ཉིད་ལས་སྐྱེས་པ་ཡིན་ནོ།
སྐྱེས་པ་ལ་ཡང་གནས་པར་བྱ་བས་ཅི་ཞིག་བྱས་ན་གང་གིས་ན་རྟེན་དུ་འགྱུར། དེ་
བས་ན་དེ་དང་འབྲེལ་བ་ཅན་གནས་པ་མ་ཡིན་ནོ།། ཅི་སྟེ་གནས་པ་ཅན་གྱིས་གནས་
པ་ཙམ་ཞིག་ཀྱང་བྱེད་པ་མ་ཡིན་གྱི་འོན་ཀྱང་གནས་པ་ཉིད་ཀྱིས་འདི་གནས་པར་བྱ་
བ་ཡིན་པ་དེ་ལས་ན། དེའི་འབྲེལ་པ་ཅན་གནས་པར་འདོད་དོ་ཞེ་ན། གལ་
ཏེ་གནས་པར་བྱས་པ་ལས་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་སྨོས་པ་ལ། ཡིན་ཏེ། འཇིག་
པ་མེད་པར་ཐལ་བར་འགྱུར། ཞེས་བྱ་བ་ནི་གནས་པ་པོ་སེམས་ཉིད་ཡིན་
ལ། དེ་འབྱུང་བ་རྣམས་ཀྱི་གནས་པར་བྱ་བ་ཡིན་ན་དེ་ནི་རྟག་ཏུ་ཆེ་བ་ཉིད་ཡིན་
ཏེ། འབྱུང་བ་རྣམས་རྟག་པ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་རོ།། གལ་ཏེ་དེ་གནས་པར་བྱེད་
པ་ཡིན་པ་དེ་ལས་ན། སེམས་གནས་པ་པོར་མངོན་པར་འདོད་པར་འཇིག་པ་

མེད་པར་འགྱུར་རོ།། དེ་ནི་གནས་པར་བྱེད་པ་འབྱུང་བ་རྣམས་ཞེས་བྱ་བ་ལ་
སོགས་པ་སྨོས་པ་ལ་གནས་པར་བྱེད་པ་ཞེས་བྱ་བའི་དོན་ཏོ།། གནས་པར་བྱེད་
པ་ཉིད་ནི་གནས་པའི་དབང་དུ་བྱས་པ་ཡིན་ནོ།། བྱེ་བྲག་པ་ཡང་ཞེས་བྱ་བ་ནི་
བྱས་པ་ལ་སོགས་པའི་རྫས་ནི་ཚིག་གི་དོན་ཡོན་ཏན་གྱི་གནས་པར་བྱེད་པར་འདོད་དོ།།
དང་པོ་ཚིག་པས་སྨོ་བསངས་སྐྱེ་བར་འགྱུར་རོ།། གལ་ཏེ་དེའི་བྱས་པ་གནས་
པར་བྱེད་པ་ཡིན་ན་དེ་ལས་ལྡོག་པ་མེད་པར་འགྱུར་རོ།། དེ་བཞིན་དུ་སོ་བདང་
བ་ལས་སྐྱེས་པའི་ཡོན་ཏན་ཕྱི་མ་སྐྱེ་མའི་ནུས་པ་འཇོམས་པར་བྱེད་པར་འགྱུར་རོ།།
དེ་ལྟར་ན་འདིའི་གནས་པ་ཉིད་དུ་རྟོག་པར་བྱེད་པ་དོན་དང་ལྡན་པར་འགྱུར་རོ།།
འཇོམས་པར་བྱེད་པར་ནུས་པ་ཡང་མ་ཡིན་ནོ། འཇིག་པའི་རྒྱུ་ཐག་ཉེ་བ་ཅན་
དངོས་པོ་འཇིག་པར་ཁས་ལེན་པའི་ཕྱིར་རོ། དེ་ལས་འཇིག་པ་ནི་ཆོས་ཅན་ཞེས་
བྱ་བ་ནི། །འཇིག་པའི་རྒྱུ་ལས་འཇིག་པའི་རྒྱུ་ཅན་ཏེ། གཞན་གྱི་ཁས་བླངས་
ནས་དེ་སྐད་དུ་བསྟན་ཏོ།། དེ་ལྟ་བུར་གྱུར་པ་དེ་འཇིག་པའི་ཆོས་ཉིད་སྒྲུབ་པར་
བྱེད་པའི་འཇིག་པའི་རྒྱུ་མེད་པ། བདག་ཉིད་འཇིག་པར་མི་འགྱུར་བ་དེ་ལྟར་
ན་གནས་པའི་རྒྱུས་ཅི་ཞིག་བྱ་བ་ཅིར་ཡང་མི་རུང་ངོ།། ཅི་དེ་ལས་ཞེས་བྱ་བ་
ནི་གནས་པར་བྱ་བའི་རྒྱུ་ལས་སོ།། དུས་དེ་སྲིད་དུ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་འཇིག་པའི་
རྒྱུ་ཉིད་མ་འོངས་པའི་དུས་སུ་རོ།། འཇིག་པའི་དངོས་པོའི་ཆོས་ཉིད་ཅེས་བྱ་བ་
ནི་ཅི་དེ་ལས་ཞེས་བྱ་བ་སྨྲ་མ་དང་སྦྱར་བར་བྱའོ།། ཅི་གནས་པའི་རྒྱུ་དེ་ལས་འཇིག་
རྒྱུ་དང་བྲལ་གྱི་བར་དུ་གནས་པ་ཡིན་པར་འདོད་པ་དེའི་ཚེ་འཇིག་པའི་དངོས་པོའི་
ཆོས་ཉིད་ཐོབ་པར་འགྱུར་རོ།། དེ་ནི་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པས་
འཆད་པར་བྱེད་དོ།། འདི་ལ་གནོད་པ་མེད་པ་ཅན་ཞེས་བྱ་བ་ནི་གནས་པའི་

རྒྱུས་གནོད་པར་བྱ་བར་མི་ནུས་པ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་རོ།། རྣམ་པ་གཞན་ཉིད་པ་ན
ཞེས་བྱ་བ་ནི་འཇིག་པའི་རང་བཞིན་ལས་རང་བཞིན་གཞན་བྱེད་པ་ནའོ།། གཞན་
ཞེས་བྱ་བ་ནི་འཇིག་པ་མེད་པའི་ཆོས་ཅན་ནོ།། དེ་རེ་ཞིག་ལྟར་ན་ཞེས་བྱ་བ་ནི་འཇིག
པ་སྔ་མ་རེའོ།། གལ་ཏེ་འཇིག་པའི་རང་བཞིན་ཅན་ནི་རྣམ་པ་གཞན་ཉིད་དུ་གནས་
པར་བྱེད་པའི་ཡིན་ནོ་ཞེ་ན་རང་བཞིན་ལས་གཞན་ཉིད་མ་ཡིན་ན་ཡང་ཞེས་བྱ་བ་ལ་
སོགས་པ་སྨོས་སོ།། ཡུལ་གཞན་དང་གཞན་དུ་འབྱུང་བའི་ཆོས་ཅན་གྱིས་ཞེས་
བྱ་བ་ནི། རང་གི་ཉེ་བར་ལེན་པའི་ཡུལ་ལས་ཡུལ་གཞན་དུ་འབྱུང་བའི་ཆོས་
ཅན་རྣམས་ནི་ཞེས་བྱ་བའི་དོན་ཏོ།། འདིར་བསྡུས་པའི་དོན་ནི་རྒྱ་ལ་སོགས་པ་ངོ་བོ་ཉིད་
ཀྱི་འགྲོ་བའི་ཆོས་ཅན་སྣོད་ལ་སོགས་པའི་ཡུལ་དང་འབྲེལ་བས་འབྱུང་བའི་ལྡན་ཅིག
བྱེད་པ་ཉིད་དུ་གྱུར་པས་ན་སྣོད་ལ་སོགས་པས་རྟེན་གྱི་ཐ་སྙད་ཐོབ་པར་འགྱུར་རོ།།
ཞེས་བྱ་བ་འདི་ཡིན་ནོ།། གཞན་ཡང་ཞེས་བྱ་བ་ནི་ཁས་ལེན་པ་བརྗོད་པའོ།།
གཞན་ཡོན་ཏན་ལ་སོགས་པ་དག་ལ་འགྲོ་བར་མི་འདོད་དེ། ལུས་ཅན་མ་ཡིན་
པ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་རོ།། ཐ་མི་དད་པར་གྲུབ་པ་དག་ནི་དབྱེར་མེད་པར་གྲུབ་པའོ།།
རྟེན་དང་བརྟེན་པའི་དངོས་པོ་འདི་མཚན་ཉིད་ཅན་འཕྲོད་པ་འདུ་བ་དང་ཞེས་བྱ་བ་ནི།
རྟེན་དང་བརྟེན་པའི་བདག་ཉིད་ཅན་ཁོ་ན་འཕྲོད་པ་འདུ་བ་མིན་ནོ།། དེ་ལྟར་ན
འདི་ནི་འདིར་བློ་ཡི་རྒྱུར་འདོད་དོ།། གཞན་ལས་བྱུང་བའི་བདེ་བ་དང་སྡུག་བསྔལ་
ལ་སོགས་པའི་འཕྲོད་པ་འདུ་བ་ཅན་གྱི་བློ་བདག་ལ་སོགས་པ་ཡིན་པར་འདོད་དོ།།
བ་ལང་གི་གོང་བུ་ཉིད་ཡིན་གྱི་རྟ་ལ་སོགས་པ་ནི་མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་རིགས་...
རྣམ་པར་བཞག་པ་ཉིད་ཡིན་ནོ།། ཆོས་ཅན་འདི་ལས་ཆོས་འདི་གནས་པ་ཞེས་
བྱ་བ་ནི་སྐམ་བྱ་ལ་དཀར་པོ་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པའོ།། འབྱུང་བ་ལས་གྱུར་

པའི་གཟུགས་ནི་གཟུགས་དང་སྒྲ་དང་དྲི་ལ་སོགས་པ་སྟེ། འབྱུང་བ་རྣམས་ལས་
བརྟེན་ནས་གནས་པ་ཞེས་བྱ་བར་སྦྱར་རོ།། འདི་ཡང་རང་གི་སྡེ་པ་བྱེ་བྲག་ཏུ་
སྨྲ་བ་རྣམས་ཀྱི་འདོད་པ་ཉིད་ཡིན་ནོ།། བཤད་པའི་དོན་བསྡུས་ནས་ཞེས་བྱ་བ་
ནི། འཇིག་པ་མེད་པར་ཐལ་བར་འགྱུར་རོ།། གལ་ཏེ་འཇིག་པའི་
རྒྱུ་ལས་འདོད་ཅེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པས་སྤང་བ་ཤད་ཟིན་པ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་རོ།། འདི་
ལ་ཡང་དངོས་པོ་རྣམས་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་འཇིག་པ་མེད་པ་ཉིད་ཡིན་ཞིང་། དེ་
འཇིག་པའི་རྒྱུ་འབའ་ཞིག་གིས་འཇིག་པར་འགྱུར་བའམ། ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་
འཇིག་པའི་ངང་ཚུལ་ཅན་དེ་རྟོག་པ་གཉིས་སུ་འགྱུར་གྲང་ན་དེ་དང་པོའི་རྣམ་པར་
རྟོག་པ་ནི། གལ་ཏེ་གཞན་ལས་དངོས་འཇིག་ན་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་སྨོས་
སོ།། །རྣམ་པར་རྟོག་པ་གཉིས་པའི་དབང་དུ་མཛད་པས། དངོས་པོ་དེ་གཞན་
མེད་པར་འཇིག་ན་ཡང་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་སྨོས་པ་ལ། དེ་གཞན་མེད་པར་
འཇིག་ན་འཆད་པར་བྱེད་པ་ནི་འཇིག་པའི་རྒྱུ་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པའོ།། རང་
ཉིད་འཇིག་པའི་བདག་ཉིད་ཅན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འཇིག་པའི་རྒྱུ་ཐག་ཉེ་བ་ཅན་མེད་
པར་ཡང་འཇིག་པར་འགྱུར་རོ་ཞེས་བྱ་བར་སྦྱར་རོ།། དེ་ལྟར་ན་གནས་པའི་རྒྱུ་
རྣམས་ནུས་མེད་ཡིན་ཞེས་བྱ་བ་དེ་འཆད་པར་བྱེད་པ་ནི་དེ་གནས་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་
ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པའོ།། གཞན་དག་ནི་རང་ཉིད་འཇིག་པའི་བདག་ཉིད་ཅན་ཡིན་
པའམ་ཞེས་བྱ་བའི་སྐྲ་གཅུང་དུ་བྱེད་ཙད་ཀྱི་དེ་འབྲེལ་བ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ཏེ། འས་
ཀྱི་སྒྲ་ཚད་པར་ཡང་དོན་སྐྲག་པ་རྒྱར་ཞིག་མི་འཐོབ་པ་མེད་དོ།། དེ་ཐམས་ཅད་
གནས་ལྡན་པར་འདོད་པ་ཞེས་བྱ་བ་འཆད་པར་འགྱུར་བ་དང་སྦྱར་རོ།། སྐྱེ་བ་ཅན་
ཡང་ཡིན་ལ་ཀུན་ཡང་ཡིན་པས་ན་ཞེས་བྱ་བ་ནི་གཞི་མཐུན་པའོ།། གང་དག་གི

ཞེས་བྱ་བ་ནི་གཟུགས་ལ་སོགས་པའི་འོ། མི་རྟག་པ་ཉིད་རྟེན་ཡིན་ན་ཞེས་བྱ་བ་
ནི་བུམ་པ་ལ་སོགས་པའོ། དེའི་ཡང་གཞན་དང་དེའི་ཡང་གཞན་ཡིན་པ་ཞེས་བྱ་བ་
ནི་རེ་ཞིག་བུམ་པའི་ཡན་ལག་ཅན་གྱི་ཕ་མའི་གྱོ་མ་རྟེན་ཡིན་ཞིང་། དེ་དག་གི་
ཡང་རང་ཉིད་ཀྱི་རྩམ་པ་ཡིན་ལ་དེ་དག་གི་ཡང་རང་ཉིད་རྩོམ་པ་པོ་གཞན་ཡིན་པ་དེ་
ལྟར་ན་ཡན་ལག་ཅན་རྡུལ་གཉིས་ཀྱི་བར་དུའོ། དེ་ནི་ཡང་རྡུལ་ཕྲ་རབ་རྟག་པའི་
བར་དུ་རྟེན་ཡིན་ནོ།། དེ་བས་ན་རེ་ཞིག་རྡུལ་གཉིས་པ་ནི་རྟག་ཏུ་གནས་པ་ཡིན་ཞིང་།
དེའི་སྟོབས་ཀྱིས་རིམ་བརྩམས་པ་དང་། བུམ་པ་ལ་སོགས་པའི་ཡན་ལག་ཅན་གྱི་མཐར་
ཐུག་པའི་བར་དུའོ།། དངོས་པོ་འགའ་ཞིག་གང་ཡིན་པ་ཞེས་བྱ་བ་ལ། དོན་འདི་ཉིད་
སྔར་བཤད་པ་མ་ཡིན་ནམ། བདེན་ཏེ་ཅི་གཞན་ལས་འཇིགས་པ་ཡིན་ནམ། ཅི་
མ་ཡིན་ཞེས་བྱ་བས་དེ་ལྟར་བཤད་པ་ཡིན་ལ། དེ་ནི་ཅི་བདག་ཉིད་འཇིག་པའི་
ངང་ཚུལ་ཅན་གྱི་བདག་ཉིད་ཡིན་ནམ། ཅི་མ་ཡིན་ཞེས་བྱ་བའི་རྣམ་པ་འདྲིས་
བརྗོད་པ་ཡིན་ནོ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་ཁྱད་པར་རོ།། ལུས་ཀྱི་རྡུལ་ཕྲུང་འགྲིབ་པ་
ཞེས་བྱ་བ་ལ་ལུས་སྨོས་པ་ནི་ལུས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་སེར་པོ་འདི་ལ་སོགས་པའི་ཉེ་བར་
མཚོན་པ་ཡིན་ནོ།། དེ་ཉིད་ཀྱི་བཤད་པས་ནི་ལུས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་ཞེས་བྱ་བའོ།
དེའི་ཡོན་ཏན་འཕེལ་བ་དང་འགྲིབ་པ་དག་གིས་ཞེས་བྱ་བ་ནི། ཡིད་ཀྱི་ཡོན་
ཏན་ཐོས་པ་བསམས་པ་དང་བསྒོམས་པ་ལ་སོགས་པས་འཕེལ་བ་དང་འགྲིབ་པ་དག
གིས་ཞེས་བྱ་བའི་དོན་ཏོ།། བྱམས་པ་ནི་བདེ་བ་དང་ལྡན་པར་གྱུར་ཅིག་ཅེས་
བདེ་བ་དང་ལྡན་པར་འདོད་པའོ།། སྙིང་རྗེ་ནི་ལུས་ཅན་འདི་སྡུག་བསྔལ་བ་
ལས་ཐ་དད་པར་གྱུར་ཅིག་ཅེས་སྡུག་བསྔལ་དང་བྲལ་བར་འདོད་པའོ།། ལུས་ཀྱི་
བྱེད་པའི་ཁྱད་པར་གྱི་འཕེལ་བ་དང་འགྲིབ་པ་ལ་བལྟོས་པ་མེད་པ་ཡང་ཡིན་ལ།

གང་བློ་འདི་བྱེད་པའི་ཁྱད་པར་གྱི་འཕེལ་བ་དང་འགྲིབ་པ་ཡང་ཡིན་ནོ་ཞེས་བྱ་བ་
ནི་ཁྱད་པར་གྱི་བསྡུ་བའོ།། དེ་ཉིད་བློ་ཡིན་པ་དེས་ཤེས་རབ་ལ་སོགས་པའི་
ཕྲུལ་དུ་བྱུང་བ་དང་། འགྲིབ་པ་ཉམས་སུ་མྱོང་བ་ཞེས་བྱ་བར་སྦྱར་རོ།། ཆོས་
གང་ཡིན་པ་འདི་ནི་མར་མེའི་འོད་ལ་སོགས། སོགས་པའི་སྒྲས་ནི་གྲིབ་མ་
དང་སྒྱུ་ཀྱུ་ལ་སོགས་པ་པ་གཟུང་ངོ་།། དེ་ལ་བལྟོས་པ་མེད་པའི་དོན་གྱི་ཞེས་བྱ་
བ་ལ་སོགས་པ་ནི་སྒྲོན་མའི་བྱེད་པ་ལ་བལྟོས་པ་མེད་པའོ། དོན་ནི་སྒྱུ་ཀྱུ་ལ་
སོགས་པའོ་སྟེ། དེའི་བྱེད་པའི་རྗེས་སུ་འབྲང་བ་ཅན་ནི་མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་བྱ་
བའི་དོན་ཏོ།། སྦྱོར་བ་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་ལ་གང་ཞིག་བྱེད་པའི་ཁྱད་པར་
གྱི་འཕེལ་བ་དང་འགྲིབ་པ་དག་གིས་ཕྲུལ་དུ་བྱུང་བ་དང་། འགྲིབ་པ་ཉམས་
སུ་མྱོང་བ་ཞེས་བྱ་བར་སྦྱར་རོ།། ཉམས་སུ་མྱོང་བ་ཁྱད་པར་ཅི་ལྟ་བུ་ཞིག་ཅེ་ན།
བལྟོས་པ་མེད་པ་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་སྨོས་ཏེ། གང་ཞིག་བྱེད་པའི་ཁྱད་
པར་གྱིས་འཕེལ་བ་དང་འགྲིབ་པ་ཞེས་བྱ་བ་འདི་ལ་གང་གི་སྐྲར་བསྟན་པ་ཡིན་ནོ། །
འབྲས་བུའི་ཕྲུལ་དུ་བྱུང་བ་དང་འགྲིབ་པ་ཞེས་དེ་ལ་བལྟོས་པ་མེད་པའི་ཁྱད་པར་གྱིས།
འཕེལ་བ་དང་འགྲིབ་པ་དོན་གང་ལ་ཡོད་པ་དེ་ནི། བལྟོས་པ་མེད་པའི་བྱེད་པའི་
ཁྱད་པར་གྱིས་འཕེལ་བ་དང་འགྲིབ་པ་ཅན་ནོ།། དེ་ལ་བལྟོས་པ་མེད་པར་འགྱུར་
ན་གང་གི་བྱེད་པ་ལ་བལྟོས་པ་དང་བཅས་པ་དང་གང་གི་བྱེད་པ་བལྟོས་པ་མེད་དོ་
ཞེས་བྱ་བ་ནི་བསྡུས་པའི་དོན་ཡིན་ནོ། དེའི་ཉེ་བར་ལེན་པའི་རྒྱུ་ཅན་ཞེས་བྱ་བ་
ནི་གང་ལ་ཕྲུལ་དུ་བྱུང་བ་དང་འགྲིབ་པའི་རྒྱུ་སྟེ། ཉེ་བར་ལེན་པའི་རྒྱུ་ཡོད་
པ་དེ་ནི་ཞེས་བྱ་བ་ཚིག་རྣམ་པར་སྦྱར་རོ། འདི་ནི་བསྒྲུབ་པར་བྱ་བ་གཅིག་
ཡིན་ནོ།། དེ་ལས་གཞན་པའི་ཉེར་བར་ལེན་པའི་རྒྱུ་ཅན་འགྱུར་བ་མ་ཡིན་ཏེ་ཞེས་

བྱ་བ་ནི་ཕྱུལ་དུ་བྱུང་བ་དང་འགྲིབ་པའི་རྒྱུ་དེ་ལས་གཞན་པ་ནི། གང་བསྒོས་པ་མེད་
པ་ནི་ཕྱུལ་དུ་བྱུང་བ་དང་འགྲིབ་པ་རྣམས་སུ་སྒྱུར་བ་ཡིན་ཏེ་དེ་ནི་ཉེ་བར་ལེན་པའི་
རྒྱུ་ཅན་དུ་མི་འགྱུར་རོ་ཞེས་བྱ་བའི་དོན་ཏོ། བསྒྲུབ་པར་བྱ་བ་དང་པོ་ལ་བསྒོས་ནས་
རང་བཞིན་གྱི་གཏན་ཚིགས་ཡིན་ཏེ། དངོས་སུ་དེའི་བྱེད་པས་འཕེལ་བ་དང་འགྲིབ་
པ་དག་གིས་ཕྱུལ་དུ་བྱུང་བ་དང་འགྲིབ་པ་རྣམས་སུ་སྒྱུར་བ་ཙམ་དང་རྗེས་སུ་འབྲེལ་
པ་ཅན་ཉིད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེ་ཉེ་བར་ལེན་པ་ཅན་ཉིད་དུ་རྟོག་པར་གནས་པ་ཡིན་ནོ།
བསྒྲུབ་པར་བྱ་བ་གཉིས་པ་ལ་བསྒོས་ནས་འགལ་བས་ཁྱབ་པ་དམིགས་པ་ཡིན་ནོ
ཞེས་བྱ་བ་ནི། དེ་ཉེ་བར་ལེན་པ་ཅན་ཉིད་ཡིན་པ་དང་། དེ་ཉེ་བར་ལེན་པ་ཅན་ཉིད་མ་
ཡིན་པ་ནི་འགལ་བ་ཡིན་ཞིང་། དེས་ཁྱབ་པ་ནི་དེའི་བྱེད་པ་ལ་བསྒོས་པ་མེད་
པར་ཕྱུལ་དུ་བྱུང་བ་དང་། འགྲིབ་པ་རྣམས་སུ་སྒྱུར་བའོ། སེམས་ལ་བར་
འདོགས་པར་བྱེད་པ་ཉིད་ཀྱི་སྒོ་ནས་ཞེས་བྱ་བ་ནི། ལུས་ཁྱད་པར་དུ་བྱས་པས་
ཁྱད་པར་ཅན་གྱི་ལུས་ལ་རྟེན་པའི་ཤེས་པ་སྐྱེད་པར་བྱེད་པའོ། དེ་ཡང་ཡིད་ཀྱི་
རྣམ་པར་ཤེས་པ་ཁྱད་པར་དུ་བྱེད་ཅིང་དེ་ལས་ཀྱང་ཤེས་རབ་ལ་སོགས་པའི་ཁྱད་
པར་དུ་འགྱུར་རོ། གཏན་ཚིགས་མ་ངེས་པ་ཡིན་ནོ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་བསྒྲུབ་པར་བྱ་
བ་དང་པོ་ལ་བསྒོས་པའི་གཏན་ཚིགས་གང་ཡིན་པ་དེ་འོ། དེ་ལྟར་ན་ལུས་འཕེལ་
བ་དང་འགྲིབ་པའི་སྒོ་ནས་ཀྱང་འདོད་ཆགས་འཕེལ་བ་དང་འགྲིབ་པར་འགྱུར་ན།
མང་ལྷུ་རྒྱས་པ་འདོད་ཆགས་ལ་སོགས་པའི་ལུས་ཉེ་བར་ལེན་པའི་མི་འདོད་དོ། །
རིགས་པར་ཞེས་བྱ་བ་ནི་རྒྱས་པ་ལས་འདོད་ཆགས་འཕེལ་ཞིང་གདུང་བ་ལས་ཞེ་སྡང་
འཕེལ་བར་འགྱུར་རོ། སོ་སོར་བརྟགས་པ་ནི་འདོད་ཆགས་ལ་སོགས་པ་ཉེ་
བར་ལེན་པ་འགོག་པར་བྱེད་པའི་ཤེས་རབ་ཀྱི་ཁྱད་པར་རོ། སོགས་པའི་སྒྲས་

ཉེ་དད་པའི་སྤོབས་བརྒྱད་དོ།། གང་གི་ཚེ་སྐྱེས་བུ་ལ་སོགས་པ་ཡོད་ན་ཞེས་བྱ་
བ་ཐ་སྙད་དུ་བྱེད་པ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་རྒྱས་པ་ལ་སོགས་པ་ཡོད་ན་འདོད་ཆགས་ལ་སོགས་
པའི་བག་ལ་ཉལ་ཀུན་ཏུ་རྒྱས་པར་འགྱུར་རོ་ཞེས་ཐ་སྙད་དུ་བྱེད་དོ་ཞེས་བྱ་བའི་
དོན་ཏོ།། སེམས་ཉིད་ཀྱི་རྗེས་སུ་ཕན་འདོགས་པ་དང་གནོད་པ་བྱེད་པ་ཞེས་བྱ་བ་
དེ་དག་ནི་ཡིད་བདེ་བ་དང་ཡིད་མི་བདེ་བའོ།། བདེ་བ་དང་སྡུག་བསྔལ་བ་ནི་ལུས་
ཀྱི་འོ།། ངེ་བས་ལུས་ལ་ཕན་བཏགས་པ་ལ་ཡིད་བདེ་བ་དང་སྡུག་བསྔལ་གྱི་
ལུས་གདུངས་པ་ནི་ཡིད་མི་བདེ་བ་སྐྱེ་བར་འགྱུར་རོ།། དེ་བས་ན་བདེ་བ་དང་
སྡུག་བསྔལ་གྱི་སྒོ་ནས་དེ་དག་སྐྱེ་བར་འགྱུར་རོ། རེག་བྱ་རེ་ཁྱད་པར་རྟོག་པར་
བྱེད་པ་པོས་རེག་བྱའི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་ལ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་གང་གི་རེག་བྱའི་ཁྱད་པར་
འཛིན་པར་བྱེད་པའི་ལུས་ཀྱི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་གང་ལ་ཞེས་བྱ་བའི་དོན་ཏོ།། ཡིད་
གཞུངས་པའི་བྱེད་པ་ནི་རྫས་གང་གིས་ཡིད་གཞུངས་པར་བྱེད་པའོ།། བརྩད་ཀྱིས་
ལེན་དང་ཡིད་གཞུངས་པར་བྱེད་པ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་རྣམ་དབྱེ་བའོ།། ཡུལ་ལས་ཞེས་
བྱ་བ་ནི་རེག་བྱའི་ཁྱད་པར་ལས་སོ།། དབང་པོ་ལས་ཞེས་བྱ་བ་ནི་དབང་པོའི་
བརྟེན་ལས་དེ་བཞིན་མཐུན་པའོ།། ཇི་ལྟར་མིག་ལ་སོགས་པ་ལ་ཕན་འདོགས་པ་དང་
གནོད་པ་བྱེད་པ་དག་ལས་དེའི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་ལས་ཕན་འདོགས་པ་དང་གནོད་
པར་བྱེད་པར་འགྱུར་རོ་ཞེས་བྱ་བའི་དོན་ཏོ།། དེའི་ཤེས་པ་ལ་ཕན་འདོགས་པ་དང་
གནོད་པར་བྱེད་པའི་སྒོ་ནས་ཀྱང་ཞེས་བྱ་བ་ནི་དབང་པོའི་ཤེས་པ་ལ་ཕན་འདོགས་
པ་དང་གནོད་པ་བྱེད་པའི་སྒོ་ནས་སོ།། དངོས་སུ་དེ་འགྱུར་བའི་རྗེས་སུ་བྱེད་པ་
ནི་མི་མཐུན་པའི་ཕྱོགས་ལ་རྟག་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་མ་ངེས་པ་མ་ཡིན་ནོ།། དབང་
པོ་ཡང་དེའི་རྣམ་པར་ཤེས་པའི་རྟེན་ཡིན་པར་གཟུང་སྟེ། དབང་པོ་གང་ཡིན་

ཞེས་པ་དེའི་རྣམ་པར་ཤེས་པའི་རྒྱུ་ཉིད་དུ་བཟུང་ངོ༎ ནང་དོ། ཁྱད་པར་ལས་སྐྱེས་
པའི། །རང་གི་རྟེན་དབང་པོ་ལས་སྐྱེས་པ་ཞེས་བྱ་བ་དེ་ཉིད་ཅེ་རྟེན་ངེས་ཀྱང་ཞེས་
བྱ་བ་སྨོས་ཏེ། རྟེན་ནི་དབང་པོ་འོ༎ དེས་ནི་ནང་གི་དོན་གྱིས་གདོན་མི་ཟ་བར་འབྱུང་
བ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་ཡིད་འགྱུར་བའི་རྒྱུ་ཉིད་དུ་འབྱུང་བ་ཡང་མ་ཡིན་ཏེ། འགའ་ཞིག་གི་
ཚེ་ལུས་པ་ལ་སོགས་པ་ཡོད་ན་ཡང་ཡིད་འགྱུར་བ་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ༎ སྡུག་ནི་གཙན་
གཟན་ནོ༎ སྡུག་ཉིད་དང་ཁྲག་ཅེས་བྱ་བ་ནི་རྣམས་དབྱེ་བའོ༎ མཐོང་བ་དང་ནི་ཐོས་པ་
ལས་ཞེས་བྱ་བ་སྡུག་ཐོས་པ་དང་། ཁྲག་མཐོང་བ་ལས་ཞེས་གོ་ རིམ་བཞིན་དུ་
སྦྱར་རོ། །དེ་བཞིན་དུ་ཐ་དད་པར་སྡུག་ཐོས་པའི་རྒྱུ་ལས་ཞེས་བྱ་བས་འཆད་
པར་བྱེད་དོ་གློ་ནི་དེའི་རྗེས་སུ་མི་བྱེད་པའི་ཕྱིར་རོ ཞེས་བྱ་བ་ནི་དངོས་སུ་དོན་དེ་ནི
འགྱུར་བའི་རྗེས་སུ་མི་བྱེད་པའི་ཕྱིར། ཕྱི་རོལ་གྱི་དོན་ཉེ་བར་ལེན་པ་མ་ཡིན་ནོ་
ཞེས་བྱ་བར་སྦྱར་རོ༎ ཇི་ལྟར་རྗེས་སུ་བྱེད་པ་མ་ཡིན་ཞེ་ན། དེའི་ཕྱིར་ངེས་
པར་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་སྨོས་ཏེ། དོན་གྱི་འགྱུར་བ་དེ་ལྟ་བུར་གྱུར་པ་འདུས་
པ་ལ་སོགས་པ་ནི་མཚན་ཉིད་ཅན་གང་ཡིན་པ་དེ། ངེས་པར་རྗེས་སུ་འཇུག་པ་
མ་ཡིན་པ་དེའི་ཕྱིར། གློ་དེ་ནི་དེའི་རྗེས་སུ་བྱེད་པ་ཅན་མ་ཡིན་ནོ། ཇི་
ལྟར་གློ་སྤྲ་མ་སྤྲ་མ་ལ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་ཆོས་མི་མཐུན་པའི་དཔེའོ༎ དངོས་སུ་
ལྷན་ཅིག་བྱེད་པའི་རྒྱུ་ཙམ་མ་ཡིན་ནོ་ ཞེས་བྱ་ར་སྦྱར་རོ༎ དངོས་སུ་ལྷན་
ཅིག་བྱེད་རྒྱུ་མ་ཡིན་དུ་ཟིན་ཀྱང་། དེ་ཉིད་རྒྱུ་ཉིད་ཡིན་པ་ནི། ངེས་པ་
དེར་འདུས་བྱས་པའི་ཡང་ཞེས་བྱ་བ་ནི་ལུས་འདུས་བྱས་པའི་ཡང་ཞེས་བྱ་བའི་དོན་
ནོ། །དངོས་སུ་ལྷན་ཅིག་བྱེད་པའི་འགྱུར་བ་ཡང་ངེས་པར་འབྲས་བུའི་རྗེས་
སུ་བྱེད་པར་འགྱུར་རོ༎ དེ་ཉིད་ནི་དཔེར་ན་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་སྨོས་པ་ལ།

ཡུལ་གྱི་རྗེས་སུ་འཇུག་པ་ཞེས་བྱ་བ་ནི། ཡུལ་གྱི་དངོས་སུ་དབང་པོ་འི་ཤེས
པའི་ལྷན་ཅིག་བྱེད་པ་ཡིན་ལ། དེ་ཡང་དབང་པོ་འི་ཤེས་པའི་རྗེས་སུ་འཇུག
པ་ཡིན་ཏེ། དེ་གསལ་བ་ཉིད་ཀྱི་རྗེས་སུ་བྱེད་པའི་ཕྱིར་རོ། གལ་ཏེ་འོ
ན་ཏེ་ཉེར་ལེན་པ་དང་ལྷན་ཅིག་བྱེད་པའི་ཁྱད་པར་གང་ཡིན་ཞེ་ན། དེ་ནི
འོག་ནས་འཆད་པར་འགྱུར་རོ།། དངོས་སུ་ཉེ་བར་ལེན་པའི་རྒྱུ་ཉིད་མ་ཡིན་པ
ནི་འགལ་བ་མིན་ལ། དེས་ནི་དེའི་རྗེས་སུ་མི་འཇུག་པ་ལ་ཁྱབ་པ་དེ་ལྟར་ན
འགལ་བས་ཁྱབ་པ་དམིགས་པ་ཡིན་ནོ། དངོས་སུ་ལྷན་ཅིག་བྱེད་པའི་རྒྱུ་མ
ཡིན་ཏེ་ཞེས་བྱ་བའི་བསྒྲུབ་པར་བྱ་བ་གཉིས་པ་དེ་ལ་བལྟོས་ནས་ཀྱང་འགལ་བས
ཁྱབ་པས་དམིགས་པ་ཡིན་ནོ།། དེ་ལྡོག་པ་ན་ནི་ངེས་པར་ལྡོག་པ་ལ་དེའི་ཉེ
བར་ལེན་པའི་རྒྱུ་ཉིད་དང་། དེའི་དངོས་སུ་ལྷན་ཅིག་བྱེད་པའི་རྒྱུ་ཉིད་ཡིན་པས
ཁྱབ་པ་ཡིན་ལ། དེ་དང་འགལ་བ་ནི་དེའི་ཉེ་བར་ལེན་པ་ཉིད་མ་ཡིན་པ་དང་།
དེའི་ལྷན་ཅིག་བྱེད་པའི་རྒྱུ་ཉིད་མ་ཡིན་པ་དེ་ལྟར་ན་ཁྱབ་པར་བྱེད་པ་འགལ་བ
དམིགས་པའོ། དུས་གཅིག་གི་ཚེ་སེམས་ལ་ངེས་པར་མ་བཟུང་བ་ཞེས་བྱ་བ
ནི། གཅེར་འོག་པ་དང་བརྐྱལ་བ་ལ་སོགས་འི་གནས་སྐབས་ཀྱི་ཚེའོ།། འདུས
བྱས་པ་ཀྱིན་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་དུ་མངོན་པར་བསམ་པར་འགྱུར་རོ་ཞེས་བྱ་བ་ལ། ཀྱིན
ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་དུ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་གང་ཞིག་གང་ནད་པར་བྱེད་པའི་ཀྱིན་ཏེ། དུས
གཞན་ལ་སྦྱོར་བ་ལ་སོགས་པའོ།། འདུས་བྱས་པ་མངོན་པར་གསལ་བ་ནི
འབྲས་བུ་སྐྱེ་བའི་རྗེས་སུ་མཐུན་པའི་མངོན་པར་གསལ་བའོ།། འདུས་བྱས་པ་དེ
ཉིད་ལས་ཞེས་བྱ་བ་ནི་ཐོས་པ་ལ་སོགས་པའི་དུས་བསྒོས་ཤིང་རབ་ཏུ་སད་པའི་བག
ཆགས་ཀྱི་ཁྱད་པར་ལས་ཞེས་བྱ་བའི་དོན་ཏོ། ཡོན་ཏན་མངོན་པར་གསལ་བ་ཞེས་བྱ

བ་ན་ཤེས་རབ་དང་ཡིད་གཞུང་ཞ་པ་ལ་སོགས་པ་སྐྱེ་བོ་ཕྲ་དད་པ་མེད་པའི་རྒྱུའི་
ཕྱིར་རོ།། ཞེས་བྱ་བ་ནི། ལུས་དང་བློ་ཡོན་ཏན་གཅིག་ཉིད་ཡིན་ངས་སོ།།
དེའི་རང་བཞིན་ཉིད་ལ་དེ་འདུས་བྱས་པར་གྱུར་པ་ཉིད་ཀྱིས་ཁྱབ་པ་ཡིན་ལ། འདིར་
དེ་མེད་པ་དེ་ལྟར་ན་ཁྱབ་པར་བྱེད་པ་མི་དམིགས་པའོ།། ཐོས་པ་ལ་སོགས་པ་ལུས་
ཀྱི་འདུས་བྱས་པ་ཡོད་པ་དེའི་ཕྱིར་གཏན་ཚིགས་མ་གྲུབ་པ་ཉིད་ཡིན་ནོ་ཞེ་ན།
མ་གྲུབ་པ་ཡང་མ་ཡིན་ཏེ་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་སྨོས་པ་ལ་སྣང་བ་ཉིད་ལས་ཞེས་
བྱ་བ་ནི་ལུས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་དམིགས་པའི་མཚར་ཉིད་ཀྱིས་གྱུར་པ་ཉིད་ལས་སོ།། གལ་
ཏེ་ཐོས་པ་ལ་སོགས་པའི་འདུས་བྱས་པས་ལུས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་བྱས་པ་ཡིན་པར་འགྱུར་ན།
དེ་ཡང་དམིགས་པར་འགྱུར་ན། ཐོས་པ་ལ་སོགས་པས་འདུས་བྱས་པ་བྱེད་པའི་
ཚེ་དང་མཐོང་བར་བསལ་ངའི་དུས་ན་ཡང་མི་དམིགས་ཏེ། གཉིས་སྐངས་གཉི་
ག་ལ་ཡང་ལུས་ལ་ཁྱད་པར་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ།། བག་མེད་པའི་ཞེས་བྱ་བ་ནི་བག་
མེད་པས་རྨོམ་པ་ཅན་ནོ།། མི་གཙང་བ་དང་གཡང་ས་ལ་སོགས་པའི་གནས་སུ་
ཞེས་བྱ་བ་ལ། མི་གཙང་བའི་གནས་དང་གཡང་སའི་གནས་ཞེ་རྒྱས་དབྱེ་བའོ།།
དེ་བས་ན་དམན་པའི་གནས་ནི་ཡོངས་སུ་ལེན་ན་ཡང་འདི་བདེ་བ་དང་སྡུག་བསྔལ་
ཐོབ་པ་དང་དོར་བར་འདོད་པ་མེད་པ་དེ་ལྟར་ན་མ་ངེས་པ་ཉིད་དུ་འགྱུར་རོ་ཞེ་ན།
དེ་བདག་ཉིད་འདོད་པ་དང་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པས་ལན་འདེབས་པར་བྱེད་དོ།། དེ་
ལྟར་ན་གང་མཐོང་བར་ཆགས་པ་སྤྱོད་དུ་སོང་བ་ཅན་གྱི་དམན་པའི་གནས་ནི་ཡོངས་
སུ་ལེན་པ་ཞེས་བྱ་བ་ཁྱད་པར་དང་བཅས་པའི་གཏན་ཚིགས་མི་མཐུན་པའི་ཕྱོགས་ལ་
འཇུག་པ་མེད་དོ།། གལ་ཏེ་དབང་ཕྱུག་ལ་སོགས་པ་འཕངས་པ་ཉིད་ཡིན་པའི་ཕྱིར།
ཕྱོགས་ཆགས་སེམས་ཅན་གཞན་གྱི་བཀྲི་བར་བྱེད་པ་ཉིད་ཡིན་ནོ་ཞེ་ན། མ་གྲུབ་

པ་ཡང་མ་ཡིན་ཏེ་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་སྨོས་སོ།། མངོན་པར་ཆགས་པ་སྔོན་དུ་
སོང་བ་ཅན་གྱི་སྲོག་ཆད་མངལ་གྱི་གནས་ལེན་པ་ཞེས་བྱ་བ་ཐེ་ཚོམ་ཟ་བ་མ་ཡིན་ནམ།
གནས་སྐབས་འདི་ནི་རང་བཞིན་གྱིས་བསྐལ་པ་ཉིད་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ།། དེ་བས་ན་
གཏན་ཚིགས་འདི་ནི་ཐེ་ཚོམ་ཟ་བའི་མ་གྲུབ་པར་འགྱུར་རོ།། འདི་ལྟར་དམན་པའི་
གནས་ཡོངས་སུ་ལེན་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་རེ་ཞིག་འབྱུང་བ་རྣམས་ཉེ་བར་ལེན་པ་ཉིད་
ཡིན་པ་བཀག་པའི་ཕྱིར་དང་། དགག་པའི་འབྱུང་བ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར། འབྱུང་བ་
ཙམ་གྱུར་པའི་མཚན་ཉིད་ཅན་ནི་མ་ཡིན་པར་དགོངས་སོ།། ཉེ་བར་ལེན་པ་མེད་པར་
དངོས་པོ་རྣམས་སྐྱེ་བར་མི་འགྱུར་རོ།། ཞེས་སྟོན་པར་འགྱུར་རོ།། གཞན་གྱི་
དབང་གིས་ཀྱང་དམན་པའི་གནས་སུ་འགྲོ་བ་མ་ཡིན་ཏེ། དབང་ཕྱུག་ལ་སོད་པ་བཀག་
པ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་རོ།། རྒྱུ་མེད་པ་ཅན་ཡང་མ་ཡིན་ཏེ། ཡུལ་དང་དུས་དང་གནས་
སྐབས་ངེས་པ་མེད་པར་ཐལ་བར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་རོ།། ཡུལ་དམན་པར་གཏིང་
ལོག་པ་ལྟུང་བ་བཞིན་དུ་ཡང་འགྲོ་བ་མ་ཡིན་ཏེ། བྱ་རོག་དང་ཧུ་ལའི་ཚུལ་དུ་འགྲོ་
བ་ཡིན་ན་ངེས་པར་མངལ་ལ་སོད་པའི་གནས་ཡོངས་སུ་ལེན་པར་མི་རུང་བའི་ཕྱིར་
རོ། །གང་ཞུལ་པ་ལས་རི་ལ་སོགས་པ་སྐྱེ་བར་འགྱུར་རོ།། དེ་བས་ན་རང་
གི་ཉེ་བར་ལེན་པ་སྔོན་དུ་སོང་བ་ཅན་གྱི་བློ་ནི་ངེས་པར་དམན་པའི་གནས་ལེན་པར་
བྱེད་པ་དེ་ལྟར་ན་དེ་ངེས་པར་བྱས་ནས་ལེན་པ་ཡིན་ནོ།། ངེས་པ་སྔོན་དུ་སོང་
བ་ཅན་དམན་པའི་གནས་ལེན་པ་ཡང་ཕྱིན་ཅི་ལོག་གི་བློས་འཕངས་པའི་མངོན་པར་
ཆགས་པ་མེད་པ་མ་ཡིན་པ་དེ་ལྟར་ན་ཐེ་ཚོམ་ཟ་བའི་མ་གྲུབ་པ་ཉིད་མ་ཡིན་ནོ།།
རིགས་མཐུན་པའི་ཉེ་བར་ལེན་པ་ལ་རག་ལུས་པ་ཉིད་ཀྱི་བློ་ཡང་འོག་ནས་ངེས་པར་
བྱ་བ་ཡིན་པ་ན་རེ་ཞིག་འདིར་བཞག་གོ། གང་གི་ཕྱིར་དམན་པའི་གནས་ལ་

མངོན་པར་ཆགས་པ་ནི་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་ལ། མངོན་པར་ཆགས་པའི་རྒྱུ་
ཉིད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཉེ་བར་བརྟགས་ནས་སྡུག་བསྔལ་བདེ་བའི་བློ་འི་མཚན་ཉིད་
ཅན་ཉིད་དུ་ཕྱིན་ཅི་ལོག་པའི་བློ་མངོན་པར་ཆགས་པ་ཡིན་གྱི། བདེ་བའི་བློ་ཉིད་ནི་
མངོན་པར་ཆགས་པ་མ་ཡིན་ནོ།། སྡུག་བསྔལ་མ་བདེ་བའི་བློ་འི་རང་བཞིན་ཅན་དེ་
ཉིད་ནི་སྡུག་བསྔལ་གྱི་གནས་ལ་ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པའི་བློ་ཡིན་ནོ།། དེ་ནི་བདེ་བ་
ཡིན་ནོ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་མངལ་གྱི་གནས་དེ་ཉིད་ནི་བདེ་བ་ཡིན་ནོ་ཞེས་དེ་ལྟ་བུའི་རྣམ་
པར་འཛུག་པ་ཡིན་ནོ།། དེའི་རྒྱུ་ཅན་ཡིན་ནོ་ཞེས་བྱ་བ་ཕྱིན་ཅི་ལོག་གིས་བློ་འི་
རྒྱུ་ཅན་ནོ།། ཡང་དེ་ཉིད་ནི་སྡུག་བསྔལ་དང་བདེ་བ་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་སྨོས་
ཏེ། ཡུལ་གྱིས་ཡུལ་ཅན་བསྟན་པའི་ཕྱིར་སྡུག་བསྔལ་དང་བདེ་བ་དོར་བ་དང་
ཐོབ་པའི་མཚན་ཉིད་ཅན་ཡིན་ནོ་ཞེས་བྱ་བར་བལྟ་བར་བྱའོ།། དོར་བ་དང་
ཐོབ་པའི་རང་བཞིན་ནི་སྲིད་པ་མ་ཡིན་ནོ།། སྲིད་པའི་སྒོ་ནས་ཞེས་བྱ་བ་བདེ་བ་
དང་སྡུག་བསྔལ་ཐོབ་པ་དང་དོར་བའི་སྲིད་པའི་སྒོ་ནས་བདག་ཏུ་ཆགས་པ་ཡང་⋯
འཕངས་པ་ཉིད་ཡིན་ཏེ། དེ་སྲིད་པར་ཡུལ་ལ་སྲིད་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ།། སྟོན་
པར་བྱེད་པ་ནི་སྦྱོར་བར་བྱེད་པ་སྟེ། ལས་དང་མ་རིག་པ་སྲིད་པ་ཡང་སྲིད་འབྱུང་བ་
ཅན་ནི་ཀུན་འབྱུང་གི་བདེན་པ་ཡིན་ནོ་ཞེས་ལུང་ལས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་རོ།། ཕྱིན་
ཅི་ལོག་པའི་བློ་སྨོས་པས་ནི་མ་རིག་པ་བསྟན་པ་ཉིད་མ་ཡིན་ནོ།། མ་འོངས་
པར་ཞེས་བྱ་བ་ནི་མ་འོངས་པའི་སྐྱེ་བར་རོ།། ཅི་སྟེ་གཞན་དག་གིས་ཀྱང་མ་མཐོང་
བ་དེ་ལྟར་ན་གཏན་ཚིགས་ཀྱི་དོན་དེ་ཉིད་མ་གྲུབ་པ་མ་ཡིན་ཏེ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་གཞན་
དག་གིས་མ་མཐོང་ཞེས་བྱ་བ་དེ་གཞན་གྱི་ངེ་པར་ནུས་པ་མ་ཡིན་ནོ།། འགའ་
ཞིག་གིས་མཐོང་བ་ཉིད་དུ་འགྱུར་རོ་ཞེས་བྱ་བ་ནི། རྣལ་འབྱོར་པ་ལ་སོགས་

པས་སོ༎ རྣལ་འབྱོར་པའི་སྤྱོད་པའི་ཚད་མས་འོག་ནས་བསྒྲུབ་པར་འགྱུར་
རོ༎ །ཡོད་པའི་ཐ་སྙད་ལས་རྗེས་སུ་དཔག་པ་ཡང་བཤད་ཟིན་ཏོ་ཞེས་བྱ་བ་
ནི༎ སེམས་ནི་རིགས་མཐུན་པའི་ཉེ་བར་ལེན་པ་ལ་རག་ལུས་པ་ཡིན་ནོ་ཞེས་བྱ་
བའི་ཚིག་གིས་འོང་བ་རྗེས་སུ་དཔག་པ་བཤད་ཟིན་ཏོ༎ ཅི་འདྲའི་འཕེན་
བྱེད་ཡོད་འགྱུར་ན། །ཕྱིས་ཀྱང་དེ་དང་འདྲ་བར་འགྱུར། །འཕེན་བྱེད་དུ་
འགྱུར་དེ་རྒྱུ་མ་ཚང་བ་མེད་པའི་ཕྱིར་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་བསྟན་པས་འགྲོ་བ་....
ལ་རྗེས་སུ་དཔག་པར་བཤད་ཟིན་ཏོ༎ དཔེར་ན་རང་གི་ངོ་བོ་ཉིད་ལྟ་བུའོ༎
ཞེས་བྱ་བ་ནི་གཡོ་བར་གྱུར་པའི་ངོ་བོ་གང་ཡིན་པ་དེའི་རང་བཞིན་ཉིད་ལ་གཡོ་
བས་ཁྱབ་པ་ཡིན་ལ་འདི་ལ་དེ་མེད་པ་དེ་ལྟར་ན་ཁྱབ་པར་བྱེད་པ་མི་དམིགས་པའོ༎
དེ་བཞིན་དུ་གཞན་དག་ལ་ཡང་སྦྱར་བར་བྱའོ༎ ཐལ་བའི་གཏན་ཚིགས་མ་
གྲུབ་ཅིང་ཞེས་བྱ་བ་ནི། པ་ང་ཞིག་གང་ལས་ཐ་དད་པས་མེད་པ་ཞེས་བྱ་བ་ལ་
སོགས་པས་བཤད་པས་གང་ཡིན་པ་དེ་ལ་ཀང་པ་ལ་སོགས་པ་ཡང་ལག་པ་དང་ཐ་དད་.....
པ་མེད་པའི་བདག་ཉིད་ཅན་ཡིན་ནོ་ཞེས་བྱ་བའི་གཏན་ཚིགས་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་མ་...
གྲུབ་པ་ཡིན་ནོ་དེ། ཀང་པ་ལ་སོགས་པ་པན་ཚུན་ཐ་དད་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ༎
གང་ཞིག་གང་གཡོ་བ་ནི་མི་གཡོ་བ་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་ཟློག་པ་དེ་གྲུབ་པ་ལ་
བསྒྲུབ་པ་ཡིན་ནོ། ལག་པ་དང་ཀང་པ་ལ་སོགས་པ་ཐ་དད་པར་ཁས་ལེན་པའི་
ཕྱིར་རོ༎ ཐ་དད་པར་གྲུབ་པ་ནི་ཡུལ་ཐ་དད་པ་ཅན་ཉིད་དོ༎ ཐ་དད་
པ་ཅན་ཉིད་དུ་འགྱུར་རོ༎ ཞེས་བྱ་བ་ནི་སོ་སོ་ཉིད་དུ་གྲུབ་པར་འགྱུར་རོ༎
གང་ཞིག་གང་ལས་ལྡན་པ་ཅན་གྱི་ཡུལ་ཐ་དད་པ་ཅན་ཞེས་བྱ་བ་ལ་ནམ་མཁའ་ནི་...
ལྡན་པ་ཅན་ནོ༎ དེའི་ཡུལ་ནི་ལྡན་པ་ཅན་གྱི་ཡུལ་ཏེ། གང་ལྡན་པ་ཅན་

ཀྱི་ཡུལ་ཐ་དད་པ་ཡོད་པ་ཞེས་བྱ་བར་ཚིག་རྣམ་པར་སྦྱར་རོ།། ནམ་མཁའི་ཡུལ་ཐ་དད་པ་ཅན་དུ་མི་འགྱུར་རོ་ཞེས་བྱ་བའི་དོན་ཏོ།། མ་བསྒྲིབས་པ་ཡང་བསྒྲིབས་པ་ཉིད་ཡིན་ནོ། ། ཞེས་བྱ་བ་ནི་ཡན་ལག་གི་རང་བཞིན་གཅིག་པ་ཅན་ཉིད་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ།། ཇི་ལྟར་སྣང་དེ་མཐོང་བ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་ཇི་ལྟར་ཡན་ལག་མ་བསྒྲིབས་པ་མཐོང་བ་དེ་ལྟར་ཕྱོགས་གཅིག་གིས་བསྒྲིབས་སུ་ཟིན་ཀྱང་མཐོང་བར་འགྱུར་ཏེ། ཕྱོགས་གཅིག་གིས་བསྒྲིབས་སུ་ཟིན་ཀྱང་ཁྱོད་ཀྱི་གཞུང་གིས་ཡན་ལག་ཅན་མ་བསྒྲིབས་པ་ཉིད་ཡིན་ནོ།། ཡན་ལག་ཅན་གང་ལ་ཡན་ལག་འཛིན་པའི་ཐབས་མཐོང་བ་དེ་ལ་དེ་སྐད་ཅེས་བྱའོ། ། དེ་བསྒྲིབས་པ་ན་ཞེས་བྱ་བ་ནི་ཡན་ལག་བསྒྲིབས་པ་ནའོ།། ཡན་ལག་ཅན་ཐམས་ཅད་མཐོང་བ་སྲིད་པས་ན་ཞེས་བྱ་བ་ལ་གལ་ཏེ་ཡན་ལག་ཐམས་ཅད་མཐོང་བར་འགྱུར་བ་དེའི་ཚེ་འགའ་ཞིག་གིས་ཚེ་ཡན་ལག་ཅན་ཡོངས་སུ་བཅད་པར་མི་འགྱུར་རོ། །དེ་དབུགས་དང་ཐ་མའི་གཅིག་ཅར་འཛིན་པའི་ཕྱིར་རོ།། ཡན་ལག་ཅན་མཐོང་བར་ཡང་ཁས་ལེན་པ་དེ་བས་ན། ཡན་ལག་ཐམས་ཅད་མི་མཐོང་བ་ཅན་དེ་ཉིད་ཁས་བླང་བར་བྱའོ།། དེ་ལྟར་ན་ཕྱོགས་གཅིག་བསྒྲིབས་པས་ཀྱང་མ་ལུས་པ་མཐོང་བར་འགྱུར་རོ།། གལ་ཏེ་རྡུལ་གཉིས་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་གསལ་བར་བྱེད་པ་ལ་སོགས་པའི་ཕྱོགས་སྔ་མའི་དོགས་པ་བསུ་བའོ།། སྔར་དབང་པོ་ལས་འདས་པ་ཡིན་ན་ཞེས་བྱ་བ་ནི་མ་ཚོར་བའི་གནས་སྐབས་ནའོ།། སྔར་བཞིན་ཁྱད་པར་མེད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དབང་པོ་ལས་འདས་པའི་གནས་སྐབས་ཁྱད་པར་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ།། འདི་ནི་གདན་ཚིགས་གཅིག་ཡིན་ནོ།། སྐད་ཅིག་མ་ཉིད་མ་ཡིན་པར་སྒྲོ་བཏགས་ནས་འདི་སྐད་དུ་ཐ་ཕྱིར་ཏེ་ཞེས་བྱ་བ་སྨོས་ཏེ། །

གཏན་ཚིགས་གཉིས་པ་ཡིན་ནོ།། རྟུལ་ཕྲ་མོ་གང་ཡིན་དེ་དང་དེ་དག་ཇི་ལྟར་
སྣར་རྟུལ་ཕྲ་རབ་ཀྱི་རང་བཞིན་ཡིན་པ་དེ་ལྟར་ཚོགས་སུ་ཟིན་ཀྱང་རྟུལ་ཕྲན་ཉིད་ཡིན་
ནོ་ཞེས་བྱ་བར་སྦྱར་རོ།། གཏན་ཚིགས་དེ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་དབང་པོ་ལས་འདས་
པ་ཉིད་ཡིན་ནོ།། མི་རྟོགས་ཞེས་བྱ་བ་ནི་མདོ་ཡིན་ནོ།། འདིའི་བཤད་པ་ནི་
འགའ་ཞིག་གིས་ཀྱང་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པའོ།། མི་ནུས་ཤིང་སྔར་གྱི་ངོ་བོ་
ཉིད་ལས་འཕོས་པ་མེད་པ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་སྔར་གྱི་གནས་སྐབས་སུ་འགྱུར་བ་ཅན་མི་
ནུས་པ་ནི་སྔར་གྱི་ངོ་བོ་ལས་འཕོ་བ་མེད་པ་གང་ལ་ཡོད་པ་ཞེས་བྱ་བར་ཚིག་རྣམ་
པར་སྦྱར་རོ།། སྔ་མ་དང་ཕྱི་མ་ཞེས་བྱ་བའི་དང་པོ་དང་གསུམ་པ་དག་ཅེས་བྱ་
བའི་དོན་ཏོ།། རྟུལ་ཕྲ་རབ་ནི་སྐད་ཅིག་མ་ཉིད་ཡིན་པའི་ཕྱིར་སྔར་ནུས་པ་མེད་
པ་ལྡན་ཅིག་བྱེད་པའི་རྐྱེན་དང་ཕྲད་པ་ལས་གནས་སྐབས་དེ་ནི་སྣང་བ་སྐྱེ་བ་གཞན་
ཉིད་ཡིན་ནོ། དེས་ནི་གཏན་ཚིགས་དང་པོ་མ་གྲུབ་པ་བཤད་དོ།། ནུས་པ་སྐྱེ་
བ་གཞན་ཉིད་ཡིན་ནོ་ཞེས་བྱ་བ་འདིས་ནི་ཕྱི་མ་ཡང་ངོ་།། རྟུལ་ཕྲ་རབ་དབང་
པོ་ལས་འདས་པ་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པས་གཏན་ཚིགས་གཉིས་པ་མི་གྲུབ་པར་
བསྟན་ཏོ།། སྒྲིབ་བྱེད་ནི་མཐོང་བའི་ཐབས་ལ་བསྒྲིབས་གཡོགས་གཞན་གྱིས་བར་
དུ་བཅད་པ་ཉིད་དོ།། ཐོགས་པ་ནི་རང་གི་ཡུལ་དུ་གཞན་འབྱུང་བའི་གེགས་བྱེད་
པའོ།། དེ་ལྟར་བྱེད་པ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་བསྒྲིབས་པ་ལ་སོགས་པ་བྱེད་པའོ།། དེ་
ལྟར་ན་གསེར་དང་དངུལ་ཆུའི་རྟུལ་ཕྲ་རབ་རྣམས་དང་། རྟུལ་ཕྲན་ཆུ་ཤན་ཚུན་
ཚོད་པའི་ཕྱིར་རེ་ཞིག་སྔར་བརྩམས་པའི་ཡན་ལག་ཅན་གྱི་རྫས་འཛིག་པར་འགྱུར་
ལ། གསེར་དང་དངུལ་ཆུ་ལ་སོགས་པ་ཡན་ལག་ཅན་གཞན་རྩོམ་པར་བྱེད་པ་
ཡང་མ་ཡིན་ནོ། རིགས་མི་མཐུན་པ་རྣམས་ནི་རྩོམ་པ་པོ་ཉིད་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་

རོ། ༔ །དེ་ཉིད་ནི་ད་ལས་རིགས་མི་མཐུན་པ་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་སྨོས་སོ།།
ཕན་ཚུན་འདྲེས་པར་གྱུར་པ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་ཕན་ཚུན་རྣམ་པར་འདྲེས་པར་གྱུར་པའོ། །
དེ་ལྟར་ན་ལྡན་པ་སྐྱེད་ན་ཡང་ཞེས་བྱ་བ་ཇི་སྐད་བཞིན་དུ་ཕྱིས་ཀྱང་ནུས་པ་མེད་པ…
ཡིན་ན། དེ་བས་ན་རྣམ་པར་ཤེས་པའི་ཇི་ལྟར་ན་བྱེད་པ་པོ་ཡིན་ཞེས་བྱ་བ
ནི་ལྷག་མའོ།། ཕྲད་དེ་ཚོགས་པ་རྣམས་ནི་རྒྱུ་ཉིད་ཡིན་ངར་འདོད་ན། ཕྲད་
པ་དེ་ཉིད་ཀྱང་འཐད་པ་མ་ཡིན་པ་དེ་ལྟར་ན་བྱེད་པ་པོར་མི་འགྱུར་དེ། བྱེད་
པ་པོར་ཡང་འདོད་པ་དེ་བས་ན་ལྡན་པ་སྐྱེད་པ་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་ནི་ལྡན་པ…
ཡིན་ནོ།། ཇི་ལྟར་ན་རོ་གཟུགས་ལ་སོགས་པ་ལྡན་པ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་འགའ་
ཞིག་བདུང་བ་ཞིམ་པོ་དང་། གཟུགས་བཟང་པོ་དང་དྲི་ཞིམ་པོ་ཅན་ཞེས
པ་སྐད་དུ་བྱེད་པ་ལས་བདུང་བ་རོ་དང་གཟུགས་ལ་སོགས་པ་དང་ལྡན་པ་བྲེ་བྲག་པ་
ལ་སོགས་པའི་གཞུང་ལ་མེད་ཅིང་། བྲ་རམ་ལ་སོགས་པ་རིགས་མི་མཐུན་
པ་འདྲེས་པ་ལས་ཀྱང་སྨུར་གྱི་ཡན་ལག་ཅན་ཞིག་པ་ན་རིགས་མི་མཐུན་པ་རྣམས…
ཀྱང་འབྲས་བུའི་རྫས་ནི་རྩོམ་པའི་ཕྱིར། བདུང་བ་ཞེས་བྱ་བའི་ཡན་ལག་
ཅན་ཡོད་པ་མ་ཡིན་གྱི་འོན་ཀྱང་སྐྱཱུ་ག་ཤིར་དང་བྲ་རམ་ལ་སོགས་པ་བྲད་པ་ཉིད…
བདུང་བ་ཡིན་ལ། ལྡན་པ་ཡང་ཚིག་གི་དོན་ཡོན་ཏན་ཡིན་ནོ།། དེ་བཞིན་
དུ་གཟུགས་ལ་སོགས་པ་དག་ཀྱང་ངོ་།། ཡོན་ཏན་རྣམས་ལ་ཡོན་ཏན་མེད་
པར་འདོད་པ་དེ་ལྟར་ན། བདུང་བའི་རོ་དང་གཟུགས་ལ་སོགས་པའི་ལྡན་པ
ཡིན་པར་མི་འགྱུར་རོ།། བདུང་བ་གཟུགས་ལ་སོགས་པ་དང་མི་ལྡན་པ་བསྟན་
ནས་ད་ནི་བདུང་བ་ལ་གཟུགས་ལ་སོགས་པ་དམིགས་པ་རྣམས་གཞན་གྱི་གཞུང་གིས་
མི་འཇོག་པ་ཉིད་དུ་བསྟན་པའི་ཕྱིར། རྡུལ་ཕྲན་རྣམས་ཀྱི་གཟུགས་ལ་སོགས་པ་

ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་སྨོས་པ་སྟེ། དེ་ལྟར་ན་རེ་ཞིག་གཟུགས་ལ་དེ་དག་བདུང་
བ་དང་ལྡན་པ་ཅན་མ་ཡིན་ཏེ། ཡོན་ཏན་རྣམས་ལ་ཡོན་ཏན་མེད་པ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་རོ།།
བྱ་རམ་ལ་སོགས་པ་དག་གིས་ཡང་མ་ཡིན་ཏེ། དེ་དག་གི་ལྡན་པ་ཞིག་པས་
འཇིག་པ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་རོ།། དེ་ལ་རིགས་མི་མཐུན་པ་དང་འདྲེས་པའི་རྡུལ་ཕྲ་
རབ་གཟུགས་ལ་སོགས་པ་ཡོད་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་དག་ལུས་པར་འགྱུར་རོ།། རྡུལ་
ཕྲ་རབ་དེ་དག་གིས་འབྲས་བུ་རྩོམ་པ་ཡང་མ་ཡིན། གང་ལ་རྒྱུར་གདོགས་པའི་
གཟུགས་ལ་སོགས་པས་བརྩམས་པའི་འབྲས་བུའི་གཟུགས་ལ་སོགས་པ་འདྲིན་...
པར་འགྱུར་རོ།། དེ་ཉིད་ནི་རིགས་མི་འདྲ་བས་ཆོད་པའི་ཕྱིར་འབྲས་བུ་རྩོམ་
པ་ཅན་མ་ཡིན་པ་ཞེས་བྱ་བ་སྨོས་སོ།། འོན་ཀྱང་རྡུལ་ཕྲ་རབ་ཏུ་གདོགས་པའི་
གཟུགས་ལ་སོགས་པའི་གནས་སྐབས་ན་གཟུང་བ་ཡིན་ནོ་ཞེ་ན། དེའི་ཕྱིར་
བདག་ཉིད་ཀྱང་དབང་པོ་ལས་འདས་པ་ཡིན་ཞེས་བྱ་བ་སྨོས་ཏེ། དེ་ལྟར་ན་
གཟུགས་ལ་སོགས་པ་འཛིན་པ་མ་ཡིན་ཏེ། དེའི་རྟེན་ཤིན་ཏུ་ཕྲོག་ཏུ་གྱུར་པ་ཉིད
ཀྱི་ཕྱིར་རོ།། །།

ཀློ་འི་ཐ་དད་ཡོད་ན་སྟེ། དངོས་དང་ཉེ་བར་བརྟགས་པའི་ཤེས་པའི་ཐ་དད་པ་ཡོད་དུ་ཆུག་ན་ཡང་ཞེས་བྱ་བའི་དོན་ཏོ།། སྦྱོར་བ་ནི་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་ལ་དངོས་དང་ཉེ་བར་བརྟགས་པའི་ཆོས་གཅིག་གང་ལས་ཡོད་པ་དེ་ལ་ནི་དངོས་དང་ཉེ་བར་བརྟགས་པ་དེའི་ཆོས་ཅན་ནོ།། ཤེས་པ་གང་ལ་དངོས་དང་ཉེ་བར་བརྟེན་པའི་རྒྱུ་མཚན་ཡོད་པ་དེ་ནི་དེའི་རྒྱུ་མཚན་ཅན་ནོ།། དེའི་རྒྱུ་མཚན་ཅན་ཡང་དེ་ཡིན་ལ། ཤེས་པ་མཚུངས་པ་ཡང་ཡིན་ནོ་ཞེས་ཚིག་རྣམ་པར་སྦྱར་རོ། དེའི་ཡུལ་ནི་དེ་དག་མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་བྱ་བར་རོ།། ཤེས་པ་མཚུངས་པའི་ཡུལ་ཉིད་ལ་དངོས་མ་ཡིན་པ་དང་ཉེ་བར་བརྟགས་པ་མ་ཡིན་པ་དེའི་ཆོས་ཅན་ཡིན་པ་ཉིད་ཀྱི་ཁྱབ་པ་ཡིན་ལ་དེ་དང་འགལ་བ་ཡང་དངོས་དང་ཉེ་བར་བརྟགས་པ་དེའི་ཆོས་ཅན་... ཡིན་པ་དེ་ལྟར་ན་ཁྱབ་པར་བྱེད་པ་འགལ་བ་དམིགས་པའོ། དེ་ནི་བདག་ཉིད་ཡོན་ཏན་ཉིད་ཡིན་པའི་ཕྱིར་དངར་བ་ནི་གྲངས་དང་ལྡན་པ་ལ་ཡོན་ཏན་ཉིད་དུ་ཁས་ལེན་པའི་ཕྱིར་རོ།། གང་ལ་འདུ་བ་དང་ལྡན་པ་ཉིད་དེ། དངར་བ་ནི་བྱ་རེ་རེ་ལ་དངར་བར་གྱུར་པའི་ངང་པོ་ཉིད་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ནོ།། བརྗོད་པ་དག་ལས་ཞེས་བྱ་བ་ནི་གྲངས་ལ་སོགས་པ་བརྗོད་པར་བྱེད་པའི་སྒྲ་ལས་སོ།། ཐ་དད་པ་མེད་པའམ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་སྒྲུབ་པའི་ངོ་བོ་འི་སྒོ་ནས་བསྒྲུབ་པར་བྱ་བ་དང····· པོ་འོ།། བསྒྲུབ་པར་བྱ་བ་གཉིས་པ་ལ་བལྟོས་ནས་ནི་མོ་གཤམ་གྱི་བུ་དཔེ་ཡིན་ནོ། ། བསྒྲུབ་པར་བྱ་བ་དང་པོ་ལ་བལྟོས་ནས་ནི། གཟུགས་དེ་ཉིད་ཀྱི་བདག་ཉིད་ཡིན་

ནོ། །རྣམ་གྲངས་སུ་འགྱུར་ཞིང་ཞེས་བྱ་བ་ནི་ཐམས་ཅད་གཟུགས་ལ་སོགས་པའི་ཡུལ་ཅན་ཉིད་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ།། ཤེས་པ་ལ་སོགས་པ་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་སྨོས་པས་ནི་སྒྲ་བརྒྱང་ངོ་།། སྒྲ་གང་ཞེས་བྱ་བ་ནི་དང་པོ་འི་ཚིག་གཉིས་པའོ།། དངོས་པོ་ཐ་དད་རྗེས་སུ་འབྲང་བའི་ཞེས་བྱ་བ་ལ་ཐ་དད་པ་ནི་གཞན་སེལ་བའོ།། འདི་ཉིད་ཀྱི་བཤད་པ་ནི་སྨྲད་པ་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་ཡིན་དེ། སྨྲད་པ་ནི་དངོས་པོ་དངོས་པོ་གཞན་དང་འབྲེལ་བའོ།། དེ་ལས་ལྡོག་པ་ནི་མ་འབྲེལ་བའི་གནས་སྐབས་སོ། དེ་ཙམ་གྱི་ཡུལ་ཅན་ནི་ཤེས་པ་གཅིག་ཡིན་ནོ།། ཡང་དག་པར་ལྡན་པའི་དངོས་པོ་ལས་ལྡོག་པ་རྒྱུར་མི་འཆད་པར་འབྱུང་བའི་དངོས་པོ་ལ་བརྟེན་ནས་ལྡན་པའི་རྣམ་པར་རྟོག་པ་ཡིན་ནོ།། དེ་བཞིན་དུ་གཞན་དག་ལ་ཡང་སྦྱར་རོ། དེས་ནི་ཞེས་བྱ་བ་ལྡོག་པ་རྗོད་པར་བྱེད་པས་སོ།། དང་ལྷུར་ཀུན་ཏུ་རྟོག་པའི་ཞེས་བྱ་བ་ནི་བཅིག་ལ་སོགས་པར་རྟོག་པའིའོ། དེ་ལ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་གཟུགས་ལ་སོགས་པ་ལའོ། ཡོན་ཏན་དུ་བགྲང་བ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་ཡོན་ཏན་གྱི་མིང་ཅན་ནོ། རང་ཉིད་ཀྱིས་ནི་རྫས་ནི་ཁྱད་པར་ཅན་མ་ཡིན་པ་ལ་གྲངས་ལ་སོགས་པ་གང་གིས་ཁྱད་པར་དུ་བྱས་པ་དེ་ནི་ཁྱད་པར་ཡིན་ནོ།། གལ་ཏེ་ཐ་དད་པའི་ཁྱད་པར་ཡོད་པ་དེ་ལ་དེ་སྐད་ཅེས་བྱའོ།། དེ་ནི་གང་ལ་ཐ་དད་པའི་ཆོས་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པས་འཆད་པར་བྱེད་དོ།། དེ་ཁོ་ན་ཉིད་དུ་ངེས་པས་འཇུག་པ་ཤེས་པ་གང་ལ་ཡོད་པ་དེ་ལ་བལྟོས་པ་མེད་པས་འཇུག་པ་ཅན་ནོ།། དེ་འདྲ་བའི་ཉེ་བར་བརྟགས་པ་མ་ཡིན་དེ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་གྲངས་ལ་སོགས་པའི་ཐ་སྙད་འཇུག་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་འདྲ་བ་ཉེ་བར་བརྟགས་པའི་མི་འགྱུར་རོ། ཞེས་བྱ་བའི་དོན་དོ། ཡོན་ཏན་རྣམས་ལ་ཡང་ཤེས་པ་

གཅིག་ལ་སོགས་པ་བལྟོས་པ་མེད་པས་འཇུག་པ་ཅན་ཉིད་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། ། དེ་ཉིད་ནི་གཟུགས་གཅིག་དང་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་སྨོས་སོ།། གྲངས་ལ་སོགས་པ་ཐ་དད་པ་སྟེ། བཤིག་པའི་ཆོས་དང་ལྡན་པ་འདི་ལ་ཡོད་པས་ན་གྲངས་ལ་སོགས་པའི་ཐ་དད་པའི་ཆོས་དང་ལྡན་པ་ཅན་གྱིའོ།། སྒྲ་ལ་སོགས་པ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་རིག་བྱ་དང་། གཟུགས་དང་རོ་ལ་སོགས་པ་སྟེ། མངས་གྲུམ་པའི་ནི་བུམ་པ་ལ་སོགས་པ་གཟུགས་ལ་སོགས་པའི་བདག་ཉིད་ཅན་ཡིན་ནོ།། དོན་གཅིག་གི་ཡུལ་ཅན་ཡིན་པའམ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་གཏན་ཚིགས་གཅིག་གོ །དོན་ཐ་དད་པའི་རྒྱུ་མཚན་ཅན་དུ་མི་འགྱུར་རོ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་གཉིས་པའོ།། དེ་དག་ནི་རྣམ་གྲངས་ཡིན་པའམ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་བསྒྲུབ་པར་བྱ་བ་གཅིག་གོ །དོན་ཐ་དད་པའི་ཡུལ་ཅན་མ་ཡིན་ཏེ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་གཉིས་པའོ།། བསྒྲུབ་པར་བྱ་བ་དང་པོ་ལ་བལྟོས་ནས་རང་བཞིན་གྱི་གཏན་ཚིགས་ཡིན་པར་སེམས་ཏེ། རྣམ་གྲངས་སུ་རྣམ་པར་བཞག་པའི་ནི་དོན་གཅིག་པའི་ཡུལ་ཅན་ཉིད་ཙམ་གྱི་ཡུལ་ཅན་…ཉིད་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ།། བསྒྲུབ་པར་བྱ་བ་གཉིས་པ་ལ་བལྟོས་ནས་ཁྱབ་པར་བྱེད་པ་མི་དམིགས་པ་ཡིན་ནོ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་དོན་ཐ་དད་པའི་ཡུལ་ཅན་དུ་རྣམ་པར་ཞག་པ་ལ་དོན་ཐ་དད་པའི་རྒྱུ་མཚན་ཅན་གྱི་ཁྱབ་པ་ཡིན་ལ། དེ་འདི་ལ་མེད་པ་དེ་ལྟར་ན་ཁྱབ་པར་བྱེད་པའི་མི་དམིགས་པ་ལྟར་བཅོས་པ་ཉིད་དུ་འཐད་པ་ཡིན་ཏེ། དགག་པའི་སྒོ་ནས་སྒྲུབ་པའི་ཕྱིར་རོ།། དོན་གཅིག་པའི་ཡུལ་ཅན་ཡིན་ཞེས་བྱ་བའི་སྒྲུབ་པར་བྱེད་པ་དེ་ནི་སྒྲུབ་པའི་སྒོ་ནས་ཡིན་དེ་ལ་ཇི་ལྟར་ཁྱབ་པར་བྱེད་…པ་མི་དམིགས་པ་ཡིན་ནོ།། འགལ་བ་དམིགས་པ་ཡིན་པར་རིགས་ཏེ། དོན་གཅིག་པའི་ཡུལ་ཅན་དང་དོན་ཐ་དད་པའི་ཡུལ་ཅན་དག་འགལ་བའི་ཕྱིར་རོ་ཞེ་ན།

ཇི་ལྟར་སྨྲིད་པ་བཞིན་དུ་བསྟན་པའི་ཕྱིར་སྐྱོན་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ནོ། ། ཐལ་བ་
དང་བཟློག་པའི་ཐལ་བ་ཞེས་བྱ་བ་ནི། ཡུལ་གཅིག་པ་ཅན་ཉིད་ཡིན་ཡང་ཡུལ་ཅན་
གཅིག་ལ་སོགས་པའི་སྒྲ་ནི་རྣམ་གྲངས་མ་ཡིན་པ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་ཐལ་བ་ལ་མ་ངེས་...
པའི་མ་ཡིན་ནོ།། རྣམ་གྲངས་ཉིད་ན་ཡིན་ན་ཡང་ཐ་དད་པ་མེད་པའི་ཡུལ་
ཅན་ཉིད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། བཟློག་པའི་ཐལ་བ་ལ་མ་ངེས་པ་ཉིད་ཡིན་ནོ། ཐ་
དད་ཅེས་བྱ་བའི་མདོ་ཡིན་ནོ།། འདིའི་བཤད་པ་ཉིད་ཐ་དད་པའི་ཡུལ་ཅན་
ཉིད་ཅེས་བྱ་བ་ཡིན་ནོ།། མདོ་མཛད་པ་ནི་ཐ་དད་པ་ཅན་དུ་བཞེད་དོ་ཞེས་བྱ་
བའི་དོན་ཏོ།། གང་དག་དོན་གཅིག་གིས་ཡུལ་ཅན་ཡིན་པའམ་ཞེས་བྱ་བ་ལ་
སོགས་ཐལ་བ་བཤད་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་ལ་མ་གྲུབ་པ་ཉིད་ཡིན་ཏེ། གཅིག་ལ་
སོགས་པའི་སྒྲ་རྣམས་ནི་དོན་གཅིག་པའི་ཡུལ་ཅན་ཉིད་མ་གྲུབ་པའི་ཕྱིར་རོ། དེ་
བས་ན་སྒྲ་རྣམས་ཉིད་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་སྒྲ་དེ་དག་ནི་ཐ་དད་པའི་ཡུལ་ཅན་ཡིན་ཏེ...
ཞེས་བྱ་བའི་བཟློག་པའི་ཐལ་བ་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་གྲུབ་པ་ལ་སྒྲུབ་པ་ཡིན་ནོ། ལྡོག་
པའི་ཐ་དད་པས་གཅིག་ལ་སོགས་པའི་སྒྲ་རྣམས་དོན་ཐ་དད་པའི་ཡུལ་ཅན་ཉིད་...
གྲུབ་པའི་ཕྱིར་རོ།། ལྡོག་པའི་སྒོ་ནས་ཞེས་བྱ་བ་ནི་གཞན་གྱིས་ཀྱང་ལས་ཉིད་
མ་ཡིན་པ་ལ་སོགས་པའི་བཟློག་པ་ཁས་བླངས་པ་ཡིན་ནོ།། དེ་བས་ན་ལྡོག་པའི་
སྒོ་ནས་དེ་དག་རྣམ་པར་བཞག་པར་བྱའོ།། འདིས་ནི་ཞེས་བྱ་བ་ནི་ལས་མ་
ཡིན་པ་ལ་སོགས་པ་ཉེ་བར་དགོད་པས་སོ། མ་གྲུབ་པ་ལ་སོགས་པ་དང་ཞེས་
བྱ་བ་ལ་སོགས་པའི་སྐབས་ནི་གྲུབ་པ་ལ་སྒྲུབ་པ་གཟུང་ངོ་།། མ་གྲུབ་པར་ཡང་
ཐལ་བ་བཟློག་ན་གྲུབ་པ་ལ་སྒྲུབ་པ་ཉིད་ཡིན་ནོ།། ཇི་ལྟར་ན་ཉེ་བར་དགོད་པ་
འདིས་ཀྱང་མ་གྲུབ་པ་ལ་སོགས་པའི་གཞུང་བསྡུགས་པ་ཡིན་ཞེ་ན། ལྡོག་པ་ཐ་

དད་པའི་ཕྱིར་ཐ་དད་པའི་དོན་ཅན་ཉིད་ཀྱི་ཞེས་བྱ་བ་སྨོས་ཏེ། ཇི་སྐད་ལས་མ་
ཡིན་པ་ལ་སོགས་པའི་སྒྲ་ལྡོག་པ་ཐ་དད་པའི་ཕྱིར་ཐ་དད་པ་ནོ།། དོན་ཅན་ཡིན་
པ་དེ་སྐད་གཅིག་ལ་སོགས་པའི་སྒྲ་ཡང་ཡིན་ནོ། དེ་བཞིན་དུ་ངེས་དུས་མ་
ཡིན་པ་ལ་སོགས་པའི་སྒྲ་དོན་གཅིག་པའི་ཡུལ་ཅན་ཡིན་ན་ཡང་རྣམ་གྲངས་མ་ཡིན་
པར་འདོད་ཅིང་། རྣམ་གྲངས་ཡིན་ན་ཡང་དོན་ཐ་དད་པའི་ཡུལ་ཅན་ཡིན་པ་
དེ་ལྟར་ན་མ་ངེས་པ་ཉིད་ཀྱང་ཡིན་ནོ། ཆོས་གཞན་རྣམ་པར་གཅོད་པར་བྱེད་
པ་ཡིན་ནོ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་ཆོས་ཅན་དེ་ལ་རྣམ་པར་གནས་པའི་ཆོས་རྣམས་སྒྲོ་བར་
བྱེད་པ་ཡིན་ནོ་ཞེས་བྱ་བའི་དོན་ཏོ།། དེ་ལྟར་ན་བུམ་པའི་ལྡན་པ་ཞེས་བྱ་བ་
འདི་ལྡན་པའི་སྒྲས་བུམ་པ་ལ་ཡོད་པའི་སྒྲུབ་ཉིད་ལ་སོགས་པ་སྤངས་ནས་རྫས་
གཞན་དང་བར་མ་ཆོད་པ་ཙམ་སྟོན་པར་བྱེད་དོ།། དོན་གཅིག་བརྗོད་ཀྱང་དོན་
དམ་པར་ཞེས་བྱ་བ་ནི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་དུའོ།། རྣམ་པ་གཉིས་ཀ་དག་གི་ཞེས་བྱ་བ་ནི་
ཁྱད་པར་གཞན་སྟོང་བ་དང་། མི་སྟོང་བ་དག་གིས་སོ།། སྒྲ་འདི་ལ་ཞེས་
བྱ་བ་ནི་ཆོས་ཅན་བརྗོད་པར་བྱེད་པ་དག་ལའོ། ཚོགས་པ་བརྗོད་པར་བྱེད་
པ་དག་ཅེས་བྱ་བ་ནི་བུམ་པ་ལ་སོགས་པའི་སྒྲའོ།། དེ་ནི་གཟུགས་ལ་སོགས་
པའི་ཚོགས་པ་ཙམ་ལ་སོགས་པ་འཛིན་པར་ནུས་པ་ཉིད་ལ། ཐ་སྙད་ཇོར་ཡང་
པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་དུ་བརྟར་ནུས་པ་ཡིན་གྱི། ཡན་ལག་ཅན་གྱིས་རྫས་ནི་མ་ཡིན་ཏེ།
དེ་ནི་སྔར་བཀག་ཟིན་པ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་རོ།། སོ་སོར་ངེས་པ་ནི་དབྱེར་ན་མིག་གི་
རྣམ་པར་ཤེས་པ་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་ལ། གཟུགས་ནི་འབྲས་བུ་མིག་གི་
རྣམ་པར་ཤེས་པ་བྱེད་པར་ནུས་པ་ཡིན་ལ། དྲི་ནི་སྣའི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་བྱེད་
པར་ནུས་པ་ཡིན་ནོ།། དེ་བཞིན་དུ་གཞན་དག་གིས་ཀྱང་རང་གི་རྣམ་པར་ཤེས་

པ་ལ་བསྒོམ་ནས་བརྗོད་པར་བྱའོ། སྤྲངས་ནས་ཞེས་བྱ་བ་ལ་བརྗོད་པ་རྙེད་
པར་རོ།། དེ་འབྲས་མཚུངས་པ་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་ས། བྱས་པའི་
དབྱིབས་ཅན་གཟུགས་ལ་སོགས་དེ་དག་གི་འབྲས་བུ་མཚུངས་པ་གང་ཡིན་དེའི་རྒྱུ་
མིན་པ་སྟེ། ཤིང་ལ་སོགས་པའི་དབྱིབས་ཅན་གྱི་གཟུགས་ལ་སོགས་པ་དེ་རྣམས་
གཅོད་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་ལ་འཇུག་པར་འཇུག་པར་འགྱུར་རོ།། དེ་ཉིད་ནི་རྫས་
དུ་མ་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པས་འཆད་པར་བྱེད་དོ།། རྫས་དུ་མ་ཡོད་ན་ཡང་
སྟེ་གཟུགས་དང་དྲི་ལ་སོགས་པའི་རྫས་ཡོད་ན་ཡང་ངོ།། གལ་ཏེ་བུམ་པ་ལ་
སོགས་པའི་སྒྲ་ཚོགས་པ་བརྗོད་པར་བྱེད་པ་ཡིན་པ་དེ་བས་ན་དུ་མའི་ཡུལ་ཅན་ཉིད་
ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཚིག་གཅིག་པར་མི་འགྱུར་རོ་ཞེ་ན། གཟུགས་ལ་སོགས་པ་
ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་སྨོས་ཏེ། གཟུགས་ལ་སོགས་པའི་བདག་ཉིད་ཡུལ་
དུ་བྱུང་བ་ཉིད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཟུགས་ལ་སོགས་པའི་རང་བཞིན་ཅན་གྱི་ནུས་
པ་ཡང་དུ་མ་ཉིད་མ་ཡིན་པ་དེ་ལྟར་ན། ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱི་འབྲས་བུ་གཅིག་བྱེད་
པ་ཅན་ཡིན་ནོ་ཞེས་ཁ་ཅིག་བརྗོད་དོ།། བུམ་པའི་སྒྲས་འབྲས་བུ་མི་ག་ལ་
སོགས་པའི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་བྱེད་པའི་མཚན་ཉིད་ཅན་གྱི་སོ་སོར་ངེས་པའི་དོན་
སྟོང་བ་གང་ཡིན་པ་དེ་བརྗོད་པའི་ངང་ཚུལ་གང་ལ་ཡོད་པ་དེ་དག་ནི་དོན་སྟོང་བ……
བརྗོད་པ་ཅན་ཏེ། གཟུགས་ལ་སོགས་པའི་སྒྲ་རྣམས་སོ། ང་དག་དང་
ལྡན་ཅིག་བུམ་པའི་སྒྲ་གཞི་མཐུན་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། རིགས་ཐ་དད་པ་
བརྗོད་པའི་ཕྱིར་རིགས་བརྗོད་པར་བྱེད་པ་ནི་མ་ཡིན་གྱི་འོན་ཀྱང་ཤིང་གི་ཁྱད་པར་…
ཤིང་ཤ་པ་ལ་སོགས་པ་ལ་ཤིང་མ་ཡིན་པ་རྣམ་པར་གཅོད་པ་ཙམ་རྣམ་པར་གཅོད་
པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ།། དེའི་ཁྱད་པར་མི་སྟོང་བའི་སྒྲ་ནས་ཞེས་བྱ་བ་ནི་ཤིང་

གི་ཁྱད་པར་ཤིང་ཤ་པ་ལ་སོགས་པ་ཡོངས་སུ་འདོར་བ་མེད་པར་རོ།། དེ་བས་ན་ཤིང་གི་སྒྲ་དོན་ཡོངས་སུ་མ་སྤངས་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་ལ་ཤིང་ཤ་པའི་སྒྲ་རྗོད་པར་བྱེད་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཤིང་ཤ་པ་ཤིང་ཡིན་ནོ་ཞེས་བྱ་བ་གཞི་མཐུན་པར་འགྱུར་རོ། །རིགས་དང་ཚོགས་པ་རྗོད་བྱེད་པའི་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་ལ། རིགས་ཀྱི་སྒྲ་ནི་རང་གི་ཁྱད་པར་མི་སྤོང་བ་ཡིན་ལ། ཚོགས་པའི་སྒྲ་ནི་སྤོང་བ་ཡིན་ནོ།། བསྡུས་པའི་སྒྲ་ཡང་བསྡུས་པའི་ཁྱད་པར་ལ་བལྟོས་ནས་རིགས་རྗོད་པར་བྱེད་པ་མ་ཡིན་ནམ། ཞེ་ན། དེའི་ཕྱིར་རིགས་དང་ཚོགས་པ་བརྗོད་བྱེད་པའི་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་སྨོས་ཏེ། གཟུགས་ལ་སོགས་པའི་ཚོགས་པ་ཅན་ལ་བལྟོས་ནས་ཡིན་གྱི་ཚོགས་པའི་ཁྱད་པར་ལ་བལྟོས་པས་ནི་མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་བྱ་བའི་དོན་ཏོ། ། དེ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་གཟུགས་ལ་སོགས་པའི་ཚོགས་པའི་སྒྲ་ཉིད་དང་གཞི་མཐུན་པ་མེད་པར་སྔར་བཤད་ཟིན་ཏོ་ཞེས་བསྟན་པའི་ཕྱིར་དེས་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་སྨོས་སོ།། ཐ་དད་པ་ལ་བལྟོས་ནས་ཀྱང་རིགས་རྗོད་པར་འདོད་པ་ཉིད་དུ་འདོད་དོ་ཞེ་ན། བསྡུས་པའི་རྒྱུ་བརྗོད་པ་དེ་ཡང་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་སྨོས་ཏེ། གསེར་ལ་སོགས་པའི་གནས་སྐབས་ཅན་གྱི་གཟུགས་ལ་སོགས་པ་བསྡུས་པའི་རྣམ་པར་གནས་པའི་ཚོགས་པའི་ཁྱད་པར་དེ་ལ་བལྟོས་ནས་བསྡུས་པ་བརྗོད་པ་ཡིན་ཏེ། ཐམས་ཅད་ལ་བསྡུས་པ་མ་ཡིན་པར་རྣམ་པར་བཅད་པ་སྟོན་པའི་ཕྱིར་རོ།། དེ་ཚོགས་པའི་ཁྱད་པར་རྣམས་མི་སྤོང་བས་ཞེས་བྱ་བ་ལ་རིགས་རྗོད་པར་བྱེད་པའི་བསྡུས་པའི་སྒྲ་དེས་ཚོགས་པའི་ཁྱད་པར་རྣམས་མི་སྤོང་བས། ཚོགས་པའི་ཁྱད་པར་རྗོད་པར་བྱེད་པ་གསེར་ལས་བྱས་པ་ལ་སོགས་པའི་དེ་དག་དང་ལྷན་ཅིག་གཞི་མཐུན་པ་ཉིད་དུ་འགྱུར་རོ།། ཚོགས་པའི་སྒྲ་ཐམས་ཅད་ཚོགས་པའི་ཁྱད་པར་ལ་བལྟོས་ནས་

རིགས་ཀྱི་སྒྲར་འགྱུར་རམ། འོན་ཏེ་མ་ཡིན་ཞེ་ན་ཚོགས་པའི་སྒྲ་ནི་རྣམ་པ་
གཉིས་ཏེ་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་སྨོས་སོ།། རང་གི་ཚོགས་པ་ཅན་ལ་བལྟོས་ནས་
ཞེས་བྱ་བ་ནི་གཟུགས་དང་དྲི་དང་རོ་ལ་སོགས་པ་ལ་བལྟོས་ནས་སོ།། དེས་ནི་
དེ་སྤོང་བ་མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་གཟུགས་ལ་སོགས་པའོ།། རྡུལ་ཕྲ་རབ་
གཅིག་པ་ལ་ཡང་གཟུགས་ལ་སོགས་པའི་སྒྲ་འཇུག་པའི་ཕྱིར་ཚོགས་པའི་བདག་
ཉིད་མ་ཡིན་པའི་རྫས་ལ་འཇུག་པ་ཉིད་འགལ་བ་ཡོད་པ་ཉིད་མ་ཡིན་ནོ།། འགའ་
ཞིག་གི་ཞེས་བྱ་བ་ནི་བུམ་པ་ལ་སོགས་པའི་སྒྲའོ།། ཡུལ་གྱི་ཁྱད་པར་ལ་བལྟོས་
ནས་ཞེས་བྱ་བ་ནི་རང་གི་ཚོགས་པ་ཅན་ལ་བལྟོས་ནས་ཚོགས་པའི་སྒྲའི་ངོ་བོ་ནི་
ཚོགས་པའི་ཐ་དད་ལ་བལྟོས་ནས་ཚོགས་པའི་སྒྲ་དང་ཚོགས་པའི་ཐ་དད་ལ་ལྟོས་
ནས་རིགས་ཀྱི་སྒྲ་ཡིན་ནོ།། གཅིག་གི་ངོ་བོ་ནི་རིགས་དང་ཚོགས་བརྗོད་པར་
བྱེད་པའི་སྒོ་ནས་སོ།། གཟུགས་ལ་སོགས་པའི་དེ་དག་གི་སོ་སོར་ངེས་པའི་
ནུས་པའི་ཁྱད་པར་ནི་འབྲས་བུ་མིག་གི་རྣམ་པར་ཤེས་པའི་རྒྱུ་ལ་སོགས་པ་དེ་དག་
སོ་སོར་ངེས་པའི་ངོ་བོ་ཅན་གྱི་བུམ་པའི་གནས་སུ་གྲུབ་པ་ཅི་འདྲ་བ་འབྲས་བུ་ཆུ་
འཛིན་པ་ལ་སོགས་པ་དེ་འདྲ་བ་ལ་བུམ་པའི་ཞེས་བྱ་བའི་ཁྱད་པར་འདིས་སྟོན་པར་
བྱེད་དོ།། ཇི་སྲིད་དུ་གཟུགས་ལ་སོགས་པ་ཆུ་ལ་འཛིན་པར་ནུས་པར་སྟོན་པ་དེ་
སྲིད་དུ་བུམ་པའི་གཟུགས་ལ་སོགས་པ་ཞེས་བརྗོད་དོ།། དེ་ཉིད་བསམ་པ་བར་
བྱ་བའི་ཕྱིར་རོ།། བུམ་པ་ལ་སོགས་པ་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་སྨོས་ཏེ། གཟུགས་
ལ་སོགས་པའི་བདག་ཉིད་གང་ལ་མིག་གི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་ལ་སོགས་པའི་འབྲས་
བུ་སོ་སོར་ངེས་པ་ཡོད་པ་དེ་ལ་དེ་སྐད་ཅེས་བྱའོ།། དྲི་དུ་མའི་བདག་ཉིད་ཅན་
ལས་ཞེས་བྱ་བ་ནི། ཅན་དན་དང་གུར་གུམ་ལ་སོགས་པ་ཐ་དད་པའི་ཞེས་བྱ་

པའི་དོན་ཏོ།། དེ་དག་ལས་གཅིག་མེད་ན་འབྱུང་བ་ལས་དུ་མའི་འབྲས་བུ་མ་ཡིན་པ་ཉིད་ཀྱིས་ཁྱབ་པ་ཡིན་ལ། དེ་དང་འགལ་བ་ནི་མ་ལུས་པའི་འབྲས་བུ་ཉིད་ཡིན་པར་ཁས་ལེན་པ་ཡིན་པ་དེ་ལྟར་ན། ཁྱབ་པར་བྱེད་པ་འགལ་བ་དམིགས་པའོ།། དེ་ནི་མ་ཡིན་ཏེ་སྣང་པོ་དག་ལ་ཡང་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་ལ། རིམ་གྱིས་མིག་གིས་རྣམ་པར་ཤེས་པ་ལ་སོགས་པ་མེད་པ་ཉིད་དུ་ཁས་ལེན་པའི་ཕྱིར་རོ།། དེ་བས་ན་རིམ་གྱིས་མ་ཡིན་པར་དེ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་ཕྱིས་འབྱུང་བ་ཅན་གྱི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་སྟེ། འབྱུང་བ་རྣམས་ལ་ཕྱིས་དང་འདྲ་བར་སྣང་ཡང་བྱེ་བྲག་མེད་པ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་རོ།། འགྱུར་བ་ནི་འདོད་ན་འབྱུང་བ་ཁྱད་པར་མེད་པར་ཅན་དག་རིམ་བྱེད་བཞིན་དུ་འབྱུང་བ་ཅན་གྱི་ལྷན་ཅིག་བྱེད་པ་གནས་སྐབས་གཞན་ལ་བལྟོས་ནས་རིམ་གྱི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་བྱེད་དོ་ཞེ་ན། དེའི་ཕྱིར་དེ་ལྟར་ཡོ་རིམ་བཞིན་དུ་འགྱུར་བ་ཅན་གྱི་གནས་སྐབས་གཞན་དག་ཀྱང་ཞེས་བྱ་བ་སྨོས་ཏེ། རིམ་གྱིས་མ་ཡིན་པར་བྱེད་པ་ཞེས་བྱ་བར་སྦྱར་ཏེ། གནས་སྐབས་གཞན་ཡང་འབྱུང་བའི་འབྲས་བུ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ།། དབུགས་འབྱུང་བ་དང་རྔུབ་པ་དག་ཀྱང་དུ་མ་ཉིད་དུ་མཚུངས་ཉིད་ཕྱིར་ཞེས་བྱ་བ་ནི་དབུགས་འབྱུང་བ་དང་རྔུབ་པ་དག་ཀྱང་། རླུང་གི་རྡུལ་ཕྲ་རབ་དུ་མའི་བདག་ཉིད་ཅན་ཡིན་ནོ།། ཆ་འཛིན་པ་ལ་སོགས་པའི་ཕྱིར་རོ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་འཇུག་པ་དང་འབྱུང་བར་རིམས་ཀྱིས་ཡོ་ས་སུ་གཅོད་པའི་ཕྱིར་གཅིག་ལ་རིམས་ཀྱིས་འཛིན་པར་རིགས་པས་ཡིན་ནོ།། སོགས་པ་ནི་སྒྲས་ནི་ཕྱོགས་བསྒྲིབས་པ་ལ་སོགས་པ་གཟུང་ངོ།། གལ་ཏེ་དུ་མ་རྒྱུ་མིན་ཞེ་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་ལ་རྣམ་པར་ཤེས་པ་གཅིག་ལ་ནུས་པ་ཡོད་པ་ཡིན་གྱི་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་དོགས་པ་བསུ་བ་ལ་ལན་བཏབ་ཟིན་པ་མ་ཡིན་ནམ། བདེན་ཏེ་སྔར་ནི་འགྲེལ་པ་བྱེད

པའི་ཡིན་ལ་ད་ནི་མདོ་མཛོད་བསྟན་པ་ཡིན་ནོ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་ཁྱད་པར་རོ།། གནས་
སྐབས་ཕྱི་མའི་ཁྱད་པར་གཞན་བྱ་བར་ནུས་པ་མེད་པ་ཅན་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་འདིར...
དགེ་ཉིད་དུ་མངོན་པར་འདོད་པ་ཡིན་ན། རིམ་གྱི་འབྱུང་བ་ལ་གོ་རིམ་ཅན་གྱི་རྒྱུ་
ཉིད་ཀྱིས་ཁྱབ་པ་ཡིན་ལ། དེ་དང་འགལ་བ་ཡང་རིམ་མ་ཡིན་པའི་རྒྱུ་ཉིད་ཡིན་
པ་དེ་ལྟར་ན་ཁྱབ་པར་བྱེད་པ་འགལ་བ་དམིགས་པའོ།། གསུང་བའི་གནས་
སྐབས་ཀྱི་ཁྱད་པར་དང་ཡིད་ཀྱི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་ལ་སོགས་པ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་ཀླས་དབྱེ་
བའོ།། སོགས་པའི་སྒྲས་ནི་མིག་ལ་སོགས་པའི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་བཟུང་ངོ།
ཕྱིས་སྐྱེད་པར་བྱེད་པར་ཁྱད་པར་མེད་པར་ཞེས་བྱ་བ་ནི་ཕྱིས་སྐྱེད་པར་བྱེད་པའི......
རང་བཞིན་དེ་ལས་ཁྱད་པར་མེད་པ་འབྱུང་བའི་བདག་ཉིད་ཅེས་བྱ་བར་སྦྱར་རོ། །
དེའི་འབྲས་བུ་ཉིད་ལ་དེ་ཡོད་ན་འབྱུང་བས་ཁྱབ་པ་ཡིན་ལ། དེ་མེད་པ་དེ་
ལྟར་ན་ཁྱབ་པར་བྱེད་པ་མི་དམིགས་པའོ།། ཇི་ལྟར་གཅིག་གི་རྒྱུ་མཚན་གྱི་
ཡིན་པ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་བྲེད་པ་སྔོན་ན་འབྱུང་བ་ཅན་གཅིག་གི་རྒྱུ་མཚན་ནི་གཅིག་གི་
རྒྱུ་མཚན་ནོ།། ཇི་སྐད་དུ་བཤད་པའི་སྐྱོན་གྱིས་ཞེས་བྱ་བ་ནི། རིག་
ཅར་རྣམ་པར་ཤེས་པ་མང་པོས་འབྱུང་བའི་སྐྱོན་གྱིས་ཏེ། དབུགས་འབྱུང་བ་
གཅིག་ཉིད་ཡིན་པར་རྟོག་ན་སྐྱོན་འདིར་འགྱུར་རོ།། གལ་ཏེ་འབྱུང་བ་མང་སྐད་
ཅིག །མང་པོ་ཉིད་ཀྱི་རྒྱུ་སྐད་ཅིག་མ་ཉིད་ཡིན་ནོ།། དེས་ནི་དབུགས་འབྱུང་བ་བདག་
ཉིད་གཅིག་ལ་གནོད་པ་ཡོད་པ་ནི་མ་ཡིན་གྱི། འོན་ཀྱང་རིམ་བཞིན་འབྱུང་བ་
ཡིན་ནོ་ཞེས་ཇི་སྐད་དུ་བཤད་པ་ཡིན་ནོ། སྐད་ཅིག་མ་ཉིད་ཡིན་ན་ཡང་འགའ་
ཞིག་གི་ཚེ་དབུགས་འབྱུང་བ་མང་པོ་སྐྱེ་བར་འགྱུར་རོ།། དེ་ལྟར་ན་ཅིག་ཅ་ རྣམ་
པར་ཤེས་པ་མང་པོ་འབྱུང་བར་འགྱུར་བ་ཉིད་ཡིན་ནོ་ཞེ་ན། དེའི་ཕྱིར་རང་རིག

མིན་པའི་དུས་ཅན་དང་ཞེས་བྱ་བ་སྨོས་ཏེ། རང་གི་རིགས་ཀྱི་དུས་ལས་གཞན་པ་ནི་རང་རིགས་མིན་པའོ།། གང་ལ་ཡོད་པ་དེ་ལ་དེ་སྐད་ཅེས་བྱའོ།། དེ་ནི་གང་གི་ཚེ་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པས་འཆད་པར་བྱེད་དོ།། རིགས་མཐུན་པ་བཞིན་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ཞེས་བྱ་བ་ནི་རྒྱུད་གཅིག་ལ་རག་ལས་པའི་དབུགས་འབྱུང་བ་སྔ་མ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ཏེ། འཇིག་རྟེན་ཕ་རོལ་ཁས་མི་ལེན་པའི་ཕྱིར་རོ།། ཁས་ལེན་ན་ཡང་འཇིག་རྟེན་ཕ་རོལ་གྲུབ་པ་མིན་པ་དེ་ལྟར་ན་བརྩད་པ་མེད་དོ།། ཕ་མ་ལ་རག་པའི་དབུགས་འབྱུང་བ་ཡང་དེའི་ཉེ་བར་ལེན་པའི་རྒྱུ་མ་ཡིན་ཏེ། རྒྱུད་གཞན་ལ་རག་ལས་པ་ནི་རྒྱུད་དང་འབྲེལ་བའི་ཉེ་བར་ལེན་པ་ཉིད་མི་རུང་བའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ལྟ་མ་ཡིན་ན་དབུགས་འབྱུང་བ་དེ་ནི་དེ་ལས་གཞན་པ་ཕ་མ་ལ་རག་ལས་པའི་དབུགས་འབྱུང་བ་དང་འདྲ་བའི་ཕ་མའི་རྒྱུད་ལ་རག་ལས་པ་ཉིད་དུ་འགྱུར་ཏེ། ཉེ་བར་ལེན་པའི་རྒྱུ་གཅིག་ཉིད་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ།། འདི་ནི་འོག་ནས་དགོད་པར་འགྱུར་བས་རེ་ཞིག་གཞག་གོ །ཐ་དད་པ་ཡུལ་ཅན་ཕྱིར་ཏེ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་འདི་ལྟར་སྐད་ཅིག་མ་གཅིག་ལ་ཐ་དད་པར་གནས་པ་དབུགས་འབྱུང་བ་མཚོན་པར་བྱེད་ཀྱི་གཅིག་ཡུལ་ཐ་དད་པ་ལ་གནས་པ་རིགས་པ་མ་ཡིན་ནོ།། དེ་བས་ན་ཡུལ་སྣ་ཚོགས་པ་ཅན་གྱི་དབུགས་འབྱུང་བ་དག་ནི་སྐད་ཅིག་མ་གཅིག་ལ་ཡང་ལྡན་པ་ཡིན་ནོ་ཞེས་རྟོགས་པར་འགྱུར་རོ།། དེ་ནི་ཡུལ་ཐ་དད་པ་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་སྨོས་སོ།། གཅིག་མ་ཚང་ན་ཡང་། རྣམ་པར་ཤེས་པར་མི་འགྱུར་རོ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་གཅིག་གི་ཚེ་ཇི་སྲིད་དབུགས་འབྱུང་བ་རྣམ་པར་ཤེས་པའི་རྒྱུ་ཡིན་པ་དེ་སྲིད་དུ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཚེ་ཡིན་པ་དེ་ལྟར་ངེས་པ་དེ་ལ་སྐྱོན་འདི་ཡིན་པར་བལྟ་བར་བྱའོ།། དཔེར་ན། ཁོ་བོས་བསྟན་པ་ལྟ་བུའོ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་ཉམས་སུ་མྱོང་བའི་བདག་ཉིད་ཅན་དང་། ཡུལ་

གྱི་རྣམ་པ་ཅན་ཉིད་ལ་སོགས་པར་ཐ་དད་པར་བསྟན་པ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་རོ།། རང་གི་ཕྱོགས་
ལ་ཡང་ཉེ་བར་སྤྱོད་པ་རྣམས་གཅིག་ཉིད་མ་ཡིན་ནམ། རྣམ་པར་ཤེས་པ་གཅིག
ལས་ཐ་དད་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ།། ཐ་དད་པ་ནི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་ལ་ཅུང་ཟད་ཀྱང་
བྱས་པར་མི་འགྱུར་རོ།། དེ་བས་ན་ཉེ་བར་སྤྱོད་པ་དེ་ཐ་དད་པར་མི་འགྱུར་རོ
ཞེ་ན། བརྗོད་པ་འདི་ལ་འབྲས་བུ་གསལ་བ་དངོས་པོར་གྱུར་པ་གཅིག་མངོན་དུ
བྱས་ནས། ཕན་ཚུན་ལྡོག་པའི་ལུས་ཅན་རྣམས་ཀྱི་ཁྱད་པར་གྱིས་རྣམ་པར་བཞག་པ
མ་ཡིན་ན། གང་གིས་ན་ཐ་དད་པ་དང་ཐ་དད་མེད་པའི་དབྱེད་པ་འཇུག་པར་འགྱུར།
འོན་ཀྱང་ཉེ་བར་སྤྱོད་པ་ཐ་དད་པ་སྟོན་པར་བྱེད་པའི་གཞུང་གི་དོན་ནི། འབྲས་བུ
ནི་རྒྱུ་དུ་མ་ལས་འབྱུང་བར་གྱུར་པ་རྒྱུ་རེས་བྱས་པའི་རང་བཞིན་དུ་རྣམ་པར་གནས
པ་ཅན་ཡིན་ནོ།། དེའི་ཕྱིར་དེའི་རྒྱུ་ཅན་མ་ཡིན་པའི་འབྲས་བུ་ལས་ལྡོག་པའི་ལུས་
ཅན་དུ་འགྱུར་རོ།། དེ་ལྟར་ན་གལ་ཏེ་མིག་ཙམ་ལ་རག་ལས་པ་ནི་དེའི་རྣམ་པར་
ཤེས་པར་གྱུར་བའམ།། གཟུགས་ཙམ་ལ་རག་ལས་པ་དེའི་ཚོ། ཇི་ལྟར་མིག
གི་སྐད་ཅིག་མ་གཉིས་པ་མིག་ཙམ་ཁྲིས་ཉེ་བར་ལེན་པ་ཅན་ནམ། གཟུགས་ཀྱི་
སྐད་ཅིག་མ་གཟུགས་ཙམ་གྱི་ཉེ་བར་ལེན་པ་ཅན་གྱི་རྟོགས་པའི་བདག་ཉིད་མ་ཡིན
པ་དེ་ལྟར་རྣམ་པར་ཤེས་པ་དེ་ཡང་མི་འགྱུར་ན། རྟོགས་པའི་བདག་ཉིད་དུ
འགྱུར་རོ།། དེ་བས་ན་འདིར་ཡོད་ལ་བྱེད་པ་ཡང་ཉེ་བར་སྤྱོད་པ་ཡིན་ན
ཞེས་རྟོགས་པར་བྱའོ།། ཡང་གི་ཕྱིར་མིག་ལས་ངེས་པའི་ཡུལ་ཅན་ཉིད་དང་།
ཡུལ་ལས་གསལ་བའི་རྣམ་པ་ཅན་དང་། རྣམ་པར་རྟོགས་པའི་རྣམ་པར
ཤེས་པའི་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་ཙམ་ལ་རག་ལས་པ་ལས་རྟོགས་པའི་བདག་ཉིད་ལྡོག་པའི
རང་བཞིན་ཅན་སྐྱེ་བ་དེའི་ཕྱིར།། མིག་དང་གཟུགས་དག་གི་ཉེ་བར་སྤྱོད་པས

ཀྱང་བསྐྱེད་པ་ཡིན་པར་རྟོགས་པར་བྱ་བ་ཡིན་པ་དེ་ལྟར་ན། དེ་དང་དེ་ལས་ལྡོག་
པ་གང་ཡིན་པ་འདི་དང་འདི་ཉིད་ཀྱི་ཉེ་བར་སྦྱོར་བའི་ཁྱད་པར་ཡིན་ནོ་ཞེས་བྱ་བ་འདི་
ཡིན་ནོ།། གལ་ཏེ་ལྡོག་པ་རྣམས་དངོས་པོ་ཉིད་མེད་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཇི་ལྟར་ན་འབྲས་བུ་
ཉིད་ཡིན་ཞེ་ན། ལྡོག་པར་རྣམ་པར་རྟོག་པའི་རྣམ་པར་ཤེས་པས་བཟུང་བྱ་བ་འབྲས་
བུ་ཡིན་ཞེས་སྨྲ་ཞིག་སླ་འོན་ཀྱང་རྒྱུ་དུ་མ་ལས་སྐྱེས་ཏེ་ལྟ་བུར་གྱུར་པའི་ངང་གི……
མཚན་ཉིད་ཅན་གྱི་དངོས་པོ་གང་ཡིན་པ་དེ་ལྡོག་པར་བརྟགས་པ་དེ་ཙམ་གྱིས་རྟེན་དུ་
སྐྱེས་པ་ཡིན་པ་དེ་ལྟར་ན་དེ་ཉིད་འབྲས་བུ་ཡིན་ནོ།། འདི་ལ་བརྗོད་བྱ་མང་དུ་ཡོད་
མོད་ཀྱི་རེ་ཞིག་བཞག་གོ །དེས་སྔར་གྱི་རྣམ་པར་ཤེས་པའི་རྗེས་སུ་བྱེད་པ། མེད་པ་
ཞེས་བྱ་བ་ནི་རྗེས་སུ་བྱེད་ན་ནི་མི་གསལ་བར་འགྱུར་རོ།། དེ་ལྟར་ན་རྣམ་པར་ཤེས་
པ་མི་གསལ་བའི་ཕྱི་མ་རྣམ་པར་ཤེས་པ་སྔོན་དུ་གསལ་བ་ནི། རྣམ་པར་ཤེས་པ་
གསལ་བ་འབྲས་བུ་ཡིན་པ་དེའི་ཕྱི་མ་ངེས་པ་ཡིན་ནོ།། དེ་ལ་ཕྱིས་འབྱུང་བས་ཞེས་
བྱ་བ་ནི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་ཉུས་པ་དང་བྲལ་བ་དེ་ལས་ཕྱིས་ཀྱི་རྣམ་པར་ཤེས་པའོ།།
ཕྱིས་ཀྱི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་དང་རྗེས་སུ་མཐུན་པས་དེ་བཞིན་དུ་འགྱུར་བ་ཞེས་བྱ་བར་
སྦྱར་རོ།། སྔ་མའི་རྗེས་སུ་མཐུན་པ་ཡང་ཕྱི་མ་ཀྱི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་དང་རྗེས་སུ་མཐུན་
པའོ།། དེ་ནི་དེའི་རྒྱུ་དང་འབྲས་བུ་ཡིན་ཏེ་ཞེས་བྱ་བ་ནི། གང་ཞིག་རྗེས་སུ་མཐུན་
པ་དང་། རྗེས་སུ་མི་མཐུན་པ་རྗེས་སུ་བྱེད་པ་དེ་ནི་རྒྱུ་ཡིན་ལ། གང་གིས་རྗེས་སུ་བྱས་
པ་དེ་ནི་འབྲས་བུ་ཡིན་ནོ།། དཔེ་བཀྲོགས་པས་སྦྱར་བ་ཡིན་ཏེ་ས་བོན་ལ་སོགས་
པ་དང་བྲལ་བ་ན་སྐྱེ་བར་མི་འགྱུར་ཞིང་། མ་བྲལ་བས་སྐྱེ་བར་འགྱུར་བ་ཡིན་ནོ།།
ས་བོན་ལ་སོགས་པའི་ བྲས་བུ་ཡིན་པ་ལྟ་བུའོ་ཞེས་བྱ་བ་ནི། འབྲས་བུ་བསྒྲུབ་
པར་བྱ་བ་ལ་དངོས་དང་རྒྱུ་ལ་ནི་རྟོགས་པར་བྱ་བའི་དཔེ་ཡིན་ཏེ། ས་བོན་ལ་

སོགས་འབྲས་བུ་ཡིན་པ་ལྟ་བུར་ཞེས་བརྗོད་པས་དོན་གྱི་ས་བོན་ལ་སོགས་པ་རྒྱུ་ཉིད་
དུ་བཤད་པ་ཡིན་ནོ།། སྐྱེད་པར་མི་བྱེད་པ་ཡང་དེ་ཡིན་ལ་ཐ་མའི་གནས་སྐབས་
ཀྱི་རང་བཞིན་ཡང་ཡིན་པ་དེ་ལས་ཁྱད་པར་མེད་པ་ཡིན་ནོ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་གཞི་མཐུན་
པའི་སྙིང་པོ་ཅན་གྱི་སྦྱ་བའི་བསྡུ་བའོ།། གལ་ཏེ་ལུས་ནི་སེམས་ཀྱི་ཞེས་བྱ་བ་ལ་
སོགས་པས་གཞན་གྱི་འདོད་པའི་དོགས་པ་བསུ་བ་ཡིན་ནོ།། གལ་ཏེ་དེའི་ཞེས་བྱ་
བ་ལ་སོགས་པས་ལན་འདེབས་པར་བྱེད་དེ། འདིར་སེམས་ལུས་གཞན་གྱི་ཡན་
ལག་གི་ངོ་བོ་དང་། ལུས་ཐ་མ་ལ་ལུས་ཕྱི་མའི་རྒྱུ་ཡིན་ནོ་ཞེས་གཉིས་སུ་བཤད་
དོ། །དེ་བས་ན་རྣམ་པ་གཉི་ག་ལ་ཡང་དགགས་པའི་དོགས་པ་བསུ་བ་ཡིན་ཏེ།
དེའི་ཡན་ལག་དང་རྒྱུ་ཉིད་ཅེས་བྱ་བ་ནི་རྣམ་དབྱེ་བའོ།། དེ་ཉིད་སོ་སོར་སེམས་
གནས་པའི་རྒྱུ་ལས་ངའི་ཡུལ་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པས་འཆད་པར་བྱེད་དོ།། མཚན་
ཉིད་ཅེས་བྱ་བ་ནི་མི་དམིགས་པའི་མཚན་ཉིད་དོ།། དེ་ལྟར་ན་རེ་ཞིག་ཡོད་པ་འགལ་བ་
མེད་དེ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་ཐ་མའི་ལུས་གཞན་ཡོད་པ་འགལ་བ་མེད་པ་ཡིན་ཏེ། གནོད་
པ་ཅན་གྱི་ཚད་མ་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ།། སྒྲུབ་པར་བྱེད་པ་ཡང་ཡོད་དོ་ཞེས་བསྟན་པའི་
ཕྱིར། འདི་ལས་ཐ་མའི་སྐྱེ་མཆེད་ལྔ་རྒྱུ་འབའ་ཞིག་ཉིད་དུ་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་
པ་སྨོས་ཏེ་འདི་ལས་ཞེས་བྱ་བ་ནི་འགལ་བ་མེད་པ་འདི་འདི་འབའ་ཞིག་ལས་སོ། །
རང་བཞིན་ཐ་དད་པ་མང་བས་ན་ཞེས་བྱ་བ་ནི་སྐད་ཅིག་མ་ཉིད་ཡིན་པའི་ཕྱིར་སྔ་...
མ་དང་ཕྱི་མའི་སྐྱེ་མཆེད་ལྔ་གཅིག་ཉིད་ཡིན་ནོ་སྙམ་དུ་བསམས་པའོ།། དཔེའི་
ཆོས་ཅན་མ་གྲུབ་པ་ཡིན་ནོ་ཞེས་བྱ་བ་ནི། སྐྱེ་མཆེད་སྐད་ཅིག་མ་སྔ་མ་ནི་དཔེའི་ཆོས་
ཅན་ཡིན་ཞིང་། སྐྱེ་མཆེད་ལྔ་ཡང་གཅིག་ཉིད་ཡིན་ན་ཕྱོགས་སུ་བྱས་པ་ལས་ཐ་དད་
པའི་སྒོ་ནས་ཆོས་ཅན་གཞན་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ཏེ། གཅིག་ལ་སྔ་མ་དང་ཕྱི་མ་མེད་པའི

ཕྱིར་རོ།། གནས་གཞན་དུ་བཤད་པ་དག་གས་ཀྱང་ཞེས་བྱ་བ་ནི་འདི་ཉིད་ཀྱི་ལེའུ་
དང་པོ་དང་། ཚད་མ་རྣམ་པར་ངེས་པ་ལ་སོགས་པ་ལས་བཤད་པ་དག་གིས་སོ།།
དེ་ལས་གཞན་པ་ནི་དབང་པོ་ལས་སྐད་ཅིག་མ་མ་ཡིན་པར་མངོན་པར་འདོད་པའོ།།
རང་བཞིན་རྣམ་པ་གཞན་ཉིད་ལ་རྒྱུ་བསྟན་པ་ནི་མ་སྨྲས་སོ།། ཞེས་བྱ་བ་ནི་གང་
ཕྱིར་ཕྱོགས་གཞན་དུ་རིགས་པ་མང་པོ་བཤད་ཟིན་པ་དེའི་ཕྱིར། མདོ་མཛད་པས་
ནི་འདིར་རང་བཞིན་རྣམ་པ་གཞན་ཉིད་བསྒྲུབས་པར་བྱ་བ་ལ། འགྱུར་བ་མཐོང་ཕྱིར་
ཞེས་བྱ་བ་རྒྱུ་བསྟན་པ་ནི་མ་སྨྲས་པ་སྟེ། དེ་ཙམ་ཞིག་བསྟན་གྱི་རྒྱས་པར་ནི་མ་
ཡིན་ནོ་ཞེས་བྱ་བའི་དོན་ཏོ།། གཞན་ནི་ཅིར་ཡང་མི་རུང་ངོ་ཞེས་བྱ་བར་རྣམ་པར་
བཅད་ནས་འདོད་པར་བྱེད་དེ། གང་གིས་ཕྱིར་རང་བཞིན་རྣམ་པ་གཞན་ཉིད་ཀྱི་རྒྱུ་
བསྟན་ཟིན་པས་བཤད་མ་ཐག་པའི་སྐྱོན་གྱིས་རིགས་ནི་ཅིར་ཡང་མི་རུང་ངོ་ཞེས་བྱ་
བའི་དོན་ཏོ།། གནས་པ་པོ་ལ་ཐ་དད་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་རང་བཞིན་དུ་གྱུར་པ་ཡིན་
ཞིང་ཕན་ཚུན་ཐ་དད་པ་དེ་ལྟ་བུར་གྱུར་པའི་གནས་སྐབས་ཀྱི་ཁྱད་པར་དངོས་པོ་ག་
ལ་ཡོད་པ་ཞེས་བྱ་བར་ཚིག་རྣམ་པར་སྦྱར་རོ།། གལ་ཏེ་ལུས་ལས་ནི་སྐྱེ་ན་ཞེས་བྱ་བ་
ལ་སོགས་པས་དཔེ་བསྒྲུབ་པར་བྱ་བས་སྟོང་པ་ཉིད་དོགས་པ་བསུ་བ་ཡིན་ནོ། སྐྱེ་མཆེད་
ལྔའི་སྐད་ཅིག་མ་ཐ་མའི་ནི་ཕྱི་མའི་སྐྱེ་མཆེད་ལྔ་ཉིང་མཚམས་སྦྱོར་བ་མ་ཡིན་གྱི།
འོན་ཀྱང་ལུས་ཉིད་ལས་དབང་པོ་རྣམས་འབྱུང་བ་ཡིན་ནོ་ཞེ་ན། དབང་པོ་ལས་ཐ་དད་
པའི་ལུས་གང་ཡིན་པ་དེ་ཡང་ཡོད་པ་མ་ཡིན་གྱི་ཞེས་བྱ་བ་ནི་གཞན་གྱི་གཞུང་གི་སྐྲ་
དང་སེན་མོའི་རྩེ་མོ་ལ་སོགས་པ་མ་གཏོགས་པ། གསོན་པོའི་ལུས་དབང་པོའི་
བདག་ཉིད་ཅན་ཉིད་འགྱུར་བ་ཉིད་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ།། གལ་ཏེ་བྲེ་བྲག་ཏུ་སྨྲ་བའི་
གཞུང་ལས་དབང་པོ་ལས་རིག་བྱའི་བདག་ཉིད་ཅན་གྱི་ལུས་གཞན་ཡོད་པ་མ་ཡིན་

པ་དེ་ལྟ་ན་ཡང་། འདི་སྐད་དུ་དབང་པོ་ལས་ཐ་དད་པ་དབང་པོ་དང་མ་འདྲེས་པ་། སྣ་དང་སེན་མོ་ལ་སོགས་པ་སྤངས་པའི་ལུས་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་བཤད་པར་བྱའོ།། དབང་པོ་ལས་ཐ་དད་པ་མེད་པ་ཡིན་ན་ཡང་དེ་ལ་ལུས་ནི་རྒྱུ་ཡིན་གྱི། དབང་པོ་དག་ནི་མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་བྱ་བ་གང་ལས་ཡིན་དེ་བས་འོན་ཀྱང་སེན་མོ་རི་ཙེ་མོ་ལ་སོགས་པའི་མཚན་ཉིད་དབང་པོ་ཅན་མ་ཡིན་པ། རྒྱུ་ཡིན་པར་འགྱུར་གྱང་ན། རྣམ་པར་རྟོག་པ་འདི་ལ་སྔ་མ་བཞིན་དུ་ཐལ་བར་འགྱུར་ཞེས་བྱ་བ་ནི་མདོ་ཡིན་ནོ། ། དེའི་རྗེས་སུ་འབྲངས་ནས་འགྲེལ་པ་ཡང་འདི་སྐད་དུ་དབང་པོ་དུ་མ་ཅིག་ཙར་ཐལ་བར་འགྱུར་རོ་ཞེས་བྱ་བར་རིག་སོ།། སྔ་མ་བཞིན་དུ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་ཇི་སྐད་བཤད་པ་གོ་རིམ་མེད་པ་ཅན་ལས་རྣམ་པར་ཤེས་པ་སྐྱེ་བ་ཡིན་ན། ཅིག་ཅར་མང་པོ་འབྱུང་བར་འགྱུར་ཞེས་སྔར་བཤད་པ་དང་འདྲ་བར་ལུས་ལས་དབང་པོ་སྐྱེ་བ་ཡིན་ན་ཐལ་བར་འགྱུར་རོ།། དེ་བས་ན་ཅིག་ཅར་དབང་པོ་དུ་མ་འབྱུང་བར་འགྱུར་རོ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་ངག་གི་དོན་ཡིན་ནོ་ཅེས་ཐལ་བར་འགྱུར་རོ་ཞེས་བྱ་བ་འགྲེལ་པ་ལས་བྱུང་བ་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་དོན་དང་རྗེས་སུ་མཐུན་པའི་འགྲེལ་པར་མི་འགྱུར་རོ།། དེ་ལྟ་ན་ཡང་གཞུང་འདིའི་གཞུང་གཟུང་བར་བྱ་བའི་དེའི་ཚེ། ཤིན་ཏུ་ཐལ་ཆེས་པ་ཉིད་ཐམ་པའི་སྐབས་བཤད་དེ་མདོ་འདི་ཐལ་ཆེས་པར་གྱུར་པ་ནི། ཤེ་བའི་ལུས་ལ་སོགས་པ་ལ་དབང་པོ་ཐལ་བར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་སྔ་མ་བཞིན་དུ་སྐྱོན་དུ་འགྱུར་རོ།། ཅི་རིགས་པར་སྐྱོན་བརྗོད་པར་བྱའོ་ཞེས་བྱ་བ་ནི། ལུས་དབང་པོ་འི་རྒྱུ་གང་ཡིན་པ་དེ་ཅི་ཡན་ལག་ཅན་གྱི་རྫས་གཅིག་ཅིག་ཡིན་ནམ། ཅི་རྡུལ་ཕྲ་རབ་རྣམ་པར་ཕྱེ་བ་ཡིན་ཀྱང་ན་རེ་ཞིག་གཅིག་ནི་མ་ཡིན་ཏེ་དེ་བཀག་ཟིན་པའི་ཕྱིར་རོ།། དུ་མ་ཉིད་ལས་ཅི་རེ་རེ་རྒྱུ་ཡིན་ནམ། འོན་ཏེ་ཚོགས་པ་ཡིན་གྲང་ན། ཕྱོགས་དང་པོ་ལས་ནི་དབང་པོ

ཚད་མེད་པ་ཅན་དུ་ཐལ་བར་འགྱུར་རོ།། གཉིས་པ་ལ་ཡང་ཡན་ལག་གང་ཡང་རུང་བ་མ་ཚང་ན་ཡང་དབང་པོ་སྐྱེ་བར་མི་འགྱུར་ཞིང་། ཉེ་བར་སྦྱོར་བའི་ཁྱད་པར་ཡང་བསྟན་པར་བྱའོ་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པའི་སྐྱོན་ཇི་སྐད་ཡོད་པ་བཞིན་དུ་བརྗོད་པར་བྱའོ།། ལུས་ཀྱི་འབྱུང་བའི་རྒྱུ་དང་བྲལ་བའི་ཕྱིར་ཞེས་བྱ་བ་ལ། ལུས་ཀྱི་བདག་ཉིད་ཅན་གྱི་འབྱུང་བ་གང་ཡིན་པ་དེ་ཉིད་རྒྱུ་ཡིན་ལ། དེ་དང་བྲལ་བའི་ཕྱིར་ཞེས་བྱ་བ་ནི་ངག་གི་དོན་ཏོ།། སོ་སོའི་སྐྱེ་བོ་དང་དགྲ་བཅོམ་པར་འདོད་པའི་རྗེས་སུ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་རྣམ་དབྱེ་བའོ།། ལྷག་མར་གྱུར་པ་སྒྲུབ་བྱེད་ལྷག་ལྡན་ཡིན་པར་ཞེས་བྱ་བ་ནི་དབང་སོགས་ཀྱང་ནི་ལྷག་ལྡན་ཡིན་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་དེ་ལྷག་མ་དང་ལྡན་པ་བཤད་པ་འབའ་ཞིག་ཏུ་མ་ཟད་ཀྱི། དེ་ལས་ལྷག་མར་གྱུར་པ་འདི་ཡང་ལྷག་མ་དང་ལྡན་པ་ཡིན་ནོ།། འཇིག་རྟེན་གཞན་དུ་མངོན་པར་འདོད་པའི་ལུས་ལ་གནས་པའི་ཞེས་བྱ་བ་ནི། སྔོན་གྱི་སྐྱེ་བའི་ལུས་ལ་གནས་པ་ཅན་གྱིའོ།། སེམས་གཞན་དང་ཞེས་བྱ་བ་ནི་སྐྱེ་བ་འདིའི་ལུས་ལ་གནས་པ་ཅན་གྱི་སེམས་དང་ངོ་།། དེ་ལྟར་ན་མ་འོངས་པའི་སྐྱེ་བ་ལ་བལྟོས་ནས་སྐྱེ་བ་འདི་ལ་གནས་པ་ཅན་གྱི་སེམས་ནི་འཇིག་རྟེན་གཞན་དུ་མངོན་པར་འདོད་པའི་ལུས་ལ་གནས་པ་ཅན་གྱི་སེམས་དེ་མ་འོངས་པའི་སྐྱེ་བའི་སེམས་གཞན་དང་ཉིང་མཚམས་སྦྱོར་བ་ཡིན་ནོ། ། སྐྱེས་བུ་གཞན་གྱི་སེམས་བཞིན་ནོ་ཞེས་བྱ་བ་ནི། དཔེར་ན་ནག་པའི་སེམས་དང་ཉིང་མཚམས་མི་སྦྱོར་བ་ལྟ་བུའོ།། གང་གི་ཕྱིར་རང་བཞིན་ཐ་དད་པ་ཙམ་གྱིས་ཉིང་མཚམས་སྦྱོར་བ་མ་ཡིན་གྱི། འོན་ཀྱང་རྒྱུ་ཐ་དད་པ་ལ་རག་ལས་པ་ཉིད་ཀྱིས་ཡིན་པས་ན། རྒྱུ་ཐ་དད་པའི་ལུས་ལ་གནས་པ་ཅན་ནི་ཉིང་མཚམས་སྦྱོར་བར་འགྱུར་བ་མ་ཡིན་ཏེ །

དཔེར་ན་ནག་པའི་ལུས་ལ་གནས་པ་ཅན་ཐུམས་པའི་ལུས་ལ་གནས་པ་ཅན་གྱི་སེམས་
དང་། ཉིང་མཚམས་སྦྱོར་བ་མེད་པ་ལྟ་བུའོ།། འདོད་པར་ནི་འགྱུར་ན་རྒྱུད་
གཞན་གྱི་ལུས་ལ་གནས་པ་ཅན་ཉིད་གཏན་ཚིགས་སུ་འགྱུར་རོ་ཞེ་ན། དེའི་ཕྱིར་
དེ་ཡང་མ་གྲུབ་པ་ཡིན་ཏེ་ཞེས་བྱ་བ་སྨོས་ཏེ། སེམས་ཅན་གཅིག་གི་སྐྱེ་བའི་
ཁྱད་པར་ཡང་རྒྱུད་གཞན་ཉིད་མ་གྲུབ་པའི་ཕྱིར་རོ།། དེ་ཉིད་ནི་སྐྱེ་བ་ཐམས་ཅད་
ལ་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་སྨོས་སོ།། དུས་ལ་མི་འཇུག་པའི་ཕྱིར་རོ་ཞེས་བྱ་
བ་ནི་རྒྱུ་དུས་ལ་མི་འཇུག་པའི་ཕྱིར་རོ།། ལུས་ལ་གནས་པ་བཀག་པའི་ཕྱིར་
ཞེས་བྱ་བ་ནི་ལུས་ལས་སེམས་གནས་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་སྔར་བཀག་པའི་ཕྱིར།
ལུས་ཐ་དད་པ་ལ་གནས་པའི་ཕྱིར་ཞེས་བྱ་བའི་གཏན་ཚིགས་འདི་མ་གྲུབ་པ་ཡིན་
ནོ་ཞེས་བྱ་བར་དགོངས་སོ།། གལ་ཏེ་འདི་ལྟར་ལུས་ལ་གནས་པ་ཉིད་བཀག་
ན་འོ་ན་ཇི་ལྟར་དབང་པོའི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་དབང་པོ་ལ་བརྟེན་ནས་སྐྱེ་བར་བརྗོད།
དབང་པོ་ལས་བརྟེན་ནས་སྐྱེ་ན་ནི་ལུས་ལ་བརྟེན་ནས་སྐྱེ་བར་ཁས་བླངས་པ་ཉིད་ཡིན་
ནོ། ལུས་ནི་དེའི་བདག་ཉིད་ཅན་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ།། དེ་ལྟར་ན་ལུས་ལ་གནས་
པ་ཉིད་ཡིན་ནོ་ཞེ་ན། དབང་པོའི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་
པ་སྨོས་ཏེ། གཞན་ནི་བརྟེན་པ་ཉིད་ཀྱི་སྒོ་ནས་ལུས་ལ་སེམས་གནས་པར་འདོད་
དེ། དེ་ལྟ་བུར་གྱུར་པའི་གནས་པ་ཡང་བཀག་པ་ཡིན་གྱི། དེ་ལ་བརྟེན་ནས་སྐྱེ་
བ་ནི་མ་ཡིན་པ་དེ་ལྟར་ན་སྐྱོན་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ནོ།། ཇི་ལྟར་བརྟེན་པ་ཉིད་ཀྱང་མི་
རུང་ཞེ་ན། ཡུལ་ན་མི་གནས་པའི་ཕྱིར་རོ་ཞེས་བྱ་བ་སྨོས་སོ།། འགྱུར་བ་ནི་
འདོད་ན་བརྟེན་པ་ཉིད་སྒོ་ནས་ལུས་ལ་སེམས་གནས་པ་ནི་མ་ཡིན་གྱི། འོན་ཀྱང་
དེ་ལ་བརྟེན་ནས་སྐྱེ་བ་ཉིད་ཡིན་ནོ།། དེ་ལྟར་གཏན་ཚིགས་མ་གྲུབ་པ་མ་ཡིན་ནོ

ཞེ་ན། དེའི་ཕྱིར་དེ་ལས་སྐྱེས་པ་ཡང་གནས་པ་ཡིན་ན་ཞེས་བྱ་བ་སྨོས་ཏེ། གལ་
དེ་ལུས་ལས་སྐྱེས་པ་ཉིད་ལ་སེམས་ཀྱི་གནས་པར་འདོད་པ་དེའི་ཚེ། དེ་ལྟ་བུའི་
རྣམ་པ་ཅན་གྱི་གཉིས་པ་ནི་ལུས་ཡུལ་དུ་གྱུར་པ་ལ་ཡང་ཡོད་པ་ཡིན་ནོ།། དེ་ཉི་
སྐྱེས་བུ་གཞན་གྱི་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་སྨོས་ཏེ། དེ་བས་ན་ནག་པའི་ལུས་ཡུལ་དུ་
གྱུར་བ་ལས་བྱུང་བའི་པ་སེམས་སྐྱེས་པ་ཞེས་ནག་པའི་ལུས་ལ་གནས་པར་འགྱུར་
ཞིང་། དེ་ལ་གནས་པའི་སེམས་གཞན་ལ་ཉིང་མཚམས་སྦྱོར་བའི་ཕྱིར་ཏེ། རང་
གི་རྒྱུད་ལ་ཉིང་མཚམས་སྦྱོར་བའི་ཕྱིར་མ་ངེས་པར་འགྱུར་རོ།། ཡུལ་ལ་ཅི་
འདྲ་བར་གནས་པ་དེ་ལས་ཁྱད་པར་དུ་བྱ་བའི་ཕྱིར། གལ་ཏེ་དབང་པོར་འགྱུར་བ་
ན་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་སྨོས།། གལ་ཏེ་ལུས་ལ་གནས་པ་ཉིད་བཀག་ན་
སྒྲུབ་པར་བྱེད་པ་ཉིད་གང་ཡིན་བ་ཞེ་ན། སྒྲུབ་པར་བྱེད་པ་ཡང་ཞེས་བྱ་བ་ལ་
སོགས་པ་སྨོས་ཏེ། རྟེན་ཡིན་པ་ལ་གསལ་བ་ལ་སོགས་པས་ཞེས་བྱ་བ་ནི།
དངོས་པོའི་གཙོ་བོ་ཉིད་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རྟེན་ཉིད་ཡིན་པ་བསལ་བ་ལ་སོགས་པས་
ཞེས་བྱ་བ་མདོན་ཏེ། དབང་རྣམས་རེ་རེ་ལ་གནོད་ན་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པས་
བརྟེན་བསལ་བ་བཞེད་ཟིན་ཏོ།། གཙང་ལྷ་ཅན་གྱི་རིམ་བཞིན་དུ་སྐྱེ་བ་མེད་པ་
གོམས་པར་བྱས་པས་ཐོད་པ་ཅན་དུ་གྱུར་པ་ཡིན་ནོ།། སྦྱོར་བ་དང་པོ་ལ་ཡིད་
ཀྱི་ཡོན་ཏན་ཉིད་གཏན་ཚིགས་ཡིན་ཞིང་། སྦྱོར་བ་གཉིས་པ་ལ་ན་གོམས་པ་
ཡོད་ན་ཁྱད་པར་ཅན་དུ་འགྱུར་བ་ཉིད་ཡིན་ནོ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་ཁྱད་པར་རོ།། ལྷག་
པ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་རྒྱང་གྲགས་ལས་གཞན་དུ་རྒྱང་གྲགས་གཉིས་དང་གསུམ་ལ་སོགས་
པའོ།། དེ་སྐད་དུ་གཞོན་ནུ་མ་ལེན་གྱི། མཁའ་ལ་འདོམ་བཅུ་ཙམ་ཆད་
དུ། །མཆོངས་ནས་འགྲོ་བ་ཞེས་བྱ་གང་། །དེས་ནི་ལན་བརྒྱར་གོམས་ན་

ཡང་། །རྒྱང་གྲགས་བརྒྱར་ནི་མཆོང་མི་ནུས།། ཞེས་སྨྲས་པ་ཡིན་ནོ།།
དཔེར་ན་འདོད་ཆགས་ལ་སོགས་པ་ལྟ་བུར་ཞེས་བྱ་བ་ནི་ཆོས་མི་མཐུན་པ་ཉིད་ཅན་
གྱི་དཔེ་ཡིན་ཏེ། འདོད་ཆགས་ལ་སོགས་པ་གོམས་པ་ཅན་གྱི་དེ་དག་རང་གི་ངང་
གིས་འཇུག་པར་མི་འགྱུར་བ་ལྟ་བུའོ།། ཇི་སྐད་བཤད་པའི་ཡུལ་དུ་བྱུང་བ
ཞེས་བྱ་བ་ནི་མཆོང་བ་ལ་སོགས་པའི་མཚན་ཉིད་ཅན་ནོ།། གཞན་དག་གིས་
ཁ་ན་མ་ཐོ་བ་མེད་པའི་ཡིད་བདེ་བ་ཉིད་ནི་དགའ་བའོ།། རྗེས་སུ་ཆགས་པ་
དང་ཁོང་ཁྲོ་བའི་རྒྱུའི་ཡུལ་ལ་འདོད་ཆགས་དང་ཁོང་ཁྲོ་བ་དང་བྲལ་བ་ཉིད་ཀྱི་བཏང་
སྙོམས་ཡིན་ནོ།། མེ་ལ་སོགས་ལས་ཞེས་བྱ་བ་ནི་ལྟ་བའོ།། ཤིང་དག་
དང་། དངུལ་ཆུ་དང་ནི་གསེར་སོགས་བཞིན་ཞེས་བྱ་བ་ནི་དཔག་པའོ།། དཔེར་
ན་མེ་ལ་སོགས་པ་ལས་ཤིང་ལ་སོགས་པའི་ཐལ་བ་ལ་སོགས་པ་འབྱུང་བ་དེ་ལྟར་ན།
རང་གི་ངང་གིས་འཇུག་པ་དེ་བཞིན་དུ་སེམས་ཀྱི་བརྩེ་བ་ལ་སོགས་པ་ཡང་ཡིན་ནོ།།
དངུལ་ཆུའི་ཡང་སྦྱོར་བ་ནི་དངུལ་ཆུ་མི་འཕྲོར་བར་བྱ་བ་དེ་ལ་སྨན་བླུགས་པ་ཟད་པ་
གང་ཡིན་པ་དེ་སྦྱོང་བ་ཞེས་བྱ་བར་བརྗོད་དོ།། ཇི་ལྟར་དེ་འདྲ་བའི་བརྩེ་བ་ལ་སོགས་
པའི་བློ་དེ་དག་གིས་གོམས་པ་དང་རྗེས་སུ་མཐུན་པར་འཕེལ་བ་ཐོབ་པ་དག་ཅེས་
བྱ་བའི་དོན་ཏོ།། འཕེལ་བ་ཚད་ངེས་པ་ཅན་ལ་རིགས་མཐུངས་པའི་སྔར་གྱི་ས་
བོན་འཇུག་པ་དང་བྲལ་བ་ཉིད་ཀྱིས་ཁྱབ་པ་ཡིན་ལ་དེ་དང་འགལ་བ་ནི་རིགས་མཐུངས་
པའི་སྔར་གྱི་ས་བོན་འཇུག་པ་ཉིད་ཡིན་པ་དེ་ལྟར་ན། བསྒྲུབ་པར་བྱ་བ་གཉིས་པ་
ལ་བལྟོས་ནས་ཁྱབ་པར་བྱེད་པ་འགལ་བ་དམིགས་པའོ།། ཕྱིས་བཞིན་དུ
ཞེས་བྱ་བ་ནི་མདོ་འི་ཚིག་ཡིན་ནོ།། འདི་ལྟར་གོམས་པའི་དུས་ཕྱིས་ཞེས་བྱ་
བ་འདྲིས་བསྒྲིམས་ནས་འཆད་པ་ཡིན་ནོ།། རང་སྟོབས་ངེས་པ་ཡིན་ཞེས་བྱ་བ

འདིས་ནི་འཕེལ་བ་ཆད་ངེས་པ་ཉིད་བསྟན་ཏོ།། སོགས་པ་སྨོས་པས་ནི་ཡིད་
ཀྱི་ཡོན་ཏན་གཞན་ཡང་ཞེས་བྱ་བ་ནི་དགའ་བ་དང་ བདང་ སྙོམས་ལ་ སོགས་པའོ།།
བརྩེ་བ་དང་ཆགས་བྲལ་བློ་ སོགས་གཞན་དག་གི་ཅེས་བཤད་པ་དེ་ལ། བརྩེ་བ་ལ་
སོགས་པ་ཅི་འདྲ་བ་ཞིག་གི་ཞེ་ན་ཞེས་འདྲི་བར་བྱེད་དེ། བརྩེ་བ་དང་འདོད་ཆགས་
དང་བྲལ་བ་དང་། བློ་ལ་སོགས་པའི་གོམས་པའི་རྩ་བ་ཅི་འདྲ་བ་ཞིག་གི་ཡིན་
ཞེ་ན། ལན་དུ་སེམས་ཆོས་ཀྱིའོ་ཞེས་བྱ་བ་སྨོས་ཏེ། སེམས་རང་གི་ངང་གིས་
འཇུག་པ་ཞེས་བྱ་བའི་དོན་ཏོ།། ཡིད་ཀྱི་ཆོས་བྱས་པ་དེ་ཁྱད་པར་དུ་བྱ་བའི་ཕྱིར།
གོམས་པ་ནི་ཡིད་ཀྱི་ཆོས་གོམས་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་ནིའོ།། དཔེར་ན་སྦྱར་བྱས་པའི་
ཡིད་ཀྱི་ཆོས་ཀྱི་ཁྱད་པར་གོམས་པ་ལྟ་བུའོ།། ཞེས་བྱ་བ་ནི་བསྟན་བཅོས་དང་
བཟོ་དང་གླུ་ལ་སོགས་པ་བྱས་པའི་ཁྱད་པར་ཞེས་བྱ་བའི་དོན་ཏོ།། བདེ་བ་དང་
སྡུག་བསྔལ་དག་ལ་སྐྱོ་བ་དང་། སྐྱེ་བ་མེད་པའི་མཚན་ཉིད་ཅན་ཞེས་བྱ་བ་ལ་
བདེ་བ་ལ་སྐྱོ་བ་ནི་ཆགས་པ་མེད་པ་ཉིད་ཡིན་ཞིང་། ཞེ་སྡང་ལ་སྐྱོ་བ་མེད་པ་
ནི་ཁོང་ཁྲོ་བ་མེད་པ་སྟེ། ཐེའུ་དང་ཅན་དག་ལ་མཚུངས་པར་དོགས་པ་བཞིན་
ནོ་ཞེས་བྱ་བའི་དོན་ཏོ། ཉེ་བ་སྤྲངས་པ་འོག་ནས་བསྒྲུབ་པར་འགྱུར་བ་བློ་ལ་
གཞུ་བར་མཛད་ནས་འདིར་སྨོས་པ་ཡིན་ནོ།། འགྲོ་བ་ལ་ཕན་པར་བཞེད་པ་ཉིད་
བཤད་པ་ཡིན་ནོ།། ཚད་མ་ཀུན་ལས་བཏུས་པའི་ཕྲུག་འཆལ་བའི་ཚིགས་སུ་
བཅད་པའི། འགྲོ་བ་ལ་ཕན་པར་བཞེད་ལ་ཞེས་བྱ་བའི་ཚིག་ཀང་རྣམ་པར་བཤད་
པ་ཡིན་ནོ་ཞེས་བྱ་བའི་དོན་ཏོ།། ལུང་དང་རིགས་པས་ཞེས་བྱ་བ་ལ། རིགས་
པ་ནི་རྗེས་སུ་དཔག་པ་ཡིན་ལ་དེས་རྣམ་པར་དཔྱད་པ་ནི་རིགས་པ་ཡིན་དེ། རྗེས་
སུ་དཔག་པས་དཔྱད་བཟོད་པ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་རོ།། ལུང་དཔྱད་པ་ནི་སྐབས་གང་

ཡིན་དེ་དཔྱོད་པ་ནི་དུས་ཕྱིས་འབྱུང་བ་ཅན་ཡིན་ཞེ་ན། དེའི་ཕྱིར་རེ་ཞིག་ལུང་
མང་པོ་དེ་ལ་དམིགས་ནས་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་སྨོས་པ་ལ། དེས་བསྟན་
པའམ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་ལུང་གི་བསྟན་པའི་ཐབས་ཞེས་བྱ་བ་ཁོང་ནས་དབྱུང་བའམ·····
ཞེས་བྱ་བའི་སྒྲ་ནི་སྡུད་པའི་དོན་ཡིན་ནོ། ལུང་གི་བསྟན་པའི་ཐབས་དང་ཐབས་
ལས་བྱུང་བ་རྣམ་པར་དཔྱོད་པ་ཡིན་གྱི། ཞེས་བྱ་བའི་དོན་ནོ། ཅི་དེ་དག་འཐད་
དམ་མ་ཡིན་ཞེ་ན། དེ་ལྟར་ན་དཔྱད་པ་མངོན་དུ་སོང་བས་འཇུག་པའི་ཕྱིར་རིགས་
པ་ཉིད་ཀྱི་འགའ་ཞིག་གི་ཚེ་འཇུག་པར་འགྱུར་རོ། དེ་དང་འདྲེས་ཤིང་འདི་སྐད་དུ་
རིགས་པ་འདི་ཉིད་སྒོ་གཉིས་པ་ཅན་བརྗོད་པ་ཡིན་ནོ། འགའ་ཞིག་ཇི་སྐད་གསུངས་པ་
བཞིན་དུ་ངེས་པ་དང་། འགའ་ཞིག་ལུང་གི་རྗེས་སུ་འབྲངས་ནས་འཇུག་པ་ཡིན་
ནོ་ཞེས་བསྟན་ཏོ། འདིའི་འབྲས་བུ་རྣམ་པར་ཤེས་སོ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་སྐྱེ་བའི་མཚན་
ཉིད་ཅན་ནོ། དེ་ལས་དུས་ཕྱིས་ཞེས་བྱ་བ་ནི་རྒྱུ་ཉིད་དུ་ངེས་པ་ལས་དུས་ཕྱིས་སོ།
མཚན་ཉིད་དང་འབྲེལ་བའི་རྒྱུ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་རྒྱུ་འདིའི་མཚན་ཉིད་དང་། །སྡུག་བསྔལ་
འབྲེལ་བའི་རྒྱུ་འདི་ཅི་ཡིན་ཞེ་ན། གང་ལ་རྒྱུ་རེས་འགའ་ཡོད་པ་ཞེས་བྱ་བར
ཚིག་རྣམ་པར་སྦྱར་ཏེ། རྒྱུ་མི་རྟག་པ་ཞེས་བྱ་བའི་དོན་ཏོ། རྟག་པ་ཉིད་ཀྱང་
འདིའི་རྒྱུར་མི་འགྱུར་རོ་ཞེས་བྱ་བའི་སྐྱོན་བ་འདི་བརྗོད་པར་བྱའོ་ཞེས་བྱ་བ་ནི།
གང་ཞིག་རེས་འགའ་བ་ཡིན་པ་དེ་ནི་རྒྱུ་རྟག་པར་འགྱུར་བ་མ་ཡིན་ནོ། དཔར་ན
ཀླུ་གུ་ལ་སོགས་པ་ལྟ་བུའོ།། ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པས་ཁྱབ་པར་བྱེད་པ་འགའ་
བ་དམིགས་པའི་སྐྱོན་བ་བརྗོད་པར་བྱའོ་ཞེས་བྱ་བའི་དོན་ཏོ། དེ་བཞིན་དུ་ན
བ་གཞན་དག་གིས་ཀྱང་ཞེས་བྱ་བ་ནི། སྡུག་བསྔལ་རེས་འགའ་བ་ཉིད་ཀྱི་
རྣམ་པ་ལས་གཞན་པ་བདག་མེད་པ་ལ་སོགས་པའི་རྣམ་པ་དག་གིས་ཀྱང་ངོ་།། རྒྱུ་

ཡོད་པ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་ཡོད་པ་ཉིད་ཙམ་མོ།། དེའི་རང་བཞིན་ཞེས་བྱ་བ་ནི་ཁྱད་
པར་རོ།། དེ་ལྟར་ན་སྡུག་བསྔལ་བདག་མེད་པ་ཡིན། བདག་མེད་པ་གང་
ཡིན་པ་དེ་ཡང་རང་གིས་འཇུག་པ་ཅན་མ་ཡིན་པ་དེ་བས་ན། འདི་ནི་རྒྱུས་འགྱུར་
བ་མ་ཡིན་ནོ།། རྒྱུ་དེ་ཡང་བདག་མེད་པ་ཅན་ཉིད་ཡིན་དེ། རང་དབང་
ནི་རྒྱུ་ཉིད་ཡིན་པ་མི་སྣང་བའི་ཕྱིར་རོ་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པས་ཡོངས་སུ་བརྟག་པ་
མཛད་དོ།། དེ་ལྟར་སྡུག་བསྔལ་གྱི་རྒྱུ་གནས་པ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་འཇིག་པ་མ་ཐོབ་
པའོ།། དམིགས་པ་ནི་ཡུལ་ཡིན་ལ་དེའི་འཛིན་པའི་རྣམ་པ་ཡིན་ནོ།། བདག་
དང་བདག་གིར་འཛིན་བྱས་པའི་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པས་རེ་ཞིག་སྐྱེ་བའི་རྒྱུ་ནི།
སྡུག་བསྔལ་ཕྱིན་ཅི་ལོག་བློ་དང་། སྲིད་པ་ཀུན་ནས་འཆིང་བའི་རྒྱུ་ཞེས་བྱ་
བས་བཤད་ཟིན་པ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་རོ།། ཆགས་པ་རྒྱུ་ཡིན་ནོ་ཞེས་བྱ་དང་སྦྱར་ཏེ།
དེ་ཡང་མདོ་ཡིན་ནོ།། ཆགས་པ་ཞེས་བྱ་བའི་རྣམ་པར་འགྲེལ་བ་ནི་སྲེད་པ་
ཞེས་བྱ་བ་ཡིན་ནོ།། སྡུག་བསྔལ་དུ་འགྱུར་བའི་འདུས་བྱས་ཞེས་བྱ་བ་འདིས་ནི།
སྡུག་བསྔལ་གྱི་རྒྱུའི་ཡུལ་བསྟན་ཏོ།། བདག་རང་དབང་ཅན་ཐ་དད་པའམ
ཐ་དད་པ་མེད་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་བདག་དང་བྲལ་བའོ།། བདག་མེད་པ་ཉིད་ཀྱི
དེ་དབང་དུ་བྱས་པས་སེམས་ཅན་གྱི་ངོ་བོ་སྟོང་པ་ཉིད་ཕྱིར་བདག་གི་དང་བྲལ་བ
ལའོ།། སྔར་བསྟན་ཟིན་པ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་ཞེས་བྱ་བ་ནི་ལེའུ་དང་པོར་རོ། །གཞན་
ཡང་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་ལ་འདུས་བྱས་སྤྱོད་ཡུལ་ཅན་ཆགས་པའི་ཞེས་བྱ་བ
འདུས་བྱས་ཀྱི་སྤྱོད་ཡུལ་ཅན་དུ་བསྟན་པས། སྡུག་བསྔལ་གྱི་རྒྱུ་ནི་བདག་མེད
པ་མཐོང་བ་ལས་ཕྱིན་ཅི་ལོག་ཏུ་དམིགས་པའི་རྣམ་པ་ཡིན་པར་བསྟན་ཏེ། སྡུག་
བསྔལ་དུ་འགྱུར་བའི་འདུས་བྱས་བདག་དང་བདག་གི་དང་བྲལ་བ་ལ་བདག། དང་བདག་

ཞི་རྣམ་པར་མངོན་པར་ཞེན་པས་འཇུག་པ་ཞེས་བརྗོད་པའི་ཕྱིར་རོ།། རྣམ་པ་མང་
པོ་ཞེས་བྱ་བ་འདིས་ནི་རྒྱུན་མི་འཆད་པར་གོམས་པ་བསྟན་ཏོ།། གྲོགས་མེད་པ་
ཉིད་ཀྱིས་བསེ་རུ་དང་འདྲ་བ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་རང་སངས་རྒྱས་ལ་བསེ་རུ་ཞེས་བཤད་དོ་
རྣམ་པར་མ་ཕྱེ་བ་ཅན་ནི་གང་གིས་མི་མཐུན་པའི་ཕྱོགས་སྤང་བར་བྱ་བའི་སྒྲོན་དང་།
གཉེན་པོའི་ཕྱོགས་ལམ་གྱི་ཡོན་ཏན་གྱི་ཁྱད་པར་ངེས་པར་མ་བཟུང་སྟེ། ཅི་རིགས་
པར་སྦྱར་རོ།། དེ་དག་ཅེས་བྱ་བ་ནི་མི་མཐུན་པའི་ཕྱོགས་དང་གཉེན་པོའི་ཕྱོགས་
དག་གོ །ཕྱག་འཚལ་བའི་ཚིགས་སུ་བཅད་པར་ཞེས་བྱ་བ་ནི། སྟོན་པ་ཚད་
མར་གྱུར་པ་བདེ་གཤེགས་སྐྱོབ། །འགྲོ་བ་ལ་ཕན་པར་བཞེད་ལ་ཕྱག་འཚལ་ནས་
ཞེས་བྱ་བར་སྦྱར་རོ།། བསྒྲང་བར་བྱ་བ་དང་དོར་བར་བྱ་བ་ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པར་
སྟོན་པར་མཛད་པ་སྟོན་པ་ཉིད་ཡིན་པའི་ཐབས་གོམས་པས་མ་ཡིན་པ་མ་ཡིན་ནམ།
དེ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་ཅིའི་ཕྱིར་ཞེ་ན་ཞེས་འདྲི་བར་བྱེད་དོ།། རྒྱུ་ནི་ཐབས་གོམས་པ་
ཡིན་ལ། འབྲས་བུ་ནི་སྟོན་པར་མཛད་པ་ཉིད་ཡིན་ནོ།། དེ་ཡས་གཞན་པའི་
ཐབས་ལས་ཁྱད་པར་ཅན་དུ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་མཐོ་རིས་ལ་སོགས་པ་ཐོབ་པར་བྱེད་པའི་
ཐབས་ལས་ཁྱད་པར་ཅན་དུ་བསྟན་པ་ཡིན་ནོ།། ཅི་བདེ་བར་གཤེགས་པའི་སྒྲ་དོན་
གསུམ་ཀོ་ན་གསལ་བར་བྱེད་པ་ཡིན་ནམ། གང་གིས་བདེ་བར་གཤེགས་པ་ཉིད་
ལ་ཁྱད་པར་རྣམ་པ་གསུམ་བཞག་པ་ཡིན་ཞེ་ན། དེ་ངས་ན་སུའི་སྒྲ་འདི་ཞེས་བྱ་
བ་ལ་སོགས་པ་སྨོས་སོ།། འདི་སྐད་དུ་གཞན་ཡང་འཇུག་པའི་འགོག་མེད་ཀྱི།
འདིར་ནི་དོན་གཞན་གསུམ་སྒྲིད་པ་ཡིན་ནོ་ཞེས་སྟོན་པར་འགྱུར་རོ།། སྡུག་བསྔལ་
བརྟེན་མིན་ཕྱིར་ཞེས་བྱ་བ་ནི་ཟག་པ་དང་བཅས་པའི་དངོས་པོ་ཡང་མི་ལེན་པའི་ཕྱིར་
རོ། །དེ་ལྟར་ན་སྡུག་བསྔལ་ནི་བསྔགས་པ་མ་ཡིན་ནོ།། དེ་ཡོངས་སུ་སྤངས་ནས་

གཤེགས་པའི་ཕྱིར་བསྟགས་པར་གཤེགས་པ་ཡིན་ནོ།། ཀ་ལ་དུ་དེ་ཉིད་ཇི་ལྟར་
ཡིན་ཞེ་ན། འཇིག་རྟེན་ན་ཡང་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་སྨོས་པ་ལ། དེའི་རྒྱུ་
ལ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་བདེ་བའི་རྒྱུར་གྱུར་པའི་དངོས་པོར་འདོད་པའོ།། དེ་ལས་བཟློག་
པ་ཞེས་བྱ་བའི་མི་མཐུན་པའོ།། བདག་ཏུ་ལྟ་བ་མ་སྤངས་པ་ཅན་ནི་ཕྱི་རོལ་པའི་
འདོད་ཆགས་དང་བྲལ་བའོ།། དེ་མི་འདོད་པ་ཉིད་ཀྱིས་ཞེས་བྱ་བ་ནི་བདག་ཉིད་
མི་འདོད་པ་ཉིད་ཀྱིས་སོ་ དེ་ལྟར་ན་དེས་ས་འོག་མའི་ཞུ་བ་དང་། ནད་དང་ཟུག་རྔུ་
ལ་སོགས་པ་མི་འདོད་པ་ཉིད་ཀྱིས་རྟོག་པ་སྤངས་སུ་ཟིན་ཀྱང་། ས་གོང་མ་ངེས་
པར་འབྱུང་བ་ལ་སོགས་པའི་རྣམ་པར་ཡོངས་སུ་བརྟགས་ནས་ལེན་པར་བྱེད་དོ།།
ཅིག་ཤེས་ནི་མ་ཡིན་ཏེ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་བདག་མེད་པ། མཐོང་བ་གོམས་པར་གྱུར་
པས་ནི་མ་ཡིན་ནོ།། བཤད་མ་ཐག་པས་ཞེས་བྱ་བ་ནི་བདག་མེད་པ་ཉིད་མཐོང་
བའི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་སོ།། དེ་འཇུག་པ་ན་ཞེས་བྱ་བ་ནི་སྐྱེ་བ་དང་སྐྱོན་འཇུག་པ་ན་
སྟེ། སྐྱེ་བ་འཇུག་པ་དང་ཉེས་པ་འཇུག་པ་ན་འཁོར་བ་དང་། སོ་སོ འི་སྐྱེ་བ་ཡང་
འབྱུང་བར་འགྱུར་རོ།། དེ་བདེན་ཐ་དད་བདག་ཉིད་ཀྱིས་ཞེས་བྱ་བ་ནི་བདག་མེད་
པ་མཐོང་བའི་དེ་དག་ཁྱད་པར་ཡིན་ནོ།། དེ་ལ་བདེན་པ་ནི་ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པ་
ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་རོ།། ཐ་དད་པ་ནི་བདག་ཏུ་ལྟ་བ་དང་འགལ་བ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་རོ།།
བདག་ཉིད་ནི་སེམས་རང་གི་ངང་གིས་འཇུག་པ་ཉིད་ཀྱིས་རང་བཞིན་ཉིད་ཡིན་པའི་
ཕྱིར་རོ།། ཚིག་གསུམ་རྣམ་དབྱེ་བ་བྱས་ནས་དངོས་པོ་འདི་ཀྱིས་བྱའོ།། དེ་ཉིད་
ནི་བདེན་པ་ཉིད་ཀྱིས་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པས་འཆད་པར་བྱེད་དོ།། བདེན་པ་
ཉིད་ཡིན་པའི་ཕྱིར་འབད་རྩོལ་པ་ཀྱི་རྩོམ་པ་མི་བྱེད་པ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་བདག་མེད་པ་ཉིད་
མཐོང་བ་ཡང་དག་པ་ཡིན་ན། དེ་བསལ་བར་བྱ་བའི་དེ་གོམས་པར་གྱུར་པ་

ཇི་ལྟར་ན་འབབ་རྩོལ་རྩོམ་པར་བྱེད་དེ་ཡང་སྤྲར་དཔྱད་ཟིན་ཏོ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་འཆི་བ་
མེད་དང་ཡང་དག་དོན། །རང་བཞིན་ལ་ནི་ཕྱིན་ལོག་གི །བརྟན་དང་ལྡན་ཡང་
གནོད་མེད་དེ། །བློ་ནི་དེ་ཕྱོགས་འཛིན་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་རོ།།
ཉོན་མོངས་པ་ཉིད་མེད་པའི་ཕྱིར་ནད་མེད་པ་སྟེ། ཡོངས་སུ་གདུང་བ་མེད་པའི་
ཕྱིར་རོ་དེ་ཉིད་ནི་གདུང་བ་མེད་པ་ཞེས་བྱ་བ་འདིས་བཤད་པ་ཡིན་ནོ།། ཇི་ལྟར་ན་
གདུང་བ་མེད་པ་ཡིན་ཞེ་ན། ཡང་འཁོར་བའི་སྡུག་བསྔལ་གྱི་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་
པ་སྨོས་སོ།། གློགས་བས་ལ་ལས་སྐྱོན་མེད་པ་ཞེས་འབྱུང་སྟེ། དེ་ནི་
འཐད་པ་མ་ཡིན་ནོ།། མཆོང་ཞིང་འགྲོ་བ་ལ་སོགས་པ་ཞེས་བྱ་བ་ལ་འདི་ལྟར་
སྤྲེའུར་གྱུར་པའི་འདོད་ཆགས་དང་བྲལ་བ། སྤྱོན་གོམས་པའི་དབང་གིས་བསོད་
སྙོམས་ལ་སོགས་པར་རྒྱུ་བའི་དུས་ན་མཆོང་ཞིང་འགྲོ་བ་ཞེས་བྱ་བ་ན་ལུང་ཡིན་ནོ།།
དམངས་རིགས་བརྗོད་པ་ལ་སོགས་པའི་ཀུན་དུ་སྤྱོད་པ་ཞེས་བྱ་བ་ནི། དཔེར་ན་
འཕགས་པ་དགྲ་བཅོམ་པ་པི་ལིནྡ་ཝ་ཙྪ་སྐྱེ་བ་མང་པོར་བྲམ་ཟེར་སྐྱེས་པའི་ཕྱིར། དེ་
སྔོན་གོམས་པའི་དབང་གིས་ཐམས་ཅད་ལ་དམངས་རིགས་ཀྱི་ཚིག་རབ་དུ་བརྗོད་པ་
ལྟ་བུའོ།། ལུང་དུ་མ་བསྟན་པ་སྟེ། དགེ་བ་དང་མི་དགེ་བ་དང་བྲལ་བའི་
སེམས་ཀྱིའོ།། སྨྲ་བ་པོ་ཉིད་ལ་སོགས་པའི་ཞེས་བྱ་བའི་སོགས་པའི་སྒྲས་ནི་
ཡོད་པ་ཉིད་དང་ཤེས་བྱ་ཉིད་ལ་སོགས་པ་བཟུང་ངོ་།། རེ་སྐད་དུ་ཡང་མངོན་
པའི་ང་རྒྱལ་ཅན་གང་ཞིག་ཤེས་བྱ་གཞལ་བྱ་ཉིད་དང་། དངོས་པོ་ཉིད་སོགས་
མཚན་ཉིད་ཅན། །གདན་ཚིགས་དག་གིས་བསལ་ནུས་ན། །དེ་ནི་སུ་ཞིག་
རྟོགས་པར་འགྱུར་ཞེས་སྨྲའོ།། གཞན་དུ་འགྱུར་ཞེས་བྱ་བ་ནི་ཡང་ཕྱིར་མི་
ལྡོག་པ་ལ་སོགས་པར་རོ།། གང་གི་ཆ་འཕེལ་བ་དང་འགྲིབ་པ་མེད་པ་དེ་ནི་

ཐེར་ཟུག་ཏུ་གནས་པ་ཞེས་བརྗོད་དོ༎ དེ་དག་པ་ཉིད་ནི་ཐེར་ཟུག་ཏུ་གནས་པ་ཉིད་
ཀྱིས་དག་པ་ཉིད་དོ༎ འགལ་བ་དམིགས་པ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་ཟད་པ་དང་དག་པ་
དག་འགལ་བའི་ཕྱིར་རོ༎ རེས་འགའ་འབྱུང་བ་དམིགས་པ་ལ་སོགས་པའི་
སྒྲས་ནི་བྱས་པ་དང་། རྒྱུན་གྱི་བྱེ་བྲག་གིས་ཐ་དད་པ་ཉིད་ལ་སོགས་པ་བཟུང་
ངོ༎ ༎བདག་ཏུ་ལྟ་བ་སྔོན་དུ་སོང་བ་ཅན་གྱི་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་ལ། ཉོན་
མོངས་པ་ནི་ང་རྒྱལ་དང་ཐེ་ཚོམ་ལ་སོགས་པའོ༎ ཉེ་བའི་ཉོན་མོངས་པ་ནི་ངོ་
ཚ་མེད་པ་དང་ཁྲོད་པ་དང་། སེར་སྣ་ལ་སོགས་པའོ༎ གཏན་ཚིགས་གཉིས་
པ་ཡིན་ནོ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་གང་ཟད་པའི་ཐབས་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་
པས་བཤད་པ་གང་ཡིན་པའོ༎ རྒྱུ་འགལ་བ་ཡང་དེ་ཡིན་ལ་རང་བཞིན་ཡང་
ཡིན་པ་དེ་གོམས་པ་འདི་ལ་ཡོད་པ་ཞེས་བྱ་བར་ཚིག་རྣམ་ངར་སྦྱར་རོ༎ དཔེར་
ན་གང་སེ་ལ་སོགས་པའི་རྒྱུ་འགལ་བའི་རང་བཞིན་ཡོད་པ་ལྟ་བུའོ༎ དེ་ལྟ་བུར་
གྱུར་པའི་མ་ཡིན་པའི་ཆོས་རྣམས་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་ནི་སྦྱོར་བ་གཉིས་པའོ༎
གཏན་ཚིགས་སྔ་མ་མ་གྲུབ་པ་མ་ཡིན་ལ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་རྒྱུ་འགལ་བའི་རང་བཞིན······
གོམས་པ་ཅན་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པས་བཤད་པའོ༎ འདི་
ཡང་མ་ཡིན་ཏེ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་གཉིས་པ་ཡང་ངོ༎ ལ་ལར་འགའ་ཞིག་བསྟན་
ཟིན་པ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་ཞེས་བྱ་བ་ནི། བྲུའི་ངོ་བོ་རྟོགས་པའི་ཕྱིར། རིའི་མི་
མཐུན་ཕྱོགས་ཀྱང་དེས་འགྱུར་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པས་འགལ་བའི་རྒྱུན་བསྟན་པ···
མཛད་པ་ཡིན་ནོ།། དུས་མང་པོར་ཡང་རྣམ་པ་མང་པོས་ཞེས་བྱ་བ་སོགས་པས་
རྒྱུ་འགལ་བའི་རང་བཞིན་གོམས་པ་ཡོད་པ་ཅན་ཡང་བསྟན་པ་ཉིད་ཡིན་ནོ༎ གལ་
ཏེ་འབྲུའི་རྒྱུན་ཆིག་པ་ཡང་ནུས་པའི་ངོ་ངོར་གནས་པའི་ཕྱིར་སྦྱོར་བ་དང་པོ་ནི··

འབྲུ་ལ་སོགས་པའི་དཔེ་ནི་བསྒྲུབ་པར་བྱ་བ་སྟོང་པ་ཡིན་ནོ་ཞེ་ན། འབྲུ་ལ་སོགས་པའི་རྒྱུན་ནུས་པའི་ངོ་བོ་འི་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་སྨོས་ཏེ། འབྲུ་ལ་སོགས་པའི་རྒྱུན་ནུས་པའི་ངོ་བོ་འི་གནས་སྐབས་རྒྱུ་ཅན་པའི་རྒྱུའི་ཕྱིར་བསྒྲུབ་པར་བྱ་བ་དང་བྲལ་བ་ཉིད་ཀྱི་ཛོད་པ་དེ་ཡང་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་བྱ་བར་སྦྱར་རོ།། འབྲུ་ལ་སོགས་པ་ངོ་བོ་དམིགས་པའི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་གྱུར་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་ཤིན་ཏུ་རྒྱུན་ཅན་པ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་གང་ལས་བསྒྲུབ་པར་བྱ་བ་དང་བྲལ་བ་ཉིད་ཡིན། གལ་ཏེ་དེ་ཤིན་ཏུ་རྒྱུན་ཅན་པ་ཇི་ལྟར་རྟོགས་པ་ཡིན་ཞེ་ན། གང་ཞིག་གང་ལ་དམིགས་པའི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་གྱུར་པ་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་སྨོས་སོ།། གང་ལ་རྒྱུའི་རང་བཞིན་རིགས་པའི་མཚན་ཉིད་ཡོད་པ་ཞེས་ཚིག་རྣམ་པར་སྦྱར་རོ།། རྒྱུའི་རང་བཞིན་ངེའི་མཚན་ཉིད་དོ།། དེ་ཤེས་པ་དེ་ཉིད་སྒོ་ཡིན་པ་དེས་བསྒྲུབ་པར་བྱ་བ་སྟེ། ངེས་པ་ཀློག་པ་ཞེས་བྱ་བ་གནོད་པ་ཅན་གྱི་ཕྱོགས་ཀྱི་རང་གི་ངོ་བོ་གང་ལ་ ཏོད་པ་ད་ལ་དེ་སྐད་ཅེས་བྱའོ།། དཔེར་ན་རླུང་ལ་སོགས་པ་ལྟ་བུའོ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་རླུང་ལ་སོགས་པའི་ནད་གཞི་སེལ་བའི་སྨན་ནས་དེའི་གཉེན་པོ་ཏིལ་མར་ལ་སོགས་པ་ངེས་པ་པར་བྱས་པ་ལྟ་བུའོ།། གཏན་ཚིགས་གསུམ་པ་ཡང་མ་གྲུབ་པ་ཡིན་ནོ་ཞེས་བྱ་བ་ནི། གང་ཞིག་གང་ཟད་པའི་ཐབས་རིགས་པ་མ་ཡིན་པ་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པས་བཤད་པ་གང་ཡིན་པའོ།། དེ་ཉིད་ནི་ཞེས་བྱ་བ་ནི་ཀུན་རྟོག་ངར་ ཛད་པའོ།། རྗེས་སུ་སྟོན་པའི་ཆོ་འཕྲུལ་ཞེས་གྲགས་པ་ཉིད་ཡིན་ནོ་ཞེས་བྱ་བ་ལ་ཆོ་འཕྲུལ་ནི་རྣམ་པ་གསུམ་སྟེ། དེ་ལ་རྫུ་འཕྲུལ་མངོན་པར་ཤེས་པ་ནི་རྫུ་འཕྲུལ་གྱི་ཆོ་འཕྲུལ་ལོ།། གཞན་གྱི་སེམས་མངོན་པར་ཤེས་པ་ནི་ཀུན་སྟོན་པའི་ཆོ་འཕྲུལ་ལོ།། ཟག་པ་ཟད་པའི་མངོན་པར་ཤེས་པ་ནི་རྗེས་སུ་སྟོན་པའི་ཆོ་འཕྲུལ་ལོ།། ངེའ་འབྲས་བུ་ཉིད་

ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཀུན་དུ་སྦྱོར་བ་ལ་ཡང་དེ་སྐད་ཅེས་བཤད་དོ།། ཇི་སྐད་དུ་ཀུན་སྦྱོར་
བ་ལ་སྐྱོབ་པ་ཞེས་བརྗོད་ཅེ་ན། དེའི་ཕྱིར་གང་གིས་སེམས་ཅན་རྣམས་སྐྱོབ་པར་
མཛད་པ་ཞེས་བྱ་བ་སྨོས་སོ།། རྒྱུ་སྔ་མ་སྔ་མས་ཞེས་བྱ་བ་ནི་འགྲོ་བ་ལ་ཕན་པར་
བཞེད་པ་ཉིད་དང་། སྟོན་པ་ཉིད་ཀྱི་བདེ་བར་གཤེགས་པ་ཉིད་དང་། བདེ་བར་
གཤེགས་པ་ཉིད་ཀྱིས་སྐྱོབ་པ་ཉིད་བསྒྲུབས་པ་ཡིན་ནོ།། གང་གིས་ཕྱིར་འགྲོ་བ་
ལ་ཕན་པར་བཞེད་པ་དེའི་ཕྱིར་ཐབས་རྣམས་ལ་ནི་མངོན་སྦྱོར་མཛད་དོ། དེ་བས་
ན་སྟོན་པ་ཉིད་བརྟེན་པ་ཡིན་ནོ།། ཐབས་གོམས་པ་ཅན་ཐབས་ལས་བྱུང་བ་བདེ་
བར་གཤེགས་པ་ཉིད་བརྟེན་པ་ཡིན་ནོ།། ཐབས་ལས་བྱུང་བ་དང་དེའི་རྒྱུ་མངོན་
སུམ་དུ་མཛད་ནས་དེ་དག་ཕྱུན་ཅི་མ་ལོག་པར་སྟོན་པར་མཛད་པའི་ཕྱིར་སྐྱོབ་པ་ཉིད་
བརྟེན་པ་ཡིན་ནོ།། འབྲས་བུ་ཕྱི་མ་ཕྱི་མ་རྟོགས་པའི་སྒོ་ནས་རྒྱུ་ཕྱི་མ་གྲུབ་པ་ཡང་
རྟག་པར་སྟོན་པས་ཞེས་བྱ་བ་ནི་འབྲས་བུ་ཕྱི་མ་ཕྱི་མའི་རྒྱུ་ནི་རྒྱུ་ཕྱི་མ་ཕྱི་མ་ཡིན་ཏེ།
སྔ་མ་སྔ་མ་ཞེས་བྱ་བའི་དོན་དོ།། དེ་གྲུབ་པ་ཡང་དག་པར་སྟོན་པས་ཞེས་བྱ་བ་ནི་
སྐྱོབ་པ་ཉིད་ཀྱིས་བདེ་བར་གཤེགས་པ་ཉིད་དང་། བདེ་བར་གཤེགས་པ་ཉིད་ཀྱིས་
སྟོན་པ་ཉིད་ཅེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་བསྒྲུབ་པར་བྱེད་དོ།། སྟོན་པའི་ངོ་བོ་ཅན་གྱི་ཞེས་
བྱ་བ་ནི་སྲིད་པའི་རྗེས་སུ་དཔག་པས་ཤིན་དུ་མི་སྲིད་པ་དགག་པ་བཤད་པ་གང་ཡིན་
པ་དེ་ནི། དེ་སྔ་བུར་གྱུར་པ་ཉིད་ཡིན་གྱི། འདི་ཉིད་ཅེས་བཤད་པ་ནི་མ་ཡིན་
ནོ་ཞེས་བྱ་བའི་དོན་ཏོ།། ཡང་ན་སྐྱེས་བུའི་དོན་ལ་ཉེ་བར་མཁོ་བའི་དངོས་པོ་ཡོངས་
སུ་མཁྱེན་པའི་མཚན་ཉིད་ཅན་གྱི་ཚད་མ་ཉིད་བསྟན་པའི་ངོ་བོ་ཅན་ཡིན་གྱི། སྲོག་
ཆགས་ཀྱི་གྲངས་ལ་སོགས་པ་ཡོངས་སུ་ཤེས་པའི་མཚན་ཉིད་ཅན་ནི་མ་ཡིན་ནོ།།
བདེན་པ་བཞི་ནི་སྟོན་མཛད་ཡིན་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སྡུག་བསྔལ་གྱི་བདེན་པ་ནི་ཉེ་བར་ལེན་

པའི་ཕུང་པོ་ལྔའོ།། ཀུན་འབྱུང་གི་བདེན་པ་ནི་གཙོར་སྲིད་པ་དང་མ་རིག་པའོ།།
འགོག་པའི་བདེན་པ་ནི་སྡུག་བསྔལ་རབ་ཏུ་ཞི་བའོ།། ལམ་གྱི་བདེན་པ་ནི་ཐོབ་པའི་
ཐབས་བདག་མེད་པ་ཉིད་མཐོང་བའོ།། དེ་ལ་བདེན་པ་རེ་རེ་ལ་ཞེས་བྱ་བ་ལ་
སོགས་པ་ལ་སྐྱེ་བ་དང་འཇིག་པ་ཅན་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་མི་རྟག་པའོ།། མི་མཐུན་པར་
གྱུར་པའི་ཕྱིར་སྡུག་བསྔལ་བའོ།། བདག་དང་བྲལ་བའི་སྟོང་པའོ།། ངདག་ཉིད་
རང་གི་རང་བཞིན་དང་བྲལ་བའི་ཕྱིར་བདག་མེད་པའོ།། ངསྡུལ་ནས་ངེད་པའི་ཕྱིར་
ཀུན་འབྱུང་བ་ཉིད་དོ།། རྒྱུའི་རྩ་བ་ཉིད་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རྒྱུའོ།། རང་དང་རྗེས་སུ་
མཐུན་པའི་འབྲས་བུ་བྱེད་པའི་ཕྱིར་རྐྱེན་ནོ།། འབྲེལ་བའི་རྒྱུ་མཚན་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་རབ་
ཏུ་སྐྱེ་བའོ།། ཕུང་པོ་ཞིག་པའི་ཕྱིར་འགོག་པའོ།། ཡོངས་སུ་གདུང་བ་ཐམས་ཅད་
ཞི་བའི་ཕྱིར་ཞི་བའོ།། ཕན་པ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་དང་མངོན་པར་འདོད་པ་ཡིན་པའི་
ཕྱིར་གྱ་ནོམ་པའོ།། སྐྱོན་ཐམས་ཅད་དང་བྲལ་བའི་ཕྱིར་ངེས་པར་འབྱུང་བའོ།།
འཁོར་བ་ལས་ངེས་པར་འབྱུང་བའི་ཐབས་ཉིད་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ལམ་མོ།། རིགས་
པ་དང་ལྡན་པའི་ཕྱིར་རིགས་པའོ།། ཡང་དག་པར་སྒྲུབ་པའི་དོན་ཕྱིར་ན་སྒྲུབ་
པའོ།། ཤིར་ཏུ་ཡང་དག་པར་འདུ་བར་བྱེད་པའི་ཕྱིར་ངེས་པར་འབྱིན་པ་ཉིད་
དོ།། །སྡུག་བསྔལ་དང་ཀུན་འབྱུང་གི་བདེན་པ་དག་ནི་སྒྲུབ་པར་བྱེད་པའི་ངོ་བོ་
རབ་ཏུ་གྲུབ་པ་ཉིད་ཀྱིས་ཞེས་བྱ་བ་སྟེ། སྡུག་བསྔལ་ཕྱིན་ཅི་ལོག་བློ་དང་། །སྲིད་
པ་ཀུན་ནས་འཆིང་བའི་རྒྱུ་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པའོ།། སྡུག་བསྔལ་བསྐྱེད་
པར་བྱ་བ་ཉིད་དུ་རབ་ཏུ་བསྒྲུབས་པ་ཡིན་ནོ།། སྒྲུབ་པར་བྱེད་པ་ནི་ཇི་སྐད་དུ་
བཤད་པའི་ཀུན་འབྱུང་གི་བདེན་པ་དག་ཡིན་པ་དེ་བས་ན། རེ་ཞིག་སྡུག་
བསྔལ་གྱི་རྣམ་པ་དང་། ཀུན་འབྱུང་གི་རྣམ་པ་གོ་རིམས་བཞིན་དུ་རབ་ཏུ་བསྒྲུབས་

པ་ཡིན་ནོ། ཟག་པ་དང་བཅས་པ་འབྲས་བུ་གྱུར་པ་སྡུག་བསྔལ་དང་། རྒྱུར་
གྱུར་པ་ཀུན་འབྱུང་གི་ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་རོ།། དེ་བས་ན་དེའི་རྒྱུ་ཅན་
གྱི་དངོས་པོའི་ཁྱད་པར་དང་། ལྷག་མ་ཀུན་འབྱུང་གི་རྣམ་པར་གྲུབ་པར་འགྱུར་རོ།།
ཞེས་བྱ་བ་ནི་ཀུན་འབྱུང་དང་སྦྱར་རོ།། གང་དེའི་རྒྱུ་ཡོད་པ་དེ་ནི་རྒྱུ་ཅན་ནོ།།
དེའི་རྒྱུ་ཅན་ཡང་དེ་ཡིན་པ་དེ་ནི་རྒྱུ་ཅན་གྱི་དངོས་པོ་སྟེ། སྡུག་བསྔལ་གྱི་བདེན་
པ་ཞེས་བྱ་བའི་དོན་ཏོ།། དེའི་ཁྱད་པར་ནི་མི་རྟག་པ་དང་སྟོང་པ་དང་། བདག་
མེད་པའི་རྣམ་པའོ།། ལྷག་མ་ཀུན་འབྱུང་གི་རྣམ་པ་ནི་རྒྱུ་དང་རྐྱེན་དང་རབ་
ཏུ་སྐྱེ་བའི་རྣམ་པ་ཡིན་ཏེ། དེ་དག་ནི་སྡུག་བསྔལ་དང་ཀུན་འབྱུང་གི་རབ་ཏུ་
དབྱེ་བའི་ངོ་བོ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ།། བདག་མེད་པ་ཉིད་གོམས་པས་ཉོན་
མོངས་པ་འགོག་པ་ཡོད་པ་རབ་ཏུ་བསྒྲུབས་པས་འགོག་པའི་འགོག་པ་ནི་རྣམ་པར་
བསྒྲུབས་པ་ཡིན་ནོ།། དེ་ཡོད་ན་རྣམ་པ་ལྷག་མ་ཞི་བ་ལ་སོགས་པ་གྲུབ་པར་
འགྱུར་རོ།། དེ་བཞིན་དུ་ལམ་ཡང་རྒྱུ་དེ་ཡང་གཉེད་པ་ཅན་ཉིད་ནི་བདག་མེད་
མཐོང་བ་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པས་སྡུག་བསྔལ་རབ་ཏུ་ཞི་བའི་ཐབས་བསྟན་པ་ཡིན་
ནོ། །དེ་བསྟན་པས་རྣམ་པ་ལྷག་མ་གྲུབ་བོ།། འཁོར་བའི་སྡུག་བསྔལ་
དང་རྒྱུ་དང་རབ་ཏུ་ཞི་བ་དང་ཐབས་ཞེས་བྱ་བ་ནི་རྣམ་དབྱེ་བའོ།། ||

ཕུང་པོ་སྔེ་གཟུགས་ལ་སོགས་པ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་གཟུགས་དང་། ཚོར་བ་དང་།
འདུ་ཤེས་དང་། འདུ་བྱེད་དང་། རྣམ་པར་ཤེས་པ་ཞེས་བྱའོ།།
སྡུག་བསྔལ་རྣམ་པ་གསུམ་ནི། སྡུག་བསྔལ་གྱི་སྡུག་བསྔལ་ཉིད་དང་། འགྱུར་
བའི་སྡུག་བསྔལ་ཉིད་དང་། འདུ་བྱེད་ཀྱི་སྡུག་བསྔལ་ཉིད་དོ།། དེ་ལ་
ཚོར་བ་སྡུག་བསྔལ་ནི་དངོས་སུ་སྡུག་བསྔལ་གྱི་སྡུག་བསྔལ་ཉིད་ཀྱིས་སྡུག་བསྔལ་····
ཡིན་ཏེ། དེའི་རྒྱུ་དེའི་རྐྱེན་ནི་རྒྱུད་པའི་སྒོ་ནས་ཡིན་ནོ།། ཚོར་བ་བདེ་
བ་ནི་དངོས་སུ་འགྱུར་བའི་སྡུག་བསྔལ་ཉིད་ཀྱི་སྡུག་བསྔལ་ཡིན་ཏེ། དེའི་རྒྱུ་དེའི་
རྐྱེན་ནི་རྒྱུད་པའི་སྒོ་ནས་ཡིན་ནོ།། ཚོར་བ་བདེ་བ་ཡང་མ་ཡིན་སྡུག་བསྔལ་
བ་མ་ཡིན་པ་ནི་དངོས་སུ་འདུ་བྱེད་ཀྱི་སྡུག་བསྔལ་ཉིད་ཀྱིས་སྡུག་བསྔལ་ཏེ། དེའི་
རྒྱུ་ནི་རྒྱུད་པའི་སྒོ་ནས་ཡིན་ནོ།། འགྲོ་བ་དང་འོང་བ་རབ་ཏུ་བསྒྲུབས་སུ་ཟིན་
ཀྱང་ཡང་རྣམ་པ་གཞན་གྱི་སྒོ་ནས་རབ་ཏུ་བསྒྲུབས་པའི་ཕྱིར་ཡང་གལ་ཏེ། སེམས་
ཅན་སྡུ་མ་གཞན་འགའ་ཞིག་ལས་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པས་འཇིག་རྟེན་རྒྱང་པན····
པའི་དོགས་པ་བསུ་བ་ཡིན་ནོ།། དེ་ལ་དང་པོ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་གོམས་པར་མ་དྲིས་
པའི་རྟེན་དང་བྲིས་པའི་གནས་སྐབས་ན་ཡང་ངོ་།། གང་ལ་གོམས་པ་མ་མཐོང་
བ་ཅན་འདྲིས་ནི་གོམས་པ་ལ་བྲུས་པ་ཉིད་སྔོན་པ་སྔོན་དུ་སོང་བ་ཅན་ཉིད་ཡིན་······
ན་གཞན་ལ་བསམ་པ་རབ་ཏུ་བསྒྲུབས་པས། སྐྱེ་བ་འདི་ལ་གོམས་པ་མཐོང་
བའི་ཕྱིར་ཤུགས་ཀྱི་འཇིག་རྟེན་སྔ་མར་གོམས་པ་སྔོན་དུ་སོང་བ་ཅན་ཉིད་ཡིན་ངར་··

འགྱུར་བ་དེ་ལྟར་ན་སྐྱེ་བ་སྔ་མ་གྲུབ་པ་ཡིན་ནོ།། དེ་དང་འདྲ་བར་འཇིག་རྟེན་
སྔ་མར་གོམས་པ་སྔོན་དུ་སོང་བ་ཅན་མ་མཐོང་དུ་ཟིན་ཀྱང་ཞེས་བྱ་བ་ནི་ཇི་ལྟར་སྐྱེ་བ་
འདི་ལ་སྔར་ཇི་སྐད་དུ་བཤད་པའི་ཡོན་ཏན་མི་བསལ་བ་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི། འཇིག་
རྟེན་སྔ་མར་གོམས་པ་སྔོན་དུ་སོང་བ་ཅན་མེད་ན་མི་རིགས་པ་དེའི་དབང་གིས་གོམས་
པ་སྔོན་དུ་སོང་བ་ཅན་དུ་གྲུབ་པ་ཡིན་ནོ།། དེ་བཞིན་དུ་འཇིག་རྟེན་སྔ་མར་གོམས་
པ་སྔོན་དུ་སོང་བ་མ་མཐོང་དུ་ཟིན་ཀྱང་ངོ་།། ངང་ངོར་འདོད་ཆགས་ལ་སོགས་པ
ལ་གསལ་བར་ཁས་ལེན་ན། བྱིས་པས་གོམས་པར་མ་བྱས་པའི་གནས་སྐབས་
སུ་འཇིག་རྟེན་སྔ་མར་གོམས་པ་སྔོན་དུ་སོང་བ་ཅན་མེད་པར་ཤུགས་ཀྱི་གོམས་པ་····
ཅན་མ་ཡིན་དེ། དང་པོ་ཐམས་ཅད་གདོན་མི་ཟ་བར་གསལ་བ་འདོད་པར་འགྱུར་
ན། གོམས་པ་མཐོང་བའི་སྔོན་དུ་སོང་བ་ཅན་དེ་དང་འགལ་བ་ཡིན་དེ་དེ་མ་མཐོང་
བའི་ཕྱིར་རོ།། དེ་ཡང་སྔོན་དུ་རང་བཞིན་མཚུངས་པར་ནུས་པ་ཉིད་ཡིན་མོད་ཀྱི་
ཞེས་བྱ་བ་སྐྱེ་བ་སྔ་མ་དང་རང་བཞིན་འདྲ་བ་དེས་བྱས་པ་ཡིན་ན་ཡང་ངོ་།། དེ་བས་
ན་ཆེ་སྔ་མར་གོམས་པ་སྔོན་དུ་སོང་བ་ཅན་མེད་པ་སྒྲུབ་པར་བྱ་བ་ལ་དེ་བསྒྲུབས་
པར་བྱ་བས་སྟོང་པ་ཉིད་ཀྱང་སངས་རྒྱས་པ་ལ་བརྗོད་པར་བྱའོ།། དཔེ་བསྒྲུབ་པར་བྱ་
བས་སྟོང་པ་མ་ཡིན་ནམ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་གཞན་དག་ལས་སོ།། འཇིག་རྟེན་སྔ་མར་
གོམས་པ་སྔོན་དུ་སོང་བ་ཅན་ཉིད་མ་གྲུབ་པའི་ཕྱིར་རོ་ཞེས་མ་ཡིན་དེ། ཐོག་མ་མེད་
པ་ཅན་ཉིད་བསྒྲུབ་པར་བྱ་བ་ཉིད་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ་ ཞེས་བྱ་བ་འདིས་ནི་འདི་སྐད་དུ་
གོམས་པ་སྔོན་དུ་སོང་བ་ཅན་ཉིད་ཀྱི་བསྒྲུབ་པར་བྱ་བ་ཡིན་དེ། བསྒྲུབ་པར་བྱ་བ་དེ་
ལས་ཡང་བསྒྲུབ་པར་བྱ་བ་སྟོང་པ་ཉིད་མ་ཡིན་པ་དང་། གྲུབ་པ་ལ་སྒྲུབ་པ་མ་ཡིན་དེ།
དང་པོའི་གསལ་བ་གོམས་པ་མཐོང་བ་སྔོན་དུ་སོང་བ་ཅན་ཉིད་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ།། དེ་

ལྟར་ན་ཐོག་མ་མེད་པ་ཅན་ཉིད་གྲུབ་པར་འགྱུར་རོ་ཞེས་བསྟན་ཏོ།། གཏན་ཚིགས་
འདིའི་ཞེས་བྱ་བ་ནི་གསལ་བའི་ཕྱིར་ཞེས་བྱ་བ་འདིའི་འོ།། དེའི་རྒྱུ་ཉིད་ལ་ཁྱབ་
པར་བྱེད་པ་ནི་དེ་ལ་མ་འབྲེལ་བ་ཅན་ཉིད་ཡིན་ལ། དེ་དང་འགལ་བའི་ཡང་འབྲེལ་
པ་ཉིད་ཡིན་པ་དེ་ལྟར་ན་ཁྱབ་པར་བྱེད་པ་འགལ་བ་དམིགས་པའོ།། དེའི་རང་བཞིན་
ངེས་པའི་ཡོན་ཏན་ལ་བརྟེན་པ་ཡིན་ཞེས་བྱ་བ་ནི་བད་ཀན་ཀྱི་རང་བཞིན་དུ་ངེས་པའི་
ཡོན་ཏན་གང་ཡིན་པ་དེ་དེ་ལ་བརྟེན་པ་ཡིན་ཞེས་བྱ་བའི་དོན་ཏོ།། རང་བཞིན་
དེའི་ཞེས་བྱ་བ་ནི་མཁྲིས་པའི་རང་བཞིན་གྱིའོ།། དེ་ཙམ་གྱི་རྒྱུ་ཅན་ཉིད་ལ་
ཁྱབ་པར་བྱེད་པ་དེ་ནི་དེ་མཚུངས་པ་ཡོད་ན། དེ་མི་མཚུངས་པ་མེད་པ་ཉིད་
ཡིན་པ་དེ་དང་འགལ་བ་ནི་མི་མཚུངས་པ་ཉིད་ཡིན་པ་དེ་ལྟར་ན། ཁྱབ་པར་བྱེད་
པ་འགལ་བ་དམིགས་པའོ།། ཐལ་བ་དང་ཐལ་བ་བཟློག་པ་དག་མ་ངེས་པ་ཡིན་
ནོ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་རྒྱུ་མཚུངས་པ་ཅན་ཞེས་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི། མཚུངས་པར་འགྱུར་དེ་
ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པའི་ཐལ་བ་མ་ངེས་པ་ཡིན་ཏེ། གཟུགས་ལ་སོགས་པ་
མཚུངས་པ་མེད་པ་དག་ལ་ཡང་རྒྱུ་མཚུངས་པ་ཅན་ཉིད་ཡོད་པའི་ཕྱིར་རོ།། གང་
ཞིག་གང་མཚུངས་སུ་ཟིན་ཀྱང་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་བཟློག་པ་མ་ངེས་པ་ཡིན་ཏེ།
གཟུགས་ལ་སོགས་པ་འབྱུང་བ་ཙམ་གྱི་རྒྱུ་མཚུངས་པ་ཡོད་ཀྱང་མཚུངས་པ་མ་ཡིན་
པ་དམིགས་པའི་ཕྱིར་རོ། གཟུགས་ལ་སོགས་པ་འབྱུང་བའི་རྒྱུ་ཉིད་ཡིན་པར་
འདོད་པ་མ་ཡིན་ནམ། དེ་ཇི་ལྟར་ན་ཐལ་བ་དང་བཟློག་པ་ལ་གཟུགས་ལ་སོགས་
པ་ཕྱོགས་སུ་བྱེད་ཅེ་ན། དེ་ཙམ་རྒྱུ་ཉིད་ཡིན་པ་གསལ་བའི་ཕྱིར་རོ་ཞེས་བྱ་བ་
སྨོས་སོ།། གལ་ཏེ་ཐལ་བ་ལ་འབྱུང་བ་རྣམས་ཀྱང་ཕྱོགས་སུ་བྱས་པའི་ཕྱིར་ཞེས་བྱ་
བ་ལ་ཆོས་མཐུན་པ་ལས་བྱུང་བའི་རྒྱུ་ཅན་ཉིད་ཡིན་པར་མཚུངས་ན་ཡང་། གཟུགས་

ལ་སོགས་པའི་ཁྱད་པར་ཁས་ལེན་པ་ཡིན་ནོ།། གལ་ཏེ་ཐམ་བ་ལ་འབྱུང་བ་ལ་
ཡང་ཕྱོགས་སྔ་བྱེད་ན་གཟུགས་ལ་སོགས་པའི་འབྱུང་བའི་རྒྱུ་ཅན་དུ་མཚུངས་པ་ཡང་
མཚུངས་པ་ཐོབ་པར་འགྱུར་བ་དེ་ལྟར་ན། དེའི་ཚེ་ཁས་བླངས་པ་ལས་ཉམས་པར་
འགྱུར་རོ།། དེ་ལྟར་ནི་འགྱུར་ན་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པས་ལན་འདེབས་པར་བྱེད་དོ།།
གལ་ཏེ་དེ་ལ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་རང་གི་གྲུབ་པའི་མཐར་ལའོ།། བསྡུས་པའི་དོན་ལས་
འདོད་པ་དང་མི་འདོད་པ་བདག་པོར་གྱུར་པ་རྣམས་ཀྱིས་ཐ་དད་པ་ཉིད་དུ་བསྒྲུབས་
པའི་འབྱུང་བ་རྣམས་ནི། གཟུགས་ལ་སོགས་པ་ཐ་དད་པ་རྣམས་ཀྱི་རྒྱུ་ཡིན་ཞེས་
གྲུབ་པའི་མཐའ་ལས་ཁས་བླངས་པ་ཡིན་ལ། འབྱུང་བ་ཙམ་དུ་སྨྲ་བའི་འབྱུང་བ་ཐ་
དད་པ་མེད་པ་ཉིད་དག་ལས་གཟུགས་ལ་སོགས་པ་ཐ་དད་པ་སྐྱེ་བར་འདོད་པ་དེའི་
ཚེ། ཐལ་བ་ནི་འདི་མེད་དོ་ཞེས་བྱ་བ་ཡིན་ནོ། འབྱུང་བའི་རང་བཞིན་གྱི་ཁྱད་པར་
ལས་ཞེས་བྱ་བ་ནི་གྲུབ་པའི་ཁྱད་པར་ཐོབ་པ་ལས་ཞེས་བྱ་བའི་དོན་ཏོ།། གལ་ཏེ་
རང་གི་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པའི་ཁྱད་པར་ཡིན་ནོ་ཞེ་ན། རྒྱུ་མཚན་མེད་པར་ཞེས
བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་སྨོས་སོ།། ངེས་པ་མི་རུང་བའི་ཕྱིར་ཏེ་གྱུར་པ་ཐམས་ཅད་
ལ་འགྱུར་རོ་ཞེས་བྱ་བའི་དོན་ཏོ།། བརྟགས་པ་ཡང་རིགས་པ་ཡིན་ནོ་ཞེས་བྱ་
བ་ནི་རིགས་པ་དང་ལྡན་པ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་རོ།། དེ་དག་གི་ཁྱད་པར་ཡིན་ན་ཞེས
བྱ་བ་ནི་འབྱུང་བ་རྣམས་ཀྱི་ཁྱད་པར་ཡིན་པ་ན་མ་ངེས་པ་ཡིན་ཏེ་འབྱུང་བ་ཐ་དད་པ་
དེ་དག་ཉིད་ལས་གཟུགས་ལ་སོགས་པའི་ཁྱད་པར་སྐྱེ་བའི་ཕྱིར་རོ།། དེ་ལྟར་
ནི་འགྱུར་ཞེས་པའི་རྒྱུ་ཅན་ཉིད་ཡིན་ཡང་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་འོ། གང་ལ་
ཞེས་པའི་རྒྱུ་མེད་པ་ཞེས་ཚིག་རྣམ་པར་སྦྱར་རོ།། རྐྱེན་དེའི་གྱུར་པ་གཞན་ཡོད་
ན་ཡང་ཞེས་བྱ་བ་ནི་ཡོད་དན། ཤེས་རབ་ཀྱི་རྒྱུའི་ཉེས་པ་དེའི་གྱུར་པ་གཞན་

ཡོད་ན་ཡང་ངོ༎ དེ་ལས་གཞན་པའི་ཞེས་བྱ་བ་ནི། དྲི་ང་བ་དང་ཁྲོ་བ་ལ་

སོགས་པའོ༎ དེ་བཞིན་དུ་སྐྱོན་གཞན་དག་ལ་ཡང་ཅི་རིགས་པར་བརྗོད་པར་

བྱའོ༎ ཇི་ལྟར་སྐྱེས་བུ་དེའི་ཤེས་རབ་མཁྲིས་པའི་ངང་ཚུལ་ཅན་དུ་འགྱུར་བ་

དེ་ལྟར་ན་དེ་ལས་གཞན་ཏེ། རང་བཞིན་དེའི་གཅིག་ཏུ་ངེས་པར་འགྱུར་བ་

ཅན་གྱི་དྲི་ང་བ་དང་། རྟུལ་ལ་སོགས་པའི་ཆོས་ཀུན་ཅིའི་ཕྱིར་མི་མཐོང་ཞེས་

བཤད་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་བསལ་བར་འགྱུར་རོ༎ དེ་ལྟར་ན་ཡང་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་

པ་ནི་གྲུབ་པའི་མཐར་སྣང་བའི་ཡིན་ཏེ། བཤད་མ་ཐག་པའི་ཚུལ་གྱིས་དེའི་རང་

བཞིན་གྱི་ཡོན་ཏན་རེ་རེ་ཉིད་དུ་འགྱུར་རོ༎ གལ་ཏེ་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་ནི་

གཞན་གྱི་ཡིན་ཏེ། དེ་དང་དེའི་ཞེས་བྱ་བ་ནི་ཤེས་རབ་ཀྱི་རྒྱུ་དང་ཁྲོ་བ་ལ་སོགས་

པའི་རྒྱུའོ༎ དེ་ཅི་ཇི་ལྟར་ཤེས་རབ་ལ་སོགས་པའི་རྒྱུ་མཁྲིས་པའི་གནས་སྐབས་

དེ་ཡོངས་སུ་གྱུར་པ་དེ་ལྟར། ཁྲོ་བའི་རྒྱུ་དང་རྟུལ་གྱི་རྒྱུ་ཡང་ཡོད་པ་ཡིན་ནོ་

ཞེས་སྨྲས་པ་ཡིན་ཏེ། ཐ་དད་པ་ཞེས་སྨྲ་བ་ཡིན་ནོ། ཐ་དད་པ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་

གྱུར་པ་རེ་རེ་ཡོན་ཏན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་རྒྱུ་ཉིད་དུ་ཁས་བླངས་པའི་ཕྱིར་རོ༎ བཟློས་

པའི་བྱ་བ་གཞན་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ་ ཞེས་བྱ་བ་ནི་མཐོང་བ་ཙམ་གྱི་རྒྱུ་ཡ་མ་གཏོར་

པར་སྐལ་བ་མཉམ་པའི་རྒྱུ་བཟློས་པར་བྱ་བ་གཞན་ཁས་མ་བླངས་པའི་ཕྱིར་རོ །

གཏན་ཚིགས་མ་གྲུབ་བ་ཡིན་ནོ་ཞེས་བྱ་བ་སྟེ། འདོད་ཆགས་ལ་སོགས་པ་

ཡང་རླུང་ལ་སོགས་པའི་ཁྱད་པར་ཡོད་ན་ཡང་། ཁྱད་པར་དུ་མི་འགྱུར

རོ་ཞེས་བྱ་བ་འདིའི་དོན༎ འདིས་ནི་སྐྱོན་རྣམས་ཁྱད་པར་ཡོད་ན་ཡང་ཞེས་

བྱ་བའི་གཞུང་བཙུགས་པ་ཡིན་ནོ་ ཞེས་བྱ་བ་ནི་སྐྱོན་རྣམས་ཁྱད་པར་ཡོད་ན་ཡང་

ཁྱད་པར་མེད་ཕྱིར་གྲུབ་ཉིད་མིན་ཞེས་བཤད་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་བསྒྲུབ་པ་ཡིན་ནོ་······

ཞེས་བྱ་བའི་དོན་ཏོ། ། ཁམས་ཆ་མཉམ་པ་ལ་སོགས་པ་ལ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་གདུན་ཚོགས་ཀྱི་ལྡ་པ་ཡིན་ཏེ། དེ་ལས་ནང་གི་རིག་བྱ་སྐྱེ་བའི་ཕྱིར་རོ། ། དེ་ལས་གཞན་པའི་ཞེས་བྱ་བ་ནི་གནོད་པར་བྱེད་པའི་འོ། ། ཁ་བ་ཟད་ནས་ཁྲག་འཛག་པའོ།། དེ་ཙམ་གྱི་རྒྱུ་ཅན་ཉིད་ལ་དེ་ངེས་པ་ཡོད་ན། ངེས་པར་ཡོད་པས་ཁྱབ་པ་ཡིན་ལ། དེ་དང་འགལ་བ་ཡང་ཡོད་པར་མ་ངེས་པ་ཡིན་པ་དེ་ལྟར་ན། ཁྱབ་པར་བྱེད་པ་འགལ་བ་དམིགས་པའོ།། གཟུགས་དང་ཁ་བ་ལ་སོགས་པ་དག་ཡོད་དུ་ཟིན་ཀྱང་ཞེས་བྱ་བ་ནི་བདུན་པའི་ཚིག་གཉིས་པའོ།། གྲུབ་བ་ལས་སྒྲུབ་པ་ཉིད་ཡིན་ནོ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་གཟུགས་དང་། ཁ་བ་ཙམ་གྱི་ཅན་མ་ཡིན་པ་ཉིད་ནི་འདོད་ཆགས་ལ་འདོད་པ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་རོ།། གཞན་འདོད་ཆགས་ཀྱི་རྒྱུ་ཉིད་དུ་བསྟན་པ་ཞེས་བྱ་བ་ནི། ངམས་ཆ་མཉམ་པ་ལ་སོགས་པའོ།། ཁྲོ་བ་ལས་བཟློག་པ་འདོད་ཆགས་ཀྱི་རང་བཞིན་ཉིད་ལས་གནས་པ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་ཁྲོ་བ་ལས་བཟློག་པ་སྟེ། འགལ་བ་འདོད་ཆགས་ཀྱི་རང་བཞིན་བད་ཀན་གྱི་བདག་ཉིད་ཅན་དེ་ལས་གནས་པ་ཞེས་བྱ་བའི་དོན་ཏོ།། དེ་ལས་སྐྱེས་པ་ལ་དེ་དང་མི་འགལ་བའི་རང་བཞིན་ཉིད་ཀྱི་ཁྱབ་པ་ཡིན་ལ། དེ་ལས་བཟློག་པ་འགལ་བའི་རང་བཞིན་གྱི་གནས་སྐབས་ཡིན་པ་དེ་ལྟར་ན་ཁྱབ་པར་བྱེད་པ་འགལ་བ་དམིགས་པའོ།། དེ་ལ་གནས་པའི་ཞེས་བྱ་བ་ནི་འདོད་ཆགས་ཀྱི་རང་བཞིན་ཉིད་ལ་གནས་པའི་འོ།། རང་བཞིན་གཅིག་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་ལ་འདོད་ཆགས་དང་ཞེ་སྡང་གི་བད་ཀན་དང་། མཚུངས་པར་རང་བཞིན་གང་ཡིན་པ་དེ་འདུས་པ་ལས་གཉིས་ཀ་སྟེ་འདོད་ཆགས་ཞེ་སྡང་འཇུག་གོ །དེ་བས་ན་འདོད་ཆགས་ཀྱི་རང་བཞིན་ཉིད་ལས་ཞེ་སྡང་འབྱུང་བ་མ་ཡིན་ནོ་སྙམ་དུ་སེམས་སོ། །

གཉིས་ཀ་འཇུག་པར་རྟོག་པ་འདི་ཡང་བསལ་བ་སྟེ་སྐབས་སུ་པ་ཡིན་ནོ།། ཇི་ལྟར་ཞེ་ན། འཇུག་པ་མཚུངས་པར་ཐལ་བས་ཞེས་བྱ་བ་སྨོས་ཏེ། མཁྲིས་པའི་རྒྱུའི་ཉེས་པ་དང་། ཞེས་རབ་དང་ཕྲག་དོག་ལ་སོགས་པའི་ཡོན་ཏན་གང་ཡིན་པ་དེ་དག་ཀུང་མཚུངས་པར་འཇུག་པ་ཅན་དུ་ཐལ་བར་འགྱུར་བསོ།། གལ་ཏེ་ཇི་ལྟར་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པས་མཚུངས་པར་འཇུག་པར་ཐལ་བའི་ལན་གྱི་དོགས་པ་བསུ་བ་ཡིན་ཏེ་མཁྲིས་པའི་རང་བཞིན་ལས་འབྱུང་བ་ཅན་གྱི་གནས་སྐབས་ཀྱི་....ཡུལ་ལ་སོགས་པས་ཆོས་འགའ་ཞིག་གི་ཆེ་འཇུག་པ་དང་ལྡོག་པ་དེ་དང་འདྲ་བར་..རང་བཞིན་གཉིས་སུ་འདུས་པ་འདི་ལ་མང་། འགའ་ཞིག་འཇུག་པ་མཚུངས་པའི་རང་བཞིན་ཡིན་གྱི། ཞེས་རབ་ལ་སོགས་པ་ཐམས་ཅད་ནི་མ་ཡིན་ནོ།། དེ་ནི་མ་ཡིན་ཏེ་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པས་འགོག་པར་བྱེད་དོ།། རིགས་མཐུན་བག་ཆགས་ཁྲུད་པར་ལས། །ངག་ལ་པ་བས་ནི་འཇུག་པ་ཅན་ཞེས་བྱ་བ་ནི་རིགས་མཐུན་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་རིགས་མཐུན་པ་སྟེ་འཇིག་ཚོགས་ལ་ལྟ་བའོ།། བག་ཆགས་ཀྱི་ཁྲུད་པར་ནི་སྔོན་འདོད་ཆགས་ལ་སོགས་པས་བསྐྱེད་པའི་ས་བོན་ནོ། ། རིགས་མཐུན་པ་དང་བག་ཆགས་ཀྱི་ཁྲུད་པར་ཞེས་བྱ་བ་ནི་རྣམ་དབྱེ་བའོ།། དེ་ལ་རག་ལས་པས་འཇུག་པ་སྟེ། སྐྱེ་བ་གང་ལ་ཡོད་པ་དེ་ལ་དེ་སྐད་ཅེས་བྱའོ། །སོ་སོའི་སྐྱེ་བོའི་གནས་སྐབས་ན་འདོད་ཆགས་ལ་སོགས་པ་གཉིས་ཀ་ལ་རག་..ལས་པས་འཇུག་པ་ཅན་ཉིད་ཡིན་ནོ།། གང་འཕགས་པའི་ལམ་ལས་ལྡང་བའི་འཕགས་པའི་ཐོག་མར་ཉོན་མོངས་པའི་སེམས་སྐྱེ་བ་ནི་དེ་ལ། ཉོན་མོངས་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་བག་ཆགས་ཀྱི་ཁྲུད་པར་ལ་རག་ལས་པ་ཡིན་ཏེ། འཕགས་པའི་ལམ་གྱི་དུས་ན་ཉོན་མོངས་པ་ཅན་གྱི་ཡིད་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ།། དེ་ལ་རེ་

ཞིག་བདག་དང་བདག་གིར་ལྟ་བ་རིགས་མཐུན་པ་ལ་རག་ལས་པས་འཇུག་པ་ཙན་དང་། རྒྱུའི་ཁྱད་པར་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པས་བག་ཆགས་ཀྱི་ཁྱད་པར་ལ་རག་ལས་པས་འཇུག་པ་ཉིད་བསྟན་ཏོ།། དེ་དག་ནི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་སྣ་ཚོགས་པ་གཞན་དང་གཞན་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་ལ། དེ་དག་ཅེས་བྱ་བས་ནི་འདོད་ཆགས་ལ་སོགས་པ་དང་། སྣ་ཚོགས་པ་ཞེས་བྱ་བས་ནི་རིགས་ཀྱི་ཁྱད་པར་དང་། གཞན་དང་གཞན་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པས་ནི་སྐད་ཅིག་མ་ཉིད་བསྟན་ཏོ།། ཡང་ཇི་ལྟར་ན་འདོད་ཆགས་ལ་སོགས་པ་རླུང་ལ་སོགས་པའི་ཆོས་ཉིད་ཡིན་འགོ་ག་པ་ན་འབྱུང་བའི་ཆོས་ཉིད་ཡིན་པ་ཡང་འགོག་པར་འགྱུར་ཞེ་ན། རླུང་ལ་སོགས་པའི་ཉེས་པ་རྣམས་ནི་འབྱུང་བའི་རང་བཞིན་ཙན་ཉིད་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ་ཞེས་བྱ་བ་སྨོས་ཏེ། འདི་ལྟར་མཁྲིས་པ་ནི་འབྱུང་བ་ཆེན་པོ་མེ་དང་། བད་ཀན་ནི་འབྱུང་བ་ཆེན་པོ་ཆུའི་རང་བཞིན་ཡིན་ལ་རླུང་ནི་རང་གི་སྒྲ་ཉིད་ཀྱིས་བཤད་དོ།། གཞན་ནས་གཞན་ཙུང་ཟད་ཀྱང་མེད་པ་ཞེས་བྱ་བ་ནི། གཟུགས་ལ་སོགས་པ་ལས་གཞན་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ཏེ། ཐ་དད་པར་དམིགས་སུ་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ།། གཞན་ཡང་མ་ཡིན་པ་ཡང་མ་ཡིན་ཏེ་གཟུགས་ལ་སོགས་པ་དང་འདྲ་བར་དུ་མ་ཉིད་དུ་ཐལ་བའི་ཕྱིར་དང་གཞི་ཉིད་ཉམས་པའི་ཕྱིར་རོ།། གང་ལས་དེ་རྟེན་ཡིན། གཟུགས་ལ་སོགས་པ་ནམ། འདོད་ཆགས་ལ་སོགས་པར་རྟེན་ཡིན་ནོ།། དེ་ལྟར་ན་ཁས་ལེན་ན་ཡང་ཞེས་བྱ་བ་ནི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་མང་པོ་ཉིད་ཁས་ལེན་པར་འགྱུར་ནའོ། རྣམ་པར་ཤེས་པ་དེ་ཙམ་དག་ཅེས་བྱ་བ་ནི་ཡིད་ཀྱི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་དག་སྟེ། ཡིད་ཀྱི་བློ་ཉིད་ཀྱི་རྟེན་བཀག་ཟིན་པ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་རོ།། དབང་པོ་འི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་ནི་ལུ་ཉིད་དུ་འདོད་པ་ཡིན་ནོ།། རྣམ་པར་ཤེས་པ་སྐྱེད་པའི་ནུས་པ་སོ་སོ་ཐ་དད་

པ་ཁམས་ལེན་ན་ཉེས་པ་འདི་ཡིན་ནོ།། །དབང་པོ་གཅིག་གིས་བཟུང་བ་ཉིད་ལ་སོགས་
པའི་སྐྱོན་ཡོད་པའི་ཕྱིར་རོ་ཞེས་བྱ་བའི་སོགས་པའི་སྒྲས་ནི་གཅིག་སྐྱེ་ན་ཐམས་ཅད་
སྐྱེ་བ་དང་། གཅིག་འགོག་པ་ན་ཐམས་ཅད་འགོག་པ་ལ་སོགས་པ་བཟུང་ངོ་།།
ཁམས་བླངས་ནས་འབྱུང་བ་བཞི་པོ་རང་རྟེན་དང་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་སྨོས་ཏེ།
སོ་སོར་འདུག་པ་མ་ཡིན་པས་ན་ཐ་དད་པ་མེད་པར་འདུག་པ་ཅན་ནོ།། གང་ཡིན་
པ་དེ་ནི་རྟེན་དང་བརྟེན་པའི་ངོ་བོར་ངེས་པའི་རང་བཞིན་འདི་ཡིན་པ་ཞེས་བྱ་བ་ལ །
འབྱུང་བའི་རྟེན་དུ་ངེས་པའི་རང་བཞིན་ཡིན་ཞིང་གཟུགས་ལ་སོགས་པའི་བརྟེན་པར
ངེས་པའི་རང་བཞིན་ནོ།། གལ་ཏེ་དེ་ལྟར་མི་འདོད་པ་དེའི་ཚེ་དེ་དག་གིས་རང་
བཞིན་ངེས་པ་མེད་ན། ཞེས་བྱ་བ་འདི་ཉིད་ཀྱིས་བཤད་པ་རྟེན་དང་བརྟེན་པའི་ངོ་
བོ་མེད་པས་ཞེས་བྱ་བ་ཡིན་ནོ།། རྒྱུར་གྱུར་པའི་གཟུགས་ཉིད་ཀྱི་ངེས་པའི་མི་རུང་
བའི་ཕྱིར་རོ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་འབྱུང་བ་དག་རྒྱུར་གྱུར་ནས། གཟུགས་ལ་སོགས་པ་
གནས་པ་དེའི་ཕྱིར། གཟུགས་ལ་སོགས་པ་ཉིད་རྒྱུར་གྱུར་པའི་གཟུགས་ཡིན་ནོ་
ཞེས་བྱ་བ་དེ་ལྟ་བུའི་རྒྱུར་གྱུར་པའི་གཟུགས་ཉིད་ཀྱི་ངེས་པ་མི་རུང་ངོ་།། དེ་བས་
ན་འབྱུང་བ་ལ་སོགས་པའི་རྟེན་དང་བརྟེན་པའི་ངོ་བོར་ངེས་པའི་རང་བཞིན་ཡིན་པར་
བརྟག་པར་བྱའོ།། ཞེས་བྱ་བར་དགོངས་སོ།། དེ་ལ་ཡང་དེ་ལྟར་རྟོག་ན་ནི་ཞེས་
བྱ་བ་ནི་ལུས་དང་། འདོད་ཆགས་ལ་སོགས་པ་དག་འབྱུང་བ་དང་། འབྱུང་བ་ལས
གྱུར་པ་བཞིན་དུ་རྟེན་དང་བརྟེན་པའི་དངོས་པོར་རྟོགས་ན་ཡང་ཞེས་བྱ་བའི་དོན་ཏོ།།
བརྟེན་པའི་ངོ་བོས་ལུས་ཀྱི་བདག་ཉིད་ཅན་གྱི་རྟེན་ཡོད་ན་ཞེས་བྱ་བ་ནི་སྐད་ཅིག་མ····
ཉིད་མ་ཡིན་པར་ཁས་ལེན་པའི་ཕྱིར་རོ།། ལུས་བརྟེན་པའི་ངོ་བོ་ཡིན་ནོ།། དེ་དག་
ཀྱང་ཞེས་བྱ་བ་ནི་འདོད་ཆགས་ལ་སོགས་པ་མ་ལུས་པའོ། དེ་བཞིན་དུ་ཞེས་བྱ་

ལ་ནི་གཟུགས་ལ་སོགས་པ་བཞིན་དུའོ། ། ཐ་དད་པ་མེད་པར་འཇུག་པར་འགྱུར་
ཏེ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་དགེ་བ་དང་མི་དགེ་བ་དང་། ལུང་དུ་མ་བསྟན་པའི་སེམས་ཀྱི་གནས་
སྐབས་ཐམས་ཅད་ཀྱང་ངོ་།། རེ་ཞིག་ནི་ཞེས་བྱ་བ་ནི་ལུས་དང་འདོད་ཆགས་ལ་
སོགས་པ་དག་ནིའོ།། ཅི་སྟེ་འདོད་ཆགས་ལ་སོགས་པ་མི་སྐྱེ་བའི་གནས་སྐབས་
སུ་ལུས་རྣམ་པ་གཞན་དུ་འགྱུར་བར་འདོད་ན། གང་གིས་ན་འདོད་ཆགས་ལ་
སོགས་པ་མི་སྐྱེ་བའམ། ནུས་པ་མེད་པར་འགྱུར་བ་དེའི་ཀོ། རྣམ་པ་གཞན་
དུ་འགྱུར་བ་ནི་དེའི་རྟེན་གྱི་རང་བཞིན་མེད་པ་སྟེ། འདོད་ཆགས་ལ་སོགས་
པ་དེ་ལ་འབྱུང་བ་དག་རྟེན་གྱི་རང་བཞིན་མེད་པས་འཇིག་པར་ཐལ་བའི་ཕྱིར་རོ། །
དེ་ལྟར་ན་སྐད་ཅིག་མ་ཉིད་མ་ཡིན་པ་ཉམས་པར་འགྱུར་རོ་ཞེས་དགོངས་སོ། །
འཇིག་པ་མེད་ན་ནི་ཞེས་བྱ་བ་ནི་ཇི་ལྟར་འདོད་ཆགས་ལ་སོགས་པ་མ་སྐྱེས་པའི་
དུས་ན་ཡང་འབྱུང་བ་དག་སྔར་གྱི་ངོ་བོ་འཇིག་པ་མེད་པ་དེའི་ཚེ། སྔར་ཡང་
སྟེ། འདོད་ཆགས་ལ་སོགས་པ་སྐྱེས་པའི་དུས་ན་ཡང་འདོད་ཆགས་ལ་
སོགས་པའི་འབྱུང་བ་དག་རྟེན་ཉིད་མ་ཡིན་པར་ཐལ་བའི་ཕྱིར་རོ།། ཇི་ལྟར་
འདོད་ཆགས་ལ་སོགས་པ་མ་སྐྱེས་པའི་གནས་སྐབས་ནི། འབྱུང་བ་དག
རྟེན་མ་ཡིན་པ་དེ་ལྟར་སྐྱེས་པའི་གནས་སྐབས་ལ་ཡང་ཁྱད་པར་མེད་པའི་ཕྱིར
རོ། །འདོད་པར་ནི་འགྱུར་ན། དུས་ཐམས་ཅད་དུ་ཐ་དད་པ་མེད་པར་
འདོད་ཆགས་ལ་སོགས་པ་འཇུག་པ་ཉིད་ཡིན་ནོ་ཞེ་ན། དེའི་ཕྱིར་དེ་ལྟར་ཡང་
མ་ཡིན་ཏེ་ཞེས་བྱ་བ་སྨོས་ཏེ། ཉོན་མོངས་པ་འགའ་ཞིག་གི་ཚེ་སྐྱེས་པ་ཡིན་གྱིས།
ཐམས་ཅད་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཚེ་ན་མ་ཡིན་ནོ།། རྟེན་དང་བརྟེན་པ་ཉིད་དུ་སོ་སོར་ངེས་
པ་དེ་ལ་ཐ་དད་པ་མེད་པར་གནས་པས་ཁྱབ་པ་ཡིན་ལ། དེ་དང་འགལ་བ་ཡང་

ཐ་དད་པར་གནས་པ་ཡིན་པ་དེ་ལྟར་ན་ཁྱབ་པར་བྱེད་པ་འགལ་བ་དམིགས་པའོ། །
ཚར་གསུར་པ་ལ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་སྐྱུད་པར་གསུར་པ་ལའོ།། དོན་དམ་པའི་ཞེས་བྱ་བ་
ནི་རྫས་སུ་ཡོད་པའི་འོ།། གཏན་ཚིགས་མ་གྲུབ་པ་ཡེ་ན་ནོ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་ཀྱོས་པའི་
ནུས་པ་ཡང་ཚང་ཞེས་བྱ་བའོ།། དངོས་འཇིག་འགྱུར་གྱི་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་
ལ་དངོས་པོ་དེ་འཇིག་པར་འགྱུར་དེ། གཏན་ཚིགས་མ་གྲུབ་པ་ཡིན་ནོ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་
གང་གཞན་གྱི་ཀྱོས་པའི་ནུས་པའི་ཐ་དད་པ་སྐྱུབ་པར་བྱེད་པ་ཚང་གནས་པ་ན་ཡང་
ཀྱོས་པའི་ནུས་པ་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་བཤད་པ་འདི་མ་གྲུབ་པ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་རོ།།
གཏན་ཚིགས་མ་གྲུབ་པ་འདོད་པ་ཉིད་ཡིན་དེ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་བསྟན་ས་ཐག་པའི་རྣམ་···
པ་འདིས་ཀུང་ཀྱོས་པའི་ནུས་པ་ཐ་དད་པ་སྐྱུབ་པར་བྱེད་པའི་གཏན་ཚིགས་མ་གྲུབ་
པར་གནས་པ་ཉིད་ཡིན་ནོ། ཞེས་བྱ་བའི་དོན་ཏོ། ཚང་མ་ཚང་བ་མེད་པར་
གནས་པའི་ངོ་བོར་གནས་པ་ཀྱོས་པའི་ནུས་པ་གྲུབ་པའི་ཕྱིར་རོ།། དེ་ལྟར་ན་
གཏན་ཚིགས་ནི་ཐ་དད་པར་སྐྱུབ་པ་ཡེ་ནོ་ཞེ་ན། འདི་ལྟར་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་
པ་སྨོས་སོ།། གང་གི་ཚེ་ཀྱོས་པའི་ནུས་པ་ཐ་དད་པ་མ་གྲུབ་པ་དའི་ཚེ་དོན་དམ་
པའི་ཏེན་དང་བརྟེན་པའི་དངོས་པོ་བཅའ་བར་བྱ་བའི་ཕྱིར། སངས་རྒྱས་པས་
བཤད་པའི་གཏན་ཚིགས་གྲུབ་པ་ཉིད་དུ་བསྟན་པའི་ཕྱིར། གང་ཞིག་གང་ཤོན་ཡིན་
པ་དེ་ནི་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་སྨོས་སོ།། སྣང་བ་ཐ་དད་པ་ཅན་དེ་རྣམ་པར་
ཤེས་པ་གང་ལ་ཡུལ་གྱི་རྣམ་པར་ཡོད་པ་དེ་ལ་དེ་སྐད་ཅེས་བྱ་སྟེ། དེ་དག་གིས་
རྟོགས་པའི་ཕྱིར་རོ། ལུས་དང་སེམས་དག་གི་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོ་ས་པས་ཡུལ་
གཞན་འཛིན་པ་ཅན་གྱི་རང་གི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་རང་གི་ཡུལ་ལས···
གཞན་བ་ལང་ལ་སོགས་པའི་རྣམ་པར་རྟོག་པའི་ཡིད་ཀྱི་རྣམ་པར་ཤེས་པའོ།།

ཡང་དག་པར་རིག་པར་བྱེད་པ་ནི་སེམས་ཅན་གྱི་རྣམ་པའི་གནས་སྐབས་སུ་གྱུར་པ་
ནི་རང་གི་རིག་པའོ།། གལ་ཏེ་རང་གི་རྒྱུད་ལ་ལུས་དང་སེམས་ལྡན་ཅིག་དམིགས་
པའི་ཕྱིར་ཅིག་ཉིད་ཡིན་ནོ་ཞེ་ན། ལྡན་ཅིག་དམིགས་པ་ཡང་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་
པ་སྨོས་པ་ལ། དེ་ཡང་ཞེས་བྱ་བ་ནི་གཞན་གྱི་ལུས་སོ།། དམིགས་པར་བྱེད་པའི་
སེམས་ཀྱི་ཞེས་བྱ་བ་ནི་གཞི་མཐུན་པ་དང་། དམིགས་པར་བྱེད་པའི་སྐྱེས་བུའི་
སེམས་གང་ཡིན་པ་ཞེས་བྱ་བར་སྦྱར་རོ།། ཡང་རྣམ་པ་གཞན་དུ་ན་ཞེས་བྱ་བ་ནི་
སྣང་བ་ཐ་དད་ཅན་ཉོར་ཕྱིར་ཞེས་བྱ་བའི་མདོ་དེ་རྣམ་པ་གཞན་དུ་འཆད་པར་བྱེད་
དོ་ཞེས་བྱ་བའི་དོན་ཏོ།། ལུས་ཀྱང་དབང་པོ་གཞན་གྱི་ཞེས་བྱ་བ་ནི་ལུས་ཀྱི་དབང་
པོའམ་མིག་གི་དབང་པོས་སོ།། རྣམ་པར་ཤེས་པ་ཡང་གཞན་ཉིད་ཀྱིས་ཞེས་བྱ་བ་
ནི་ཡིད་ཀྱི་དབང་པོས་སོ།། གང་གི་ཚེ་རྣམ་པར་ཤེས་པ་སྔ་མ་རྣམ་པར་ཤེས་
པ་ཕྱི་མས་དམིགས་པ་ན་རང་རིག་པ་ཡིན་དུ་ཟིན་ཀྱང་དབང་པོ་གཞན་ཡིན་ཉིད་པ་
དེ་ཡིན་ཉིད་དེ། དྲུག་པོ་འགགས་མ་ཐག་པ་ཡི། རྣམ་ཤེས་གང་ཡིན་
དེ་ཡིད་དོ་ཞེས་ཡིད་ཀྱི་དབང་པོས་རྣམ་པར་བཞག་པའི་ཕྱིར་རོ། མིའི་གཟུགས་
དང་གླང་གི་རིག་བྱ་ཞེས་བྱ་བ་ལ། མིའི་གཟུགས་མིག་གི་དབང་པོས་ཟ་མ།
གླང་གི་རིག་བྱ་ལུས་ཀྱི་དབང་པོས་གཟུང་བ་སྟེ་བུའོ།། གལ་ཏེ་མཐོང་
བས་བཟུང་བར་བྱ་ར་དང་། རེག་པར་གཟུང་བར་བྱ་བ་ཕྱི་ཐག་པ་ལ་སོགས་
པ་རྫས་གཅིག་ཡིན་པར་འདོད་པ་དེའི་ཚེ། སྣང་བ་ཐ་དད་པ་ཅན་གྱིས་གཟུང་
བར་བྱ་བ་ཡང་གཅིག་ཉིད་ཡིན་པའི་ཕྱིར་དང་པོ་མ་ངེས་པ་ཡིན་ནོ་ཞེ་ན། མ་ང
བ་དང་རེག་པ་དག་གིས་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་སྨོས་ཏེ། ཡན་ལག་ཅན་གྱི་
རྫས་སྤུར་བཀག་ཟིན་པ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་རོ།། གཏན་ཚིགས་སྤུ་མ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་ཉེ་

བར་མཚོན་པ་ཡིན་གྱི་གཉིས་པ་ལ་ཡང་རྣམ་པ་འདི་ཉིད་ཀྱིས་མ་ངེས་པ་མ་ཡིན་ནོ། །
གཞན་ཡིད་ཀྱི་དབང་པོ་མི་འདོད་པ་མ་ཡིན་ནམ། དེ་བས་ན་སེམས་དབང་པོས་
གཟུང་བར་བྱ་བ་ཉིད་མ་ཡིན་ནོ།། དེ་བས་ན་ལུས་དང་སེམས་དང་འདོད་ཆགས་
ལ་སོགས་པའི་ཚོགས་ཀྱང་དབང་པོ་ཐ་དད་པས་གཟུང་བར་བྱ་བ་ཡིན་ནོ་ཞེས་བྱ་...
བའི་གཏན་ཚིགས་མ་གྲུབ་པ་ཡིན་ནོ་ཞེ་ན། གལ་ཏེ་ཡང་དབང་པོ་དྲུག་པ་མི་འདོད་
ན་ཡང་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་སྨོས་སོ།། དེ་ཡང་ཤེས་པ་སྐྱེ་བར་བྱེད་པ་ཐ་
དད་པ་ཅན་ཉིད་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཞེས་བྱ་བ་ནི་དབང་པོ་འི་སྐྲའི་ཤེས་པའི་སྐྱེ་བར་...
བྱེད་པ་ཉེ་བར་མཚོན་པའི་དོན་དུ་བརྗོད་པ་ཡིན་ནོ་ཞེས་བྱ་བའི་དོན་ཏོ།། ཤེས་
པའི་སྐྱེ་བར་བྱེད་པ་ནི་ཤེས་པའི་སྐྱེ་བར་བྱེད་པ་སྟེ། གང་ལ་དེ་ཐ་དད་པ་
ཡོད་པ་ཞེས་བྱ་བར་ཚིག་རྣམ་པར་སྦྱར་རོ།། གལ་ཏེ་དམིགས་པའི་མཚན་ཉིད་
ཀྱིར་གྱུར་པ་ཉིད་མེད་པའི་ཕྱིར་སེམས་བཟུང་བ་ཉིད་མ་ཡིན་ནོ་ཞེ་ན། སེམས་
ཉིད་ནི་བཟུང་བར་བྱ་བ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་སྨོས་སོ།། རང་
ཉིད་ཀྱི་མཁམ་མ་རྟག་ཟེར་ཉམས་སུ་མྱོང་བ་དང་བློས་གར་མཁ། ཞེས་བྱ་བ་ནི་རྣམ་
དབྱེ་བའོ།། མཁའ་མ་རི་གཟེར་ནི་བདག་ཉིད་ཀྱི་མངོན་སུམ་ཡིན་ལ། བློས་
གར་མཁན་ནི་བདག་དང་གཞན་གྱི་མིར་ཏོ། དེ་དག་ཀྱང་ཐ་དད་པ་ཡིན་ནོ།། དེ་
ལ་བརྟེན་པའི་གཟུགས་སོགས་བཞིན་དུ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་ཡུལ་ལ་བརྟེན་པའི་གཟུགས་...
སོགས་བཞིན་དུའོ། བཤད་མ་ཐག་པའི་ཚུལ་གྱི་ཞེས་བྱ་བ་ནི་འདོད་ཆར་ལ་སོང་
པ་བད་ཀན་ལ་སོང་པ་བད་ཀན་ལ་སོགས་པའི་ཚོས་ཡིན་པ་སྤྱངས་ངའི་སློ་ཉམས་སོ།།
རྣམ་ཤེས་མིན་པ་འང་རྣམ་ཤེས་ཀྱི། །ཉེར་ལེན་མིན་ཕྱིར་ཞེས་བྱ་བ་ནི་འབྱུང་བ་རྣམ་
པར་ཤེས་པའི་རང་བཞིན་མ་ཡིན་པ་རྣམ་པར་ཤེས་པའི་ཉེ་བར་ལེན་པའི་རྒྱུ་མ་...

ཡིན་པ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ལྟར་ན་ཕྱི་དང་ནང་གི་དངོས་པོ་ཐམས་ཅད་ཉིད་
ནི་ཐ་དད་པ་དང་། ཐ་དད་པ་མེད་པར་རྣམ་པར་བཞག་པ་ནི་ཆེ་བར་ལེན་པའི་
རྒྱུ་བྱས་པ་ཉིད་ཡིན་ཏེ། དངོས་པོ་རྣམས་ཀྱི་སྐྱེ་བ་ཡི་ཆེ་བར་ལེན་པ་དང་བྲལ་
ནས་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ནོ།། སྨྱུན་པ་ལས་བྱུང་བ་དང་ངག་གི་སྒྲ་དང་། ཀླུང་གི་
ཁྱད་པར་དབྱུགས་འབྱུང་བ་ལ་སོགས་པའི་སྒྲའི་ཁྱད་པར་གང་ཡིན་པ་དེ་དག་ཏུ་···
བཏགས་པ་དེ་དག་ཀུང་རིགས་མཐུན་པའི་རྒྱུའི་ཁྱད་པར་ཐ་བ་ཡོད་པ་ཉིད་ཡིན་ནོ།།
གལ་ཏེ་ནུས་པ་ཐམས་ཅད་ཡོད་པ་ནི་ཡིན་ན། ཐ་མའི་གནས་སྐབས་ན་འདི་ནི་
ལྟན་ཅིག་བྱེད་པ་ཡིན་ལ། འདི་ནི་ཆེ་བར་ལེན་པ་ཡིན་ནོ་ཞེས་བྱ་བའི་ཐ་དད་
པ་འདི་གང་ལས་ཡིན་ཞེ་ན། འཇིག་རྟེན་སྣང་བ་དང་བཅས་པའི་ལམ་མཐུངས་
པ་ལ་འཕྲུལ་ནི་ངོ་མཚར་ཆེ་སྟེ། འདི་ལྟར་ཉེ་བར་ལེན་པ་དང་། ལྷན་ཅིག
བྱེད་པའི་རྣམ་པར་དབྱེ་བ་འདི་ནི་བྱིས་པ་ཚུན་ཆད་ལ་རབ་ཏུ་གྲགས་པ་ཡིན་ནོ། །
དེ་ལྟར་ན་མིག་དང་གཟུགས་དང་སྣང་བ་དང་། ཡིད་ལ་བྱེད་པའི་ཚོགས་པན་
ཚུན་ལྷན་ཅིག་བྱེད་པ་སྔ་མ་ལས་ཕྱིས་ཀྱི་ མིག་ལ་སོགས་པའི་ ཚོགས་པ་སྐྱེ་བར་འགྱུར་
རོ། །དེ་ལ་ལྷན་ཅིག་བྱེད་པ་ཉེ་བར་ལེན་པ་དག་ཐ་དད་པ་མེད་ན། ཅི་འི་ཕྱིར་
རྣམ་པར་ཤེས་པ་ཡོད་ཀྱི་རྣམ་པར་ཤེས་པའི་སྐྱེ་བ་རྗེས་སུ་བྱེད་ཀྱི། མིག་དང་
གཟུགས་དག་གི་མ་ཡིན། མིག་གི་སྐད་ཅིག་མ་གཉིས་པ་མིག་གི་རྗེས་སུ་
བྱེད་ཀྱི། རྟོགས་པའི་ངོ་ བོའམ་ཕྱི་རོལ་གྱི་གཟུགས་ཀྱི་རྒྱུན་གྱི་རྗེས་སུ་བྱེད་པ་
མ་ཡིན། གཟུགས་ཀྱི་སྐད་ཅིག་མ་གཉིས་པ་ཡང་གཟུགས་ཀྱི་སྐྱེ་བའི་རྗེས་སུ་
བྱེད་པས་འཇུག་གི་རྟོགས་པའི་ངོ་ བོ་ཉིད་དམ། མིག་གི་རང་བཞིན་ཉིད་ཀྱི་
མ་ཡིན། དེ་ལྟར་ན་གལ་ཏེ་ཉེ་བར་ལེན་པས་བྱས་པ་མི་འདོད་ན་ནི་དང་། རོ་དང་།

རིག་བྱ་ལ་སོགས་པ་ཕན་ཚུན་ལྷན་ཅིག་བྱེད་པ་རྣམས་ཀྱི་རྒྱུན་གྱི་ཐ་དད་པ་འདི་གང་
གིས་བྱས་པ་ཡིན། གང་གི་ཚེ་རྒྱུད་གཞན་གྱི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་བདག་པོར་གྱུར་
པ་ལས་རྒྱུད་གཞན་ལ་རྣམ་པར་ཤེས་པ་སྐྱེ་བ་སྟེ། ཅིའི་ཕྱིར་རྒྱུད་གཞན་དང་
འབྲེལ་བར་མི་འགྱུར། དེ་བཞིན་དུ་ས་ལ་སོགས་པ་དག་ལས་སྐྱེས་པར་གྱུར་
པའི་སྒུ་ཀུ་ས་ཐོན་གྱི་རྒྱུན་གྱི་རྗེས་སུ་འཇུག་པའི་རྒྱུ་བརྗོད་པར་བྱའོ། དེ་བས་ན་
རིགས་མཐུན་པ་དང་རིགས་མཐུན་པ་མ་ཡིན་པའི་རྒྱུན་ཐ་དད་པར་རྣམ་པར་བཞག་
པ་ནི་ཉེ་བར་ལེན་པས་བྱས་པ་ཉིད་ཡིན་ནོ།། རིགས་མཐུན་པ་ཉིད་ཀྱང་རིགས་མཐུན་
པ་ཉིད་ཀྱི་རྒྱུ་ཡིན་ནོ།། དེ་ལྟ་མ་ཡིན་ན་ཐ་དད་པ་དང་ཐ་དད་པ་མ་ཡིན་རྣམ་པར་
བཞག་པས་རྒྱུ་མེད་པ་ཅན་དུ་འགྱུར་རོ།། དེ་བས་ན་འབྱུང་བ་བཞི་ལས་ཐ་དད་
པའི་སེམས་ཉིད་ཀྱང་རིགས་མཐུན་པའི་ཉེ་བར་ལེན་པས་སྐྱེད་པར་འགྱུར་རོ།། ཇི་
ལྟར་འབྱུང་བ་རེ་དག་ཉིད་ཐ་དད་པ་མེད་པར་འཇུག་པ་ཡིན་དུ་ཟིན་ཀྱང་ཐ་དད་པའི་
རིགས་མཐུན་པའི་ཉེ་བར་ལེན་པར་བྱས་པ་ཡིན་ནོ། ཅིག་ཤོས་ལྟར་ན་རྟོགས་
པའི་ངོ་བོ་མ་ཡིན་པའི་ཉེ་བར་ལེན་པ་ལས། སེམས་འབྱུང་བར་འགྱུར་བ་ན།
འབྱུང་བར་གྱུར་པ་ཕྱིས་འབྱུང་བ་དང་འདྲ་བར་རྟོགས་པའི་རང་བཞིན་མ་ཡིན་པ་
ཉིད་དུ་འགྱུར་རོ།། བ་ལང་གི་ལྕི་བ་ལ་སོགས་པ་ལས་ཤ་ལུ་ཀ་ལ་སོགས་པ་
འབྱུང་བའི་ཕྱིར། ཉེ་བར་ལེན་པ་གཉིས་པ་མཐོང་བ་མ་ཡིན་ནམ། དེ་དང་
དེ་ནི་མ་དཔྱད་པར་བརྗོད་པ་ཡིན་ནོ།། དེ་ལྟར་ན་རེ་ཞིག་བྱེ་བྲག་པ་དག་གི་བ་ལང་
གི་ལྕི་བ་ཉེ་བར་ལེན་པ་མ་ཡིན་གྱི། འོན་ཀྱང་དེས་བྱས་པའི་ཤ་ལུ་ཀ་ནི་རྟ་མ་ཁྲ་
རབ་ཡིན་པར་འདོད་དོ།། གྲངས་ཅན་པ་དག་ཀྱང་བ་ལང་གི་ལྕི་བའི་ཡོན་ཏན་ན་སྟུམ་
གྱི་བདག་ཉིད་ཅན་ལས་ཡོན་ཏན་གསུམ་གྱི་བདག་ཉིད་ཅན་གྱི་ཤ་ལུ་ཀ་ནི་རྩ་བ་སྐྱེ་བར་

འདོད་དོ།། ཅི་ཕྲག་དུ་སྨྲ་བ་ལ་སོགས་པ་དག་གི་གཞུང་གིས་ཀྱང་། བ་ལང་
གི་ལྟི་བ་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པའི་རྫས་གཅིག་ཡོད་པ་ནི་མ་ཡིན་གྱི། འོན་ཀྱང་
གཟུགས་དང་དྲི་དང་རོ་དང་། རེག་བྱ་ལ་སོགས་པ་རྫས་བརྒྱད་འདུས་པ་ཡིན་ནོ།
དེ་ལ་གཟུགས་ཀྱི་ཉེ་བར་ལེན་པ་ལས་གཟུགས་སྐྱེ་ཞིང་དེ་བཞིན་དུ་རོ་ལས་རོ་ཡི་
པ་དེ་ལྟར་ན། རིགས་མཐུན་པ་ཉིད་ཉེ་བར་ལེན་པ་ཡིན་ནོ།། དེ་ཁོ་ན་ཉིད་
བཞི་ཙམ་དུ་སྨྲ་བ་དག་ཀྱང་བཞི་པོ་ཉིད་དུ་གྱུར་པ་དེ་ལྟར་ན། རིགས་མི་མཐུན་
པའི་ཉེ་བར་ལེན་པ་ཉིད་ལས་བྱུང་བ་མ་ཡིན་ནོ།། རྣམ་པར་ཤེས་པ་ཙམ་དུ་
སྨྲ་བ་དག་ལ་ཡང་ཕྱི་རོལ་གྱི་དོན་གྲུབ་པ་མེད་པ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་རྣམ་པར་ཤེས་པ་ཉིད་
ལས་རྣམ་པར་ཤེས་པ་འབྱུང་བ་ཡིན་པ་དེ་ལྟར་ན། དེ་ལ་ནི་དབྱེ་བ་ཉིད་ཡོད་
པ་མ་ཡིན་ནོ།། ཕ་དང་མའི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་ཡང་ཉེ་བར་ལེན་པ་མ་ཡིན་ཏེ།
དེ་ཉིད་དང་འདྲ་བ་དེའི་རྒྱུད་འབྲེལ་བར་ཐལ་བའི་ཕྱིར་རོ།། དེ་ལྟར་ན་དེའི་
དྲན་པ་དང་ཡིད་གཞུངས་པ་ལ་སོགས་པ་དང་ལྡན་པར་ཐལ་བར་འགྱུར་རོ། ལམ་
འདི་དཔྱད་པ་མང་བས་རེ་ཞིག་བཞག་གོ ། དེ་བས་ན་བློ་གང་ཡིན་པ་དེ་རང་གི
རྒྱུད་ལས་བྱུང་བའི་ངང་ཚུལ་བློ་སྔ་མ་ནི་ཉེ་བར་ལེན་པ་ཅན་ཡིན་ཏེ། དཔེར་ན་ད་
ལྟར་གྱི་ལྟ་བུའོ།། མངལ་ལ་སོགས་པ་ནི་ཡོད་པ་ཡང་བློ་གཉིས་ཡིན་ནོ་ཞེས་
བྱ་བ་ནི་འབྲས་བུའི་གཏན་ཚིགས་སོ།། གཞན་ཉེ་བར་ལེན་པའི་རྒྱུ་ཉིད་བསལ་
བ་དང་། རྒྱུ་མེད་པར་སྨྲ་བ་བཀག་པ་ནི་བཟློག་པ་ལ་གནོད་པ་ཅན་གྱི་ཚད་མ་
ཡིན་ནོ།། དེ་ལྟར་ན་ལྡོག་པ་ལ་ཐེ་ཚོམ་ཟ་བ་ཅན་ཉིད་མ་ཡིན་ནོ། དེ་ལྟར་
ན་འབྱུང་བ་རྣམས་སྐད་ཅིག་མ་ཉིད་དུ་ཁས་བླངས་ནས། འཇིག་རྟེན་རྒྱང་ཕན་པ་
ཀྱོལ་བ་བཀོད་པ་དེ་དག་ཀྱང་འབྱུང་བ་ཉེ་བར་ལེན་པ་ཉིད་ཡིན་པ་བཀག་པ་ཉིད་ཀྱི་

ཕྱིར་བསམ་པ་ཡིན་ནོ།། འང་ཞེས་བྱ་བའི་སྒྲས་ནི་ཞེས་བྱ་བ་ནི། རྣམ་ཤེས་
མིན་པའང་རྣམ་ཤེས་ཀྱིས། ཉེ་བར་ལེན་མིན་ཕྱིར་ཞེས་བྱ་བའི་ཚོད་འི་འང་གི་
སྒྲ་ཡིན་ནོ། གཞན་གྱི་གཟུང་གི་ལུས་ལ་སོགས་པ་གོ་རིམ་ཉིད་མེད་པ་ཅན་
ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེའི་འབྲས་བུ་འདོད་ཆགས་ལ་སོགས་པ་གཅིག་ཅར་སྐྱེ་བར་
ཐལ་བར་འགྱུར་རོ།། གལ་ཏེ་ཡང་སེམས་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པས་གྲངས་ཅན་
གྱི་འདོད་པའི་དོགས་པ་བསུ་བ་ཡིན་ནོ།། གྲངས་ཅན་གྲུས་མེད་པ་སྐྱེ་བ་མེད་
པའི་ཕྱིར་དང་། ཐམས་ཅད་དུ་རིམ་གྱིས་རྣམ་པར་ཤེས་པ་གྱུར་པ་དམིགས་པའི་
ཕྱིར། ཐམས་ཅད་ལ་རྣམ་པར་ཤེས་པའི་ནུས་པ་ཁས་བླངས་པར་བྱ་སྟེ། འདི་
ལྟར་གླང་པོ་ཆེ་ལ་སོགས་པ་རྟ་ལ་སོགས་པའི་ཟས་ཡོངས་སུ་གྱུར་པ་ཐོབ་པ་ཅན་
ཡིན་པ་དེ་བས་ན། དེ་དག་གི་ནུས་པ་ནི་རྟ་མཆོག་གི་རྩེ་མོ་ལ་སོགས་པ་ལ་
ཡང་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ནོ།། སེམས་མངོན་པར་བསམ་པ་མ་ཡིན་པ་ཅན་གྱི་འབྱུང་
བ་རྣམས་ལ་སྣང་བའི་བདག་ཉིད་ཅན་གྱི་གནས་སྐབས་ཀྱི་ངོ་བོའི་སེམས་གང་ཡིན་
པ་དེ་ཉིད་ཡོད་པ་ཡིན་ནོ་ཞེས་བྱ་བར་སྨྲ་རོ།། དེ་བཞིན་དུ་རྟ་མཆོག་གི་རྩེ་
མོ་ལ་སྣང་བའི་བདག་ཉིད་ཅན་གྱི་གནས་སྐབས་ཀྱི་ངོ་བོ་གང་ཡིན་པ་དེ་ཉིད་ཡོད་པ་
ཡིན་ནོ་ཞེས་སྨྲ་རོ།། སེམས་དམིགས་པའི་སྒྲུབ་པར་བྱེད་པ་གསོ་བ་ལ་སོགས་
པའི་འབྲས་བུ་མེད་པ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་རོ།། དེ་ལྟར་ན་གལ་ཏེ་གསོན་པོའི་ལུས་
བཞིན་དུ་མངོན་པར་མི་གསལ་བའི་གནས་སྐབས་ན་ཡང་། སེམས་བདག་ཉིད་
ཐམས་ཅད་མ་ཚང་བ་མེད་པར་འགྱུར་བ་དེའི་ཚེ། འབྲས་བུ་རྫོགས་པ་ལ་གེགས་
བྱེད་པ་ཅི་ཞིག་ཡོད། གེགས་བྱེད་པ་ཡོད་ན་ཡང་དེ་དེ་ཉིད་ཡིན་ནོ་ཞེས་ཁས་
བླངས་པར་མི་བྱའོ།། གཞན་ཡོད་ན་དེ་ཡོད་དོ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་གླང་པོ་ཆེ་ལ་

སོགས་པའོ༎ བདེ་བའི་ངོ་བོ་མ་ཡིན་པ་ཅན་གྱི་ཞེས་བྱ་བ་ནི་བདེ་བ་མ་ཡིན་
པའི་ངོ་བོ་ཅན་གྱི་སྡུག་བསྔལ་ཡིན་ཏེ། དེ་ནི་བདེ་བར་འགྱུར་བ་མ་ཡིན་ནོ། །
དེ་ཉིད་ཡིན་ན་ཞེས་བྱ་བ་ནི། ནུས་པར་མངོན་པར་འདོད་པ་སྐྱང་བོ་ ཀྵེ་བརྒྱ་མངོན་
པར་གསལ་བ་དང་སེམས་ཉིད་ནའོ༎ གཞན་ཡིན་པས་ཞེས་བྱ་བ་ནི་མིག་ལ་སོགས་
པ་མ་ཚང་བའོ༎ ཁྱད་པར་འདི་རྟེན་ཅན་གང་ཡིན་ཞེས་བྱ་བའི་བཤད་པ་ནི་འབྱུང་
བ་ཕྲུལ་དུ་བྱུང་བ་ལ་བརྟེན་ནས་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པའོ༎ རྒྱུན་ཆད་པའི་ཆོས་ཡོད་
པ་ཅན་ཞེས་བྱ་བ་ནི། གང་ལ་རྒྱུན་ཆད་པའི་ཆོས་ཡོད་པ་དེ་ནི་རྒྱུན་ཆད་པའི་ཆོས་
ཡོད་པ་ཅན་ནོ༎ འདོད་ཆགས་ལ་སོགས་པའི་ཁྱད་པར་གྱི་འབྲས་བུ་ཅན་ཞེས་བྱ་
བ་ནི། གང་ལ་འདོད་ཆགས་ལ་སོགས་པའི་འབྲས་བུ་ཡོད་པ་ཞེས་བྱ་བར་ཚིག་རྣམ་
པར་སྦྱར་རོ༎ དེ་ལྟར་ནི་འགྱུར་མོད་ཀྱི་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པས་ནི། གཞན་གྱི་
བསམ་པའི་དོགས་པ་བསུ་བའི་ཡིན་ཏེ། འདོད་ཆགས་དང་བྲལ་བ་འགའ་ཞིག་ཀྱང་སྐྱེ་
བར་འགྱུར་རོ་ཞེས་བྱ་བ་དེ་ནི་མ་ཡིན་ནོ༎ གང་གི་ཕྱིར་འདོད་ཆགས་ལ་སོགས་
པའི་རྒྱུ་འཕེལ་བ་དང་འགྲིབ་པ་ཐ་དད་ཀུན་གྱི་སྤྲོགས་ཆགས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་རྗེས་སུ
འགྲོ་བ་བདག་ཉིད་མཚུངས་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་མི་ཟད་པའི་ཕྱིར་རོ། གལ་ཏེ་ཞེས་
བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་ནི་དེའི་བཤད་པ་ཡིན་ནོ། བདག་ཉིད་འདྲ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་ལྟ་
བའོ། དེ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་དེ་ནི་རྒྱུ་མཚུངས་པ་དག་ལས་ཞེས་བཤད་པ་ཡིན་ནོ།
འདོད་ཆགས་ལ་སོགས་པ་དེ་དག་རྒྱུ་མཚུངས་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་ལས་འབྱུང་བ་ཞེས་
བྱ་བའི་དོན་ཏོ༎ རྒྱུ་མཚུངས་པའི་བདག་ཉིད་ལས་བྱུང་བ་དེ་ལྟར་ན་བདག་ཉིད་
མཚུངས་པ་ལས་བྱུང་བའོ༎ གལ་ཏེ་བདག་ཉིད་མཚུངས་པ་དང་རྗེས་ཤིན་ཏུ
བ་དང་ལྡན་པ་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་དེ་ལས་ཅིར་འགྱུར་ཞེ་ན། བདག་ཉིད

མཚུངས་པ་ཡོད་ན་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་སྨོས་སོ།། བདག་ཉིད་མཚུངས་པ་
དང་། ཆེས་ཤིན་དུ་བ་གཉི་ག་ཡང་ཅིག་ཅར་འབྱུང་བ་རྣམས་ལ་ཡོད་པ་ཡིན་
ན་ནི། དེ་ལ་མཚུངས་པ་ལས་འདོད་ཆགས་ལ་སོགས་པ་འཆད་པར་མི་འགྱུར་
ཞིང་། ཆེས་ཤིན་དུ་བ་ལས་ཐམས་ཅད་དུ་འདོད་ཆགས་ལ་སོགས་པ་མཚུངས་
པ་མ་ཡིན་ནོ་ཞེ་ན། དེའི་ཕྱིར་གཅིག་ལ་གཉི་ག་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ཏེ་ཞེས་བྱ་བ་
ལ་སོགས་པ་སྨོས་སོ།། ཡོན་ཏན་ནམ་ཆོས་དྲི་བ་ཞེས་བྱ་བ་ལ་ཆོས་ནི་དྲི་བྲག་
པའི་གཞུང་གིས་སོ།། ཡོན་ཏན་ནི་གྲངས་ཅན་ལ་སོགས་པའི་གཞུང་གིས་སོ།།
དེ་ཡང་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་ལ་དེ་ཡང་ཞེས་བྱ་བ་ནི་དྲི་བ་ཉིད་དོ།། ཁྱད་པར་
བཅས་པའི་གཏན་ཚིགས་ཞེས་བྱ་བ་ནི་གང་ཞིག་ཆོས་ཅན་གྱི་རིགས་སམ། ཡོན་
ཏན་ཅན་གྱི་རིགས་གང་ལ་ཞེ་བྱ་བ་ཡི་ཁྱད་པར་ཡིན་ཏེ། དྲི་བ་ཡ་ས་བསྟུས་
པར་མི་ཆོས་ཅན་ཉིད་མ་ཡིན་ཞང་། དྲི་བ་ཉིད་ཆོས་ཅན་ཉིད་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ།
དེ་བས་ན་མ་ངེས་པ་ཉིད་མ་ཡིན་ནོ།། དེ་ལ་ཡང་དྲི་བའི་ཁྱད་པར་ཞེས་བྱ་བ་ལ་
སོགས་པ་ལ། དེ་ལ་དྲི་བ་ཉིད་ནི་འབྱུང་བ་ཆེན་པོ་མི་ཡིན་པ་དེའི་ཕྱིར། དེ་ཉིད་
ཆོས་ཅན་ཡིན་ནོ།། འདི་ལྟར་དྲི་བ་དེ་ལས་འབྱུང་བ་ལས་གྱུར་པ་སྟེ། འབར་
བའི་གཟུགས་ཅན་མེ་ཞེས་བྱ་བ་སྐྱེ་བ་དེ་བས་ན། རྒྱུ་དྲི་བ་ཉིད་འཆད་པ་ན་དེའི་
འབྲས་བུ་འབར་བའི་གཟུགས་ཅན་རྣམ་པར་འཆད་པ་ཡིན་ཏེ། རྒྱུ་མེད་ན་འབྲས་
བུ་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ།། དེ་བས་ན་འབར་བའི་གཟུགས་ཅན་གང་ཡིན་པ་ཡོད་ན།
དྲི་བ་ལྡོག་པ་སྲིད་པ་མ་ཡིན་ནོ།། དེའི་ཕྱིར་འབར་བའི་ཆོས་ཅན་དུ་གྱུར་པ་ལ་
དྲི་བའི་ཆོས་ཐུལ་དུ་བྱུང་བ་དང་ལྡན་པ་ཉིད་མེད་ན་གང་གིས་ན་དེ་ཆད་པ་མེད་པས་
མ་ངེས་པར་འགྱུར། གལ་ཏེ་འབར་བ་ཆོས་ཅན་ཡིན་ཡང་ཐ་སྟེ། དེ་ཁ་ཟུགས་

དང་རེག་བྱ་ལས་ཐ་དད་པའི་རྫས་ཀྱི་བདག་ཉིད་ཅན་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ་ཞེ་ན། རེག་
བྱ་དང་གཟུགས་ལ་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་སྨོས་སོ།། ཇི་ལྟར་དྲོ་བ་ཉིད་ཀྱི་འབར་
བ་ནི་ཆོས་ཡིན་ལ། དྲོ་བ་ཉིད་ནི་ཆོས་ཅན་དང་རྒྱུ་ཡིན་པ་དེ་བས་ན་འབར་བ་
ཡོད་ན་ཆོས་ཅན་དུ་གྱུར་པ་ནམ། རྒྱུར་གྱུར་པའི་དྲོ་བ་ཚད་པ་མ་ཡིན་པ་དེ་ལྟར་
དཀར་པོ་ལ་སོགས་པའི་བ་ལང་ཆོས་མ་ཡིན་པ་དང་། བདེ་བ་ལ་སོགས་པའི་
ལུས་ཆོས་མ་ཡིན་ཞིང་། དཀར་པོ་ལ་སོགས་པ་དང་། བདེ་བ་ལ་སོགས་
པ་ནི་བ་ལང་དང་ལུས་ཀྱི་རྒྱུ་མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་རྣམ་པར་དབྱེ་བ་བསྒྲུབ་ནས་སྨྲ་བར་
བྱའོ།། ཅིག་ཤོས་ལྟར་ན་ནི་གཞན་ལུས་རྒྱུ་ཉིད་དུ་འདོད་པ་དེ་ལྟར་ན་ཇི་ལྟར་
ན་ཐལ་བར་འགྱུར། གལ་ཏེ་ལུས་སམ་བ་ལང་ཆོས་སུ་འགྱུར་ཞིང་། དཀར་
པོ་ལ་སོགས་པ་དང་། འདོད་ཆགས་ལ་སོགས་པ་ཅན་དང་རྒྱུར་གྱུར་པ་དེ་ནི་ཚེ།
བ་ལང་དང་ལུས་གནས་པ་ཡོད་ན་དཀར་པོ་ལ་སོགས་པ་དང་། འདོད་ཆགས་
ལ་སོགས་པ་འཆད་པར་མི་འགྱུར་རོ།། འོན་ཀྱང་བ་ལང་དང་ལུས་ནི་ཆོས་ཅན་
ཉིད་ཡིན་ཏེ། ཡི་གེ་དང་ནི་རྒྱུ་ཡང་ཞེས་བྱ་བའི་དོན་ཏོ།། གཞན་ནི་དེའི་
ཆོས་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཞེས་བྱ་བ་ནི། དཀར་པོ་ལ་སོགས་པ་ནི་བ་ལང་ལ་སོགས་
པ་དེའི་ཆོས་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། གཏན་ཚིགས་ཀྱིས་ཆོས་ཅན་བ་ལང་ལ་སོགས་
པ་དང་། ལུས་གནས་པ་ན། ཆོས་དཀར་པོ་ལ་སོགས་པ་དང་། འདོད་
ཆགས་ལ་སོགས་པ་འཆད་ཅང་ཆོས་རབ་ཏ་ཞེས་བྱ་བ་གནས་པ་ན། ཆོས་ཅན་
དྲོ་བ་ཚད་པ་མ་ཡིན་ནོ།། གཟུགས་ལ་སོགས་པའི་སྤྱི་ནི་ངེས་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་
ཞེས་བྱ་བ་ནི། འབྱུང་བ་ཐམས་ཅད་ཚོགས་པ་ན་གདོད་མི་ཟ་བར་ཡོད་པའི་ངང་
ཚུལ་ཅན་ནོ།། སྤྱི་སྨོས་པ་ནི་ཁྱད་པར་རྣམས་ནི་འཁྲུལ་པའི་ཕྱིར་རོ། སྤང་

འདོད་ཆགས་ལ་སོགས་པ་ཐ་དད་པས་བསྒྲུབ་པས་ཞེས་བྱ་བ་ནི། སྣང་བ་ཐ་དད་པ་ཉ་རོར་ཕྱིར་ཞེས་བྱ་བ་ འདིས་ཡུས་ངང་སེམས་དག་ཐ་དད་པ་བསྒྲུབས་པའི་ཕྱིར་རོ།། ལྷན་ཅིག་ཅི་འཇུག་པའི་ཕྱིར་ཞེས་བྱ་བ་ནི། གནས་སྐབས་ཐམས་ཅད་དུ་འདོད་ཆགས་ལ་སོགས་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ།། གལ་ཏེ་འདོད་ཆགས་ལ་སོགས་པའི་ཤེས་པ་རྟག་ཏུ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ལྷན་ཅིག་འཇུག་པ་ཡིན་ནོ་ཞེ་ན། ཤེས་པའི་ངོ་བོ་ཡོད་ན་ཡང་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་སྨོས་ཏེ། འདིས་ནི་འབྱུང་བ་རྣམས་དང་ཅིག་གནས་པར་ངེས་པའི་མཚན་ཉིད་ཅན་གྱི་ཐ་དད་པ་མེད་པ་ཡིན་ནོ་ཞེས་བཤད་གང་ཡིན་པ་དེ་གྲུབ་པར་བསྟན་ཏོ།། འདོད་པར་མི་འགྱུར་མོད་ཀྱི་ལུས་ཀྱི་བདག་ཉིད་ཅན་གྱི་འབྱུང་བའི་གནས་སྐབས་ཐམས་ཅད་ལ་འདོད་ཆགས་ལ་སོགས་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཅིག་ཅར་ཤེས་པ་ཡོད་པ་དེ་བས་ན། འདོད་ཆགས་ལ་སོགས་པ་ཅིག་ཅར་སྐྱེ་བར་ཐལ་བ་ནི་གྲུབ་པ་ལ་སྒྲུབ་པ་ཡིན་ནོ་ཞེ་ན། ཤེས་པའི་རང་བཞིན་ཡོད་ན་ཡང་འདོད་ཆགས་པའི་རང་གི་ངོ་བོ་འཇུག་པ་ཅན་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་སྨོས་ཏེ། ཤེས་པ་འབྱུང་བའི་བདག་ཉིད་ཀྱི་རང་བཞིན་ཡིན་ན་ཡང་འདོད་ཆགས་ལ་སོགས་པའི་རང་གི་ངོ་བོ་སྟེ། རང་བཞིན་གསལ་བའི་ངོ་བོ་ཐོབ་པའི་འཇུག་པ་གང་ལ་ཡོད་པ་དེ་ནི། འདོད་ཆགས་ལ་སོགས་པའི་རང་གི་ངོ་བོ་འཇུག་པ་ཅན་དེ་ཡོད་པ་བསམ་པའི་ཕྱིར་རོ།། གཞན་ཡོད་པ་ན་གཞན་ཡོད་པ་རིགས་པ་མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་དེ་ལྟར་བཀག་ཟིན་པའི་ཕྱིར་རོ།། འདོད་ཆགས་ལ་སོགས་པའི་ཤེས་པ་དང་། གསལ་བའི་ཁྱད་པར་ཁས་བླངས་ཏེ་བཤད་ནས། དེ་ནི་ཤེས་པ་དང་གསལ་བའི་ཁྱད་པར་ཉིད་མི་འཐད་དོ་ཞེས་བསྟན་པའི་ཕྱིར་རོ།། འབྱུང་བའི་རང་བཞིན་དུ་ཁྱད་པར་མེད་པ་ཡིན་ན་ཡང་ཞེས་བྱ་བ་སྨོས་ཏེ། འབྱུང་བ་རྣམས་ནི་སྐད་ཅིག་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

རང་བཞིན་གྱི་ཁྱད་པར་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ནོ། དེའི་རང་བཞིན་ཞེས་བྱ་བ་འབྱུང་
བ་རྣམས་ཀྱི་རང་བཞིན་དུ་བདག་ཉིད་གཅིག་པ་དང་། བསམ་པའི་ཁྱད་པ་
མི་རུང་བའི་ཕྱིར་རོ། གཅིག་ལ་གཉི་གནི་ངོ་བོ་ཉིད་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ཏེ་འགལ་
བའི་ཕྱིར་རོ།། གལ་ཏེ་འབྱུང་བའི་རང་བཞིན་ཙམ་ལས་འདོད་ཆགས་ལ་སོགས་
པ་སྐྱེ་བ་མ་ཡིན་གྱི། འོན་ཀྱང་གྱུར་པའི་ཁྱད་པར་ལས་ཡིན་ལ། དེ་ཡང་
དུས་ཐམས་ཅད་ན་ཡོད་པ་མ་ཡིན་པ་དེ་ལྟར་ན། མ་ཚང་བ་མེད་པ་ཐག་ཉེ་བ་
ཅན་ཡིན་པ་ཉིད་མ་གྲུབ་པ་ཡིན་ནོ་ཞེ་ན། གྱུར་པའི་ཁྱད་པར་འཇུག་མེད་པས
ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་སྨོས་ཏེ། གྱུར་པའི་ཁྱད་པར་འཇུག་མེད་པ་ནི་མངོན
དུ་ཕྱོགས་པ་མེད་པའོ། ཡོངས་སུ་གྱུར་པའི་ཁྱད་པར་གཅིག་ལ་གནས་པ་
ཞེས་བྱ་བ་ནི། དུས་ཇི་སྲིད་གྱུར་པ་དེ་འཕོས་པ་མེད་པའི་དེ་སྲིད་དུ་རིགས་
མཐུངས་པ་སྟེ། རིགས་གཅིག་པ་གྱུར་པས་སྐྱབ་པར་བྱ་བ་འདོད་ཆགས་ལ་
སོགས་པའི་བློ་ཐམས་ཅད་ཅིག་ཅར་ཅིའི་ཕྱིར་འཇུག་པར་མི་འགྱུར། འདོད་པ་
ནི་འགྱུར་སོད་ཀྱི་འདོད་ཆགས་ལ་སོགས་པའི་བློ་རེ་རེ་ལ་སྐད་ཅིག་མ་རེ་རེ་རིམ·····
བཞིན་དུ་གྲུབ་པའི་ངང་ཚུལ་ཅན་གྱི་གྱུར་པ་ཐ་དད་པ་ཡིན་ནོ་ཞེ་ན། དེའི་ཕྱིར་
སྐད་ཅིག་མ་རེ་རེར་གྱུར་པ་ཡང་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་སྨོས་ཏེ། གྱུར་པའི་རྒྱུ་
མཚན་འབྱུང་བ་ཙམ་ཅུང་ཟད་གང་ཡིན་པ་དེའི་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པས། དེ་རྒྱུ་
མེད་པ་ཅན་ཉིད་དུ་འཆད་པར་བྱེད་དོ།། འབྱུང་བའི་རང་གི་མཚན་ཉིད་ནི་ངོ་བོ་
གཅིག་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་དང་། དེ་ཡང་རྟག་ཏུ་ནུས་པ་ཉིད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གྱུར་
པ་ཐམས་ཅད་ཅིག་ཅར་འབྱུང་བར་འགྱུར་རོ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་བསྡུས་པའི་དོན་ཡིན་ནོ།
ཉིས་པ་ཡང་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་ལ་བདག་དང་བདག་གི་བ་མངོན་པར་ཆགས་པ་

ནི་དེ་ལ་ཞེན་པའོ།། སྟོང་པ་སྨོན་པས་ནི་ཞེ་སྡང་དང་ང་རྒྱལ་ལ་སོགས་པ་གཟུང་ངོ་།
དེ་བས་ན་སྐྱེ་བའི་དུས་ན་ཞེས་བྱ་བ་ནི་ཉོན་མོངས་པ་སྐྱེ་བ་ན་བདག་གི་དངོས་པོ·····
གདུང་བར་བྱེད་དོ།། དགེ་བ་ལ་སོགས་པའི་ལས་ནི་བྱ་བ་ཡིན་ཞིང་། དེའི་འབྲས་
བུ་བདེ་བ་དང་སྡུག་བསྔལ་ནི་ཉོམས་སྤྱོད་པ་ཡིན་ནོ།། དེ་དག་གི་རྟེན་ནི་གཞིའི་
དངོས་པོའོ། མཚན་ཉིད་དེ་ཉིད་གང་ལ་ཡོད་པ་དེ་ལ་དེ་སྐད་ཅེས་བྱའོ།། བརྗོད་
པར་བྱེད་པ་མ་ཡིན་པ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་དེ་ཉིད་དུ་བརྗོད་པར་བྱ་བ་མ་ཡིན་པའི་གང་ཟག་
ཅེས་བྱ་བས་སོ།། དངོས་པོར་འགྱུར་བའི་རྗེས་སུ་བྱེད་པ་ཅན་གང་ཡིན་པ་དེ་ན་ཞེས་
བྱ་བ་ན་རྒྱུའི་དངོས་པོར་འགྱུར་བའི་རྗེས་སུ་བྱེད་པའི་ངང་ཚུལ་ཅན་གང་ལ་ཡོད་པ···
ཞེས་བྱ་བར་ཚིག་རྣམ་པར་སྦྱར་རོ།། གལ་ཏེ་རེག་བྱ་ཡོད་ན་མིག་གི་རྣམ་པར་
ཤེས་པ་འབྱུང་བར་འགྱུར་ཏེ། མིག་གི་རྣམ་པར་ཤེས་པའི་ལུས་གཟུགས་རེག་
བྱ་དང་ལྡན་པའི་ཚོགས་པ་ཉིད་ཡོད་པའི་ཕྱིར་རོ། རེག་བྱ་ཡོད་ན་མིག་གི་རྣམ་
པར་ཤེས་པ་འབྱུང་བར་སེམས་པ་ཡིན་ནོ། དེ་ལྟ་མ་ཡིན་ན་བཤད་པའི་མཚན་
ཉིད་ཅན་གྱི་ལྡོག་པ་ལ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་རྒྱུ་ཚིག་ཕྲག་ཉེ་བ་བསྟན་ནས་གཉིས་པ་དེ་ལ····
མེད་པར་སྟོན་པ་ནི་བཤད་པའི་མཚན་ཉིད་ཅན་གྱི་ལྡོག་པ་ཡིན་ཏེ། དེ་ལྟ་བུར་
གྱུར་པའི་ལྡོག་པ་ཉིད་ལ་རྒྱུ་གཞན་དུ་གྲུབ་པ་ནི་ཡིན་ནོ།། དེ་ཉིད་ནི་དེ་ལྟར་ན་
ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པས་སྟོན་ཏོ།། སྲིད་པ་འདོད་པ་ནི་འཁོར་བའི་སྲིད་པ་སྟེ།
སྐྱེ་བའི་གནས་དང་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པས་འཆད་པར་བྱེད་དོ།། སྐྱེ་བའི་གནས་
ནི་མངལ་ལ་སོགས་པའོ།། གནས་སྐབས་ནི་མི་དང་ལྷ་ལ་སོགས་པའོ།། ཉེ་
བར་མཁོ་བ་ནི་ཙན་དན་དང་ཕུར་ཀུམ་ལ་སོགས་པའོ།། སེམས་ཅན་ནི་སྲོག་ཆགས་
གྲོགས་སུ་གྱུར་པའོ།། བདེ་བའི་རྒྱུ་ཉིད་ཀྱིས་ཞེས་བྱ་བ་ནི་བྱེད་པའི་གསུམ་པའོ།

བསྒྲོད་པར་བྱ་བའི་ཉིད་ཀྱིས་ཞེས་བྱ་བ་ནི། དེ་ལྟ་བུར་གྱུར་པའི་མཚན་ཉིད་ཅན་གྱི་གསུམ་པ་ཡིན་ནོ། བསྒྲོད་པར་བྱ་བའི་ངོ་བོར་ཡུལ་དུ་བྱས་པ་ཞེས་བྱ་བའི་དོན་ཏོ།། སྤང་ཡོད་པ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་མཐའ་ཀྱི་གནས་ཡོངས་སུ་ཡིན་པ་ལས་སྤང་ངོ། བློ་ནི་རང་གི་ཉེ་བར་ལེན་པ་ལ་རག་ལས་པ་ཉིད་ཀྱི་ཐོག་མ་མེད་པ་ཅན་ཉིད་དུ་བསླབས་པ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར། སྤང་ཡོད་པ་ཉིད་དུ་གྲུབ་པ་ཡིན་ནོ།། དེ་ལ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་ཕྱུང་ཏེ་བར་འགོད་པའོ།། འདི་ཡས་སྡུག་བསྔལ་འབྱུང་བས་ན་ཀུན་འབྱུང་བའོ།། སྲེད་པ་ནི་སྤྱིར་མ་འོངས་པའི་སྐྱེ་བ་དོན་དུ་གཉེར་བའི་རྣམ་པ་ཅན་ནི། དེ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་ཡང་སྲིད་པ་འབྱུང་བ་ཅན་ནི། ཡང་སྲིད་པ་དགོས་པ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་རོ།། དགའ་བ་དང་འདོད་ཆགས་ནི་དགའ་བའི་འདོད་ཆགས་ཏེ། དེ་དག་དང་བཅས་པ་ནི་རྒྱུན་གྱི་ཁྱད་པར་སྐྱེ་བ་ན་རྒྱུན་ལ་རྣམ་པར་འཇེས་པ་ཡིན་གྱི་མཚུངས་པར་ལྡན་པས་ནི་མ་ཡིན་ཏེ། འདོད་ཆགས་གཉིས་མཚུངས་པར་ལྡན་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ།། དེ་ལ་དགའ་བ་ནི་ད་ལྟར་གྱི་དངོས་པོ་ལ་དམིགས་པའི་ཉོན་མོངས་པ་ཅན་གྱི་དགའ་བའོ།། འདོད་ཆགས་ཀྱང་ད་ལྟར་བའི་དངོས་པོ་ལ་དམིགས་པའི་མངོན་པར་ཆགས་པ་ཉིད་ཡིན་ནོ།། དེ་སྐད་དུ་གང་གི་ཕྱིར་ད་ལྟར་བའི་ཡུལ་འདོད་པ་ཅན་གྱི་དགའ་བ་དང་། མངོན་པར་ཆགས་པ་སྐྱེ་བ་དེའི་ཕྱིར་དེ་ལྟ་བུར་གྱུར་ངའམ། དེ་ལས་ཁྱད་པར་དུ་གྱུར་པ་ཅན་གྱིས་མ་འོངས་པ་ཡང་འདོད་པར་བྱེད་དོ་ཞེས་བསྟན་པར་འགྱུར་རོ།། ད་ལྟར་བའི་ཡུལ་འདོད་པ་ཉིད་ལ་དགའ་བའི་འདོད་ཆགས་དང་བཅས་པ་བཤད་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་ཉི་ལྟར་མ་འོངས་པ་དོན་དུ་གཉེར་བ་ཡིན་ཞེ་ན། དེ་དང་དེ་ལ་མངོན་པར་དགའ་བའི་ངང་ཚུལ་ཅན་ཞེས་བྱ་བ་སྨོས་ཏེ། སྲེད་པ་དང་ལོངས་སྤྱོད་ལ་སོགས་པ་ཐམས

ཅད་ལ་ཁྱད་པར་མེད་པར་དོན་དུ་གཉེར་བའི་རྣམ་པ་ཅན་ཡིན་ནོ་ཞེས་བྱ་བའི་དོན་ཏོ། འདོད་པའི་ཁམས་དོན་དུ་གཉེར་བ་ནི་འདོད་པའི་སྲེད་པའོ། གཟུགས་དང་གཟུགས་མེད་པའི་ཁམས་དོན་དུ་གཉེར་བ་ནི་སྲིད་པར་སྲེད་པའོ། སྡུག་བསྔལ་དང་བྲལ་བར་འདོད་པ་ནི་འཇིག་པའི་སྲེད་པའོ། བདེ་བའི་སྲེད་པ་འཇུག་པའི་རྒྱུ་མཚན་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་ཞེས་བྱ་བ་ནི། འཇུག་པའི་རྒྱུ་མཚན་གང་ཡིན་པ་ནི་བདེ་བའི་སྲེད་པ་ཞེས་བྱའོ། འདི་ལས་འདི་བདེ་བ་ཡིན་ནོ་ཞེས་བྱ་བ་ནི། དངོས་པོ་དམན་པ་བདེ་བའི་རྒྱུ་ཉིད་དུ་གཟུང་བ་ལས་སོ། ལ་ལར་འཇུག་པའི་བདག་ཏུ་ཆགས་པ་ཉིད་ལ་རྒྱུ་ཡིན་དེ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་འདི་གཉིས་ཀྱི་གཉི་ག་ལ་གྲུབ་པའི་བགྲོད་པ་ལ་སོགས་པ་འཇུག་པའི་འོ། དེ་བཞིན་དུ་གཞན་ལ་འཇུག་པའི་ཡང་བདག་ཏུ་ཆགས་པ་རྒྱུ་ཉིད་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ་ཞེས་བྱ་བར་སྦྱར་རོ། ཡུལ་གང་ལ་ཞེ་ན། ཀུན་ལ་ཞེས་བྱ་བ་སྨོས་སོ། བརྩེ་བ་དང་ལྡན་པ་ལས་གཞན་དུ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་རེ་འཇུག་པ་བརྩེ་བའི་དབང་གིས་ཡིན་གྱི། བདག་ཏུ་ཆགས་པའི་རྒྱུས་འཇུག་པ་ནི་མ་ཡིན་ནོ། དངོས་སམ་བརྒྱུད་པས་ཞེས་བྱ་བ་ན། གང་གི་ཚེ་ལུས་སྐོམས་པས་གྲུས་པར་གྱུར་པ་ལ། ནང་གི་རེག་བྱ་ནི་ཁྱད་པར་སྐྱེས་པའི་བདེ་བ་ལ་བརྟེན་ནས། འདོད་ཆགས་སྐྱེ་བ་དེའི་ཚེ་ནི་རྒྱུད་པའོ། གང་གི་ཚེ་ནི་ལུས་ལ་བརྟེན་ནས་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་སྐྱེ་བ་དེའི་ཚེ་དངོས་ཡིན་ནོ། ཕན་འདོགས་འགའ་ཞིག་ཅེས་བྱ་བ་ནི་ལུས་ཀྱི་རྒྱས་པའི་ཉེ་བར་སྦྱོར་བའི་ཁྱད་པར་རོ། དེ་ལྟར་ན་དེ་ལ་དམིགས་པ་འབྱུང་བ་ཡོད་པ་དེའི་རྣམ་པ་ཅན་ཉིད་འདོད་ཆགས་ལ་སྟོང་པ་བར་འདོགས་པ་ཡིན་ནོ། གང་ཡང་ལུས་རྒྱས་པ་ལ་སོགས་པ་ཡོད་ན་བརྒྱུད་པས་འདོད་ཆགས་ལ་སོགས་པ་སྐྱེ་བ་དེ་ལྟ་ན་ཡང་དེའི་གནས་སྐབས་སུ་འབྱུང་བ་

ཅན་གྱི་ཕན་འདོགས་པ་ཉིད་ཡོད་པ་ཡིན་ནོ།། དེ་དག་སྐྱེ་བའི་རྒྱུན་དང་གེགས་
བྱེད་པ་ལ་སོགས་པ་ལ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་འདོད་ཆགས་ལ་སོགས་པ་དེ་དག་སྐྱེ་བའི་རྒྱུན་
རྒྱུན་གྱིས་འཇུག་པ་དང་། གེགས་བྱེད་པ་སྟེ་འགལ་བའི་རྐྱེན་བསྐྱེད་པ་འོ།།
ཇི་ལྟར་རིགས་མཐུན་པའི་ཉེ་བར་ལེན་པ་ངེས་པར་ཉེ་བར་སྦྱོར་བ་དེ་ལྟར་ལུས་མ····
ཡིན་པའི་ཕྱིར་ངེས་པར་སྦྱོར་བ་བཀག་པ་ཡིན་ནོ།། འགལ་བ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་
ནོ་ཞེས་བྱ་བ་ཅི།། ཁས་བླངས་པ་དང་དགག་པ་དག་ནི་ཡུལ་ཐ་དད་པ་ཅན་ཉིད་
ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ།། འདོད་ཆགས་མེད་པར་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པས་གཞན་གྱི་
ཕྱོགས་ཀྱི་སྐྱོན་སྨྲ་བར་བྱེད་དོ།། སངས་རྒྱས་པས་འདོད་ཆགས་མེད་པར་སྐྱེ་
བ་མ་མཐོང་བའི་ཕྱིར་རོ།། སྐྱེ་བ་འདིའི་འདོད་ཆགས་རྒྱུ་ཡིན་ནོ་ཞེས་བྱ་བ་
བཤད་པའི་རིགས་གང་ཡིན་པ་འདི་ནི། རིགས་འདི་ལུས་འདོད་ཆགས་ཀྱི་རྒྱུ་ཉིད་
ཡིན་པར་འདོད་པ་ན་ལུས་མེད་པར་འདོད་ཆགས་མ་མཐོང་བའི་ཕྱིར་འདོད་ཆགས་
ཀྱི་རྒྱུ་ཡིན་པར་རོ། རིགས་པ་འདི་ཉིད་ཀྱིས་བྱ་བ་ནི། དུས་མཉམ་དུ་འབྱུང་
བ་ཅན་ཉིད་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ།། རྒྱུ་མེད་པ་ཅན་ཡང་མ་ཡིན་ཏེ། རྟག་ཏུ་ཡོད་པ་
དང་མེད་པར་ཐལ་བའི་ཕྱིར་ར།། ཡོན་ཏན་དང་བཅས་པའི་རྫས་སྐྱེ་བ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་
འདོད་ཆགས་ལ་སོགས་པའི་ལུས་ཀྱི་ཡན་ཏན་གྱི་ཡོན་ཏན་དང་བཅས་པའི་ལུས་སྐྱེ་··
བར་མི་འགྱུར་རོ་ཞེས་བྱ་བའི་དོན་ཏོ།། ཕྱིན་ཅི་ལོག་ངའི་བློ་ནི་རྟག་པ་ལ་སོགས་
པའི་ཕྱིར་ཅི་ལོག་ག་མཚན་ཉིད་ཅན་གྱི་མ་རིག་པའོ།། ཇི་སྐད་དུ་བཤད་པའི་རྒྱུ་
དང་རང་བཞིན་གྱི་ཞེས་བྱ་བ་ནི་མི་རྟག་པ་ལ་སོགས་པའི་རང་བཞིན་གྱིའོ།། ཇི་
སྐད་དུ་བཤད་པའི་རྒྱུའི་རང་བཞིན་ཞེས་བྱ་བ་ནི་སྲིད་པའི་སྲིད་པ་སྟེ་རྒྱུའི་རང་བཞིན་
ནོ། །མ་གྲུབ་ཕྱིར་ཡང་ཞེས་བྱ་བ་ན་གཏན་ཚིགས་མ་གྲུབ་པའི་ཕྱིར་ཡང་ངོ། །

འཁོར་བའི་ས་ཚོན་འགའ་ཞིག་ཀྱང་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པས་འཆད་པར་བྱེད་དེ། བདག་ལ་སོགས་པ་བཀག་པ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་རོ་ཞེས་བྱ་བར་དགོངས་སོ། ༎

གལ་ཏེ་འཁོར་བ་པ་འགའ་ཞིག་ཅེས་བྱ་བ་ནི་བདག་ཏུ་སྨྲ་བའོ། ཅུང་ཞིག་ཀྱང་མི་སྣང་བ་སྟེ། ལྟ་བ་པོ་བདག་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ་ ཞེས་བསམས་པའོ།། ཅི་སྟེ་ཁོ་བོ་ཅག་ལ་སོགས་པ་ལ་བརྩམས་པ་ཡིན་པ་དེའི་ཚེ་མ་གྲུབ་པ་ཡིན་ཏེ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་ཁོ་བོ་ཅག་ལ་སོགས་པ་ལ་ཁོ་བོ་འབད་རྩོལ་བྱེད་དོ་ ཞེས་བྱ་བ་ལྟ་བུའི་ངེས་པ་བསྐྱེད་པའི་ཕྱིར་རོ།། གལ་ཏེ་ཡང་བདག་ཡོད་པ་མ་ཡིན་པ་དེ་ལྟ་ན་ཡང་རྣམ་པར་ཤེས་པ་ཉིད་བདག་དང་བདག་གིར་སྒྲོ་འདོགས་པས་འཁྲུལ་པར་རྟེན་པ་ན། ཞེས་པ་བྱ་བ་དང་བཅས་པ་རྒྱུར་བྱས་ནས་མཐོང་ངོ་ ཞེས་བརྗོད་དོ།། རྣམ་པར་ཤེས་པའི་རྒྱུད་དེ་ཉིད་ཀྱི་སྒྲོ་འདོགས་པ་ལ་གནོད་པའི་ཕྱིར། ཇི་ལྟར་བདག་མེད་དུ་ཟིན་ཀྱང་ཐོས་པ་དང་བསམ་པ་དང་བསྒོམ་པ་ལ་སོགས་པའི་རིམ་གྱིས་འབྲས་བུ་མེད་པར་མི་འགྱུར་བ་དེ་ལྟར། དེ་ཉིད་ནི་ཐོས་པ་ལས་བྱུང་བའི་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པས་འཆད་པར་བྱེད་དོ།། སྲིད་པ་ནི་གང་ཞིག་གང་ལ་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་འདིས་བདག་ཏུ་ཆགས་པ་འཇུག་པའི་རྒྱུ་ཉིད་ཡིན་པར་བསྟན་ཏེ། གང་གི་རྣམ་པར་སྒྲོ་འདོགས་པསོ།། དེ་ལ་ཆགས་པ་སྟེ་མངོན་པར་ཆགས་པ་དེ་གང་ལ་ཡོད་པ་དེ་དེ་ལ་དེ་སྐད་ཅེས་བྱའོ། སྒྲོ་འདོགས་པའི་ཆགས་པས་བྱས་པའི་འཇུག་པ་དེ་དང་ལྡན་པའོ།། གང་ཞིག་གང་ལ་ཆགས་པ་དང་ལྡན་པ་དེ་ནི་དེ་ལ་མངོན་པར་ཆགས་པས་བྱས་པའི་འཇུག་པ་དང་ལྡན་པ་ཡང་ཡིན་ནོ་ ཞེས་བྱ་བ་ནི་བསྡུས་པའི་དོན་ཏོ། །མངོན་པར་ཆགས་པ་ཅན་ལ་རག་ལས་པ་ཉིད་ཀྱིས་འཇུག་པའི་ཕྱིར་རང་བཞིན་གྱི་

གདན་ཚོགས་སོ།། རེ་ཞིག་བདག་ཏུ་འཛིན་པ་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་ལ་གང་
བདག་ཏུ་འཛིན་པའི་འཆིང་བ་ཡོད་པ་དེ་ལ་དེ་སྐད་ཅེས་བྱའོ།། དེའི་དོན་དུ་
ཞེས་བྱ་བ་ནི་བདག་ལ་ཕན་འདོགས་པའི་དོན་དུ་སྟེ། ཉོན་མོངས་པ་སྤྲངས་པའི་
དེ་མ་ཐག་ཉིད་དུ་དེ་དག་ཕུང་པོ་ལྷག་མ་མེད་པའི་མྱ་ངན་ལས་འདས་པ་ཐོབ་པར་....
འགྱུར་རོ་ཞེས་བསམས་པའོ།། གནས་པ་འཇུག་པ་ལ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་གནས་
པ་ལ་རག་ལས་པས་འཇུག་པའི་དོན་དུའོ།། བདག་ལ་ཉེ་བར་མཁོ་བ་མཐོང་བ་
མཐོང་བའི་རྒྱུ་ཅན་ནི་གནས་པར་འཇུག་པ་ཡིན་ལ། འདི་ལ་ཉེ་བར་མཁོ་བ་
མཐོང་བ་མེད་པ་དེ་ལྟར་ན་རྒྱུ་མི་དམིགས་པའོ།། གཞན་ལ་ཕན་འདོགས་པ་སེམས་
ཅན་ལ་ཆགས་པའི་ཕྱིར་མ་ཡིན་ཞེས་བྱ་བར་སྦྱར་ཏེ་མངོན་པར་ཆགས་པ་སྤྲངས་པའི་
ཕྱིར་རོ།། ཉེ་བར་ལེན་པའི་ཕུང་པོ་ལྔ་ནི་འདུ་བྱེད་ཡིན་ལ་དེ་ཉིད་སྡུག་བསྔལ་
ཡིན་མི་མཐུན་པ་ཉིད་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ།། གང་ལ་དེ་དམིགས་པ་ཡོད་པ་དེ་ལ་
དེ་སྐད་ཅེས་བྱའོ།། དེ་ལ་ཆགས་པ་ཡིན་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པས་དཔེ་བསྟན་པ་
ཡིན་ཏེ། དེ་བདག་གི་བདེ་བའི་དོན་དུ་སྟོན་པ་ཡང་མ་ཡིན་ཞིང་། ཆགས་
པས་ཀྱང་མ་ཡིན་ཏེ། འོན་ཀྱང་བརྩེ་བ་ཁོ་ནས་ཡིན་ནོ།། འདི་འཆིང་བར་
བྱེད་པ་མ་ཡིན་ཞིང་ཞེས་བྱ་བ་ནི་དེ་འཛོག་པར་བྱེད་པ་མ་ཡིན་ཞིང་ངོ་། གལ་ཏེ་
ཡང་བར་མ་དོར་གེགས་བྱེད་པ་ནི་ལྷག་མ་མེད་པའི་མྱ་ངན་ལས་འདས་པ་ཡིན་....
པའི་ཕྱིར་རོ།། གེགས་བྱེད་པར་ནུས་པ་ཅན་གྱི་ལས་ཀྱིས་འཕངས་པའི་སྲིད་པ་
ཡོད་ན་རིགས་པ་འདི་ཡན་ཀྱི། དེ་ལྟ་མ་ཡིན་ན་ངེས་པར་ལས་ངེས་པས་འཕངས་
པའི་དུས་ངེས་པ་ཅན་གྱི་སྲིད་པ་ལ་བར་མ་དོར་གེགས་བྱེད་པ་ཡོད་པ་ཉིད་མ་ཡིན་ནོ།།
སླ་དང་ཛིན་པ་དང་། སླ་བའི་དོན་ཞེས་བྱ་བ་ནི་དོན་གཞན་ཉིད་མ་ཡིན་ན།། མི་

ཏ་ཀ་པ་པ་སོགས་པའི་བདག་ཉིད་[illegible]་བྱ་བ་ནི་མི་རྟག་པ་དང་བདེ་བ་མ་ཡིན་པ་
དང་། བདག་མེད་པ་ལ་སོགས་པའི་རང་བཞིན་ཞེས་བྱ་བའི་དོན་དོ། །ཕྱིན་ཅི་
ལོག་གི་ཤེས་པ་ནི་རྟག་པ་དང་། བདེ་བ་ལ་སོགས་པའི་ངོ་བོར་འཛིན་པ་སྟེ།
འདི་ནི་མ་རིག་པ་བསྟན་ཏོ།། བདག་ཏུ་ལྟ་བ་སྤྱངས་པ་ཅན་གང་ཡིན་པ་དེ་ལ་
སེམས་ཅན་དུ་ལྟ་བ་སྤྲོད་དུ་སོང་བ་ཅན་མེད་པས་ཁྱབ་པ་ཡིན་ལ། དེ་དང་འགལ་
བ་ཡང་སེམས་ཅན་དུ་ལྟ་བ་སྤྲོད་དུ་སོང་བ་ཅན་ཡིན་པའི་ལྟར་ན་ཁྱབ་པར་བྱེད་པ་
འགལ་བ་དམིགས་པའོ།། སྦྱོར་བ་གཉིས་པ་ཡང་ཁྱབ་པར་བྱེད་པ་འགལ་བ་དམིགས་
པ་ཉིད་ཡིན་ཏེ་བདག་ཏུ་ལྟ་བ་སྤྱངས་པ་ལ་བདག་ཏུ་ལྟ་བ་སྤྲོད་དུ་སོང་བ་ཅན་གྱི་བློ་
དང་མི་ལྡན་པ་ཉིད་ཀྱིས་ཁྱབ་པ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་རོ།། བདག་ཏུ་ལྟ་བ་སྤྲོད་དུ་སོང་བ་ཅན་
གྱི་སྙིང་རྗེའི་སེམས་དང་ལྡན་པ་ནི་དེ་དང་འགལ་བ་ཉིད་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ།། སྙིང་
རྗེ་རྣམ་པ་གཉིས་ཏེ། སེམས་ཅན་ལ་དམིགས་པ་དང་། ཆོས་ལ་དམིགས་པའོ།།
དེ་ལ་གལ་ཏེ་སྙིང་རྗེ་སྔ་མ་ལ་བརྟེན་ནས་བརྗོད་པ་དེའི་ཚེ། སྦྱོར་བ་ནི་སྔ་མ་བཞིན་
པ་ལ་བསྒྲུབ་པ་ཡིན་ཏེ། འདོད་ཆགས་དང་བྲལ་བ་དག་ལ་ནི་སེམས་ཅན་ལ་དམིགས་
པའི་སྙིང་རྗེ་ཁས་མི་ལེན་པའི་ཕྱིར་རོ།། ཅི་སྟེ་སྙིང་རྗེ་གཉིས་པ་ལས་བརྟེན་ནས་
བརྗོད་པ་ཡིན་ན་ནི་དེ་ལས་གཏན་ཚིགས་མ་གྲུབ་པ་ཡིན་ཏེ། ཆོས་ལ་དམིགས་
པའི་སྙིང་རྗེ་ནི་སེམས་ཅན་ལ་བདག་ཏུ་སྤྲོད་དུ་སོང་བ་ཅན་ཉིད་དུ་མ་གྲུབ་པ་ཉིད་ཀྱི་
ཕྱིར་རོ།། དེ་ནི་སེམས་ཅན་ལ་དམིགས་པ་ཅན་གྱི་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་སྨོས་
སོ། །གང་གི་ཕྱིར་འདོད་ཆགས་དང་བྲལ་བ་རྣམས་ཀྱི་ཆོས་ལ་དམིགས་པའི་སྙིང་
རྗེ་དོན་དམ་པ་ཡིན་གྱི། སེམས་ཅན་ལ་དམིགས་པ་མ་ཡིན་པའི་རྒྱུ་དེ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་
སྦྱོར་བ་གཉིས་པ་ལ་ཡང་གཏན་ཚིགས་མ་གྲུབ་པ་ཡིན་ཏེ། གཞལ་བྱ་རྣམས་བདག་

དུ་ལྟ་བ་སྔོན་དུ་སོང་བ་ཅན་གྱི་སྙིང་རྗེའི་སེམས་དང་ལྡན་པ་ཉིད་མ་གྲུབ་པའི་ཕྱིར་རོ།།
སྡུག་བསྔལ་ཞེས་ལ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་སྡུག་བསྔལ་གྱི་བདེན་པ་ཞེས་པ་རྣམ་པ་བཞི་དག་
ཡིན་ཏེ་དེ་ཞེས་པའོ།། དེ་ཉིད་ནི་མི་རྟག་པ་དང་སྡུག་བསྔལ་བ་དང་ཞེས་བྱ་
བ་སྨོས་ཏེ། འདི་ནི་ཡོད་པའི་བདུན་པ་ཡིན་ཏེ། སྡུག་བསྔལ་ཞེས་པ་ཡོད་ན་
ཞེས་བྱ་བའི་དོན་ཏོ།། ཞེ་སྡང་སྤངས་པ་ཅན་གྱི་ཞེས་བྱ་བ་ ཞེ་སྡང་ཅན་ནི་འཇིག་
རྟེན་ན་གནོད་པ་ཡིན་ལ་དེ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཞེ་སྡང་སྤངས་པ་ཅན་ཡིན་ཏེ། འགལ་
བ་མེད་པའི་ཞེས་བརྗོད་པ་ཡིན་ནོ།། གལ་ཏེ་ཡང་སྡུག་བསྔལ་ཞེས་པས་འདོད་
ཆགས་ལ་སོགས་པ་ཡང་སྤངས་པ་ཡིན་པ་དེ་ལྟ་ན་ཡང་། ཞེ་སྡང་སྨོས་པ་བྱས་
པ་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་སྙིང་རྗེ་དངོས་སུ་ཞེ་སྡང་དང་འགལ་བ་ཉིད་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །
འདུས་རིག་ཙམ་ཞེས་བྱ་བ་ལ་ཙམ་སྨོས་པ་ནི་དོན་ལྷག་པར་སྒྲོ་འདོགས་པ་སྤངས་
པའི་ཕྱིར་རོ།། ཁྲོ་རྒྱུ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་ཞེ་སྡང་གི་རྒྱུའོ།། དེ་ཉིད་ནི་ངདག་དང་
བདག་གི་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་སྨོས་ཏེ།, འགལ་བ་ཅན་ནི་ཞེ་སྡང་གི་ཡུལ་
དུ་འགྱུར་རོ།། དེ་མེད་པར་ཁྲོ་བའི་རྒྱུ་ཞེ་སྡང་མ་ཡིན་གྱི་ཞེས། འོན་ཀྱང་
བདག་ཏུ་ལྟ་བ་ཉིད་ཡོད་ན་ཞེ་སྡང་འབྱུང་ངོ་ ཞེས་བྱ་བའི་དོན་ཏོ། དེ་ཉིད་ན་ངེས་
ན་བདག་དང་བདག་གི་རྣམ་པའི་ཞེས་བྱ་བ་སྨོས་སོ།། དེ་ལྟར་ན་ཞེས་བྱ་བ་ལ་
སོགས་པས་གྲུབ་པ་ལ་བསྒྲུབ་པ་ལ་སོགས་པ་སྟོར་ར་ཞིད་པའི་མཇུག་སྡུད་ངར་ངེད་
ངོ། །དེ་ཡང་གོང་དུ་རྣམ་པར་ཕྱེ་ཟིན་ཏོ།། གང་འདུ་བྱེད་ཀུན་ཟད་མེད་ཅན་
ཞེས་བྱ་བ་ནི་ཕུང་པོའི་རྒྱུན་མེད་པ་སྐྱེད་པ་ལ། འདོད་ཆགས་དང་བྲལ་བ་གང་
དག་ལ། ལས་ཀྱི་ནུས་པ་ཟད་པ་མེད་པ་ཡོད་པ་ཞེས་བྱ་བའི་དོན་ཏོ།། དཔེར་
ན་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་ཀྱི་ལྟ་བུའོ་ ཞེས་བྱ་བ་ནི། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་

རྣམས་ནི་ལས་ཀྱི་ནུས་པ་ཟད་པ་ཅན་མ་ཡིན་དེ། ཚོགས་ཐམས་ཅད་མི་གནས་
པའི་མྱ་ངན་ལས་འདས་པའི་འབྲས་བུ་ཅན་ཉིད་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ།། ཉེས་མེད་
ཅན་ཞེས་བྱ་བ་ནི་སྡིག་པ་མེད་པ་ཅན་ནོ།། སེམས་ཅན་གྱི་དོན་ཡོད་ལ་བྱེད་པས་
གནས་པ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་བསྒྲུབ་པར་བྱ་བ་གཅིག་གོ །ཡོངས་སུ་མྱ་ངན་ལས་འདས་
པ་མ་ཡིན་ཞེས་བྱ་བ་ནི་གཉིས་པའོ།། གནས་པ་ནི་སྙིང་རྗེའི་འཇུག་པ་ཙམ་དང་
རྗེས་སུ་འབྲེལ་བ་ཅན་ཉིད་ཡིན་པའི་རང་བཞིན་གྱི་གཏན་ཚིགས་སོ།། ཡོངས་སུ་
མྱ་ངན་ལས་འདས་པ་ལས་སྙིང་རྗེ་ལྡོག་པས་ཁྱབ་པ་ཉིད་ཕྱིར་དང་། གཉིས་པ་
ནི་དེ་དང་འགལ་བ་ཉིད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། བསྒྲུབ་པར་བྱ་བ་གཉིས་པ་ལ་བལྟོས་
ནས་ཁྱབ་པར་བྱེད་པ་འགལ་བ་ཉིད་དམིགས་པའོ། །བསྒོམ་པའི་ལམ་དང་མི་སློབ་
པའི་ལམ་དང་མི་སློབ་པའི་ལམ་ལས་སྔར་བྱུང་བ་ཅན་ཉིད་ཡིན་པའི་ཕྱིར་མཐོང་བའི་
ལམ་ནི་ལམ་དང་པོའོ།། ཀུན་དུ་ཞུགས་པ་ལ་སོགས་པ་ཞེས་བྱ་བའི་སོ་ས་
པའི་སྐབས་ནི། ལན་ཅིག་ཕྱིར་འོང་བ་དང་། ཕྱིར་མི་འོང་བ་བཟུང་ངོ།། སྡུག་
བསྔལ་གྱི་བདེན་པ་མཐོང་བ་ཉིད་ཀྱིས་དེ་དག་གིས་འཇིག་ཚོགས་སུ་ལྟ་བ་སྤངས་པ་
ཡིན་ནོ།། ཀུན་དུ་བརྟགས་པ་ནི་བསྟན་བཅོས་སེམས་པ་ལ་སོགས་པའི་རྒྱུ་ནས་
བྱུང་བའོ།། ལྷན་ཅིག་སྐྱེས་པ་ནི་ཐོག་མ་མེད་པའི་བག་ཆགས་ལས་བྱུང་བའོ།།
དེ་དག་ཉིད་ཀྱིས་སྤངས་པ་ཡིན་ནོ་ཞེས་བྱ་བའི་ཐོག་མ་མེད་པའི་བག་ཆགས་ལས་
བྱུང་བ་དེ་ནི་བསྒོམ་པའི་ལམ་ཉིད་ཀྱིས་སྤང་བར་བྱ་བ་ཉིད་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །
བདག་ཏུ་ཆགས་པ་ཁས་ལེན་པ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར། ཀུན་དུ་ཞུགས་པ་པ་ལ་ལྷན་ཅིག་
སྐྱེས་པའི་མི་ཤེས་པ་ཕྱིན་ཅི་ལོག་ཡོད་པ་ཡིན་ནོ་ཞེས་བསྟན་པའི་ཕྱིར། ངང་གི་
ཕྱིར་གང་ཞིག་ང་ཞེས་མཐོང་མེད་པ་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་སྨོས་སོ།། འབྲས་

བུའི་གདན་ཚིགས་སོ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་ཡང་སྲིད་པར་ཉིང་མཚམས་སྦྱོར་བ་ནི་བདག་དུ་
ཆགས་པའི་འབྲས་བུ་ཉིད་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །གདན་ཚིགས་དེ་གཉིས་ནི་མ་གྲུབ་པ་
ཡིན་ནོ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་འཁོར་བ་ཡང་འཆིང་བ་ཡིན་ནོ་ཞེས་བྱ་བ་དང་། མྱ་ངན་ལས་
འདས་པ་ཡང་ཐར་བ་ཡིན་ནོ་ཞེས་བྱ་བ་དེ་གཉིས་སོ། །གལ་ཏེ་ཇི་ལྟར་ཞེ་ན།
འདི་ལྟར་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་སྨོས་ཏེ། བདག་ལ་སོགས་པ་བཀག་པའི་ཕྱིར་རོ།
འགའ་ཞིག་བཅིངས་པ་དང་། རང་དབང་བ་འགའ་ཞིག་ཀྱང་གྲོལ་བ་མ་ཡིན་ནོ། །
དེ་མེད་པའི་ཕྱིར་དེ་ལ་བལྟོས་ནས་འཁོར་བ་དང་མྱ་ངན་ལས་འདས་པ་དག་འཆིང་
བ་དང་ཐར་བ་ཉིད་དུ་བརྟགས་པ་མ་གྲུབ་པ་ཡིན་ནོ་ཞེས་བྱ་བར་དགོངས་སོ། །
འོ་ན་ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་པ་དང་། རྣམ་པར་བྱང་བའི་འཇུག་པའི་གོ་རིམ་
ཇི་ལྟར་ཡིན་ཞེ་ན། འོན་ཀྱང་མ་རིག་པ་ཡོད་ན་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་སྨོས་སོ། །
ར་དུ་ཞེས་བྱ་བའི་སྒྲ་ནི་འདུ་བྱེད་ཡོད་ན་རྣམ་པར་ཤེས་པ་དང་། རྣམ་པར་ཤེས་པ་
ཡོད་ན་མིང་དང་གཟུགས་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་ཡིན་ནོ། །གང་གི་བདག་ལ་སོགས་
པ་མེད་པར་ཡང་མ་རིག་པ་ལ་སོགས་པ་ཙོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་རྒྱུ་དང་འབྲས་བུའི་དངོས་
པོར་ངེས་པའི་རང་བཞིན་ཅན་འཇུག་པར་འགྱུར་ལ། དེ་འཇུག་པ་ཙམ་ཡང་འཁོར་
བ་ཞེས་ཐ་སྙད་གདགས་སོ། །འགག་པའི་རྒྱུ་ཉེ་བ་ལས་ཀྱང་རྒྱུ་བཅོམ་པའི་སྒོ་ནས།
མ་རིག་པ་ལྡོག་པ་ཙམ་ལ་ཐར་བ་ཞེས་ཐ་སྙད་དུ་བྱས་པ་ཡིན་ནོ་ཞེས་བྱ་བ་ནི
བསྡུས་པའི་དོན་ཏོ། །འཆིང་བ་ལ་སྡུག་བསྔལ་སྐྱེ་བའི་རྒྱུ་ཉིད་ཡིན་པས་ཁྱབ་
པ་ཡིན་ཏེ། དེ་དང་འགལ་བ་ཉིད་ནི་སྡུག་བསྔལ་སྐྱེ་བ་དང་བྲལ་བ་ཉིད་ཡིན་པ་
དེ་ལྟར་ན་ཁྱབ་པར་བྱེད་པ་འགལ་བ་དམིགས་པའོ། །འགྱུར་བ་ནི་བདེན་ན་སྡུག་
བསྔལ་སྐྱེ་བའི་རྒྱུ་བདག་ཉིད་ཡིན་པའི་ཕྱིར་གདན་ཚིགས་མ་གྲུབ་པ་ཡིན་ནོ་ཞེ་ན།

དེའི་ཕྱིར་འདི་ནི་མ་གྲུབ་པ་ཡིན་པར་བསམ་པར་མི་བྱ་སྟེ།། ཞེས་བྱ་བ་སྨོས་སོ།།
ཇི་སྐད་དུ་བཤད་པའི་འཆིང་བས་ཞེས་བྱ་བ་ནི་སྡུག་བསྔལ་སྐྱེད་པའི་རྒྱུའི་མཚན་ཉིད་
ཅན་གྱིས་སོ།། གཉི་གའི་རྣམ་པ་མ་ཡིན་པའི་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་ལ་རྟག་པ་དང་།
མི་རྟག་པ་དག་ཏུ་བརྗོད་པར་བྱ་བ་མ་ཡིན་པ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར། གང་ཟག་ནི་རྣམ་པ་
གཉི་ག་དང་བྲལ་བ་ཉིད་ཡིན་པར་འདོད་དོ།། དེ་ལྟ་བུར་གྱུར་པའི་དངོས་པོ་ནི་
ཡོད་པ་མ་ཡིན་ཏེ། དངོས་པོ་ནི་རྣམ་པ་གཉི་གས་ཁྱབ་པ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་རོ།། དེ་
ཉིད་ནི་རྟག་པ་དང་མི་རྟག་པ་དག་ནི་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་སྨོས་ཏེ། ཕན་ཚུན་
སྤངས་པ་ནི་ཕན་ཚུན་སྤངས་པ་སྟེ་དེ་དང་བྲལ་བའོ།། ངེས་གནས་པའི་མཚན་ཉིད་
རྟག་པ་དང་མི་རྟག་པ་གང་དག་ཡོད་པ་དེ་དག་ལ་དེ་སྐད་ཅེས་བྱའོ།། དེའི་དངོས་
པོ་ཡིན་པ་དེ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར། རྟག་པ་སྤངས་ཏེ་མ་རྟག་པའི་མཚན་ཉིད་དུ་གནས་
པ་དང་། མི་རྟག་པ་སྤངས་ཏེ་རྟག་པའི་མཚན་ཉིད་དུ་གནས་པ་ཡིན་ནོ་ཞེས་བྱ་
བའི་དོན་ཏོ།། གལ་ཏེ་དེ་ལ་ཇིར་འགྱུར་ཞེ་ན། དངོས་པོ་ལ་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་
པ་སྨོས་སོ།། གང་ཟག་ལ་སོགས་པའི་དངོས་པོ་འ་རྟག་པའམ། མི་རྟག་
པ་གཅིག་རྣམ་པར་བཅད་པ་དང་། ཡོངས་སུ་གཅོད་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་དག་ནི་
དེ་ལས་གཞན་པ་རྟག་པའམ། མི་རྟག་པ་ཡོངས་སུ་གཅོད་པ་དང་། རྣམ་པར་
བཅད་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་མེད་ན་མི་འབྱུང་བ་ཉིད་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ར།། དེ་སྐད་དུ་
དངོས་པོ་ཡོད་ན་རྟག་པ་རྣམ་པར་བཅད་པའམ་ཡོངས་སུ་གཅོད་པ་ན་གོ་རིམ་བཞིན་
དུ་མི་རྟག་པ་ཡོངས་སུ་གཅད་པ་མེད་ན་མི་འབྱུང་བ་ཅན་ཡིན་ནོ། མི་རྟག་པ་
རྣམ་པར་བཅད་པ་དང་། ཡོངས་སུ་གཅོད་པ་ཡང་རྟག་པ་ཡོངས་སུ་གཅོད་པ་
དང་རྣམ་པར་གཅད་པ་མེད་ན་མི་འབྱུང་བ་ཅན་ཡིན་ནོ་ཞེས་བསྟན་པར་འགྱུར་རོ། །

དེ་བས་ན་གལ་ཏེ་གང་ཟག་ལ་རྟག་པ་རྣམ་པར་བཅད་ན་མི་རྟག་པ་བསལ་བར་གཟུང་བ་དེའི་ཕྱིར་མི་རྟག་པ་ཉིད་དུ་བརྗོད་པར་བྱ་བ་ཡིན་པར་འགྱུར་རོ།། ཅི་སྟེ་རྟག་པ་ཡོངས་སུ་གཅོད་པ་དེའི་ཚེ་ཡང་མི་རྟག་པ་རྣམ་པར་བཅད་པ་དེའི་ཕྱིར། རྟག་པ་ཉིད་ཡིན་པས་ན་རྟག་པ་ཉིད་དུ་བརྗོད་པར་བྱ་བ་ཡིན་པ་ཉིད་དུ་འགྱུར་རོ།། དེ་བཞིན་དུ་གལ་ཏེ་མི་རྟག་པ་ཉིད་རྣམ་པར་བཅད་པ་དེ་བས་ན། རྟག་པ་བཟུང་བ་དེའི་ཕྱིར་རྟག་པ་ཉིད་དུ་བརྗོད་པར་བྱ་བ་ཡིན་པར་འགྱུར་རོ། ཅི་སྟེ་མི་རྟག་པ་ཡོངས་སུ་གཅོད་པ་ཡིན་པ་དེ་ལྟ་ན་ཡང་རྟག་པ་རྣམ་པར་བཅད་པ་ཡིན་པ་དེ་ལྟར་ན་ངེས་པར་མི་རྟག་པ་ཉིད་དུ་བརྗོད་པར་བྱ་བ་ཡིན་པ་ཉིད་དུ་འགྱུར་རོ།། མི་རྟག་པ་སྟེ་ཞེས་བྱ་བ་འདིའི་འབྲེལ་པ་ནི་སྐད་ཅིག་མ་ཉིད་དུ་ཞེས་བྱ་བ་ཡིན་ནོ།། དེ་ནི་མེད་པ་ཉིད་ཡིན་ནོ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་སྐད་ཅིག་མ་ཉིད་མ་ཡིན་པ་ནི་དོན་བྱེད་པར་ནུས་པ་དང་བྲལ་བ་ཉིད་ཀྱིས་མེད་པ་ཉིད་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ།། དའི་ཚེ་མ་བཅིངས་པ་ནི་ཞེས་བྱ་བ་ནི་འཆིང་བ་མེད་པས་མ་བཅིངས་པའོ།། གལ་ཏེ་རྟག་པ་ཉིད་དུ་བརྗོད་པར་བྱ་བ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། སྐྱོན་མེད་དོ་ཞེ་ན་ཞེས་བྱ་བ་ནི་གལ་ཏེ་རྟག་པ་ཉིད་དུ་གང་ཟག་བརྗོད་པར་བྱ་བ་ཡིན་པས་ཁས་བླངས་ནས་སྐད་ཅིག་པ་ཉིད་དུ་བརྗོད་པར་བྱ་བ་མ་ཡིན་པར་སྨྲ་བར་འགྱུར་བ་དེའི་ཚེ་ཡོད་པ་ཉིད་མ་ཡིན་པར་འགྱུར་ཏེ། རིགས་དང་ཅིག་ཅར་དོན་བྱེད་པ་འགལ་བའི་ཕྱིར་རོ།། གང་གི་ཚེ་རྟག་པ་ཉིད་ཀྱིས་བརྗོད་པར་བྱ་བ་མ་ཡིན་པ་དེའི་ཚེ། སྐྱོན་འདི་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ནོ་ཞེ་ན་རྟག་པ་དང་མི་རྟག་པ་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་ལ་རྟག་པ་དང་། མི་རྟག་པ་དག་མེད་པའི་ང་བོ་ནི་ཉིད། གང་ཟག་གང་ལ་ཡོད་པ་དེ་ལ་དེ་སྐད་ཅེས་བྱའོ།། རྟག་པ་དང་མི་རྟག་པར་ཡང་བསྟན་དུ་མེད་པའི་ཕྱིར་གང་ཟག་ཏུ་སྨྲ་བ་བརྗོད་པར་བྱ་བ་མ་ཡིན་པ་སྟེ།

ལུང་དུ་མ་བསྟན་པ་ཡིན་ན། དེན་ཡོངས་སུ་གྲུར་པ་གང་ཞེ་ན། ཞེས་པ་དང་
བཅས་པ་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་སྨོས་ཏེ། ལམ་དེའི་བདག་ཉིད་ལ་ཞེས་བྱ་བ་
ནི་ལམ་གྱི་རང་བཞིན་ཉིད་ལའོ།། དེ་ཁོ་ན་ཉིད་མཐོང་བའི་བདག་ཉིད་ཅན་ཡིན་
གྱི་ཞེས་བྱ་བ་ནི་དངོས་པོ་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་དུ་གནས་པ་འཛིན་པའི་བདག་ཉིད་ཅན་ཞེས་
བྱ་བའི་དོན་ཏོ།། ཚད་མ་དང་འགལ་བའི་རྣམ་པ་ནི་ཕྱིན་ཅི་ལོག་གི་རྣམ་པའོ། །
དེ་དང་རྗེས་སུ་འབྲེལ་བ་ན་ཉེ་བར་བསྒྱུར་བ་སྟེ། ཞེས་པ་གང་ཡིན་པ་དེའི་བདག་
ཉིད་ཅན་དུ་མི་འགྱུར་རོ།། སེམས་ཉེ་བར་ཉོན་མོངས་པར་བྱེད་པས་ན་ཉེ་བའི་
ཉོན་མོངས་པ་སྟེ་འདོད་ཆགས་ལ་སོགས་པའོ།། རྒྱུ་མཚན་འགའ་ཞིག་ལས་བདག་
ལ་སོགས་པར་སྒྲོ་བཏགས་པས་འཇུག་པའི་འཁྲུལ་པའི་ཤེས་པ་ནི་གློ་བུར་གྱི་རྐྱེན་··
ཡིན་ཏེ། དེ་ན་ཚད་མའི་གྲོགས་མ་ཡིན་པ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་རོ།། དེ་ལ་གནོད་པ་
ཡོད་ན་ཞེས་བྱ་བ་གློ་བུར་བའི་རྣམས། དེའི་རྒྱུ་ཅན་གྱི་ཉེ་བའི་ཉོན་མོངས་པ་
བདག་མེད་པའི་ལམ་ཀྱིས་བསལ་བ་ཡོད་ན་ཞེས་བྱ་བའི་དོན་ཏོ།། རང་གི་རང་
བཞིན་ལ་གནས་པའི་ཞེས་བྱ་བ་ནི་བདག་མེད་པའི་ལམ་དེའི་བདག་ཉིད་ལ་གནས་·····
པའིའོ། དངོས་པོ་འདི་སྟོབས་ཀྱིས་ཞུགས་པའི་རང་བཞིན་ཉིད་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ་
ཞེས་བྱ་བ་ནི་དངོས་པོ་ཇི་ལྟར་གནས་པ་བཞིན་དུ་འཛིན་པས་ཞུགས་པའི་བདག་མེད་
པའི་ལམ་ནི་སེམས་ཀྱི་རང་བཞིན་ཉིད་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ།། བདག་ཉིད་དེའི་ངེན་དུ་
གྱུར་པ་མ་ཡིན་ཏེ་ཞེས་བྱ་བ་ནི། རྣམ་པ་གཞན་དུ་འཇུག་པ་རྗེན་དུ་འགྱུར་
བ་མ་ཡན་ནོ་ཞེས་བྱ་བའི་དོན་ཏོ།། འབྲེལ་བའི་རྐྱེན་ནི་གསལ་ལ་སོགས་པ་འདྲེས་
པའི་རྒྱུའོ།། ང་ཤིར་དུ་མེད་ན་ཞེས་བྱ་བ་ནི་འདྲེས་པའི་རྐྱེན་ཤིན་ཏུ་མེད་པ་
ནའོ།། འདི་ལྟ་སྟེ་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་ནི་དཔེ་གཉིས་པའོ།། ཡང་རྣམ་པ་

གཞན་དུ་འཇུག་པའི་རྟེན་དུ་གྱུར་པ་ལ། དེ་ལས་བཟློག་པ་རྣམ་པ་དེའི་བདག་ཉིད་དང་བྲལ་བ་ཉིད་ཀྱིས་ཁྱབ་པ་ཡིན་ལ། དེ་དང་འགལ་བ་ཡང་བདག་ཉིད་དུ་གྱུར་པ་ཡིན་པ་དེ་ལྟར་ན། ཁྱབ་པར་བྱེད་པ་འགལ་བ་དམིགས་པའོ།། གལ་ཏེ་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་མཐོང་བ་དེའི་བདག་ཉིད་སེམས་ལ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་པ་དེ་བས་ན་གཏན་ཚིགས་མ་གྲུབ་པར་འགྱུར་རོ་ཞེ་ན། མ་གྲུབ་པ་མ་ཡིན་ཏེ་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་སྨོས་སོ།། དོན་དམ་པར་རྣམ་པར་ཤེས་པ་ནི་དོན་འཛིན་པར་འདོད་པས་ཞེས་བྱ་བ་ལ། དོན་དམ་པར་རྣམ་པར་ཤེས་པ་དན་འཛིན་པ་ཉིད་ནི་མ་ཡིན་ཏེ། གཏན་བ་མ་གྲུབ་པའི་ཕྱིར་རོ།། འོན་ཀྱང་རེ་ཞིག་ཕྱི་རོལ་གྱི་དོན་ཡོད་པར་འདོད་པ་གང་ཡིན་པ་དེས་འདི་ལྟར་འདོད་པར་བྱའོ་ཞེས་བསྟན་པའི་ཕྱིར་དེ་སྐད་དུ་བརྗོད་པ་ཡིན་ནོ།། ཕྱི་རོལ་ལས་ཞེས་བྱ་བ་ནི་འདྲ་བ་གཞན་དང་གཞན་འབྱུང་བ་ལ་སོགས་པ་ནི་འཁྲུལ་པར་བྱེད་པའི་རྣམ་པའོ།། ཅིག་ཤོས་ཞེས་བྱ་བ་ནི་ནང་གི་བདག་ཉིད་ཅན་གྱི་ཕྱིན་ཅི་ལོག་གི་རྣམ་པར་རྟོག་པའི་བག་ཆགས་ཞེས་བྱ་བས་བསྡུད་པའོ།། དེ་ནི་ཚེ་ཡུལ་འཛིན་པའི་ཆོས་མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་ཡོད་པ་མ་ཡིན་པ་ཞེས་བྱ་བ་ཡང་ཡོད་པ་མ་ཡིན་པའི་རྣམ་པ་འཛིན་པའི་ཕྱིར་རོ།། དེ་ཉིད་ནི་དེ་ལྟར་ན་ཇི་ལྟར་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་སྨོས་སོ།། འདོད་པར་ནི་འགྱུར་མོད་ཀྱིས་ཕྱི་རོལ་གྱི་དོན་གྲུབ་པ་མེད་མོད། རྣམ་པར་ཤེས་པ་ནི་རབ་ཏུ་གྲུབ་པ་ཡིན་ན་དངོས་པོ་ཐམས་ཅད་མ་གྲུབ་པ་ཡིན་ནོ།། ཞེས་བྱ་བ་དེ་ཅིའི་ཕྱིར་བརྗོད་ཅེ་ན། ཤེས་པ་ཡང་ཕྱིན་ཅི་ལོག་གི་རྣམ་པ་ལ་དམིགས་པའི་ཕྱིར་རོ་ཞེས་བྱ་བར་སྨོས་ཏེ། གང་གི་ཚེ་རྣམ་པར་ཤེས་པ་ཡུལ་དུ་གྱུར་པ་ཡང་ཤེས་པ་གཞན་གྱི་ཡུལ་དུ་བྱེད་པ་དེའི་ཚེ་དེ་ལ་ཡང་སྒྲོ་བཏགས་པའི་རྣམ་པ་ཉིད་ཀྱི་སྒོ་ནས་ཡུལ་དུ་བྱེད་པ་དེ་ལྟར་ན། ཤེས་པ་ཐམས་ཅད་ལོག་པར་འཛིན་

པའི་རང་བཞིན་ཅན་དུ་གྲུབ་པར་འགྱུར་རོ།། དེ་ཉིད་ནི་དེ་ཡུལ་དང་ཡུལ་ཅན་གྱི་
དངོས་པོ་རྣམ་པར་བཞག་པ་ཉིད་ཀྱི་གནས་སྐབས་ཡིན་ནོ་ཞེས་བྱ་བ་སྨོས་ཏེ། ཡུལ་
དང་ཡུལ་ཅན་ཉིད་དེ་ཤེས་པའི་གནས་སྐབས་ཅི་འདྲ་བ་ཞིག་ཡིན་ཞེས་བྱ་བའི་ཡུལ་
དང་ཡུལ་ཅན་གྱི་དངོས་པོ་རྣམ་པར་བཞག་པ་འདོད་ལ། ཅི་རྣམ་པར་ཤེས་པའི་
ཆོས་ཡུལ་འཛིན་པ་ཡིན་ནམ། འོན་ཏེ་ལོག་པ་འཛིན་པ་ཡིན་ཞེས་བྱ་བ་དེའི་
གནས་སྐབས་ཡིན་ནོ།། དེ་ལ་གལ་ཏེ་ལོག་པ་འཛིན་པ་འདི་ཆོས་ཡིན་ནོ་ཞེས་རྣམ་
པར་བཞག་པ་དེའི་ཚེ། ཤེས་པའི་ཤེས་པ་ཡིན་ན་ཡང་ལོག་པ་འཛིན་པའི་རང་
བཞིན་དུ་འགྱུར་བ་དེ་ལྟར་ན་གང་ལས་ཤེས་པ་གྲུབ་པ་ཡིན་ཏེ་ཡང་ཤེས་པ་ཤེས་པ་
གཞན་གྱིས་ཉམས་སུ་མྱོང་བ་ཡིན་ནོ་ཞེས་བྱ་བའི་གཞུང་དེར་རྟོག་པར་བྱའོ།། རང་
རིག་པ་ལ་ནི་སྐྱོན་འདི་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ནོ།། དེའི་རང་བཞིན་འཛིན་པའི་ཤེས་
པས་ཤེས་པ་ཉིད་ལ་དེ་ལ་དེ་ཡོད་པ་ཉིད་ཀྱིས་ཁྱབ་པ་ཡིན་ལ། འདི་ལ་དེ་ཡོད་
པ་མ་ཡིན་ན་ཞེས་བྱ་བ་ནི་ཁྱབ་པར་བྱེད་པ་དམིགས་པའོ།། རང་བཞིན་དེ་ལ་
རྣམ་པ་གཞན་དུ་འགྱུར་བ་ཅན་ནི་རང་བཞིན་དེ་ལས་རྣམ་པ་གཞན་དུ་འགྱུར་བ་....
ཅན་ནོ།། གང་ལ་བློ་བུར་བའི་རྐྱེན་གྱིས་བྱས་པ་ཡོད་པ་དེ་ནི་ཞེས་འབྲུ་མང་པོ་པའོ།
དཔེར་ན་ཐག་པར་འཛིན་པ་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་ལ། གང་ལ་བློ་བུར་བའི་
རྐྱེན་གྱིས་བྱས་པའི་འཁྲུལ་པའི་ཡུལ་སྤྲུལ་གྱི་རྣམ་པར་ཕྱུགས་པའི་རང་བཞིན་ལས་
རྣམ་པ་གཞན་དུ་འགྱུར་བ་ཡོད་པ་དེ་ནི་ཞེས་བྱ་བར་ཚིགས་རྣམ་པར་སྦྱར་རོ།།
ལོག་པ་ལ་ནི་ཞེས་བྱ་བ་ལོག་པའི་རྒྱུ་མཚན་མ་ཡིའོ།། དེ་ནི་རང་བཞིན་རྣམ་པ་གཞན་
དུ་འགྱུར་བའི་ལོག་པའི་རྒྱུ་མཚན་ནི་ཞེས་བྱ་བས་འཆད་པར་བྱེད་དོ།། རང་དང་
རིགས་མཐུན་པའི་ཉེ་བར་ལེན་པའི་ཞེས་བྱ་བ་ནི་གཞི་མཐུན་པའི་འཇུག་པའོ།།

རིགས་མཐུན་པའི་རྒྱུ་ནི་ལོག་པའི་ཤེས་པའོ།། ཤིན་དུ་བསྐྱེད་ནུས་མེད་ཡིན་
ནོ་ཞེས་བྱ་བའི་ཤིན་དུ་སྨོས་པས་ནི་འདི་སྐད་དུ། གལ་ཏེ་རྒྱུན་དུ་ཞུགས་པ་ལ་
སོགས་པ་སྐྱེ་མོད་ཀྱི་རི་མོ་ལ་གནོད་སྦྱིན་དུ་འཁྲུལ་པ་དང་འདྲ་བར་དེ་ལ་འདི་བསྟན་
པར་འགྱུར་བ་མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་སྟོན་ཏོ།། ཤིན་དུ་སྐྱེ་བ་དེ་ལ་གནོད་པ་ཅན་སྐྱེད་
ནུས་པའི་སྙིང་པོ་ཅན་དང་བྲལ་བ་ཉིད་ཀྱིས་ཁྱབ་པ་ཡིན་ལ། དེ་དང་འགལ་བ་
ཡང་གནོད་པ་ཅན་སྐྱེད་ནུས་པའི་སྙིང་པོ་ཅན་ཉིད་ཡིན་པ་དེ་ལྟར་ན། ཁྱབ་པར་
བྱེད་པའི་འགལ་བ་དམིགས་པའོ། མངོན་སུམ་དང་རྗེས་སུ་དཔག་པ་རྒྱུན་ཇེ་
ལྟ་བ་བཞིན་དུ་ཞེས་བྱ་བ་ནི། དཔེར་ན་རྒྱུན་རྣམ་པར་འཆད་པའི་དུས་ན། སྔ་མ་
ལས་ཤིན་དུ་མཚན་ཉིད་མི་འདྲ་བའི་སྐད་ཅིག་མ་གཞན་མངོན་སུམ་དུ་བྱེད་པའི་ཕྱིར།
མི་དམིགས་པ་ཞེས་བྱ་བའི་མངོན་སུམ་གྱིས་རྒྱུ་མི་རྟག་པ་ཉིད་དང་། དེའི་སྟོབས་
ཀྱིས་བདག་མེད་པ་ཉིད་རྣམ་པར་འཇོག་པར་བྱེད་དོ།། དེ་ནས་བསྒོམས་པའི་རིམ་
པ་ཡིན་པ་དེའི་ཚེ་མངོན་སུམ་ནི་བདག་མེད་པ་ཉིད་མཐོང་བའི་མཚན་ཉིད་ཅན་གྱི་...
གནོད་པ་ཅན་རྒྱུ་མཚན་ཉིད་ཡིན་ནོ།། གང་གི་ཚེ་བྱས་པ་ཉིད་ལ་སོགས་པའི་
རྟགས་ཀྱིས་བདག་མེད་པ་ལ་སོགས་པའི་རྟགས་ཀྱིས་བདག་མེད་པ་རྣམ་པར་འཇོག་
ནས། བསམས་པ་དང་བསྒོམས་པ་ལ་སོགས་པ་རིམ་བཞིན་རྫོགས་པ་དེའི་ཚེ། རྗེས་སུ་
དཔག་པ་ཡང་རྒྱུ་མཚན་ཉིད་ཡིན་ནོ།། འགལ་བ་ནི་གཅིག་ཡོད་པའི་ཕྱིར་རོ་
ཞེས་བྱ་བ་ནི་ཇི་ལྟར་ལས་ཉོན་མོངས་པ་ཉེས་པ་སྐྱེ་བ་དང་། འགལ་བ་ཡིན་པ་དེ་ལྟར་
ཉེས་པའི་བདག་ཀྱང་ལས་སྐྱེ་བ་དང་། འགལ་བ་ཡིན་ན། དེ་ལ་གལ་
ཏེ་འགལ་བར་མཚུངས་པ་ཡིན་ནོ།། ཉེས་པའི་བདག་ཉིད་ཅན་ལ་ལས་སྐྱེ་བ་དེ་
ལྟར་ལས་ཉོན་མོངས་པ་ཡང་ཅིའི་ཕྱིར་ཉེས་པ་སྐྱེ་བ་མ་ཡིན་ཞེས་བསམས་པའོ།

ཕྱག་མཐོང་མིན་ལ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་བདག་མེད་པ་ལ་བྱ་བ་དམིགས་པའི་ཤེས་རབ་བོ། །
འབད་རྩོལ་ཡང་ཉེས་པ་མཐོང་བའི་སྒོ་ནས་བྱེད་པར་འགྱུར་ཞེས་བྱ་བ་ནི་གལ་ཏེ་...
གང་ཞིག་བརྒྱག་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་རོ།། འབད་རྩོལ་བྱེད་པར་འགྱུར་བ་དེ་ལ་ཉེས་པ་
མཐོང་བ་དེའི་ཚེ་འབད་རྩོལ་བྱེད་པ་ཡིན་ཏེ། ཉེས་པ་དང་ལྡན་པ་ཉིད་དོར་བར་འོས་
པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ།། ཉེས་པ་རྣམས་ནི་ཕྱིན་ཅི་ལོག་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཞེས་བྱ་བ་
ནི་ཡོན་ཏན་དང་ལྡན་པ་མ་ཡིན་པ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་རོ།། ཅི་སྟེ་ཡང་འབད་རྩོལ་བྱེད་
པར་འགྱུར་བ་དེ་ལྟ་ན་ཡང་ཡོན་ཏན་དང་ལྡན་པ་ཉིད་ཀྱི་སྟོབས་ལས་གྱུར་པ་དེ་ལྟ་བུ་...
ཡང་ཡོན་ཏན་དང་ལྡན་པ་ཉིད་ཀྱི་སྟོབས་ལས་གྱུར་པ་ཡིན་ནོ་ཞེ་ན། བརྩོན་དང་ལྡན་
ཡང་ཞེས་བྱ་བ་སྨོས་སོ།། ལྷག་མ་ནི་སྔ་མ་དང་འདྲའོ།། ཚིགས་སུ་བཅད་
པ་འདི་ཉིད་ཀྱི་བཤད་པ་ནི་ཇི་ལྟར་ལེའུ་དང་པོར་གཞུང་མཛད་པ་རྣམ་པར་ཕྱེ་བ་དེ་...
ལྟར་རྟོགས་པར་བྱའོ་ཞེས་བྱ་བའི་དོན་ཏོ།། འདོད་ཆགས་དང་ཞེ་སྡང་དག་ཕན་
ཚུན་འགལ་བ་ཡིན་དུ་ཟིན་ཀྱང་ཞེས་བྱ་བ་ནི། ལྷན་ཅིག་མི་གནས་པའི་ཕྱིར་འདི་
ཉིད་འགལ་བ་ཡིན་པར་སེམས་སོ།། རྒྱུ་གཅིག་ཉིད་མིན་པའི་གཏན་ཚིགས་ཀྱིས་
འདོད་ཆགས་དང་། ཞེ་སྡང་དེ་དག་གི་ནང་ནས་ཇི་ལྟར་འཇིག་ཚོགས་སུ་ལྟ་བ་
ཞེས་བྱ་བའི་རྒྱུ་ར་ཡོད་ན། འདོད་ཆགས་སམ་ཞེ་སྡང་གཅིག་འབྱུང་བར་འགྱུར་
བ་དེ་ལྟར་ན། རྒྱུ་དེས་ནི་སྐྱེད་པ་ན་གདོན་མི་ཟ་བར་ཐག་ཉེ་བས་འགྱུར་བ་ཡིན་ནོ།།
དེ་ལྟར་ན་ཡོད་ན་འབྲས་བུ་དེ་སྐྱེ་བར་འགྱུར་རོ།། དེ་ཉིད་ལས་ཞེས་བྱ་བ་ནི་
འཇིག་ཚོགས་སུ་ལྟ་བ་ཞེས་བྱ་བའི་རྒྱུ་དེ་ཉིད་ལས་སོ།། གཞན་དག་ཀྱང་ཞེས་བྱ་
བ་ནི་འདོད་ཆགས་དང་ཞེ་སྡང་དག་ལས་གང་ཡང་རུང་བའོ།། གལ་ཏེ་འོ་ན་འདོད་
ཆགས་དང་ཞེ་སྡང་དག་རྒྱུ་གཅིག་པ་ཅན་ཉིད་ཡིན་ན་ཅིའི་ཕྱིར་ཅིག་ཅར་འཇུག་...

པར་མི་འགྱུར་ཞེ་ན། ཅིག་ཅར་མི་འཇུག་པ་ཡང་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་སྨོས་སོ།།
ཤིང་གི་ཁྱད་པར་གཅིག་ལས་འབྱུང་བ་ཅན་གྱི་མེ་དང་དུ་བ་ལྟ་བུའོ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་
གང་གི་ཚེ་མེའི་སྐད་ཅིག་ཕྱི་མ་དང་དུས་མཉམ་དུ་འབྱུང་བའི་ཤིང་གི་སྐད་ཅིག་མ་····
ལས་ཕྱིས་མེ་དང་དུ་བའི་སྐད་ཅིག་མ་འབྱུང་བར་འགྱུར་བ་དེའི་ཚེ།། དེ་དག་ནི་ཤིང་
གི་ཁྱད་པར་གཅིག་ལས་བྱུང་བ་ཅན་ཉིད་ཡིན་ནོ།། གནོད་པར་བྱ་བ་དང་གནོད་
པར་བྱེད་པའི་དངོས་པོ་ལ་རྒྱུ་ཐ་དད་པ་ཉིད་ཀྱིས་ཁྱབ་པ་ཡིན་ལ། དེ་དང་འགལ་
བ་ཡང་རྒྱུ་གཅིག་པ་ཅན་ཉིད་ཡིན་པ་དེ་ལྟར་ན་ཁྱབ་པར་བྱེད་པ་འགལ་བ་དམིགས་
པའོ།། བདག་དུ་ལྟ་བ་དང་བདག་དུ་ཆགས་པ་ཅེས་བྱ་བ་རྣམ་དབྱེ་བའོ།། འཇིག་
ཚོགས་ལ་ཆགས་པ་དང་ཞེས་བྱ་ན་ཅི་ཞིག་པས་ན་འཇིག་པ་སྟེ། ཉ ། པར་
འཇིག་པ་ཞེས་བྱ་བའི་དོན་ཏོ།། ཚོགས་པ་ནི་ཉེ་བར་ལེན་པའི་ཕུང་པོ་ལྔ་འདུས་
པ་སྟེ། མི་རྟག་པའི་ཕུང་པོ་ལྔ་ལ་ཆགས་པ་ཞེས་བྱ་བའི་དོན་ཏོ།། ཤིན་ཏུ་
གོམས་པའི་དབང་གིས་ཕན་ཚུན་གནོད་པ་བྱེད་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་དག་ལས་རྒྱུ་དང་།
འབྲས་བུའི་དངོས་པོ་མ་ཡིན་པས་ཁྱབ་པ་ཡིན་ལ། དེ་དང་འགལ་བ་ཡང་རྒྱུ་
དང་འབྲས་བུའི་དངོས་པོ་ཡིན་པ་དེ་ལྟ་ན། སྦྱོར་བ་གཉིས་པ་ཡང་ཁྱབ་པར་
བྱེད་པ་འགལ་བ་དམིགས་པ་ཉིད་ཡིན་ནོ།། བྱམས་པ་དང་མི་གཙང་བ་ལ་སོགས་
པ་ནི་ཞེས་བྱ་བ་ལ། མི་གཙང་བ་ནི་འདོད་ཆགས་ཀྱི་རྟེན་གྱི་དངོས་པོ་ལ་རྣམ་
པར་སྐྱུན་འབྱིན་པའི་རྣམ་པ་ཅན་གྱི་ཤེས་རབ་བོ།། སོགས་པ་སྨོས་པས་ནི་དབུགས་
འབྱུང་རྔུབ་འཛིན་པ་ལ་སོགས་པ་བཟུང་ངོ།། འོན་ཀྱང་ཇི་སྲིད་རིགས་མི་མཐུན་
པའི་སེམས་གོམས་པ་གནས་པའི་ཞེས་བྱ་བ་ནི་བྱམས་པ་ལ་སོགས་པ་རིགས་མི་····
མཐུན་པའི་སེམས་དེ་དག་ཉིད་དོ།། བད་ཀན་ཅན་གྱི་ནད་ཀྱི་རྒྱུ་ནི་བད་ཀན་ཡིན་

ལ་དེ་ལ་གནོད་པ་མེད་པ་ན་མི་དར་བ་ལ་སོགས་པའོ།། ཉོན་མོངས་པ་སྐྱེ་བའི་རྒྱུ་ཡང་དེ་ཡིན་ལ། འཇིག་ཚོགས་སུ་ལྟ་བ་ཡང་ཡིན་པ་ལ་གནོད་པར་བྱེད་པ་མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་བྱ་བར་ཚིག་རྣམ་པར་སྦྱར་རོ།། འོ་ན་གལ་ཏེ་བྱམས་པ་ལ་སོགས་པ་འདོད་ཆགས་ལ་སོགས་པའི་གཉེན་པོ་མ་ཡིན་ན། འོ་ན་ཇི་ལྟར་མདོ་ལས་དགེ་སློང་དག་འདི་ལྟ་སྟེ། རླུང་གི་ནད་ལ་མར་སྨན་ཆེན་པོ་ཡིན་པ་དེ་བཞིན་དུ་འདོད་ཆགས་ཀྱི་མི་གཙང་བ་དང་ཇི་ལྟར་མཁྲིས་པའི་མར་སྨན་ཆེན་པོ་……ཡིན་པ་དེ་བཞིན་དུ། ཞེ་སྡང་གི་བྱམས་པ་དང་ཇི་ལྟར་སྦྲང་རྩི་སྨན་ཆེན་པོ་ཡིན་པ་དེ་བཞིན་དུ། གཏི་མུག་པའི་རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་བར་འབྱུང་བ་ལ་དཔྱོད་པ་ཡིན་ནོ་ཞེས་གསུངས་ཤེ་ན། དེའི་ཕྱིར་རླུང་དང་མཁྲིས་པ་དང་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་སྨོས་ཏེ། ཆོས་ལ་དམིགས་པ་ལ་སོགས་པའི་བྱམས་པ་ལ་སོགས་པ་ལ་དགོངས་ནས་བཤད་པ་ཡིན་ནོ་ཞེས་བྱ་བར་སྦྱར་རོ།། སོགས་པའི་སྒྲས་ནི་དམིགས་པ་མེད་པའི་བྱམས་པ་ལ་སོགས་པ་བཟུང་ངོ་།། དེ་དག་ནི་བདག་མེད་པའི་རྣམ་པར་འཇུག་པ་ཉིད་ཡིན་པའི་ཕྱིར།། གཅིག་ཏུ་གཉེན་པོ་ འི་ཕྱོགས་ཡིན་ནོ།། དེ་བཞིན་དུ་གཞན་དག་ལ་ཡང་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་ལ་གང་གི་ཕ་མ་དང་སྲིང་མོ་ལ་སོགས་པའི་འདུ་ཤེས་འདོད་ཆགས་ལ་སོགས་པའི་གཉེན་པོ་ཉིད་དུ་བརྗོད་པ་ཡིན་ནོ།། དེ་ལ་ཡང་དུས་དེ་སྲིད་དུ་གནོད་པ་ཡིན་པར་རྟོགས་པར་བྱའོ་ཞེས་བྱ་བའི་དོན་ཏོ།། མི་གསལ་བའི་ངོ་བོ་ཞེས་བྱ་བའི་རྟོགས་པ་མེད་པའི་ངོ་བོའོ།། རང་གི་སྐྱེ་བ་ནི་བྱེ་བྲག་ཏུ་སྨྲ་བ་ལ་སོགས་པའོ།། ཕྱིན་ཅི་ལོག་པར་རྟོགས་པའི་ངོ་བོ་ཅན་ཉིད་ཡིན་པར་ཁས་བླངས་པར་བྱའོ་ ཞེས་བྱ་བ་ནི་མཚན་ཉིད་གཞན་མི་རིགས་པ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་རོ།། དེ་གཏི་མུག་ཅེས་མ་བཤད་པ་ནི་ལོག་པའི་ཤེས་པའི་ཕྱིར་

པར་གདི་སྨུག་གི་ཕྱོགས་གཅིག་ཏུ་བསྒྱུར་བ་སྟེ། གདི་སྨུག་ཅེས་བྱ་བའི་སྒྲིའི་སྐྲས་ཆོས་མངོན་པ་ལས་མ་བཤད་པ་ཡིན་ནོ།། ཀུང་འཛིག་ཚོགས་སུ་ལྟ་བ་ཞེས་བྱ་བ་ཡིན་ཏེ། སྒྲིའི་སྐྲས་བསྟན་པ་ན་ཉོན་མོངས་པ་ནི་རྒྱུའི་གཙོ་བོར་བསྟན་པར་མི་འགྱུར་རོ།། དེ་ཡང་རེ་ཞིག་ཅེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པས་ཕྱིར་ཅི་ལོག་ཏུ་རྟོགས་པའི་ངོ་བོ་ཉིད་མ་རིག་པ་ཡི་ནོ་ཞེས་དེ་བསྟན་པའི་ཕྱིར་སྐབས་འབྱེད་པ་ཡིན་ནོ། ། གཟུགས་ལ་སོགས་པ་ཡང་དེ་ལྟ་བུར་ཐལ་བའི་ཕྱིར་རོ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་རིགས་པ་ལས་གཞན་ཉིད་ཡིན་པས་ན་མ་རིག་པར་ཐལ་བའི་ཕྱིར་རོ།། དངོས་པོ་འི་མཚན་ཉིད་ཀྱི་སྐབས་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་མ་རིག་པ་ཞེས་བྱ་བའི་དངོས་པོ་འི་མཚན་ཉིད་ཀྱིའོ།། ད་ལྟར་ན་རྣམ་པ་གང་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་ལ། འདི་ལྟར་རིག་པའི་གཉེན་པོ་འི་ཕྱོགས་ཉིད་དུ་གྲུབ་པར་འགྱུར་རོ།། དེ་ལྟར་ནི་འགྱུར་མོད་ཀྱི་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་ནི་གཞན་གྱི་ཡིན་ནོ།། ཡང་དག་པའི་དོན་མཐོང་བས་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་ནི་ལན་ཡིན་ནོ།། ཅི་སྟེ་འདོད་མོད་ཀྱི་ཡང་དག་པར་རྟོགས་པ་མེད་པ་ཙམ་ནི་དབེན་པ་མ་ཡིན་ནོ། འོ་ན་ཅི་ཡིན་ཞེ་ན། རིགས་པའི་མཚན་ཉིད་དུ་བརྗོད་པར་འདོད་པའི་ངོ་བོ་ལས་གཞན་ཡིན་ནོ་ཞེ་ན། དེའི་ཕྱིར་མ་ཡིན་པས་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་སྨོས་ཏེ། མ་ཡིན་པ་ནི་མ་ཡིན་པར་དགག་པས་སོ།། འོན་ཀྱང་དེ་ནི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་མཐོང་བ་ཞེས་བྱ་བའི་བཟླས་བྱ་དང་འགལ་བར་བརྗོད་པ་ཡིན། དེ་ཡང་མ་རིག་པའི་མཚན་ཉིད་ཅི་འདྲ་བ་ཞིག་ཡིན་ཞེས་དེ་ངེས་པ་མེད་པ་ཉིད་ཡིན་ནོ།། དེ་ནི་དེའི་མཚན་ཉིད་ཀྱང་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་སྨོས་སོ།། རིག་པས་གཟུང་བར་བྱ་བའི་རྣམ་པ་ནི་བདག་མེད་པ་དང་སྡུག་བསྔལ་ལ་སོགས་པའོ།། དེ་ལས་ཕྱིན་ཅི་ལོག་ལ་སོགས་པའོ།། དེ་རྟོགས་

པ་ན་རེ་འཇོན་པའོ།། མ་རིག་པ་གང་ལ་དེ་ཉིད་ཀྱི་ངོ་བོ་ཡོད་པ་ཞེས་ཚིག་
རྣམ་པར་སྦྱར་རོ།། གང་གིས་རྟོགས་པ་དང་འགལ་བ་ནི་གང་དང་རྟོགས་པ་
འགལ་བའོ།། གང་ལ་དེའི་རང་བཞིན་ཡོད་པ་དེ་ལ་དེ་སྐད་ཅེས་བྱའོ།། དཔེར་ན་
བདེ་བའི་འདུ་ཤེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་ལ་སྡུག་བསྔལ་གྱི་འདུ་ཤེས་དང་འགལ་བ་ཉིད་
ཀྱི་ཕྱིར་བདེ་བའི་འདུ་ཤེས་ཀྱིས་གཟུང་བའི་རྣམ་པ་ལས་ཕྱིན་ཅི་ལོག་ཏུ་རྟོགས་པའི་
ངོ་བོ་ཡིན་པ་ལྟ་བུའོ།། རྟེན་དང་དམིགས་པ་དང་དུས་དང་། རྫས་མཚུངས་པ་
དག་གིས་མཚུངས་པར་ལྡན་པའི་ཕྱིར་ཞེས་བྱ་བ་ནི་ཆོས་མངོན་པ་ལས་སེམས་ལས་
བྱུང་བ་མཚུངས་པར་ལྡན་པ་ཡིན་པར་བཞེད་དོ།། དེ་ལ་གལ་ཏེ་མ་རིག་པ་རྟོགས་
པ་མེད་པའི་ངོ་བོ་ཉིད་པ་དེའི་ཚེ་དམིགས་པ་དང་རྣམ་པར་མཚུངས་པར་མི་འགྱུར་
རོ། །དེ་ལ་རྟེན་དང་དམིགས་པ་མཚུངས་པ་ནི་མིག་ལ་སོགས་པའི་རྣམ་
པར་ཤེས་པ་དང་། རྟེན་དང་དམིགས་པ་མཚུངས་པའི་ཕྱིར་རོ།། རྣམ་པ་
མཚུངས་པ་ནི་སེམས་དང་མཚུངས་པ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་ར།། དུས་མཚུངས་པ་ནི་
དུས་མཉམ་དུ་འབྱུང་བ་ཅན་ཉིད་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ།། ཇི་ལྟར་སྐད་ཅིག་མ་གཅིག་
ལ་སེམས་རྫས་གཅིག་ཡིན་པ་དེ་ལྟར་སེམས་ལས་བྱུང་བ་ཡང་རྫས་རེ་རེའི་བདག་
ཉིད་ཅན་ཡིན་པ་དེ་ལྟར་ན་རྫས་མཚུངས་པ་ཉིད་ཡིན་ནོ།། དེ་བས་ན་སེམས་ལས་
བྱུང་བ་ཉིད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། མ་རིག་པ་ནི་རྟོགས་པ་མེད་པའི་ངོ་བོ་ཉིད་མ་
ཡིན་གྱི་འོན་ཀྱང་རྟོགས་པའི་ངོ་བོ་ཡིན་ནོ།། དེ་ལ་རྣམ་པར་རྟོགས་པ་གཉིས་
ནི་རྟོགས་པའི་ངོ་བོ་ཡིན་དུ་ཟིན་ཀྱང་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་སྨོས་སོ།། འདོད་
པ་ན་སྤྱོད་པའི་དགེ་བའི་ལས་ནི་བསོད་ནམས་སོ།། བཟློག་པའི་བསོད་ནམས་
མ་ཡིན་པའོ།། གཟུགས་དང་གཟུགས་མེད་པ་ན་སྤྱོད་པའི་ལས་ནི་མི་གཡོ་

བའོ།། འདུ་བྱེད་དེ་དག་གིས་ཞེས་བྱ་བ་ནི་བསོད་ནམས་དག་གིས་སོ།། ཡོངས་
སུ་བསྔོས་པའི་སེམས་ཀྱི་ས་བོན་ལ་ཧྲེན་ནས། ཤེས་པའི་ནུས་པ་བྱེད་པའི་ཕྱིར་
རོ། །ས་བོན་དེ་ཡང་ཟག་བ་དང་བཅས་པ་ཡིན་ནོ། དེ་ལ་དམིགས་པའི་
ཉོན་མོངས་པ་རྣམས་དེར་རྒྱས་པར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་རོ།། སྲིད་པ་ལ་སོགས་
པའི་གྲོགས་ཅན་ནི་འབྲས་བུ་འབྱིན་པའི་ཕྱིར་ཉེ་བར་ལེན་པ་དང་བཅས་པའོ།། སྐྱེ་
བ་དང་ཀ་ཤི་དང་ལྡན་པའི་འདུ་བྱེད་ཀྱི་རྒྱུན་ནི་སྐྱེ་བ་དང་ཀ་ཤིའི་རང་བཞིན་སྲིད་....
པའོ།། དེ་མངོན་པར་འགྲུབ་ཅིང་། དེ་འབྱུང་བ་ནི་དེ་ཉེ་བར་ལེན་པའི་ནུས་
པ་ལས་བྱུང་བ་ཡིན་ཏེ་དེ་ལས་བྱུང་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ།། དེར་ཉེ་བར་འགྲོ་བ་ནི་
ལྡན་པའོ།། གཞུང་འདིས་ཇི་ལྟར་ན་བདག་ཏུ་ལྟ་བ་མ་རིག་པ་ཉིད་ཡིན་པར་བསྟན་
པ་ཡིན་ཞེ་ན། འདི་ཉིད་པ་ཡང་མ་རིག་པའི་ཡན་ལག་ཅེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་
པས་སོ་ སློབ་པ་ལ་འདི་ཉིད་ལ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་མ་རིག་པའི་ཡན་ལག་རྣམ་པར་འབྱེད་
པའི་གཞུང་ལའོ།། བདག་ཏུ་ལྟ་བ་བསྟན་པ་ཡིན་ནོ།། ཞེས་བྱ་བ་ནི་ཇི་སྙེད་
པ་དེ་དག་ཐམས་ཅད་ནི་བདག་ཏུ་མངོན་པར་ཞེན་པ་ལས་ཞེས་བྱ་བ་གསུངས་པའི་...
ཕྱིར་རོ།། འདིར་ཡང་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པས་གཞན་གྱི་རྒོལ་བ་བསུ་བ་
ཡིན་ནོ།། འདིར་ཡང་ཞེས་བྱ་བ་ནི་ཤེས་པར་བྱེད་པ་ཉིད་དུ་ཉེ་བར་དགོད་པའི་
འདིར་ཡང་ངོ་།། མ་རིག་པ་དང་མཚུངས་པར་ལྡན་པ་ཡིན་ནོ་ཞེས་བྱ་བ་ལ།
མ་རིག་པ་དང་ཉོན་མོངས་པ་ཐམས་ཅད་མཚུངས་པར་ལྡན་པའི་ཕྱིར་རོ།། དེ་བས་
ན་བདག་ཏུ་མངོན་པར་ཞེན་པ་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པས་གསུངས་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་
ནི་རང་གི་ངོ་བོ་བཤད་པ་མ་ཡིན་གྱི་འོན་ཀྱང་དེའི་སྒོ་ནས་ཏེ། མ་རིག་པ་
དང་མཚུངས་པར་ལྡན་པའི་ལྟ་བའི་སྒོ་ནས། དེ་ལས་ཐ་དད་པ་གཞན་ཁོ་ནས་

མ་རིག་པ་བསྟན་པ་ཡིན་ནོ་ ཞེས་ངོག་པར་མི་བྱའོ།། གལ་ཏེ་ཅིའི་ཕྱིར་ཞེ་ན།
མ་རིག་པའི་རང་གི་ངོ་བོ་བརྗོད་པར་བྱ་བ་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་སྨོས་སོ། །
དེ་སྐད་དུ་བརྗོད་པ་ལ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་ལྟ་བའི་སྒོ་ནས་འདིར་མ་རིག་པ་བསྟན་པ་ཡིན་...
གྱི། འཇིག་ཚོགས་སུ་ལྟ་བ་ཉིད་མ་རིག་པ་མ་ཡིན་ནོ་ ཞེས་དེ་སྐད་དུ་བརྗོད་པ་
ལ་ངེས་པ་བསྐྱེད་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་དེ་རིགས་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ་ ཞེས་བྱ་བའི་དོན་ཏོ།།
གལ་ཏེ་འཇིག་ཚོགས་སུ་ལྟ་བའི་རང་བཞིན་ཉིད་ལ་འདིར་མ་རིག་པ་ཉིད་བསྟན་......
པ་ཡིན་ནོ་ ཞེས་བྱ་བ་འདི་ལ་ངེས་པར་བྱེད་པ་ཅི་ཞིག་ཡོད་ཅེ་ན། ཇི་སྐད་དུ་བཤད་
པའི་དོན་རྟོགས་པ་ཡང་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་སྨོས་སོ།། འདི་ལྟ་སྟེ་ཞེས་བྱ་
བ་ལ་སོགས་པས་རེ་ཞིག་འགོག་པ་སྟོན་པར་བྱེད་དོ།། མཚུངས་པར་ལྡན་པའི་
དོན་འཐད་པ་མ་ཡིན་ནོ་ ཞེས་བྱ་བ་ནི་གཞན་དང་། གཞན་ལྡན་པ་ཡིན་ལ། དེ་
ཡང་ལྟ་བ་དང་མ་རིག་པ་གཅིག་གི་བདག་ཉིད་དུ་རིགས་པ་མ་ཡིན་ཏེ་དེ་ཉིད་ནི་...
བདག་ཉིད་བདག་དང་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་སྨོས་སོ།། ཕྱིར་བཏང་བའི་མཚན་
ཉིད་མ་ཡིན་གྱི་ཞེས་བྱ་བ་ནི་སེམས་གཅིག་ལ་སེམས་ལས་བྱུང་བ་གཉིས་མཚུངས་...
པར་ལྡན་པ་ཞེས་བྱའོ། ། ཕྱོགས་དང་ཕྱོགས་ཅན་གྱི་དངོས་པོ་ ཞེས་བྱ་བ་ལ་
འདི་ལ་ཕྱོགས་ཡོད་པས་ན་ཕྱོགས་ཅན་ནི་ཚོགས་པ་སྟེ། ཡན་ལག་དང་ཚོགས་
པའི་དངོས་པོ་ ཞེས་བྱ་བའི་དོན་ཏོ།། དེ་ལ་ཕྱིར་ལོག་པར་འཛུག་པ་ཙམ་ཉིད་
ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཉོན་མོངས་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་བདག་ཉིད་ཅན་གྱི་མ་རིག་པ་ནི་ཚོགས་......
པའོ།། འདིའི་ཕྱོགས་གཅིག་ནི་འཇིག་ཚོགས་སུ་ལྟ་བ་ལ་སོགས་པའོ། དེས་
ན་དག་གི་དོན་འཇིག་ཚོགས་སུ་ལྟ་བ་དང་མཚུངས་པར་ལྡན་པའི་མ་རིག་པ་འཇིག་...
ཚོགས་སུ་ལྟ་བ་ཞེས་བྱ་བ་ཕྱོགས་གཅིག་པ་ནི་ཕྱོགས་གཅིག་པ་དང་ལྡན་པར་འགྱུར་...

བ་ཡིན་པ་དེ་བས་ན། ཕྱོགས་གཅིག་པ་ཅན་གྱི་མ་རིག་པ་དེའི་འཇིག་ཚོགས་
སུ་ལྟ་བ་ནི་ཕྱོགས་གཅིག་པ་ཡིན་ནོ་ཞེས་བྱ་བ་འདི་ཡིན་ནོ།། གཞན་ལ་ཡང་དེ་
ལྟ་བུར་གྱུར་པའི་མཚུངས་པར་ལྡན་པའི་དོན་མཐོང་ངོ་ཞེས་བསྟན་པའི་ཕྱིར། དཔེར་
ན་པ་ལ་ཤ་ལ་སོགས་པ་དང་ལྡན་པའི་ནགས་ཞེས་བྱ་བ་སྨོས་ཏེ། པ་ལ་ཤ་ལ་
སོགས་པའི་ཚོགས་ཞེས་བྱ་བའི་དོན་ཏོ།། སྒྲོ་བ་འདི་ལ་ལྡན་པ་ཡིན་གྱི་མི་
ལྡན་པ་ནི་མ་ཡིན་པ་མ་ཡིན་ནམ། སྐབས་འདི་ནི་མཚུངས་པར་ལྡན་པའི་དོན་
ཡིན་ནོ་ཞེ་ན། དེའི་ཕྱིར་དེ་ལ་འདིར་ལྡན་པ་ཉིད་ལ་མཚུངས་པར་ལྡན་པ་ཞེས་
བྱའོ་ཞེས་བྱ་བ་སྨོས་ཏེ། ཁམས་ཉིད་ལ་ཉེ་བར་སྦྱར་བའི་དོན་དང་དུ་བསྡུས་
པ་ཡིན་ཏེ། འོན་ཀྱང་ཉེ་བར་སྦྱར་བ་ནི་གསལ་བར་བྱེད་པ་ཡིན་ནོ་ཞེས་བྱ་
བར་དགོངས་སོ།། ཕྱོགས་གཅིག་པའི་ངོ་བོ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་མ་རིག་པའི་ཕྱོགས་
གཅིག་པའི་རང་བཞིན་ཞེས་བྱ་བའི་དོན་ཏོ།། གལ་ཏེ་མ་རིག་པ་དང་ལྡན་པའི་
མཚན་ཉིད་ཐ་དད་པ་མེད་ན། འོ་ན་ཅིའི་ཕྱིར་དེ་ལྟར་འདད་རྒྱལ་གྱི་བཤད་པ་
སྟོན་པར་བྱེད་ཅེ་ན། དེའི་ཕྱིར་དེ་ལྟར་བསྟན་པའི་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་
སྨོས་སོ།། དེའི་རང་བཞིན་ཞེས་བྱ་བ་ལ་འདིར་དེའི་སྒྲས་ནི་བདག་ཏུ་ལྟ་བ་དང་
སྦྱར་རོ།། རང་བཞིན་ནི་ངོ་བོ་ཉིད་དམ་རྒྱུ་ཡིན་ནོ།། དེ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་བདག་ཏུ་
ལྟ་བའི་རང་བཞིན་གྱི་ཁྱད་པར་ཅན་དང་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་སྨོས་པ་ལ། བདག་ཏུ་
ལྟ་བའི་རང་བཞིན་གྱི་ཁྱད་པར་ཅན་ནི་ལྟ་བ་པོ་དང་ཟ་བ་པོ་དང་བདག་ཉིད་དུ་སྨྲ་བ་
ཡིན་ཏེ། འདི་དག་ནི་བདག་ཏུ་སྨྲ་བའི་རྣམ་པ་ཉིད་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ།། འདོད་
ཆགས་ལ་སོགས་པ་ནི་དེ་ལས་བྱུང་བ་དག་ཡིན་ནོ།། ཡང་ན་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་
པ་ནི་སྦྱོར་བ་གཉིས་པ་ཡིན་ཏེ། ཐ་མ་ལ་ནི་བདག་མེད་པ་མཐོང་བ་ཉིད་ཆོས་

ཅན་ཡིན་ལ་དེ་ལྟར་ན་འདོད་ཆགས་ལ་སོགས་པ་དེའི་རང་བཞིན་ཡིན་ནོ་ ཞེས་བྱ་བ་
ནི་ཁྱད་པར་ཡིན་ནོ།། སྔར་བཤད་པའི་གྲུང་བའི་རང་བཞིན་གྱི་ཆོས་ཉིད་ཅེས་
བྱ་བ་ནི་བ་མོ་ལ་སོགས་པའི་རིག་པའི་ཁྱད་པར་སྦྲུ་ལོང་ཞེས་བྱེད་པ་ལ་སོགས་པ་
འཇིག་ཚོགས་སྒྱུ་ལྟ་བའི་རང་བཞིན་ཉིད་དུ་མ་གྲུབ་པ་དེ་ནས་ན་གཏན་ཚིགས་མ་གྲུབ་
པ་ཡང་མ་ཡིན་དེ་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་སྨོས་སོ།། གནས་སྐབས་དེའི་ཟད་པ་
ལ་། ཆོས་མ་ཡིན་པ་ཉིད་ཀྱིས་ཁྱབ་པ་ཡིན་ལ། དེ་དང་འགལ་བ་ཡང་
དེའི་ཆོས་ཡིན་པ་དེ་ལྟར་ན་ཁྱབ་པར་བྱེད་པ་འགལ་བ་དམིགས་པའོ།། གང་ལ་
རྒྱུན་འདི་ཡོད་པ་དེ་ནི་རྒྱུན་འདི་པའོ། དེའི་དངོས་པོ་ནི་རྒྱུན་འདི་བ་ཙམ་ཉིད་
དེ་དངོས་པོ་འི་རྒྱུན་གྱི་མཐུས་རྒྱུ་དང་འབྲས་བུའི་འབྲེལ་པ་བརྗོད་པ་ཡིན་ནོ། དེ་
ཕན་པ་དང་གནས་པ་དང་། བསྒྱུ་བ་དག་ལ་འབྲེལ་བ་སྟོན་པ་ཡིན་ནོ་ ཞེས་བརྗོད་
པའི་ཕྱིར་རོ།། རྒྱུ་དང་འབྲས་བུའི་དངོས་པ་ཙམ་ཞེས་བྱ་བའི་དོན་ཏོ།། དེ་
བས་ན་རྒྱུན་མ་ཚང་བའི་ཕྱིར་ཞེས་བྱ་བ་ནི་བདག་མེད་པ་ཉིད་མཐོང་བ་གོམས་པས་
བདག་ཏུ་ལྟ་བའི་མཚན་ཉིད་མ་ཚང་བའི་ཕྱིར་རོ།། དེ་ལ་རག་ལས་པ་ཅན་གྱི་
སྐྱེ་བ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་ཇི་སྐད་དུ་བཤད་པའི་རྒྱུན་ལ་རག་ལས་པ་ཅན་གྱི་སྐྱེ་བའོ།། འདི་
ལ་ཡང་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་འདོད་ཆགས་ལ་སོགས་པ་ནི་སྲོག་ཆགས་ཀྱི་ཆོས་
ཡིན་ནོ་ ཞེས་བྱ་བ་འདི་ལའོ།། རང་བཞིན་ནས་ཞེས་བྱ་བ་ནི་གང་གི་ཚེ་ཆོས་
ཀྱི་སྒྲ་རང་བཞིན་དུ་བརྗོད་པ་ནའོ།། དེ་ལས་བྱུང་བ་ལ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་གང་གི་ཚེ་
ཆོས་ཀྱི་སྒྲ་འབྲས་བུ་བརྗོད་པ་ནའོ།། རང་བཞིན་གྱི་འོད་གསལ་བ་ཉིད་ཀྱིས་ཞེས་
བྱ་བ་ནི་སྲོག་ཆགས་ཀྱི་རང་བཞིན་ཉིད་དུ་ཡང་འདོད་པས་འདོད་ཆགས་ལ་སོགས་
པའི་སེམས་ཀྱི་རང་བཞིན་ཉིད་དུ་ཡང་ཁས་བླང་བར་བྱ་བ་ནི། ལུས་དང་དབང་

པོ་ལ་སོགས་པའི་རང་བཞིན་མ་ཡིན་ཞིང་སེམས་ཀྱི་རང་བཞིན་འདོད་ཆགས་ལ་…
སོགས་པ་མ་ཡིན་ནོ། རང་བཞིན་གྱི་འོད་གསལ་བ་ཉིད་དུ་བསྟན་ཟིན་ཏོ།། དེའི་
རང་བཞིན་ཉིད་ལ་རེས་འགའ་འབྱུང་བ་མ་ཡིན་པ་ཉིད་ཀྱིས་ཁྱབ་པ་ཡིན་ལ་དེ་དང་…
འགལ་བ་ཡང་རེས་འགའ་འབྱུང་བ་ཅན་ཉིད་ཡིན་པ་དེ་ལྟར་ན། ཁྱབ་པར་བྱེད་
པ་འགལ་བ་དམིགས་པའོ།། ངེས་པར་གཉེན་མི་ཟ་བར་མངོན་དུ་གྱུར་པ་གང་
ལ་ཡོད་པ་དེ་ནི་ངེས་པར་མངོན་དུ་གྱུར་པའི་ཆོས་ཅན་ནོ།། མངོན་དུ་འགྱུར་བ་
མེད་པ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་མེ་ཐག་ཉེ་བ་ཉིད་ཀྱིས་ཞེས་བྱ་བའི་དོན་ཏོ།། དེ་མེད་པར་ན་
ཡང་ཞེས་བྱ་བ་ནི་མེ་མེད་པ་ན་ཡང་ངོ་།། གང་ཞིག་གང་གི་རང་བཞིན་ཡིན་
པ་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པའི་སྦྱོར་བ་ལ། གང་ཞིག་གང་གི་རང་བཞིན་ཡིན་པ་
དེའི་དོན་གྱིས་འགལ་ཟླ་དེ་དང་ལྷན་ཅིག་འགལ་བར་འགྱུར་ཏེ་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་
པས་གང་སྔར་བཤད་པ་ལ་གྲུབ་པར་སྟོན་པར་བྱེད་དོ།། འདོད་ཆགས་ལ་སོགས་
པ་དག་བདག་ཏུ་ལྟ་བའི་རང་བཞིན་ཉིད་དུ་གཞུང་འདིས་རབ་ཏུ་བསྒྲུབས་པའི་ཕྱིར་…
རོ། །ཆགས་པས་ཁས་ལེན་པ་ལ་རང་གི་ཡུལ་གྱི་རྟོན་མཐོང་བ་སྟོན་དུ་སོང་
བའི་སྐྱོན་འབྱིན་པས་ཁྱབ་པ་ཡིན་ལ། དེ་འདི་ལ་མེད་པ་དེ་ལྟར་ན་ཁྱབ་པར་བྱེད་
པ་མི་དམིགས་པའོ།། སྐྱོན་དང་ལྡན་པ་ཉིད་དུ་མ་མཐོང་བའི་ཡུལ་དེར་ཆགས་
པས་བྱེད་པས་ན་དེར་འདོད་ཆགས་སོ། ངག་ཉིད་མི་འཐད་པའི་ཕྱིར་ཞེས་
བྱ་བ་ནི་བདག་མེད་པ་ཉིད་མཐོང་བ་ནི་ཆགས་རྟེན་ཉིད་དུ་མི་འཐད་པའི་ཕྱིར་རོ། །
དེ་མེད་པར་ཡང་བདག་ཏུ་ཆགས་པའི་ཡུལ་ལ་སྐྱོན་མཐོང་བ་ཅེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །
སྐྱོན་རྣམས་ཡོད་པ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་སྐྱེ་བ་དང་། རྒ་བ་དང་། ན་བ་ལ་སོགས་
པའོ།། ཡོན་ཏན་འཛིན་པར་བྱེད་ཅེས་བྱ་བ་ནི་གལ་ཏེ་ཡོན་ཏན་གྱི་ངོ་བོར་དངོས་

པོ་དེ་ཡོངས་སུ་གཅོད་པ་དེ་ལྟར་ན། སྐྱོན་རྣམས་སེལ་བར་བྱེད་པར་འགྱུར་བ་
མ་ཡིན་ནོ།། བདག་གི་སྐྱོན་ཉེ་བར་མཐོང་བ་ལ་བདག་གི་བདེ་བ་ལ་ཡོངས་སུ་
སྲེད་པ་དང་ལྡན་པ་མེད་པས་ཁྲུབ་པ་ཡིན་ལ། དེ་དང་འགལ་བ་ཡང་བདག་གི་
བདེ་བ་ལ་ཡོངས་སུ་སྲེད་པ་ཉིད་ཡིན་པ་དེ་ལྟར་ན། ཁྲུབ་པར་བྱེད་པ་འགལ་
བ་དམིགས་པའོ།། སྒྲུབ་པར་བྱ་བ་གཉིས་པ་ལ་བལྟོས་ནས། རང་བཞིན་
གྱི་གཏན་ཚིགས་ཡིན་ནོ་ ཞེས་བྱ་བ་ནི་ཡོན་ཏན་དུ་ལྟ་བ་ནི་བདག་གི་བདེ་ལ་ཡོངས་
སུ་སྲེད་པ་དང་ལྡན་པ་ཉིད་ཙམ་དང་རྗེས་སུ་འབྲེལ་བའི་ཕྱིར་རོ།། སྐྱེས་བུ་བདག་
ཏུ་མཐོང་བས་ནི་བདག་ཏུ་ཆགས་པ་ལ་སོགས་པའི་སྲེད་པས་ཞེས་བྱ་བ་ནི་བདག་ཏུ་
ཆགས་པའི་དབང་གིས་བདག་ཉིད་ལ་བདག་གིར་བྱས་པ་དེ་ལྟར་བདག་ཏུ་ཆགས་པ་
ལ་སོགས་པས་བདེ་བའི་ཚོར་བ་དེ་ལ་སྲེད་པ་ནི་བདག་ཏུ་ཆགས་པ་ལ་སོགས་པའི་
སྲེད་པ་སྟེ། བདག་ཏུ་ཆགས་པས་སྲེད་པའི་ཞེས་བྱ་བའི་དོན་ཏོ།། དེ་སྐད་
དུ་རྩ་བའི་ཚིགས་སུ་བཅད་པ་ལས་ཀྱང་ཆགས་པས་བདེ་ལ་སྲེད་འགྱུར་ཞིང་། སྲེད་
པས་སྐྱོན་རྣམས་སེལ་བར་བྱེད་ཅེས་བཤད་པ་ཡིན་ནོ།། དོན་དེ་ཉིད་ཀྱིས་འདི་ནི་
མཇུག་སྡུད་པ་ཡིན་ནོ།། གཞན་དག་ནི་བདག་ཏུ་ཆགས་པ་ལ་སོགས་པ་དག་ལ་
སྲེད་པ་ཞེས་འཆད་པར་བྱེད་དོ།། སོགས་པའི་སྒྲས་ནི་བདེ་བའི་ཚོར་བ་ལ་སོགས་
པ་གཟུང་ངོ།། བདག་གིར་ཡོངས་སུ་འཛིན་པ་ལ་སོགས་པ་རྩོམ་པ་ལ་སོགས་
པའི་མཚན་ཉིད་ཅན་གྱི་འཁོར་བ་ཞེས་བྱ་བ་ལ་བདག་གི་ཉིད་དུ་གཟུང་བའི་སྲིད་པའི་
ལོངས་སྤྱོད་ཀྱི་མཚན་ཉིད་ཅན་གྱི་དངོས་པོ་ལ་མངོན་པར་ཆགས་པ་སྔོན་དུ་སོང་བ་
ཅན་གྱི་འཛིན་པ་ནི་ཡོངས་སུ་འཛིན་པའོ།། རྩོམ་པ་ནི་མངོན་པར་བསྒྲུབ་པའོ།།
སོགས་པའི་སྒྲས་ནི་མངོན་པར་གྲུབ་པ་གནས་པ་ཞེས་བྱ་བ་དེ་ལྟ་བུ་ལ་སོགས་པ་

གཟུང་ངོ་།། དེ་ལྟར་མི་འཛིན་པ་གང་ཡིན་པ་དང་། བདག་ཅེས་དེ་ལྟར་མི་
འཛིན་པའོ།། འདི་དག་དང་ནི་ཞེས་བྱ་བ་ཡོངས་སུ་འཛིན་པ་དང་སྤང་བ་དག་ལ་
ཞེས་བྱ་བ་བཏུན་པའི་ཚིགས་གཉིས་པའོ།། དེ་ཉིད་ནི་འདོད་ཆགས་དང་ཞེ་སྡང་དག་
ཡིན་ཏེ་ཞེས་བྱ་བས་རྣམ་པར་ཕྱེ་ནས་གསལ་བར་བྱེད་དོ།། བདག་ཏུ་ལྟ་བ་
ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་དེ་དག་ཐམས་ཅད་ཡོད་པ་མ་ཡིན་པ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་བདག་ཏུ་ཆགས་པ་
མེད་པ་དང་། བདེ་བ་དང་སྲིད་པ་དང་། ཡོན་ཏན་དུ་ལྟ་བ་ལ་སོགས་པ་དེ་མ་
ཐག་ཏུ་འདས་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་ཐམས་ཅད་ཡོད་པ་མ་ཡིན་པའོ།། བདག་ཏུ་
ཆགས་པ་དང་ལྡན་པ་བདག་གི་དང་འབྲེལ་བ་ཙམ་གྱིས་བྱས་པའི་ཆགས་པ་ཡོད་པ་
ཡིན་ནོ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་བདག་གི་ཆགས་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་བདག་ཏུ་ཆགས་པ་དང་....
ལྡན་པ་དང་འབྲེལ་བ་ཙམ་གྱི་བྱས་པ་ཡིན་གྱི། རྒྱུ་ལྷག་པ་ལ་བལྟོས་པ་ནི་མ་
ཡིན་ནོ།། འབྲེལ་བ་དེ་ཡང་དུས་ཐམས་ཅད་ཁྱད་པར་མེད་པ་ཡིན་ནོ་ཞེས་
བྱ་བར་དགོངས་སོ།། དེ་ཉིད་ནི་སྦྱོར་བའི་སྒོ་ནས་འཆད་པར་བྱེད་དོ།། འདོད་
ཆགས་དང་བྲལ་བ་ནི་རྒྱབ་ཀྱི་ཕྱོགས་པའི་སྒོ་ནས་སོ།། ཞེན་པ་མེད་པ་ནི་
བཏང་སྙོམས་ཀྱི་སྒོ་ནས་ཡིན་ཏེ། འདི་གཉིས་ཀྱི་ཁྱད་པར་ནི་དེ་ཡིན་ནོ།། དེ་
ལ་འདོད་ཆགས་དང་བྲལ་བ་དང་དང་། ཞེན་པ་མེད་པ་ཉིད་ལ་འཆི་བ་མེད་པ་
ཉིད་ལ་སོགས་པ་འདོད་པ་དང་བྲལ་བ་ཉིད་ཀྱིས་ཁྱབ་པ་ཡིན་ལ། དེ་དང་འགལ་
བ་ནི་དེ་ལ་འཆི་བ་མེད་པ་ཉིད་ལ་སོགས་པ་ཡིན་པ་དེ་ལྟར་ན་ཁྱབ་པར་བྱེད་པ་....
འགལ་བ་དམིགས་པའོ།། དེ་ཡོད་པ་ཙམ་དུ་ལྟ་བའི་ངང་ཚུལ་ཅན་ཉིད་ཡིན་པའི་
ཕྱིར་རོ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་བདག་ཏུ་ཆགས་པ་ནི་བདག་ཡོད་པ་ཉིད་དུ་ལྟ་བ་ཙམ་ལས....
སྐྱེས་པ་ཅན་ཉིད་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ་ཞེས་བྱ་བའི་དོན་ཏོ།། ཡུལ་ཀྱིས་ཡུལ་

ཅན་བསྟན་པ་ཡིན་ཏེ་ཡོན་ཏན་དང་སྐྱོན་གྱི་སྒྲ་དག་གིས་ཡོན་ཏན་དང་སྐྱོན་དུ་ལྟ་བ་
པ་བཤད་པ་ཡིན་ནོ།། འདོད་སྤྱང་ལ་སོགས་པ་གང་ལ་དེ་དང་རྗེས་སུ་འབྲེལ་ཅིང་
དེ་ལ་རག་ལུས་པའི་ངང་ཚུལ་ཅན་དེ་ལ་དེ་སྐད་ཅེས་བྱའོ།། དེ་ཉིད་ནི་འདོད་པ་
ནི་ཡུལ་ལ་ལ་ལ་ཡོན་ཏན་མཐོང་བའི་རྗེས་སུ་འབྲེལ་བས་སྐྱེ་བ་ཡིན་ཞིང་ཞེས་བྱ་
བས་འཆད་པར་བྱེད་དོ།། བདག་ཉིད་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་དུ་རྒྱ་མཚན་མཐོང་བས་ཕྲག་
དོག་ལ་སོགས་པ་ཞེས་བྱ་བ་ལ་དངོས་པོ་མི་འདོད་པ་ཡང་དག་པར་སྟོན་པ་ནི་ཕྲག་
དོག་གོ། །ཀུན་ནས་ཆགས་པའི་རྟེན་གྱི་དངོས་པོ་སྟོན་པ་ནི་སེར་སྣ་ཡིན་ཞེས་
བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་བརྗོད་པར་བྱའོ།། སྤོང་བའི་ཐབས་ནི་འདིར་སྤྱོད་པ་མངོན་
པར་འདོད་པ་ཉིད་ཡིན་ནོ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་རྒྱུ་ལ་འབྲས་བུ་ཉེ་བར་བཏགས་པའི་ཕྱིར་
རོ། །ཐབས་དེ་ཡང་གང་ཡིན་ཞེ་ན་འདི་ལྟ་སྟེ། སྐྱོན་དང་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་
པ་སྨོས་པ་ལ་དེ་དག་ཅེས་བྱ་བ་ནི་སྐྱོན་དང་ཡོན་ཏན་དག་གོ །མ་མཐོང་བ་ཙམ་
ནི་ཐབས་འགྱུར་བ་མ་ཡིན་ཏེ། མེད་པ་ནི་རྒྱུ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ།། འོན་ཀྱང་
ཡོན་ཏན་མ་མཐོང་བ་དང་སྐྱོན་མ་མཐོང་བས་འདོད་ཆགས་དང་ཞེ་སྡང་མི་སྐྱེ་བ་དེ་
ལ་གོ་རིམ་བཞིན་དུ་ཡོན་ཏན་མཐོང་བ་མ་ཡིན་པ་དང་། སྐྱོན་མཐོང་བ་མ་ཡིན་
པ་ཉིད་མ་ཡིན་པར་དགག་པས་མཐོང་བ་མིན་པའི་སྒྲས་བཤད་པ་ཡིན་ནོ།། འགྲེལ་
པ་ལ་ཡང་ཡོན་ཏན་མཐོང་བ་མེད་པས་ཞེས་བྱ་བ་མེད་པའི་ཚིག་དེ་ལས་བཟློག་
པ་མཐོང་བ་ཉིད་ཡིན་པར་བལྟ་བར་བྱའོ།། དེ་ལ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་ཕྱི་རོལ་གྱི་དོན་
དེ་ལའོ།། དེ་མཐོང་བ་ཡོད་ན་མེད་པ་ལ་དེ་མཐོང་བ་མ་སྐྱེས་པ་ཉིད་ཀྱིས་ཁྱབ་
པ་ཡིན་ལ་དེ་དང་འགལ་བ་ཡིན་ལ་ན་དང་འགལ་བ་ཡང་དེ་མཐོང་བ་སྐྱེས་པ་ཉིད་
ཡིན་པ་དེ་ལྟར་ན། ཁྱབ་པར་བྱེད་པ་འགལ་བ་དམིགས་པའོ། བདག་དུ་

ཆགས་པ་ལ་ཡོན་ཏན་དུ་ལྟ་བ་ཉིད་ལས་བདག་ཏུ་ཆགས་པ་སྐྱེ་བར་འགྱུར་ལ། གང་
གི་ཚེ་བདག་ཏུ་ཆགས་པ་ཡོན་ཏན་དུ་ལྟ་བ་ལྡོག་པ་དེའི་ཚེ་ལོག་པ་ཡིན་ནོ།། དེ་
བས་བདག་ཏུ་ཆགས་པ་ལ་ཡོན་ཏན་དུ་ལྟ་བའི་སྒོ་ནས་བདག་ཏུ་ཆགས་པ་སྐྱེ་བ་དེ་
ལྟར་ན་གཏན་ཚིགས་མ་གྲུབ་པ་ཡིན་ནོ་ཞེ་ན། དེའི་ཕྱིར་གལ་ཏེ་བདག་ཏུ་ཆགས་
པ་ལ་ཡོན་ཏན་དུ་ལྟ་བ་ལས་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་སྨོས་སོ།། །གང་ཞིག་གང་
གི་རྒྱུ་ཅན་ཡིན་པ་དེ་ནི་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་ལ། དངོས་པོ་གང་ཞིག་གང་
གི་རྒྱུ་ཅན་ཡིན་པ་དེའི་རྒྱུ་ཅན་ཡིན་པ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་འབྲས་བུ་ཉིད་སྟོན་པ་ཡིན་ནོ། །
དེ་མ་ཚང་བ་མེད་པ་ཡོད་ན་ཞེས་བྱ་བ་ནི་རྒྱུའོ།། དེ་མ་ཚང་བ་མེད་པ་ཡོད་
ན་འབྲས་བུ་མེད་པ་ལ་དེའི་རྒྱུ་ཅན་མ་ཡིན་པ་ཉིད་ཀྱིས་ཁྱབ་པ་ཡིན་ལ། དེ་
དང་འགལ་བ་ནི་དེའི་རྒྱུ་ཅན་ཡིན་པ་དེ་ལྟར་ན་ཁྱབ་པར་བྱེད་པ་འགལ་བ་དམིགས་
པའོ།། གང་ལས་སམ་ཇི་ལྟར་ཞེས་བྱ་བ་ལ། སམ་གྱི་སྒྲ་ནི་ཅི་དང་
འདྲ་བའི་དོན་ཏོ།། གང་ལས་ཞེས་བྱ་བ་འདིས་ནི་རིགས་པ་འདྲི་བར་བྱེད་པའོ།།
ཇི་ལྟར་ཞེས་བྱ་བ་ནི་དཔེ་འདྲི་བར་བྱེད་པའོ།། རང་ཉིད་མཐོང་ཕྱིར་ཞེས་བྱ་
བ་ནི་གཏན་ཚིགས་བརྗོད་པ་ཡིན་ལ། དཔེར་ན་བདག་བཞིན་ཞེས་བྱ་བ་ནི་དཔེར་
བརྗོད་པ་ཡིན་ནོ།། འདོད་ཆགས་དང་བྲལ་བ་ལ་རང་གི་བློ་ངོར་བས་ཁྱབ་
པ་ཡིན་པ། དེ་དང་འགལ་བ་ཡང་ཞེས་ཡོངས་སུ་སྤྲངས་པ་ཡིན་པ་དེ་ལྟར་
ན་ཁྱབ་པར་བྱེད་པ་འགལ་བ་དམིགས་པའོ།། དེ་ལྟར་ནི་འགྱུར་མོད་ཀྱི་ཞེས་
བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་ལ་འདི་ལྟར་བདག་ཏུ་ཆགས་པ་ལ་སོགས་པ་དང་ལྡན་པ་ལ་འདི་
ཆོས་དང་ཆོས་མ་ཡིན་པ་རྟོས་ཞིང་། དེ་ནས་སྐྱེ་བ་ལས་ནི་དེ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་
ནོ། །དེ་བས་ན་ཡན་གར་བ་ནི་སྡུག་བསྔལ་གྱི་རྒྱུ་ཉིད་མ་ཡིན་ནོ་ དེ་ལྟར་ཆགས

པ་ལ་སོགས་པ་ཡན་གར་བ་སྡུག་བསྔལ་གྱི་རྒྱུ་མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་ཚིག་ཡོངས་སུ
བསྒྱུར་ནས་སྦྱར་བར་བྱའོ།། གཞན་ནི་བདག་མེད་པར་ཆར་བ་ལ་སོར་བ་ལས
མངོན་པར་འདུ་བྱེད་པ་སྔོན་དུ་སོང་བ་ཅན་གྱི་སྐྱེ་བ་ལ་སོགས་པའི་སྡུག་བསྔལ་བསྒྲུབ
པར་ནུས་པ་མ་ཡིན་པར་འདོད་དོ།། ནུས་པ་ཉིད་ཡིན་ན་ཡང་ཐ་དད་བར་དོགས
པ་དོན་མེད་པ་ཡིན་ནོ།། གཏན་ཚིགས་མ་ངེས་པ་ཡིན་ནོ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་ཕྱི
བདག་དང་ལྡན་པའི་ཕྱིར་ཆགས་པ་ལ་སོར་པ་སྡུག་བསྔལ་གྱི་རྒྱུ་ཉིད་ཡིན་ན་བདག
ལ་སྐྱོན་དང་ལྡན་པ་ཉིད་དུ་ཡང་ཁས་མི་ལེན་པའི་ཕྱིར་རོ།། བཤད་མ་ཐག
པའི་གཏན་ཚིགས་རང་ཉིད་མ་ངེས་པ་ཡིན་ནོ།། དེ་ལྟར་གཉི་ག་ཡང་མཚུངས
པ་ཉིད་ཀྱིས་ཞེས་བྱ་བ་བདག་དང་བདག་གི་ལ་ཆགས་པ་ཡང་ཇི་སྐད་དུ་བཤད་པའི
རྣམ་པས་མཚུངས་པ་ཉིད་ཀྱིས་སོ།། དེ་ནི་མེད་པའི་ངང་ཚུལ་ཅན་ཞེས་བྱ་བ་ནི
གང་གིས་སྐྱོན་མཚུངས་པ་དེ་ལ་མེད་པའི་ངང་ཚུལ་ཅ་ནོ།། དེ་ཙམ་གྱི་རྒྱུ་མཚན
ཅན་ཞེས་བྱ་བ་ནི་གཉི་ག་ལ་སྐྱོན་མཚུངས་པ་དེ་ཙམ་གྱི་རྒྱུ་མཚན་འདོད་ཆགས་དང
བྲལ་བ་གང་ལ་ཡོད་པ་དེ་ལ་དེ་སྐད་ཅེས་བྱའོ།། དེ་མེད་པའི་ངང་ཚུལ་ཅན་དང
འདོད་ཆར་དང་བྲལ་བ་གཅིག་གི་ཕྱིར་དུ་བྱེད་པ་དེ་ལ་ཉེས་པ་མཚུངས་པ་མེད་པས
ཁྱབ་པ་ཡིན་ལ། དེ་དང་འགལ་བ་ཡང་ཉེས་པ་མཚུངས་པ་ཉིད་ཡིན་པ་དེ་ལྟར་ན
ཁྱབ་པར་བྱེད་པ་འགལ་བ་དམིགས་པའོ།། སྡུག་བསྔལ་སྐྱེས་པ་དང་ལྡན་པས་སྐྱོ
བར་བྱེད་པ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་སྦྲུལ་གྱིས་གཟུང་བའི་ཡན་ལག་དེ་ལ་སྡུག་བསྔལ་བསྐྱོམ
པ་དང་ལྡན་པས་སོ།། གཏན་ཚིགས་མ་གྲུབ་པ་ཡིན་ནོ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་འདོད་ཆར་ལ
སོགས་པའི་ཡང་བདག་དང་སྐྱོན་མཚུངས་པ་ཡིན་ནོ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་འདོད་ཆགས་ལ
སོགས་པའི་ཡང་བདག་དང་མཚུངས་པ་ཡིན་ནོ་ཞེས་བྱ་བར་གཏན་ཚིགས་འདི་མ

གྲུབ་པ་ཡིན་དེ། འདི་ལྟར་བདག་ཏུ་ཆགས་ལ་པ་སོགས་པ་ལ་སྡུག་བསྔལ་
བསྒོམ་པ་ཡིན་གྱི། བདག་ལ་ནི་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ།། ཡོངས་
སྤྱོད་པའི་རྟེན་གྱི་བློ་ཞེས་བྱ་བ་ཡོངས་སྤྱོད་པར་བྱ་བས་ན་ཡོངས་སྤྱོད་དེ་བདེ་བའོ།།
དེའི་རྟེན་ནི་བདེ་བའི་རྒྱུ་ཉིད་དེ་དེ་ལ་བློ་ཞེས་བྱ་བའི་དོན་ཏོ།། མ་ངེས་པ་
ཉིད་དུ་བསྟན་ཏོ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་གང་ཞིག་གང་ལ་སྡུག་བསྔལ་སྒོམ་པ་དང་ལྡན་པ་དེ་ནི་
དེ་ལ་ཆགས་པ་དང་བྲལ་བ་མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་བྱ་བ་འདི་འོ།། བདག་གི་བློ་ཡོངས་
སུ་དོར་བ་མེད་པར་སྡུག་བསྔལ་སྒོམ་པ་ཡོད་ན་ཡང་དོར་བ་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ།།
དབང་པོ་ལ་སོགས་ཡོངས་སྤྱོད་པའི། །རྟེན་ཉིད་དུ་ནི་བཟུང་བ་ལ། །རང་
ཉིད་བློ་ནི་གང་གིས་བཀློག །དེ་ལ་ཆགས་བྲལ་དེ་གང་ལས། །
ཞེས་བྱ་བའི་ཚིགས་སུ་བཅད་པ་དེ་ལས། དབང་པོ་ལ་སོགས་ཡོངས་
སྤྱོད་པའི། །རྟེན་ཉིད་དུ་ནི་བཟུང་བ་ལ། །གང་ལས་ཡིན་ཞེས་
བྱ་བ་ཡི། །ཚིག་དེ་རྣམ་པར་འགྲེལ་བ་ཡིན་ནོ།། ཐུག་མ་ནི་སྦྱིན་པ་
བསྟན་པའི་སྒོ་ནས་དོན་བརྗོད་པར་བྱའོ།། ཡོངས་སྤྱོད་པའི་རྟེན་ཉིད་དུ་ནི་ཞེས་
བྱ་བ་འདིའི་ཡོངས་སྤྱོད་པའི་རྟེན་སྒྲུབ་པར་བྱེད་པ་ཉིད་དུ་ཞེས་བྱ་བ་ཡིན་ནོ།། ཡོངས་
སྤྱོད་པའི་རྟེན་ཉིད་ཀྱིས་ནི་ལུས་བཟུང་བ་ཡིན་ནོ། རྟེན་ནི་དེའི་སྒོ་ནས་བདག་གི་
བདེ་བ་སྐྱེས་པའི་ཕྱིར་རོ།། ཡོངས་སྤྱོད་སྒྲུབ་པར་བྱེད་པས་དབང་པོ་བཟུང་བ་
ཡིན་ནོ། དེ་དག་ཡུལ་འཛིན་པའི་སྒོ་ནས་བདེ་བ་སྒྲུབ་པར་བྱེད་པ་ཉིད་ཡིན་པར་
ཕྱིར་རོ།། གང་ལས་ཡིན་ནོ་ཞེས་བྱ་བའི་བཀོད་པ་ནི་མ་ཡིན་པ་ཉིད་དོ་ཞེས་
བྱ་བའོ།། འདོད་ཆགས་དང་བྲལ་བ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་མངོན་བརྗོད་པ་ཡིན་ནོ། དེ་
གང་ལས་འདོད་ཆགས་དང་བྲལ་བ་ཡིན་ཞེས་བྱ་བར་དོན་ཏོ།། དེ་འདྲ་བ་ཞེས་བྱ་

ཁ་ནི་ལུས་ལས་སྐྲ་ལ་སོགས་པའི་ཡན་ལག་མ་ཐོབ་པ་སྟེ། དེ་དག་དང་མཚུངས་
པ་ལ་ཞེས་བྱ་བའི་དོན་ཏོ།། དེ་ཉིད་ཀྱི་འབའ་ཞིག་ལ་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་
ཕྱི་མ་ཕྱི་མ་བཤད་པ་ཡིན་ནོ།། བདག་གི་ཉིད་དུ་ཀུན་ནས་བཟུང་བ་ཡོད་ན་ཞེས་
བྱ་བ་ནི་བདག་གིར་བྱས་པ་ཡོད་ནའོ།། བདག་གི་བློ་ལྡོག་པའི་རྒྱུ་ལོངས་སྤྱོད་
ཀྱི་རྟེན་ཉིད་དུ་མ་བཟུང་བ་དེ་དང་འགལ་བ་ནི་ལོངས་སྤྱོད་ཀྱི་རྟེན་ཉིད་དུ་བཟུང་བ་དེ་
ལྟར་ན་རྒྱུ་འགལ་བ་དམིགས་པའོ།། དེ་ལས་གཞན་པ་ཡོད་ན་ཡང་མེད་པར་
འགྱུར་བ་མ་ཡིན་པ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་གང་ཡོད་ན་འགྱུར་བ་ཞེས་བཤད་པ་དེ་ཉིད་ལྟ་མ་
ཡིན་ནོ་ཞེས་བ་ལྟ་བར་བྱའོ།། བདག་ལ་གནས་པའི་ཞེས་བྱ་བ་ནི་ལུས་ལ་
གནས་པའི་འོ།། དེ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཁྱད་པར་མེད་པ་ལ་ཡང་ཞེས་བྱ་བ་ནི་ལུས་
ལ་གནས་པའི་སྐྲ་ལ་སོགས་པའི་རང་བཞིན་གང་ཡིན་པ་དེ་ལས་ཁྱད་པར་མེད་པ་
དག་ལ་ཡང་ཞེས་བྱ་བའི་དོན་ཏོ།། ས་བོན་ལ་སོགས་པ་ལས་མྱུ་གུ་སྐྱེས་པ་གང་
ཡིན་པ་རིམ་བསྐྱེད་པ་ནི་སྐྱེས་པའི་འབྱུང་བ་ཞེས་བྱ་བའི་དོན་ཏོ། ། ཡུལ་གང་
ལ་ཞེ་ན་མྱུ་གུ་ལའོ།། བསྐྱེད་པ་དེ་གང་ཡིན་ཞེ་ན། དེའི་འབྲས་བུའི་ཐ་
སྙད་ཀྱི་ཤེས་པ་ལྟ་བུར།། ཞེས་བྱ་བ་སྨོས་ཏེ། ས་བོན་དེའི་འབྲས་བུ་མྱུ་
གུ་ཞེས་བྱ་བ་དེ་ལྟ་བུའི་ཐ་སྙད་དོ།། དེའི་ཤེས་པ་གང་ཡིན་པ་ཞེས་བྱ་བའི་
དོན་ཏོ།། དེ་དང་དེ་ཡང་ཞེས་བྱ་བ་ན་འདས་མ་ཐག་ཏུ་བསྟན་པའི་གྲངས་ཅན་གྱི་
གཞུང་ངོ་།། སོགས་པ་སྨྲས་པས་བསལ་བ་ཡིན་ནོ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་དེ་ལ་རང་བློ་
འཕྲོད་འདུ་བ་ལ་སོ་འབྲེལ་བས་སྐྱེད་ཡིན་ན་ཞེས་བྱ་བ་དེར་སགས་པའི་སྐྲས་སོ།།
དེ་ལྟར་ན་རང་བཞིན་དང་སྐྱེས་བུ་དག་ལ་གཅིག་ཏུ་ཤིན་ཏུ་ཞེན་པའི་རྒྱུ་ཉིད་ཡོད་ན །
ཕྱིས་ཀྱང་གྲོལ་བའི་གནས་སྐབས་ན་ཡང་ཁྱད་པར་མེད་པའི་ཕྱིར་ར།། ད་ནས་

ན་གཅིག་ཏུ་ཞེན་པ་ཉིད་དུ་འགྱུར་རོ།། དེ་ལ་བལྟོས་པ་མེད་ཅིང་ངེས་བྱས་པ་
ཡིན་ཏེ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་གང་ཞིག་མེད་ན་ཡང་འགྱུར་བའི་དངོས་པོ་དེ་ནི་བལྟོས་པ་མེད་
པ་སྟེ། བརྟེན་པ་མེད་ཅིང་ངེས་བྱས་པ་ཡིན་ཏེ། གང་ཡོད་ན་འགྱུར་བ་ནི་
ངེས་བྱས་པ་ཡིན་ནོ་ཞེས་བྱ་བའི་དོན་ཏོ།། ཡང་ན་གང་མེད་ན་ཡང་ཡོད་པ་དེ་
ནི་འབྲས་བུ་གང་ལ་དེ་བལྟོས་པ་མེད་པ་ཅན་ནོ།། གང་ཡོད་ན་འགྱུར་བ་ནི་ངེས་
བྱས་པ་ཡིན་ཏེ་དེ་ལ་བལྟོས་པ་མེད་པ་ཅན་ཡང་དེ་ཡིན་ལ། ངེས་བྱས་པ་ཡང་
ཡིན་ནོ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་ཁྱད་པར་ཀྱི་འཕྲུ་བའོ།། ||

དེས་ན་གཏན་ཚིགས་མ་གྲུབ་པ་ཡིན་ནོ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་གང་ཞིག་གང་གིས་རང་གི་ཉིད་དུ་གཟུང་བ་དེ་ལ་དེའི་ཆགས་པ་དང་བྲལ་བ་མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་གོང་དུ་བཤད་པའི་གཏན་ཚིགས་དེ་མ་གྲུབ་པ་ཡིན་ན། རང་གི་བློ་ལ་མི་འདོད་པའི་ཚོར་བའི་རྒྱུ་ཉིད་ཡིན་པས་ཁྱབ་པ་ཡིན་ལ། དེ་དང་འགལ་བ་ཡང་མི་འདོད་པའི་ཚོར་བའི་རྒྱུ་ཉིད་ཡིན་པ་དེ་ལྟར་ན་ཁྱབ་པར་བྱེད་པ་འགལ་བ་དམིགས་པའོ།། གཅིག་ཏུ་དེ་ནི་སྡུག་བསྔལ་མིན་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་ནི་གྲུབ་པའི་མཐའ་སྨྲ་བའི་འོ། དེ་སྐད་དུ་ལུས་ཀྱི་དབང་པོ་ལ་སོགས་པའི་ཚོགས་མི་འདོད་པའི་ཚོར་བའི་རྒྱུ་ཉིད་ཡིན་པ་ཡང་གལ་ཏེ་མི་འདོད་པ་ཚོར་བའི་རྒྱུ་ཡིན་ནོ་ཞེས་ངེས་པར་བཟུང་བ་འདོད་པ་དེའི་ཚེ་གཏན་ཚིགས་མ་གྲུབ་པ་ཡིན་ནོ་ཞེས་བསྟན་པར་འགྱུར་རོ།། ཅི་སྟེ་འགའ་ཞིག་གི་ཚེ་མི་འདོད་པའི་ཚོར་བའི་རྒྱུ་ཡིན་ཞེས་བྱ་བ་དེའི་ཚེ། མ་ངེས་པ་ཡིན་ཏེ་འགའ་ཞིག་གི་ཚེ་མི་འདོད་པའི་ཚོར་བའི་རྒྱུ་ཡིན་ན་ཡང་རྣམ་གྲངས་ཀྱིས་རང་གི་བློ་བདེ་བའི་རྒྱུ་ཉིད་དུ་མཐོང་བའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ཉིད་ནི་གང་བདག་ཏུ་ཆགས་པ་བརྟན་པ་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པའི་སྒོར་བས་བསྟན་ཏོ། ། དེ་སྡུག་བསྔལ་གྱི་རྒྱུ་ཉིད་ཡིན་པར་ཤེས་ན་ཡང་ཞེས་བྱ་བ་ནི་བདེ་བའི་རྒྱུ་རྣམ་གྲངས་ཀྱིས་སྡུག་བསྔལ་གྱི་རྒྱུ་དེ་ཉིད་ཡིན་པར་ཤེས་ནས་ཡང་ངོ།། བདེ་བ་ཉེ་བར་བྱེད་པའི་བློ་ཅན་དུ་འགྱུར་ཏེ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་བདེ་བ་སྒྲུབ་པའི་བློ་ཅན་དུ་འགྱུར་བའོ།། དེ་ལྟ་ན་ཡང་དེ་ལས་གཞན་པའི་སྐྱོན་ལ་གནོད་

པ་མི་བྱེད་པའི་ཞེས་བྱ་བ་ནི་དུག་དང་བཅས་པ་ལ་སོགས་པ་ལས་གཞན་དུག་དང་···
བཅས་པ་མ་ཡིན་པའོ།། དེའི་ཕྱིར་སྐྲོག་ལ་སོགས་པ་དང་བདེ་བའི་ལོངས་
སྤྱོད་ཤིན་ཏུ་ཁྱད་པར་ཅན་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་ལས། ཁྱད་པར་ཅན་གྱི་བདེ་
ཆགས་ལས། རྒྱུ་དེའི་ཕྱིར་ཞེས་བྱ་བ་འཆད་པར་འགྱུར་བ་དང་སྦྱར་རོ། སྐྲོག་
ལ་སོགས་པའི་སྨྲས་ནི་སྟོབས་དང་ཁ་དོག་ལ་སོགས་པ་བསྐྱུང་ངོ་།། སྐྲོག་ལ་
སོགས་པ་དང་བདེ་བའི་ལོངས་སྤྱོད་ཤིན་ཏུ་ཁྱད་པར་ཅན་ནི་ཀླས་དབྱེ་བའོ།། དེ་
དག་དེ་ལས་ཐོབ་པར་འགྱུར་བ་དེ་ལྟར་ན་ཞེས་བྱ་བ་ནི་སྐྲོག་དང་རྗེས་སུ་འབྲེལ་པ···
ཅན་གྱི་བདེ་བ་བསྒྲུབ་པར་བྱེད་པ་ལ་སོགས། དེ་ལས་གཞན་པའི་བདེ་བ་བསྒྲུབ་པར་
བྱེད་པ་འབྱུང་བའི་ངང་ཚུལ་ཅན་ནི་ཁྱད་པར་བདེ་ལ་སྲེད་པ་ཡིས་ཞེས་བྱ་བ་ནི་ཕལ་
ཆེར་སྡུག་བསྔལ་བསྒྲུབ་པར་བྱེད་པ་དེ་ལས་ཤིན་ཏུ་གཞན་པའི་དེ་ལྟ་བུར་གྱུར་པ་ཡང་
དེ་ཡིན་ལ། བདེ་བ་བསྒྲུབ་པར་བྱེད་པ་ཡང་དེ་ཡིན་པས་ན་དེ་ལས་གཞན་པའི་བདེ་
བ་བསྒྲུབ་པར་བྱེད་པའོ།། དེ་ལས་འབྱུང་བའི་ངང་ཚུལ་གང་ལ་ཡོད་པ་དེ་ལ་དེ་
སྐད་ཅེས་བྱའོ།། དེ་ནས་ཁྱད་པར་བདེ་བའི་སྒྲ་དང་ལས་འཛིན་པ་བྱ་སྟེ། ལ་
སྲེད་པ་དེས་སོ།། དེ་ལས་གཞན་པའི་འཚོ་བ་རྟེན་མེད་པའི་ཕྱིར་ཞེས་བྱ་བ་ནི།
དུག་དང་བཅས་པའི་ཟས་ལས་འཚོ་བའི་རྒྱུ་གཞན་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ་ཞེས་བྱ་བའི···
དོན་ཏོ།། ཚ་བསིལ་མོ་འབྱུང་བའམ་ཞེས་བྱ་བ་འཇུག་པར་འགྱུར་ཏེ་ཞེས་བྱ་བ་
དང་སྦྱར་རོ།། བཀྲེས་པའི་སྡུག་བསྔལ་གྱིས་ཞེས་བྱ་བ་ནི་དཔེ་གཉིས་པའོ། །
ཅི་སྟེ་མྱ་ངན་ལས་འདས་པའི་གནས་སྐབས་ན་བདེ་བ་དང་སྡུག་བསྔལ་ཐམས་ཅད···
ཉམས་སུ་མྱོང་བའི་རྟེན་གྱི་ངོ་བོ་དང་བྲལ་བ་ཉིད་ཡིན་པ་དེ་བས་ན། དེ་ལ་བདེ་
བའི་སྲེད་པ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ན། དེ་ཇི་ལྟར་དོན་དུ་གཉེར་བའི་བྱེད་ཞེས་འདོད་པ་དེའི་

ཕྱིར་འོངས་སྤྱོད་ལ་སོགས་པའི་རྟེན་ཐམས་ཅད་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་སྨོས་སོ། །
མེད་པར་བྱེད་པར་མེད་པའི་ཕྱིར་ཞེས་བྱ་བ་ནི་འདི་ལྟར་གལ་ཏེ། བདེ་བ་དང་
སྡུག་བསྔལ་ལ་སོགས་པ་དག་གི་ཡོན་ཏན་གྱི་རྟེན་བདག་གི་རང་གི་ངོ་བོ་དེ་ལས
ཉམས་པ་དེ་བས་ན་ངོ་བོ་མེད་པ་ཉིད་དུ་འགྱུར་ཏེ། རང་གི་ངོ་བོ་ཁས་མི་ལེན་
པའི་ཕྱིར་དང་། ངོ་བོ་གཞན་སྐྱེ་བ་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ།། ངོ་བོ་གཞན་སྐྱེ་ན་
ནི་བདག་ཉིད་མི་རྟག་པ་ཉིད་དུ་འགྱུར་རོ་ཞེས་བྱ་བར་དགོངས་སོ།། ཆགས་པ་
ཡིས་ནི་ཇི་ལྟར་འདོད་ཆགས་པ་བྱེད་པ་པོ་ཉིད་དུའོ། མྱོང་དང་ཐ་སྙད་ཡོན་ཏན་
དག །ཀུན་གྱི་རྟེན་ནི་ལྡོག་པ་ཅན་ཞེས་བྱ་བ་ནི་མདོ་ཡིན་ནོ།། ཉམས་སུ་མྱོང་
བ་དང་ཐ་སྙད་དང་། ཡོན་ཏན་དག་ཅེས་བྱ་བ་ནི་ཟླས་དབྱེ་བའོ། དེ་ནས་ཀུན་
གྱི་སྒྲ་དང་ཟླས་དབྱེ་བ་བྱའོ།། དེ་དག་གི་རྟེན་ནི་དངོས་པོ་གཙོ་བོ་ཡིན་ཏེ། གང་
ལ་ཉམས་སུ་མྱོང་བ་དང་། ཐ་སྙད་དང་ཡོན་ཏན་གྱི་རྟེན་ཉིད་ལྡོག་པ་ཡོད་པ་ཞེས་བྱ་
བར་ཚིག་རྣམ་པར་སྦྱར་རོ།། དེ་ཉིད་ནི་ཉམས་སུ་མྱོང་བ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་རྟེན་ལྡོག་
པ་ཅན་དང་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པས་ཐ་དད་པའི་སྒོ་ནས་འཆད་པར་བྱེད་དོ།། དེ་
ལྟར་རང་བཞིན་མེད་པ་ལས་ཏེ་རི་བོང་གི་རྭ་ལ་སོགས་པ་ལས་ཞེས་བྱ་བའི་དོན་ཏོ །།
རང་བཞིན་གྱི་གཏན་ཚིགས་ཞེས་བྱ་བ་ནི་བདག་མེད་པ་ཉིད་ནི་ཉམས་སུ་མྱོང་བ་ཐ་སྙད་
དང་ཡོན་ཏན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་རྟེན་ལྡོག་པ་ཅན་གྱི་བདག་ཉིད་ཙམ་དང་རྗེས་སུ་འབྲེལ
བ་ཅན་ཉིད་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ།། དེ་ལྟར་ན་དོན་བྱེད་པར་ནུས་པའི་མཚན་ཉིད་
ཅན་ནི་ཡོད་པ་ཉིད་ཡིན་ཏེ། རེ་ཞིག་འདི་ལྟ་སྟེ། ཉམས་སུ་མྱོང་བ་སྐྱེད་པར་བྱེད་
པའི་དོན་གྱི་བྱ་བ་འདི་ནི་ཐ་མ་ཡིན་ནོ།། དེ་ལས་ཀྱང་དེ་ལྡོག་པ་ཡིན་ན་ཇི་ལྟར་ན་
རང་བཞིན་མེད་པར་མི་འགྱུར་ཞིང་། ཉམས་སུ་མྱོང་བ་དང་ཐ་སྙད་དང་ཡན་

ངན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ རྟེན་ལྡོག་པ་ཙམ་དུ་འདོད་པ་ལ་ཐམས་ཅད་མེད་པར་འདོད་པས་
ཁྱབ་པ་ཡིན་ནོ། ། དེ་ཡང་མེད་པ་དེ་ལྟར་ན་ཁྱབ་པར་བྱེད་པ་མི་དམིགས་པའོ། །
གང་ཞིག་གང་ཡོད་ན་ཡང་མི་འགྱུར་བ་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པའི་སྦྱོར་བ་ལ་གང་ཡོད་
ན་མི་འགྱུར་བ་ཞེས་བྱ་བ་འདི་ལ་བོགས་བྱེད་པར་ནུས་པ་ཉིད་ཅེས་བྱ་བའི་ཁྱད་པར
བསྣུ་བར་བྱའོ། ། དེ་ལྟ་མ་ཡིན་ན་རྫང་ན་གནས་པའི་ས་བོན་ཡོད་ན་མྱུ་གུ་འབྱུང་
བ་མ་ཡིན་ནོ། ། དེ་ལྟར་ན་དེའི་རྒྱུ་མཚན་ཅན་ཞེས་བྱ་བ་འཁྲུལ་པར་འགྱུར་རོ། །
ཡང་ན་ཁྱད་པར་དུ་བྱས་པ་ལ་དགོས་པ་ཅུང་ཟད་ཀྱང་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ནོ། ། འདི་
ལྟར་རྫང་ན་གནས་པའི་ས་བོན་གྱི་རྒྱུ་མཚན་ཅན་དུ་མྱུ་གུ་མ་འགྱུར་བ་ཉིད་ཡིན་ནོ།
དེ་ནི་སྐད་ཅིག་མ་གཞན་ལ་རག་ལུས་པའི་སྐྱེ་བ་ཅན་ཉིད་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། ། རྒྱུ་ནི་
རྒྱུ་ཉིད་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ་བར་བཏགས་ནས་དེ་ལ་རྒྱུར་ཐ་སྙད་དུ་བྱས་པ་ཡིན་པ་དེ་
ལྟར་ན་སྐྱོན་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ནོ། ། དེའི་རྒྱུ་མཚན་ཅན་ཉིད་ལ་དེ་ཡོད་ན་ཡོད་པར
ཁྱབ་པ་ཡིན་ལ་དེ་དང་འགལ་བར་ཡང་མེད་པ་ཉིད་ཡིན་པ་དེ་ལྟར་ན་ཁྱབ་པར་བྱེད་
པ་འགལ་བ་དམིགས་པའོ། ། དེ་ཡང་ལྡོག་པ་མེད་པ་ཉིད་ཡིན་པ་ཞེས་བྱ་
བ་ནི་བདག་ཏུ་ཆགས་པའོ། ། དེ་ལས་ལྡོག་པའི་འབྲས་བུའི་ཁྱད་པར་གྲུབ་
པ་མེད་པ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་རོ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་གྲུབ་པས་ན་གྲུབ་པ་སྟེ། མངོན་སུམ་གྱི་
འཇུག་པ་དང་ལས་ལྡོག་པའི་འབྲས་བུའི་ཁྱད་པར་གྲུབ་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །
མངོན་སུམ་གྱི་འཇུག་པ་ཉིད་བསྒོམས་པ་ལ་སོགས་པའི་འབྲས་བུ་ཡིན་ནོ། ། ཞེས་
བྱ་བའི་དོན་ཏོ། ། དེ་ཡོད་ན་ཡང་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་ལ་སོ་སོའི་སྐྱེ་བོའི་
གནས་སྐབས་ནས། སྡུག་བསྔལ་མངོན་སུམ་དུ་བྱས་པ་ཡོད་ན་ཡང་འདོད་ཆགས་
དང་བྲལ་བ་མི་འབྱུང་བ་ནི་འོ། ། དེ་སྟར་ཡང་ནི་ཞེས་བྱ་བ་ནི་འདོད་ཆགས་དང་བྲལ་

པ་མ་ཡིན་པའི་གནས་སྐབས་འདི།། དེ་ལ་འདོད་ཆགས་དང་བྲལ་བ་ཐོབ་པའི་
རྒྱུ་ནི་དེ་ལ་ཆགས་པ་མེད་པ་ཉིད་ཡིན་ལ། དེ་དང་འགལ་བ་ནི་ཆགས་པ་དང་
ལྡན་པ་ཡིན་ལ། དེ་ལྟར་ན་རྒྱུ་འགལ་བ་དམིགས་པའོ།། གཏན་ཚིགས་
མ་ངེས་པའམ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་བདག་ཏུ་ཆགས་པ་དང་ལྡན་པ་ལ་ཡོད་ན་ཡང་སྐྱོན་མཐོང་
བའི་ཡུལ་ལ་འདོད་ཆགས་དང་བྲལ་བ་དམིགས་པའི་ཕྱིར་རོ།། ཅི་སྟེ་མ་ངེས་
པའི་སྐྱོན་བསམ་བར་བྱ་བའི་ཕྱིར་སྐྱོན་མ་མཐོང་བ་ཡོད་ན་བདག་ཏུ་ཆགས་པ་དང་ལྡན་
པའི་ཞེས་བྱ་བ་ཁྱད་པར་དང་བཅས་པའི་གཏན་ཚིགས་ལ་བརྗོད་པ་ཡིན་པ་དེ་བས་
ན་མ་གྲུབ་པ་ཉིད་ཡིན་ནོ་ཞེས་སློས་ཏེ། ཐར་པའི་གནས་སྐབས་ན་དོར་བར་བྱ་
བའི་དངོས་པོ་ལ་སྐྱོན་དུ་མ་མཐོང་བ་ཉིད་མ་གྲུབ་པའི་ཕྱིར་རོ།། ཡུལ་གཞན་ལ་
འབྱུང་བ་ཅན་གྱི་འདོད་ཆགས་ཀྱི་ལྷག་མ་ནི་ཞེས་བྱ་བ་ནི་བུད་མེད་གང་ལ་འདོད་ཆགས་
དང་མ་བྲལ་བ་དེ་ལ་འབྱུང་བ་ཅན་གྱི་འོ།། བུད་མེད་དེ་ལ་ཡང་ཞེས་བྱ་བ་ནི་
གང་ལ་རྣམ་པ་འགའ་ཞིག་གི་འདོད་ཆགས་དང་བྲལ་བའོ།། དེ་ཉིད་ནི་དེ་
ལྟར་ན་ཞེས་བྱ་བ་སོགས་པ་སློས་སོ།། གང་ལ་བདག་ཏུ་ཆགས་པ་ལ་
སོགས་པ་འབྱུང་བའི་ངང་ཚུལ་ཅན་དེ་ནི་སྐྱོན་ཡོད་པ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་བདག་ཏུ་ཆགས་པ་
ལ་སོགས་པ་ལ་འབྱུང་བའི་ངང་ཚུལ་ཅན་གྱི་སྐྱོན་ཡང་ཡིན་པའི་སྐྱོན་དེ་ཉིད་ནི་
སྡུག་བསྔལ་གྱི་རྒྱུ་ཉིད་ཡིན་ནོ།། ཆགས་པ་དེ་ནི་བདག་ཡོད་ན་ཡང་ངོ་།།
བདག་གི་ཆགས་པའི་རྒྱུ་བདག་གི་བློ་ལ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་གཞི་མཐུན་པའི་དྲུག་པའོ།།
དེ་བས་ན་ཉེ་བར་ཞི་བ་ལ་དེ་འདི་རྒྱུ་ལ་གནོད་ངར་ཉིད་ལས་ཁྱབ་པ་ཡིན་ལ།
དེ་འདི་ལ་མེད་པ་དེ་ལྟར་ན་ཁྱབ་པར་བྱེད་པ་མི་དམིགས་པའོ།། མ་གྲུབ་
པ་ཡང་རིགས་པ་མ་ཡིན་ནོ།། ཞེས་བྱ་བ་ནི་བདག་ཕྱིར་ཆགས་པའི་རྒྱུ་

པ་དེ་ནི་དེ་ལས་དེ་ཉེ་བར་ཞི་བ་མ་ཡིན་ཏེ། དཔེར་ན་བད་ཀན་གྱི་ནད་ཀྱི་གཞི་ལ་
གནོད་པ་བྱེད་པ་མ་ཡིན་པ་མངར་ཞིང་བསིལ་ལ་སྣུམ་པ་ལ་སོགས་པ་བད་ཀན་གྱི…
ནད་རབ་ཏུ་ཞི་བ་མ་ཡིན་པ་ལྟ་བུའོ།། སྡུག་བསྔལ་བསྒོམ་པ་ཡང་དབང་པོ་ལ་
སོགས་པའི་ཡུལ་ལ་ཆགས་པའི་རྒྱུ་བདག་གི་བློ་ལ་གནོད་པ་བྱེད་པ་མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་
བྱའོ།། མ་གྲུབ་པ་ཡང་མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་འདི་ལྟར་བདག་གི་བློ་ཡོན་ཏན་
མཐོང་བའི་རྒྱུ་ཅན་མ་ཡིན་གྱི། འོན་ཀྱང་བདག་ཏུ་ཆགས་པའི་རྒྱུ་ཅན་ཡིན་ལ། དེ་ལ་
སྡུག་བསྔལ་སྒོམ་པ་གནོད་པ་བྱེད་པ་མ་ཡིན་པ་དེ་ལྟ་ན་མ་གྲུབ་པ་ཡང་མ་ཡིན་ནོ། །
མཆོག་ཀྱང་དེ་ཡིན་ལ་གཞན་ཡང་ཡིན་པ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་ཁྱད་པར་གྱི་བསྡུ་བའི་ཁྱད་…
པར་དུ་འཕགས་པའི་ཕྱིར་ཡིན་པའི་ཕྱིར་མཆོག་ཡིན་ནོ།། ཅིག་ཤོས་ཉིད་ཡིན་པའི་
ཕྱིར་གཞན་ཡིན་ཏེ། ཅིག་ཤོས་ཁྱད་པར་དུ་འཕགས་པ་དོན་དུ་གཉེར་བའི་
ཕྱིར་ཞེས་བྱ་བའི་དོན་ཏོ།། དེ་ཉིད་ནི་གང་གི་ཕྱིར་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པས་འཆད་
པར་བྱེད་དོ།། གཞན་དང་གཞན་ཞེས་བྱ་བ་ནི་སྔར་བརྗོད་པ་དེ་ལས་གཞན་ནོ།།
གལ་ཏེ་ངའི་བདག་ལྷ་ལ་སོགས་པར་གྱུར་ཅིག་ཅེས། བདག་གཞན་དོན་དུ་གཉེར་
བ་ཡང་ཡོད་པ་ཡིན་ནོ་ཞེ་ན། གང་གི་ཚེ་ཡང་ངའི་བདག་འདི་ལྟ་བུར་གྱུར་
ཅིག་ཅེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་སྨོས་སོ།། དཔེར་ན་ལྷས་བྱིན་ཟེ་སྐད་དུ་བཤད་པའི་
རིམ་པ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་བདག་ལས་བ་ལང་ལ་སོགས་པ་ཐ་དད་པའི་བློ། འི་རྒྱུ་མཚན་…
ཉིད་ཀྱིས་ཞེས་བྱ་བའི་དོན་ཏོ།། དཔེ་འདི་ཉིད་ཀྱིས་བསྒྲུབ་པར་བྱ་བའི་ཆོས་ཀྱི་
རྗེས་སུ་འགྲོ་བ་བསྟན་ཏོ།། མེད་པ་ཅན་མ་ཡིན་ཏེ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་རྟག་ཏུ་ཐག་
ཉེ་བ་ཉིད་དོ།། དེ་ཡང་ཞེ་སྡང་ཡིན་ཏེ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་ཡིད་མི་བདེ་བས་བྱས་
པའི་ཁྲོ་བ་ནི་ཞེ་སྡང་ངོ་།། གལ་ཏེ་ཞེ་སྡང་དང་མཚུངས་པར་ལྡན་པའི་

ཡིད་མི་བདེ་བ་ཙམ་གྱི་ཡིད་བྱུང་བ་དེ་ཇི་ལྟར་ན་ཞེ་སྡང་ཡིན་པར་འགྱུར་ཞེ་ན། ཞེ་སྡང་
དང་བྲལ་བའི་ཡིད་མི་བདེ་བ་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ།། ཡིད་མི་བདེ་བ་རང་གི་ཡུལ་ལ་
སྐྱེ་བར་འགྱུར་བ་ན་ཡོངས་སུ་དོར་བ་ལ་བསྟེན་ནས་སྐྱེ་བར་འགྱུར་ཞིང་། ཡོངས་སུ་
སྤོང་བའི་རྣམ་པ་ཅན་ཡང་ཞེ་སྡང་ཡིན་ནོ།། ལུང་ལ་ཡང་དོན་འདི་མཐོང་ངོ་ཞེས་
བསྟན་པའི་ཕྱིར། དཔེར་ན་འཕགས་པ་གནས་བརྟན་པའི་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་
པ་སྨོས་ཏེ་དེ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར། ཕྱིར་མི་འོང་བ་དང་དགྲ་བཅོམ་པ་ལ་ཡིད་མི་བདེ་བ་
མི་འདོད་དོ།། དེ་དག་གི་ལུང་གི་ཁྱད་པར་གང་ལ་ཡང་དགྲ་བཅོམ་པ་དག་ཀྱང་ཡི་
རངས་ཏེ་ཞེས་འདོན་པ་དེ་ལ་ཡང་ཡི་རང་བ་ལས་སྨྲ་བཟློལ་ལ་དམིགས་པའི་......
སེམས་ཀྱི་འཇུག་པ་ཡི་རང་བ་མེད་པ་གཞན་ཡིན་གྱི། ཡིད་མི་བདེ་བ་མ་ཡིན་
ཞེས་དེ་དག་གིས་ཁས་བླངས་པ་ཡིན་ནོ།། སྐྱོ་བ་དང་། སྐྱོ་བ་མེད་པའི་
མཚན་ཉིད་ཅན་ཉིད་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་འདོད་ཆགས་དང་བྲལ་བ་ཞེ...
སྡང་དང་རྗེས་སུ་ཆགས་པ་མེད་པའི་རང་བཞིན་ཅན་ཉིད་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ་ཞེས་བྱ...
བའི་དོན་ཏོ།། གལ་ཏེ་འོ་ན་དེ་བས་ན་ཞེ་སྡང་དང་མཚུངས་པར་ལྡན་ང་ཡིད་
མི་བདེ་བ་ཉིད་ཡིན་པ་དེ་བས་ན། མི་དགེ་བ་ཉིད་ཡིན་པའི་ཕྱིར་དེ་བརྟེན་པར་
བྱ་བ་ཉིད་དུ་བསྟན་པར་བྱ་བ་མ་ཡིན་ནོ།། བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་ཀྱང་དགེ་སློང་
དག་ཡིད་བྱུང་བའི་ཕྱིར་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་བསྟན་པ་དེ་ཇི་ལྟར་འཐད་ཅེ་ན།
བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་ཡིད་མི་བདེ་བ་དེ་འདྲ་བ་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་སྨོས་པ་ལ།
དགེ་བའི་ཆོས་སྐྱེད་པར་བྱེད་པ་ཉིད་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཞེས་བྱ་བ་ནི། དེ་ལས་ཡིད་
བྱུང་བས་ངེས་པར་དེའི་གཉེན་པོ་འཕགས་ཀྱི་དགེ་བའི་ཆོས་བསྟན་པའི་ཕྱིར་རོ།
གང་གི་ཚེ་ཡང་དེ་འཇུག་པའི་རྒྱུ་གང་འགལ་བའི་རྐྱེན་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་ལ།

སྤྱ་ཀ་བ་ཡུལ་དེའི་འཇུག་པའི་རྒྱུ་གང་ཡིན་པ་དེ་དང་འགལ་བ་བདེ་བའི་རྒྱུ་དེ་ཉེ་བས་
ཞེས་བྱ་བའི་དོན་ཏོ།། བདག་གི་དངོས་པོ་ཞེས་བྱ་བ་ཉེ་བས་ཡིན་པའི་ཕྱུང་ངོའི་
ཚོགས་སྒྲིད་པ་ལས་ཞེས་བྱ་བ་ནི་གཞི་མཐུན་པའི་བདུན་པའོ། ཙན་དན་དང་སྤེའུ་དག
དང་འདྲ་བར་ཞེས་བྱ་བ་ལ་འདྲ་བའི་སྒྲ་ནི་མཚུངས་པའི་རྣམ་གྲངས་ཡིན་ནོ།། དེ་ཉིད
ཀྱི་ཕྱིར་ཙན་དན་དང་སྤེའུ་དག་དང་འདྲ་བ་ཞེས་བྱ་བ་སྨོས་སོ།། དེ་ཉིད་ནི་དེ
ལ་སྐྱེས་བུ་གཅིག་སེམས་དང་ལྡན་པ་ཅན་གྱི་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པས་བསལ་བར་བྱེད་དོ།།
དེ་བཞིན་དུ་ཙན་དན་དང་སྤེའུ་དག་ལ་ཡིན་ཏེ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་ཞེ་སྡང་བ་དང་མངོན་པར
ཆགས་པ་མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་བྱ་བ་དེ་སྐད་དོ།། ཇི་ལྟར་སྐྱེས་བུ་བྱེད་པ་པོ་ལ་རྗེས
སུ་ཆགས་པ་དང་ཁོང་ཁྲོ་བ་མེད་པ་དེ་ལྟར་ཙན་དན་དང་སྤེའུ་བྱེད་པར་གྱུར་པ་ལ·····
ཡང་ངོ་ཞེས་བྱ་བའི་དོན་ཏོ།། གལ་ཏེ་སྡུག་བསྔལ་བསྐྲིམ་པས་ཞེས་བྱ་བ་ལ
སོགས་པ་ལ། འདི་ལྟར་གཞུང་འདིས་ནི་ཡོན་ཏན་མཐོང་བ་ལས་འཇུག་པར
བརྗོད་ཅིང་ཡང་ཡོན་ཏན་མ་མཐོང་བས་སྤྲོང་བ་བརྗོད་པ་དེ་བས་ན། རང་ཉིད་སྡུག
བསྔལ་སྐྲིམ་པས་འདོད་པ་སྤྲོང་བའི་ཐབས་བསྟན་པར་འགྱུར་རོ། དེ་དང་མཚུངས
པར་ལྡན་པའི་སེམས་དང་སེམས་ལས་བྱུང་བའི་ཚོགས་སོ།། དེ་དང་འབྲེལ་པ་ལས
ནི་སྡུག་བསྔལ་གྱི་ཉམས་སུ་མྱོང་བའི་འགྱུར་བའི་ཡུལ་ལོ།། ཇོ་ཀ་བར་འགྱུར་རོ
ཞེས་བྱ་བ་མངོན་སུམ་དུ་བྱེད་པའོ།། ངའི་ཞེས་བྱ་བ་ནི་བདག་ཐ་དད་པ་སྟེ། བདག
གི་དོན་དུ་གྱུར་ཏོ་ཞེས་བྱ་བའི་དོན་ཏོ།། འདི་ནི་ངའི་ངའོ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་བདག་ཐ
དད་པ་མེད་པར་རྟོག་པའོ།། འདི་ནི་བདག་གོ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་གཅིག་ཏུ་ཐ་དད་པ
ཉིད་ཡིན་མོད་ཀྱི། འོན་ཀྱང་ཀླུའི་དབང་པོ་ལ་སོགས་པ་རྣམས་ཀྱི་དོན་དུ་གྱུར
པ་ཡིན་ནོ།། དེ་ལྟར་མི་རྟག་པ་དང་སྡུག་བསྔལ་བདག་ལ་གནས་པར་འགྱུར

རོ་ཞེས་བྱ་བ་ལ་འགྱུར་ཞར་ནི་འདོད་མོད་ཀྱི་གདུལ་བྱའི་ཁྱད་པར་གྱིས་ཐབས་མང་
ངོ་བསྟན་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་རྣམ་པ་གཞན་བསྟན་པ་ཡིན་ཞེ་ན། དེ་ལྟར་ནི་འགྱུར་མོད་
ཀྱི་བདག་མེད་པ་ཉིད་མཐོང་བ་དང་འདྲ་བར་མི་རྟག་པ་ལ་སོགས་པ་ཡང་ཉོན་མོངས་
པའི་རྒྱུ་འཇིག་ཚོགས་སུ་ལྟ་བ་དང་། དངོས་སུ་འགལ་བར་འགྱུར་ན་འགལ་བ་ཡང་
མ་ཡིན་ནོ།། བྱ་དང་ལོངས་སྤྱོད་བདག་གི་མཚན་ཉིད་ཅན་གྱི་འོ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་བྱ་བ་
དང་ལོངས་སྤྱོད་ཀྱི་རྟེན་ཡིན་པས་ན་བྱ་བ་དང་ལོངས་སྤྱོད་ཀྱི་སྒྲ་དག་གིས་བཤད་དོ།།
བྱ་བ་དང་ལོངས་སྤྱོད་ཀྱི་བདག་ཉིད་ཅན་གྱི་བདག་གི་རང་གི་ངོ་བོ་དེ་དང་འགལ་བ་
ཡང་བྱ་བ་དང་ལོངས་སྤྱོད་དང་བྲལ་བ་ཉིད་ཡིན་པ་དེ་ལྟར་ན་རང་བཞིན་འགལ་བ་
དམིགས་པའོ།། ཡང་ན་ཞེས་བྱ་བ་ནི་སྦྱོར་བ་གཉིས་པ་སྟེ། འདིར་ལས་
བྱས་པའི་འབྲས་བུ་ལོངས་མི་སྤྱོད་པ་ཞེས་བརྗོད་ཀྱི། རང་གིས་བྱས་པའི་ཞེས་
བྱ་བ་མ་ཡིན་པ་དེ་ལྟར་ན་ཁྱད་པར་ནི་དེ་ཡོད་དོ།། དེ་ཡང་རྒྱས་པར་བསྟན་ཟིན་
ཏོ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་ལེའུ་དང་པོར་ལུང་ཚད་མ་མ་ཡིན་པར་རོ།། ས་དང་རྩྭའི་ཆོས་
ཡིན་གྱི་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སྐྱེ་བ་ནི་ས་དང་རྩྭའི་རྫས་ཀྱི་ཆོས་ཡིན་གྱི་འོ།། ལུས་དང་
ལྡན་པ་ལ་ལ་ཡང་ཞེས་བྱ་བ་ནི་མེ་ལྕེ་ལ་སོགས་པའོ།། གལ་ཏེ་སྡིག་པ་སྐྱེ་
བའི་མཚན་ཉིད་ཡིན་པ་དེའི་ཀོ། ཕྱི་རོལ་གྱི་སྐྱེ་བ་ལ་ཡང་འགྱུར་ན་ཡོད་པ་མ་
ཡིན་ནོ།། དེ་ཉིད་ནི་ཚྭ་ལ་སོགས་པའི་བདག་ཉིད་རང་བཞིན་ཉིད་ཀྱིས་སྐྱེ་བ་ཞེས་
བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་སྨོས་སོ།། མིག་ལ་སོགས་པ་ལྔ་དང་ཡིད་ནི་སྐྱེ་མཆེད་དེ་
དྲུག་གོ ། འབྱུང་དང་འབྱུང་བ་ལས་གྱུར་པ་དང་སེམས་ལས་བྱུང་བ་དག་གི་ནི་
ཅི་རིགས་དེ་དང་ལྷན་ཅིག་འབྱུང་བའོ།། ལོབ་པར་ཤེས་དང་དེ་ལས་བྱུང་བ་ནི་
ལོག་ཤེས་དང་ནི་དེ་ལས་བྱུང་། །སྲིད་དང་ངོ་།། དེ་དག་དང་མཚུངས་པར་

ལྡན་པའི་སེམས་པ་དེའི་དབང་གིས་སོ།། དེ་ཉིད་ནི་སྡུག་བསྔལ་ལ་ཕྱིན་ཅི་ལོག་
པའི་བློ་དང་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པས་འཆད་པར་བྱེད་དོ།། དེ་ཡང་བསྡུན་ཟིན་
ཏོ་ཞེས་བྱ་བ་ནི། སྡུག་བསྔལ་ཕྱིན་ཅི་ལོག་བློ་དང་། །སྲིད་པ་ཀུན་ནས་
འཆིང་བའི་རྒྱུ། །གང་གི་སྐྱེ་བ་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པས་སོ།། དེའི་ཕྱིར་
དེ་བཅད་སྐྱེ་མི་འགྱུར། །འཁོར་བར་སྐྱེ་བར་མི་འགྱུར་རོ། །བཤད་མ་
ཐག་པའི་སེམས་དེ་གཅོད་པས་ན། དེ་བཅད་པའི་སེམས་པའི་མཚན་ཉིད་ཅན་
གྱི་ལས་སྔ་མ་སྔ་མ་མངོན་པར་འདུས་བྱས་པ་ལས་ཞེས་བྱ་བ་ནི་ཁྱད་པར་ཅན་གྱི་
ནུས་པ་དང་ལྡན་པའི་སྐད་ཅིག་མ་ཕྱི་མ་ཕྱི་མ་སྐྱེད་པ་ལས་ཞེས་བྱ་བའི་དོན་ཏོ།།
དེ་ཉིད་ནི་ཕྱི་མ་ཞེས་བྱ་བས་འཆད་པར་བྱེད་དོ།། ཐ་མའི་ཞེས་བྱ་བ་ནི་ཐམས་
ཅད་ཀྱི་ཕྱི་མའོ།། ནུས་པ་ནི་གེགས་བྱེད་པ་མེད་པ་ཅན་ཏེ། གང་དེ་མ་
ཐག་ཏུ་སྐྱེད་པའོ།། ཅི་རིགས་པར་རྟེན་ཡིན་ཏེ་ཞེས་བྱ་བ་ནི། བྱེད་པ་ནི་
རྟོགས་པའི་རྟེན་ཡིན་ཞིང་གནས་གཞན་ཐོབ་པ་གཟུགས་ལ་སོར་པའི་འབྲས་བུ་རྟེན་
ཡིན་ནོ།། རྟོགས་པ་དང་མངོན་པར་འདོད་པའི་གནས་སུ་ཕྱིན་པ་སྒྲུབ་པར་བྱེད་པ་
ཞེས་བྱ་བ་ནི་རྟོགས་པ་དང་མངོན་པར་འདོད་པའི་གནས་སུ་ཕྱིན་པ་དག་གིས་སྒྲུབ་
པར་བྱེད་པ་ནི་ཞེས་བྱ་བའི་དོན་ཏོ།། དགེ་བ་དང་མི་དགེ་ཉི་ཤུའི་ཞེས་བྱ་བ་
ནི་དགེ་བ་དང་མི་དགེ་བ་རེ་རེ་ལ་རྣམ་པ་བཅུ་ཡིན་ཏེ་ཐ་དད་པའི་ཕྱིར་རོ།། དེའི་
འཇུག་པས་བསྐྱེད་པའི་འདུ་བྱེད་ཅེས་བྱ་བ་ནི་བདག་གི་ཡོན་ཏན་ནོ།། གདན་
ཚིགས་མ་གྲུབ་པ་ཡིན་ནོ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་སྐྱེས་བུ་དབང་དང་ལྡན་པ་ལ་ཡང་སྐྱེ་བའི་རྒྱུ་
ཚང་བ་ཡོད་པ་ཡིན་ཞེས་བྱ་བ་འདི་ལོ།། གང་འབྲས་བུ་དང་བྱེད་པའི་ཚོགས་པ་དང་
བྲལ་བ་ཅན་ཞེས་བྱ་བ་ནི་གང་ལ་འབྲས་བུ་དང་བྱེད་པའི་ཚོགས་པ་དང་བྲལ་བ་ཡོད་

པ་ཞེས་ཚིགས་རྣམ་པར་སྦྱར་རོ།། སྐྱེས་བུ་སྟོང་དབང་བསྐུར་བ་ཕྱིས་ཤི་བ་ནི་སྐྱེས་
བུ་དབང་བསྐུར་བ་ཕྱིས་ཤི་བའོ།། ཡུལ་གཞན་ལས་མངོན་པར་འདོད་པའ་ཞེས་
བྱ་བ་ལ་སོགས་པས་ལན་འདེབས་པར་བྱེད་དོ།། བདག་གི་ཡོན་ཏན་ལ་སོགས་པའི་ཁྱད
པར་ལ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་བདག་གི་ཡོན་ཏན་མ་མཐོང་བའིའོ།། སོགས་པའི་སྒྲ་ནི་འབྲས་བུ་
དང་བྱེད་པའི་ཚོགས་པའི་རང་བཞིན་གང་ཡིན་པའི་ཁྱད་པར་ལ་སྟེ། དབང་བསྐུར་གྱིས་
ཡང་སྲིད་པ་སྐྱེད་པའི་ནུས་པ་མ་བཅོམ་པ་དེ་ལ་བལྟོས་ནས་ཞེས་བྱ་བར་སྦྱར་རོ།།
མ་ངེས་པ་ཡིན་ནོ་ཞེས་ན་ཞེས་བྱ་བ་ནི་སེམས་པ་གཉིས་དང་མཚུངས་པར་ལྡན་པའི་
བློ་ཡོད་ན་ཡང་ཇི་སྐད་དུ་བཤད་པའི་ལྷན་ཅིག་བྱེད་པ་དང་བྲལ་ན་ཡུལ་གཞན་དུ་
ཕྱིན་པར་མི་འགྱུར་བའི་ཕྱིར། བྱེད་པ་ལ་སོགས་པའི་རང་བཞིན་ལ་གནོད་པ་
མེད་པའི་ཕྱིར་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་ལ། གལ་ཏེ་རང་བཞིན་ལ་གནོད་པ་
མེད་པ་ཉིད་ལ་བལྟོས་ནས་བློ་ལས་བྱེད་པ་ལ་སོགས་པ་འཕེན་པར་བྱེད་པ་དེའི་ཚེ་
དབང་བསྐུར་བའི་བློ་གང་ཡིན་པ་དེ་ཁྱེད་ཀྱི་གཞུང་གིས་བྱེད་པ་རྣམས་ཀྱི་རང་བཞིན་
ལ་གནོད་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་བློ་དེ་ལས་སེམས་ཀྱི་དབང་གིས་བྱེད་པ་ལ་སོགས་པ་
འཕེན་པ་ལ་སོགས་པར་མི་འགྱུར་རོ་ཞེས་བྱ་བ་ན་བསྡུས་པའི་དོན་ཡིན་ནོ།། བློ་འི
ཁྱད་པར་དང་ཇི་སྐད་འཇུག་པ་བཞིན་དུ་བྱེད་པའི་རྒྱུ་ཡོད་ན་ཞེས་བྱ་བ་བློ་འི་ཁྱད
པར་འདོད་པ་དང་ལྡན་པ་དང་། ཅི་སྐད་འཇུག་པ་བཞིན་དུ་བྱེད་པའི་རྒྱུན་ཡོད
པ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་རྣམ་དབྱེ་བའོ།། བྱེད་པ་འཕེན་པའི་བློ་ལ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་ཉིད
པ་འཕེན་པ་ཡང་དེ་ཡིན་ལ་བློ་ཡང་ཡིན་ནོ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་ཁྱད་པར་གྱི་སྒྲུབ་བའོ།།
སྲིད་པ་སྔོན་འཇོངས་པའི་སྐྱེ་བ་ལས་བྱེད་པ་རྣམས་འཕེན་པར་བྱེད་པ་ནི་བློ་ཡིན་ནོ།།
ཇི་མ་རྣམས་ཀྱིས་བློ་མཚམས་སྦྱོར་བར་བྱེད་ཅིང་བསྐྱེད་པར་བྱེད་ཅེས་བྱ་བར་སྦྱར་རོ།།

དབང་བསྒྱུར་བ་དྲི་མ་རྣམས་ལ་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་ནི་གཞན་གྱི་ཡིན་དེ། དབང་
བསྒྱུར་བ་དྲི་མ་རྣམས་ལ་གནོད་པ་བྱེད་པ་མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་བྱ་བ་གང་ལས་ཡིན།
བཤད་པ་འགའ་ཞིག་གི་ཚེ་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་ནི་གྲུབ་པའི་མཐའ་སྨྲ་བའི་འོ།།
གཉིས་པོ་འི་ཕྱོགས་ལ་འཕེལ་ན་འགྲིབ་པ་དང་རང་ཡི་ཕྱོགས་འཕེལ་བ་ར་ཕྱུལ་དུ
བྱུང་བ་ཡིན་ནོ་ཞེས་བྱ་བར་སྨྲ་རོ། གཉིས་པོ་འི་ཕྱོགས་བདག་མེད་པ་
ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་དེའི་བཤད་པ་ཡིན་ནོ།། བྱད་ཤིང་སྦྲོ་དུ་སོང་བ་ཅན་
གྱི་མེའི་ཁྱད་པར་ཞེས་བྱ་བ་ནི་བྱད་ཤིང་སྦྲོན་དུ་སོང་བ་ཅན་གྱི་མེའི་ཁྱད་པར་འཕེལ་
བ་ན་ཞེས་བྱ་བའི་དོན་ཏོ།། དེ་བས་ན་དུས་སྔར་བྱུང་བ་ཅན་གྱི་དྲི་མ་རྣམས་ཀྱི་
ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་བས་མཇུག་སྡུད་པར་བྱེད་དོ། ངེད་པ་འཕེན་པ་ཡང་
དེ་ཉིད་ཡིན་ལ་བློ་ཡང་ཡིན་པས་ཞེས་བྱ་བ་ནི་ཁྱད་པར་གྱི་བསྡུ་བའོ།། བྱེད་
དང་མི་བྱེད་དུས་དག་ཏུ། །བདག་ཉིད་དག་ནི་འདྲ་བ་དང་ཞེས་བྱ་བ་ནི་མདོ་
ཡིན་ནོ།། འབྲས་བུ་བྱེད་པའི་དུས་དང་། འབྲས་བུ་མི་བྱེད་པའི་དུས་དག་
ཏུ་བདག་ཉིད་མཚུངས་པ་ཡིན་ནོ་ཞེས་བྱ་བའི་དོན་ཏོ།། དེ་ཉིད་ནི་འབྲས་བུ་
མངོན་པར་འདོད་པ་དང་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་སྨོས་ཏེ། མངོན་པར་འདོད་
པ་དང་མངོན་པར་འདོད་པ་མ་ཡིན་པ་ནི་གོ་རིམས་བཞིན་དུ་འབྲས་བུ་བྱེད་པ་དང་
མི་བྱེད་པའི་དུས་དག་ཡིན་ནོ།། དེ་བས་ན་བྱེད་པ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་མངོན་པར་
འདོད་པའི་དོན་གྱིས་འབྲས་བུ་བྱེད་པའི་དུས་ཡིན་ལ། མི་བྱེད་པ་ཞེས་བྱ་བ་
ནི་མངོན་པར་འདོད་པའི་དོན་གྱི་འབྲས་བུ་མི་བྱེད་པའི་དུས་ལ་ཞེས་བྱ་བ་ཡིན་ནོ།།
དེའི་འབྲས་བུ་ཡང་ཞེས་བྱ་བ་ནི་བྱེད་པའི་འབྲས་བུ་ཡིན་པ་དེ་བས་ན་བདག་ལས་
གཞན་པ་ཞེས་བྱ་བའི་དོན་ཏོ།། བྱེད་པ་པོ་མི་འདོད་པ་གང་ཡིན་པ་དེས་ཀྱང་

ཞེས་བྱ་བ་ནི་གྲངས་ཅན་པ་དེ་སྐྱེས་བུ་བདང་སྒོམས་སུ་བྱེད་པ་འདོད་དོ།། སྐྱེས་
བུའི་འདོད་པ་ཉིད་ལས་ཞེས་བྱ་བ་ནི་སྐྱེས་བུའི་སྲིད་པས་སོ།། རང་བཞིན་
ཞེས་བྱ་བ་ནི་གཙོ་བོ་འོ།། དེ་བས་ན་སྦྱོར་བ་གཉིས་པ་ཚད་མར་འགྱུར་བ་
གང་ཡིན་པ་དེ་ལ་གདན་ཚིགས་མ་གྲུབ་པའམ་གྲུབ་པ་ལ་སྒྲུབ་པ་མ་ཡིན་ནོ།།
ཕྱལ་ཡོངས་སྤྱོད་པ་ནི་སེམས་པ་ཅན་ནོ།། རང་བཞིན་འགལ་བ་དམིགས་པ་
ནི་རྒྱུ་དང་འབྲས་བུ་དག་ཕན་ཚུན་སྤངས་དེ་གནས་པའི་མཚན་ཉིད་ཅན་ཡིན་པའི་ཕྱིར་
རོ། །དེ་ལྟ་མ་ཡིན་ན་རྒྱུ་དང་འབྲས་བུའི་དངོས་པོར་མི་འགྱུར་རོ། གཞན་
གྱི་ཉམས་སུ་མྱོང་བ་གཞན་གྱི་དྲན་པ་འདམ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་སྐད་ཅིག་མར་སྨྲ་བ་དག་ནི
བདག་མི་འདོད་པས་དེ་ཐོབ་པ་ཡིན་ན་དེ་ཡང་རིགས་པ་མ་ཡིན་ཏེ་ཐལ་ཆེས་པའི
ཕྱིར་རོ།། རེས་འགའ་འང་དྲན་པ་མེད་ཕྱིར་རོ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་དྲན་པ་པོ་རང་
དབང་ཅན་གྱི་དྲན་པ་ཁོ་བོ་ཅག་མི་འདོད་དོ་ཞེས་བྱ་བའི་དོན་ཏེ། ཕྱིས་ཀྱང་
ཉམས་སུ་མྱོང་བ་ལ་སོགས་པས་དེ་འཆད་པར་བྱེད་ད།། ཉམས་སུ་མྱོང་ལས་
དྲན་པ་འབྱུང་ཞེས་བྱ་བ་འདིས་ནི་སྐད་ཅིག་མ་ཉིད་ཡིན་ན་ཡང་རྒྱུད་གཅིག་ལ་ཉེ
བར་ལེན་པ་དང་ཉེ་བར་ལེན་པ་ཅན་གྱི་དངོས་པོ་གང་ཡིན་པ་དེ་ལ་དྲན་པ་སྐྱེ་བར
འགྱུར་གྱི་རྒྱུད་གཞན་ལ་ནི་མ་ཡིན་ནོ།། ཞེས་བསྟན་པ་ཡིན་ནོ། གལ་ཏེ་བྱེད་པ་པོ་རང་
དབང་ཅན་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ནོ། འོ་ན་ཅི་ལ་བལྟོས་ནས་དྲན་པ་ཉིད་ཅེས་བྱ་བའི་དངོས་
པོ་རྐྱེན་ཡིན། ཡོད་པ་ནི་ཡོད་པར་བྱེད་པ་མེད་པར་རིགས་སོ་ཞེ་ན། དེའི་ཕྱིར་
འདིར་དངོས་པོ་འི་རྐྱེན་ཡིན་ན་ཡང་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་སྨོས་སོ།། རྣམ་
པ་འགའ་ཞིག་ལ་སྒྲོ་བཏགས་པ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་དྲན་པ་ཉམས་སུ་མྱོང་བའི་དངོས
པོ་འི་རྣམ་པར་སྐྱེད་པས་བྱ་བ་དང་བཅས་པའི་ཤེས་པ་ལ་བརྟེན་ནས་བྱེད་པ་པོ་ཉིད་

དུ་སྒྲོ་བཏགས་པ་དང་ཡུལ་རྟོགས་པའི་ངོ་བོ་ཉིད་ཡིན་པའི་ཕྱིར་སྒྲོ་བཏགས་པ་ཉིད་
ཡིན་པ་དེ་བས་ན་དངོས་པོ་འི་རྒྱུན་ཡིན་ནོ་ཞེས་བྱ་བའི་དོན་ཏོ།། ཀུན་རྫོབ་ལ་ཞེས་
བྱ་བ་ནི་ཕྱིན་ཅི་ལོག་གི་རྣམ་པ་ཅན་གྱི་བློ་ཡིན་ནོ།། ཚད་མ་དང་འགལ་བའི་ཕྱིར་རོ་
ཞེས་བྱ་བ་ནི་སྒྲོ་འདོགས་པར་བྱེད་པའི་བློས་རྣམ་པར་གཞག་པ་ནི་ཅི་རིགས་པར་
མངོན་སུམ་དང་རྗེས་སུ་དཔག་པ་དང་འགལ་བའི་ཕྱིར་རོ།། དེ་ལྟར་ན་དངོས་
པ་གཅིག་ལ་ཡང་ཅི་ལྟར་བརྡའ་རྫི་ལྟ་བ་བཞིན་དུ། ཕན་ཚུན་འགལ་བའི་ཕྱ
སྣད་མཐོང་བ་ཡིན་ནོ།། དེའི་དབང་གིས་དངོས་པོ་གཅིག་དུ་མ་ཉིད་མ་ཡིན་ཏེ་
བདག་མེད་པ་ཉིད་དུ་ཐལ་བའི་ཕྱིར་རོ།། དེ་ཡང་གཞན་དག་ཏུ་བཤད་ཟིན་པ་
ཉིད་ཡིན་པ་དེ་ལྟར་ན་འདིར་མ་སྤྲོས་སོ།། གཉིས་པོ་འི་ཕྱོགས་ཉིད་ཡིན་པར་
བྱ་བ་ནི་བདག་མེད་པ་ཉིད་ཀྱི་ལས་གཉིས་པོ་འི་ཕྱོགས་ཉིད་ཡིན་པར་རོ། ཇི་
ལྟར་དེ་སྡུག་བསྔལ་གྱི་རྒྱུའི་གཉིས་པོ་འི་ཕྱོགས་ཉིད་ཡིན་པ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་བདག་
མེད་པའི་ལས་ཉིད་དོ།། དེ་ཡང་མ་རིག་པ་ལས་བྱུང་བ་ནམ། མ་རིག་
པའི་ཁྱད་པར་ཡིན་གྱུང་ན་ཞེས་བྱ་བ་ནི་གང་གི་ཚེ་འཇིག་ཚོགས་སུ་ལྟ་བ་མ་རིག་པ་
ཉིད་ཡིན་པ་དེའི་ཚེ་མ་རིག་པ་ལས་བྱུང་ངའོ།། གང་གི་ཚེ་ལོག་པའི་ཤེས་པ་ཙམ་
ཡིན་པ་དེའི་ཚེ་མ་རིག་པའི་ཁྱད་པར་ཡིན་ནོ།། རྣམ་པ་གཉི་ག་ལྟར་ཡང་བདག་
མེད་པ་ཉིད་མཐོང་བ་ནི་སྲིད་པ་དང་འགལ་བ་ཡིན་ནོ་ཞེས་བྱ་བར་སྦྱར་རོ།། བདག་
མེད་པ་ཉིད་མཐོང་བ་ཅི་འདྲ་བ་ཞིག་ཅེ་ན། མ་རིག་པ་དང་འགལ་བའི་ཞེས་
བྱ་བ་སྨོས་སོ།། འགལ་བ་ནི་ཡང་ཞེས་བྱ་བ་ནི་མ་རིག་པ་དང་བདག་མེད་
པ་ཉིད་མཐོང་བ་འགལ་བའོ།། དམིགས་པའི་རྣམ་པ་ཕྱིན་ཅི་ལོག་པའི་བློ་ནས་
ཡིན་ནོ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་མ་རིག་པའི་དམིགས་པའི་རྣམ་པ་འཛིན་པའི་རྣམ་པའོ།། དེ་

ལས་ཕྱིན་ཅི་ལོག་པའི་སྒོ་ནས་ཡིན་ནོ།། བདག་མེད་པ་ཉིད་མཐོང་བའི་དམིགས་
པའི་རྣམ་པ་ཕྱིན་ཅི་ལོག་པ་ཉིད་བསྟན་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར། ར་ཞིག་མ་རིག་པ་
ཉིད་ཀྱི་རྣམ་པ་ནི་མ་རིག་པ་ངེས་ཀྱང་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་སྟོན་པར་བྱེད་དོ།།
སྡུག་བསྔལ་ལ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་སྡུག་བསྔལ་གྱི་བདེན་པ་ལ་རྟག་པ་ཞེས་བྱ་བའི་རྣམ…
པར་འཛིན་པར་བྱེད་པའོ།། འདིས་ནི་མི་རྟག་པ་ལས་ལོག་པར་སྒྲོ་བཏགས་ནས་
བཤད་པ་ཡིན་ནོ་ ཞེས་བྱ་བ་ནི་རྟག་པ་ནི་མི་རྟག་པ་ལས་བཟློག་པ་ཉིད་ཡིན་པའི་ཕྱིར
རོ། །མི་རྟག་པ་ལས་བཟློག་པས་རྟག་པ་སྨོས་པ་ཉིད་གསལ་བར་མངོན་པ་བཞུང
བར་འོས་པ་མ་ཡིན་ནམ། ཅིའི་ཕྱིར་བསྟན་པ་སྨོས་པ་བྱུས་ཤེ་ན། བཟློག་
པས་རྟག་པ་ཞེས་བརྗོད་པར་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་སྨོས་ཏེ་འདི་སྐད་དུ་སྟོན་པར་བྱེད་དེ།
ཐར་ཟུག་ཏུ་གནས་པའི་རྟག་པ་གང་ཡིན་པ་དང་། སྐད་ཅིག་མ་གཉིས་
པ་ལ་སོགས་པར་གནས་པའི་ངང་ཚུལ་ཅན་དུས་གཞན་དུ་གནས་པ་ཅན་གང་ཡིན…
པ་དེ་ཐམས་ཅད་ནི་འདིར་རྟག་པར་འདོད་པ་ཡིན་གྱི། ཐེར་ཟུག་ཏུ་གནས་པ་
ཉིད་ནི་མ་ཡིན་ནོ་ ཞེས་དེ་བསྟན་པར་འགྱུར་རོ།། མདོ་མཛད་པས་རྟག་པའི་
དོན་ལ་བརྟན་པ་སྨོས་པས་བརྟན་པ་ཡིན་ནོ།། དེ་ལྟར་ན་ཇི་ལྟར་རྣམ་པ་གཉིས་ག
ལ་ཡང་བརྟན་པ་ཞེས་བརྗོད་པ་དེ་རྟག་པ་ལ་ཡང་ཡིན་ནོ།། དེ་བས་ན་སྐད་ཅིག
མ་མ་ཡིན་པར་སྨྲ་བ་གང་ཡིན་པ་དེ་དག་ཀྱང་རྟག་པར་སྒྲོ་འདོགས་ནས་འཇུག་པ་
ཉིད་ཡིན་ནོ།། དེ་དང་ཞེས་བྱ་བ་ནི་ཟག་པ་དང་བཅས་པ་མ་ཡིན་པའམ་ཞེས་
བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་ལ་སྡུག་བསྔལ་གྱི་རྣམ་པ་ལས་ཕྱིན་ཅི་ལོག་པས་བདེ་བའི་རྣམ…
པའོ།། ཟག་པ་དང་བཅས་པ་ཉིད་ཀྱི་སྡུག་བསྔལ་ཡིན་ཏེ། ཉེ་བར་ལེན་པའི་
ཕུང་པོ་ལྔ་ནི་སྡུག་བསྔལ་ཡིན་ནོ་ ཞེས་བྱ་བ་དང་རྒྱུའི་གཞན་གྱི་དབང་གི་གཞན…

དབང་ཐམས་ཅད་སྡུག་བསྔལ་ཡིན་ནོ་ ཞེས་གསུངས་པ་གང་ཡིན་པའོ།། དེ་
བས་ན་དེ་ལས་དེ་བཟློག་པས་ཟག་པ་དང་བཅས་པ་མ་ཡིན་པའམ། རྒྱུའི་གཞན་
གྱི་དབང་ལས་ཕྱིན་ཅི་ལོག་པ་ན་བདེ་བའི་རྣམ་པ་ཡིན་ནོ།། སོགས་པ་སྨོས་
པས་ནི་ཞེས་བྱ་བ་ནི་བདེན་པ་བཞི་ལ་བརྟེན་པ་དང་། བདེ་བ་དང་ང་དང་ངའི་
ཞེས་སོགས་ཞེས་བྱ་བ་འདྲིས་སོ།། དེ་བཞིན་དུ་འགོག་པ་དང་ལམ་གྱི་བདེན་
པ་དག་ལ་ཡང་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་ལ་འགོག་པ་མ་ཡིན་པ་དང་། ཞི་བ་
མ་ཡིན་པ་དང་། གྱ་ནོམ་པ་མ་ཡིན་པ་དང་། ངེས་པར་འབྱུང་བ་མ་ཡིན་
པའི་རྣམ་པར་སྒྲོ་འདོགས་པའོ།། ལམ་གྱི་ལམ་མ་ཡིན་པ་དང་། རིགས་
པ་མ་ཡིན་པ་དང་། སྒྲུབ་པ་མ་ཡིན་པ་དང་། ངེས་པར་འབྱིན་པ་མ་ཡིན་
པའི་རྣམ་པར་སྒྲོ་འདོགས་པའོ།། དེ་ལས་བྱུང་བ་དང་དེའི་རང་བཞིན་ཅན་གྱི་
ཞེས་བྱ་བ་ནི་མ་རིག་པ་ལས་རང་བཞིན་ཅན་ཞེས་བྱ་བའི་དོན་ཏོ།། སྒྲོ་བཏགས་
ནས་ནི་ཡོངས་སུ་སྤྱོད་ཅེས་བྱ་བའི་ཚིག་གིས་ལོག་པར་སྒྲོ་འདོགས་པ་སྤྱོད་དུ་སོང་
བ་ཅན་གྱི་སྤྱོད་པ་ཉིད་གསལ་བར་བསྟན་པ་ཡིན་ནོ།། སྒྲོ་བཏགས་པའི་ཡུལ་
ལ་འཇུག་པའི་སྤྱོད་པ་དེ་ཡང་སྒྲོ་འདོགས་པའི་རྣམ་པ་ཉིད་ཡིན་ལ། སྒྲོ་འདོགས་
པའི་རྣམ་པ་ཅན་གྱི་ཡུལ་ཅན་གྱི་ཉོན་མོངས་པ་དང་ཉེ་བའི་ཉོན་མོངས་པ་ཐམས་ཅད་
ཉིད་མ་རིག་པ་ཉིད་ཡིན་པ་དེ་ལྟར་ན་དེའི་རང་བཞིན་ཅན་ཉིད་ཀྱང་བསྟན་པ་ཡིན་ནོ།
སྤྱོད་པ་ཡང་དོན་གྱི་འགལ་བ་ཉིད་ཡིན་ནོ་ ཞེས་བྱ་བ་ནི་ཕྱིར་པའི་རྒྱུ་བཏགས་ཏུ་ལྟ་བ་
དང་། ལམ་དངོས་སུ་འགལ་བའི་ཕྱིར་རོ།། ཞེས་བྱ་བ་སྐུར་པའི་སྤྱོད་
པ་དང་ཡང་དོན་དམ་པར་འགལ་བར་བསྟན་ཏོ་ ཞེས་བྱ་བའི་དོན་ཏོ།། སྡུག་
བསྔལ་གྱི་རྒྱུའི་རང་བཞིན་ལས་ཕྱིན་ཅི་ལོག་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཞེས་བྱ་བ་ནི་མ་རིག

པ་དང་སྒྲིད་པ་ནི་སྡུག་བསྔལ་གྱི་རྒྱུ་ཉིད་ཡིན་ཏེ་ཕྱིན་ཅི་ལོག་པའི་རང་བཞིན་ཅན
ཞེས་བྱ་བའི་དོན་ཏོ།། གཉིས་པོ་འི་ཕྱོགས་ནི་མེད་ཕྱིར་དང་ཞེས་མདོ་མཛད་པས་
བཤད་པ་དེ་ཅི་ལྟར་རུང་སྙེ། འདི་ལྟར་བདག་མེད་པ་ཉིད་ཀྱི་ལམ་གྱིས་ཉོན་
མོངས་པ་སྤངས་པའི་སྒོ་ནས། མ་འོངས་པའི་ལས་དང་ལུས་ཟད་པར་བྱེད་པའི་
རྒྱུ་ཚད་མས་གྲུབ་པ་ཉིད་ཡིན་ནོ་ཞེ་ན། དེའི་ཕྱིར་དེ་ནི་ལྟར་ན། གཉིས་པོའི་
ཕྱོགས་ནི་མེད་ཕྱིར་དང་ཞེས་བྱ་བ་འདིས་རྟོགས་པར་མི་ནུས་པ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་རོ།།
ཞེས་བྱ་བ་ཁོང་ནས་དབྱུང་བར་བྱ་བ་ཡིན་པས་ན་ཞེས་བྱ་བ་སྨོས་སོ།། འདི་
སྐད་དུ་བསྟན་པར་འགྱུར་ཏེ། གཉིས་པོའི་ཕྱོགས་ནི་མེད་ཕྱིར་རོ་ཞེས་བྱ་བའི་
མདོ་འདིས་རྟོགས་པར་མི་ནུས་པ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་རོ་ཞེས་བྱ་བ་དག་ཁོང་ནས་དབྱུང་བར་
བྱའོ།། དེས་ན་དག་གི་དོན་ནི་བདག་ཏུ་ལྟ་བའི་ཞེན་པ་འདིས་ཉོན་མོངས་པ་
ཟད་པའི་ཐབས་བོར་ནས། ལས་དང་ལུས་ཟད་པ་ཙམ་ལས་གྲོལ་བར་སྨྲ་བས
གཉིས་པོའི་ཕྱོགས་རྟོགས་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། མི་ནུས་པ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་རོ
ཞེས་བྱ་བ་འདི་ཡིན་ནོ།། དེ་བས་ན་དངོས་པ་ཉིད་མེད་པར་བཤད་པ་ཡིན་གྱི་གཉིས
པོའི་ཕྱོགས་ནི་མ་ཡིན་ནོ།། གང་ཞིག་རྟག་པ་སྟོན་དུ་གདོང་བ་ཅན་ཡིན་ཡང་དེའི
རང་བཞིན་མི་ཤེས་པ་ཅན་ཡིན་པ་དེ་ནི་ཞེས་བྱ་བའི་ཡང་གི་སྒྲས་ནི་མ་ལུས་པ་གཉི
ག་ཡང་གདན་ཚིག་ཉིད་དུ་བསྟན་ཏེ། གལ་ཏེ་རྟག་པ་སྟོན་དུ་གཏོང་བ་ཅན་ཡང་ཡིན
ཞིང་དེའི་རང་བཞིན་མི་ཤེས་པ་ཅན་དུ་ཡང་འགྱུར་བ་ཡིན་ནོ།། གང་ཡིས་སྤྲང་
བར་བྱ་བའི་རང་བཞིན་མི་ཤེས་པ་དེ་ནི་དེའི་རང་བཞིན་མི་ཤེས་པ་ཅི་ནོ།། དོན
དེ་རྟོགས་པར་ནུས་པ་མ་ཡིན་ཏེ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་གང་ལ་ངེས་པ་མེད་པར་མཐོང་བ་ཡོད
ན་དོན་མེད་པ་ལ་ཐེ་ཚོམ་ཟ་བ་ཡིན་ནོ་ཞེས་བྱ་བ་ཁོང་ནས་དབྱུང་བར་བྱའོ།། དེ་

ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་དུག་མ་ཡིན་པ་ཉིད་དུ་མ་བརྟགས་པར་ཞེས་བྱ་བ་ནི་སྔ་དུར་གྱུར་པའི་པ་
དཔེ་ཉིད་བསྟན་པ་ཡིན་ནོ།། དེ་ལྟར་ན་སྐད་ལ་དོན་མེད་པའི་ཕྱི་རོལ་ཟླ་བ་མེད་
ཅིང་དོན་ལ་ཕྱི་རོལ་ཟླ་བ་ཡོད་པ་དེ་ལ་རྟོག་པ་དང་ལྡན་པ་སྣང་འཇུག་པར་བྱ་བ་ཉིད་
ཡིན་ནོ། དེ་ལྟ་བུར་གྱུར་པ་ལ་འཇུག་པར་བྱེད་པ་ནི་རྟོག་པ་དང་ལྡན་པ་མ་ཡིན་
པ་མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་བཤད་ཟིན་ཏོ།། རྟོགས་པ་སྔོན་དུ་སོང་བ་ཅན་ནི་ཇི་སྐད་
དུ་བཤད་པའི་ཡུལ་ལ་འཇུག་པ་དེའི་རང་བཞིན་ཤེས་པ་ཅན་ཉིད་ཀྱིས་ཁྱབ་པ།
དེ་དང་འགལ་བ་ཡང་དེའི་རང་བཞིན་མི་ཤེས་པ་ཅན་ཡིན་པ་དེ་ལྟར་ན་ཁྱབ་པར་བྱེད་
པ་འགལ་བ་དམིགས་པའོ།། ལུས་ཅན་ཤེས་རབ་ལྡན་པ་ཞེས་བྱ་བར་སྦྱར་རོ།།
འགའ་ཞིག་ཀུང་ཞེས་བྱ་བ་ནི་ནམ་མཁའི་སེམས་ཅན་འཕེལ་བྱེད་ལ་སོགས་པའོ།།
ལས་བྱས་པ་ངེས་པར་གྱུར་བ་ནི་ཟད་པའོ།། འབྲས་བུ་སྣ་ཚོགས་མཐོང་བའི་
ཕྱིར་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་དེའི་རྣམ་པར་འགྲེལ་བ་འོར་ནས་རང་གི་སྡེ་པ་འགའ་
ཞིག་གི་ནམ་མཁའི་གོ་ས་ཅན་ལ་ལན་བཤད་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་ཉི་ཚེ་བགོད་……
ནས་རེ་ཞིག་འགྲུབ་པ་བྱེད་པ་བདག་ཉིད་ཀྱིས། དེ་ལ་འདིར་ཞིག་ནི་གཏུང་བ་
རྩོམ་པ་ལ་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་སྨོས་སོ། གཏུང་བ་རྩོམ་པ་ལས་དེ་ནུས་བསྐྱུང་
བ་ལ་སོགས་པའི་མཚན་ཉིད་ཅན་ལས་མི་འདོད་པ་ཉམས་སུ་མྱོང་བ་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་
སྔོན་བྱས་པའི་ལས་ཀྱི་འབྲས་བུ་མ་ཡིན་པ་དེ་བས་ན། གང་ལས་དེའི་འབྲས་བུ་
ལོངས་སྤྱོད་པ་ཞེས་བྱ་བ་གཏུང་བས་བསྐྱེད་པ་མི་འདོད་པ་ཉམས་སུ་མྱོང་བའི་མཚན་
ཉིད་ཅན་གྱི་འབྲས་བུ་དེ་ལོངས་སྤྱོད་པ་ཡང་སྲིད། ལས་དེའི་འབྲས་བུ་ལོངས་
སྤྱོད་པ་ལས་ཟད་པ་ཡིན་ནོ།། གཞན་དེ་སྒྲ་གང་གིས་དེའི་གཏུང་བ་རྩོམ་པ་ལས་
སྐྱེས་པའི་སྡུག་བསྔལ་སྔོན་གྱི་ལས་ཀྱིས་བྱས་པ་མ་ཡིན་ནོ་ཞེ་ན། འདོད་པའི་དབང་

གིས་འཇུག་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ་ཞེས་བྱ་བ་སྨོས་ཏེ། འདོད་པའི་དབང་གིས་འཇུག་
པ་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་ལས་ཀྱི་རྣམ་པར་སྨིན་པ་མ་ཡིན་ཏེ། དཔེར་ན་དགེ་བའི་
ལས་ལྟ་བུའོ།། དེ་ལྟར་ན་དེ་དང་དེ་འདོད་པ་མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་
པ་འགོག་པར་བྱེད་དོ།། སྐྱེས་བུ་བྱེད་པའི་ལྷན་ཅིག་བྱེད་པ་ལ་བལྟོས་པ་མ་
ཡིན་ཞེས་བྱ་བ་ནི་སྐྱ་འབལ་བ་ལ་སོགས་པའི་བྱེད་པ་ལ་བལྟོས་པའོ།། སྐྱེ་
མཆེད་ལྔའི་རྒྱུན་ཅན་གྱི་ཞེས་བྱ་བ་ནི་གཟུགས་ལ་སོགས་པ་ལྔའི་དམིགས་པ་ཅན་ནོ།།
དེ་བས་ན་གདན་ཚོགས་འདི་མ་ངེས་པ་ཡིན་ནོ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་འདོད་པའི་དབང་གི་
འཇུག་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ་ཞེས་བྱ་བའི་གཏན་ཚིགས་འདི་མ་ངེས་པ་ཡིན་ནོ་ཞེས་
བྱ་བའི་དོན་ཏོ།། དེ་ནི་འབྲས་བུ་སྣ་ཚོགས་མཐོང་བའི་ཕྱིར་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་
པའི་ཚིགས་སུ་བཅད་པ་ལོངས་སྤྱོད་ཆེན་པོ་དང་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པས་འཆད་
པར་བྱེད་པ་ལ་ལོངས་སྤྱོད་ཆེན་པོ་ཉིད་དང་ནད་མེད་པ་དང་། ཡན་ལག་དང་
ཉིང་ལག་ལ་སོགས་པ་ཚང་བ་ནི་ལས་དགེ་བ་གཅིག་གི་འབྲས་བུ་སྣ་ཚོགས་པའོ།།
ནད་དང་དབུལ་བ་དང་ཡན་ལག་དང་ཉིང་ལག་ལ་སོགས་པ་མ་ཚང་བ་ནི་ལས་མི་
དགེ་བ་གཅིག་གི་ཡང་སྣ་ཚོགས་པའི་འབྲས་བུ་ཡིན་ནོ། ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་
པའི་འབྲས་བུ་སྣ་ཚོགས་པ་ཅན་གྱི་ཞེས་བྱ་བ་ནི་ནད་ལ་སོགས་པའི་མཚན་ཉིད་ཀུན་
ནས་ཉོན་མོངས་པའི་འབྲས་བུ་སྣ་ཚོགས་པ་གང་ལ་ཡོད་པ་དེ་ལ་དེ་སྐད་ཅེས་བྱའོ།།
ནད་ལ་སོགས་པའི་ས་བོན་ཕྱིར་དཔེ་ཉིད་ཡིན་ནོ།། འབྲས་བུའི་ངོ་བོ་གཅིག་འཛིན་
པར་ནུས་པ་ལ་འབྲས་བུ་སྣ་ཚོགས་པ་ཅན་ཉིད་མ་ཡིན་པས་ཁྱབ་པ་ཡིན་ལ། དེ་དང་
འགལ་བ་ཡང་འབྲས་བུ་སྣ་ཚོགས་པ་ཅན་ཉིད་ཡིན་པས་ཁྱབ་པར་བྱེད་དེ་འདིའི་བ་དམར་
པའོ།། འབྲས་བུའི་ངོ་བོ་གཅིག་འཛིན་པར་ནུས་པས་ནུས་པ་ཟད་པ་ལ་འབྲས་བུ་

གཅིག་འབྲིན་པའི་ནུས་པ་ཉིད་ཀྱི་ཁྱབ་པ་ཡིན་ལ། དེ་དང་འགལ་བ་ཡང་འབྲས་བུ་སྣ་ཚོགས་པ་འབྲིན་པའི་ནུས་པ་ཉིད་ཡིན་པ་དེ་ལྟར་ན། སྦྱོར་བ་གཉིས་པ་ཡང་ཁྱབ་པར་བྱེད་པ་འགལ་བ་དམིགས་པ་ཡིན་ནོ།། སྔ་འབབ་བ་ལ་སོགས་པའི་སྡུག་བསྔལ་ཉམས་སུ་མྱོང་བ་ལས། དེའི་འབྲས་བུ་ཅན་ཉིད་ཀྱི་ལས་མི་འདོད་པ་ཟད་པ་ནི་སྔ་སྟེ། དགེ་བ་འདོད་པའི་འབྲས་བུ་ཅན་གང་ཡིན་པ་དེ་ཡང་ཅི་ལྟར་ཡིན་ནེ། དགེ་བ་ནི་མི་འདོད་པའི་འབྲས་བུ་ཅན་མ་ཡིན་ནོ།། ལས་མི་དགེ་བ་དག་ཀྱང་མང་པོ་ཡོད་པ་ཡིན་ན་དེ་ལ་སྔ་འབབ་བ་ལ་སོགས་པའི་སྡུག་བསྔལ་བྱེད་པས་སྡུག་བསྔལ་གྱི་གནོད་པ་མི་དགེ་བའི་ལས་ངེས་པ་འདི་ལྟར་ཟད་པ་ཡིན་ནེ། ལས་གཞན་གྱི་འབྲས་བུ་གཞན་གྱིར་འགྱུར་པ་རིགས་པ་ནི་མ་ཡིན་ནོ།། དེ་ཉིད་བསྟན་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་གལ་ཏེ་ལྷན་ཅིག་བྱེད་པའི་ཁྱད་པར་ཡོད་པ་དང་མེད་པ་དག་ལས་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་སྨོས་སོ།། དེ་སྐྱེད་ཅེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་ནི་ལྷན་ཅིག་བྱེད་པ་རྒྱུས་པར་བྱེད་པས་སྐྱེད་པའོ།། རྒྱུ་འདྲ་བ་ལས་འབྱུང་བ་ཅན་ཞེས་བྱ་བ་ནི་ཉེ་བར་ལེན་པར་གྱུར་པ་རྗེས་སུ་མཐུན་པའི་ལས་ལས་བྱུང་བ་ཅན་ནོ།། སྔ་མ་དེ་ཉིད་ཀྱིས་གཞུང་བཙུགས་པ་ཡིན་ནོ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་པའི་ངོ་བོ་གཅིག་ལས་ལས་རྣམས་ཟད་པ་མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་བྱ་བ་དེ་ཉིད་ཀྱི་རོ། ཅི་སྟེ་ར་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པས་བསམ་པ་རྣམ་པ་གཉིས་སུ་རྟོག་པར་བྱེད་པའོ།། ནུས་པ་འདྲེས་པ་ཅན་ཉིད་ནི་འབྲས་བུ་གཞན་ལ་ངེས་པའི་ལས་ཀྱང་འབྲས་བུ་གཞན་དང་ལྡན་པ་ཉིད་ཀྱིས་སོ།། ལས་ཀྱི་ནུས་པ་སྣ་ཚོགས་པ་དེ་ཉིད་ཅེས་བྱ་བ་ནི་རྣམ་པར་རྟོག་པ་གཉིས་པའོ། གལ་ཏེ་དཀའ་ཐུབ་ཅན་གྱི་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པས་རེ་ཞིག་ནུས་པ་ཟད་པའི་ཕྱོགས་སྟོན་པ་ཡིན་ནོ།། སྡུག་བ་སྔལ་ཆུང་བ་གང་ལ་ཡོད་པ་དེ་

ལ་དེ་སྐད་ཅེས་བྱའོ།། སྡུག་བསྔལ་ཆུང་བ་ཙམ་ཡང་དེ་ཡིན་ལ། ལུས་ཀྱིས་
གདུང་བ་ཉམས་སུ་མྱོང་བ་ཙམ་ཡང་ཡིན་པས་ན་ཞེས་བྱ་བ་ནི་ལས་འཛིན་པའོ།།
དེ་འབྲས་བུ་བསལ་ཅིང་འདྲ་བར་བྱ་བར་ནུས་པ་གང་ལ་ཡོད་པ་དེ་ལ་དེ་སྐད་
ཅེས་བྱའོ།། ལས་གཞན་འདོད་ཅེས་བྱ་བ་ནི་གལ་ཏེ་དགེ་བའི་རང་བཞིན་ཅན་
གྱི་དཀར་ཐུབ་གཞན་ཉིད་འདོད་པར་འགྱུར་ན་ཞེས་བྱ་བའི་དོན་ཏོ།། དཀར་ཐུབ་
དེ་ལས་འབྲས་བུ་ཡིན་ཞེས་བྱ་བ་ནི་ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་པ་ལས་ཀྱི་འབྲས་བུ་ཉིད་དུ་
འདོད་པའི་ཕྱིར་དེའི་རང་བཞིན་ཅན་གྱི་དཀར་ཐུབ་ཀྱང་ལས་ཀྱི་འབྲས་བུར་
འགྱུར་རོ།། དེ་ལས་ནུས་པ་འདྲེས་པ་རྣམ་ཟད་པ་རྣམ་ཡིན་ཏེ་ཞེས་བྱ་བར་སྦྱར་རོ།
དཔེར་ན་གླང་གི་ལས་ཀྱི་འབྲས་བུ་ལྷ་བུར་ཞེས་བྱ་བ་ནི་དཔེ་ཡིན་ནོ།། གླང་གི་
ལས་ཀྱི་འབྲས་བུ་དཀར་ཐུབ་ཏུ་འགྱུར་བ་མ་ཡིན་ལ། དེ་ལས་ཀྱང་གླང་གི་ལས་
འདྲེས་པ་རྣམ་ཟད་པར་འགྱུར་བ་མ་ཡིན་ན། བསྒྲུབ་བར་བྱ་བ་དང་བོ་ལ་དཔེར་
ན་གླང་གི་ལས་ཀྱི་འབྲས་བུར་ཞེས་རྣམ་པར་དབྱེ་བ་བསྒྱུར་ནས་སྦྱར་བ་ཡིན་ནོ།།
དཀར་ཐུབ་ཉིད་དང་ནུས་པ་འདྲེས་པ་དང་ཟད་པའི་རྒྱུ་ཉིད་ལ་ལས་ཀྱི་འབྲས་བུ་མ་
ཡིན་པ་ཉིད་ཀྱིས་ཁྱབ་པ་ཡིན་ལ། དེ་དང་འགལ་བ་ནི་ལས་ཀྱི་འབྲས་བུ་ཉིད་
ཡིན་པ་དེ་ལྟར་ན་ཁྱབ་པར་བྱེད་པ་འགལ་བ་དམིགས་པའོ།། དེ་ལྟར་ན་ལས་
ཀྱི་འབྲས་བུ་ནི་ལུང་དུ་མ་བསྟན་པ་ཡིན་ལ། དེ་ཡང་དགེ་བ་དང་མི་དགེ་བ་དག་
དང་འགལ་བ་ཡིན་ན་ཇི་ལྟར་དཀར་ཐུབ་ཡིན་པར་འགྱུར། དཀར་ཐུབ་ནི་སྡིག་
པ་ཟད་པར་བྱེད་པའི་ནུས་པའི་མཚན་ཉིད་ཅན་ཉིད་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཇི་ལྟར་ན་ལས་ཀྱི་
རྣམ་པར་སྨིན་པ་ནུས་པ་འདྲེས་པའི་རྒྱུར་འགྱུར། དེ་བས་ན་ལྷག་པ་ལ་
ཕྱི་ཚོམ་ཟ་བ་མ་ཡིན་ནོ།། སྐྱེ་བར་འདོད་པའི་སྐྱོན་གྱིས་སྐྱེད་པའི་ལས་

ལ་ནུས་པར་འགྱུར་གྱི་ཞེས་བྱ་བ་ནི་སྐྱེ་བ་དང་འགག་པ་བའི་རྟེན་སྐྱེད་པ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་རོ།།
སྣང་བྱས་པ་དག་ལ་ནི་མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་དེ་དག་ལས་སྐྱེད་པ་ལས་སྣང་བྱས་
པ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་རོ།། མ་གྲུབ་པ་ཡིན་ལ། ཞེས་བྱ་བ་ནི་ལམ་ཡང་ལས་
ཀྱི་རྒྱུ་སྲིད་པ་ལ་སོགས་པ་ལ་གནོད་པ་ཡིན་ནོ་ཞེས་བྱ་བའི་གཏན་ཚིགས་ར་དེའོ།།
ལས་འདས་པའི་རྒྱུ་སྲིད་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་ལ་ལམ་གནོད་པར་བྱེད་པ་མ་ཡིན་ཏེ།
དེ་སྐྱེ་བའི་དུས་ན་དེ་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ།། བཅོམ་ལྡན་འདས་ཚད་མ་ཉིད་དུ་སྒྲུབ་
པ་ལུགས་ལས་བཟློག་པས་སྣང་དམ་བཅས་ནས། དེ་བདེན་པ་སྟོན་པར་མཛད་
པས་ན་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པས་སྦྱོར་བར་བྱེད་དོ།། བླང་བར་བྱ་བ་དང་དོར་
བར་བྱ་བའི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ཐབས་དང་བཅས་པ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་སྡུག་བསྔལ་དང་འགོག་
པའི་བདེན་པ་ཀུན་འབྱུང་དང་ལམ་དང་བཅས་པ་ཞེས་བྱ་བའི་དོན་ཏོ། འབྲས་
བུར་གྱུར་པའི་སྐྱོབ་ལས་ཞེས་བྱ་བ་ནི་བདེ་བར་གཤེགས་པའི་འབྲས་བུ་སྐྱོབ་པའོ།། དེ་
ཉིད་བསྟན་པ་དང་། མ་ལུས་ཁྱབ་པར་མཁྱེན་པ་སྐྱོབ་ཅེས་བྱ་བ་ནི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་
དང་། བརྟན་པ་དང་། མ་ལུས་པའི་ཡོན་ཏན་དེ་དག་གསུམ་གྱིས་ཁྱད་པར་
དུ་བྱེད་པས་ཁྱད་པར་མཁྱེན་པ་སྟེ་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་དང་བརྟན་པ་དང་མ་ལུས་པའི་ཁྱད་
པར་མཁྱེན་པའི་བདེ་བར་གཤེགས་པ་ཉིད་ཅེས་བྱ་བའི་དོན་ཏོ།། དེ་གྲུབ་པ་ནི་
དེ་ཁོ་ན་ཉིད་དང་། བརྟན་པ་དང་མ་ལུས་པའི་ཁྱད་པར་མཁྱེན་པ་སྐྱོབ་པ་སྟེ།
སྐྱོབ་པའི་སྐྱོའི་ངོ་བོ་སྐྱོབ་པར་བྱེད་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ།། དེ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་གྲུབ་
པ་སྐྱོབ་པ་ཡིན་ནོ་ཞེས་བྱ་བ་སྨོས་སོ།། སྣང་ནི་ཞེས་བྱ་བ་ལུགས་ལས་བཟློག་
པ་བཤད་པ་ལའོ།། བར་གྱི་ཞེས་བྱ་བ་སྨོས་པས་ནི་སླར་ལྡོག་པ་མེད་པར་ཐུགས་
སུ་ཆུད་པ་དང་ལྡན་པ་ཞེས་བྱ་བ་ཡང་དུ་བསྡུ་བ་སྟོན་ཏོ།། དེ་ཁོ་ན་ཉིད་སྨོས་པས་

ནི་བསྡུགས་པའི་དོན་སྟོན་ཏོ།། བསྟན་པའི་ཚིག་གིས་སླར་ལྡོག་པ་མེད་པ་དང་།
མ་ལུས་པའི་དོན་ནི་རང་གི་སྒྲ་ཉིད་གཟུང་བས་བསྟན་ཏོ།། དེ་ཁོ་ན་ཉིད་མཁྱེན་
པ་ལ་སོགས་པས་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཡིན་པར་ཅི་ལྟར་རྟོགས་པར་བྱ་ཞེ་ན། དེ་
ཁོ་ན་ཉིད་མཁྱེན་པ་ནི་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་སྨོས་ཏེ། དེ་ཁོ་ན་ཉིད་མཁྱེན་པ་
ནི་ཚད་མས་མི་བསླུ་བ་ལས་རྗེས་སུ་དཔག་པ་ཡིན་ནོ་ཞེས་འཆད་པར་འགྱུར་བ་དང་
སྦྱར་རོ།། གང་གི་ཕྱིར་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱི་བཀའ་ཚད་མ་མི་བསླུ་བ་ཡིན་པ་
དེའི་ཕྱིར་དེའི་མཁྱེན་པ་ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པར་རྗེས་སུ་དཔོག་པ་ཡིན་ནོ།། ལས་
ངེས་པ་འམ་ཞེས་བྱ་བ་ན་ངེས་པ་སྟེ། ཐེ་ཚོམ་མེད་པར་སྟོན་པ་ལས་བསྟན་པའི་
མཁྱེན་པ་རྗེས་སུ་དཔོག་པ་ཡིན་ཏེ། ཤེས་བྱ་གང་ལ་བརྟེན་པའི་ཤེས་པ་ཡོད་
པ་མ་ཡིན་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་རྣམ་པ་གསལ་བའི་སྒོ་ནས་སྟོན་པར་ནུས་པ་ཡིན་ནོ།།
བཀའ་སྡེ་ཕྱི་འགལ་བ་མེད་པ་ཞེས་བྱ་བར་རྣམ་པར་བཤད་པ་ནི་གནོད་པ་མེད་པས་
ཞེས་བྱ་བ་ཡིན་ནོ།། རྣམ་པ་ངེས་འགྱུར་བ་མེད་པ་ལས་བརྟན་པ་བསྟན་པ་ལས་
བསྟན་པའི་མཁྱེན་པ་རྗེས་སུ་དཔོག་པ་ཡིན་ནོ་ཞེས་བྱ་བའི་སྐབས་ཡིན་ནོ།། གལ་
ཏེ་འགལ་བ་མེད་པ་ཡང་ཅི་ལྟར་ཡིན་ཞེ་ན། སྟོན་པའི་བསྟན་པ་ཡན་ལག་དགུ་
དང་ཞེས་བྱ་བ་སྨོས་ཏེ། སྟོན་པའི་བསྟན་པ་ནི་བཀའ་ཡིན་ནོ།། དེ་ནི་
མདོའི་སྡེ་དང་། དབྱངས་ཀྱིས་བསྙད་པའི་སྡེ་དང་། ལུང་བསྟན་པའི་སྡེ་དང་།
ཚིགས་སུ་བཅད་པ་ལ་སོགས་པའི་ཁྱད་པར་གྱིས་ཡན་ལག་དགུ་ཡིན་ནོ།། ཡུམ་
པ་ཡང་གང་ཡིན་གང་གི་མི་ཤེས་པ་སྤངས་པས་མ་ལུས་པ་མཁྱེན་པ་ཡིན་ཞེ་ན།
ལུས་པ་ནི་འདིར་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་སྨོས་ཏེ། བཅོམ་ལྡན་འདས་ལ་ནི་མང་ར་བ་
མ་ཡིན་ཏེ། ཐབས་སྣ་ཚོགས་པས་བདེན་པ་བཞི་སྟོན་པར་མཛད་པའི་ཕྱིར་རོ།།

དེའི་ཕྱིར་མ་ལུས་པ་མཁྱེན་པ་རྗེས་སུ་དཔོག་པ་ཡིན་ནོ་ཞེས་བྱ་བར་སྨྲར་རོ།། དེའི་
རྗེས་སུ་སློབ་པ་ཡིན་ནོ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱི་རྗེས་སུ་སློབ་པའི་ཕྱིར་རོ།།
ལྷན་ཅིག་སྐྱེས་པའི་འཇིག་ཚོགས་སུ་ལྟ་བ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་མངོན་པར་འདུས་མ་བྱས་སོ།།
དེ་དེ་ལྟར་ན་འབྲས་བུ་སྐྱོབ་པ་ཉིད་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རྒྱུ་བདེ་བར་གཤེགས་པ་ཉིད་བསྒྲུབས
ནས། ད་ནི་བདེ་བར་གཤེགས་པ་འབྲས་བུར་གྱུར་པ་ཉིད་ཀྱི་ཡི་གོམས་པའི་མཚན་ཉིད་
ཅན་སྟོན་པ་ཉིད་བསྒྲུབ་པའི་ཕྱིར་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་དང་བརྟན་པ་དང་མ་ལུས་པའི་ཁྱད་པར་
མཁྱེན་པ་དེའི་ཕྱིར་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་སྨོས་སོ།། རྒྱུའི་གནས་སྐབས་སུ་ཤེས་པའི་
ལམ་གང་ཡིན་པ་དེ་གཞན་གྱི་དོན་ཡིན་གྱི་རང་གི་དོན་མ་ཡིན་ན་ཞེས་ཅི་ལྟར་ཤེས
པར་འགྱུར་ཞེ་ན། དེའི་ཕྱིར་གང་གིས་དེ་ལྟར་ཕྱུང་སུ་ཚུད་ན་ཡང་ཞེས་བྱ་བ་སྨོས
ཏེ། གང་བྱ་བ་བྱས་པ་ཡིན་ན་ཡང་གཞན་གྱི་དོན་ལ་འཇུག་པ་ལྡོག་པ་མེད་པ་ནི
སྟོན་ཡང་དེ་ལ་མངའ་བ་ཡིན་ན་ཞེས་བྱ་བའི་དོན་ཏོ།། དེ་ཡང་སྟོན་པར་འགྱུར་
རོ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་གསུབ་ཕྱིར་ཆགས་བྲལ་མེད་ཕྱིར་རོ་ཞེས་བྱ་བས་དེ་མ་ཐག་ཏུ་བསྟན
པར་འགྱུར་བ་ཉིད་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ།། གང་འདི་བཏང་སྙོམས་སུ་བཞུགས་པར་
སྟོན་པ་ལ་སོགས་པའི་རྒྱུད་པ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་བཅོམ་ལྡན་འདས་མངོན་པར་རྫོགས་པར
སངས་རྒྱས་པའི་དེ་མ་ཐག་ཏུ་ཐུབ་པ་ངེས་ཟབ་པའི་ཕྱིར་ཆོས་འདི་རྟོགས་པ་གཞན་
དག་གིས་འདི་རྟོགས་པར་བྱ་བར་མི་ནུས་པས་ན་ཁོ་བོ་ཅང་མི་སྨྲ་བས་བཏང་སྙོམས་
སུ་བཞུགས་པ་ལ་དམིགས་པར་འགྱུར་རོ་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པའི་དོན་འབྱུང་བའི་
ཕྱིར་རོ།། སེམས་ཅན་ཡོངས་སུ་སྨིན་པར་བྱེད་པའི་རྒྱུ་ཉིད་ཡིན་ནོ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་
ཟབ་པར་སྟོན་པར་མཛད་པས། མངོན་པར་འདོད་པ་ཆེས་ལྷག་པ་སྐྱེད་པའི་
སྒོ་ནས་སེམས་ཅན་རྣམས་ཡོངས་སུ་སྨིན་པར་མཛད་པའི་ཕྱིར་རོ།། དེ་ནི་དེའི་

འབྲས་བུ་དེ་ཙམ་འདོད་པ་མ་ཡིན་ཏེ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་ཐུགས་སུ་ཆུང་བའི་འབྲས་བུ་ཙམ་
བཞེད་པར་འགྱུར་བ་མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་བྱ་བའི་དོན་ཏོ། །འབྲས་བུ་དེ་ཙམ་འདོད་
པ་ཉིད་ལ་དེ་ཉོ་གས་པ་ཡོད་ན་བྱེད་པ་རྫོགས་པ་ཅན་གྱིས་ཁྱབ་པ་ཡིན་ལ། །དེ་
དང་འགལ་བ་ཡང་བྱེད་པ་རྫོགས་པ་ཅན་མ་ཡིན་པ་ཉིད་ཡིན་པ་དེ་ལྟར་ཁྱབ་པར····
བྱེད་པ་འགལ་བ་དམིགས་པའོ། །བརྩེ་བས་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་ལ་གཞུང་
དེས་ནི་སྙིང་རྗེ་དང་ཡེ་ཤེས་གཉིས་ནི་ཚད་མ་ཉིད་ཀྱི་སྒྲུབ་པར་བཤད་དོ། །གཉིས་
པོ་དེ་ཡང་གོ་རིམ་བཞིན་དུ་འགྲོ་བ་ལ་ཕན་པར་བཞེད་པ་ཉིད་དང་བདེ་བར་གཤེགས་
པ་ཉིད་ཀྱི་ཚིག་དག་གིས་བཤད་པ་ཡིན་ནོ། །ལམ་གོམས་པའི་མཚན་ཉིད་
ཅན་གྱི་སྟོན་པ་ཉིད་གང་ཡིན་པ་དེ་ཚད་མ་ཉིད་དུ་ཉེ་བར་སྦྱོར་བ་མ་ཡིན་ན་དེ་ཅིའི····
ཕྱིར་ཚིགས་སུ་བཅད་པ་སྨོས་ཤེ་ན། །དེའི་ཕྱིར་ཤེས་པ་དེ་ཡང་སྒྲུབ་བྱེད་བཅས་
ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་སྨོས་ཏེ། །ཡོན་ཏན་གསུམ་མཁྱེན་པ་དེ་ཡང་བདེ་བར་
གཤེགས་པའི་ཚིག་གིས་བསྟན་པ་ཡིན་ལ། །སྒྲུབ་པར་བྱེད་པ་དང་བཅས་པས་
ནི་ལམ་གོམས་པ་སྒྲུབ་པར་བྱེད་པ་ཉིད་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །གལ་ཏེ་འོ་ན་སྟོན་
པ་ཉིད་ཀྱི་ཚིག་ཇི་ལྟར་ཚད་མར་བསྒྲུབ་པ་ཡིན་ཞེ་ན། །དེ་གསུང་པར་ནི་ཞེས་
བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་སྨོས་སོ། །མངོན་པར་སྦྱོར་བའི་སྒོ་གསུང་བ་པོ་དེ་ཉིད་ཀྱང་
འགྲོ་བ་ལ་ཕན་པར་མཛད་པ་ཉིད་དང་བདེ་བར་གཤེགས་པའི་ཚིག་དག་གིས་སྟོན་པ་
ཡིན་ཞེས་བསྟན་པའི་ཕྱིར། །གལ་ཏེ་བརྩེ་བ་དང་ལྡན་པ་དང་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་
པ་སྨོས་སོ། །ཇི་སྐད་དུ་བཤད་པའི་ཡོན་ཏན་དང་ལྡན་པའི་མཁན་པོ་སྟོན་པར་
བྱེད་པ་ཞེས་བྱ་བར་སྦྱར་རོ། །ཇི་སྐད་དུ་བཤད་པའི་ཡོན་ཏན་ཞེས་བྱ་བ་ནི་ལེགས་
པ་དང་བདེན་པ་འཆད་པ་དང་དེ་རྟོགས་པ་དང་ངེས་སུ་བརྟེན་པའོ། །སྟོན་པ་དེ་

ཟླའི་དངོས་བསྟོད་ནི་ཞེས་བྱ་ནི་སྟོན་པ་སྟེ། དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་བཀའ་དེ་
ཟླ་བུའི་དངོས་པོ་སྟོན་པ་དེ་ལྟའི་དངོས་བསྟོད་དོ་ཚད་མས་བསྟོད་པ་ཞེས་བྱ་བའི་····
དོན་ཏོ།། དེ་ལྟར་ན་བསྟོད་པ་དེ་ལྟ་བུའི་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས།། བཅོམ་ལྡན་
འདས་ཚད་མ་ཉིད་ཡིན་པ་དེའི་ཕྱིར་ཚད་མའི་སྒོ་ནས་བསྟོད་པ་ནི་སྟོན་པ་དེ་ལྟའི་····
དངོས་བསྟོད་ནི་ཞེས་བྱ་བའི་དོན་གཅིག་ཏུ་གྱུར་པ་ཡིན་ནོ།། དེ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་ཆོས་
མངོན་པ་ལས་ཀྱང་བཤད་པ་ཡིན་ནོ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་ཚད་མ་རྣམ་པར་ངེས་པར་བཤད་
པ་ཡིན་ནོ།། རེ་ཞིག་མངོན་སུམ་གྱི་ཚད་མ་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པའི་རྣམ་
པར་ཤེས་པའི་ཚིག་ས་ལྷ་བསྟན་པའི་སྒོ་ནས་དེ་བསྟན་ཅིང་བཤད་པ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་····
རོ། །སློབ་དཔོན་ཤཱཀྱ་བློ་གྲོས་ཀྱིས་སྦྱར་བ་ཚད་མ་རྣམ་འགྲེལ་གྱི་འགྲེལ་བའི་
བཀའ་འགྲེལ་ལས་ལེའུ་གཉིས་པ་རྫོགས་སོ།། ||

༄ རྣམ་གྲོལ་ཞི་བའི་རྒྱ་མཚོར་རོ་གཅིག་ཏུ། །གཞོལ་བའི་མཐའ་ཡས་
ཆོས་ཚུལ་དཔལ་འབབས་ཀླུང་། །ཅིག་གི་གཟེགས་མ་རེས་ཀྱང་དུག་གསུམ་གྱི།།
དྲི་མ་ཡོངས་འཁྲུད་ལེགས་བཤད་བདུད་རྩི་འདི། །དཔར་དུ་བསྒྲུན་པའི་རྣམ་དཀར་
ཕྱུང་པོ་འདི་མཐུས། །ཡང་དག་ཆོས་ཀྱི་སྒོ་མོ་སྟོང་ཕྲག་བརྒྱ། །གདངས་དེ་
རྒྱུད་ལྡན་འགྲོ་བ་མ་ལུས་པ། །ངེས་ལེགས་ནོར་བུའི་མཛོད་ལ་དངང་འབྱོར་
ཤོག །ཅེས་པ་འདི་ཡང་དེང་དུས་ཡིད་སྨུབ་ཀྱིས་རྒྱུད་བསྒྲུམས་པའི་ཀླ་ཀློ་འི་
ཕྱིག་སྤྱོད་མི་བཟད་པས་གངས་ལྗོངས་ཆོས་ལྡན་གྱི་ཞིང་དུ་ཐུབ་པའི་བསྟན་པ་རིན་
པོ་ཆེ་ཉིན་མོ་འི་སྣང་བ་ལྟར་འབར་བ་དེ་ནི་མིང་གི་ལྷག་མ་ཙམ་དུ་ཉམས་ཉེས་
པར་གྱུར། ཕྱོར་དང་ཕྱོར་ན་ཏྲ་ཡ་ཐྲར་གྱི་མཚོན་ཆ་སོགས་གདུག་པར་ནོད་
འཚོ་གྲ་གྲུའི་སྤྱོར་བ་ནི་ཉི་རེ་བཞིན་དུ་དར་བ་སོགས་སྐྱོ་ཀུན་ནས་ལྡ་བའོ་འི་རྒྱུད་
ཚོགས་མཚོ་ལྟར་འཛོལ་བ་འདི་དག་ལྷག་མེད་དུ་ཞི་ཞིང་། བྱང་ཕྱོགས་བོད་ཁ་བ་
ཅན་དུ་བསྟན་པའི་མི་རོ་སླར་ཡང་སྤྱར་བཞིན་གསོས་དེ་རྒྱ་གར་འཕགས་པའི་ལྗོངས་
འདིར་ཡང་ཐུབ་པའ་བཞེད་དགོངས་དྲི་མ་མེད་པ་དར་རྒྱས་སུ་འཕེལ་བ་དང་།
འཛམ་གླིང་ཡངས་པའི་ཁྲོན་ལ་འཚེ་མེད་ཞི་བའི་ལམ་སྟོན། རྣམ་འདྲེན་ཤཱཀྱ་
སེང་གེའི་རིང་ལུགས་སྒོ་ཀུན་ནས་རྒྱས་པ་སོགས་འཕྲལ་ཕྱུན་ལེགས་ཚོགས་དུ་མའི་
ཆེད་དུ་དམིགས་ནང་བསྟན་གྲུབ་མཐའ་རིམ་ཆེད་ཀྱི་གསུང་རབ་དག་དཔར་དུ་བསྒྲུན་
དང་བསྒྱུར་འགྱུར་གང་ལའང་སྦྱར་ཚོག་པའི་དགེ་བསྔོ་འི་སློན་ཚིག་ཏུ༸ཤཱཀྱའི་དགེ་
སློང་ཆོས་སྨྲ་བ་ངག་དབང་བློ་བཟང་བསྟན་འཛིན་རྒྱ་མཚོས་སྦྱར་བའོ།། །།